శ్రీ నైనమః.

శ్రీలక్ష్మీహయవదన పరబ్రహ్మణే నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

నిఖిలాగమ పురాణ పూర్వాచార్య సూక్తిభ్య
స్సముద్ధృతః

స్తోత్రరత్నాకరః

భక్తబృన్ద హృదరవిన్దావాసి వాసుదేవ సమ్ప్రీతికృతే
శ్రీమచ్ఛఠమథన యతీశ్వర పదామ్బుజరేణునా
బెంగళూరు తులసీ వనవాసినా
తూప్పుల్, వేంకటాచార్యేణ యథామాతృకం
యథామనీషంచ శోధితః.

తూప్పుల్ వేఙ్కటాచార్యేణ
వాజపేయం * కృష్ణశాస్త్రిణాచ
శ్రీమత్కల్యాణపుర్యాభరణాయమానాయామ్
బెంగళూరు బుక్ డిపో ముద్రాక్షరశాలాయామ్
ముద్రితో విజయతేతరామ్.

Bangalore.

1897.

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయ నమః.

శ్రీ స్తోత్రరత్నాకరస్థ స్తోత్రాణాం సూచీ.

విషయసూచికా సమ్పూర్ణా.

శ్రియై నమః

శ్రీలక్ష్మీహయవదనః ప్రసీదతామ్.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

స్తోత్ర రత్నాకర ప్రారమ్భః

శ్రీమత్పాఞ్చరాత్ర–జితన్తాస్తోత్రమ్.

కమప్యాద్యం గురుం వన్దే కమలాగృహమేధినమ్।
ప్రవక్తా ఛన్దసాం వక్తా పఞ్చరాత్రస్య యస్స్వయమ్॥

జితం తే పుణ్డరీకాక్ష నమస్తే విశ్వభావన । నమస్తేఽస్తు హృషీకేశ
మహాపురుష పూర్వజ ॥౧॥ దేవానాం దానవానాం చ సామాన్యమధిదై
వతమ్ । సర్వదా చరణద్వన్ద్వం వ్రజామి శరణం తవ ॥౨॥ ఏకస్త్వమసి

లోకస్య సృష్టిసంహారకర్తా తథా । అధ్యక్షశ్చానుమన్తా చ గుణమాయా
సమావృతః ॥౩॥ సంసారసాగరం ఘోరమనన్తక్లేశభాజనమ్ । త్వా
మేవశరణం ప్రాప్య నిస్తరన్తి మనీషిణః ॥ ౪ ॥ నతేరూపం నచాకారో
నాయుధానినచాస్పదమ్ । తథాఽపిపురుషాకారో భక్తానాంత్వంప్ర
కాశసే ॥ ౫ ॥ నైవకిఞ్చిత్పరోక్షంతే ప్రత్యక్షోఽసినకస్యచిత్ । నైవ
కిఞ్చిదసిద్ధం తేనచసిద్ధోఽసికస్యచిత్ ॥౬॥ కార్యాణాం కారణంపూర్వం
వచసాంవాచ్యముత్తమమ్ । యోగానాం పరమాంసిద్ధిం పరమంతేప
దంవిదుః ॥౭॥ అహంభీతోస్మి దేవేశసంసారేస్మిన్భయావహే । పాహి
మాంపుణ్డరీకాక్షనజానేశరణంపరమ్ ॥ ౮ ॥ కాలేష్వపిచసర్వేషుదిక్షు
సర్వాసుచాచ్యుత । శరీరేచగతౌచాపి వర్తతేమేమహద్భయమ్ ॥ ౯ ॥
త్వత్పాదకమలాదన్యన్నమేజన్మాన్తరేష్వపి । నిమిత్తం కుశలస్యాస్తి
యేనగచ్ఛామిసద్గతిమ్ ॥౧౦॥ విజ్ఞానం యదిదంప్రాప్తం యదిదంస్థాన
సమార్జితమ్ । జన్మాన్తరేపి మే దేవ మాభూత్తస్యపరిక్షయః ॥౧౧॥ దు
ర్గతావపి జాతాయాం త్వద్గతో మే మనోరథః । యదినాశం నవిన్దేత
తావతాఽస్మికృతీసదా ॥ ౧౨ ॥ నకామ కలుషం చిత్తం మమ తేపాద
యోస్థితమ్ । కామయే వైష్ణవత్వంతు సర్వజన్మసు కేవలమ్ ॥౧౩॥ స
ర్వేషు దేశకాలేషు సర్వావస్థాసుచాచ్యుత । కింకరోఽస్మిహృషీకేశభూ
యో భూయోఽస్మికింకరః ॥ ౧౪ ॥ ఇత్యేవమనయాస్తుత్యా స్తుత్వా
దేవందినేదినే । కింకరోఽస్మీతిచాత్మానం దేవాయైవంనివేదయేత్ ॥౧౫॥
యచ్చాపరాధంకృతవానజ్ఞానాత్పురుషోత్తమ । మద్భక్త ఇతి దేవేశ
తత్సర్వంక్షన్తుమర్హసి ॥ ౧౬ ॥ అహంకారార్థకామేషు ప్రీతిరద్యైవ
నశ్యతు । త్వాంప్రపన్నస్య మే దేవ వర్ధతాం శ్రీమతీత్వయి ॥ ౧౭ ॥
క్వాహమత్యన్తదుర్బుద్ధిః క్వచాత్మహితవీక్షణమ్ । యద్ధితంమమదేవేశ
తదాజ్ఞాపయమాధవ ॥ ౧౮ ॥ సోహంతే దేవదేవేశ నార్చనాదౌస్తుతౌన
చ । సామర్థ్యవాన్కృపామాత్రమనోవృత్తిః ప్రసీదమే ॥౧౯॥ ఉపచా

రాపదేశేనకృతానహరహర్మయా । అపచారానిమాన్సర్వాన్ క్షమ
స్వపురుషోత్తమ ॥ ... ... ॥౨౦॥

జితంతేపుణ్డరీకాక్ష పూర్ణషాడ్గుణ్యవిగ్రహ। పరానన్దపరంబ్ర
హ్మన్నమస్తేపరమాత్మనే ॥౧॥ నమస్తేపీతవసన నమఃకటకధారిణే । న
మోనీలాలకాబద్ధ వేణీసున్దరవిగ్రహ ॥౨॥ స్ఫురద్వలయకేయూర నూ
పురాఙ్గదభూషణైః । శోభనైర్భూషితాకార కల్యాణగుణరాశయే॥3॥
కరుణాపూర్ణహృదయ శఙ్ఖచక్రగదాధర । అమృతానన్దపూర్ణాభ్యాం
లోచనాభ్యాంవిలోకయ ॥౪॥ కృశంకృతఘ్నం దుష్కర్మకారిణంపా
పభాజనమ్ । అపరాధసహస్రాణామాకరంకరుణాకర ॥౫॥ కృపయా
మాంకేవలయాగృహాణమధురాధిప । విషయార్ణవమగ్నంమాముద్ధ
ర్తుంత్వమిహార్హసి ॥౬॥ పితామాతాసుహృద్బన్ధుర్భ్రాతాపుత్రస్త్వ
మేవహి । విద్యాధనంచకామ్యంచ నాన్యత్కిఞ్చిత్త్వయావినా ॥౭॥
యత్రకుత్రకులేవాసో యేషుకేషుభవోఽస్తుమే।తవదాస్యైకభోగేనస్యా
త్సదాసర్వత్రమేరతిః ॥౮॥ మనసా కర్మణావాచా శిరసావాకథఞ్చన।
త్వాంవినానాన్యముద్దిశ్య కరిష్యేకిఞ్చిదప్యహమ్ ॥౯॥ పాహిపాహి
జగన్నాథకృపయాభక్తవత్సల । అనాథోఽహమధన్యోఽహ మకృతార్థశ్చ
కథంచన ॥౧౦॥ నృశంసఃపాపకృత్క్రూరోవఞ్చకోనిష్ఠురస్సదా । భ
వార్ణవనిమగ్నంమామన్యంకరుణోదధే ॥౧౧॥ కరుణాపూర్ణదృష్టి
భ్యాం దీనంమామవలోకయ । త్వద్గతిఃపతితంత్యక్తుం తావకంనార్హ
సిప్రభో ॥౧౨॥ మయాకృతానిపాపాని త్రివిధానిపునఃపునః । త్వత్పా
దపఙ్కజంప్రాప్తుంనాన్యత్త్వత్కరుణాంవినా ॥౧౩॥ సాధనానిప్రసి
ద్ధానియాగాదీన్యబ్జలోచన । త్వదాజ్ఞయా ప్రయుక్తాని త్వాముద్దిశ్యకృ
తానివై ॥ ౧౪ ॥ భక్త్యైకలభ్యఃపురుషోత్తమోసౌ జగత్ప్రసూతిస్థితి
నాశహేతుః। అకిఞ్చనోఽనన్యగతిశ్శరణ్యగృహాణమాంక్లేశినమమ్బుజా
క్ష ॥౧౫॥ ధర్మార్థకామమోక్షేషు నేచ్ఛామమకదాచన । త్వత్పాదప
ఙ్కజాస్వాదజీవితందీయతాంమమ ॥౧౬॥ కామయేతావకత్వేన పరిచ

ర్యానువర్తనమ్ । నిత్యకింకరభావేన పరిగృహ్ణీష్వ మాం విభో ॥ ౧౭ ॥
లోకం వైకుణ్ఠనామానం దివ్యం షాడ్గుణ్యసంయుతమ్ । అవైష్ణవానామ
ప్రాప్యం గుణత్రయవివర్జితమ్ ॥౧౮॥ నిత్యసిద్ధైస్సమాకీర్ణం తన్మయైః
పాఞ్చకాలికైః । సభాప్రాసాదసంయుక్తం వనైశ్చోపవనైర్యుతమ్ ॥౧౯॥
వాపీకూపతటాకైశ్చ వృక్షషణ్డైస్సుమణ్డితమ్ । అప్రాకృతం సురైర్వ
న్ద్యమయుతార్కసమప్రభమ్ ॥౨౦॥ ప్రకృష్టసత్త్వసమ్పన్నం కదా ద్ర
క్ష్యామి చక్షుషా । క్రీడన్తం రమయా సార్ధం లీలాభూమిషు కేశవమ్ ॥౨౧॥
మేఘశ్యామం విశాలాక్షం కదా ద్రక్ష్యామి చక్షుషా । ఉన్నసం చారువదనం
బిమ్బోష్ఠం శోభితాననమ్ ॥౨౨॥ విశాలవక్షసం శ్రీశం కమ్బుగ్రీవం జగద్గు
రుమ్ । ఆజానుబాహుపరిఘమున్నతాంసం మధుద్విషమ్ ॥౨౩॥ విశాలని
మ్నాభిం తమాపీనజఘనం హరిమ్ । కరభోరుం శ్రియఃకాన్తం కదా ద్ర
క్ష్యామి చక్షుషా ॥౨౪॥ శఙ్ఖచక్రగదాపద్మైస్సురఞ్జితం పాదపఙ్కజమ్ ।
శరచ్చన్ద్రశతాకాన్తనఖరాజివిరాజితమ్ ॥౨౫॥ సురాసురైర్వన్ద్యమా
నమృషిభిర్వన్దితం సదా । కదా వా దేవమూర్ధానం మామకం మణ్డయిష్య
తి ॥౨౬॥ కదా గమ్భీరయా వాచా శ్రియా యుక్తో జగత్పతిః । చామరవ్యగ్ర
హస్తం మామేవం కుర్వితి వక్ష్యతి ॥౨౭॥ కదాహం రాజరాజేన గణనాథే
న చోదితః । చరేయం భగవత్పాదపరిచర్యానువృత్తిషు ॥౨౮॥ శాన్తాయ
చ విశుద్ధాయ తేజసే పరమాత్మనే । నమో భగవతే విష్ణో వాసుదేవామిత
ద్యుతే ॥౨౯॥ నమస్సర్వగుణాతీత షడ్గుణాయాదివేధసే । సత్యజ్ఞానా
నన్తగుణ బ్రహ్మణే పరమాత్మనే ॥౩౦॥ చతుఃపఞ్చవవ్యూహదశద్వా
దశమూర్తయే । నమస్తే వాసుదేవాయ బ్రహ్మణే చతురాత్మనే ॥౩౧॥
నమోఽనన్తాయ విశ్వాయ విశ్వాతీతాయ చక్రిణే । నమస్తే పఞ్చకాలజ్ఞప
ఞ్చకాలపరాయణ ॥౩౨॥ పఞ్చకాలైకమనసాం త్వమేవ గతిరవ్యయః ।
పరే వ్యోమ్ని స్థితం దేవం నిరవద్యం నిరఞ్జనమ్ ॥౩౩॥ అప్రమేయమజం వి
ష్ణుం పద్మనాభం సురేశ్వరమ్ । వాగతీతం పరం శాన్తం శరణం త్వాం గతో
స్మ్యహమ్ ॥౩౪॥ వర్ణ్యాద్వస్త్వాతిరిక్తం త్వాం కౌస్తుభోద్భాసివక్ష

పమ్ । విశ్వరూపంవిశాలాక్షంకదాద్రక్ష్యామిచక్షుషా॥౩౫॥ మోక్షం
సాలోక్యసారూప్యం ప్రార్థయేనకదాచన । ఇచ్ఛామ్యహం మహాబా
హోసాయుజ్యంతవసువ్రత ॥౩౬॥ సకలావరణాతీతకింకరోస్మితవా
నఘ । పునఃపునఃకింకరోస్మితవాహంపురుషోత్తమ ॥౩౭॥ ఆసనార్ఘ్య
మయాగాత్రనుర్చనంయన్మయాకృతమ్ । భోగహీనంక్రియాహీనంమ
న్త్రహీనమభక్తికమ్ ॥ ౩౮ ॥ తత్సర్వంక్షమ్యతాందేవదీనంమామాత్మ
సాత్కురు । ఇతిస్తోత్రేణదేవేశంస్తుత్వామధునిఘాతినమ్ ॥ ౩౯ ॥ యా
గావసానసమయేదేవదేవస్యచక్రిణః । నిత్యంకింకరభావేనస్వాత్మానం
వినివేదయేత్॥ ... ... ॥౪౦॥

జితంతేపుణ్డరీకాక్ష నమస్తేవిశ్వభావన । నమస్తేస్తుహృషీకేశమహా
పురుషపూర్వజ ॥ ౧ ॥ విజ్ఞాపనమిదందేవశృణుత్వంపురుషోత్తమ। న
రనారాయణాభ్యాంచ శ్వేతద్వీపనివాసిభిః ॥ ౨ ॥ నారదాద్యైర్మునిగ
ణైస్సనకాద్యైశ్చయోగిభిః । బ్రహ్మాద్యైస్సురగణైః పఞ్చకాలప
రాయణైః ॥ ౩ ॥ పూజ్యసే పుణ్డరీకాక్ష దివ్యమన్త్రైర్మహర్షిభిః । పా
షణ్డధర్మసంకీర్ణేభగవద్భక్తివర్జితే ॥౪ ॥ కలౌజాతోస్మి దేవేశ సద్ధ
ర్మబహిష్కృతే । కథం త్వామసమాచారః పాపప్రసవభూరహమ్॥
అర్చయామిదయాసిన్ధోపాహిమాం శరణాగతమ్ । తాపత్రయ దవా
గ్నౌమాం దహ్యమానం సదావిభో ॥ ౬ ॥ త్రాహిమాంపుణ్డరీకాక్ష
కేవలంకృపయాతవ । జన్మమృత్యుజరావ్యాధి దుఃఖసన్తప్త దేహినమ్॥
పాలయాశుదృశాదేవతవకారుణ్యగర్భయా । ఇన్ద్రియాణిమయాజేతు
మశక్యంపురుషోత్తమ ॥ ౭ ॥ శరీరంమమదేవేశ వ్యాధిభిఃపరిపీడితమ్।
మనో మే పుణ్డరీకాక్ష విషయానేవధావతి ॥౯ ॥ వాణీమమ హృషీకేశ
మిథ్యాపారుష్యదూషితా । ఏవం సాధనహీనోహంకిం కరిష్యామి కేశవ॥
రక్షమాంకృపయాకృష్ణభవాబ్ధౌపతితంసదా । అపరాధశతంచైవసహ
స్రమయుతంతథా ॥ ౧౧ ॥ అర్బుదంచాప్యసఙ్ఖ్యేయంకరుణాబ్ధే క్షమ
స్వమే । యచ్చాపరాధంకృతవానజ్ఞానాత్పురుషోత్తమ॥౧౨॥ మద్భక్త

ఇతిదేవేశ తత్సర్వంక్షన్తుమర్హసి । అజ్ఞత్వాదప్యశక్తత్వాదాలస్యాద్దు
ష్టభావనాత్ ॥ ౧౩ ॥ కృతాపరాధంకృపణంక్షన్తుమర్హసి మాంవిభో।
అపరాధసహస్రాణి క్రియన్తేహర్నిశంమయా ॥ ౧౪ ॥ తానిసర్వాణి
మేదేవ క్షమస్వమధుసూదన। యజ్జన్మనఃప్రభృతి మోహవశంగతేననా
నాపరాధశతమాచరితంమయాతే । అన్తర్బహిశ్చసకలం తవపశ్యతో
మేక్షన్తుంత్వమర్హసిహరేకరుణావశేన ॥ ౧౫ ॥ కర్మణామనసావాచా
యాచేష్టామమనిత్యశః। కేశవారాధనేసాస్యాజ్జన్మజన్మాన్తరేష్వపి॥౧౬॥

జితంతే పుణ్డరీకాక్ష నమస్తేవిశ్వభావన । నమస్తేవాసుదేవాయశా
న్తానన్తచిదాత్మనే ॥ ౧ ॥ అధ్యక్షాయస్వతన్త్రాయనిరపేక్షాయ శాస
తే । అచ్యుతాయావికారాయ తేజసాంనిధయేనమః ॥ ౨॥ ప్రధానపురు
షేశాయనమస్తేపురుషోత్తమ । క్లేశకర్మాద్యసంస్పృష్ట పూర్ణషాడ్గుణ్య
మూర్తయే ॥౩॥ త్రిభిర్జ్ఞానబలైశ్వర్య వీర్యశక్త్యన్తరాత్మనే । త్రియు
గాయనమస్తేస్తు నమస్తేచతురాత్మనే ॥ ౪ ॥ చతుఃపఞ్చనవవ్యూహద
శద్వాదశమూర్తయే । అనేకమూర్తయేతుభ్యమమూర్తాయైకమూర్త
యే ॥ ౫ ॥ నారాయణనమస్తేస్తు పుణ్డరీకాయతేక్షణ । సుభ్రూలలా
టసునసస్మితాధరపల్లవ ॥ ౬ ॥ పీనవృత్తాయతభుజశ్రీవత్స కృతలక్ష
ణ । తనుమధ్యవిశాలాక్ష పద్మనాభనమోస్తుతే ॥ ౭ ॥ విలాస విక్రమా
క్రాన్తత్రైలోక్యచరణామ్బుజ। నమస్తేపీతవసన స్ఫురన్మకరకుణ్డల॥౮॥
స్ఫురత్కిరీటకేయూరహారకౌస్తుభభూషణ । పఞ్చాయుధ నమస్తేస్తు
నమస్తేపఞ్చకాలిక ॥ ౯ ॥ పఞ్చకాలపరైకాన్తి యోగక్షేమ మహాప్ర
భో । నిత్యజ్ఞానబలైశ్వర్య భోగోపకరణాచ్యుత ॥౧౦ ॥ నమస్తేబ్రహ్మ
రుద్రాది లోకయాత్రాపరిచ్ఛద । జన్మప్రభృతి దాసోస్మి శిష్యోస్మిత
నయోస్మి తే ॥ ౧౧ ॥ త్వంచ స్వామీగురుర్మాతాపితాచ మమమాధవ।
అపిత్వాంభగవన్బ్రహ్మా శర్వశ్శక్రోమహర్షయః ॥౧౨॥ ద్రష్టుంయస్తు
మపిస్తోతుంనహిస్మర్తుమపీశతే । తాపత్రయమహాగ్రాహభీషణేభవ
సాగరే॥ ౧౩ ॥ మజ్జతాంనాథనారేషాప్రణతిస్సత్వదార్శితా।అనా

థాయజగన్నాథశరణ్యశరణార్థినే ॥ ౧౪ ॥ ప్రసీద సీదతేమహ్యం నమస్తేభక్తవత్సల। మన్త్రహీనంక్రియాహీనంభక్తిహీనంయదర్చనమ్॥౧౫॥ తత్సర్వంప్రపన్నానా మపరాధసహస్రాణి। అజ్ఞానాద్యదివా జ్ఞానాదశుభం యత్కృతం మయా ॥ ౧౬ ॥ క్షన్తవ్యంతదశేషేణ దాస్యేనచగృహాణమామ్। సర్వేషు దేశకాలేషు సర్వావస్థాసుచాచ్యుత।కింకరోస్మిహృషీకేశభూయోభూయోస్మికింకరః॥ ... ... ॥౧౭॥

జితంతేపుణ్డరీకాక్ష నమస్తేవిశ్వభావన। నమస్తేస్తుహృషీకేశ మహాపురుషపూర్వజ ॥ ౧ ॥ నమస్తే వాసుదేవాయ శాన్తానన్త జితాత్మనే। అజితాయనమస్తుభ్యం షాడ్గుణ్య నిధయేనమః ॥ ౨ ॥ మహావిభూతిసంస్థాయ నమస్తేపురుషోత్తమ। సహస్రశిరసేతుభ్యంసహస్ర చరణాయతే ॥ ౩ ॥ సహస్రబాహవేతుభ్యం సహస్ర నయనాయతే। అమూర్తాయనమస్తుభ్యమేకమూర్తాయతేనమః ॥ ౪ ॥ అనేకమూర్తయేతుభ్య మక్షరాయచతేనమః। వ్యాపినే వేదవేద్యాయ నమస్తేపరమాత్మనే॥౫॥ చిన్మాత్రరూపిణేతుభ్యం నమస్త్రయ్యన్తమూర్తయే। అణిష్ఠాయస్థవిష్ఠాయమహిష్ఠాయచ తేనమః ॥ ౬ ॥ నేదిష్ఠాయయవిష్ఠాయ సర్వాన్తర్యామినేనమః। వర్షిష్ఠాయ జవిష్ఠాయకనిష్ఠాయచ తేనమః ॥౭ ॥ పఞ్చాత్మనేనమస్తుభ్యం సర్వాన్తర్యామినేనమః। కల్పనాకోశరూపాయ సృష్టిస్థిత్యన్తహేతవే ॥ ౮ ॥ నమస్తేగుణరూపాయ గుణరూపాతివర్తినే।వ్యస్తాయచ సమస్తాయసమస్తవ్యస్తరూపిణే ॥౯॥ ఆదిమధ్యాన్తశూన్యాయ తత్త్వస్థాయనమోనమః। ప్రణవప్రతిపాద్యాయనమఃప్రణవరూపిణే ॥ ౧౦ ॥ లోకయాత్రాప్రసిద్ధ్యర్థం స్రష్టృబ్రహ్మాది రూపిణే। నమస్తుభ్యం నృసింహాదిమూర్తిభేదాయవిష్ణవే ॥౧౧॥ విపాకైస్సకర్మభిఃక్లేశైరస్పృష్టవపుషేనమః। నమోబ్రహ్మణ్యదేవాయ తేజసాం నిధయేనమః ॥ ౧౨ ॥ నిత్యసాధారణానేక లోకరక్షా పరిచ్ఛిదే। సచ్చిదానన్దరూపాయ వరేణ్యాయనమోనమః ॥ ౧౩ ॥ యజమానాయయజ్ఞాయయష్టవ్యాయనమోనమః।ఇజ్యాఫలనమస్తుభ్యం నమఇజ్యాదిశీలినే॥౧౪॥

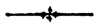
నమః పరమహంసాయ నమస్సత్త్వగుణాయ చ । స్థితాయ పరమవ్యోమ్ని భూమ్నే భూమ్నే నమో నమః ॥ ౧౫ ॥ సంసారవిషయావర్త సఙ్కులే చ మహాభయే । అపారే దుస్తరేఽగాధే పతితం కర్మభిస్స్వకైః ॥౧౬॥ అనాథమతిగమ్భీరం దయయా పరయా హరే । మాముద్ధర దయాసిన్ధో సిన్ధోరస్మాత్సుదుస్తరాత్ ॥౧౭॥ మన్త్రహీనం క్రియాహీనం భక్తిహీనం యదర్చితమ్ । తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ దీనం మామాత్మసాత్కురు॥ నాహం హితం న జానామి త్వాం వ్రజామ్యేవ కేవలమ్ । బుద్ధ్వైవం నయ గోవిన్ద ముక్త్యుపాయేన వర్త్మనా ॥ ౧౯ ॥ త్వమేవ వేత్సి శ్రేయో మే నేదమేతదితీతి చ । బుద్ధియోగం చ మే దేహి యేన త్వాముపయామ్యహమ్ ॥౨౦॥

షష్ఠమజితన్తాసమ్పూర్ణా.

జితం తే పుణ్డరీకాక్ష నమస్తే విశ్వభావన । నమస్తేఽస్తు హృషీకేశ మహాపురుష పూర్వజ॥ ౧॥ శ్రీమద్ద్వారవతీనాథ వర్ధతాం విజయీ భవాన్॥ దివ్యం త్వదీయమైశ్వర్యం నిర్మర్యాద విజృమ్భితమ్ ॥ ౨ ॥ దేవీ భూషాయుధైర్నిత్యైర్ముక్తైర్నిత్యైక లక్షణైః । సతోఽత్రైస్త్వదీయైశ్చ సఙ్గస్థాభిరసస్తవ ॥౩॥ ప్రాకారగోపురవర ప్రాసాదమణిమణ్టపాః । శాలిముద్గతిలాదీనాం శాలాశ్శైలకులోజ్జ్వలా ॥౪॥ రత్నకాఞ్చనకౌశేయక్షౌమక్రముకశాలికాః । శయ్యాగృహాణి పర్యఙ్కవర్యాస్థానాసనాని చ॥ కనకకనకభృఙ్గార పతద్గ్రాహకశాచికాః । ఛత్రచామరముఖ్యాశ్చ సన్తు నిత్యాః పరిచ్ఛదాః ॥ ౬ ॥ అస్తు నిస్తులమవ్యగ్రం నిత్యమభ్యర్చనం తవ । పక్షే పక్షే విజృమ్భన్తాం మాసి మాసి మహోత్సవాః॥ ౭ ॥ మణికాఞ్చనచిత్రాణి భూషణాన్యమ్బరాణి చ । కాశ్మీరసారకస్తూరి కర్పూరాద్యనులేపనమ్ ॥౮॥ కోమలాని చ దామాని కౌసుమైస్సౌరభోద్గమైః । ధూపాశ్చ కర్పూరదీపాశ్చ సన్తు నిత్యాః పరిచ్ఛదాః ॥౯॥ నృత్తగీతయుతం వాద్యం నిత్యమత్ర వివర్ధతామ్ । శ్రోత్రే ఘనస్సుధాధారాగకల్పన్తాం కాహళస్వనాః ॥౧౦॥ కన్దమూల ఫలోదగ్రం కాలే కాలే చతుర్విధమ్ । సూపాపూప ఘృతక్షీర శర్కరాసహితం హవిః ॥ ౧౧ ॥ ఘనసార శిఖోదగ్రం

క్రముకాష్టదళాన్వితమ్ । విమలానిచ తామ్బూలదళాని స్వీకురుప్రభో॥ ప్రీతిభీతి యుతో భాయాన్నిత్యంపరిజనస్తవ । భక్తిమన్తోప భుంజన్తు పౌరాజానపదైస్సహ ॥౧౩॥ ధరణీధనరత్నాని వితరన్తు చిరంతవ। కైఙ్కర్యమఖిలంసర్వేకుర్వన్తుత్రిదశపాలకాః ॥ ౧౪ ॥ ప్రేమదిగ్ధదృశస్మేరం ప్రేక్షమాణాస్త్వదాననమ్ । మహాన్తస్సన్తతంసన్తోమఙ్గళాని ప్రయుఞ్జతామ్ ॥ ౧౫ ॥ పాపమేవమవన్నిత్యంపాలయన్ కుశలీభవాన్॥

జితన్తాస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ విష్ణుధర్మాన్తర్గతమ్,

అపామార్జనస్తోత్రమ్.

దాల్భ్యః ॥ అనారాధిత గోవిన్దా యేనరాదుఃఖభాగినః। తేషాం దుఃఖాభిభూతానాం యత్కర్తవ్యందయాళుభిః ॥ ౧ ॥ పశ్యద్భిస్సర్వభూతస్థం వాసుదేవం మహామునే । సమదృష్టిభి రీశేశం తన్మమబ్రూహ్యశేషతః ॥ ౨ ॥ పులస్త్యః ॥ ఓన్నమఃపరమార్థాయపురుషాయ మహాత్మనే । అరూపబహురూపాయ వ్యాపినేపరమాత్మనే॥ ౩॥ నిష్కల్మషాయ శుద్ధాయధ్యానయోగరతాయచ । నమస్కృత్యప్రవక్ష్యామి యత్రసిధ్యతు మేవచః ॥౪॥ వరాహనరసింహేశ వామనేశ త్రివిక్రమ। హయగ్రీవేశ సర్వేశహృషీకేశ హరాశుభమ్ ॥ ౫ ॥ అపరాజిత చక్రాద్యైశ్చతుర్భిఃపరమాయుధైః । అఖణ్డితానుభావైస్త్వం సర్వదుష్టహరోభవ॥హరాముకస్యదురితం దుష్కృతందురుపోషితమ్। మృత్యుబన్ధార్తిభయదం దురిష్టస్యచయత్ఫలమ్ ॥౭॥ పరమధ్యానసహితం ప్రయుక్తంచాభిచారికమ్ । గరస్పర్శమహారోగప్రయోగం జరయాజర॥ ౮ ॥ ఓన్నమోవాసుదేవాయ నమఃకృష్ణాయ ఖడ్గినే। నమఃపుష్కరనేత్రాయ కేశవాయాదిచక్రిణే ॥ ౯ ॥ నమఃకమలకిఞ్జల్క పీతనిర్మ

లవాసనే । మహాహవరిపుస్కన్ధ ఘృష్టచక్రాయ చక్రిణే ॥ ౧౦ ॥ దం
ష్ట్రోద్ధృత క్షితిభృతే త్రయీమూర్తిమతేనమః । వరాహాశేష దుష్టాని
సర్వపాపఫలానివై ॥ ౧౧ ॥ మర్దమర్దమహాదంష్ట్ర మర్దమర్దచతత్ఫలమ్।
నరసింహాకరాళాస్యదన్తప్రోజ్జ్వలానన ॥ ౧౨ ॥ మహాయజ్ఞవరా
హాయ శేషభోగోరుశాయినే । తప్తహాటకకేశాన్తజ్వలత్పావకలోచ
న ॥౧౩॥ వజ్రాయతనఖస్పర్శ దివ్యసింహ నమోస్తుతే । కాశ్యపాయా
తిహ్రస్వాయ ఋగ్యజుస్సామమూర్తయే ॥ ౧౪ ॥ తుభ్యంవామనరూ
పాయ క్రమతే గాంనమోనమః । భంజభంజనినాదేన దుష్టాన్యస్యార్తి
నాశన ॥౧౫ ॥ ఋగ్యజుస్సామగర్భాభిర్వాగ్భిర్వామనరూపధృక్ । ప్రశ
మంసర్వదుఃఖాని నయత్వస్యజనార్దనః ॥౧౬॥ ఏకాహికంద్వ్యాహికం
చ తథాత్రిదివసజ్వరమ్ । చాతుర్థికం తథాత్యుగ్రం తథైవ సతతజ్వ
రమ్ ॥ ౧౭ ॥ దోషోత్థంసన్నిపాతోత్థంతథైవాగన్తుకంజ్వరమ్ । శమంన
యాశుగోవిన్దఛిన్ధిఛిన్ధ్యస్యవేదనాః ॥ ౧౮ ॥ నేత్రదుఃఖం శిరోదుఃఖం
దుఃఖం చోదరసమ్భవమ్ । అనుచ్ఛ్వాసమతిశ్వాసం పరితాపం సవేప
థుమ్ ॥౧౯॥ గుదఘ్రాణాఙ్ఘ్రిరోగాంశ్చ కుష్ఠరోగం తథాక్షయమ్।కా
మాలాదీంస్తథారోగాన్ప్రమేహాంశ్చాతిదారుణాన్ ॥ ౨౦॥ భగన్దరా
తిసారాంశ్చ ముఖరోగంసవల్గులిమ్ । అశ్మరీమూత్రకృఛ్రాంశ్చరోగాన
న్యాంశ్చదారుణాన్॥ ౨౧॥ యేవాతప్రభవారోగాయేచపిత్తసముద్భ
వాః । కఫోద్భవాశ్చ యేరోగా లూతాదిస్ఫోటకాదయః ॥ ౨౨ ॥ తేస
ర్వేప్రశమంయాన్తు వాసుదేవాపమార్జితాః । విలయం యాన్తు తే స
ర్వేవిష్ణోరుచ్చారణేనచ ॥ ౨౩ ॥ క్షయంగచ్ఛన్తుచాఽశేషాస్తే చక్రాభి
హతాహరేః । అచ్యుతానన్తగోవిన్దనామోచ్చారణభేషజాత్॥౨౪॥ న
శ్యన్తి సకలారోగాస్సత్యంసత్యంవదామ్యహమ్। స్థావరంజఙ్గమంచాపి
కృత్రిమంచాపియద్విషమ్ ॥౨౫॥ దన్తోద్భవం నఖోద్భూత మాకాశప్ర
భవంవిషమ్ । లూతాదిప్రభవంయచ్చ విషమత్యన్తదుఃఖదమ్॥ ౨౬॥ శ
మంనయతు తత్సర్వం కీర్తితోఽస్యజనార్దనః । గ్రహాన్ప్రేతగ్రహాం

శ్చైవ తథా వైడాళీన్గ్రహాన్ ॥౨౭॥ వేతాళాంశ్చ పిశాచాంశ్చ గన్ధ
ర్వాన్యక్షరాక్షసాన్ । శాకినీ పూతనాద్యాంశ్చ తథా వైనాయకగ్ర
హాన్ ॥౨౮॥ ముఖమణ్డలికాన్ క్రూరాన్ రేవతీంవృద్ధరేవతీమ్। వృద్ధికా
ఖ్యాన్ గ్రహాంశ్చైవ తథా మాతృగ్రహానపి ॥ ౨౯॥ బాలస్య విష్ణోశ్చ
రితం హన్తుబాలగ్రహానిమాన్ । వృద్ధానాం యేగ్రహాఃకేచి ద్యేచబా
లగ్రహాఃక్వచిత్ ॥ ౩౦ ॥ నారసింహస్య తేదృష్ట్వాదగ్ధా తేచాపి యౌ
వనే । సదాకరాళవదనో నరసింహోమహారవః ॥౩౧॥ గ్రహానశే
షాన్నిశ్శేషాన్కరోతుజగతోహితః । నరసింహమహాసింహజ్వాలామా
లానలోజ్జ్వల ॥౩౨॥ గ్రహానశేషాన్సర్వేశ ఖాద ఖాదాగ్ని లోచన।
యేరోగాయేమహోత్పాతా యద్విషంయేమహాగ్రహాః॥ ౩౩॥ యాని
చక్రూరభూతాని గ్రహపీడాశ్చదారుణాః । శస్త్రక్షతేషుయేదోషా
జ్వాలాగర్దభకాదయః ॥౩౪॥ తానిసర్వాణిసర్వాత్మన్ పరమాత్మన్జ
నార్దన । కిఞ్చిద్రూపం సమాస్థాయ వాసుదేవాస్యనాశయ॥ ౩౫ ॥ క్షి
ప్త్వాసుదర్శనంచక్రం జ్వాలామాలాతిభీషణమ్ । సర్వదుష్టప్రశమనంకు
రుదేవవరాచ్యుత ॥౩౬॥ సుదర్శనమహాజ్వాల ఛిన్ధిఛిన్ధిచమారయ। స
ర్వదుష్టాని రక్షాంసి క్షయంయాన్తి విభీషణ ॥౩౭॥ ప్రాచ్యాం ప్రతీచ్యాందిశి
చ దక్షిణోత్తరయోస్తథా । రక్షాంకరోతు సర్వాత్మా నరసింహోను
గర్జితైః ॥ ౩౮ ॥ భూమ్యన్తరిక్షేచ తథా పార్శ్వయోః పృష్ఠతోఽగ్ర
తః । వ్యాఘ్రసింహవరాహేషు అగ్నిచోరభయేషుచ ॥ ౩౯॥ రక్షాంక
రోతు భగవాన్ బహురూపీజనార్దనః । యథా విష్ణుమయంసర్వంస
దేవాసుర మానుషమ్ ॥ ౪౦ ॥ తేనసత్యేన సకలందుష్టమస్యప్రశామ్య
తు । యథావిష్ణౌస్మృతే సద్యస్సఙ్క్షయంయాతి పాతకమ్ ॥౪౧॥ సత్యేన
తేనసకలం దుష్టమస్య ప్రశామ్యతు । పరమాత్మాయథావిష్ణుర్వేదా
న్తేష్వభిధీయతే ।౪౨॥ తేనసత్యేన సకలం దుష్టమస్య ప్రశామ్యతు । య
థాయజ్ఞేశ్వరోవిష్ణుర్వేదాన్తేష్వభిధీయతే ॥ ౪౩ ॥ తేన సత్యేన సకలం
యన్మయోక్తం తథాస్తుతత్ । శాన్తిరస్తు శివఞ్చాస్తు ప్రణశ్యత్వం సు

ఖంచయత్ ॥ ౪౪॥ వాసుదేవశరీరోత్థైః కుశైస్సంమార్జితం మయా। అపామార్జతు గోవిన్దో నరో నారాయణస్తథా ॥ ౪౫ ॥ సదాస్తు సర్వదుఃఖానాం ప్రశమో వచనాద్ధరేః । శాన్తాస్సమస్తరోగాస్తే గ్రహాస్సర్వవిషాణి చ ॥౪౬॥ భూతాని చ ప్రశామ్యన్తు సంస్మృతే మధుసూదనే। ఏతత్సమస్తరోగేషు భూతగ్రహభయేషు చ॥౪౭॥ అపామార్జనకం శస్త్రం విష్ణునామాభిమన్త్రితమ్ । ఏతే కుశా విష్ణుశరీరసమ్భవా జనార్దనోహం స్వయమేవ చాగతః॥౪౮॥ హతం మయా దుష్టమశేషమస్య స్వస్థో భవత్వేష యథా వచో హరేః । యదస్య దురితం కిఞ్చిత్ క్షిప్తం తల్లవణార్ణవే॥ ౪౯॥ స్వాస్థ్యమస్తు శివం చాస్తు హృషీకేశస్య కీర్తనాత్। యత ఏవాగతం పాపం తత్రైవ ప్రతిగచ్ఛతు॥౫౦॥ ఏతద్రోగాదిపీడాసు జన్తూనాం హితమిచ్ఛతా। విష్ణుభక్తేన కర్తవ్యం అపామార్జనకం పరమ్ ॥౫౧॥ అనేన సర్వదుఃఖాని ప్రశమం యాన్త్యసంశయః । సర్వభూతహితార్థాయ కుర్యాత్తస్మాత్సదైవ హి ॥౫౨॥ ... ...

ఇతి శ్రీవిష్ణుధర్మే అపామార్జనస్తోత్రమ్
సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ విష్ణుధర్మే
శ్రీమాఙ్గల్యవివృద్ధిస్తోత్రప్రారమ్భః

దాల్భ్యః॥ కార్యారమ్భేషు సర్వేషు దుస్స్వప్నేషు చ సత్తమ। అమఙ్గల్యేషు దృష్టేషు యజ్జప్తవ్యం తదుచ్యతామ్ ॥ ౧ ॥ యేనారమ్భాః ప్రసిధ్యన్తి దుస్స్వప్నశ్చోపశామ్యతి । అమఙ్గలానాం దృష్టానాం పరిఘాతశ్చ జాయతే ॥౨॥ పులస్త్యః ॥ జనార్దనం భూతపతిం జగద్గురుం స్మరన్మనుష్యస్సతతం మహామునే। దుష్టాన్యశేషాణ్యపహన్తి సాధయత్యశేషకార్యాణి చ యాన్యభీప్సతి ॥౩॥ శృణుష్వ చాన్యద్గదతో మమాఖిలం వదామి యత్తే ద్విజవర్య మఙ్గలమ్ । సర్వార్థసిద్ధిం ప్రదదాతి యత్సదాని

హన్త్యశేషాణిచ పాతకాని ॥౪॥ ప్రతిష్ఠితంయత్రజగచ్చరాచరంజగ
త్త్రయమేయోజగతశ్చ హేతుః । జగచ్చపాత్యత్తి చయస్ససర్వదా మ
మాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః॥౫॥ వ్యోమామ్బువాయ్వగ్ని మహీస్వ
రూపై ర్విస్తారవాన్యోఽణుతరోఽణుభావాత్ । అస్థూలసూక్ష్మస్సతతంప
రేశ్వరో మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౬॥ యస్మాత్పరస్మాత్పరు
షాదనన్తాదనాదిమధ్యాదధికంనకిఞ్చిత్ । సహేతుహేతుః పరమేశ్వ
రేశ్వరో మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౭॥ హిరణ్యగర్భాచ్యుతరు
ద్రరూపీ సృజత్యశేషంపరిపాతిహన్తి । గుణాగ్రణీర్యోభగవాన్ససర్వ
దామమాస్తుమాఙ్గల్య వివృద్ధయేహరిః ॥ ౮ ॥ పరస్సురాణాంపరమో
సురాణాం పరోయతీనాం పరమోమునీనామ్ । పరస్సమస్తస్యచయ
స్ససర్వదా మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౯॥ ధ్యాతోమునీనా
మపకల్మషైర్యోదదాతిముక్తింపరమేశ్వరేశ్వరః।మనోఽభిరామస్సపురు
షస్ససర్వదా మమాస్తుమాఙ్గల్య వివృద్ధయేహరిః ॥ ౧౦ ॥ సురేన్ద్ర
వైవస్వతవిత్తపామ్బు స్వరూపరూపీ పరిపాతియోజగత్ । సశుద్ధశు
ద్ధగపరమేశ్వరేశ్వరో మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౧౧॥ యన్నా
మసఙ్కీర్తనతోవిముచ్యతే హ్యనేకజన్మార్జిత పాపసఞ్చయాత్ । పా
పేనాగ్నిస్ససదైవనిర్మలో మమాస్తుమాఙ్గల్య వివృద్ధయేహరిః॥ ౧౨॥
యేనోద్ధృతేయన్మరణేరసాతలాదశేషసృష్టిస్థితికారణాదికమ్ । బిభ
ర్తివిశ్వంజగతస్సమూలంమమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః॥౧౩॥పాకేషు
వేదాజఠరేచ రాచరంరోమస్వశేషా మునయోముఖేమఖాః । యస్యే
శ్వరేశస్యససర్వదాప్రభు ర్మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥ సమస్త
యజ్ఞాఙ్గ మయంవపుః ప్రభోర్యస్యాఙ్గ మీశేశ్వర సంస్తుతస్య । వరా
హరూపీ భగవాన్ ససర్వదా మమాస్తు మాఙ్గల్య వివృద్ధయేహరిః ॥
౧౫ ॥ విష్ణోర్భ్యస రోషదధితో యస మ్భవందధారధా
త్రీంజగతశ్చమోభువమ్ । యజ్ఞేశ్వరోయజ్ఞపుమాన్ససర్వదా మమా
స్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥ ౧౬ ॥ పాతాళమూలేశ్వరభోగిసంహతో

విశ్వస్యపాదౌపృథివీంచబిభ్రతిః। యస్యోపమానంనబభూవసోఽచ్యు
తో మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౧౭॥ సఘుర్ఘురంయస్యచబృంహి
తంమహు స్సనన్దనాద్యైర్జనలోకసంశ్రితైః । శ్రుతంజయేత్యుక్తిప
రైస్ససర్వదా మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥ ౧౮ ॥ ఏకార్ణవాద్య
స్సమహీంయసోమహీమాదాయవేగేన సముత్పతిష్యతః । సతం వపు
ర్యోగివరైశ్చసర్వదా మమాస్తుమాఙ్గల్య వివృద్ధయేహరిః ॥ ౧౯ ॥ హ
తోహిరణ్యాక్షమహాసురఃపురా పురాణపుంసా పరమేనయేన । వరా
హరూపస్సపతిః ప్రజాపతి ర్మమాస్తుమాఙ్గల్య వివృద్ధయేహరిః ॥౨౦॥
దంష్ట్రాకరాళంసురభీతినాశకం కృతంవపుర్దివ్యనృసింహరూపిణా । త్రా
తుంజగద్యేనససర్వదా ప్రభుర్మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౨౧॥
దైత్యేన్ద్రవక్షస్థలదారదారుణైః కరోరుహైర్యఃక్రకచానుకారిభిః । వి
చ్ఛేదలోకస్యభయానిసోఽవ్యయో మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥
౨౨ ॥ దన్తాన్తదీప్తస్యతినిర్మలానియశ్చకారసర్వాణిదిశాంముఖాని। ని
నాదవిత్రాసితదానవోహ్యసౌమమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౨౩॥
యన్నామసఙ్కీర్తనతోమహాభయాద్విమోక్షమాప్నోతినసంశయంనరః।
ససర్వలోకార్తిహరోనృకేసరీమమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥ ౨౪॥
సటాకరాళభ్రమణానిలాహతాస్స్ఫుటన్తియస్యామ్బుధరాస్సమన్తతః।
సదివ్యసింహస్స్ఫురితాననేక్షణోమమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః॥౨౫॥
యదీక్షణజ్యోతిషిరశ్మిమణ్డలం ప్రలీనమీషన్నరరాజభాస్వతః । కుతశ్శ
శాఙ్కస్యసదివ్యరూపధృఙ్మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౨౬॥ అశే
షదేవేశనరేశ్వరేశ్వరైస్సదాస్తుతంయచ్చరితంమహాద్భుతమ్ । ససర్వ
లోకార్తిహరోమహాహరిర్మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౨౭॥ ద్ర
వన్తిదైత్యాఃప్రణమన్తిదేవతానశ్యన్తిరక్షాంస్యపయాన్తిచారయః। య
త్కీర్తనాత్సోద్భుతరూపకేసరీ మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః॥౨౮॥
ఋక్స్వావితంయోయజుషాహి శ్రీమత్సామధ్వనిధ్వస్తసమస్తపాతకమ్।
చక్రేజగద్భూమనకస్ససర్వదా మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౨౯॥

యత్పాదవిన్యాసపవిత్రితాంమహీ యయాచివియచ్చర్గ్య జుషామదీర
ణాత్ । సవామనోవామశరీరరూప ధృఙ్మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహ
రిః॥౩౦॥ యస్మిన్ప్రియాతేసురభూభృతోఽధ్వరాన్ననామఖేదాదవనిస్స
సాగరా । సవామనస్సర్వజగన్మయస్సదా మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయే
హరిః ॥౩౧॥ మహాద్భుతేదైత్యపతేర్మహాధ్వరేయస్మిన్ప్రవిష్టేక్షుభితం
మహాసురైః।సవామనోఽన్తస్థితసప్తలోకధృఙ్మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధ
యేహరిః ॥౩౨॥ సఙ్ఘైస్సురాణాం దివిభూతలస్థితైస్తదామనుష్యై
ర్గగనేచఖేచరైః । స్తుతఃక్రమాద్యఃప్రచచారసర్వదా మమాస్తుమాఙ్గ
ల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౩౩॥ క్రాన్త్వాధరిత్రీంగగనంతథాదివం మరుత్పతే
ర్యఃప్రదదౌత్రివిష్టపమ్ । సదేవదేవోభువనేశ్వరేశ్వరో మమాస్తుమాఙ్గ
ల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౩౪॥ అనుగ్రహంచాపిబలేరనుత్తమశ్చకారయశ్చ
స్త్రిపదోపమంత్రణాత్। సురాంశ్చయజ్ఞాంశ్చభుజస్ససర్వదా మమా
స్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౩౫॥ రసాతలాద్యేన పురాసమాహృతా
స్సను స్తవేదాజలచారిరూపిణా । సకైటభారిర్మధుహామ్బుశాయీమ
మాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౩౬॥ నిఃక్షత్రియాంయశ్చచకారమేదినీ
మనేకశోబాహువనంతథాచ్ఛినత్ । యఃకార్తవీర్యస్యసభార్గవోత్త
మోమమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౩౭॥ నిహత్యయోవాలినముగ్ర
విక్రమం నిబధ్యసేతుంజలధౌదశాననమ్ । జఘానచాన్యాన్రజనీచరాన
సౌమమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౩౮॥ చిక్షేపబాలశ్శకటంబభంజ
యోయమార్జునంకంసమరింజఘానచ । మమర్దచాణూరముఖాన్ససర్వ
దామమాస్తుఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౩౯॥ ప్రాతస్సహస్రాంశుమరీచిని
ర్మలం కరేణబిభ్రద్భగవాన్ సుదర్శనమ్ । కౌమోదకీంచాపి గదామన
న్తోమమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౪౦॥ హిమేన్దుకున్దస్ఫటికాభనిర్మ
లంముఖానిలాపూరితమీశ్వరేశ్వరః । మధ్యాహ్నకాలేపిసశఙ్ఖముద్వహ
న్మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౪౧॥ తథాఽపరాహ్ణే ప్రవికాసిప
ఙ్కజంవక్షస్స్థలేనశ్రియముద్వహన్హరిః । విస్తారిపద్మాయతపత్రలో

చనో మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౪౨॥ సర్వేషు కాలేషుసమస్త
దేశేష్వశేషకార్యేషుతథేశ్వరేశ్వరః । సర్వైస్స్వరూపైర్భగవాననాది
మాన్మమాస్తుమాఙ్గల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౪౩॥ ఏతత్పఠన్దాల్భ్యసమస్త
పాపైర్విముచ్యతే విష్ణుపరోమనుష్యః । సిధ్యన్తికార్యాణి తథాస్యస
ర్వాణ్యర్థానవాప్నోతియథేచ్ఛతే తాన్ ॥౪౪॥ దుస్స్వప్నప్రశమముపైతి
పఠ్యమానేస్తోత్రేఽస్మిఞ్ఛ్రవణవిధౌసదోద్యతస్య । ప్రారమ్భేత్వరిత
ముపయాతిసిద్ధిమీశఃపాపానిక్షపయతిచాస్యదేవదేవః ॥౪౫॥ మాఙ్గల్యంప
రమపదమసదార్థసిద్ధిం నిర్విఘ్నామధికఫలాం శ్రియందదాతి । కింలోకే
తదిహపరత్రవాస్యపుంసాంయద్విష్ణుప్రవణధియాంనదా(ల్భ్య)స్యసా
ధ్యమ్ ॥ దేవేన్ద్రస్త్రిభువనమర్థమేకపిఙ్గస్సంసిద్ధింత్రిభువనగాంచకార్త
వీర్యః । వైదేహఃపరమంపదంప్రసాద్యవిష్ణుం సమ్ప్రాప్తస్సకలఫలప్ర
దోహివిష్ణుః ॥౪౬॥ సర్వారమ్భేషుదాల్భ్యైతద్దుస్స్వప్నేషుచపణ్డితః । జ
పేదేకమనావిష్ణౌతథామాఙ్గల్యదర్శనే ॥౪౭॥ శమంప్రయాన్తిదుష్టాని
గ్రహపీడాశ్చదారుణాః । కర్మారమ్భాశ్చసిధ్యన్తిపుణ్యమాప్నోతిచో
త్తమమ్ ॥౪౮॥ హరిర్దదాతిభద్రాణి మాఙ్గల్యస్తుతిసంస్తుతః । కరోత్య
ఖిలరూపైస్తు రక్షామక్షతశక్తిభృత్ ॥ ... ॥౫౦॥

ఇతి శ్రీవిష్ణుధర్మే మాఙ్గల్యవివృద్ధిస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీవిష్ణుధర్మే
శ్రీవిష్ణోర్దివ్యస్థలస్తోత్రమ్.

అర్జునః ॥ భగవన్సర్వభూతాత్మన్సర్వభూతేషువై భవాన్ । పరమా
త్మస్వరూపేణ స్థితోవేద్మ్యేతదవ్యయ ॥౧॥ తేషుతేషుయేషుయేషుత్వంచి
న్తనీయోమయాచ్యుత । చేతసఃప్రణిధానార్థం తన్మమాఖ్యాతుమ
ర్హసి ॥౨॥ యత్రయత్రచయన్నామ్నాగేయతేభగవాన్స్తుతః । ప్రసాద
సుముఖోనాథతన్మమాశేషతోవద ॥౩॥ శ్రీభగవాన్ ॥ సర్వగస్సర్వ

భూతోఽహం నాస్తికిఞ్చిన్మయావినా। చరాచరాజగత్యస్మిన్విద్యతే కురుసత్తమ ॥ ౪ ॥ తథాపిమేషుస్థానేషు చిన్తనీయోఽహ మర్జున। స్తోతవ్యోనామభిశ్చైస్తు శ్రూయతాంతద్వదామితే॥౫॥ ప్రథమ-రేపుణ్డరీకాక్షం గయాయాంచగదాధరమ్। లోహదణ్డే మహావిష్ణుం స్తుత్వం స్తరతిదుర్గతిమ్ ॥౬॥ రాఘవంచిత్రకూటేతుప్రభాసేదైత్యసూదనమ్। బృన్దావనేచగోవిన్దం మాంస్తువన్పుణ్యభాగ్భవేత్ ॥ ౭ ॥ జయంజయన్త్యాంతద్వచ్చ జయన్తంహస్తినపురే। వారాహంకర్దమాలేచ కాశ్మీరేచక్రపాణినమ్ ॥ ౮ ॥ జనార్దనంచకుబ్జామ్రేమధురాయాంచకేశవమ్। కుబ్జకేశ్రీధరంతద్వ ద్గఙ్గాద్వారేసురోత్తమమ్ ॥౯॥ సాలగ్రామే మహాయోగిం హరింగోవర్ధనాచలే। పిణ్డారకే చతుర్బాహుం శఙ్ఖోద్ధారేచశఙ్ఖినమ్ ॥౧౦॥ వామనంచకురుక్షేత్రే యమునాయాంత్రివిక్రమమ్। విశ్వేశ్వరంతథాశోణేకపిలంపూర్వసాగరే ॥౧౧॥ శ్వేతదీపపతించాపిగఙ్గాసాగరసఙ్గమే । భూధరందేవికానద్యాంప్రయాగే చైవమాధవమ్॥౧౨॥ నరంనారాయణాఖ్యంచతథాబదరికాశ్రమే। సముద్రేదక్షిణే స్తవ్యం పద్మనాభేతిఫాల్గునే ॥౧౩॥ ద్వారకాయాంతథా కృష్ణంస్తువ్వం స్తరతిదుర్గతిమ్। రామనాథంమహేన్ద్రాద్రౌహృషీకేశం తథార్బుదే ॥౧౪॥ అశ్వతీర్థేహయగ్రీవం విశ్వరూపంహిమాచలే। నృసింహంకృతశౌచేచ విశ్వపాశేధ్వజప్రియమ్॥ ౧౫ ॥ నైమిశేయజ్ఞపురుషంజమ్బుమార్గేతథాఽచ్యుతమ్। అనన్తంసైన్ధవారణ్యేదణ్డకేశఙ్ఖధారిణమ్ ॥౧౬॥ ఉత్పలావతకేశౌరిం నర్మదాయాంశ్రియఃపతిమ్। దామోదరంరైవతకే నదాయాంజలశాయినమ్ ॥౧౭॥ సర్వయోగేశ్వరంచైవ సిన్ధుసాగరసఙ్గమే। సహ్యాద్రౌదేవదేవేశంవైకుణ్ఠంమాగధేవనే॥౧౮॥ సర్వపాపహరంవిన్ధ్యే ఓఢ్రేష్వపి పురుషోత్తమమ్। హృదయేచాపికౌన్తేయపరమాత్మానమాత్మని ॥౧౯॥ వటేవటే వైశ్రవణం చత్వరేచత్వరే శివమ్। పర్వతేపర్వతే రామం సర్వత్రమధుసూదనమ్ ॥౨౦॥ నరంభూమౌతథావ్యోమ్ని కౌన్తేయగరుడధ్వజమ్। వాసుదేవఃచసర్వత్ర భూ

జ్యతేసంస్మరన్దివి॥౨౧॥ అర్చయన్ప్రణమంస్తువన్వా సంస్మరంశ్చధనఞ్జయ । ఏతేష్వేతానినామాని నరఃపాపాత్ప్రముచ్యతే ॥౨౨॥ స్థానేష్వేతేషుమన్నామ్నా మేతేషాంప్రీణనంనరః । ద్విజానాం ప్రీణనంకృత్వాస్వర్గలోకేమహీయతే ॥౨౩॥ నామాన్యేతానికౌన్తేయ స్థానాన్యేతానిచాత్మవాన్ । జపన్వైపఞ్చకశ్చాశక్తిత్రిసన్ధ్యంమత్పరాయణః॥౨౪॥ త్రీణిజన్మానియత్పాప మవస్థాత్రితయేకృతమ్ । తత్క్షాళయత్యసన్దిగ్ధం జాయతేచసతాఙ్కులే ॥౨౫॥ ద్వికాలంవాజపన్నేవ దివారాత్రౌచయత్కృతమ్ । తస్మాద్విముచ్యతేపాపాన్మద్భావపరమోనరః ॥౨౬॥ జప్త్వాన్యేతానికౌన్తేయశ్రద్ధాసమన్వితమ్। మోచయన్తినరంపాపాద్యద్రాత్రౌచదివాకృతమ్ ॥ ౨౭ ॥ ధన్యోయశస్యఃశత్రుఘ్నోజపః కురుకులోద్వహ । గ్రహానుకూలతాంచైవ కరోత్యాశునసంశయః ॥౨౮॥ ఉపోషితోమత్పరమం స్థానేష్వేతేషుమానవః । కృత్వాచైవోపవాసంచ ప్రాప్నోత్యభిమతంఫలమ్ ॥౨౯॥ ఉత్క్రాన్తిరప్యశేషేషుస్థానేష్వేతేషుశస్యతే । అన్యస్థానాచ్ఛతగుణమేతేష్వనశనాదికమ్ ॥౩౦॥ యస్తుమత్పరమఃకాలం కరోత్యేతేషుమానవః । దేవానామపిపూజ్యోసౌమమలోకేమహీయతే ॥ ... ... ॥౩౧॥

ఇతి శ్రీవిష్ణుధర్మే శ్రీవిష్ణోర్దివ్యస్థలస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీవిష్ణుపురాణాంతర్గత శ్రీస్తుతి ప్రారమ్భః.

సింహాసనగతశ్శక్రస్సమ్ప్రాప్య త్రిదివంపునః। దేవరాజ్యేస్థితోదేవీం తుష్టావాబ్జకరాంతతః ॥౧॥ ఇంద్రఉవాచ॥నమామిసర్వలోకానాంజననీమబ్ధిసంభవామ్। శ్రియమున్నిద్రపద్మాక్షీం విష్ణువక్షస్స్థలస్థితామ్॥౨॥ పద్మాలయాం పద్మకరాం పద్మపత్రనిభేక్షణామ్ । వందేపద్మముఖీందేవీంపద్మనాభప్రియామహమ్ ॥౩॥ త్వంసిద్ధిస్త్వంస్వధాస్వాహా సుధా

త్వంలోకపావనీ । సంధ్యా రాత్రిః ప్రభా భూతి ర్మేధా శ్రద్ధా సరస్వతీ॥
౪॥ యజ్ఞవిద్యా మహావిద్యా గుహ్యవిద్యా చ శోభనే । ఆత్మవిద్యా చ దే
వి త్వం విముక్తిఫలదాయినీ ॥౫॥ ఆన్వీక్షికీ త్రయీ వార్తా దండనీతి స్త్వ
మేవ చ । సౌమ్యాసౌమ్యై ర్జగద్రూపై స్త్వయైత ద్దేవి పూరితమ్ ॥ ౬॥
కా త్వన్యా త్వామృతే దేవి సర్వయజ్ఞమయం వపుః । అధ్యాస్తే దేవదేవ
స్య యోగిచింత్యం గదాభృతః ॥ ౭॥ త్వయా దేవి పరిత్యక్తం సకలం భువన
త్రయమ్ । వినష్టప్రాయమభవ త్త్వయేదానీం సమేధితమ్ ॥ ౮ ॥ దా
రాః పుత్రా స్తథాగారం సుహృద్ధాన్యధనాదికమ్ । భవ త్యేత న్మహాభా
గే నిత్యం త్వద్వీక్షణా న్నృణామ్॥౯॥ శరీరారోగ్య మైశ్వర్య మరిపక్షక్షయ
స్సుఖమ్। దేవి త్వద్దృష్టిదృష్టానాం పురుషాణాం న దుర్లభమ్॥౧౦॥ త్వం
మాతా సర్వలోకానాం దేవదేవో హరిః పితా। త్వయైత ద్విష్ణునా చామ్బ
జగ ద్వ్యాప్తం చరాచరమ్ ॥ ౧౧ ॥ మా నః కోశం తథా గోష్ఠం మా గృ
హం మా పరిచ్ఛదమ్ । మా శరీరం కళత్రం చ త్యజేథా స్సర్వపావని ॥౧౨॥
మా పుత్రా న్మా సుహృద్వర్గా న్మా పశూ న్మా విభూషణమ్ । త్యజేథా
మమ దేవస్య విష్ణో ర్వక్షస్థలాలయే ॥౧౩॥ సత్త్వేన శౌచసత్యాభ్యాం తథా
శీలాదిభి ర్గుణైః। త్యజ్యన్తే తే నరా స్సద్య స్సన్త్యక్తా యే త్వయామలే॥౧౪॥
త్వయాఽవలోకితా స్సద్య శ్శీలాద్యై స్సకలై ర్గుణైః। ధనైశ్వర్యైశ్చ యు
జ్యన్తే పురుషా నిర్గుణా అపి ॥౧౫॥ స శ్లాఘ్య స్స గుణీ ధన్య స్స కులీన స్స బుద్ధి
మాన్ । స శూర స్స చ విక్రాన్తో యం త్వం దేవి నిరీక్షసే॥ ౧౬॥ సద్యో వై
గుణ్య మాయాన్తి శీలాద్యా స్సకలా గుణాః। పరాఙ్ముఖీ జగద్ధాత్రీ యస్య
త్వం విష్ణువల్లభే ॥౧౭॥ న తే వర్ణయితుం శక్తా గుణా న్జిహ్వాపి వేధసః।
ప్రసీద దేవి పద్మాక్షి. మాస్మాం స్త్యాక్షీః కదాచన ॥ ౧౮ ॥ శ్రీపరాశరః ॥
ఏవం శ్రీస్సంస్తుతా సమ్యక్ప్రాహ హృష్టా శతక్రతుమ్ । పశ్యతాం సర్వదే
వానాం సర్వభూతస్థితా ద్విజ ॥ ౧౯ ॥ శ్రీరువాచ॥ పరితుష్టాస్మి దే
వేశ స్తోత్రేణానేన తే హరే । వరం వృణీష్వ యస్త్విష్టో వరదాహం తవా
గతా ॥ ౨౦ ॥ ఇన్ద్ర ఉవాచ ॥ వరదా యది మే దేవి వరార్హో యది చాప్య

హమ్। త్రైలోక్యం న త్వయా త్యాజ్యమేష మేస్తు వరః పరః ॥౨౧॥ స్తోత్రే
ణ యస్తథైతేన త్వాం స్తోష్యత్యబ్ధిసమ్భవే । స త్వయా న పరిత్యాజ్యో
ద్వితీయోఽస్తు వరో మమ॥ ౨౨॥శ్రీరువాచ॥ త్రైలోక్యం త్రిదశశ్రేష్ఠ న సం
త్యక్ష్యామి వాసవ। దత్తో వరో మయాఽయం తే స్తోత్రారాధనతుష్టయా॥
౨౩॥ యశ్చ సాయం తథా ప్రాతః స్తోత్రేణానేన మానవః । మాం స్తోష్య
తి న తస్యాహం భవిష్యామి పరాఙ్ముఖీ ॥౨౪॥ శ్రీపరాశరః ॥ ఏవం దదౌ
వరౌ దేవీ దేవరాజాయ వై పురా । మైత్రేయ శ్రీర్మహాభాగ స్తోత్రారా
ధనతోషితా ॥ ౨౫ ॥ భృగోః ఖ్యాత్యాం సముత్పన్నా శ్రీః పూర్వముద
ధేః పునః । దేవదానవయత్నేన ప్రసూతామృతమన్థనే ॥ ౨౬ ॥ ఏవం
యదా జగత్స్వామీ దేవదేవో జనార్దనః । అవతారం కరోత్యేషా తదా
శ్రీస్తత్సహాయినీ ॥౨౭॥ పునశ్చ పద్మాసంభూతా యదాదిత్యోఽభవద్ధ
హరిః। యదా చ భార్గవో రామస్తదాభూద్ధరణీ త్వియమ్ ॥ ౨౮ ॥ రాఘ
వత్వేఽభవత్సీతా రుక్మిణీ కృష్ణజన్మని।అన్యేషు చావతారేషు విష్ణోరేషాఽ
నపాయినీ ॥౨౯॥ దేవత్వే దేవదేహేయం మనుష్యత్వే చ మానుషీ । వి
ష్ణోర్దేహానురూపాం వై కరోత్యేషాత్మనస్తనుమ్ ॥౩౦॥ యశ్చైతచ్ఛృ
ణుయాజ్జన్మ లక్ష్మ్యా యశ్చ పఠేన్నరః । శ్రియో న విచ్యుతిస్తస్య గృహే
యావత్కులత్రయమ్ ॥ ౩౧ ॥ పఠ్యతే యేషు చైవైషా గృహేషు శ్రీస్తుతి
ర్మునే । అలక్ష్మీః కలహాధారా న తేష్వాస్తే కదాచన ॥౩౨॥ ఏతత్తే కథితం
సర్వం యన్మాం త్వం పరిపృచ్ఛసి । క్షీరాబ్ధౌ శ్రీర్యథా జాతా పూర్వం భృ
గుసుతా సతీ ॥౩౩॥ ఇతి సకలవిభూత్యవాప్తిహేతుస్స్తుతిరియమింద్ర
ముఖోద్గతా హి లక్ష్మ్యాః । అనుదిన మిహ పఠ్యతే నృభిర్యైర్వసతి న తే
షు కదాచిదప్యలక్ష్మీః ॥ ... ... ॥౩౪॥

శ్రీవిష్ణుపురాణాంతర్గతా శ్రీస్తుతి స్సమాప్తా.

శ్రీ యై నమః.

శ్రీమద్భాగవతాన్తర్గత
నారాయణకవచ ప్రారమ్భః

రాజా॥ యయాగుప్తస్సహస్రాక్షస్సవాహాన్రిపుసైనికాన్। క్రీడన్నివ
వినిర్జిత్య త్రిలోక్యాబుభుజే శ్రియమ్ ॥ ౧ ॥ భగవంస్తన్మమాచక్ష్వ వర్మ
నారాయణాత్మకమ్।యథాఽఽతతాయినశ్శత్రూన్ యేనగుప్తోఽజయన్మృ
ధే ॥ ౨ ॥ శ్రీశుకః ॥ వృతః పురోహితస్త్వాష్ట్రో మహేన్ద్రాయాను
పృచ్ఛతే। నారాయణాఖ్యంవర్మాహతదిహైకమనాశ్శృణు॥ ౩॥ విశ్వ
రూపః ॥ ధౌతాంఘ్రిపాణిరాచమ్య సపవిత్రఉదఙ్ముఖః । కృతస్వాఙ్గక
రన్యాసో మన్త్రాభ్యాంవాగ్యతశ్శుచిః ॥ ౪ ॥ నారాయణమయంవర్మస
న్నహ్యేద్భయఆగతే । దైవభూతాత్మకర్మభ్యో నారాయణమయఃపు
మాన్॥ పాదయోర్జానునోరూర్వోరుదరే హృద్యథోరసి। ముఖేశిరస్యా
నుపూర్వ్యాదోంకారాదీనివిన్యసేత్ ॥ ౬ ॥ ఓమ్॥ నమోనారాయణా
యేతివిపర్యయమథాపివా । కరన్యాసంతతఃకుర్యాద్ద్వాదశాక్షరవిద్య
యా ॥ ౭ ॥ ప్రణవాదియకారాన్తమఙ్గుళ్యఙ్గుష్ఠ పర్వసు । న్యసేద్ధృద
యఓంకారం వికారమనుమూర్ధని ॥ ౮ ॥ షకారంతుభ్రువోర్మధ్యేణ
కారంశిఖయాన్యసేత్ । వేకారంనేత్రయోర్యుంజ్యాన్నకారం సర్వసన్ధి
షు ॥౯॥ మకారమస్త్రముద్దిశ్యమన్త్రమూర్తిర్భవేద్బుధః । సవిసర్గంఫ
డన్తన్తు సర్వదిక్షువినిర్దిశేత్ ॥ ౧౦ ॥ ఓంవిష్ణవేనమః ॥ ఇత్యాత్మానం ప
రంధ్యాయేద్ధ్యేయంషట్ఛక్తిభిర్యుతమ్। విద్యాతేజస్తపోమూర్తిమిమం
మన్త్రముదాహరేత్॥ ౧౧ ॥ ఓంహరిర్విదధ్యాన్మమసర్వరక్షాంన్యస్తా
ఙ్ఘ్రిపద్మఃపతగేన్ద్రపృష్ఠే। దరారిచర్మాసిగదేషు చాపపాశాన్దధా
నోఽష్టగుణోఽష్టబాహుః ॥ జలేషుమాంరక్షతుమత్స్యమూర్తిర్యాదో
గణేభ్యోవరుణస్యపాశాత్। స్థలేషుమాయావటువామనోఽవ్యాత్త్రి
విక్రమఃఖేఽవతువిశ్వరూపః ॥౧౩॥ దుర్గేష్వటవ్యాజిముఖాదిషుప్రభుః

పాయాన్నృసింహోఽసురయూథపారిః । విముంచతో యస్య మహాట్టహా
సం దిశో వినేదుర్న్యపతంశ్చ గర్భాః ॥ ౧౮ ॥ రక్షత్వసౌ మాధ్వని యజ్ఞ
కల్పస్స్వదంష్ట్రయోన్నీతధరో వరాహః । రామోఽద్రికూటేష్వథ వి
ప్రవాసే సలక్ష్మణోఽవ్యాద్భరతాగ్రజో మామ్ ॥ ౧౯ ॥ మాముగ్రధర్మా
దఖిలాత్ప్రమాదాన్నారాయణః పాతు నరశ్చ హాసాత్ । దత్తస్త్వయో
గాదథ యోగనాథః పాయాద్గుణేశః కపిలః కర్మబన్ధాత్ ॥ ౨౦ ॥ సన
త్కుమారోఽవతు కామదేవాద్ధయశీర్షో మాం పథి దేవహేళనాత్ । దేవ
ర్షివర్యః పురుషార్చనాన్తరాత్కూర్మో హరిర్మాం నిరయాదశేషాత్ ॥
౨౧ ॥ ధన్వన్తరిర్భగవాన్ పాత్వపథ్యాద్ద్వన్ద్వాద్భయాదృషభో నిర్జి
తాత్మా । యజ్ఞశ్చ లోకాదవతాజ్జనాన్తాద్బలో గణాత్ క్రోధవశా
దహీన్ద్రః ॥ ౨౨ ॥ ద్వైపాయనో భగవానప్రబోధాద్బుద్ధస్తు పాషం
డగణాత్ప్రమాదాత్ । కల్కిః కలేః కాలమలాత్ప్రపాతు ధర్మావనా
యోరుకృతావతారః ॥ ౨౩ ॥ మాం కేశవో గదయా ప్రాతరవ్యాద్గోవి
న్ద ఆసఙ్గవమాత్తవేణుః । నారాయణః ప్రాహ్ణ ఉదాత్తశక్తిర్మధ్యన్దినే వి
ష్ణురరీన్ద్రపాణిః ॥ ౨౪ ॥ దేవోఽపరాహ్ణే మధుహోగ్రధన్వా సాయం
త్రిధామావతు మాధవో మామ్ । దోషే హృషీకేశ ఉతార్ధరాత్రే నిశీథ
ఏకోఽవతు పద్మనాభః ॥ ౨౫ ॥ శ్రీవత్సధామాఽపరరాత్ర ఈశః ప్రత్యూ
ష ఈశోఽసిధరో జనార్దనః । దామోదరోఽవ్యాదనుసన్ధ్యం ప్రభాతే విశ్వే
శ్వరో భగవాన్ కాలమూర్తిః ॥ ౨౬ ॥ చక్రం యుగాన్తానలతిగ్మనేమి భ్ర
మత్సమన్తాద్భగవత్ప్రయుక్తమ్ । దన్దగ్ధి దన్దగ్ధ్యరిసైన్యమాశు కక్షం
యథా వాతసఖో హుతాశః ॥ ౨౭ ॥ గదేఽశనిస్పర్శన విస్ఫులింగే ని
ష్పిణ్ఢి నిష్పిణ్ఢ్యజితప్రియాఽసి । కూశ్మాణ్డవైనాయకయక్షరక్షోభూతగ్ర
హాంశ్చూర్ణయ చూర్ణయారీన్ ॥ ౨౮ ॥ త్వం యాతుధానప్రమథప్రేత
మాతృపిశాచవిప్రగ్రహఘోరదృష్టీన్ । దరేన్ద్ర విద్రావయ కృష్ణపూరి
తో భీమస్వనాఽరేర్హృదయాని కమ్పయన్ ॥ ౨౯ ॥ త్వం తిగ్మధారాసివరారి
సైన్యమీశప్రయుక్తో మమ ఛిన్ధి ఛిన్ధి । చక్షూంషి చర్మన్ శతచన్ద్ర ఛాదయ

యద్విషామఘోనాంహరపాపచక్షుషామ్ ॥ ౩౦ ॥ యన్నోభయం గ్ర
హేభ్యోభూత్కేతుభ్యోనృభ్యఏవచ । సరీసృపేభ్యోదంష్ట్రిభ్యో భూ
తేభ్యోంఽహోభ్యఏవచ ॥౩౧॥ సర్వాణ్యేతానిభగవన్నామరూపాస్త్రకీర్త
నాత్ । ప్రయాంతుసంక్షయంసద్యోయేనశ్శ్రేయఃప్రతీపకాః ॥౩౨॥ గ
రుడోభగవాన్‌స్తోత్రస్తోభశ్ఛందోమయఃప్రభుః । రక్షత్వశేషకృచ్ఛ్రేభ్యోవి
ష్వక్సేనస్స్వనామభిః ॥ ౩౩ ॥ సర్వాపద్భ్యోహరేర్నామరూపయానా
యుధానినః । బుద్ధీంద్రియమనఃప్రాణాన్ పాంతు పార్షద భూషణాః॥
యథాహిభగవానేవవస్తుతస్సదసచ్చయత్ । సత్యేనానేన నస్సర్వేయాం
తునాశముపద్రవాః ॥ ౩౫ ॥ యథైకాత్మ్యానుభావానాంవికల్పరహిత
స్స్వయమ్ । భూషణాయుధలింగాఖ్యాధత్తేశక్తీస్స్వమాయయా॥౩౬॥
తేనైవసత్యమానేన సర్వజ్ఞోభగవాన్హరిః । పాతుసర్వైస్స్వరూపైర్నః స
దాసర్వత్రసర్వగః ॥ ౩౭ ॥ విదిక్షుదిక్షూర్ధ్వమధస్సమంతాదంతర్బహి
ర్భగవాన్నారసింహః । ప్రహాపయఀల్లోకభయంస్వనేన స్వతేజసాగ్ర
స్తసమస్తతేజాః ॥ విశ్వరూపః ॥ మఘవన్నిదమాఖ్యాతం వర్మ నారా
యణాత్మకమ్ । విజేష్యస్యంజసాయేనదంశితోఽసురయూథపాన్ ॥౩౯॥
ఏతద్ధారయమాణస్తు యంయంపశ్యతిచక్షుషా । పదావాసంస్పృశేత్స
ద్యస్సాధ్వసాత్సవిముచ్యతే ॥ ౪౦ ॥ నకుతశ్చిద్భయంతస్య విద్యాంధార
యతోభవేత్ । రాజదస్యుగ్రహాదిభ్యోవ్యాధ్యాదిభ్యశ్చకర్హిచిత్ ॥౪౧॥
ఇమాంవిద్యాం పురాకశ్చిత్కౌశికోధారయన్ద్విజః । యోగధారణ
యాస్వాంగం జహౌసమరుధన్వని ॥ ౪౨ । తస్యోపరివిమానేనగంధర్వప
తిరేకదా । యయౌచిత్రరథస్స్త్రీభిర్వృతోయత్రద్విజక్షయః॥౪౩॥గగ
నాన్న్యపతత్సద్యస్సవిమానోహ్యవాక్ఛిరాః । సవాలఖిల్యవచనాదస్థీన్యా
దాయవిస్మితః ॥౪౪॥ ప్రాస్యప్రాచీసరస్వత్యాం స్నాత్వా ధామ స్వ
మన్వగాత్ । యఇదంశృణుయాత్కాలేయోధారయతిచాదృతః ॥౪౫॥
తంనమస్యంతిభూతాని ముచ్యతే సర్వతోభయాత్॥ శ్రీశుకః ॥ ఏతాం
విద్యామధిగతోవిశ్వరూపాచ్ఛతక్రతుః । త్రైలోక్యలక్ష్మీంబుభుజేవినిర్జి

త్యమృధేఽసురాన్ ॥ ౪౬ ॥ —* శ్రీమద్భాగవతాన్తర్గతనారాయణకవచంసమ్పూర్ణమ్. — శ్రీశుకః॥ తస్యాసన్ విశ్వరూపస్య శిరాంసిత్రీణిభారత। సోమపీథం సురాపీథమన్నాదమితిశుశ్రుమ ॥౧॥

శ్రీమహాభారతాన్తర్గత,

శ్రీకృష్ణద్వాదశనామస్తోత్రప్రారమ్భః.

శృణుధ్వంమునయస్సర్వేగోపాలస్యమహాత్మనః । అనన్తస్యాప్రమేయస్య నామద్వాదశకంస్తవమ్ ॥ ౧ ॥ అర్జునాయపురాగీతంగోపాలేనమహాత్మనా । ద్వారకాయాంప్రార్థయతే యశోదాయాశ్చ సన్నిధౌ॥ అస్యశ్రీకృష్ణదివ్యద్వాదశనామస్తోత్రమహామన్త్రస్య-ఫల్గునఋషిః- అనుష్టుప్ఛన్దః- పరమాత్మాదేవతా- ఓమ్ బీజమ్- స్వాహేతిశక్తిః-శ్రీగోపాలకృష్ణప్రీత్యర్థేజపేవినియోగః ॥ ధ్యానమ్ ॥ జానుభ్యామపిధావన్తం బాహుభ్యామతిసున్దరమ్ । సకుణ్డలాలకంబాలం గోపాలం చిన్తయేదుషః ॥౧॥ ప్రథమన్తుహరింవిద్యాద్ద్వితీయంకేశవంతథా । తృతీయంపద్మనాభన్తుచతుర్థంవామనంతథా ॥౨॥ పఞ్చమంవేదగర్భఞ్చషష్ఠంతుమధుసూదనమ్ । సప్తమంవాసుదేవఞ్చ వరాహంచాష్టమంతథా ॥ ౩ ॥ నవమంపుణ్డరీకాక్షం దశమన్తుజనార్దనమ్ । కృష్ణమేకాదశంప్రోక్తంద్వాదశంశ్రీధరన్తథా ॥ ౪ ॥ ఏతద్ద్వాదశనామానిమయాప్రోక్తానిఫల్గున।కాలత్రయంపఠేద్యస్తుతస్యపుణ్యఫలంశృణు ॥ ౫ ॥ చాన్ద్రాయణసహస్రస్యకన్యాదానశతస్యచ । అశ్వమేధసహస్రస్య ఫలమాప్నోతి మానవః॥

ఇతి శ్రీమహాభారతాన్తర్గత శ్రీకృష్ణద్వాదశ నామస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రియై నమః.

శ్రీరఘునందన పరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీహనూమద్విరచిత సీతారామస్తోత్రమ్.

శ్రీహనుమానువాచ ॥ అయోధ్యాపురనేతారం మిథిలాపురనాయికామ్ । రాఘవాణామలఙ్కారం వైదేహానామలఙ్క్రియామ్॥౧॥ రఘూణాంకులదీపఞ్చ నిమీనాంకులదీపికామ్ । సూర్యవంశసముద్భూతంసోమవంశసముద్భవామ్ ॥౨॥ పుత్రందశరథస్యాపి పుత్రీంజనకభూపతేః । వసిష్ఠానుమతాచారం శతానన్దమతానుగామ్ ॥ ౩ ॥ కౌసల్యాగర్భసమ్భూతం వేదిగర్భోదితాంస్వయమ్ । పుణ్డరీకవిశాలాక్షంస్ఫురదిన్దీవరేక్షణామ్ ॥౪॥ మత్తమాతఙ్గగమనం మత్తహంసవధూగతామ్ । చన్దనార్ద్రభుజామధ్యం కుఙ్కుమార్ద్రభుజాన్తరామ్॥౫॥ చాపాలఙ్కృతహస్తాబ్జం పద్మాలఙ్కృతపాణికామ్ । సర్వలోకవిధాతారం సర్వలోకవిధాయినీమ్॥౬॥ లోకాభిరామంశ్రీరామమభిరామాంచమైథిలీమ్। దివ్యసింహాసనారూఢం దివ్యస్రగ్వస్త్రభూషణామ్ ॥ ౭ ॥ అనుక్షణం కటాక్షాభ్యామన్యోన్యేక్షణకాఙ్క్షిణౌ ।అన్యోన్యసదృశాకారౌ త్రైలోక్యగృహదంపతీ ॥౮॥ ఇమేయువాంప్రణమ్యాహంభజామ్యద్యకృతార్థతాః । అనయా స్తౌతియస్స్తుత్యా రామంసీతాంచభక్తితః ॥౯॥ తస్యతౌతనుతాంప్రీతౌ సంపదస్సకలాఅపి । ఇతీదంరామచన్ద్రస్య జానక్యాశ్చవిశేషతః ॥౧౦॥ కృతంహనుమతాపుణ్యంస్తోత్రంసద్యోవిముక్తిదమ్ । యఃపఠేత్ప్రాతరుత్థాయ సర్వాన్కామానవాప్నుయాత్ ॥౧౧॥ యఇదంపఠతిస్తోత్రంమైథిలీరామచన్ద్రయోః । శ్రీవైకుణ్ఠమవాప్నోతిసనరోహతకిల్బిషః॥౧౨॥

ఇతి శ్రీహనూమద్విరచితం సీతారామస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ హైనమః

బ్రహ్మాణ్డపురాణాన్తర్గత

రామానుస్మృతి ప్రార్థనః

వన్దే రామం జగద్వన్ద్యం సున్దరాస్యం శుచిస్మితమ్ । కన్దర్పకోటిలా
వణ్యం కామితార్థప్రదాయకమ్ ॥౧॥ భాస్వత్కిరీటకటక కటిసూత్రో
పశోభితమ్। విశాలలోచనం భ్రాజత్తరుణారుణకుణ్డలమ్॥౨॥ శ్రీవత్సకౌ
స్తుభలసద్వక్షసం వనమాలినమ్ । ముక్తాహారాదిశోభాఢ్యం ముద్రికార
త్నభాస్వరమ్॥౩॥ సర్వాఙ్గసున్దరం హృద్యం ద్విభుజం రఘునన్దనమ్। నీలజీ
మూతసఙ్కాశం నీలాలకవృతాననమ్ ॥౪॥ జ్ఞానముద్రాలసద్దక్షబా
హుజానుమజం హరిమ్ । వామజానుపరిన్యస్త వామహస్తామ్బుజం ప్ర
భుమ్ ॥౫॥ వీరాసనే సమాసీనం విద్యుత్పుఞ్జనిభేక్షణమ్ । కోటిసూర్యప్ర
తీకాశం కోమలావయవోజ్జ్వలమ్ ॥౬॥ జానకీలక్ష్మణాభ్యాం చ వామ
దక్షిణశోభితమ్ । హనూమద్రవిపుత్రాది కపిముఖ్యైశ్చ సేవితమ్ ॥౭॥
దివ్యరత్నసమాకీర్ణం సింహాసనగతం ప్రభుమ్ । ప్రత్యహం ప్రాతరుత్థా
య ధ్యాత్వైవం రాఘవం హృది॥౮॥ ఏభిః షోడశభిర్నామపదైః స్తుత్వా న
మేద్ధరిమ్ । నమో రామాయ శుద్ధాయ బుద్ధాయ పరమాత్మనే ॥౯॥ విశు
ద్ధజ్ఞానదేహాయ రఘునాథాయ తే నమః । నమో రావణహన్త్రే తే నమో
వాలివినాశినే ॥౧౦॥ నమో వైకుణ్ఠనాథాయ నమో విష్ణుస్వరూపిణే । న
మో యజ్ఞస్వరూపాయ యజ్ఞభోక్త్రే నమో నమః ॥౧౧॥ యోగిధ్యే
యాయ యోగాయ పరమానన్దరూపిణే । శంకరప్రియమిత్రాయ జాన
క్యాః పతయే నమః ॥౧౨॥ య ఏవం ప్రాతరుత్థాయ శ్రద్ధాభక్తిసమన్వితః।
షోడశైతాని నామాని రామచన్ద్రస్య నిత్యశః ॥౧౩॥ పఠేన్నిత్యం స్తవం
రామస్స ఏవ స్యాద్రఘూత్తమః । శ్రీరామే భక్తిరచలా భవత్యేవ హి సర్వ
దా ॥౧౪॥ సమస్తే సమనుప్రాప్తే రాఘవస్సీతయా సహ । హృదిసన్న

శ్రుతేతత్ర సాక్షాత్సౌమిత్రిణాసహ॥౧౫॥ నిత్యంచాపరరాత్రేషురామం సీతాంసమాహితః। ముచ్యతేనుస్మృతింజప్త్వామృత్యుదారిద్ర్యపాతకైః॥

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మాణ్డపురాణే బ్రహ్మనారదసంవాదే రామాను
స్మృతి ర్నామస్తుతి స్సమాప్తా.

శ్రీమద్రామాయణాన్తర్గత బ్రహ్మస్తుతి ప్రారమ్భః.

తతోహిదుర్మనారామశ్శ్రుత్వైవవదతాంగిరః। దధ్యౌముహూర్తం ధర్మాత్మాబాష్పవ్యాకులలోచనః॥౧॥ తతోవైశ్రవణోరాజా యమశ్చామిత్రకర్శనః। సహస్రాక్షోమహేన్ద్రశ్చ వరుణశ్చపరన్తపః॥౨॥ షడర్ధనయనశ్శ్రీమాన్ మహాదేవో వృషధ్వజః। కర్తాసర్వస్యలోకస్యబ్రహ్మాబ్రహ్మవిదాంవరః॥౩॥ ఏతేసర్వేసమాగమ్యవిమానైస్సూర్యసన్నిభైః। ఆగమ్యనగరీంలఙ్కామభిజగ్ముశ్చరాఘవమ్॥౪॥ తతస్సహస్తాభరణాన్ ప్రగృహ్యవిపులాన్భుజాన్। అబ్రువంస్త్రిదశశ్రేష్ఠాః ప్రాఞ్జలింరాఘవంస్థితమ్॥౫॥ కర్తాసర్వస్యలోకస్యశ్రేష్ఠోజ్ఞానవతాంవరః। ఉపేక్షసేకథంసీతాం పతన్తీంహవ్యవాహనే॥౬॥ కథందేవగణశ్రేష్ఠ మాత్మానంనావబుధ్యసే। ఋతధామా వసుఃపూర్వం వసూనాంత్వం ప్రజాపతిః॥౭॥ త్రయాణాంత్వంహిలోకానా మాదికర్తా స్వయంప్రభుః। రుద్రాణామష్టమోరుద్ర స్సాధ్యానామసిపఞ్చమః॥౮॥ అశ్వినౌచాపి తేకర్ణౌచన్ద్రసూర్యౌచచక్షుషీ। అన్తేచాదౌచ లోకానాం దృశ్యసే త్వంపరన్తప॥౯॥ ఉపేక్షసేచవైదేహీంమానుషఃప్రాకృతోయథా। ఇత్యుక్తోలోకపాలైస్తైః స్వామిలోకస్యరాఘవః॥౧౦॥ అబ్రవీత్త్రిదశశ్రేష్ఠాన్ రామోధర్మభృతాంవరః। ఆత్మానంమానుషంమన్యే రామం దశరథాత్మజమ్॥౧౧॥ సోహంయస్య యతశ్చాహంభగవాంస్తద్బ్రవీతుమే। ఇతిబ్రువన్తంకాకుత్స్థం బ్రహ్మాబ్రహ్మవిదాంవరః॥౧౨॥ అబ్రవీచ్ఛృణుమేరామసత్యంసత్యపరాక్రమ। భవాన్నారాయణోదేవశ్శ్రీ

మాంశ్చకార్తియుధో విభుః ॥౧౩॥ ఏకశృఙ్గో వరాహ స్త్వం భూతభవ్య
సపత్నజిత్ । అక్షరం బ్రహ్మసత్యం త్వం మధ్యే చాన్తే చ రాఘవ ॥౧౩॥
లోకానా న్త్వం పరో ధర్మో విష్వక్సేనశ్చతుర్భుజః । శార్ఙ్గధన్వా హృ
షీకేశః పురుషః పురుషోత్తమః ॥౧౪॥ అజితః ఖడ్గధృగ్విష్ణుః కృష్ణశ్చైవ
బృహద్బలః । సేనానీర్గ్రామణీశ్చత్వం బుద్ధిస్సత్త్వం క్షమా దమః ॥౧౫॥
ప్రభవశ్చాప్యయశ్చత్వముపేన్ద్రో మధుసూదనః । ఇన్ద్రకర్మా మహేన్ద్ర
స్త్వం పద్మనాభో రణాన్తకృత్ ॥౧౬॥ శరణ్యం శరణం చ త్వామాహుర్ది
వ్యా మహర్షయః । సహస్రశృఙ్గో వేదాత్మా శతజిహ్వో మహర్షభః ॥౧౭॥
త్వం త్రయాణాం హి లోకానా మాదికర్తా స్వయం ప్రభుః । సిద్ధానా
మపి సాధ్యానా మాశ్రయశ్చాసి పూర్వజః ॥ ౧౮ ॥ త్వం యజ్ఞ స్త్వం వష
ట్కార స్త్వమోంకార పరన్తపః । ప్రభవం నిధనం వా తే న విదుః కో భ
వానితి ॥౧౯॥ దృశ్యసే సర్వభూతేషు బ్రాహ్మణేషు చ గోషు చ । దిక్షు స
ర్వాసు గగనే పర్వతేషు వనేషు చ ॥౨౦॥ సహస్రచరణః శ్రీమాన్ శతశీర్షః
సహస్రదృక్ । త్వం ధారయసి భూతాని వసుధాం చ సపర్వతామ్ ॥౨౧॥
అన్తే పృథివ్యాః సలిలే దృశ్యసే త్వం మహోరగః । త్రీన్ లోకాన్ ధార
యన్ రామ దేవగన్ధర్వదానవాన్ ॥ ౨౨ ॥ అహం తే హృదయం రామ జి
హ్వా దేవీ సరస్వతీ । దేవా గాత్రేషు రోమాణి నిర్మితా బ్రహ్మణః ప్రభో ॥
నిమేషస్తే భవేద్రాత్రిరున్మేషస్తే భవేద్దివా । సంస్కారాస్తేఽభవన్వేదా
నైతదస్తి త్వయా వినా ॥౨౪॥ జగత్సర్వం శరీరం తే స్థైర్యం తే వసుధాత
లమ్ । అగ్నిః కోపః ప్రసాదస్తే సోమశ్శ్రీవత్సలక్షణః ॥౨౫॥ త్వయా లో
కాస్త్రయః క్రాన్తా పురాణే విక్రమైస్త్రిభిః । మహేన్ద్రశ్చ కృతో రాజా
బలిం బద్ధ్వా మహాసురమ్ ॥ ౨౬ ॥ సీతా లక్ష్మీర్భవాన్విష్ణుర్దేవః కృష్ణః ప్ర
జాపతిః । వధార్థం రావణస్యేహ ప్రవిష్టో మానుషీం తనుమ్ ॥౨౭॥ తదిదం
నః కృతం కార్యం త్వయా ధర్మభృతాం వర । నిహతో రావణో రామ ప్ర
హృష్టో దివమాక్రమ ॥౨౮॥ అమోఘం బలవీర్యం తే అమోఘస్తే పరా
క్రమః । అమోఘం దర్శనం రామ న తే మోఘః స్తవ స్తవ ॥౨౯॥ అమోఘా

స్తేభవిష్య న్తిభక్తిమన్తశ్చయేనరాః ।యేత్వాందేవం ధ్రువంభక్తాభజ
న్తేపురుషోత్తమమ్॥౩౦॥ ప్రాప్నువన్తిసదాకామానిహలోకేపరత్రచ।
ఇమమార్షం స్తవంనిత్యమితిహాసంపురాతనమ్ ॥౩౧॥ యేనరాఃకీర్తయి
ష్యన్తినాస్తితేషాంపరాభవః॥౩౨॥ ఇతి శ్రీమద్రామాయణే యుద్ధ
కాండేబ్రహ్మస్తుతౌవింశత్యధికశతతమస్సర్గః॥ ఏతచ్ఛ్రుత్వాశుభంవా
క్యంపితామహసమీరితమ్।అఙ్కేనాదాయవైదేహీముత్పపాతవిభావసుః॥
ఇతి శ్రీమద్రామాయణాన్తర్గతా బ్రహ్మస్తుతి స్సమాప్తా.

శ్రీవిష్ణోరష్టోత్తర శతదివ్యదేశస్తోత్రమ్.

అష్టోత్తరశతస్థానేష్వావిర్భూతంజగత్పతిమ్ । నమామి జగతామీ
శంనారాయణమనన్యధీః ॥౧॥ శ్రీవైకుణ్ఠే వాసుదేవ మామోదేకర్ష
ణాహ్వయమ్ । ప్రద్యుమ్నంచ ప్రమోదాఖ్యేసమ్మోదే చానిరుద్ధకమ్॥
సత్యలోకేతథావిష్ణుంపద్మాక్షంసూర్యమణ్డలే । క్షీరాబ్ధౌశేషశయనం
శ్వేతద్వీపేచ తారకమ్ ॥౩॥ నారాయణం బదర్యాఖ్యే నైమిశే హరిమ
వ్యయమ్ । సాలగ్రామంహరిక్షేత్రేఽయోధ్యాయాంరఘూత్తమమ్॥౪॥
మధురాయాం బాలకృష్ణంమాయాయాంమధుసూదనమ్ । కాశ్యాంతు
భోగిశయనమవన్త్యామవనీపతిమ్ ॥౫॥ ద్వారవత్యాం యాదవేన్ద్రంవ్ర
జేగోపీజనప్రియమ్ । బృన్దావనేనన్దసూనుం గోవిన్దం కాళియ హ్రదే॥
గోవర్ధనే గోపవేషం భవఘ్నే పద్మలోచనమ్ । గోమన్తపర్వతేశౌ
రిం హరిద్వారే జగత్పతిమ్॥ ప్రయాగే మాధవంచైవగయాయాంతు గ
దాధరమ్ । గఙ్గాసాగరకేవిష్ణుం చిత్రకూటేతు రాఘవమ్ ॥ ౮ ॥ నన్ది
గ్రామేరాక్షసఘ్నంప్రభాసేవిశ్వరూపిణమ్ । శ్రీకూర్మే కూర్మవపు
షం నీలాద్రౌ పురుషోత్తమమ్॥౯॥ సింహాచలేమహాసింహంగదినం తుల
సీవనే । కృతశౌచేపాపహరంశ్వేతాద్రౌసింహరూపిణమ్ ॥౧౦॥ యో
గానన్దంధర్మపుర్యాంకాకుళేత్వాన్ధ్రనాయకమ్। అహోబిలేగారుడా
ద్రౌహిరణ్యాసురమర్దనమ్ ।. విఠలం పాణ్డురఙ్గేతు వేఙ్కటాద్రౌర

మాసఖమ్। నారాయణంయాదవాద్రౌ నృసింహంఘటికాచలే॥౧౭॥ వ
రదంవారణగిరౌ కాంచ్యాంకమలలోచనమ్। యథోక్తకారిణంచైవప
పరమేశపురాశ్రయమ్॥ పాణ్డవానాంతథాదూతం త్రివిక్రమమథోన్న
తమ్। కామాసికానారసింహం తథాఽష్టభుజసంజ్ఞికమ్॥ ౧౮॥ మేఘా
కారంద్రపథాకారంశేషాకారంత్రివిక్రమమ్। అన్తరా శితికణ్ఠస్య కామ
కోట్యాంమధుద్విషమ్॥ కాళమేఘంఖగారూఢం కోటిసూర్యసమప్ర
భమ్। ప్రవాళవర్ణందీపాభం కాంచ్యామష్టావతైవహి॥౧౯॥ శ్రీగృ
ధ్రసరసీరే భాన్తంవిజయరాఘవమ్। వీక్షారణ్యేమహాపుణ్యేశయా
నంవీరరాఘవమ్॥ తోతాద్రౌతుఙ్గశయనం గజార్తిఘ్నంగజస్థలే। శి
వళేనిత్యకల్యాణం పార్థసారథినంవనే॥ మహాబలంబలిపురే భక్తిసారే
జగత్పతిమ్। అహీన్ద్రే దేవదేవేశంగోపపుర్యాంతుగోపతిమ్॥ మహావ
రాహంశ్రీముష్ణేమహీశేపద్మలోచనమ్। శ్రీరఙ్గేతుజగన్నాథంశ్రీ
రామం జానకీప్రియమ్॥ సారక్షేత్రేసారనాథంఖణ్డనేహరశాపహమ్।
దక్షిణద్వారకాయాంతు గోపాలం జగతాంపతిమ్॥ ౨౧॥ శ్రీనివా
సస్థలేపూర్ణంసువర్ణంస్వర్ణమన్దిరే। వ్యాఘ్రపుర్యాంమహాబాహుమా
శాకనగరేహరిమ్॥ ఉత్పలావతకేశౌరిం మణికూటే మహాప్ర (భమ్)
భుమ్। కృష్ణపుర్యాంమహావిష్ణుంభక్తిస్థానేతుభక్తిదమ్॥ శ్వేతహ్రదేశా
న్తమూర్తిం మణిపుర్యాం సురప్రియమ్। భర్గాఖ్యాంభార్గవస్థానే శ్రీవై
కుణ్ఠేరమాసఖమ్॥ పురుషోత్తమేభక్తసఖం చక్రతీర్థే సుదర్శనమ్।కుమ్భ
ఘోణేశార్ఙ్గపాణిం భూతిస్థానేపుశార్ఙ్గిణమ్॥ ౨౨॥ కపిస్థలేగజార్తి
ఘ్నం గోవిన్దం చిత్రకూటకే। అనుత్తమంచోత్తమాయాం శ్వేతాద్రౌ
శాన్తరూపిణమ్॥ పౌణ్డ్రస్థలేపరంబ్రహ్మ కృష్ణకుట్యాం మధుద్విషమ్।
నన్దపుర్యాంమహానన్దం వృద్ధపుర్యాం వృషప్రియమ్॥ అసఙ్గం సఙ్గకే
గ్రామే శరణ్యం శరణాహ్వయే। సింహక్షేత్రే మహాసింహంమల్లారిం మ
ణిమణ్డపే॥ నిబిడే నిబిడాకారం ధానుష్కే జగదీశ్వరమ్। మౌహూ
రే కాళమేఘాఖ్యం మధురాయాంతు సున్దరమ్। వృషభాద్రౌ మహాపు

త్యేవరసున్దరసంజ్ఞికమ్ । శ్రీమద్వరగుణేనాథం కరుకాయాం రమా
సఖమ్ ॥ గోష్ఠీపురే గోష్ఠపతిం శయానం దర్భసంస్తరే । ధన్వీమఙ్గళ
కేశారించాలాఖ్యాం భూమిసంస్థలే । కురుక్షేత్రే తు సదా పూర్ణం విష్ణుమేషం
వటస్థలే । అచ్యుతం కృష్ణనద్యాం తు పద్మనాభ మనన్తకే । ఏతాని వి
ష్ణోః స్థానాని పూజితాని మహాత్మభిః । అధిష్ఠితాని దేవేశైః తత్రాసీనం
చ మాధవమ్॥ ఆద్యం స్వయం వ్యక్తమిదం విమానం రఙ్గసంజ్ఞకమ్ । శ్రీ
ముష్ణం వేఙ్కటాద్రించ సాలగ్రామంచ నైమిశమ్ । తోతాద్రిం పుష్క
రంచైవ నరనారాయణాశ్రమమ్ ॥ అష్టౌ మే మూర్తయస్సన్తి స్వయం
వ్యక్తా మహీతలే । యస్సంస్మరేత్సతతం భక్త్యా చేతసానన్యగామినా ।
స విధూయాఖిలం పాపం యాతి విష్ణోః పరం పదమ్ ॥ అష్టోత్తరశతం
విష్ణోః స్థానాని పఠితాని చేత్ । అధీతాస్సకలా వేదాః కృతాశ్చ వివిధా
మఖాః ॥ అవగాఢాని తీర్థాని ధ్యాతస్స్యాద్ భగవాన్ హరిః । సమ్పాదితా
తథా ముక్తిః పరమానన్దదాయినీ ॥ ... ...

ఇతి శ్రీవిష్ణోరష్టోత్తరశతదివ్యదేశస్తోత్రమ్.

సమ్పూర్ణమ్.

సప్తర్షిస్తోత్రప్రారమ్భః.

వాత్సల్యాదభయప్రదానసమయాదార్తార్తినిర్వాపణాదౌదార్యా
దఘశోషణాదగణితశ్రేయఃపదప్రాపణాత్ । సేవ్యశ్శ్రీపతిరేక ఏవ జ
గతామేతేవ షట్సాక్షిణః ప్రహ్లాదశ్చ విభీషణశ్చ కరిరాట్పాంచాల్యహ
ల్యాధ్రువః ॥ ౧ ॥ ప్రహ్లాదాస్తి యదీశ్వరో వద హరిస్సర్వత్ర మే దర్శ
య స్తమ్భే చైవమితి బ్రువన్తమసురం తత్రావిరాసీద్ధరిః । వక్షస్తస్య విదా
రయన్నఖముఖైర్వాత్సల్యమావేదయన్నార్తత్రాణపరాయణస్స భగ
వాన్నారాయణో మే గతిః ॥ ౨ ॥ శ్రీరామాత్ర విభీషణోఽయమనఘో రక్షో
భయాదాతురస్సుగ్రీవానయ పాలయైనమధునా పౌలస్త్యమేవాగ
తమ్ । ఇత్యుక్త్వాఽభయమస్య సర్వవిదితో యో రాఘవో దత్తవాన్

ర్తత్రాణపరాయణస్సభగవాన్నారాయణోమేగతిః ॥ ౩ ॥ నక్రక్రస్త పదంసముద్ధృతకరం బ్రహ్మాది దేవాస్సురాః పాల్యన్తామితి దీనవాక్య క రుణైర్దేవైరశక్తైస్స్వయమ్ । మాభైష్టేతిగిరాఽవిరాసభగవాంశ్చ క్రాయుధశ్శ్రీధర ఆర్తత్రాణపరాయణ స్సభగవా న్నారాయణో మేగతిః ॥ ౪ ॥ హేకృష్ణాచ్యుతభోకృపాజలనిధే హేపాణ్డవానాం స ఖే క్వాసిక్వాసిసుయోధనాదపహృతాం భోరక్షమామాకులామ్। ఇత్యు క్తోఽక్షయవస్త్రసమ్భృతతనుం యోఽపాలయ ద్ద్రౌపదీ మార్తత్రా ణపరాయణస్సభగవాన్నారాయణోమేగతిః ॥౫॥ యత్పాదాబ్జనఖోద కంత్రిజగతాం పాపౌఘ విధ్వంసనం యన్నామామృత పూరకంచ పిబ తాంసంసారసన్తారకమ్ । పాషాణోఽపియదఙ్ఘ్రిపద్మ రజసా శాపా న్మునేర్మోచితః ఆర్తత్రాణపరాయణస్సభగవాన్నారాయణోమేగతిః॥ ౬ ॥ పిత్రాభ్రాతరముత్తమాసనగతంభక్తోత్తమశ్చ ధ్రువోదృష్ట్వాతత్స మమారురుక్షురసఘో మాత్రాఽవమానంగతః । యందృష్ట్వా శరణం హ్యవాపతపసా హేమాద్రిసింహాసనంఆర్తత్రాణపరాయణస్సభగవా న్నారాయణోమేగతిః ॥౭॥ ... ...

ఇతి సప్తర్షిస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

అథ శ్రీవిష్ణుహృదయస్తోత్రప్రారమ్భః.

అస్యస్తోత్రస్య సఙ్కర్షణోఋషిః-అనుష్టుప్ త్రిష్టుప్ గాయత్రీచ యథాయోగంఛందః-శ్రీమహావిష్ణుఃపరమాత్మా దేవతా-(అభిలషితార్థే) భగవత్ప్రీత్యర్థేవినియోగః- సఙ్కర్షణః॥ మమాగ్రతస్సదావిష్ణుః- పృష్ ఠతశ్చాపి కేశవః-గోవిందోదక్షిణేపార్శ్వే వామేచ మధుసూదనః॥ఉపరి ష్టాత్తువైకుణ్ఠోవరాహఃపృథివీతలే।అవాన్తరదిశోయాస్స్యుస్తాసుసర్వా సుమాధవః॥ గచ్ఛత స్తిష్ఠతో వాపిజాగ్రతస్స్వపతోపివా। నరసింహకృతా గుప్తిర్వాసుదేవమయోహ్యహమ్॥ అవ్యక్తంచైవాస్యయోనావద న్తివ్య

క్త్రంతేహంటీర్ఘమాయుర్గతించ । వహ్నింవక్త్రం చంద్రసూర్యౌచ నే
త్రే దిశశ్శ్రోత్రే ప్రాణమాహుశ్చవాయుమ్ ॥ వాచంవేదాహృదయం
వైనభశ్చ పృథ్వీపాదా తారకారోమకూపాః । సాఙ్గోపాఙ్గా హ్యధిదే
వతాచ విద్యాహ్యుపస్థంతే సర్వపితేసముద్రాః ॥ తందేవదేవంశరణం
ప్రజానాంయజ్ఞాత్మకం సర్వలోకప్రతిష్ఠమ్ । యజ్ఞం వరేణ్యంవరదంవ
రిష్ఠం బ్రహ్మాణమీశంపురుషంనమస్తే ॥ ఆద్యంపురుషమీశానం పురుహూ
తంపురుష్టుతమ్ । ఋతమేకాక్షరం బ్రహ్మవ్యక్తావ్యక్తం సనాతనమ్॥
మహాభారతకాఖ్యానం కురుక్షేత్రంసరస్వతీమ్ । కేశవంగాఙ్గాంగఙ్గా
ఇచ్ఛకీర్తయన్నావసీదతి ॥ ఓంభూఃపురుషాయపురుషరూపాయ వాసు
దేవాయనమోనమః । ఓంభువఃపురుషాయ పురుషరూపాయ వాసు
దేవాయనమోనమః ॥ ఓంభూర్భువస్సువః పురుషాయపురుషరూపా
యవాసుదేవాయనమోనమః । ఓంప్రద్యుమ్నాయపురుషాయ వాసు
దేవాయనమోనమః॥ ఓంఅనిరుద్ధాయపురుషాయవాసుదేవాయనమో
నమః । ఓంభవోద్భవాయపురుషాయ వాసుదేవాయనమోనమః ॥ ఓం
కేశవాయపురుషాయ వాసుదేవాయనమోనమః । నారాయణాయపు
రుషాయ వాసుదేవాయనమోనమః ॥ మాధవాయపురుషాయ వాసు
దేవాయనమోనమః । గోవిన్దాయ పురుషాయ వాసుదేవాయనమో
నమః ॥ విష్ణవేపురుషాయవాసుదేవాయనమోనమః । మధుసూదనా
యపురుషాయ వాసుదేవాయనమోనమః॥ త్రివిక్రమాయపురుషాయ
వాసుదేవాయనమోనమః । వామనాయపురుషాయ వాసుదేవాయన
మోనమః ॥ శ్రీధరాయపురుషాయ వాసుదేవాయనమోనమః । హృషీ
కేశాయపురుషాయ వాసుదేవాయనమోనమః ॥ పద్మనాభాయపురు
షాయ వాసుదేవాయనమోనమః । దామోదరాయపురుషాయ వాసు
దేవాయనమోనమః। సత్యాయపురుషాయ వాసుదేవాయనమోనమః॥
ఈశానాయపురుషాయ వాసుదేవాయనమోనమః ॥ తత్పురుషాయపు
రుషాయ వాసుదేవాయనమోనమః । సత్పురుషాయపురుషాయ వాసు

దేవాయనమోనమః ॥ ప్రణవేన్ద్ర విష్ణో శతసహస్రనేత్ర పురుషాయ వాసుదేవాయనమోనమః॥ యఇదంవిష్ణుహృదయమధీయతె బ్రహ్మహత్యాయాగ పూతోభవతి ॥ పతిత సంభాషణాత్పూతోభవతి ॥ సురాపానాత్పూతోభవతి - సువర్ణస్తేయాత్పూతోభవతి - పతితసంభాషణాత్పూతోభవతి- అసత్యభాషణాత్పూతోభవతి-అగమ్యాగమనాత్పూతోభవతి- వృషలీగమనాత్పూతోభవతి - అభక్ష్యభక్షణాత్పూతోభవతి- బ్రహ్మచారీసుబ్రహ్మచారీభవతి- అనేకక్రతుసహస్రేణేష్టంభవతి-గాయత్ర్యాః షష్టిసహస్రాణి జప్తానిభవన్తి- చత్వారో వేదాశ్చాధీతాభవన్తి- సర్వవేదేషుజ్ఞాతోభవతి- సర్వతీర్థేషుస్నాతోభవతి- యదికస్యచిన్నబ్రూయాచ్ఛ్విత్రీభవతి-అష్టౌబ్రాహ్మణాన్గ్రాహయిత్వావిష్ణులోకమాప్నోతి- మానసేనగతిస్స్యాత్ - ననశ్యతిమన్త్రః ॥ యత్రయత్రక్షేత్రేతత్రతత్రోపజాయతె- స్మరతిచాత్మానం భగవాన్మహావిష్ణురిత్యాహ॥

ఇతి శ్రీవిష్ణుహృదయస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

ఊర్ధ్వపుణ్డ్రధ్యానవిధి ప్రారమ్భః.

లలాటేసతతం దేవ్యాశ్రియాసహవిరాజితమ్ । చతుశ్చక్రంనమస్యామి కేశవంకనకప్రభమ్ ॥౧॥ అమృతోద్భవయాదేవ్యా సమాశ్లిష్టమథోదరే । నారాయణంఘనశ్యామంతుచతుశ్శఙ్ఖంనమామ్యహమ్ ॥౨॥ నిత్యంకమలయాశ్లిష్టం హృదయేహంపయోమ్బుధిమ్ । మాధవంమణిభఙ్గాభంచిన్తయామిచతుర్గదమ్ ॥౩॥ దేవ్యాచ చన్ద్రశోభిన్యా దేవంకణ్ఠేవిరాజితమ్ । చన్ద్రభాసంచతుశ్శార్ఙ్గం గోవిన్దమహమాశ్రయే ॥౪॥ విష్ణుపత్న్యాఖ్యయాదేవ్యా కుక్షౌదక్షిణపార్శ్వగమ్ । విష్ణుంచతుర్హలంవన్దే పద్మకిఞ్జల్కసన్నిభమ్ ॥౫॥ వైష్ణవీసంజ్ఞయాదేవ్యాకలితందక్షిణేభుజే । చతుర్ముసలమబ్జాభం సంశ్రయేమధుసూదనమ్ ॥౬॥ దక్షిణాంశేదయావార్ధిం వరారోహాధిపంప్రభుమ్ । అగ్నివర్ణంచతుఃఖడ్గం భావయామిత్రివిక్రమమ్ ॥౭॥ హరిప్రియాయుతంకుక్షౌ వామపార్శ్వ

స్థపుణ్డ్రకమ్ । వామనం బాలసూర్యాభం చతుర్వజ్రం విభావయే ॥౮॥
వామబాహౌ మహాబాహుం శార్ఙ్గిణం పతిమవ్యయమ్ । శ్రీధరం పుణ్డరీ
కాభం చతుఃపట్టసమాశ్రయే ॥౯॥ దేవదేవికయా దేవ్యాశ్రితం వామాం
శసంశ్రితమ్ । చతుర్ముద్గరమధ్యేమి హృషీకేశం తటిత్ప్రభమ్ ॥౧౦॥ పృ
ష్ఠేసంహృష్టయా దేవ్యా మహాలక్ష్మ్యా విరాజితమ్ । పఞ్చాయుధం ప
ద్మనాభం ప్రణమామ్యర్కరోచిషమ్ ॥౧౧॥ సదాకకుద్మతం లోకసున్ద
రీపతిమద్భుతమ్ । దామోదరం చతుఃపాశం ఇన్ద్రగోపనిభం భజే ॥౧౨॥
సర్వాభీష్టప్రదాధీశం మూర్ధ్నిసర్వాయుధం విభుమ్ । వాసుదేవముపా
సేహం పూర్ణేన్ద్వయుతసన్నిభమ్ ॥౧౩॥ ఏవం యః కురుతే పుణ్డ్రే దేవతా
ధ్యానమన్వహమ్ । తస్య దేహే హరిస్తిష్ఠత్యనిశం రమయా సహ ॥ ౧౪ ॥
లలాటే కేశవం రూపం కుక్షౌ నారాయణం న్యసేత్ । వక్షఃస్థలే మాధవ
న్తు గోవిన్దం కణ్ఠదేశకే ॥ ౧౪ ॥ విష్ణుఞ్చ దక్షిణే కుక్షౌ బాహౌ చ మధు
సూదనమ్ । త్రివిక్రమం కణ్ఠకే తు వామనం వామపార్శ్వకే ॥౧౬॥ శ్రీధ
రం వామబాహౌ చ హృషీకేశం తదా భుజే । పృష్ఠే చ పద్మనాభఞ్చ గ్రీ
వే దామోదరం తథా ॥౧౭॥ లలాటే పృష్ఠదేశే చ స్కన్ధయోరుభయో
రపి । చతురఙ్గుళమాత్రన్తు బిభృయాదాయతం ద్విజః ॥౧౮॥ ఉరస్యష్టా
ఙ్గుళం ధార్యం భుజయోరాయతం తథా । ఉదరే పార్శ్వయోర్నిత్యమా
యతన్తు దశాఙ్గుళమ్ ॥౧౯॥ ఏవం ద్వాదశపుణ్డ్రాణి చతురష్టదశాఙ్గుళమ్ ।
శ్రీదేవీ ప్రథమా నామ ద్వితీయా అమృతోద్భవా ॥౨౦॥ తృతీయా కమలా
ప్రోక్తా చతుర్థీ చన్ద్రశోభనా । పఞ్చమీ విష్ణుపత్నీ చ షష్ఠీ చ వైష్ణవీ త
థా ॥౨౧॥ సప్తమీ చ వరారోహా అష్టమీ హరివల్లభా । నవమీ శార్ఙ్గిణీ చైవ
దశమీ దేవదేవికా ॥ ౨౨ ॥ ఏకాదశీ మహాలక్ష్మీర్ద్వాదశీ లోకసున్దరీ ।
త్రయోదశీ సమాఖ్యాతా సర్వాభీష్టఫలప్రదా ॥౨౩॥ ఏతైర్నామపదై
ర్దివ్యాం హరిద్రాం ధారయేద్వ్యయమ్ । ఏవన్ద్వాదశపుణ్డ్రాణి వైష్ణవానాం
సదా ధరేత్ ॥౨౪॥ ఊర్ధ్వపుణ్డ్రస్య మధ్యే తు విశాలే సుమనోహరే । సా

న్తరాళేసమాసీనో హరి స్తత్రశ్రియాసహ ॥౨౫॥ తస్మాచ్ఛిద్రాన్వితం పుణ్డ్రంసహరిద్రంశుభావహమ్। ధారయేద్బ్రాహ్మణోనిత్యం హరిసాలోక్యసిద్ధయే ॥౨౬॥ అచ్ఛిద్రమూర్ధ్వపుణ్డ్రన్తు యఃకరోతిద్విజాధమః। తేషాంలలాటేసతతం శునఃపాదంనసంశయః ॥౨౭॥ యజ్ఞదానతపశ్చర్యాజపహోమాదికంచరేత్ । ఊర్ధ్వపుణ్డ్రధరోవిప్ర స్తస్యపుణ్యఫలం శృణు ॥౨౮॥ పుణ్డ్రాణాంధారణార్థాయగృహ్ణీయాచ్ఛ్వేతమృత్తికాః। శ్రీరఙ్గేవేఙ్కటాద్రౌచ శ్రీకూర్మే ద్వారకేశుభే ॥౨౯॥ ప్రయాగేనారసింహాద్రౌ వరాహేతులసీవనె । గృహీత్వామృత్తికాంభక్త్యా విష్ణుపాదజలైస్సహ ॥౩౦॥ ఏతస్మిన్మృత్తికాగ్రాహ్యా శుభ్రమన్యం సునిర్మలమ్। అన్తరాళంద్వ్యంగుళంస్యా త్పార్శ్వమఙ్గుళమాత్రకమ్ ॥౩౧॥ పద్మాసనేచవిన్యస్తాం హరేర్గృహా దాకృతిర్యథా । తథైవ క్రియతాంసర్వై ర్వర్ణలాటేఽతిమనోహరే॥౩౨॥ శ్రీపాఞ్చరాత్రే॥ నాసికాయాస్త్రయోభాగో నాసామూలమ్ప్రచక్షతే । నాసికామూలమారభ్య లలాటాన్తమ్ప్రకల్పయేత్॥౩౩॥పరాశరసంహితాయాం॥నాసాదౌద్వ్యఙ్గుళమ్పాదమధ్యేతుద్వ్యఙ్గుళమ్భవేత్ । పార్శ్వమఙ్గుళమాత్రన్తు సుస్పష్టంధారయేద్ద్విజః ॥౩౪॥ తిర్యక్పుణ్డ్రధరంవిప్రం పటాకారధరన్తథా । స్వశాఖామివనేత్రేనసంభాషేతుకత్రచిత్॥౩౫॥ ఊర్ధ్వపుణ్డ్రస్తు విప్రాణాం క్షత్రియాణామర్ధచన్ద్రకా। పటాకారస్తువైశ్యానాంశూద్రాణాంతుత్రిపుణ్డ్రకమ్ ॥౩౬॥ శ్రీవిష్ణుపురాణే ॥ ఊర్ధ్వపుణ్డ్రస్యమధ్యేతు గన్ధకస్తాదికంచరేత్ । శ్వానయోనిశతంప్రాప్య చణ్డాలఃకోటిజన్మసు ॥ ౩౭ ॥ ఊర్ధ్వపుణ్డ్రేతథామధ్యే గన్ధకస్తాదిధారిణః । పాపినోనరకంయాన్తి యావచ్చన్ద్రదివాకరౌ ॥ ... ... ॥౩౮॥

ఊర్ధ్వపుణ్డ్రప్రధాన స్సమ్పూర్ణః.

శ్రీ రామాయ నమః.

శ్రీ హర్యష్టక ప్రారమ్భః.

హరి ర్హరతి పాపాని దుష్టచిత్తైరపి స్మృతః। అనిచ్ఛయాపి సంస్పృష్టో దహత్యేవ హి పావకః॥ ౧॥ స గఙ్గా స గయా సేతుస్స కాశీ స చ పుష్కరమ్। జిహ్వాగ్రే వర్తతే యస్య హరిరిత్యక్షరద్వయమ్॥ ౨॥ వారాణస్యాం కురుక్షేత్రే నైమిశారణ్య ఏవ చ । యత్కృతం తేన యేనోక్తం హరిరిత్యక్షరద్వయమ్ ॥౩॥ పృథివ్యాం యాని తీర్థాని పుణ్యాన్యాయతనాని చ । తాని సర్వాణ్యశేషాణి హరిరిత్యక్షరద్వయమ్॥ ౪॥ గవాం కోటిసహస్రాణి హేమకన్యాసహస్రకమ్ । దత్తం స్యాత్తేన యేనోక్తం హరిరిత్యక్షరద్వయమ్॥౫॥ ఋగ్వేదోఽథ యజుర్వేదస్సామవేదోఽప్యథర్వణః। అధీతం తేన యేనోక్తం హరిరిత్యక్షరద్వయమ్॥ ౬॥ అశ్వమేధైర్మహాయజ్ఞై ర్నరమేధైస్తథైవ చ । ఇష్టం స్యాత్తేన యేనోక్తం హరిరిత్యక్షరద్వయమ్ ॥౭॥ ప్రాణప్రయాణపాథేయం సంసారవ్యాధినాశనమ్ । దుఃఖాత్యన్త పరిత్రాణం హరిరిత్యక్షరద్వయమ్ ॥౮॥ బద్ధః పరికరస్తేన మోక్షాయ గమనం ప్రతి । సకృదుచ్చారితం యేన హరిరిత్యక్షరద్వయమ్ ॥౯॥ హర్యష్టకమిదం పుణ్యం ప్రాతరుత్థాయ యః పఠేత్ । ఆయుష్యం ఫలమారోగ్యం యశో వృద్ధిశ్శ్రియావహమ్ ॥౧౦॥ ప్రహ్లాదేన కృతం స్తోత్రం దుఃఖసాగరశోషణమ్ । యః పఠేత్స నరో యాతి తద్విష్ణోః పరమం పదమ్॥౧౧॥

శ్రీ హర్యష్టకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ కృష్ణాష్టక ప్రారమ్భః.

వసుదేవసుతం దేవం కంసచాణూరమర్దనమ్ । దేవకీపరమానన్దం కృష్ణం వన్దే జగద్గురుమ్ ॥౧॥ అతసీపుష్పసఙ్కాశం హారనూపురశోభితమ్। రత్నకఙ్కణకేయూరం కృష్ణం వన్దే జగద్గురుమ్ ॥౨॥ కుటిలాలకసంయుక్తం పూర్ణచన్ద్రనిభాననమ్ । విలసత్కుణ్డలధరం కృష్ణం వన్దే జగద్గురుమ్॥౩॥

మన్దారగన్ధసంయుక్తంచారుహాసంచతుర్భుజమ్ । బర్హిపింఛావచూడాఙ్గం కృష్ణంవన్దేజగద్గురుమ్ ॥౪॥ ఉత్ఫుల్లపద్మపత్రాక్షం నీలజీమూతసన్నిభమ్ । యాదవానాంశిరోరత్నంకృష్ణంవన్దేజగద్గురుమ్ ॥౫॥ రుక్మిణీకేళిసంయుక్తం పీతామ్బరసుశోభితమ్ । అవాప్తతులసీగన్ధం కృష్ణంవన్దేజగద్గురుమ్ ॥౬॥ గోపికానాంకుచద్వంద్వకుఙ్కుమాఙ్కితవక్షసమ్। శ్రీనికేతంమహేష్వాసం కృష్ణంవన్దేజగద్గురుమ్ ॥౭॥ శ్రీవత్సాఙ్కంమహోరస్కంవనమాలావిరాజితమ్ । శఙ్ఖచక్రధరం దేవంకృష్ణంవన్దేజగద్గురుమ్॥౮॥ కృష్ణాష్టకమిదంపుణ్యంప్రాతరుత్థాయయఃపఠేత్ । కోటిజన్మకృతంపాపంస్మరణేనవినశ్యతి ॥ ... ॥౯॥

శ్రీకృష్ణాష్టకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీసుదర్శనషట్కప్రారమ్భః.

సహస్రాదిత్యసఙ్కాశంసహస్రవదనంపరమ్ । సహస్రదోస్సహస్రారం ప్రపద్యేఽహం సుదర్శనమ్ ॥ ౧ ॥ రణత్కింకిణిజాలేన రాక్షసఘ్నంమహాద్భుతమ్ । వ్యాప్తకేశంవిరూపాక్షంప్రపద్యేఽహం సుదర్శనమ్॥ ౨॥ప్రాకారసహితంమన్త్రం వదన్తంశత్రునిగ్రహమ్। భూషణైర్భూషితకరంప్రపద్యేహంసుదర్శనమ్ ॥ ౩॥ పుష్కరస్థమనిర్దేశం మహామన్త్రేణసంయుతమ్ । శివంప్రసన్నవదనంప్రపద్యేఽహం సుదర్శనమ్ ॥౪॥ హుంకారభైరవంభీమంప్రపన్నార్తిహరింప్రియమ్। సర్వపాపప్రశమనం ప్రపద్యేహం సుదర్శనమ్ ॥ ౫ ॥ అనన్తహారకేయూరమకుటాదివిభూషితమ్ । సర్వపాపప్రశమనంప్రపద్యేహంసుదర్శనమ్॥ ఏతైష్షడ్భిస్స్తుతోదేవోభగవాంఛ్ఛ్రీసుదర్శనః రక్షాంకరోతిసర్వత్రసర్వత్రవిజయీభవేత్ ॥ ... ... ॥౭॥

ఇతి శ్రీసుదర్శనషట్కం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీమత్కులశేఖరముని విరచిత ముకున్దమాలా ప్రారమ్భః

ఘుష్యతే యస్య నగరే రఙ్గయాత్రా దినే దినే।
తమహం శిరసా వన్దే రాజానం కులశేఖరమ్॥

శ్రీవల్లభేతి వరదేతి దయాపరేతి భక్తప్రియేతి భవలుణ్ఠనకోవిదేతి నాథేతి నాగశయనేతి జగన్నివాసేత్యాలాపనం ప్రతిపదం కురు మే ముకున్ద ॥౧॥ జయతు జయతు దేవో దేవకీనన్దనోఽయం జయతు జయతు కృష్ణో వృష్ణివంశప్రదీపః । జయతు జయతు మేఘశ్యామలః కోమలాఙ్గో జయతు జయతు పృథ్వీభారనాశో ముకున్దః ॥౨॥ ముకున్ద మూర్ధ్నా ప్రణిపత్య యాచే భవన్తమేకాన్తమియన్తమర్థమ్ । అవిస్మృతిస్త్వచ్చరణారవిన్దే భవే భవే మేఽస్తు భవత్ప్రసాదాత్ ॥౩॥ నాహం వన్దే తవ చరణయోర్ద్వన్ద్వమద్వన్ద్వహేతోః కుమ్భీపాకం గురుమపి హరే నారకం నాపనేతుమ్ । రమ్యా రామా మృదుతనులతా నన్దనే నాపి గన్తుం భావే భావే హృదయభవనే భావయేయం భవన్తమ్ ॥ ౪ ॥ నాస్థా ధర్మే న వసునిచయే నైవ కామోపభోగే యద్యద్భవ్యం భవతు భగవన్ పూర్వకర్మానురూపమ్ । ఏతత్ప్రార్థ్యం మమ బహుమతం జన్మజన్మాన్తరేఽపి త్వత్పాదామ్భోరుహయుగగతా నిశ్చలా భక్తిరస్తు ॥౫॥ దివి వా భువి వా మమాస్తు వాసో నరకే వా నరకాన్తక ప్రకామమ్ । అవధీరితశారదారవిన్దౌ చరణౌ తే మరణేఽపి చిన్తయామి ॥౬॥ కృష్ణ త్వదీయపదపఙ్కజపఞ్జరాన్తమద్యైవ మే విశతు మానసరాజహంసః । ప్రాణప్రయాణసమయే కఫవాతపిత్తైః కణ్ఠావరోధనవిధౌ స్మరణం కుతస్తే ॥౭॥ చిన్తయామి హరిమేవ సన్తతం మన్దమన్దహసితాననామ్బుజమ్ । నన్దగోపతనయం పరాత్పరం నారదాదిమునిబృన్దవన్దితమ్ ॥౮॥ కరచరణసరోజే కాన్తిమన్నేత్రమీనే శ్రమముషి భుజవీచివ్యాకులేఽగాధమార్గే । హరిసరసి విగాహ్యాపీయ తేజోజలౌఘం భవమరుపరిఖిన్నః ఖేదమద్య త్యజామి ॥౯॥ సరసిజనయనే సశఙ్ఖచక్రే మురభిది

మావిరమేహచిన్తయన్తమ్ । సుఖతరమపరంనజాతుజానే హరిచరణస్మరణామృతేనతుల్యమ్ ॥౧౦॥ మాభీర్మన్దమనోవిచిన్త్యబహుధాయామీశ్చిరంయాతనా నామీనఃప్రభవన్తిపాపరిపవస్స్వామీ ననుశ్రీధరః । ఆలస్యంవ్యపనీయభక్తిసులభంధ్యాయస్వనారాయణం లోకస్య వ్యసనాపనోదనకరో దాసస్యకిన్నక్షమః ॥౧౧॥ భవజలధిగతానాం ద్వన్ద్వవాతాహతానాంసుతదుహితృకళత్రత్రాణభారార్దితానామ్ । విషమ విషయతోయేమజ్జతామప్లవానాం భవతు శరణమేకో విష్ణుపోతో నరాణామ్॥ భవజలధిమగాధందుస్తరంనిస్తరేయంకథమహమితిచేతోమాస్మగాః కాతరత్వమ్ । సరసిజదృశిదేవేతావకీభక్తిరేకానరకభిదినిషణ్ణాతారయిష్యత్యవశ్యమ్ ॥౧౩॥ తృష్ణాతోయేమదనపవనోద్ధూత మోహోర్మిమాలే దారావర్తేతనయసహజగ్రాహసఙ్ఘాకులేచ । సంసారాఖ్యే మహతిజలధౌమజ్జతాంనస్త్రిధామన్ పాదాంభోజేవరదభవతో భక్తినావం ప్రయచ్ఛ ॥౧౪॥ మాద్రాక్షంక్షీణపుణ్యాన్ క్షణమపిభవతోభక్తిహీనాన్పదాబ్జేమాశ్రౌషం శ్రావ్యబన్ధం తవచరితమపాస్యాన్యదాఖ్యానజాతమ్ । మాస్మార్షంమాధవత్వామపిభువనపతే చేతసాఽపహ్నువానాన్మాభూవంత్వత్సపర్యావ్యతికరరహితోజన్మజన్మాన్తరేపి ॥౧౫॥ జిహ్వేకీర్తయ కేశవంమురరిపుంచేతోభజశ్రీధరం పాణిద్వన్ద్వసమర్చయాచ్యుతకథాశ్శ్రోత్రద్వయత్వంశృణు । కృష్ణంలోకయలోచనద్వయహరేర్గచ్ఛాఙ్ఘ్రియుగ్మాలయంజిఘ్రఘ్రాణముకున్దపాదతులసీం మూర్ధన్నమాధోక్షజమ్ ॥ ౧౬ ॥ హేలోకాశ్శృణుతప్రసూతిమరణవ్యాధేశ్చికిత్సా మిమాం యోగజ్ఞాస్సముదాహరన్తిమునయోయాంయాజ్ఞవల్క్యాదయః। అన్తర్జ్యోతిరమేయమేకమమృతంకృష్ణాఖ్యమాపీయతాంతత్పీతం పరమౌషధంవితనుతేనిర్వాణమాత్యన్తికమ్ ॥౧౭ ॥ హేమర్త్యాఃపరమంహితం శృణుతవోవక్ష్యామిసంక్షేపతస్సంసారార్ణవమాపదూర్మిబహుళం సమ్యక్ప్రవిశ్యస్థితాః । నానాజ్ఞానమపాస్యచేతసినమోనారాయణాయేత్యముం మన్త్రంసప్రణవంప్రణామసహితంప్రావర్తయధ్వం ముహుః॥

పృథ్వీరేణురణుః పయాంసికణికాః ఫల్గుస్ఫులిఙ్గోలఘుస్తేజో నిశ్వసనం మ
రుత్తనుతరంరన్ధ్రంసుసూక్ష్మంనభః । క్షుద్రారుద్రపితామహప్రభృత
యః కీటాస్సమస్తాస్సురాదృష్టే యత్రసతావకోవిజయతే భూమావ
ధూతావధిః ॥౧౯॥ బద్ధేనాఞ్జలినానతేనశిరసా గాత్రైస్సరోమోద్గమైః
కణ్ఠేనస్వరగద్గదేననయనేనోద్గీర్ణబాష్పామ్బునా । నిత్యంత్వచ్చరణార
విన్దయుగళధ్యానామృతాస్వాదినామస్మాకంసరసీరుహాక్ష సతతం సమ్ప
ద్యతాంజీవితమ్ ॥ ౨౦ ॥ హేగోపాలక హేకృపా జలనిధే హేసిన్ధుక
న్యాపతే హేకంసాన్తక హేగజేన్ద్రకరుణాపారీణ హేమాధవ। హేరా
మానుజ హేజగత్త్రయగురో హేపుణ్డరీకాక్ష మాం హేగోపీ జననాథ
పాలయపరంజానామినత్వాంవినా ॥ ౨౧ ॥ భక్తాపాయభుజఙ్గగారుడ
మణిస్త్రైలోక్యరక్షామణిర్గోపీలోచనచాతకామ్బుదమణిస్సౌన్దర్య ము
ద్రామణిః। యఃకాన్తామణిరుక్మిణీఘనకుచద్వన్ద్వైకభూషామణిశ్శ్రే
యోదేవశిఖామణిర్దిశతునోగోపాలచూడామణిః ॥ ౨౨ ॥ శత్రుచ్ఛేదైక
మన్త్రం సకలముపనిషద్వాక్యసమ్పూజ్య మన్త్రం సంసారోత్తార
మన్త్రం సముచితతమసస్సఙ్ఘనిర్యాణమన్త్రమ్ । సర్వైశ్వర్యైకమ
న్త్రంవ్యసనభుజగసందష్ట సన్త్రాణమన్త్రం జిహ్వేశ్రీకృష్ణమన్త్రం
జపజపసతతం జన్మసాఫల్యమన్త్రమ్ ॥౨౩॥ వ్యామోహప్రశమౌషధం
మునిమనో వృత్తిప్రవృత్త్యౌషధం దైత్యేన్ద్రార్తికరౌషధంత్రిభువనేసఞ్జీ
వనైకౌషధమ్ । భక్తాత్యన్తహితౌషధంభవభయప్రధ్వంసనైకౌషధం
శ్రేయఃప్రాప్తికరౌషధంపిబమన శ్శ్రీకృష్ణదివ్యౌషధమ్ ॥౨౪॥ ఆమ్నా
యాభ్యసనాన్యరణ్యరుదితం వేదవ్రతాన్యన్వహం మేదశ్ఛేద ఫలాని
పూర్తవిధయ స్సర్వేహుతంభస్మని । తీర్థానామవగాహనానిచ గజ
స్నానంవినాయత్పద ద్వన్ద్వామ్భోరుహసంస్మృతింవిజయతే దేవస్సనా
రాయణః ॥ ౨౫ ॥ శ్రీమన్నామప్రోచ్యనారాయణాఖ్యం కేనప్రాపు
ర్వాఞ్ఛితం పాపినోపి। హానఃపూర్వంవాక్ప్రవృత్తా నతస్మిం స్తేనప్రా
ప్తంగర్భవాసాదిదుఃఖమ్ ॥౨౬॥ మజ్జన్మనఃఫలమిదంమధుకైటభారేమ

త్వా ప్రార్థనీయమదనుగ్రహ ఏష ఏవ । త్వద్భృత్యభృత్యపరిచారకభృత్యభృ
త్య భృత్యస్యభృత్య ఇతిమాంస్మరలోకనాథ ॥ ౨౭ ॥ నాథేననః పురుషో
త్తమే త్రిజగతా మేకాధిపే చేతసా సేవ్యేస్వస్య పదస్య దాతరిసురే నా
రాయణే తిష్ఠతి । యంకఞ్చిత్పురుషాధమంకతిపయగ్రామేశ మల్పార్థదం
సేవాయై మృగయా మహే నరమహో మూఢావరాకావయమ్ ॥ ౨౮ ॥
మదనపరిహరస్థితింమదీయే మనసిముకున్ద పదారవిన్దధామ్ని । హరన
యనకృశానునాకృశోఽసిస్మరసినచక్రపరాక్రమంమురారేః ॥ ౨౯ ॥ తత్త్వం
బ్రువాణానిపరంపరస్తాత్ మధుక్షరన్తీవసతాంఫలాని । ప్రావర్తయ
ప్రాఞ్జలిరస్మిజిహ్వేనామానినారాయణగోచరాణి ॥ ౩౦ ॥ ఇదంశరీరం
పరిణామపేశలం పతత్యవశ్యంశ్లథసంధిజర్ఝరమ్ । కిమౌషధంపృచ్ఛసి
మూఢదుర్మతే నిరామయంకృష్ణరసాయనంపిబ ॥ ౩౧ ॥ దారావారాక
రవరసుతా తే తనూజో విరిఞ్చిః స్తోతా వేదస్తవసురగణో భృత్యవర్గః ప్ర
సాదః । ముక్తిర్మాయాజగదవికలంతావకీ దేవకీ తే మాతామిత్రంబలరి
పుసుతస్త్వయ్యతోఽన్యన్నజానే ॥ ౩౨ ॥ కృష్ణోరక్షతునోజగత్త్రయగు
రుః కృష్ణంనమస్యామ్యహం కృష్ణేనామరశత్రవో వినిహతాః కృష్ణాయ
తస్మైనమః । కృష్ణాదేవ సముత్థితంజగదిదం కృష్ణస్యదాసోఽస్మ్యహం
కృష్ణేతిష్ఠతిసర్వమేతదఖిలంహేకృష్ణరక్షస్వమామ్ ॥ ౩౩ ॥ తత్త్వంప్రసీ
దభగవన్ కురుమయ్యనాథే విష్ణోః కృపాంపరమకారుణికః కిలత్వమ్ ।
సంసారసాగరనిమగ్నమనంతదీన ముద్ధర్తుమర్హసిహరే పురుషోత్తమో
ఽసి ॥ ౩౪ ॥ నమామినారాయణ పాదపఙ్కజం కరోమినారాయణపూ
జనంసదా । వదామినారాయణనామనిర్మలం స్మరామినారాయణత
త్త్వమవ్యయమ్ ॥ ౩౫ ॥ శ్రీనాథనారాయణవాసుదేవ శ్రీకృష్ణభక్తప్రియ
చక్రపాణే । శ్రీపద్మనాభాచ్యుతకైటభారే శ్రీరామపద్మాక్షహరేము
రారే ॥ ౩౬ ॥ అనన్తవైకుణ్ఠముకున్దకృష్ణ గోవిందదామోదరమాధవేతి ।
వక్తుంసమర్థోఽపినవక్తికశ్చిదహోజనానాం వ్యసనాభిముఖ్యమ్ ॥ ౩౭ ॥
ధ్యాయన్తియే విష్ణుమనన్తమవ్యయం హృత్పద్మమధ్యే సతతంవ్యవస్థి

తమ్। సమాహితానాం సతతాభయప్రదం తే యాన్తి సిద్ధిం పరమాం చ వైష్ణవీమ్ ॥౩౮॥ క్షీరసాగరతరఙ్గశీకరాసారతారకితచారుమూర్తయే। భోగిభోగశయనీయశాయినే మాధవాయ మధువిద్విషే నమః॥౩౯॥ యస్య ప్రియౌ శ్రుతిధరౌ కవిలోకవీరౌ మిత్రే ద్విజన్మవరపద్మశరావభూతామ్। తేనామ్బుజాక్షచరణామ్బుజషట్పదేన రాజ్ఞా కృతా కృతిరియం కులశేఖరేణ ॥ ... ... ॥౪౦॥

శ్రీకులశేఖర మహామునయే నమః.

శ్రీకులశేఖరాళ్వార్ తిరువడిగళే శరణమ్.

ముకున్దమాలా సమాప్తా

శ్రీమద్యామునమునిప్రణీతం స్తోత్రరత్నమ్

స్వాదయన్నిహ సర్వేషాం త్రయ్యన్తార్థం సుదుర్గ్రహమ్।
స్తోత్రయామాస యోగీన్ద్రస్తం వన్దే యామునాహ్వయమ్॥

నమోఽచిన్త్యాద్భుతాక్లిష్టజ్ఞానవైరాగ్యరాశయే। నాథాయ మునయేఽగాధభగవద్భక్తిసిన్ధవే ॥౧॥ తస్మై నమో మధుజిదఙ్ఘ్రిసరోజతత్త్వజ్ఞానానురాగమహిమాతిశయాన్తసీమ్నే। నాథాయ నాథమునయేఽత్ర పరత్ర చాపి నిత్యం యదీయచరణౌ శరణం మదీయమ్ ॥౨॥ భూయో నమోఽపరిమితాచ్యుతభక్తితత్త్వజ్ఞానామృతాబ్ధిపరివాహశుభైర్వచోభిః। లోకేఽవతీర్ణపరమార్థసమగ్రభక్తియోగాయ నాథమునయే యమినాం వరాయ ॥౩॥ తత్త్వేన యశ్చిదచిదీశ్వరతత్స్వభావభోగాపవర్గతదుపాయగతీరుదారః। సన్దర్శయన్నిరమిమీత పురాణరత్నం తస్మై నమో మునివరాయ పరాశరాయ॥౪॥ మాతా పితా యువతయస్తనయా విభూతిస్సర్వం యదేవ నియమేన మదన్వయానామ్। ఆద్యస్య నః కులపతేర్వకుళాభిరామం శ్రీమత్తదఙ్ఘ్రియుగళం ప్రణమామి మూర్ధ్నా॥౫॥ యన్మూర్ధ్ని మే శ్రుతిశిరస్సు చ భాతి యస్మిన్నస్మన్మనోరథపథ

కలస్యమేతి । స్తోష్యామి నః కులధనం కులదైవతం తత్పాదారవిన్దమరవి
న్దవిలోచనస్య ॥౬॥ తత్త్వేఽపి యస్య మహిమార్ణవశీకరాణుః శక్యో న మా
తుమపి శర్వపితామహాద్యైః । కర్తుం తదీయమహిమస్తుతిముద్యతాయ
మహ్యం నమోఽస్తు కవయే నిరపత్రపాయ ॥౭॥ యద్వా శ్రమావధి యథా
మతి వాప్యశక్తః స్తౌమ్యేవమేవ ఖలు తేఽపి సదా స్తువన్తః । వేదాశ్చ
తుర్ముఖముఖాశ్చ మహార్ణవాన్తః కో మజ్జతోరణుకులాచలయోర్విశే
షః ॥౮॥ కిఞ్చైష శక్త్యతిశయేన న తేఽనుకమ్ప్యః స్తోతాపి తు స్తుతికృ
తేన పరిశ్రమేణ । తత్ర శ్రమస్తు సులభో మమ మన్దబుద్ధేరిత్యుద్యమోఽయ
ముచితో మమ చాబ్జనేత్ర ॥౯॥ నావేక్షసే యది తతో భువనాన్యమూని
నాలం ప్రభో భవితుమేవ కుతః ప్రవృత్తిః । ఏవం నిసర్గసుహృది త్వయి స
ర్వజన్తోః స్వామిన్న చిత్రమిదమాశ్రితవత్సలత్వమ్ ॥౧౦॥ స్వాభావికాన
వధికాతిశయేశితృత్వం నారాయణ త్వయి న మృష్యతి వైదికః కః । బ్ర
హ్మా శివః శతమఖః పరమః స్వరాడిత్యేతేఽపి యస్య మహిమార్ణవవిప్రుష
స్తే ॥౧౧॥ కః శ్రీః శ్రియః పరమసత్త్వసమాశ్రయః కః కః పుణ్డరీకనయనః
పురుషోత్తమః కః । కస్యాయుతాయుతశతైకకలాంశకాంశే విశ్వం వి
చిత్రచిదచిత్ప్రవిభాగవృత్తమ్ ॥౧౨॥ వేదాపహారగురుపాతకదైత్యపీ
డాద్యాపద్విమోచనమహిష్ఠఫలప్రదానైః । కోఽన్యః ప్రజాపశుపతీ పరి
పాతి కస్య పాదోదకేన స శివః స్వశిరోధృతేన ॥౧౩॥ కస్యోదరే హరవిరి
ఞ్చిముఖః ప్రపఞ్చః కో రక్షతీమమజనిష్ట చ కస్య నాభేః । క్రాన్త్వా నిగీర్య
పునరుద్గిరతి త్వదన్యః కః కేన వైష పరవానితి శక్యశఙ్కః ॥౧౪॥ త్వాం శీ
లరూపచరితైః పరమప్రకృష్టసత్త్వేన సాత్త్వికతయా ప్రబలైశ్చ శా
స్త్రైః । ప్రఖ్యాతదైవపరమార్థవిదాం మతైశ్చ నైవాసురప్రకృతయః
ప్రభవన్తి బోద్ధుమ్ ॥౧౫॥ ఉల్లఙ్ఘితత్రివిధసీమసమాతిశాయి సమ్భావ
నం తవ పరిబ్రఢిమస్వభావమ్ । మాయాబలేన భవతాపి నిగూహ్యమా
నం పశ్యన్తి కేచిదనిశం త్వదనన్యభావాః ॥౧౬॥ యదణ్డమణ్డాన్తరగోచ
రం చ యద్దశోత్తరాణ్యావరణాని యాని చ । గుణాః ప్రధానం పురుషః ప

రహస్యదం పరాత్పరం బ్రహ్మ చ తే విభూతయః ॥ ౧౭ ॥ వశీ వదాన్యో గుణ వాన్ ఋజుః శుచిర్మృదుర్దయాళుర్మధురః స్థిరస్సమః। కృతీ కృతజ్ఞస్త్వమసి స్వభావతస్సమస్తకల్యాణగుణామృతోదధిః ॥ ౧౮ ॥ ఉపర్యుపర్యబ్జభువోఽపి పూరుషాన్ ప్రకల్ప్య తే యే శతమిత్యనుక్రమాత్ । గిరస్త్వదేకైకగుణావధీప్సయా సదా స్థితా నోద్యమతోఽతిశేరతే ॥ ౧౯ ॥ త్వదాశ్రితానాం జగదుద్భవస్థితిప్రణాశసంసారవిమోచనాదయః । భవంతి లీలావిధయశ్చ వైదికాస్త్వదీయగంభీరమనోఽనుసారిణః ॥ ॥ ౨౦ ॥

నమో నమో వాఙ్మనసాతిభూమయే నమో నమో వాఙ్మనసైకభూమయే। నమో నమోఽనన్తమహావిభూతయే నమో నమోఽనన్తదయైకసిన్ధవే ॥ ౨౧ ॥ న ధర్మనిష్ఠోఽస్మి న చాత్మవేదీ న భక్తిమాంస్త్వచ్చరణారవిన్దే। అకిఞ్చనోఽనన్యగతిశ్శరణ్య త్వత్పాదమూలం శరణం ప్రపద్యే ॥ ౨౨ ॥ న నిన్దితం కర్మ యదస్తి లోకే సహస్రశో యన్న మయా వ్యధాయి । సోఽహం విపాకావసరే ముకున్ద క్రన్దామి సమ్ప్రత్యగతిస్తవాగ్రే ॥ ౨౩ ॥ నిమజ్జతోఽనన్త భవార్ణవాన్తశ్చిరాయ మే కూలమివాసి లబ్ధః । త్వయాఽపి లబ్ధం భగవన్నిదానీమనుత్తమం పాత్రమిదం దయాయాః ॥ ౨౪ ॥ అభూతపూర్వం మమ భావి కిం వా సర్వం సహే మే సహజం హి దుఃఖమ్ । కిన్తు త్వదగ్రే శరణాగతానాం పరాభవో నాథ న తేఽనురూపః ॥ ౨౫ ॥ నిరాసకస్యాపి న తావదుత్సహే మహేశ హాతుం తవ పాదపఙ్కజమ్ । రుషా నిరస్తోఽపి శిశుస్స్తనన్ధయో న జాతు మాతుశ్చరణౌ జిహాసతి ॥ ౨౬ ॥ తవామృతస్యన్దిని పాదపఙ్కజే నివేశితాత్మా కథమన్యదిచ్ఛతి। స్థితేఽరవిన్దే మకరన్దనిర్భరే మధువ్రతో నేక్షురకం హి వీక్షతే ॥ ౨౭ ॥ త్వదఙ్ఘ్రిముద్దిశ్య కదాపి కేనచిద్యథా తథా వాఽపి సకృత్కృతోఽఞ్జలిః । తదైవ ముష్ణాత్యశుభాన్యశేషతశ్శుభాని పుష్ణాతి న జాతు హీయతే ॥ ౨౮ ॥ ఉదీర్ణసంసారదవాశుశుక్షణిం క్షణేన నిర్వాప్య పరాం చ నిర్వృతిమ్ । ప్రయచ్ఛతి త్వచ్చరణారుణామ్బుజద్వయానురాగామృతసిన్ధుశీకరః ॥ ౨౯ ॥ విలాసవిక్రాన్తపరావరాలయం నమస్యదార్తిక్షపణే కృతక్షణమ్ । ధనం మదీయం తవ పాదపఙ్కజం కదా

సాక్షాత్కరిష్యాణివత్సుష॥ ౩౦॥ కదాపునశ్శఙ్ఖరథాఙ్గకల్పకధ్వజారవిన్దాంకుశవజ్రలాఞ్ఛనమ్। త్రివిక్రమత్వచ్చరణామ్బుజద్వయం మదీయమూర్ధాన మలంకరిష్యతి ॥ ౩౧॥ విరాజమానోజ్జ్వలపీతవాససంస్మితాతసీసూనసమామలచ్ఛవిమ్। నిమగ్ననాభింతనుమధ్యమున్నతం విలవక్షస్స్థలశోభిలక్షణమ్ ॥ ౩౨ ॥ చకాసతంజ్యాకిణకర్కశైశ్శుభైశ్చతుర్భిరాజానువిలమ్బిభిర్భుజైః। ప్రియావతంసోత్పల కర్ణభూషణ శ్లథాలకాబన్ధవిమర్దశంసిభిః॥ ౩౩॥ ఉదగ్రపీనాంసవిలమ్బికుణ్డలాలకావలీబన్ధురకమ్బుకన్ధరమ్। ముఖశ్రియాన్యక్కృతపూర్ణనిర్మలామృతాంశుబిమ్బామ్బురుహోజ్జ్వలశ్రియమ్ ॥౩౪॥ ప్రబుద్ధముగ్ధామ్బుజచారులోచనం సవిభ్రమభ్రూలతముజ్జ్వలాధరమ్। శుచిస్మితంకోమలగణ్డమున్నసం లలాటపర్యన్తవిలమ్బితాలకమ్ ॥౩౫॥ స్ఫురత్కిరీటాఙ్గదహారకణ్ఠికామణీన్ద్రకాఞ్చీగుణనూపురాదిభిః। రథాఙ్గశఙ్ఖాసిగదాధనుర్వరైర్లసత్తులస్యావనమాలయోజ్జ్వలమ్ ॥ ౩౬ ॥ చకర్థయస్యాభవనంభుజాన్తరంతవప్రియంధామయదీయజన్మభూః। జగత్సమస్తంయదపాఙ్గసంశ్రయం యదర్థమమ్భోధిరమన్థ్యబన్ధిచ ॥ ౩౭ ॥ స్వవైశ్వరూప్యేణసదానుభూతయాప్యపూర్వవద్విస్మయమాదధానయా। గుణేనరూపేణవిలాసచేష్టితైస్సదాతవైవోచితయాతవశ్రియా ॥ ౩౮ ॥ తయాసహాసీనమనన్తభోగినిప్రకృష్టవిజ్ఞానబలైకధామని। ఫణామణివ్రాతమయూఖమణ్డలప్రకాశమానోదరదివ్యధామని ॥౩౯॥ నివాసశయ్యాసనపాదుకాంశుకోపధానవర్షాతపవారణాదిభిః। శరీరభేదైస్తవశేషతాంగతైర్యథోచితంశేష ఇతీరితేజనైః ॥ ౪౦ ॥ దాసస్సఖావాహనమాసనంధ్వజోయస్తేవితానంవ్యజనంత్రయీమయః। ఉపస్థితంతేనపురోగరుత్మతా త్వదఙ్ఘ్రిసమ్మర్దకిణాఙ్కశోభినా ॥ ౪౧ ॥ త్వదీయభుక్తోజ్ఝితశేషభోజినాత్వయానిసృష్టాత్మభరేణయద్యథా। ప్రియేణసేనాపతినాన్యవేదితత్తథానుజానన్తముదారవీక్షణైః॥౪౨॥ హతాఖిలక్లేశమలైస్స్వభావతస్సదానుకూల్యైకరసైస్తవోచితైః। గృహీతతత్తత్పరిచార

సాధనైర్నిషేవ్యమాణం సచివైర్యథోచితమ్ ॥ ౪౩ ॥ అపూర్వనానా
రసభావనిర్భరప్రబద్ధయా ముగ్ధవిదగ్ధలీలయా । క్షణాణువత్క్షిప్తపరాది
కాలయా ప్రహర్షయన్తం మహిషీం మహాభుజమ్ ॥ ౪౪ ॥ అచిన్త్యది
వ్యాద్భుతనిత్యయౌవనస్వభావలావణ్యమయామృతోదధిమ్ । శ్రియశ్శ్రి
యం భక్తజనైకజీవితం సమర్థమాపత్సఖమర్థికల్పకమ్ ॥ ౪౫ ॥ భవన్తమేవా
నుచరన్నిరన్తరః ప్రశాన్తనిశ్శేషమనోరథాన్తరః । కదాహమైకాన్తిక
నిత్యకిఙ్కరః ప్రహర్షయిష్యామి సనాథజీవితః ॥ ౪౬ ॥ ధిగశుచిమ
వినీతం నిర్దయం మామలజ్జం పరమపురుష యోఽహం యోగివర్యాగ్రగ
ణ్యైః । విధిశివసనకాద్యైర్ధ్యాతుమత్యన్తదూరం తవపరిజనభావం కామ
యే కామవృత్తః ॥ ౪౭ ॥ అపరాధసహస్రభాజనం పతితం భీమభవార్ణవో
దరే । అగతిం శరణాగతం హరే కృపయా కేవలమాత్మసాత్కురు ॥ ౪౮ ॥
అవివేకఘనాన్ధదిఙ్ముఖే బహుధా సన్తతదుఃఖవర్షిణి । భగవన్భవదుర్దినే
పథస్స్ఖలితం మామవలోకయాచ్యుత ॥ ౪౯ ॥ నమృషా పరమార్థమేవ
మే శృణు విజ్ఞాపనమేకమగ్రతః । యది మే న దయిష్యసే తతో దయనీయ
స్తవ నాథ దుర్లభః ॥ ౫౦ ॥ తదహం త్వదృతే న నాథవాన్మదృతే త్వం ద
యనీయవాన్న చ । విధినిర్మితమేతదన్వయం భగవన్పాలయ మాస్మ జీహ
పః ॥ ౫౧ ॥ వపురాదిషు యోఽపి కోఽపి వా గుణతోఽసాని యథాతథావిధః । త
దహం తవ పాదపద్మయోరహమద్యైవ మయా సమర్పితః ॥ ౫౨ ॥ మమ నాథ
యదస్తి యోఽస్మ్యహం సకలం తద్ధి తవైవ మాధవ । నియతస్వమితి ప్ర
బుద్ధధీరథవా కిన్ను సమర్పయామి తే ॥ ౫౩ ॥ అవబోధితవానిమాం య
థా మయి నిత్యాం భవదీయతాం స్వయమ్ । కృపయైవమనన్యభోగ్యతాం భ
గవన్భక్తిమపి ప్రయచ్ఛ మే ॥ ౫౪ ॥ తవ దాస్యసుఖైకసఙ్గినాం భవనేష్వ
స్త్వపి కీటజన్మ మే । ఇతరావసథేషు మాస్మ భూదపి మే జన్మ చతుర్ముఖా
త్మనా ॥ ౫౫ ॥ సకృత్త్వదాకారవిలోకనాశయా తృణీకృతానుత్తమభు
క్తిముక్తిభిః । మహాత్మభిర్మామవలోక్యతాం నయ క్షణేఽపి తే యద్విరహో
ఽతిదుస్సహః ॥ ౫౬ ॥ న దేహం న ప్రాణాన్న చ సుఖమశేషాభిలషితం న చా

త్మానం నాన్యత్కిమపి తవశేషత్వవిభవాత్। బహిర్భూతం నాథ క్షణమపి స
హే యాతు శతధా వినాశం తత్సత్యం మధుమథన విజ్ఞాపనమిదమ్॥౫౭॥ దు
రన్తస్యానాదేరపరిహరణీయస్య మహతో నిహీనాచారోఽహం నృపశుర
శుభస్యాస్పదమపి। దయాసిన్ధో బన్ధో నిరవధికవాత్సల్యజలధే తవ స్మా
రం స్మారం గుణగణమితీచ్ఛామి గతభీః ॥౫౮॥ అనిచ్ఛన్నప్యేవం యది పునరి
తీచ్ఛన్నివ రజస్తమశ్ఛన్నశ్ఛద్మస్తుతివచనభఙ్గీమరచయమ్। తథాపీత్థం రూ
పం వచనమవలమ్బ్యాపి కృపయా త్వమేవైవంభూతం ధరణిధర మే శిక్ష
య మనః ॥౫౯॥ పితా త్వం మాతా త్వం దయితతనయస్త్వం ప్రియసు
హృత్త్వమేవ త్వం మిత్రం గురురసి గతిశ్చాసి జగతామ్। త్వదీయస్త్వ
ద్భృత్యస్తవ పరిజనస్త్వద్గతిరహం ప్రపన్నశ్చైవం సత్యహమపి తవైవా
స్మి హి భరః॥౬౦॥ జనిత్వాహం వంశే మహతి జగతి ఖ్యాతయశసాం శుచీనాం యు
క్తానాం గుణపురుషతత్త్వస్థితివిదామ్। నిసర్గాదేవ త్వచ్చరణకమలైకాన్త
మనసామధోఽధః పాపాత్మా శరణద నిమజ్జామి తమసి॥౬౧॥ అమర్యాదః
క్షుద్రశ్చలమతిరసూయాప్రసవభూః కృతఘ్నో దుర్మానీ స్మరపరవ
శో వఞ్చనపరః। నృశంసః పాపిష్ఠః కథమహమితో దుఃఖజలధేరపారా
దుత్తీర్ణస్తవ పరిచరేయం చరణయోః ॥౬౨॥ రఘువర యదభూస్త్వం
తాదృశో వాయసస్య ప్రణత ఇతి దయాలుర్యచ్చ చైద్యస్య కృష్ణ। ప్రతిభ
వమపరాద్ధుర్ముగ్ధ సాయుజ్యదోఽభూర్వద కిమపదమాగస్తస్య తేఽస్తి
క్షమాయాః ॥౬౩॥ నను ప్రపన్నః సకృదేవ నాథ తవాహమస్మీతి చ యా
చమానః। తవానుకమ్ప్యః స్మరతః ప్రతిజ్ఞాం మదేకవర్జం కిమిదం వ్రతం
తే ॥౬౪॥ అకృత్రిమత్వచ్చరణారవిన్ద ప్రేమప్రకర్షావధిమాత్మవన్తమ్।
పితామహం నాథమునిం విలోక్య ప్రసీద మద్వృత్తమచిన్తయిత్వా ॥౬౫॥
యత్పదామ్భోరుహధ్యాన విధ్వస్తాశేషకల్మషః। వస్తుతాముపయా
తోఽహం యామునేయం నమామి తమ్। ... ॥౬౬॥

శ్రీమద్యామునముని విరచితం స్తోత్రరత్నం సమాప్తమ్.

శ్రీ ర్యైనమః.

శ్రీమద్యామునమునయేనమః.

శ్రీమద్యామునమునివిరచితా చతుశ్శ్లోకీ.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ । ... సదా హృది॥

కాన్తస్తే పురుషోత్తమః ఫణిపతి శ్శయ్యాసనం వాహనం వేదాత్మా విహగేశ్వరో యవనికా మాయా జగన్మోహినీ। బ్రహ్మేశాదిసురవ్రజస్స దయితస్త్వద్దాసదాసీగణశ్శ్రీరిత్యేవచ నామ తే భగవతి బ్రూమః కథం త్వాం వయమ్ ॥౧॥ యస్యాస్తే మహిమానమాత్మన ఇవ త్వద్వల్లభోఽపి ప్రభుర్నాలం మాతుమియత్తయా నిరవధిం నిత్యానుకూలం స్వతః । తాం త్వాం దాస ఇతి ప్రపన్న ఇతి చ స్తోష్యామ్యహం నిర్భయో. లోకైకేశ్వరి లోకనాథదయితే దాన్తే దయాం తే విదన్ ॥౨॥ ఈషత్త్వత్కరుణానిరీక్షణసుధా సన్ధుక్షణాద్రక్ష్యతే నష్టం ప్రాక్తదలాభతస్త్రిభువనం సమ్ప్రత్యనన్తోదయమ్ । శ్రేయో న హ్యరవిన్దలోచనమనః కాన్తాప్రసాదాదృతే సంసృత్యక్షర వైష్ణవాధ్వసు నృణాం సమ్భావ్యతే కర్హిచిత్ ॥ ౩ ॥ శాన్తానన్తమహావిభూతిపరమం యద్బ్రహ్మరూపం హరేర్మూర్తం బ్రహ్మ తతోఽపి తత్ప్రియతరం రూపం యదత్యద్భుతమ్ । యాన్యన్యాని యథాసుఖం విహరతో రూపాణి సర్వాణి తాన్యాహుస్స్వైరనురూపరూపవిభవైర్గాఢోపగూఢాని తే ॥౪॥ ఆకారత్రయసమ్పన్నామరవిన్దనివాసినీమ్। అశేషజగదీశిత్రీం వన్దే వరదవల్లభామ్ ॥౫॥ ❋ ఓమ్ భగవన్నారాయణాభిమతానురూప స్వరూపరూపగుణ విభవైశ్వర్యశీలాద్యనవధికాతిశయాసఙ్ఖ్యేయకల్యాణగుణగణాం పద్మవనాలయాం భగవతీం శ్రియం దేవీం నిత్యానపాయినీం నిరవద్యాం దేవదేవ దివ్యమహిషీ మఖిలజగన్మాతర మస్మన్మాతర మశరణ్య శరణ్యా మనన్యశరణశ్శరణ మహం ప్రపద్యే ॥౬॥ ఉల్లాసపల్లవిత పాలితసప్తలోకీ నిర్వాహకోరకిత నేమకటాక్షలీలామ్ । శ్రీరఙ్గహర్మ్యతలమఙ్గళదీపరేఖాం శ్రీరఙ్గరాజ

మహిషీం శ్రియమాశ్రయామః ॥ సమస్తజననీం వన్దే చైతన్యస్తన్యదాయినీమ్ । శ్రేయసీం శ్రీనివాసస్య కరుణామివరూపిణీమ్ ॥ ॥౭॥

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవే నమః.
శ్రీమద్యామునమునివిరచితా చతుశ్శ్లోకీ సమాప్తా.

శ్రీకాఞ్చీపూర్ణ విరచితం శ్రీదేవరాజాష్టకమ్.

శ్రీమత్కాఞ్చీమునిం వన్దే కమలాపతినన్దనమ్ । వరదాఙ్ఘ్రి సదాసఙ్గరసాయనపరాయణమ్ ॥ దేవరాజదయాపాత్రం శ్రీకాఞ్చీపూర్ణముత్తమమ్ । రామానుజమునేర్మాన్యం వన్దేహం సజ్జనాశ్రయమ్ ॥ ... ...

నమస్తే హస్తిశైలేశ శ్రీమన్నమ్బుజలోచన । శరణం త్వాం ప్రపన్నోస్మి ప్రణతార్తిహరాచ్యుత ॥౧॥ సమస్తప్రాణిసన్త్రాణప్రవీణకరుణోల్బణాః । విలసన్తు కటాక్షాస్తే మయ్యస్మిన్ జగతాం పతే ॥ ౨ ॥ నిన్దితాచారకరణం నివృత్తం కృత్యకర్మణః । పాపీయాంస మమర్యాదం పాహి మాం వరదప్రభో ॥౩॥ సంసారమరుకాన్తారే దుర్వ్యాధివ్యాఘ్రభీషణే । విషయక్షుద్రగుల్మాఢ్యే తృషాపాదపశాలిని ॥ ౪ ॥ పుత్రదారగృహక్షేత్రమృగతృష్ణామ్బుపుష్కలే । కృత్యాకృత్యవివేకాన్ధం పరిభ్రాన్తమితస్తతః ॥౫॥ అజస్రం జాతతృష్ణార్తమవసన్నాఙ్గమక్షమమ్ । క్షీణశక్తిబలారోగ్యం కేవలం క్లేశసంశ్రయమ్ ॥౬॥ సన్తప్తం వివిధైర్దుఃఖైర్దుర్వచైరేవమాదిభిః । దేవరాజదయాసిన్ధో దేవదేవజగత్పతే ॥౭॥ త్వదీక్షణసుధాసిన్ధువీచివిక్షేపశీకరైః । కారుణ్యమరుతానీతైః శీతలైరభిషిఞ్చ మామ్ ॥ ... ... ॥౮॥

శ్రీకాఞ్చీపూర్ణవిరచితం శ్రీదేవరాజాష్టకమ్
సమాప్తమ్.

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీభగవద్రామానుజవిరచితే గద్యత్రయే

శరణాగతిగద్యప్రారమ్భః.

రామానుజదయాపాత్రం జ్ఞానవైరాగ్యభూషణమ్ । శ్రీమద్వేఙ్కటనాథార్యం వన్దే వేదాన్తదేశికమ్॥ యద్వా॥ శ్రీశైలేశదయాపాత్రం ధీభక్త్యాదిగుణార్ణవమ్ । యతీన్ద్రప్రవణం వన్దే రమ్యజామాతరం మునిమ్॥ లక్ష్మీనాథసమారమ్భాం నాథయామునమధ్యమామ్ । అస్మదాచార్యపర్యన్తాం వన్దే గురుపరమ్పరామ్ ॥ యోనిత్యమచ్యుతపదామ్బుజయుగ్మరుక్మవ్యామోహతస్తదితరాణి తృణాయ మేనే। అస్మద్గురోర్భగవతోఽస్య దయైకసిన్ధోః రామానుజస్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥ మాతా పితా యువతయస్తనయా విభూతిస్సర్వం యదేవ నియమేన మదన్వయానామ్ । ఆద్యస్య నః కులపతేర్వకుళాభిరామం శ్రీమత్తదఙ్ఘ్రియుగళం ప్రణమామి మూర్ధ్నా ॥ భూతం సరశ్చ మహదాహ్వయభట్టనాథ శ్రీభక్తిసారకులశేఖరయోగివాహాన్ । భక్తాఙ్ఘ్రిరేణుపరకాలయతీన్ద్రమిశ్రాన్ శ్రీమత్పరాఙ్కుశమునిం ప్రణతోఽస్మి నిత్యమ్ ॥ ... ...

యోనిత్యమచ్యుతపదామ్బుజయుగ్మరుక్మవ్యామోహతస్తదితరాణి తృణాయ మేనే। అస్మద్గురోర్భగవతోఽస్య దయైకసిన్ధోః రామానుజస్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥ వన్దే వేదాన్తకర్పూరచామీకరకరణ్డకమ్ । రామానుజార్యమార్యాణాం చూడామణిమహర్నిశమ్ ॥ ❋

భగవన్నారాయణాభిమతానురూపస్వరూపరూపగుణవిభవైశ్వర్యశీలాద్యనవధికాతిశయాసఙ్ఖ్యేయకల్యాణగుణగణాం పద్మవనాలయాం భగవతీం శ్రియం దేవీం నిత్యానపాయినీం నిరవద్యాం దేవదేవదివ్యమహిషీం అఖిలజగన్మాతరం అస్మన్మాతరం అశరణ్యశరణ్యాం అనన్యశరణః శరణమహం ప్రపద్యే. పారమార్థికభగవచ్చరణారవిన్దయుగళైకాన్తికా

త్యన్తిక పరభక్తిపరజ్ఞాన పరమభక్తికృత పరిపూర్ణానవరత నిత్యవిశద
తమానన్య ప్రయోజనానవధికాతిశయాతి ప్రియభగవదనుభవజనితా
నవధికాతిశయ ప్రీతికారితాశేషావస్థోచితాశేష శేషతైకరతిరూప ని
త్యకైఙ్కర్య ప్రాప్త్యపేక్షయా పారమార్థికీ భగవచ్చరణారవిన్ద శర
ణాగతిర్యథావస్థితాఽవిరతాస్తుమే॥ అస్తుతే॥ తయైవసర్వం సమ్పత్స్య
తే॥అఖిలహేయ ప్రత్యనీకకల్యాణైకతాన స్వేతర సమస్తవస్తువిలక్షణా
నన్త జ్ఞానానందైకస్వరూప, స్వాభిమతానురూపైక రూపాచిన్త్యది
వ్యాద్భుత నిత్యనిరవద్య నిరతిశయౌజ్జ్వల్య సౌందర్యసౌగన్ధ్య సౌకుమా
ర్య లావణ్య యౌవనాద్యనన్తగుణనిధిదివ్యరూప, స్వాభావికానవధికా
తిశయ జ్ఞానబలైశ్వర్య వీర్యశక్తితేజ స్సౌశీల్యవాత్సల్య మార్దవార్జవ
సౌహార్ద సామ్యకారుణ్యమాధుర్య గామ్భీర్యౌదార్యచాతుర్య స్థైర్య
ధైర్యశౌర్యపరాక్రమసత్యకామసత్యసఙ్కల్పకృతిత్వకృతజ్ఞతాద్య సం
ఖ్యేయకల్యాణగుణగణౌఘమహార్ణవ, స్వోచిత వివిధ విచిత్రానన్తాశ్చ
ర్య నిత్యనిరవద్యనిరతిశయ సుగన్ధ నిరతిశయ సుఖస్పర్శ నిరతిశయౌజ్జ్వ
ల్య కిరీటమకుట చూడావతంస మకరకుణ్డలగ్రైవేయకహారకేయూర
కటక శ్రీవత్సకౌస్తుభముక్తాదామోదరబన్ధన పీతామ్బర కాఞ్చీగుణ నూ
పురాద్య పరిమితదివ్యభూషణ,స్వానురూపాచిన్త్యశక్తిశఙ్ఖచక్రగదా
శార్ఙ్గాద్యసంఖ్యేయనిత్యనిరవద్యనిరతిశయకల్యాణదివ్యాయుధ, స్వా
భిమత నిత్యనిరవద్యానురూప స్వరూపరూపగుణ విభవైశ్వర్యశీలాద్య
నవధికాతిశయాసంఖ్యేయ కల్యాణగుణగణ శ్రీవల్లభ, ఏవంభూతభూ
మి నీళానాయక, స్వచ్ఛన్దానువృత్తిస్వరూపస్థితిప్రవృత్తిభేదాశేషశేష
తైకరతిరూపనిత్య నిరవద్య నిరతిశయజ్ఞానక్రియైశ్వర్యాద్యనన్త కల్యాణ
గుణగణ శేష శేషాశనగరుడప్రముఖనానావిధానన్తపరిజన పరిచారికా
పరిచరితచరణయుగళ, పరమయోగివాఙ్మనసాఽపరిచ్ఛేద్యస్వరూపస్వ
భావ,స్వాభిమతవివిధవిచిత్రానన్తభోగ్యభోగోపకరణభోగస్థానసమృ
ద్ధానన్తాశ్చర్యానన్తమహావిభవానన్తపరిమాణనిత్యనిరవద్యనిరతిశయ

వైకుణ్ఠనాథ, స్వసఙ్కల్పానువిధాయి స్వరూపస్థితి ప్రవృత్తిశేష సత్తైక
స్వభావ ప్రకృతి పురుష కాలాత్మక వివిధ విచిత్రానన్త భోగ్యభోక్తృవర్గ
భోగోపకరణభోగస్థానరూప, నిఖిలజగదుదయవిభవలయలీల, సత్యకా
మ, సత్యసఙ్కల్ప, పరబ్రహ్మభూత, పురుషోత్తమ, మహావిభూతే, శ్రీమన్నా
రాయణ, శ్రీవైకుణ్ఠనాథ, అపారకారుణ్యసౌశీల్యవాత్సల్యౌదార్యైశ్వర్య
సౌన్దర్యమహోదధే, అనాలోచితవిశేషాశేషలోకశరణ్య, ప్రణతార్తిహ
ర, ఆశ్రితవాత్సల్యైకజలధే, అనవరతవిదితనిఖిలభూతజాతయాథాత్మ్య,
అశేషచరాచరభూత, నిఖిలనియమననిరత, అశేషచిదచిద్వస్తుశేషిభూ
త, నిఖిలజగదాధార, అఖిలజగత్స్వామిన్, అస్మత్స్వామిన్, సత్యకా
మ, సత్యసఙ్కల్ప, సకలేతరవిలక్షణ, అర్థికల్పక, ఆపత్సఖ, శ్రీమన్నా
రాయణ, అశరణ్యశరణ్య, అనన్యశరణస్త్వత్పాదారవిన్దయుగళం శర
ణమహం ప్రపద్యే। అత్ర ద్వయమ్॥ పితరం మాతరం దారాన్పుత్రాన్బ
న్ధూన్సఖీన్గురూన్। రత్నాని ధనధాన్యాని క్షేత్రాణి చ గృహాణి చ॥
సర్వధర్మాంశ్చ సన్త్యజ్య సర్వకామాంశ్చ సాక్షరాన్। లోకవిక్రాన్త
చరణౌ శరణం తేఽవ్రజం విభో॥ త్వమేవ మాతా చ పితా త్వమేవ త్వమేవ
బన్ధుశ్చ గురుస్త్వమేవ। త్వమేవ విద్యా ద్రవిణం త్వమేవ త్వమేవ సర్వం
మమ దేవదేవ॥ పితాఽసి లోకస్య చరాచరస్య త్వమస్య పూజ్యశ్చ గురు
ర్గరీయాన్। న త్వత్సమోఽస్త్యభ్యధికః కుతోఽన్యో లోకత్రయేఽప్యప్రతి
మప్రభావ॥ తస్మాత్ప్రణమ్య ప్రణిధాయ కాయం ప్రసాదయే త్వామ
హమీశమీడ్యమ్। పితేవ పుత్రస్య సఖేవ సఖ్యుః ప్రియః ప్రియాయార్హసి దే
వ సోఢుమ్॥ మనోవాక్కాయైరనాదికాలప్రవృత్తానన్తాకృత్యకరణకృ
త్యాకరణ భగవదపచార భాగవతాపచారాసహ్యాపచార
రూపనానావిధానన్తాపచారానారబ్ధకార్యాననారబ్ధకార్యాన్కృతా
న్క్రియమాణాన్కరిష్యమాణాంశ్చ సర్వానశేషతః క్షమస్వ - అనాది
కాలప్రవృత్తవిపరీతజ్ఞానమాత్మవిషయం కృత్స్నజగద్విషయం చ విపరీ
తవృత్తం చాశేషవిషయమద్యాపి వర్తమానం వర్తిష్యమాణం చ సర్వం క్ష

మస్వ॥మదీయానాదికర్మప్రవాహప్రవృత్తాం భగవత్స్వరూపతిరోధాన
కరీం విపరీతజ్ఞానజననీం స్వవిషయాయాశ్చ భోగ్యబుద్ధేర్జననీం దేహేన్ద్రి
యత్వేన భోగ్యత్వేన సూక్ష్మరూపేణ చావస్థితాం దైవీం గుణమయీం
మాయాం దాసభూతశ్శరణాగతోఽస్మి తవాస్మి దాస ఇతి వక్తారం మాం తా
రయ॥శ్లో॥తేషాం జ్ఞానీ నిత్యయుక్త ఏకభక్తిర్విశిష్యతే । ప్రియోహి జ్ఞాని
జ్ఞానినోఽత్యర్థ మహం స చ మమ ప్రియః॥ ఉదారాస్సర్వ ఏవైతే జ్ఞానీత్వా
త్మైవ మే మతమ్ । అస్థితస్సహియుక్తాత్మా మామేవానుత్తమాం గతిమ్॥
బహూనాం జన్మనామన్తే జ్ఞానవాన్మాం ప్రపద్యతే। వాసుదేవస్సర్వమితిస
మహాత్మా సుదుర్లభః ॥ ఇత్యాదిశ్లోకత్రయోదితజ్ఞానినం మాం కురుష్వ॥ పు
రుషస్స పరః పార్థ భక్త్యా లభ్యస్త్వనన్యయా । భక్త్యా త్వనన్యయా శక్యో
మద్భక్తిం లభతే పరామ్ ॥ ఇతిస్థానత్రయోదిత పరభక్తిం మాం కురుష్వ॥ప
రభక్తిపరజ్ఞానపరమభక్త్యేకస్వభావం మాం కురుష్వ॥పరభక్తి పరజ్ఞాన
పరమభక్తికృతపరిపూర్ణానవరతనిత్య విశదతమానన్యప్రయోజనానవధి
కాతిశయప్రియభగవదనుభవోఽహం తథావిధభగవదనుభవజనితానవధి
కాతిశయప్రీతికారితాశేషావస్థోచితాశేష శేషతైకరతిరూపనిత్యకింకరో భ
వాని, ఏవంభూతమత్కైంకర్యప్రాప్త్యుపాయతయావక్లృప్త సమస్తవ
స్తువిహీనోఽప్యనన్తతద్విరోధి పాపాక్రాన్తోఽప్యనన్తమదపచారయుక్తో
ఽప్యనన్త మదీయాపచారయుక్తోఽప్యనన్తాసహ్యాపచారయుక్తోఽప్యేతత్కా
ర్యకారణభూతానాది విపరీతాహంకారవిమూఢాత్మ స్వభావోఽప్యే
తదుభయకార్యకారణభూతానాది విపరీతవాసనాసమ్బద్ధోఽప్యేతదను
గుణప్రకృతి విశేష సమ్బద్ధోఽప్యేతన్మూలాధ్యాత్మికాధిభౌతికాధిదైవిక
సుఖదుఃఖతద్ధేతు తదితరోపేక్షణీయవిషయానుభవజ్ఞానసంకోచరూ
పమచ్చరణారవిన్దయుగళైకాన్తికాత్యన్తిక పరభక్తిపరజ్ఞాన పరమభక్తి
విఘ్నప్రతిహతోఽపి యేన కేనాపి ప్రకారేణ ద్వయవక్తా త్వం కేవలం మదీ
యయైవదయయా నిశ్శేషవినష్టసహేతుక మచ్చరణారవిన్దయుగళైకా
న్తికాత్యన్తిక పరభక్తి పరజ్ఞాన పరమభక్తివిఘ్నో మత్ప్రసాద

లబ్ధమచ్చరణారవిన్దయుగళైకాన్తికాత్యన్తికపరభక్తిర్మత్ప్రసాదా
దేవసాక్షాత్కృతయథావస్థితమత్స్వరూపరూపగుణవిభూతిలీలోప
కరణవిస్తారోఽపరోక్షసిద్ధమన్నియామ్యతామదనుభవో మద్దాస్యైకరసా
త్మస్వభావాత్మస్వరూపో మదేకానుభవో మద్దాస్యైకప్రియః పరిపూ
ర్ణానవరత నిత్యవిశదతమానన్యప్రయోజనానవధికాతిశయ ప్రియమద
నుభవస్త్వం తథావిధమదనుభవజనితానవధికాతిశయ ప్రీతికారితాశే
షావస్థోచితాశేషశేషతైకరతిరూపనిత్యకింకరో భవ, ఏవమ్భూతోఽసి, ఆ
ధ్యాత్మికాధిభౌతికాధిదైవికదుఃఖవిఘ్నగన్ధరహితస్త్వం ద్వయమర్థాను
సన్ధానేన సహ సదైవం వక్తా యావచ్ఛరీరపాతమత్రైవ శ్రీరఙ్గే సుఖమా
స్వ, శరీరపాతసమయే తు కేవలం మదీయయైవ దయయాఽతిప్రబుద్ధో మా
మేవావలోకయన్నప్రచ్యుత పూర్వ సంస్కార మనోరథః జీర్ణమివ వ
స్త్రం సుఖేనేమాం ప్రకృతిం స్థూలసూక్ష్మరూపాం విసృజ్య తదానీమేవ
మత్ప్రసాదలబ్ధమచ్చరణారవిన్దయుగళైకాన్తికాత్యన్తిక పరభక్తికృత
పరిపూర్ణానవరతనిత్యవిశదతమానన్య ప్రయోజనానవధికాతిశయ ప్రీతి
కారితాశేషావస్థోచితాశేషశేషతైకరతిరూపనిత్యకింకరో భవిష్యసి॥
మా తే భూదత్ర సంశయః ॥ శ్లోకమ్॥ అనృతం నోక్తపూర్వం మే న చ వక్ష్యే
కదాచన । రామో ద్విర్నాభిభాషతే, సకృదేవ ప్రపన్నాయ తవాస్మీతి
చ యాచతే । అభయం సర్వభూతేభ్యో దదామ్యేతద్వ్రతం మమ॥ సర్వ
ధర్మాన్పరిత్యజ్య మామేకం శరణం వ్రజ। అహం త్వా సర్వపాపేభ్యో మో
క్షయిష్యామి మా శుచః॥ ఇతి మయైవ హ్యుక్తమ్ ॥ అతస్త్వం తత్వతో
మజ్ఞానదర్శనప్రాప్తిషు నిస్సంశయస్సుఖమాస్స్వ॥ శ్లోకమ్॥ అన్త్యకాలే
స్మృతిర్యా తు తవ కైంకర్యకారితా । తామేనాం భగవన్నద్య క్రియమా
ణాం కురుష్వ మే॥ ... ...

ఇతి శ్రీభగవద్రామానుజవిరచితమ్
శరణాగతిగద్యం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రియై నమః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

అథ శ్రీరఙ్గగద్యప్రారమ్భః

చిదచిత్పరతత్త్వానాం తత్త్వయాథాత్మ్యవేదినే।
రామానుజాయమునయే నమో మమగరీయసే॥

స్వాధీనత్రివిధచేతనాచేతనస్వరూపస్థితి ప్రవృత్తిభేదం, క్లేశకర్మాద్యశేషదోషాసంస్పృష్టం, స్వాభావికానవధికాతిశయజ్ఞానబలైశ్వర్యవీర్యశక్తితేజస్సౌశీల్యవాత్సల్యమార్దవార్జవ సౌహార్దసామ్యకారుణ్యమాధుర్యగామ్భీర్యౌదార్యచాతుర్యస్థైర్యధైర్యశౌర్య పరాక్రమ సత్యకామ సత్యసఙ్కల్పకృతిత్వ కృతజ్ఞతాద్యసఙ్ఖ్యేయ కల్యాణగుణౌఘమహార్ణవం, పరబ్రహ్మభూతం, పురుషోత్తమం, శ్రీరఙ్గశాయినం, అస్మత్స్వామినమ్, ప్రబుద్ధనిత్య నియామ్య నిత్యదాస్యైక రసాత్మస్వభావోహం తదేకానుభవ స్తదేకప్రియః పరిపూర్ణం, భగవన్తం, విశదతమానుభవేన నిరన్తరమనుభూయ తదనుభవజనితానవధికాతిశయ ప్రీతికారితాశేషావస్థోచితాశేషశేషతైకరతిరూపనిత్యకైఙ్కరో భవాని- స్వాత్మనిత్యనియామ్యనిత్యదాస్యైకరసాత్మస్వభావానుసన్ధానపూర్వక భగవదనవధికాతిశయస్వామ్యాద్యఖిలగుణగణానుభవజనితానవధికాతిశయ ప్రీతికారితాశేషావస్థోచితాశేషశేషతైకరతిరూప నిత్యకైఙ్కర్యప్రాప్త్యుపాయభక్తితదుపాయసమ్యక్జ్ఞానతదుపాయసమీచీనక్రియాతదనుగుణసాత్త్వికతాస్తిక్యాదిసమస్తాత్మగుణవిహీనః దురుత్తరానన్త తద్విపర్యయ జ్ఞానక్రియానుగుణానాది పాపవాసనామహార్ణవాన్తర్నిమగ్నః తిలతైలవద్దారువహ్నివద్దుర్వివేచ త్రిగుణక్షణక్షరణ స్వభావాచేతనప్రకృతి వ్యాప్తిరూపదురత్యయభగవన్మాయాతిరోహిత స్వప్రకాశః అనాద్యవిద్యాసఞ్చితానన్తాశక్యవిస్రంసనకర్మపాశప్రగ్రథితః అనాగతానన్తకాల సమీక్షయాప్యదృష్టసన్తారోపాయః, నిఖిలజన్తుజాతశరణ్య శ్రీ

తవ చరణారవింద యుగళం శరణమహం ప్రపద్యే ॥ ఏవమవస్థితస్యా ప్యర్థిత్వ మాత్రేణ పరమకారుణికో భగవాన్ స్వానుభవ ప్రీత్యోపనీ తైకాన్తికాత్యన్తిక నిత్యకైఙ్కర్యైకరతిరూప నిత్యదాస్యం దాస్యతీ తి విశ్వాసపూర్వకం భగవన్తం నిత్యకైఙ్కర్యం ప్రార్థయే॥ శ్లోకమ్॥ త వానుభూతిసంభూతప్రీతికారితదాసతామ్। దేహిమేకృపయానాథనజా నేగతిమన్యథా ॥ సర్వావస్థోచితాశేషశేషతైకరతి స్తవ। భవేయంపుణ్ణ రీకాక్షత్వమేవై వంకురుష్వమామ్॥ఏవంభూతతత్వయాథాత్మ్యావబోధ తదిచ్ఛా రహితస్యాప్యేత దుచ్చారణ మాత్రావలమ్బనేనోచ్యమానార్థ పరమార్థనిష్ఠం పున స్త్వమేవాద్యైవకారయ, అపారకరుణాంబుధే అనాలోచితవిశేషాశేష లోకశరణ్య ప్రణతార్తి హర ఆశ్రిత వాత్స ల్యైకమహోదధే అనవరత విదిత నిఖిలభూతజాత యాథాత్మ్య అశే షచరాచరభూత నిఖిలనియమననిరత అశేష చిదచిద్వస్తుశేషీభూత ని ఖిలజగదాధార అఖిల జగత్స్వామిన్ అస్మత్స్వామిన్ సత్యకామ స త్యసఙ్కల్ప సకలేతరవిలక్షణ అర్థికల్పక ఆపత్సఖ కాకుత్స్థ శ్రీమ న్నారాయణ పురుషోత్తమ శ్రీరఙ్గనాథ మమనాథ నమోనమోస్తుతే॥

ఇతి శ్రీభగవద్రామానుజవిరచితే గద్యత్రయే
శ్రీరఙ్గగద్యమ్ సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

అథ శ్రీవైకుణ్ఠ గద్య ప్రారమ్భః.

యామునార్య సుధామ్భోధి మవగాహ్య యథామతి।
ఆదాయ భక్తి యోగాఖ్యంరత్నంసన్దర్శయామ్యహమ్॥

స్వాధీన త్రివిధ చేతనాచేతన స్వరూపస్థితి ప్రవృత్తిభేదమ్, క్లేశక ర్మాద్యశేషదోషాసంస్పృష్టమ్,స్వాభావికాఽనవధికాతిశయ జ్ఞానబలైశ్వ ర్య వీర్య శక్తితేజఃప్రభృత్యసఙ్ఖ్యేయ కల్యాణగుణ గణౌఘ మహార్ణ

వమ్, పరమపురుషమ్, భగవన్తమ్, నారాయణమ్, స్వామిత్వేన సుహృత్త్వేన గురుత్వేన చ పరిగృహ్య ఐకాన్తికాత్యన్తికతత్పాదాంబుజద్వయపరిచర్యైకమనోరథః, తత్ప్రాప్తయే చ తత్పాదాంబుజద్వయప్రపత్తేరన్యన్న మే కల్పకోటిసహస్రేణాపి సాధనమస్తీతి మన్వానః తస్యైవ భగవతో నారాయణస్యాఖిలసత్త్వదయైకసాగరస్యానాలోచితగుణాగుణాఖణ్డజనానుకూలమర్యాదశీలవతః స్వాభావికానవధికాతిశయగుణవత్తయా దేవతిర్యఙ్మనుష్యాద్యఖిలజనహృదయానందనస్య ఆశ్రితవాత్సల్యైకజలధేః భక్తజనసంశ్లేషైకభోగస్య నిత్యజ్ఞానక్రియైశ్వర్యభోగసామగ్రీసమృద్ధస్య మహావిభూతేః శ్రీమచ్చరణారవిన్దయుగళమనన్యాత్మసఞ్జీవనేన తద్గతసర్వభావేన శరణమనువ్రజేత్ తతశ్చ ప్రత్యహమాత్మోజ్జీవనాయైవమనుస్మరేత్. చతుర్దశభువనాత్మకమణ్డమ్, దశగుణితోత్తరం చావరణసప్తకమ్, సమస్తం కార్యకారణజాతమతీత్య పరమవ్యోమశబ్దాభిధేయే బ్రహ్మాదీనాం వాఙ్మనసాగోచరే శ్రీమతి వైకుణ్ఠే దివ్యలోకే సనకవిధిశివాదిభిరప్యచిన్త్యస్వభావైశ్వర్యైర్నిత్యసిద్ధైరనన్తైర్భగవదానుకూల్యైకభోగైర్దివ్యపురుషైర్మహాత్మభిరాపూరితే తేషామపి ఇయత్పరిమాణమియదైశ్వర్యమీదృశస్వభావమితి పరిచ్ఛేత్తుమయోగ్యే దివ్యావరణశతసహస్రావృతే దివ్యకల్పకతరూపశోభితే దివ్యోద్యానశతసహస్రకోటిభిరావృతే అతిప్రమాణే దివ్యాయతనే కస్మింశ్చిద్విచిత్రదివ్యరత్నమయదివ్యాస్థానమణ్టపే దివ్యరత్నస్తమ్భశతసహస్రకోటిభిరుపశోభితే దివ్యనానారత్నకృతస్థలవిచిత్రితే దివ్యాలఙ్కారాలఙ్కృతే పరితః పతితైః పతమానైః పాదపస్థైశ్చ నానాగన్ధవర్ణైర్దివ్యపుష్పైః శోభమానైర్దివ్యపుష్పోపవనైరుపశోభితే సఙ్కీర్ణపారిజాతాదికల్పద్రుమోపశోభితైరసఙ్కీర్ణైశ్చ కైశ్చిదన్తస్థపుష్పరత్నాదినిర్మితదివ్యలీలామణ్టపశతసహస్రోపశోభితైః సర్వదానుభూయమానైరప్యపూర్వవదాశ్చర్యమావహద్భిః, క్రీడాశైలశతసహస్రైరలఙ్కృతైః, కైశ్చిన్నారాయణదివ్యలీలాఽసాధారణైః, కైశ్చిత్ప

ద్మవనాలయా దివ్యలీలా సాధారణైః, కైశ్చి చ్ఛుకశారికా మయూర
కోకిలాదిభిః కోమళకూజితై రాకులై ర్దివ్యోద్యాన శతసహస్రైః కోటి
భి రావృతే, మణిముక్తాప్రవాళ కృతసోపానై ర్దివ్యామలామృతరసోదకై
ర్దివ్యాణ్డజవరై రతిరమణీయ దర్శనై రతి మనోహరమధుర స్వరై రా
కులై రంతస్స్థముక్తామయ దివ్యక్రీడాస్థానోపశోభితైః దివ్యసౌగన్ధిక
వాపీశతసహస్రైర్దివ్య రాజహంసావలీ విరాజితై రావృతే నిరస్తా
తిశయానందైకరసతయా చానన్త్యాచ్చ ప్రవిష్టానున్మాదయద్భిః క్రీడో
ద్దేశై ర్విరాజితే, తత్ర తత్ర కృత దివ్య పుష్ప పర్యఙ్కోపశోభితే, నా
నా పుష్పాసవాస్వాద మత్తభృఙ్గావలీభిరుద్గీయమానదివ్యగాన్ధర్వేణా
పూరితే చన్దనాగరుకర్పూర దివ్య పుష్పావగాహి మన్దానిలాసేవ్యమా
నే మధ్యే పుష్పసఞ్చయ విచిత్రితే మహతి దివ్యయోగపర్యఙ్కే అనం
తభోగిని శ్రీమద్వైకుణ్ఠైశ్వర్యాది దివ్యలోక మాత్మకాన్త్యా విశ్వమా
ప్యాయయన్త్యా శేషశేషాశనాది సర్వం పరిజనం భగవత స్తత్తదవస్థో
చిత పరిచర్యాయామాజ్ఞాపయన్త్యా శీలరూప గుణవిలాసాదిభిరాత్మా
నురూపయా శ్రియా సహాసీనం ప్రత్యగ్రోన్మీలిత సరసిజ సదృశ నయ
నయుగళంస్వచ్ఛనీలజీమూతసఙ్కాశంఅత్యుజ్జ్వల పీతవాససంస్వయా
ప్రభయాఽతి నిర్మలయాఽతిశీతళయాఽతికోమలయా స్వచ్ఛమాణిక్యా
భయాకృత్స్నం జగద్భాసయన్తమచిన్త్య దివ్యాద్భుత నిత్య యౌవ
న స్వభావ లావణ్యమయామృత సాగరమ్, అతి సౌకుమార్యా దీషత్ప్ర
స్విన్న వదాలక్ష్యమాణ లలాట ఫలకదివ్యాలకావలీ విరాజితమ్, ప్రబు
ద్ధముగ్ధామ్బుజ చారులోచనం సవిభ్రమ భ్రూలతముజ్జ్వలాధరం శుచి
స్మితం కోమలగణ్డమున్నసం ఉదగ్ర పీనాంస విలమ్బి కుణ్డలాలకావలీ
బన్ధుర కమ్బుకన్ధరం ప్రియావతంసోత్పల కర్ణ భూషణశ్లథాలకాబన్ధవి
మర్దశంసిభిః చతుర్భి రాజానువిలమ్బిభిర్భుజై ర్విరాజితం అతికోమలది
వ్యరేఖాలఙ్కృతా తామ్ర కరతలం దివ్యాఙ్గులీయక విరాజితమతికో
మల దివ్యనఖావలీ విరాజితా తిరక్తాఙ్గులీభి రలఙ్కృతం తత్క్షణోన్మీ

లిత పుణ్డరీక సదృశ చరణయుగళం అతిమనోహర కిరీట మకుటచూడావతంస మకరకుణ్డల గ్రైవేయక హార కేయూర కటక శ్రీవత్స కౌస్తుభ ముక్తాదామోదర బన్ధన పీతామ్బర కాఞ్చీగుణ నూపురాదిభిరత్యన్త సుఖస్పర్శైర్దివ్యగంధైర్భూషణైర్భూషితమ్, శ్రీమత్యావైజయన్త్యా వనమాలయా విరాజితం శఙ్ఖచక్ర గదాసిశార్ఙ్గాది దివ్యాయుధైస్సేవ్యమానం స్వసఙ్కల్ప మాత్రావక్లృప్తజగజ్జన్మస్థితి ధ్వంసాదికే శ్రీమతి విష్వక్సేనే న్యస్తసమస్తాత్మైశ్వర్యం వైనతేయాది భిస్స్వభావతోనిరస్తసమస్త సాంసారిక స్వభావైర్భగవత్పరిచర్యాకరణ యోగ్యైర్భగవత్పరిచర్యైక భోగై ర్నిత్యసిద్ధైరనంతైర్యథా యోగం సేవ్యమానం ఆత్మభోగేనాను సంహిత పరాదికాల దివ్యామల కోమలావలోకనేన విశ్వ మాహ్లాదయన్త, మీషదున్మీలిత ముఖాంబుజోదర వినిర్గతేన దివ్యాననారవిన్ద శోభాజననేన దివ్యగాంభీర్యౌదార్య సౌన్దర్య మాధుర్యాద్యనవధిక గుణగణ విభూషితేన అతిమనోహర దివ్యభావగర్భేణ దివ్యలీలాలాపామృతేన అఖిలజనహృదయాన్తరాణ్యాపూరయన్తం భగవన్తం నారాయణం ధ్యానయోగేనదృష్ట్వా తతో భగవతో నిత్యస్వామ్యమాత్మనో నిత్యదాస్యంచ యథావస్థిత మనుసన్ధాయ కదాహం భగవన్తం నారాయణం మమ కులధనం మమభోగ్యం మమ మాతరం మమ పితరం మమ సర్వం సాక్షాత్కరవాణిచక్షుషా కదాహం భగవత్పాదామ్బుజ ద్వయం శిరసాసఙ్గ్రహీష్యామి కదాహం భగవత్పాదామ్బుజద్వయ పరిచర్యాశయా నిరస్తసమస్తేతర భోగాశోఽపగత సమస్త సాంసారిక స్వభావః తత్పాదామ్బుజద్వయం ప్రవేక్ష్యామి * కదాహంభగవత్పాదామ్బుజద్వయ పరిచర్యాకరణయోగ్య స్తదేకభోగ స్తత్పాదౌ పరిచరిష్యామి * కదా మాం భగవాన్ స్వకీయయాఽతి శీతలయాదృశాఽవలోక్యస్నిగ్ధగమ్భీర మధురయా గిరాపరిచర్యాయా మాజ్ఞాపయిష్యతీతి భగవత్పరిచర్యాయా మాశాం వర్ధయిత్వా తయైవాశయా తత్ప్రసాదోపబృంహిత యా

భగవన్తముపేత్య దూరాదేవ భగవన్తం శేషభోగే శ్రియా సహాసీనం వైనతేయాదిభిస్సేవ్యమానం సమస్తపరివారాయ శ్రీమతే నారాయణాయ నమఇతి ప్రణమ్యోత్థాయోత్థాయ పునఃపునః ప్రణమ్యాత్యన్త సాధ్వస వినయావనతో భూత్వా భగవత్పారిషద గణనాయకైర్ద్వారపాలైః కృపయా స్నేహగర్భయా దృశాఽవలోకితస్సమ్యగభివన్దితైస్తైస్తైరేవానుమతో భగవన్తముపేత్య శ్రీమతా మూలమన్త్రేణ మామైకాన్తికాత్యన్తిక పరిచర్యాకరణాయ పరిగృహ్ణీష్వేతి యాచమానః ప్రణమ్యాత్మానం భగవతే నివేదయేత్. తతో భగవతా స్వయమేవాత్మసంజీవనేనా(మర్యాద శీలవతాతి ప్రేమాన్వితేనా)వలోకనేనావలోక్య సర్వదేశసర్వకాల సర్వావస్థోచితాత్యన్తశేషభావాయస్వీకృతోఽనుజ్ఞాతశ్చాత్యన్తసాధ్వస వినయావనతః కిఙ్కుర్వాణః కృతాఞ్జలిపుటో భగవన్తముపాసీత. తతశ్చానుభూయమాన భావవిశేషః నిరతిశయ ప్రీత్యాఽన్యత్కిఞ్చిత్కర్తుం ద్రష్టుం స్మర్తుమశక్తః పునరపి శేషభావమేవ యాచమానో భగవన్తమేవావిచ్ఛిన్నస్రోతోరూపేణావలోకయన్నాసీత. తతో భగవతాస్వయమేవాత్మసంజీవనేనావలోకనేనావలోక్య సస్మితమాహూయసమస్తక్లేశాపహం నిరతిశయసుఖావహమాత్మీయం శ్రీమత్పాదారవిన్దయుగళం శిరసికృతం ధ్యాత్వాఽమృత సాగరాన్తర్నిమగ్న సర్వావయవస్సుఖమాసీత ॥ ... ...

లక్ష్మీపతేర్యతిపతేశ్చ దయైకధామ్నో యోఽసౌ పురా సమజనిష్టజగద్ధితార్థమ్ । ప్రాప్యంప్రకాశయతునఃపరమంరహస్యం సంవాదఏషశరణాగతిమన్త్రసారః॥ ...

ఇతి శ్రీ భగవద్రామానుజ విరచితమ్

శ్రీవైకుణ్ఠగద్యం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీ యై నమః.

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రకృతిషు
పఞ్చసు స్తవేషు శ్రీస్తవః ప్రారభ్యతే.

శ్రీమతే శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్ర మహాదేశికాయ నమః.

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రేభ్యో నమఉక్తిమధీమహే।
యదుక్తయస్త్రయీకణ్ఠే యాన్తి మఙ్గళసూత్రతామ్॥

స్వస్తి శ్రీర్దిశతాదశేషజగతాం సర్గోపసర్గస్థితీః స్వర్గం దుర్గతిమాపవర్గికపదం సర్వంచ కుర్వన్ హరిః । యస్యా వీక్ష్య ముఖం తదిఙ్గితపరాధీనో విధత్తేఽఖిలం క్రీడేయం ఖలు నాన్యథాఽస్య రసదా స్యాదైకరస్యాత్తయా ॥౧॥ శ్రీదేవి సమస్తలోకజననీం త్వాం స్తోతుమీహామహే యుక్తాం భావయ భారతీం ప్రగుణయ ప్రేమప్రధానాం ధియమ్ । భక్తిం బన్ధయ నన్దయాశ్రితమిమం దాసం జనం తావకం లక్ష్యం లక్ష్మి కటాక్షవీచివిసృతేస్తే స్యామ చామీ వయమ్ ॥౨॥ స్తోత్రం నామ కిమామనన్తి కవయో యద్యన్యదీయాన్గుణానన్యత్ర త్వసతోఽధిరోప్య ఫణితిస్సా తర్హి వన్ధ్యా త్వయి। సమ్యక్సత్యగుణాభివర్ణనమథో బ్రూయుః కథం తాదృశీ వాగ్వాచస్పతినాపి శక్యరచనా త్వత్సద్గుణార్ణోనిధౌ ॥౩॥ యే వాచాం మనసాంచ దుర్గ్రహతయా ఖ్యాతా గుణాస్తావకాస్తానేవ ప్రతిసామ్బుజిహ్వముదితా హ్రైణామికా భారతీ। హాస్యం తత్తు న మన్మహే న హి చకోర్యేకాఽఖిలాం చన్ద్రికాం నాలం పాతుమితి ప్రగృహ్య రసనామాసీత సత్యాం తృషి ॥౪॥ క్షోదీయానపి దుష్టబుద్ధిరపి నిస్స్నేహోఽప్యయోగ్యోఽపి తే కీర్తిం దేవి లిహన్నహం న చ బిభేమ్యజ్ఞో న జిహ్రేమి చ । దూష్యేత్సా తు న తావతా న హి శునా లీఢాపి భాగీరథీ దుష్యేచ్ఛ్వాపి న లజ్జతే న హి బిభేత్యార్తిస్తు శామ్యేచ్ఛునః ॥౫॥ ఐశ్వర్యం మహదేవ వాఽల్పమథవా దృశ్యేత పుంసాం హి యత్తల్లక్ష్మ్యాస్సముదీక్షణాత్తవ యతస్సార్వత్రికం వర్తతే । తేనైతేన న విస్మయేమహి జగన్నాథోఽపి నారాయణో ధన్యం మన్యత ఈక్షణాత్తవ యతస్స్వాత్మానమాత్మేశ్వరః ॥౬॥ ఐశ్వర్యం యదశేషపుంసి యదిదం సౌ

న్దర్యలావణ్యయో రూపంయచ్చహి మఙ్గళం కిమపియల్లోకేసదిత్యుచ్య
తే । తత్సర్వంత్వదధీనమేవయదతః శ్రీరిత్యభేదేనవా యద్వాశ్రీమది
తీదృశేనవచసాదేవిప్రథామశ్నుతే ॥౭॥ దేవిత్వన్మహిమావధిర్నహరిణా
నాపిత్వయాజ్ఞాయతే యద్యప్యేవమథాపినైవయువయోస్సర్వజ్ఞతా
హీయతే । యన్నాస్త్యేవ తదజ్ఞతామనుగుణాం సర్వజ్ఞతాయావిదు
ర్వ్యోమామ్భోజమిదన్తయాకిలవిదన్నాస్తీత్యయమిత్యుచ్యతే ॥ ౮ ॥
లోకేవనస్పతిబృహస్పతితారతమ్యం యస్యాః ప్రసాదపరిణామముదా
హరన్తి । సాభారతీభగవతీతుయదీయదాసీ తాందేవదేవమహిషీంశ్రి
యమాశ్రయామః ॥౯॥ యస్యాః కటాక్షమృదువీక్షణదీక్షితేన సద్యస్స
ముల్లసితపల్లవముల్లలాస । విశ్వంవిపర్యయసముత్థవిపర్యయం ప్రాక్
తాందేవదేవమహిషీంశ్రియమాశ్రయామః ॥౧౦॥ యస్యాః కటాక్షవీ
క్షణక్షణలక్ష్యం లక్షితా మహేశాస్స్యుః । శ్రీరఙ్గరాజమహిషీ సామా
మ(పి)భివీక్షతాంలక్ష్మీః ॥ ... ... ॥౧౧॥

ఇతి హారితకులతిలక శ్రీవత్సాఙ్కమిశ్రవిరచిత శ్రీస్తవ
స్సంపూర్ణః.

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రకృతిషు పఞ్చసు స్తవేషు

శ్రీ వ ర ద రా జ స్త వః.

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రేభ్యోనమఉక్తిమధీమహే ।
యదుక్తయస్త్రయీకణ్ఠేయాన్తిమఙ్గళసూత్రతామ్ ॥

స్వస్తిహస్తిగిరిమస్తశేఖరస్సన్తనోతుమయిసన్తతంహరిః । నిస్స
మాభ్యధికమభ్యధత్తయం దేవమౌపనిషదీసరస్వతీ ॥౧॥ శ్రీనిధింనిధిమ
పారమర్థినామర్థితార్థపరిదానదీక్షితమ్ । సర్వభూతసుహృదందయా
నిధిం దేవరాజమధిరాజమాశ్రయే ॥౨॥ నిత్యమిన్దిరయపథాతిగంమహా
యోగినామపిసుదూరగంధియః । అప్యనుశ్రవశిరస్సుదుర్గ్రహంప్రాహు

దురస్తికరిశైలమస్తకే ॥౩॥ వల్లికాశ్రుతిమతల్లికామయీ యేనపల్లవి
తవిశ్వశాఖయా । స్వాశ్రయాకరిగిరేరనుశ్రయాం వష్టిమృష్టవరదంత
మాశ్రయే ॥౪॥ యంపరోక్షముపదేశతస్త్రయీ నేతినేతిపరపర్యుదా
సతః । వక్తియస్తమపరోక్షమీక్షయత్యేషతం కరిగిరింసమాశ్రయే ॥౫॥
ఏషఈశఇతినిర్ణయం త్రయీభాగధేయరహితేషునోదిశేత్ । హస్తి
ధామనినినిర్ణయేతకో దేవరాజమయమీశ్వరస్త్వితి ॥౬॥ హైతుదృష్ట్య
భినివిష్టచేతసాం నిర్విశేషసవిశేషతాశ్రయమ్ । సంశయంకరిగిరిర్న్యుద
త్యసౌ తుఙ్గమఙ్గళగుణాస్పదేహరౌ ॥ ౭ ॥ న్యాయతర్కమునిముఖ్య
భాషితైశ్శోధితైస్సహకథంచనత్రయీ । జోషయేద్ధరిమనం హసోఽజ
నాక్ హస్తిధామసకలంజనంస్స్వయమ్ ॥౮॥ అద్భుతంమహదసీమభూమ
కం కించిదస్తికిలవస్తునిస్తులమ్ । ఇత్యఘోషియదిదం తదగ్రతస్త్వ్యమేవ
కరిధామ్నిదృశ్యతే ॥౯॥ సంవదేతకిలయత్ప్రమాంతరైస్తత్ప్రమాణమి
తిమేహిమేనిరే । తన్నతేహిబతమానతాంగతా హస్తినాద్యవరవస్తుని
త్రయీ ॥౧౦॥ గుణాయత్తంలోకేగుణిషు హిమతంమంగళపదంవిపర్య
స్తంహస్తిక్షితిధరపతేతత్త్వయిపునః । గుణాస్సత్యజ్ఞానప్రభృతయఉత
త్వద్గతతయాశుభీభూయంయాతాఇతిహినిరణైష్మశ్రుతివశాత్ ॥౧౧॥
నిరాబాధంసత్యంనిరవధినిరంహో నిరుపమంసదానన్తంశుద్ధం ప్రతిభ
టమవద్యస్యసతతమ్ । పరంబ్రహ్మామ్నాతంశ్రుతిశిరసి యత్తద్వరదతేప
రంరూపం సాక్షాత్తదిదమపదంవాఙ్మనసయోః ॥ ౧౨ ॥ ప్రశాన్తానం
తాత్మానుభవజమహానందమహిమ ప్రశక్తస్థైమిత్యానుకృతవితరంగా
ర్ణవదశాత్ । పరంయత్తేరూపం స్వసదృశదరిద్రం వరదతత్త్రయీవి
స్పృత్యంతీ పరనిరసనేశ్వాస్వ్యతిపరమ్ ॥ ౧౩ ॥ నవక్తుంనశ్రోతుంనమని
తుమథోపాసిసిషయితుం నచద్రష్టుం స్ప్రష్టుం తదనునచభోక్తుం హిసుశ
కమ్ । పరంయద్వస్తూక్తంననువరదసాక్షాత్తదసిభోః కథంవిశ్వస్మైత్వం
కరిగిరిపురస్థస్సహ ॥ ౧౪ ॥ ప్రకృష్టంవిజ్ఞానం బలమతులమైశ్వర్య
మఖిలం విమర్యాదంవీర్యంవరదపరమాశక్తిరపిచ । పరంతేజశ్చేతిప్ర

వరగుణషట్కం ప్రథమజంగుణానాం నిస్సీమ్నాంగణనవిగుణానాంప్ర
సవభూః ॥౧౫॥ గుణైష్షడ్భిస్త్వేతైః ప్రథమతర మూర్తిస్తవబభౌ తత
స్తిస్రస్తేషాంత్రియుగయుగళైర్హి త్రిభిరభూః। వ్యవస్థాయాహ్యేషాంనను
వరదఽసా విష్కృతివశాద్భవాన్ సర్వత్రైవత్వగణిత మహామఙ్గళ గు
ణః ॥౧౬॥ అయంహ్యాత్మీయాభిః స్థితిరథకిలేచ్ఛావిహృతయే విభూతీ
నాంమధ్యేసురనరతిరశ్చామవతరన్ । సజాతీయస్తేషామితితు విభవా
ఖ్యామపి భజన్ కరీశత్వంపూర్ణో వరగుణగణైస్తాంస్థగయసి ॥౧౭॥
పరోవావ్యూహోవా విభవఉతవార్చావతరణో భవాన్వాంతర్యామీ
వరవరదయోయోభవసివై । ససత్వంసన్నైశాన్వరగుణగణాన్ బిభ్ర
దఖిలాన్ భజద్భ్యోభాస్యేవంసతతమితరేభ్యస్త్వితరథా ॥౧౮॥
దయాక్షాంత్యౌదార్యప్రమదిమసమతా సౌహృదధృతిప్రసాద ప్రేమా
జ్ఞాఽఽశ్రితసులభతాద్యావరగుణాః। తథాసౌందర్యాద్యాస్తవవరదరా
జోత్తమగుణావిసీమానో సంఖ్యాఃప్రణత జనభోగంప్రసువతే ॥౧౯॥
అనన్యాధీనత్వంతవకిలజగుర్వైదికగిరఃపరాధీనంత్వాంతుప్రణతపరతం
త్రంమనుమహే । ఉపాలంభోఽయంభోశ్రియతిబతసార్వజ్ఞమపితేయ
తోదోషంభక్తేష్విహవరదనైవాకలయసి ॥౨౦॥ పాణిపాదవదనేక్షణ
శబ్దైరమ్బుజాన్యుపదిశన్వరదత్వమ్ । బాహుభిస్త్వవతి విశాలతమాలా
నాంజనంకరిగిరేరసిశృంగమ్॥౨౧॥ త్వాముదారభుజమున్నసమాయ
తకర్ణపాశపరికర్మసదంసమ్ । ఆయతాక్షమభిజాతకపోలం పారణీ
యతివరప్రదదృక్షే ॥౨౨॥ నీలమేఘనిభమఞ్జనపుఞ్జ శ్యామకుంతలమనం
తశయంత్వామ్ । అబ్జపాణిపదమమ్బుజనేత్రం నేత్రసాత్కురుకరీశస
దామే ॥౨౩॥ త్వక్చదృక్చనిపిపాసతిజిహ్వా విహ్వలాశ్రవణవత్ప్రవృత్తా।
నాసికాత్వయికరీశతథేతి ప్రాప్నుయాంకథమిమాంస్విదవస్థామ్ ॥౨౪॥
ఆధిరాజ్యమధికంభువనానామీశ తేపిశునయన్కిలమౌళిః । చూళికా
మణిసహస్రమరీచేర్హస్తిభూషణభవత్యుదయాద్రిః ॥౨౫॥ ఉద్ధరత్యుపరి
భక్తజనానిత్యూర్ధ్వతాశ్రయణసూచితశక్తిమ్ । ఊర్ధ్వపుణ్డ్రతిలకం

బహుమానాతిశయం బిభర్షి వరదస్వలలాటే ॥ ౨౬ ॥ కర్ణికాతవకరీశకిమే
షాకర్ణభూషణముతాంసవిభూషా। అంసలంబ్యలకభూషణమాహో
మానసస్యమమవాపరికర్మ ॥ ౨౭ ॥ పారిజాతవిటపానభితోయా పుష్ప
సమ్పదుదియాత్కరినాథ। తాంవిడమ్బయతి తావకబాహుష్వాతతాతు
కటకాంగదలక్ష్మీః॥ ౨౮॥ మథ్యమానచలఫేనిలసిన్ధుప్రోదితక్షణదశాంగ
మితౌతే।వక్షసిస్ఫురితమౌక్తికహారే కౌస్తుభశ్చకమలాచకరీశ॥౨౯॥ అఞ్జ
నక్షితిభృతోయదినామోపత్యకావరదహేమమయీస్యాత్ । తాదృశీ
తవవిభాతితులక్ష్మీరాంబరీ బతవిడమ్బితవిద్యుత్॥౩౦॥ పరభాగమియా
ద్రివేష్టమిసా ప్రవరదాద్యత్వయితస్మిశ్శ్యామయామః । గమితాతవవక్త్ర
చిత్రభానోః పరభాగంనను కాన్తలీతమిస్రా ॥ ౩౧ ॥ ఉభయోరపి పక్ష
యోస్స్థితిర్వావిషమీభావనిరాసదాష్టమీతి।ఉపమానజసమ్పదేహి సే
న్దోర్వరదాభూద్భవతో లలాటలక్ష్మ్యాః ॥ ౩౨ ॥ అళకాళిచికీర్షయాకి
లాత్తాసుపరీచిక్షిషయాలలాటపట్టే । సుమషీనికషీకృతాభ్రువౌతేవర
దస్యాదకృతత్వతస్తునైషమ్ ॥ ౩౩ ॥ శ్రవసశ్చదృశశ్చశబ్దరూపగ్రహణే
తేనహిజీవవద్వ్యవస్థా । ఉభయోరఖిలేక్షణక్షమత్వాద్వరదాతశ్శ్రవ
ణాశ్రయాదృశౌతే॥౩౪॥కరుణారసవాహివీక్షణోర్మేర్వరదప్రేమమయ
ప్రవాహభాజః। తతతీర వనావలీభ్రువౌదృక్ఛలసిన్ధోస్తవనాసికైవసే
తుః ॥ ౩౫ ॥ విభవం వివృణోతివిస్తృణీతే రుచమావిష్కురుతే కృపా
మపారామ్ । అభివర్షతి హర్షమార్ద్రభావం తనుతే తేవరదైష దృష్టి
పాతః ॥౩౬॥ అరుణాధరపల్లవేలసన్తీవరదాసౌద్విజచన్ద్రచన్ద్రికాతే।
అధివిద్రుమమస్తనిస్తులాళీరుచమావిష్కురుతేహిపుష్కరాక్ష॥౩౭॥ స్మి
తనిర్ఝరికావినిష్పతంతీతవవక్షఃస్థలభూతలేవికీర్ణా। వరదప్రబిభర్తిహా
రలక్ష్మీమపిముక్తావళికానదీవతజ్జా ॥ ౩౮ ॥ పరిమండిత రాస మండలా
భిర్వరదాఘ్రాతమభీష్టగోపికాభిః । అనువృత్తతదాతనప్రహర్షాదివపు
ల్లంహి కపోలయోర్యుగం తే ॥౩౯ ॥ ముఖమున్నసమాయతాక్షముద్య
త్స్మితదన్తారుచిరాధరంసతభ్రు। లసదంసవిలమ్బికర్ణపాశం మయి

తేనిశ్చలమస్తుహ స్తినాథ॥౪౦॥పద్మాయాగపరిణయరసాత్సమాసజంత్యా
స్సవ్యంబాహుం సుబహుమతోభుజేన తేన। కాంతానామాన్వభవదహో
దశాం తదాత్వే కంఠస్తేకరిగిరినాథకమ్బుకాన్తిః ॥౪౧॥ సాయామాధ్య
తపరిణద్ధయోర్భుయోర్వా తాదృశ్యస్స్ఫుటమథవాదిశశ్చతస్రః। చత్వా
రోవరదవరప్రదాస్త్వదీయాభాస్తేభుజపరిఘాస్తమాలనీలాః॥౪౨॥ఆ
శ్లేషేవరదభుజాస్తవేన్దిరాయా గోపీనామభిమతరాసబన్ధనేవా। బ
న్ధేవాముదమధికాం యశోదయాహోస్సంప్రాప్తాస్తవనవనీత మోషదో
షాత్ ॥ ౪౩॥ సాలీయాఇవవిటపాస్సపల్లవాగారిగికల్లోలాఇవ జలధే
స్సవిదురిమాగ్రాః। భోగీంద్రాఇవచఫణామణీద్ధవక్త్రాభాసంతే వరద
భుజాస్తవారుణాగ్రాః ॥౪౪॥ అంభోధేస్స్వయమభిమన్థనంచకర్థత్వో
ణీత్రాణం పునరభిభశ్చసస్త్రశాత్రమ్। సప్తానాంవివలయసిస్మకణ్ఠముష్ణా
మామ్లానావరదతదాపిపాణయస్తే ॥౪౫॥ రింఖాతో వ్రజసదనాఙ్గ
ణేషుకింతే గోయష్టిగ్రహణవశాన్నుగోపగోష్ఠ్యామ్। ఆలంబాద్ధయ
నయసూత్రతోత్రయోర్వాపాణీనాం వదదతవారుణత్వమాసీత్ ॥౪౬॥
సర్వజ్ఞాస్సముచితశక్తయస్సదైవ త్వత్సేవానియమజుషస్త్వదేక భో
గాః। హేతీనామధిపతయస్సదాకిమేతాః శోభార్థంవరదబిభర్షిహర్ష
తోవా ॥౪౭॥ కింధాతుర్గగనవిధానమాత్ర కాభూాద్వక్షస్తే వరద వ
రేణ్య యత్రనామ। పద్మాయాముఖమథకౌస్తుభశ్చజాతౌచంద్రారా
వుదునికరాయతేతు హారః ॥ ౪౮ ॥ అణ్డానాంత్వదుదరమామనంతిసం
తస్థానం తద్వరదకథన్ను కార్శ్యమస్య। మాహాత్మ్యంస్వత ఇహయే
షునూననేషామ్వృద్ధిస్స్యాస్సహిమకరీనసహింతరేషామ్॥ ౪౯ ॥ సౌన్దర్యా
మృత రసవాహవేగజస్యాదావర్తస్తవకిలపద్మనాభనాభిః। తత్పద్మంవ
రదవిభాతి కాంతిమయ్యా లక్ష్మ్యాస్తేసకలవపుర్జుషోనుసద్మ॥౫౦॥యా
దామోదరఇతినామదాతవాసీత్సాదామాకిలకిణకారిణీబభూవ। తన్మా
నంవరదవళిత్రయచ్ఛలేసత్వన్మధ్యప్రథమవిభూషణీబభూవ॥ ౫౧॥ యా
దృగ్భిజాధ్యుషితమువియదాస్తుహ స్తీశ జాతం తత్రాద్వృతఞ్ఫలతిహఫలం

త్వయ్యప్యపేక్షా మహేతల్ । యస్మాదజ్ఞాద్భ్యుషిత ఉదరేతావకే జాయమానా సంపద్యంపద్మానన కిలఫలత్యణ్ణషడ్డానఖడ్గా ॥ ౫౨ ॥ అజ్ఞేయజ్ఞేశ్వర కిలజనేక్వావ్యదర్శం విమర్శం విశ్వావేధీశగికతమ ఇతితం స్విర్ణ యం వర్ణయామః । వ్యావక్రోశినవృషసముదితాయానుపాల్త్యతేపిబిష్టోద్యాస్తే వరదజనితాస్తుందకందారవిందే ॥ ౫౩ ॥ ముష్ణన్ కృష్ణ ప్రియనిజజన్యై గ్యహయ్యజ్గపీనం దామ్నాభూమ్నావరదహియయాత్వం యశోదా కరాభ్యామ్ । బద్ధోబన్ధక్షపణకరిణీం తాం కిలాద్యాపిమాతుగ ప్రేమ్ణా గాత్రాభరణముదరాబంధనాఖ్యం బిభర్షి ॥ ౫౪ ॥ సౌన్దర్యాఖ్యాసరిదుదసివి స్త్రీర్యమధ్యావరుద్ధా స్థానాల్పత్వాద్విషమగతిజావర్తగర్తాభనాభిః । ప్రాప్యపాత్రి పత్రప్రథిమజఘునం వి స్తృతా హ స్తినాథసోత్తో భేదంభజతిభవతగిపావదేశాపదేశాత్ ॥ ౫౫ ॥ రమ్భాస్తమ్భాగికరివరకరాగికారభాస్వారభాజో వేషాన్లేసాం అపిమరతక స్తంభముఖ్యాస్తులాఖ్యాః । సామ్యం సమ్యగ్వరదనదధుస్సర్వ మురోవ్వస్వదూరోర్వస్వైశ్వర్యం దధతినతథా యానవారమ్భజృంభాత్ ॥ ౫౬ ॥ యాతెగాత్రేవరదజనితా కాంతిమయ్యాపగా భూత్తస్యాస్సోతో యుగళమిహయద్యాతిపాదప్రవాదమ్ । తజ్జాతోర్ధ్వభ్రమియుగమివోద్భానుసీజానునీ తేస్యాదుష్టోర్వాకకుదయుగళం యావసైశ్వర్యనామ్నః ॥ ౫౭ ॥ ప్రేమ్ణాఘూర్ణతంకరిగిరిశిరోఽధోముఖీభావభాజోరంఘిద్వంద్వాహ్వయకమలయోర్దండకాండాయమానే । అద్రిస్పర్శోద్భవసుఖతఉత్కంఠకే రోమహర్షాద్ధష్టగ్రష్టిర్వరదకిమలంలంఘితుంజంఘికేతె ॥ ౫౮ ॥ భక్తానాం యద్వపుషిదహరం పణ్డితం పుండరీకం యచ్చాప్లానం వరద సతతాధ్యాసనాదాసనాబ్జమ్ । ఆమ్నాయానాం యదపిచశిరో యచ్చమూర్ధాశఠారేర్హస్త్యద్రేర్వాకిమపిసుఖదం తేషు పాదాబ్జయోస్తే ॥ ౫౯ ॥ పద్యాస్వవ్యాంగుళిషు వరదపాంతతగికాంతిసింధో ర్వీచీవీధీ విభవముఖయూప్వంభసాం లంభితాసు । విందన్స్నిందుగపఙ్క్తిఫలనజాం సమ్పదం కిమ్పదం తే ఛాయా భద్రా నఖ వితతితాం లమ్భిత శ్శమ్భిత స్సన్ ॥ ౬౦ ॥

శ్రీవరదరాజస్తవః

శమ్భ్వారమ్భోరుహముఖ సఖాసన్సహాంకశ్శశాంకః కుర్వన్ సేవాంవ
రదవికలాంవృత్తిహీనస్సువక్త్రః । త్వత్పాదాబ్జప్రియమఖనఖచ్ఛద్మనా
ఽఽశ్రిత్యనిత్యంసద్వృత్తోభూత్సతుదశగుణగపుష్కలోనిష్కలంకః ॥౧॥
త్వత్పాదాబ్జప్రజాతాసురసరిదభవ త్పాక్చతుర్ధాతతస్తాస్స్వకాంధ
త్రైధుర్వస్సాత్రిభువనమపునాత్తీర్థపథోభావయన్తీ । తత్రైకాఖర్వ్ర
జంతీశివయతితుశివంసాపునస్సప్తధాభూత్త్వాస్వేకాగాం పునానావరద
సగరజస్వర్గసర్గంచకార ॥౨॥ పరిజనపరిబర్హా భూషణాన్యాయుధాని
ప్రవరగుణగణాశ్చజ్ఞానశక్త్యాదయస్తే । పరమపదమథాండాన్యాత్మ
దేహస్తథాత్మా వరదసకలమేతత్సంశ్రితార్థంచకర్థ ॥౩॥ అనాప్తంప్రా
ప్తవ్యంనతవకిలకిఞ్చిద్వరద తేజగజ్జన్మస్థేమప్రళయవిధయోఽధీవిలసితమ్ ।
తథాపిత్వోదీయస్స్వరనరకులేష్వాశ్రితజనాన్ సమాశ్లేష్టుం ప్రేష్టుం తదను
ఖకృతాంచావతరసి ॥౪॥ వివేకధియమేకతోహ్యాభి నివేశలేశోహరే
స్మహాత్స్వభినివేశనం కిముతతన్మహిమ్నస్తవ । అహోవిసదృశేజగత్స్వ
వతతర్థ పార్థాదికంనిజంజనముదఞ్చయన్ వరదతంసమాశ్లేషకః ॥౫॥
సంశ్లేషభజతాంత్వరాపరవశః కాలేనసంశోధ్యతా నానీయస్స్వపదే
స్వసంగమకృతంసోఢుంవిలమ్బంబత । అక్షామ్యన్ క్షమిణాంవరోవరద
సన్నతాన్వితీర్ణోభవేః కిన్నామత్వమసంశ్రితేషువితర స్నేహంవృణీషే
తుతాన్ ॥౬॥ వరదయదినభువ్యావాతరిష్యశ్శ్రితవిహితాస్త్వదు
పాసనార్చనాద్యాః । కరణపథవిదూరగేసతిత్వయ్యవిషయతానికృ
తాఃకిలాభవిష్యన్ ॥౭॥ యదపరాధసహస్రమజస్రజం త్వయిశరణ్య
హిరణ్యఉపావహత్ । వరదతేనచిరంత్వమవిక్రియో వికృతిమర్భకనిర్భ
జనాదగాః ॥౮॥ త్వామామనంతికవయఃకరుణామృతాబ్ధే జ్ఞానక్రియా
భజనలభ్యమలభ్యమన్యైః । ఏతేషుకేనవరదోత్తరకోసలస్థాః పూర్వం
సదూర్వమభజంతహిజంతవస్త్వామ్ ॥౯॥ భజత్సువాత్సల్యవశాత్సము
త్సుకః ప్రకామమత్రావతరేశ్వరప్రద । భవేచ్చతేషాంసులభోఽర్థకిన్త్విదం
యుదంగదామ్నానియతఃపురాదరుదః ॥౧౦॥ నరసింహతనురగాణ్ణీసన్

సమయ సముద్భవశ్చభక్తగిరః । స్తంభేవ సంభవస్తే విశునయతి పరేశ
తాంవరద ॥౭౧॥ తాపత్రయీమయ దవానలదహ్యమాన మ్మహ్యంత
మంత మవయంతమనంతనైవ । స్థాతుంప్రయాతుముపయాతువ నీశమీ
శహస్తీశదృష్ట్యమృతవృష్టిభిరాభజేథాః ॥౭౨॥ నానావిరుద్ధవిదిశాసు
దిశాసు చాహోవన్ధ్యైర్మనోరథశతైర్యుగపద్వికృష్టః । త్వత్పాదయో
రనుదితస్పృహ ఏషసోహంనస్వస్తిహస్తిగిరినాథ నిశామయామి ॥౭౩॥
హైనిర్భయోస్మ్యవినయోస్మియతస్త్వదంఘ్రిలిప్సామలబ్ధవతిచేతసి
దుర్వినీతే । దుష్కర్మవర్మ పరికర్మితఏషసోహ మగ్రేవరప్రదతవప్రల
పామికించిత్ ॥౭౪॥ సవ్యాధిరాధిరవితుష్టిరసిష్టయోగస్స్వాభీష్టభం
జన మమర్ష కరోనికర్షః । కృన్తన్తి సన్తతమిమాని మనోమదీయం హ
స్తీశనత్వదభిలాషనిధిప్రహాణిః ॥౭౫॥ విద్వేషమానమదరాగవిలోభమో
హా ద్యాజానభూమిరహమత్రభవేనిమజ్జన్ । నిర్ద్వంద్వనిత్యనిరవద్యమ
హాగుణంత్వాం హస్తీశకశ్శ్రయితు మీక్షితుమీప్సితుంవా ॥౭౬॥ పుత్రా
దయఃకథమమీమయిసంస్థితేస్యు రిత్యప్రతిక్రియ నిరర్థకచిన్తనేన । మా
యేనతుస్వయమహం భవితాస్మికీదృగిత్యస్తిహస్తిగిరనాథమిమర్శలేశః ॥
౭౭॥ శంపాచలంబహుళదుఃఖమనర్థహేతు మల్పీయఇత్యపివిమృష్టవిష
దృష్టకోషమ్ । దుర్వాసనాద్రఢిమతస్సుఖమిన్ద్రియోత్థంహాతుంనమేమ
తిరలంవరదాధిరాజ ॥౭౮॥ బుద్ధ్వాచనోచవిహితాకరణైర్నిషిద్ధసంసే
వనైస్త్వదపచారశతైరసహ్యైః । భక్తాగసామపిశతైర్భవతాప్యగణ్యై
ర్హస్తీశవాక్తనుమనోజనితైర్వృతోఽస్మి ॥౭౯॥ త్వద్దాస్యమస్యహిమమస్వ
రసప్రసక్తం తచ్చోదయన్నయమహం కిలచక్షులంపాక్ । త్వంమామకీ
నఇతిమామభిమన్యసేస్మహస్తీశ సంశమయనస్త మిమంవివాదమ్ ॥౮౦॥
భోగాఇమేవిధిశివాదిపదంచకేంచస్వాత్మానుభూతిరితియాకిలముక్తిరుక్తా ।
సర్వాంతదూషజలజోషమహంజుషేయ హస్త్యద్రినాథ తవదాస్య మ
హారసజ్ఞః ॥౮౧॥ విషయవిధరవ్రజ వ్యాకులేజననమరణచక్రనక్రాస్త
నా । అగతిరశరణోభవాబ్ధాలిరన్వరవశరణమిత్యహంత్వాంవృణే ॥౮౨॥

శ్రీవరదరాజస్తవః.

అకృతసుకృతకస్సుదుష్కృత్తరశ్శుభగుణలవలేశదేశికః। అశుభగుణ
పరస్సహాసాప్రియతో వరద ఉరుదయం గతిం త్వాం వృణే [illegible] ॥౮౩॥ శర
రణవాగియం యోపి తానభవతి బత సాపి ధీపూర్వికా। ఇతి యది ద[illegible]
తామయ్యహో వరద తవ భవేత్తతగపాణిమ ॥౮౪॥ నిరవధిషుకృతేషు
చాగస్సు హో మతిరనుశయినీ యది స్యాత్తతః। వరద హృదయ సేన సం
శేమహేనిరనుశయధియో హాత్మా హ్యైవయమ్ ॥౮౫॥ శరణవరణవాగి
యం యాద్య మెన వరద తదధికం న కించిన్మమ। సులభ మభిమతార్థదం సా
ధనం తదయమవసరో దయాయాస్తవ ॥౮౬॥ విషయవిషయిణీస్పృహా
భూయసీ తవతు చరణయోర్నసాఽల్పాపి మె। వరద ననుభరస్త వైవత్వ
హం యదుత తవ పదస్పృహా జన్మ మె ॥౮౭॥ ఇయమిహ మతిరస్మదుజ్జీవ
నీ వరద తవ ఖలు ప్రసాదాదృతె। శరణమితి వచోపి మే నోదియాత్త్వమసి
మయి తత ప్రసాదోన్ముఖః ॥౮౮॥ వరద యది హ వస్తు వాంఛామ్యహం త
వ చరణలాభా విరోధ స్తతః। యదిన భవతి తచ్చ దేహి ప్రభో ఝడితి విత
రపాదమేవాన్యథా ॥౮౯॥ తదపి కిమపి హంత దుర్వాసనాశత వినశతయా
యదభ్యర్థయే। తదతులదయ సార్వపర్వప్రదప్రవితర వరద క్షమామ్యోభని
ధే ॥౯౦॥ ప్రియమిత్ర రదధాపి వాయద్యథా వితరసి వరద ప్రభో త్వం హి
మె। తదనుభవ నమేవ యుక్తం హి మే త్వయి నిహితభరోఽస్మి సోహం
యతః ॥౯౧॥ యథా సియా వా న సియో సియద్గుణగి కరీశ యాదృగ్విభవో
యదింగితః। తథావిధం త్వాఽహమభక్తిదుర్గ్రహం ప్రపత్తివాచైవ సమీ
క్షితుం వృణే ॥౯౨॥ అమేదయాళో వరదక్షమానిధే విశేషతో విశ్వజనీన
విశ్వద। హితజ్ఞ సర్వజ్ఞ సమగ్రశక్తిక ప్రసహ్య మాం పాపయ దాస్య మే
వ తే ॥౯౩॥ స్వకైర్గుణైస్సైన్యశ్చరితైస్స్వవేదనా ద్భజంతి యే త్వాం
త్వయి భక్తితోఽథవా। కరీశ తేషామపి తావకీదయా తథా త్వకృత్యైన వతు
మే బలం మతమ్ ॥౯౪॥ యది త్వభక్త్యోప్యగుణో పినిష్క్రియో నిమద్య మో
నిష్కృత దుష్కృతో న చ। లభేయ పాదౌ వరద స్ఫుటాం స్తతగ క్షమాంద
యాద్యాస్తవ మంగళాగుణాః ॥౯౫॥ విలోకనైర్విభ్రమ తైరపి భ్రువో

స్మితామృతైరింగితమంగళైరపి । ప్రచోదితస్త్వేవరదప్రహృష్టధీః కదా విధాస్యే వరివస్యనంతవ ॥ ౯౬ ॥ వివిశ్య విశ్వేద్ధి యవర్ష కర్షణైర్మన స్థలేనిత్యనిఖాతనిశ్చలాః । సుధాసశీర్ష్మ స్థిపతేసుశీతలా గిరశ్శ్రవస్యా శ్శృణుయామ తానకిం ॥ ౯౭ ॥ అశేషదేశాఖిలకాలయోగినీ ష్వహంత్వవస్థాస్వఖిలాస్వనన్యధీః । అశేషదాస్యైకరతిస్తదాచరన్ కరీశవర్తేయసదాత్వదన్తికే ॥ ౯౮ ॥ ఇమఃజనంహంతకదాభిషేక్ష్యతే త్వదక్షిణద్వ్యోర్వరదశ్రీమాపహ । అకృత్రిమ ప్రేమరసప్రవాహజా విస్తృత్వరీవీక్షణవీచి సన్తతిః ॥ ౯౯ ॥ సదాతనత్వేపితదాతనత్వవన్నవీ భవత్ప్రేమరస ప్రవాహయా । నిషేవితం త్వాంసతతోత్కయాశ్రియా కరీశపశ్యేమపరశ్శతంసమాః ॥ ౧౦౦ ॥ సమాహితైస్సాధుసనందనాదిభిస్సుదుర్లభం భక్తజనైరదుర్లభమ్ । అచింత్యమత్యద్భుతమప్రతర్కణం వరప్రదత్వత్పదమాల్పయాంకథమ్ ॥ ౧౦౧ ॥ రామానుజాఙ్ఘ్రిశరణోస్మికులప్రదీప స్త్వాసీత్స త్సయామునమునేస్సచనాథవంశ్యః । వంశ్యఃగపరాంకుశమునేస్సచసోపిదేవ్యా దాస స్తవేతివరదాస్మి తవేక్షణీయః ॥ ... ॥ ౧౦౨ ॥

ఇతి శ్రీ హరితకులతిలక శ్రీవత్సాంక మిశ్రకృతిషు
శ్రీవరదరాజస్తవస్సమాప్తః.

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రకృతిషు పఞ్చసుస్తవేషు
శ్రీసుందరబాహుస్తవ ప్రారమ్భః.

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రేభ్యోనమఉక్తిమధీమహే ।
యదుక్తయస్త్రయీకణ్ఠేయాన్తిమఙ్గళసూత్రతామ్ ॥

శ్రీమన్త్రాహంచరణౌసమాశ్రితోహం శ్రీరామావరజ మునీన్ద్రలబ్ధబోధః । నిర్భీకస్తతఇహసుందరోరు బాహుంస్తోష్యేతచ్చరణవిలోకనాభిలాషీ ॥ ౧ ॥ సుందరాయతభుజంభజామహే వృక్షషణ్డమయమద్రిమాస్థితమ్ । యత్రసుప్రథితనూపురాపగాతీర్థమర్థితఫలప్రదంవిదుః ॥ ౨ ॥

క్వచిత్త్వరితగామినీ క్వచనమన్దమన్దాలసా క్వచిత్స్ఖలితవిహ్వలా క్వచ
నఫేనిలా శారవా। పతంత్యపి కిలక్వచిద్వ్రజతి నూపురాహ్వనదీసుసున్ద
రభుజాహ్వయం మధునిపీయమత్తా యథా ॥ ౩॥ ఉదధిగమన్దరాద్రిమథి
మన్థన లబ్ధపయోమధురరసేన్దిరాహ్వసుధసున్దరదోర్గపరిఘమ్।అశరణ
మాద్యశాత్మశరణం శరణార్థిజనప్రవణధియం భజే మతరుషణ్డమయాద్రి
పతిమ్॥౪॥ శశిధరరిఙ్ఖణాఢ్యశిఖముచ్ఛిఖరప్రకరం తిమిరనిభప్రభూతతరు
షణ్డమయం భ్రమదమ్। వనగిరిమావసన్తమపయామి హరిం శరణం భిదు
రితసప్తలోకసువిశృఙ్ఖలశఙ్ఖరవమ్॥౫॥ యత్తుఙ్గశృఙ్గవినిషఙ్గిసురాఙ్గనా
నాం న్యస్తోర్ధ్వపుణ్డ్రముఖమణ్డనమణ్డితానామ్। దర్పణ్యభూద్ధృతి
మపాఙ్కశశాఙ్కపృష్ఠం తద్ధామసున్దరభుజస్య మహాన్ వనాద్రిః ॥౬॥
యదీయశిఖరాగతాం శశికలాం తు శాఖామృగా నిరీక్ష్య హరశేఖరీభవన
మాప్నువంతస్తతః। స్పృశన్తి న హి దేవతాం తరసమాశ్రితేతి స్ఫుటం స
ఏవ సుమహాతరువ్రజగిరిర్గృహం శ్రీపతేః॥ ౭॥ సున్దరదోర్దివ్యాఙ్ఘ్రాలమ్భ
నకాతరవశానుయాయినీ కరణీ। ప్రణయజకలహసమాధిర్యత్ర వనాద్రి
స్స ఏష సున్దరదోష్ణః ॥౮॥ స ఏవ సౌన్దర్యనిధేర్ధృతశ్రియో వనాచలో నా
మ సుధామయత్ర హి। భుజఙ్గరాజస్య కులస్య గౌరవాన్న ఖణ్డితాః కుణ్డలిన
శ్శిఖణ్డిభిః ॥౯॥ వృషగిరిరయమచ్యుతస్య యస్మిన్ స్వమత మలఙ్ఘయి
తుం పరస్పరేభ్యః। ఖగపతిచరణౌ ఖగాశ్చ పన్తే భుజగపతేర్భుజగాశ్చ
సర్వ ఏవ ॥౧౦॥ హరికులమఖిలం హనూమదఙ్ఘ్రిం స్వకులపజామ్బవ
తస్తథైవ భల్లాః। నిజకులపజటాయుషశ్చ గృధ్రాస్స్వకులపతేశ్చ గజా
గజేన్ద్రనామ్నః ॥౧౧॥ వకుళధరసరస్వతీవిషక్తస్వరరస భావయుతా
సు కిన్నరీషు। ద్రవతి దృషదపి ప్రసక్తగానాస్విహ వనశైలతటీషు సున్దర
స్య ॥౧౨॥ భృఙ్గీ గాయతి హంసతాలనిభృతం తత్పృష్ఠతః కోకిలా పుష్యద్గా
యత్యథవల్లితల్లజముఖా హ్వాసం మధుస్యన్దతే। నిష్పన్దస్తిమితాగకుర
ఙ్గతతయస్సితశ్శిలాసైకతం సాయాహ్నే కిల యత్ర సున్దరభుజా తస్మిన్ వ
నప్రాఙ్గణే ॥౧౩॥ పీతామ్బరం వరదశీతలదృష్టిపాతమాజానులమ్బిభుజ

మాయతకర్ణపాశమ్ । శ్రీమన్మహావనగిరీన్ద్రనివాసదీక్షం లక్ష్మీధరం కిమ
పి వస్తుమమాపిరస్తు ॥౧౪॥ జనిజీవితవ్యయవిముక్తయో యతో జగతా
మితి శ్రుతిశిరస్సుగీయతే । తదిదం సమస్తదురితైకభేషజం వనశైలసం
భవమహంభజేమహి ॥౧౫॥ సద్బ్రహ్మాత్మపదైస్త్రయీశిరసి యో నా
రాయణోక్త్యా తథా వ్యాఖ్యాతో గతిసామ్యలబ్ధవిషయానన్యత్వబోధో
జ్జ్వలైః । నిస్తుల్యాధికమద్వితీయమమృతం తం పుణ్డరీకేక్షణం ప్రారూఢ
శ్రీయమాశ్రయే వనగిరేః కంజోదితం సున్దరమ్ ॥౧౬॥ పతింవిశ్వస్యా
త్మేశ్వరమితి పరం బ్రహ్మ పురుషః పరంజ్యోతిస్తత్త్వం పరమితి చ నారా
యణ ఇతి । శ్రుతిః బ్రహ్మేశాదీంస్తదుచితవిభూతీంస్తు గృణతీ యమా
హారూఢశ్రీః స వనగిరిధామా విజయతే ॥౧౭॥ పృథివ్యాద్యాత్మాన్తం ని
యమయతి యస్తత్త్వనికరం తదన్తర్యామీ తద్వపురవిదితస్తేన భగవాన్ ।
స ఏష స్వైశ్వర్యం న విజహదశేషం వనగిరిం సమధ్యాసీనో నో దిశతు హృద
యం సున్దరభుజః ॥౧౮॥ ప్రత్యగాత్మని కదాప్యసంభవదుఃఖసుఖభూమిమ
భివ్యక్తియం శ్రుతిః । తం వనాద్రినిలయం సుసున్దరం సున్దరాయతభుజం
భజామహే ॥౧౯॥ వన్దేయ సున్దరభుజం భుజగేన్ద్రభోగసక్తం మ
హావనగిరి ప్రవణప్రవీణమ్ । యం తం విమర్దహరమష్టగుణోపజుష్టమా
కాశమౌపనిషదీషు సరస్వతీషు ॥౨౦॥ యత్స్వాయత్తస్వరూపస్థితికృతిక
నిజేచ్ఛానియామ్యస్వశేషానన్తాశేషప్రపంచస్తత ఇహ చిదిహాచిద్వపు
ర్వాచిశబ్దైః । విశ్వైశ్శబ్దైగపరివాచ్యో హతవృజినతయా నిత్యమేవాన
వద్యస్తం వన్దే సున్దరాహ్వం వనగిరినిలయం పుణ్డరీకాయతాక్షమ్॥
గుణజం గుణినో హి సఙ్గళత్వం ప్రమితం ప్రత్యతయత్స్వరూపమేత్య । తమ
నన్తసుఖావబోధరూపం విమలం సున్దరబాహుమాశ్రయామః ॥౨౨॥ అ
తిపతితావధిస్వమహిమానుభవప్రభవత్సుఖకృతనిస్తరఙ్గజలధీయితనిత్య
దశమ్ । ప్రతిభటమేవ హేయనికరస్య సదా ప్రతిమం హరిమిహ సున్దరా
హ్వముపయామి వనాద్రితటే ॥౨౩॥ సదాషాడ్గుణ్యాఖ్యైగపృథులబల
విజ్ఞానశకనప్రభావీర్యైశ్వర్యైరవధివిధురైరేధితదశమ్ । ద్రుమసోమ

త్క్ష్మాభృత్పరిసరమహోద్యానముదితం ప్రపద్యే ధ్యాయాథ శ్రియ మిహ
మహం సున్దరభుజమ్ ॥౨౪॥ సౌశీల్యాశ్రిత వత్సలత్వమృదుతా సౌహార్ద
సామ్యార్జవైర్ధైర్యస్థైర్యసువీర్యశౌర్యకృతితా గాంభీర్యచాతుర్యకైః।
సౌన్దర్యాంచితసౌకుమార్యసమతాలావణ్యముఖ్యైర్గుణైర్దేవశ్శ్రితరుష
డ్గాశైలనిలయో నిత్యం స్థితస్సున్దరః ॥ ౨౫ ॥ ఏకస్యైవకస్య గుణస్యవిప్రుడ
పివై లోకోత్తరంస్యాశ్రియం కుర్యాత్తాదృశైర్భవైరగణితైర్నిస్సీమ
భూమాన్వితైః । నిత్యైర్దివ్యగుణైస్తతోఽధికశుభస్యైకాస్పదాత్మాశ్రి
యైరిత్థం సున్దర బాహుమస్మి శరణం యాతో వనాద్రీశ్వరమ్ ॥ ౨౬ ॥ స
దా సమస్తం జగదీక్షతే హి యగప్రత్యక్షదృష్ట్యా యుగపద్భవాన్స్వతః । స
ఈదృశజ్ఞాననిధిస్సన్నిధిస్తనస్సిష్మద్రికుంజేషు చకాస్తిసున్దరః ॥ ౨౭ ॥ ఐశ్వ
ర్యతేజోబలవీర్యశక్తయఃకీదృగ్విధాస్సుందరబాహుసంశ్రియాః। యో
సౌజగజ్జన్మలయస్థితిక్రియాస్సఙ్కల్పతోఽల్పాదుపకల్పయత్యజః॥౨౮॥ య
త్కల్పాయుత భోగతోఽపి కృశతాం యాయాన్న తావత్ఫలం యేష్వేక
స్యతథావిధైస్సతతజైరంహోభిరుత్సిక్తభిః । అస్తాదావిహ సంసృతా
వుపచితైశ్ఛన్నం సునున్నం జనం సన్నత్యాక్షమతే క్షణాద్వనగిరిప్రస్థప్రియ
స్సుందరః ॥ ౨౯ ॥ యజ్జాతీయో యాదృశో యత్స్వభావః పాదచ్ఛా
యాం సంశ్రితో యోపి కోపి । తజ్జాతీయ స్తాదృశ స్తత్స్వభావ శ్లి
ష్యత్యేనం సుందరో వత్సలత్వాత్ ॥౩౦॥ నిహీనోజాత్యావా భృశమకుశ
లైర్వా స్వచరితైః పుమాన్వై యః కశ్చిద్బహుతృణమపిస్యాదగుణతః।
భజన్తం తం పశ్యేద్భుజగపతినా తుల్యమపియో వనాద్రిప్రస్థస్సమమశర
ణం సుందరభుజః ॥ ౩౧ ॥ ఏకైకమంగళగుణానుభవాభినన్దమీదృక్త్వ
యాసీతిచ సుందరదోష్ణి కృష్ణే । తే యే శతం త్వితి నియంతుమనాశ్శ్రితి
హైర్వైనైవైషవాఙ్మనసగోచర ఇత్యుదాహ ॥౩౨॥ అబ్జపాద మరవింద
లోచనం పద్మపాణితలమంజనప్రభమ్ । సున్దరోరు భుజ మిన్దిరాపతిం
వన్దిషీయవరదం వనాద్రిగమ్ ॥ ౩౩ ॥ కనకమరతకాంజనద్రవాణాం మద
నసముత్థితసార మేలనోత్థమ్ । జయతి కిమపి రూపమస్య తేజో వనగిరి నంద

నసున్దరోరుబాహూః ॥ ౩౪ ॥ కిన్నస్వయంస్వాత్మవిభూషణంభవన్న
సావలఙ్కార ఇతీరితోజనైః । వర్ధిష్ణుబాలద్రుమషణ్డమణ్డితం వనాచ
లంవాపరితఃప్రపాతయన్ ॥ ౩౫ ॥ సుఖస్పర్శైస్సర్వైర్నిత్యైర్గకుసుమసుకు
మారాంగసుఖదైస్సుసౌగన్ధైర్దివ్యాభరణగణదివ్యాయుధగణైః । అల
ఙ్కారైస్స్వైర్వర్ణ్యగదితమలఙ్కార ఇతియస్సమాఖ్యాన్ధత్తేసవనగి
రినాథోఽస్తుశరణమ్॥౩౬॥ మకుటమకుటమూలోత్తంసచూడాలలామ
స్వలకతిలకమాలాకుణ్డలైస్సోర్ధ్వపుణ్డ్రైః । మణివరవనమాలాహారకే
యూరకణ్ఠైస్తులసికటకకాఞ్చీనూపురాద్యైశ్చభూషైః॥౩౭॥అసిజలజ
రథాఙ్గైశ్శార్ఙ్గకౌమోదకీభ్యామగణితగుణజాలైరాయుధైరప్యథా
న్యైః । సతతవితతశోభంపద్మనాభంవనాద్రేరుపవనసుఖలీలం సుంద
రంవన్దిషీయ ॥ ౩౮ ॥ ఆజానజస్వగతబన్ధురగన్ధలుబ్ధభ్రామ్యద్విదగ్ధ మ
ధుపాళిసదేశకేశమ్ । విశ్వాధిరాజ్యపరిబర్హకిరీటరాజంస్వైసుందరస్య
బతసుందరముత్తమాఙ్గమ్ ॥ ౩౯॥ అన్ధంతమస్తిమిరనిర్మితమేవయత్స్యా
త్తత్సారసాధితసుతంత్వతివృత్తవార్తమ్ । ఈశస్యకేశవ గిరేరళకాళి
జాలం తత్తుల్యకుల్యమధుపాఢ్యమహావనస్య ॥ ౪౦ ॥ జుష్టాష్టమీకజ్వల
దిందుసన్నిభంధృతోర్ధ్వపుణ్డ్రంవిలసద్విశేషకమ్ । భూమాన్నలలాటంవి
పులంవిరాజతే వనాద్రినాథస్యసముచ్ఛ్రితశ్రియః ॥౪౧॥ సుచారు చా
పద్వయవిభ్రమం భ్రువోర్య్యుగంసునేత్రాహ్వసహస్రపత్రయోః। ఉపా
న్తగంవామధుపావళీయుగంవిరాజతే సుందరబాహుసంశ్రయమ్॥౪౨॥
అదీర్ఘమప్రేమదుఘంక్షణోజ్వలంనచోరమన్తగకరణస్యపశ్యతామ్। అ
కుబ్జమబ్జానుకథంవిదర్శనంవనాద్రినాథస్యవిశాలయోర్ద్వృశోః॥౪౩॥ ప్ర
శ్చ్యోతత్ప్రేమసారామృతరసచులుకప్రక్రమప్రక్రియాభ్యాం నిక్షిప్తా
లోకితోర్మిప్రసరణముషితస్వాంతకాన్తాజనాభ్యామ్ । విశ్వోత్పత్తిప్ర
వృత్తిస్థితి లయకరణైకాంత శాన్తక్రియాభ్యాం దేవోఽలఙ్కార
నామా వృష గిరి నిలయో వీక్షతా మీక్షణాభ్యామ్ ॥ ౪౪ ॥ ప్రేమా
మృతౌఘ పరివార మహాక్షిసిన్ధు మధ్యేప్రబద్ధ సముదఞ్చిత సేతుకల్పా।

ఋజ్వీసుసుందరభుజస్యవిభాతినాసా కల్పద్రుమాంకురనిభావనశైల
భర్తుః ॥౪౫॥ వ్యాభాషితాభ్యధికనన్దనభన్దనర్ధిమన్దస్మితామృతపరిస్రవ
సంస్తవార్హ్యమ్ । ఆభాతివిద్రుమసమాధరమాస్యమస్య దేవస్యసుందర
భుజస్యవనాద్రిభర్తుః ॥౪౬॥ యశోదాఙ్గుల్యగ్రోన్నమితచుబుకాఘ్రా
ణముదితౌ కపోలావవ్యాపిహ్యానుపరతతద్ధర్షగమకౌ । విరాజేతేవిష్వ
గ్వితతసహకారాసవరసప్రమాద్యద్భృఙ్గాఢ్యే ద్రుమవనగిరేః సుందర
హరేః ॥౪౭॥ వ్యాలమ్బికుణ్డలముదగ్రసువర్ణపుష్పనిష్పన్నకల్పలతికా
యమళానుకారమ్ । యత్కర్ణపాశయుగళంనిగళంధియాంవసోఽయం
సుసుందరభుజోవనశైలభూపః ॥౪౮॥ సదంససంసంజితకుంతళాస్తి
కావతీర్ణకర్ణాభరణాఢ్యకన్ధరః । సుబన్ధురసకన్ధనిబన్ధనోయువాసుసుం
దరస్సుందరదోర్వ్రజాతె ॥౪౯॥ వ్యూఢగూఢభుజజత్రుముల్లసత్కమ్బుక
న్ధరధరంధరాధరమ్ । వృషషణ్డమయభూభృతస్తటే సుందరాయతభు
జంభజామహే ॥౫౦॥ మందరభ్రమణవిభ్రమోద్భటా సుందరస్యవిలస
న్తిబాహవః । ఇన్దిరాసమభినందభన్దనాశ్చందనాగరువిభూషభూషి
తాః॥౫౧॥జ్యాకిణాంకపరికర్మధర్మిణోభాన్తిసుందరభుజస్యబాహవః।
పారిజాతవిటపాయితర్ధయః ప్రార్థితార్థపరిదానదీక్షితాః ॥ ౫౨ ॥
సాగరామ్బరతమాలకానన శ్యామళర్ధయఉదారపీవరాః । శేషభోగ
పరిభోగభాగినస్సన్నిభావనగిరీశితుర్భుజాః ॥౫౩॥ అహమహమికాభా
జోగోవర్ధనోద్ధృతినర్మణప్రమథనవిధావద్ధేర్లబ్ధప్రబన్ధసమాక్రియాః।
అభిమతబహూభావాః కాన్తాభిరంభణసంభ్రమేవనగిరిపతేర్బాహా
శ్శుంభన్తిసుందరదోర్హరేః ॥౫౪॥ శ్రీమద్వనాద్రిపతిపాణితలాబ్జయుగ్మ
మాహూఢయోర్విమలశఙ్ఖరథాఙ్గయోస్తు । ఏకోఽబ్జమాస్థిత ఇవోత్తమ
రాజహంసః పద్మప్రియోర్క ఇవతత్సమితోద్వితీయః ॥౫౫॥ లక్ష్మ్యైక
పదంకౌస్తుభసంస్కృతంచ శ్రీవత్సభూమివిమలంవిశాలమ్। విభాతివ
క్షోవనమాలయాఢ్యం వనాద్రినాథస్యసుసుందరస్య ॥౫౬॥ సౌన్దర్యా
మృతసారపూరపరివాహో వర్తగర్తాయితంయాతేన కిఞ్చవిరిఞ్చసద్మ

వనభూమ్యమ్భోజసమ్భావితభూః। నాభిస్సమ్భృతికుమ్భకుమ్భనిభనిర్భాత
స్తనస్వర్వధూ సమ్భుక్తద్రుమషణ్డశైలవసతే రారూఢలక్ష్మ్యా హరేః॥
౫౭॥ సుందరస్య కిల సుందరబాహోర్మహితరువనాచలభర్తుః । హ
న్తయత్ర నివసన్తి జగన్తి ప్రాపితక్రశిమతత్తనుమధ్యమ్ ॥౫౮॥ విష్టదుష్ట
మధుకైటభకీటౌ హన్తి హస్తయుగళాభసవృత్తౌ । రాజితక్రమకృశౌ
చ సమూరూ సుందరస్య వనభూధరభర్తుః ॥౫౯॥ యౌవనవృషకకుదోద్భే
ద నిభం నితరాం భాతివిభోరు భయం జాను శుభాకృతికమ్ । సుందరభు
జనామ్నో మన్దరమథితాబ్ధేశ్చన్ద్రనతను విలసత్కుందరవృషభపతేః॥౬౦॥
అథోముఖన్యస్త పదారవిన్దయో రుదంచితోదాత్త సునాళ సన్నిభే।
విలంఘ్య జంఘే క్వను రంహతో దృశౌ వనాద్రినాథస్య సుసుందరస్య మే॥౬౧
సుసుందరస్యాస్య పదారవిన్దే పాదారవిన్దాధిక సౌకుమార్యే । అతోఽస్య
ధాతేనిభృయాత్కథంను తదాసనం నామ సహస్రపత్రమ్ ॥౬౨॥ సౌంద
ర్యమార్దవసుగన్ధరసప్రవాహై రేతేహి సుందరభుజస్య పదారవిందే। అ
మ్భోజడమ్భ పరిరమ్భణమభ్యజైష్టాం తద్దైవ పరాజితమిమే శిరసా బిభ
ర్తి ॥౬౩॥ ఏతేతేబత సుందరాహ్వయజుషగి పాదారవిందేశుభే యన్ని
ర్ణేజ సముత్థిత త్రిపథగా స్రోతస్సుకించిత్కిల। ధత్తే సా శిరసా ధుర్యవస్త
దపరం స్రోతో భవానీపతి ర్యస్యాశ్చాళక నందికేతి నిజగుర్నామ్నైవ మ
న్వర్థకమ్ ॥౬౪॥ ఆమ్నాయకల్ప లతికోత్థసుగంధిపుష్పం యోగీన్ద్రహార్ద
సరసీరుహ రాజహంసమ్ । ఉత్పక్వధర్మ సహకారఫలప్రకాణ్డం వందే
సుసుందర భుజస్య పదారవిందమ్ ॥౬౫॥ సుసుందరస్యాస్య తు వామనా
కృతేర్గ క్రమత్రయప్రార్థి నిమాన సేకిల । ఇమే పదేతావ దిహాంసహిష్ణు
నీవిచక్రమాతే త్రిజగత్పదద్వయే ॥౬౬॥ సౌందర్యసారామృతసింధువీచి
శ్రేణీషు పాదాంగుళి నామికాసు । న్యక్కృత్య చన్ద్ర శ్రియమాత్మకా
న్త్యా నఖావళీ శుంభతి సుందరస్య॥౬౭॥ యో జాతక్రశిమా ఽమలీచ శిరసా
సంభావితశ్శమ్భునా సోఽయం యచ్చరణాశ్రయాచ్ఛశధరో నూనం నఖవ్యా
జతః । పూర్ణత్వం విమలత్వముజ్జ్వలతయా సార్ధం బహుత్వం తథా యా

త స్తంతమష్ణశైలనిలయం వందామహే సుందరమ్ ||౧౮|| యస్యాంగక
టాక్షణమనుక్షణమీశ్వరాణా మైశ్వర్యహేతురితి సార్వజనీనమేతత్ |
శ్రీస్సేతిసుందర నిషేవణతో నిరాహుస్తాంహి శ్రియశ్శ్రియ ముదా
హురుదారవాచః ||౧౯|| దివ్యాచిన్త్య మహాద్భుతోత్తమగుణై స్తారు
ణ్యలావణ్యక పాత్రైరద్భుత భావగర్భసతతాపూర్వప్రియై ర్విభ్రమైః|
రూపాకారవిభూతిభిశ్చసదృశీం నిత్యానపేతాం శ్రియం నీళాం భూమి
మపీదృశీం రమయితా నిత్యం వనాద్రీశ్వరః||౨౦ || అన్యోన్య చేష్టితనిరీక్షణ
హార్దభావ ప్రేమానుభావమధురప్రణయప్రభావః | ఆజస్రనవ్యతరది
వ్యరసానుభూతిస్తాం ప్రేయసీం రమయితా వనశైలనాథః ||౨౧|| సుం
దరస్యవనశైలవాసినో భోగమేవ నిజభోగమాభజన్ | శేషఏష ఇతిశే
షతాకృతే గప్రీతిమానహిపతిస్స్వనామని ||౨౨|| వాహనాసనవితాన
చామరాద్యాకృతిగఖగపతిస్త్రయీమయః | నిత్యదాస్యరతిరేవయస్య
వై హ్యేషసుందరభుజోవనాద్రిగః ||౨౩|| వనాద్రినాథస్య సుసుందర
స్యవై ప్రభుక్తశిష్టాశ్యథ సైన్యసత్పతిః | సమస్తలోకైకధురంధరస్సదా
కటాక్షవీక్ష్యో౽స్యచసర్వకర్మసు ||౨౪|| ఛత్రచామరముఖాగపరిచ్ఛదా
స్సూరయుగపరిజనాశ్చనైత్యగాః | సుందరోరు భుజమిన్ధతే సదా జ్ఞా
నశక్తిముఖనిత్యసద్గుణాః ||౨౫|| ద్వారనాథగణనాథతల్లజాగ పారిష
ద్యపదభాగినస్తథా | మామకాశ్చ గురవః పురాతనా స్సుందరం వన
మహీధ్రగంశ్రితాః||౨౬|| ఈదృశైగపరిజనైగపరిచ్ఛదైర్నిత్యసిద్ధనిజభో
గభూమిగః| సుందరో వనగిరేస్తటేషు వైరజ్యతే సకల దృష్టిగోచరః||
౨౭|| ఆక్రీడభూమిషుసుగంధిషు పౌష్పికేషు వైకుంఠధామని సమృద్ధిషు
వాపికాసు| శ్రీమల్లతాగృహవతీషు యథాతథైవలక్ష్మీధరస్సృజతిసిహ్మ
గిరేస్తటీషు ||౨౮|| ఆనందమన్దిర మహామణిమంటపాన్తర్గతస్స్వభువా
హ్యహిపతౌ సహనీళయాచ| నిస్సంఖ్యనిత్యనిజదివ్యజనైకసేవ్యో నిత్యం
వసన్ సజతిసుందరదోర్వనాద్రౌ ||౨౯|| ప్రత్యర్థినిత్రిగుణకప్రకృతేరసీ
మ్ని వైకుంఠధామనిపరాస్పరనామ్నినిత్యే | నిత్యం వసన్ పరమసత్త్వమ

య్యే ప్రతీతయోగీన్ద్రవాఙ్మనసవిషయహరిర్వనాద్రౌ ॥౭౦॥ లోకాంశ్చతుర్ద
శదశత్రిలసుందరస్య వక్షఃస్థలగుణోత్తరితసప్తవృతీదమణ్డమ్। అణ్డా
నిచాస్యసుసదృశాంశ్చ పరశ్శతాని క్రీడావిధేరిహ పరిచ్ఛదతామగచ్ఛన్॥
౭౧॥ సురనరతిర్యగాదిబహుభేదకభిన్నమిదం జగదథచాండమండపర
ణానిచసప్తతథా । గుణపురుషౌ చ ముక్తపురుషాశ్చ వనాద్రిపతేరుప
కరణాని నర్మవిధయే విభజంతి విభోః ॥౭౨॥ జ్ఞానినస్సతతయోగినస్తు మే
సుందరాఙ్ఘ్రిపరభక్తిభాగినః । ముక్తిమాప్య పరమాం పరే పదే నిత్యకి
ఙ్కరపదం భజన్తి తే ॥౭౩॥ దేవస్య సుందరభుజస్య వనాద్రిభర్తుర్హైశీల
వత్త్వమథవాశ్రితవత్సలత్వమ్। ఐశస్వభావమజహద్భిరిహావతారైర్లోకే
ఽంచకారజగదాశ్రితతుల్యధర్మా ॥౭౪॥ సిద్ధాద్రినాథతవవాఙ్మనసాతి
వృత్తం రూపంత్వతీన్ద్రియముదాహరహస్యవాణీ। ఏవంచనత్వమిహచే
త్సమవాతరిష్యస్తజ్జ్ఞానభక్తివిధయోద్యముధాభవిష్యన్ ॥౭౫॥ యేఽభ
క్త్వాభవదేకభోగమనసోఽనన్యాత్మసంజీవనాస్తత్సంశ్లేషణతద్విరోధిని
ధనాద్యర్థంవనాద్రీశ్వర। మర్త్యేఽణ్డంయదవాతరస్సురనరాద్యాకారది
వ్యాకృతిస్తేనైవత్రివశైర్నరైశ్చసుకరం స్వప్రార్థితప్రార్థనమ్ ॥౭౬॥
శ్రీమన్మహావనగిరీశవిధీశయోస్తే మధ్యేతువిష్ణురితియగప్రథమావతా
రః । తేనైవచేత్తవమహిమ్నిజనాగ కిలాంధాస్త్వన్మత్స్యభావమవగ
మ్యకథంభజేయుః ॥౭౭॥ హేదేవసుందరభుజత్త్వమిహాండమధ్యేసాల
భ్యతోవిసదృశంచరితంమహిమ్నః । అంగీకరోషియదితత్రిసురైరపీభి
స్సామ్యాన్నికర్ష పరిపాలనమేవసాధు ॥౭౮॥ ఇహావతీర్ణస్యవనాద్రినాథతే
నిగూహతస్త్వన్మహిమానమైశ్వరమ్। ఉమాపతేః కింవిజయః ప్రియంకరః
ప్రియంకరావేంద్రజిదస్త్రబంధనా ॥౭౯॥ పుచ్ఛేశ్ఛచ్ఛనమూర్ఛనో
ద్ధతిధుతవ్యావర్తితావర్తవత్సంవర్తార్ణవనీరపూరవిలుఠత్పాఠీనదివ్యా
కృతేః । సిద్ధాద్రీశనవైభవంతవకథం స్వాలక్షమాలక్ష్యతే పద్మాక్షస్య
జుఘుక్షతోఽపివిభవం లక్ష్మీధరాధోక్షజ ॥౮౦॥ సాచలావటతటాకదీర్ఘి
కాజాన్హవీజలవివర్ధితక్షయే । శ్వం గసంగమితనౌరనౌరభూ రగరి

త్రింశజవపుర్హి సుందర ॥ ౯౧ ॥ ప్రళయజనీరపూర పరిపూరితస్వనాభి యావసన్నవదనభ్రమ దశరణ్యభూత శరణార్థినాం శరణంభవన్ స్వవపుషా। చలదుదధీరితాంబుకలుషీ క్రియాద్యగమనస్వపృష్ఠ విధృతాచలకులపేషమీనతనురత్రసుందరభుజో వనాద్రినిలయః ॥౯౨॥ స్వపృష్ఠేపృష్ఠాద్రిభ్రమణకరణైః కించఘణినో వికృష్టి వ్యాకృష్టివ్యతివిధుతదుగ్ధాబ్ధిచలితైః। అవిస్పందో నందన్వికసదరవిందేక్షణరుచిః పురాభూస్స్వేష్టో ద్దేశప్రియతమహారేకచ్ఛపవపుః ॥౯౩॥ జగత్ప్రలి నేపునరుద్ధిధీర్షతస్సింహక్షితిక్షిన్నిలయస్థసుందర। పురావరాహస్య తవేయమూర్వరాదంష్ట్రాహ్యవేంబోగకిలలక్ష్మలక్ష్మితా ॥౯౪॥ నవాయుగవస్పందేయయుతురథవాస్తంశశిరవీదిశో ౽నశ్యన్విశ్వావ్యచలదచలా సాచలకులా। నభశ్చప్రోచ్ఛ్రితి క్వథితమపిపాథో నరహరౌ త్వయిస్తంభే శుంభద్వపుషిసతిహేసుందరభుజ॥౯౫॥ అరాళంపాతాళం త్రిదివనిలయగపాత్రపితలయో ధరిత్రీనిర్ధూతా యయురపిదిశగకామపిదిశమ్। అజృంభిష్టాంభోధిర్ఘుముఘుమితిఘూర్ణన్సురరిపోర్విభిందానేవక్షస్త్వయినరహరౌ సుందరభుజ ॥౯౬॥ నఖక్రకచకల్పథ క్రథితదైత్యవక్షస్థలీ సముత్థరుధిరచ్ఛటాచ్ఛురితబింబితంస్వంవపుః। విలోక్యరుషితగపునగ్ప్రతిమ్పృగేన్ద్రశఙ్కావశాద్వ్యపేషనరకేసరీసఇహదృశ్యతే సుందరః ॥౯౭॥ క్షితిరియంజనిసంహృతిపాలనైర్నిగిరణోద్గిరణోద్ధరణైరపి। వనగిరీశతవైవసతీకథం వదనవామనభిక్షణమర్హతి ॥ ౯౮ ॥ భార్గవకిలభవన్భవాన్పురాకుందసుందరవనాచలేశ్వర। అర్జునస్యబలదర్పితస్యతుచ్ఛేత్స్యతిస్మరతిబాహుకాననమ్॥౯౯॥ ఆజ్ఞాతవాత్రభనతీవిదితాత్రయీసా ధర్మంతదుక్తమఖిలేనవనాద్రినాథ। అస్యానమాచరితమాస్తికశిక్షణార్థ మత్రావతీర్యకిల సుందరరాఘవో౽భూః॥ ౧౦౦॥ వనగిరిపతిరీశితేతిదేవైస్త్రిపురహరత్రిపురఘ్నచాపభంగాత్। వ్యగణిపరశురామదర్శితస్యస్వకధనుషగపరిమర్శదర్శనాచ్చ॥౧౦౧॥ అనవాప్తమత్రకిలలిప్స్యతేజనైర్నచలభ్యమేతదిహభోక్తుమిష్యతే। అనవాప్తమత్రకిలనాస్తిరామ తేజ్జగతిత్వయాత్మణమ

శైక్షిసుందర ॥౧౦౨॥ శిఖరిషువిపినేష్వప్యాపగాస్వచ్ఛతోయాస్వను
భవసిరసజ్ఞో దణ్డకారణ్యవాసాత్। తదిహతదనుభూతౌ సాభిలాషోద్య
రామశ్రీయసివనగిరీంద్రం సుందరీభూయభూయః ॥౧౦౩॥ ఉపవన
తరుషండైర్మండితే గండశైల ప్రణయిభవదుదంతో ద్గాయిగాంధర్వసి
ద్ధే। వనగిరి తటభూమి ప్రస్తరే సుందరత్వం భజసి ను మృగయానా
న్ద్రవక్త్రా న్తిశాన్తిమ్॥౧౦౪॥ కూలేఽబ్ధేఃకిలదక్షిణస్య నివసన్నూరో
త్తరాంభోధిగాన్ దైత్యానేకపతత్త్రిణాచ్ఛినఇతీయం కింవదన్తీశ్రుతా।
తత్రైవేశ్వరమంభసాం వ్యజయథాస్తస్మాద్వనాద్రీశ్వర శ్రీమన్సుంద
రసేతుబంధనముఖాః క్రీడాస్తవాడంబరమ్ ॥౧౦౫॥ రఘుకులతిలకత్వం
జాతుచిద్యాతుధానఛలమృగమృగయాయాంసమ్ప్రసక్తః పురాఽభూః।
తదుపజనితఖేదచ్ఛేదనాయాద్యగాయన్మధుకరతరుషణ్డం రజ్యసేకింవనా
ద్రిమ్ ॥౧౦౬॥ హేసుందరైకతరజన్మని కృష్ణభావే ద్వేమాతరౌచ పిత
రౌచ తవేలపిద్వే। ఏకక్షణాదనుగృహీతవతః పరంకతేనీళాచ తేనసదృ
శీతవ రుక్మిణీచ ॥౧౦౭॥ త్వంహిసుందరయథాస్తనంధయః పూతనా
స్తనమథాస్తదాను కిమ్। జీర్ణమేవ జఠరేపయో వి
షం దుర్జరం వదతదాత్మనాసహ ॥౧౦౮॥ ఆశ్రితేషు సులభోభవన్
భవాన్ మర్త్యతాం యదిజగామసుందర। అస్తునామతదులూఖలేకియ
ద్దామబద్ధఇతికింతదారుదః ॥౧౦౯॥ సుందరోరుభుజనందనందనస్త్వం
భవాన్భ్రమరవిభ్రమాలకః। మన్దిరేషునవనీతతల్లజం వల్లవీధియమత
స్వచూచురః ॥౧౧౦॥ కాళియస్యఫణతాంశిరస్తుమే సత్కదంబశిఖరత్వ
మేవవా। వృష్టిజుష్టవనశైలసుందర త్వత్పదాబ్జయుగమర్పితంయయోః ॥
గూహితస్వమహిమాపిసుందరత్వం ప్రవేశ్యమితిశక్రమాక్రమీః। సప్తరా
త్రమదధాశ్చకిం గిరింవృచ్ఛతశ్చసుహృదఃక్షమస్రధః ॥౧౧౨॥ హేనంద
నందన సుసుందరసుందరాహ్వ బృన్దావనేవిహరతస్తవవల్లవీభిః। వేణు
ధ్వనిశ్రవణతస్తరుభిస్సదావై సగాత్రిభిర్జ్ఞతువిలాయ మహో విలి
ల్యే॥౧౧౩॥ గాయంగాయంవనగిరిపతేత్వంహిబృందావనాంతర్గోపీసం

స్త్రీవిహారనీయదాసుందరవ్యూఢబాహో। రాసారంభోత్సవబహుర
సప్రేమసీమన్తినీనాం చేతశ్చేత స్తవతుచతదాకాందశావస్వభూతామ్॥
౧౧౪॥ ఇంగితంనిమిషితంచ తావకం రమ్యమద్భుతమతి ప్రియంకరమ్।
తేనకంసముఖకీటశాసనం సుందరాల్పకమపిప్రశస్యతే ॥౧౧౫॥ వారా
ణసీదహన పౌణ్డ్రక భౌమభంగ కల్పద్రుమాహరణ శంకరజృమ్భణా
ద్యాః। అన్యాశ్చభారతబలక్రథనాదయస్తే క్రీడాస్సుసుందరభుజశ్రవ
ణామృతాని ॥౧౧౬॥ త్వంహిసుందరవనాద్రినాథతే వేంకటాహ్వయమ
హీధ్రమూర్ధని। దేవసేవితపదామ్బుజద్వయస్సంశ్రితేభ్య ఇహతిష్ఠసే
సదా ॥౧౧౭॥ హస్తిశైలనిలయోభవన్ భవాన్సాంప్రతం వరదరాజసా
హ్వయః। ఇష్టమర్థమనుకంపయాదదద్విశ్వమేవదధసేహిసుందర॥౧౧౮॥
మధ్యేక్షీరపయోధి శేషశయనే శేషే సదాసున్దర త్వం తద్వైభవమా
త్మనోభువిభవద్భక్తేషువాత్సల్యతః। విశ్రాణ్యాఖిలనేత్రపాత్రమిహ
సన్నహ్యాద్భవాయాస్తటే శ్రీరంగే నిజధామ్ని శేషశయనే శేషేవ
నాదీశ్వర ॥ ౧౧౯ ॥ కల్కీభవిష్యన్కలికల్మషదూషితాన్ దుష్టానశే
షాన్భగవన్హరిష్యసి। సఏషతస్యావసరస్సుసుందర ప్రశాధిలక్ష్మీశస
మక్షమేవనః ॥౧౨౦॥ ఈదృశాస్తవావతారసత్తమాస్సర్వఏవభవదా
శ్రితాన్జనాన్ । త్రాతుమేవనకదాచిదన్యథా తేనసుందర భవన్తమా
శ్రయే ।౧౨౧॥ త్వామాహురనంతికవయోగికరుణామృతాబ్ధిం త్వామేవసం
శ్రితజనిఘ్నమపఘ్నమేషామ్। ఏషాంవ్రజన్నిహహిలోచనగోచరత్వం
హేసుందరాహ్వపరిరక్షసిషైవనాద్రీమ్ ॥౧౨౨॥ అశక్యోనోకించిత్త
వనచనజానాసి నిఖిలందయాళుస్త్వం తచ్చాస్యహమపిచనాగాంసితరి
తుమ్। క్షమోఽతస్త్వంచైషహ్యగతిరితిచ క్షుద్రక్షితిచక్షమస్సైవ తావ
న్నోబలమిహహారే సుందరభుజ ॥ ౧౨౩ ॥ లంకాయుద్ధహతాన్హరీన్
ద్విజసుతం శమ్బూకదోషాన్మృతం సాందీప న్యభిజం మృతం ద్విజసు
తాన్బాలాంశ్చవైకుంఠగాన్। గర్భంచార్జునిసంభవంవ్యదధరస్స్వ
వైశ్వరూపేణయస్సాన్వభీష్టం మమమద్గురోశ్చదదసేనోకిం వనాద్రీశ్వ

ర ॥౧౨౪॥ అయోధ్యగాన్ సపశుకీటతృణాంస్తుజంతూన్ కింకర్మణో౽ము
బతకీదృశ వేదనాధ్యాన్ । సాయుజ్యలభ్యవిభవాన్నిజనిత్యలోకానాం
తానికానగమయోవనశైలనాథ ॥౧౨౫॥ హరితవారణభృత్యసమాహ్వ
యం కరిగిరౌవరదస్త్వమపూర్వికామ్ । దృశమలమ్భయ ఏవహిసున్దర
స్ఫుటమదాశ్చపరశ్శతమీదృశమ్ ॥ ౧౨౬ ॥ ఇహచ దేవ దదాసివరాన్
పరాన్ వరదసుందరసుందరదోర్ధర । వనగిరేరభితస్తటమావసన్నిఖిల
లోచనగోచరవైభవః ॥౧౨౭॥ ఇదమిమేశ్రుణుమోమలయధ్వజంనృప
మిహస్వయమేవహిసుందర । చరణసాత్కృతవానితితద్వయం వనగిరీ
శ్వరజాతమనోరథాః ॥౧౨౮॥ విజ్ఞాపనాంవనగిరీశ్వరసత్యరూపామం
గీకురుష్వకరుణార్ణవమామకీనామ్ । శ్రీరంగధామని యథాపురమేష
సో౽హం రామానుజార్యవశగఃపరివర్తిషీయ ॥౧౨౯॥ కించేదమ్చవిరి
ఞ్చభావనవనాద్రీశప్రభోసుందర ప్రత్యాఖ్యానపరాఙ్ముఖోవరదతాం
పశ్యన్నవశ్యంకురు । శ్రీరంగశ్రియమన్వహంప్రగుణయంస్త్వద్భక్తభో
గ్యాంకురుప్రత్యక్షంసునిరస్తమేవవిదధత్ప్రత్యర్థినాంప్రార్థనామ్॥౧౩౦॥
కారుణ్యామృతవారిధే వృషపతే హేసత్యసంకల్పన శ్రీమత్సుందరయో
గ్యతావిరహితానుత్సార్యసద్వత్సల । త్యాజ్యాన్సాధుజనైర్గకృతాంస్తు
నిఖిలా నేవాపచారాన్ క్షణాత్త్వద్భోగ్యామునిశంకురుష్వభగవన్
శ్రీరంగధామ శ్రియమ్ ॥౧౩౧॥ ఇదంభూయోభూయః పునరపిచభూ
యః పునరపిస్ఫుటంవిజ్ఞాప్యాస్త్యమిత్యగతిరబుధో౽నన్యశరణః। కృతాగా
దుష్టాత్మాకలుషమతి రస్మీత్యనవధేర్దయాయాస్తేపాత్రం వనగిరిపతే సుం
దరభుజ ॥ ... ... ॥౧౩౨॥

ఇతి శ్రీహరితకులతిలక శ్రీరామమిశ్రసోమ సత్సూనో
శ్శ్రీరంగరాజ దివ్యాజ్ఞాలబ్ధ పరాంకుశాపరనామ
ధేయస్య శ్రీవత్సాంకస్య కూరాధినాథస్య
కృతిషు సుందరబాహుస్తవ
స్సంపూర్ణః

శ్రీ శ్రియై నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రకృతిషు పఞ్చసు స్తవేషు
శ్రీ అతిమానుషస్తవ ప్రారమ్భః.

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రేభ్యో నమఉక్తిమధీమహే।
యదుక్తయస్త్రయీకణ్ఠే యాన్తిమఙ్గళసూత్రతామ్॥

అతిమానుషశీలవృత్తవేషై రతివృత్తామరవిక్రమప్రతాపైః । అతిలఙ్ఘితసర్వలోకసామ్యంవరయేవైష్ణవవైభవావతారమ్ ॥౧॥ శ్రీయశ్శిరంతుకిరణాశ్చరణారవిన్దనిష్యన్దమానమకరన్దరసౌఘదేశ్యాః।త్రయ్యాశ్శిరస్సుధునఉత్సఇతిప్రతీతామాఙ్గల్యరఙ్గనిలయస్యపరస్యధామ్నః॥౨॥శ్రీమత్పరాఙ్కుశమునీన్ద్రమనోనివాసాత్తజ్జానురాగరసమజ్జనమఞ్జసాఽద్య। అద్యాప్యనారతతదుత్థితరాగయోగంశ్రీరఙ్గరాజచరణామ్బుజమున్నయామః॥౩॥ వజ్రధ్వజాంకుశసుధాకలశాతపత్రపఙ్కేరుహాఙ్కపరికర్మపరీతమన్తః । ఆపాదపఙ్కజవిశృఙ్ఖలరత్నమాలాశ్రీరఙ్గిణశ్చరణయోర్యుగమాశ్రయామః ॥౪॥ శ్రీరఙ్గరాజచరణౌ ప్రణమోయయోర్యోగః ఖల్వేకతస్త్రివిక్రమవిధౌ వసుధామశేషామ్ । వ్యాక్రాంస్తసాచలకులామపి విప్రకీర్ణస్థూలావలగ్నసికతామివ నిర్ణతోచ్చమ్ ॥౫ ॥ జ్ఞానంబలం విపులమైశ్వవీర్యశక్తితేజాంసిచ త్రియుగభూమాయ ముపాగతాని । పూర్ణానిషట్పరిగృహ్య భవంశ్చతుర్ధా భక్తంజనం త్వమనుజగృహిథానురాగాత్ ॥౬॥ ఏకాన్తమఙ్గళగుణాస్పదమస్తహేయంనిత్యంపదం తవయత స్తతఏవ దేవ। ఆమ్నాయతేతదిహ విశ్వవిరూపరూపం తేనైవన స్విదమశబ్దమరూపమాహుః ॥౭ ॥ శబ్దాదిహేయ ఇహ గోచర ఇన్ద్రియాణాం తత్ప్రత్యనీకవిభవ స్త్వమతీన్ద్రియోసి । తేనైవ తేన బతద ర్శనమస్తికిఞ్చిద్వాచోధియశ్చతతఏవనగోచరోసి ॥౮॥ ఏవంస్థితేత్వదుపసంశ్రయణాభ్యుపాయోమానేనకేనచిదలప్యతనోపలబ్ధుమ్।నోచే

దమర్త్యమనుజాదిషుయోనిషుత్వమిచ్ఛావిహారవిధినా సమవాతరిష్యః॥
శీలగణపేషతవహంతదమైకసిద్ధోత్కృదే ప్రిపృథగ్జనపదేజగదణ్డమధ్యే। క్షో
దీయసోపిహిజనస్యకృతేకృతిత్వ మత్రావతీర్య ననులోచనగోచరోసి॥
యం పాతకాత్సుమహతోప్యదధారయస్త్వంత్వత్పాదవారి పరిపూత
శిరాశ్చయోఽభూత్ । తంవందనేకిలతతశ్చవరంవృణీషే క్రీడావిధిర్భ
తవిలక్షణలక్షణస్తే ॥౧౧॥ క్రీడావిధేఃపరికరస్తవయాతు మాయా సా
మోహినీనకతమస్యతుహన్తజన్తోః । హైమర్త్యసిద్ధా వపుషస్తవతేజ
సోఽంశేశమ్భుస్త్వకహిశరభఞ్జలభోబభూవ॥౧౨॥ యస్యాత్మతాంత్రి
పురభఙ్గవిధావధాస్త్వంత్వచ్ఛక్తితేజితశరోవిజయీచయోఽభూత్ । ద
క్షక్రతౌతుకిలతేన వినిర్జితస్త్వంయుక్తోవిధేయవిషయేమహా కామచా
రః ॥౧౩॥ ముగ్ధస్మితశుభ్రవటదళేశయితోఽతితన్వ్యాతవాపిజగన్తి బిభృషే
సవికాసమేవ । ఐశీమిమాంతవతుశక్తిమతర్క్యతవ్యాపవ్యాజతఃప్రథ
యసేకిమిహావతీర్ణః ॥౧౪॥ బ్రహ్మేశమధ్యగణనాగణనార్హపఙ్త్రా
విన్ద్రానుజత్వమదితేస్తనయత్వయోగాత్ । ఇక్ష్వాకువంశయదువంశజ
నిశ్చహస్తశ్లాఘ్యాన్యమూన్యనుపమస్యపరస్యధామ్నః॥౧౫॥ త్వన్నిర్మితా
జఠరగాచతవత్రిలోకీకింభిక్షణాదిమృతేభనతేదురాపా। మధ్యేతథా
తునవిచక్రమిషేజగచ్చేత్తత్వైక్రమైగకథమివశ్రితరక్షితాస్యాత్ ॥౧౬॥
పృచ్ఛామికిఞ్చనయదాఖలు రాఘవత్వే మాయామృగస్యవశగోమనుజ
త్వమార్గ్యాత్ । సీతావియోగవివశోనచతద్గతిజ్ఞః పాదాస్తదా పర
గతిఃహికథంజటాయోః ॥౧౭॥ అక్షుణ్ణయోగపథమప్రహతంజటా
యుం తిర్యఞ్చమేవబతమోక్షపథేనియోక్తుమ్ । శక్నోషిపేత్సిచయదా
సతథాకథంత్వందేవీమవాప్తుమనలంవ్యధితోవిచిన్వన్ ॥౧౮॥ సాలాన్హి
సప్తసగిరీన్సరసాతలాన్యానేకేషుణాసజవతోనిరపత్రయస్త్వమ్। తేష్వే
కవివ్యధనఖిన్నకపిప్రవణాన్నశాఖామృగంమృగయసేస్మకథంసహాయమ్॥
దాసస్సఖాసమభవస్తవయఃకపీన్ద్రస్త్వద్విషంకపిమమర్షనశాజ్జిఘాం
సుః। త్వత్స్నేహవిక్లబధియంతమిమంకపీన్ద్రంవిస్రమ్భయన్సపదిసా

ళగిరీనవద్యః ॥౨౦॥ యద్వామృగంమృగయువన్మృగయాపథేనఘ్నన్
జఘన్థనతుశత్రువదాభిముఖ్యాత్ । తద్వ్యక్తమేవతవరాఘవ వంశజస్య
తిర్యక్షునైవహివిపక్షతయోపచారః ॥౨౧॥ మానుష్యకం చరిత మాచరి
తుంప్రవృత్తోదేవాతిగంచరితమఙ్గకిమభ్యకార్షీః । యత్సాగరేకిలబబన్ధి
థనాథసేతుంశైలైఃప్లవంగమసమీహితసంప్రణున్నైః ॥౨౨॥ యోవిక్ర
మేణమనుజత్వవిభూషితేన దేవంవరంవరుణరాజమజన్యజేష్ఠాః। కృత్వో
పదాందశరథంవిధిరుద్రముఖ్యైర్దేవైస్తుతశ్చసకిలేన్ద్రజితాజితోసి॥౨౩॥
అబ్ధింనతేరిథనజిగ్యథరాక్షసేన్ద్రం నైవాస్యజిజ్ఞిథయథాచ బలాబల
త్వమ్। నిస్సంశయస్సపదితస్యపదేఽభ్యషిఞ్చస్తస్యానుజంకథమిదంహివి
భీషణంచ ॥౨౪॥ త్వందక్షిణస్యనివసన్నుదధేస్తటేపి దూరాన్తరోత్త
రపయోధిమహాన్తరీపే । దైత్యాన్నిజైక శరపారణయా స్వమేతాం ల
జ్వాలాంస్థితోత్రకురుషేకిలనస్మభస్మ ॥౨౫॥ ఏతత్కథంకథయయన్మథిత
స్త్వయాసౌహిత్వాస్వభావనియమంప్రథితంత్రిలోక్యామ్। అశ్వాప్సరో
విషసుధావిధుపారిజాతలక్ష్మ్యత్మనాపరిణతోజలధిర్బభూవ॥౨౬॥ కో
యంగుణప్రకరకోటిగతఃకియాన్వాకస్యాస్తుతేగిపదమహోబతకస్యభూ
మిః। యత్త్వాదృశాగసమరింరఘువీరభీత్యావిశ్రామ్యతామితిముమోచిథ
ముగ్ధమాజౌ ॥౨౭॥ ఏతేనవైసువిదితోభవదిన్ద్రశత్రోర్బ్రహ్మాస్త్రబన్ధనని
బన్ధనజోవిమోహః। యల్లక్ష్మణస్త్వదనుజోరిపుశక్తిముగ్ధశ్శతోర్గురు
ర్హనుమతస్తులఘుత్వమాప॥౨౮॥హాహన్తహన్తభవతశ్చరణారవిన్దద్వం
ద్వంకదానుభవితావిషయోమమాక్ష్ణోః। యోహంనిరర్గళవినిర్గళదన్ధకా
రైర్వృత్తైస్స్వవృత్తైస్సులభంసమయంవ్యతీతః ॥౨౯॥ వంశం రఘోరను
జిఘృక్షురిహావతీర్ణోదివ్యైర్వపుర్భిరథతాత్రభవద్గుణౌఘైః। త్వత్సన్నిధి
ప్రభవశైత్యజుషోయథాహివృక్షాశ్చతాంతి మభజన్తభవద్వియోగే ॥
యేధర్మమాచరితుమభ్యసితుంచయోగంబోద్ధుంచకిఞ్చననజా త్వధికా
రభాజః। తేపిత్వదాచరితభూతలబన్ధగన్ధాద్బద్ధాతిగాగి పరగతింగమి
తాస్తృణాద్యాః॥౩౦॥ తాదృగ్గుణోననుబభూవిథరాఘవత్వేయస్త్వావ

కంచరితమన్వహమన్వభుఙ్క్త । సోఽత్రైవహన్తహనుమాన్ పరమాం
విముక్తింబుద్ధ్వాఽవధూయచరితంతవసేవతేఽసౌ॥౩౨॥యంత్వంకృతాగ
సమపిప్రణతిప్రసక్తంతంవాయసంపరమయాదయయాఽక్షమిష్ఠాః।తేనై
వమాదృశజనస్యమహాగసోపియుక్తంసమాశ్వసనమిత్యవధారయామః॥

⟶ అథ శ్రీకృష్ణావతారమభిష్టౌతి. ⟵

సాపూతనాశకట మర్జునయోశ్చ యుగ్మంబాల్యోచితాన్యమరచే
ష్టితవిష్ఫులింగే । యస్యాలభన్తశలభత్వమహోనిగూఢ స్సత్వంవ్రజేవ
వృధిషేకిలకంసభీత్యా॥౩౪॥పశ్యత్సుసూరిషుసదాపరమంపదంతేదేవ్యా
శ్రియాసహవసన్ పరయావిభూత్యా। యోగేనయోగనిరతైః పరిమృ
గ్యమాణః కింత్వంవ్రజేషునవనీతమహోఅముష్ణాః ॥౩౫॥ యందుర్గ్ర
హం సుమనసోమనసాపినిత్యంబన్ధచ్ఛిదంపరమమీశముదాహరన్తి। దా
మ్నానిబద్ధ ఇతిశుశ్రుమ తంభవన్తం నాలంబభూవిథ బతశ్లథ నాయత
స్య ॥౩౬॥ ఏకంహిశైశవమపివ్యతివేలఖేలం యత్పూతనాశకటమర్జు
నయోశ్చయుగ్మమ్ । బాల్యోచితాన్యపరసాచివిచేష్టితేన హన్తాలభన్త
శలభాయితమాజసన్తే ॥౩౭॥ సత్యేవగవ్యనివహేనిజధామ్నిభూమ్నా ప
ర్యన్తసర్గసుకిమర్థమచూచురస్త్వమ్ । ముష్ణంశ్చకింవ్యజఘటో ఘటశే
షమగేగోపీజనస్య పరిహాసపదంకిమాసీః ॥౩౮॥ యన్నామనాథనవ
నీతమచూచురస్త్వంతచ్ఛాదనాయయదితేమతిరావిరాసీత్ । కింముగ్ధ
దిగ్ధముఖనాశకరపల్లవంతేగాత్రేప్రమృజ్యనిరగాఃకిలనిర్విశంకః ॥ ౩౯ ॥
తామన్యగోపగృహగవ్యముషంయశోదా గుర్వీత్వదీయమవమానమమృ
ష్యమాణా । ప్రేమ్ణాథదామపరిణామజుషాబబన్ధ తాదృఙ్నతేచరితమా
ర్యజనాస్పృహన్తే ॥౪౦॥ మాత్రాయదిత్వమసిదామనిసన్నిబద్ధస్తచ్ఛ్రా
విణాముదితచాతుషనిర్ఘృణామ్ । బధ్నాసిహన్తహృదయంభగవన్భత
స్తే సర్వోహివశ్య విషయే విశృణోతివీర్యమ్ ॥ ౪౧ ॥ కాన్తాలకాన్తమ
మలంకమలాయతాక్షం ముద్స్ఫురద్విలాస ముదితస్మితమున్నసంచ । వ
క్త్రం నవహాస్పరమగోపవధూహోపి కింత్వంగోపీమనాంసి నవనీతముతా

ము మోహీ॥౪౨॥ సర్వంగుణాయగుణినామితిసత్యమేత ద్యత్త్వి హేతర జనేమలినత్వ హేతుః । యద్గోపవేషవినివేశనము త్తమంతేగోపాలనం చగణయ న్తిగుణంగుణేషు ॥౪౩॥ గోపాలపోతకతయా నిభృతంధరి త్రీమావస్తుకామఇవసన్నపిబాల్యలౌల్యాత్ । ఐన్ద్రినిహత్యమఖమద్రి మఖోధధానగకింతస్థి షేసురగణాయసవాసవాయ ॥ ౪౪ ॥ వేణుక్వణ ప్రణయినిత్వయిలోకనాథే బృన్దావనంచరణసఞ్చరశైశవునానే॥భావా స్తదావనభువఃకిలకీదృశ స్తేత్వద్గీతసి క్తసికతాసువసున్ధరాసు॥ ౪౫॥ ధ న్యైస్త్వమ్నిశితంతదిహతావకరాసకాలేగీతేనయేనహి శిలాస్సలిలాంబభూ వుః । పశ్చాచ్చపికిఞ్చపరివృ త్తగుణానిభూతాన్యుర్వీకృశాసు మనుదమ్బర శమ్బరాణి ॥౪౬॥ తేభ్యఃకృతీనకిలకశ్చి దిహాస్తియేవై రాసోత్సవోత్సు కధియ స్తవకాననాన్తే । వేణుక్వణసుతరసౌఘపరిప్లుతాంతే స్వేస్వ క్వణైరసనయాలిలిహుర్భుజఙ్గాః ॥౪౭॥ అమ్భోదనీల మరవిన్ద దళాయ తాక్షం పిఞ్ఛావతంసమురరీకృత వేణుపాణిమ్ । త్వాంగోపవేష పరికర్మి తకాయకాన్తింధన్యాస్తదాదదృశురున్మథితాన్యభావాః॥౪౮ ॥ గోవర్ధ నోగిరివరోయమునానదీసాబృన్దావనంచమధురాచపురీపురాణీ। అద్యా పిహన్తసులభాఃకృతినాంజనానామేతేభవచ్చరణచారజుషః ప్రదేశాః॥ బృన్దావనేస్థిరచరాత్మకకీటదూర్వాపర్యన్తజన్తునిచయే బతయే తదా నీమ్ । నైవాలభామహిజనింహతకాస్తవతేపాపాగవదంత్రవకదావున రాశ్రయామః ॥ ౫౦॥ హాజన్మతాసుసితతాసుమయానలబ్ధం రాసేత్వ యావిరహితాఃకిలగోపకన్యాః।యాస్తావకీనపదపఙ్క్తిజుషోఽజుషన్త నిఃస్పృతత్రనిజమఙ్గమనఙ్గతప్తమ్ ॥౫౧ ॥ ఆచిన్వతఃకుసుమమఞ్జిసరో రుహాంతేయేభేజిరేబతవనస్పతయోలతావా । అద్యాపి తత్కులభువః కులదైవతంమే బృన్దావనంపుమధియంచసనాథయన్తి ॥ ౫౨ ॥ యత్తత్వ త్ప్రియంతదిహపుణ్య మపుణ్యమన్యన్నాస్త్యత్రయో ర్భవతిలక్షణమత్ర జాతు । ధూర్తాయితంతవతుయత్కిల రాసగోష్ఠ్యాం తత్కీర్తనం పర మపావనమామనన్తి॥౫౩॥యాఃకంసముఖ్యాన్నృపకీటనిబర్హణోత్థాసాన్నిధ్య

తత్రిజగత స్తవ నైవకీర్తిః । గోపాలనాదియదిదంభవదీయకర్మత్యార్ద్రీ
కరోతివిదుషాంహృదయంతదేతత్ ॥౫౪॥ గోపాలవేషపరికర్మ పరావ
రేశంయన్నామధామ పరమంతమసఃపరస్తాత్ । తత్పిఞ్ఛలాఞ్ఛనసు
దామకృతోపవీతంగోధూళిధూసరితకున్తలమన్తరాస్తామ్ ॥ ౫౫ ॥ య
ద్వైజరాసుతభయాద్విదలాయథాస్త్వంతచ్చేన్మనుష్యచరితానువిధా
నజంతే । తర్హిత్రిలోకగురుమీశ్వరమీశ్వరాణాంబాణావహే కిమితిశ
మ్భుమజృమ్భయస్త్వమ్ ॥౫౬॥ జాతంకుతస్తదకృతజ్ఞ విచేష్టితంతే వృ
త్రీయయాకిలవరంవవృషేవృషాంకాత్ । అక్షేమసక్తమతినాచ నిగాద
రేణవారాణసీహరపురీభవతాపిదగ్ధా ॥౫౭॥ సఞ్జీవయన్నపిమృతంసు
తముత్తరాయాస్సాందీపనేశ్చిరమృతంసుతమానయంశ్చ । ధామ్నోని
జాద్ద్విజసుతాన్పునరానయన్వాస్వామేవతాంతనుమహోకథమానయ
స్త్వమ్ ॥౫౮॥ అద్యాపినహ్యుపరతిస్త్రివిధాపచారాత్పాపగపరేనిపతి
తోస్మితమస్యపారే।ఏతాదృశోఽహమగతిర్భవతోదయాయాఃపాత్రం
త్వదీయచరణౌశరణంప్రపద్యే ॥ ౫౯ ॥ విస్రమ్భణం త్వయి నయద్యపి
మేస్తినాపి శ్రద్ధాయథోక్తవచనార్థగతాతథాఽపి।వాచంత్విమాంసకృద
థోప్యసకృన్మయోక్తాంసత్యాంకురుష్వదయయైవదయైకసిన్ధో॥౬౦॥పా
పీయసోపిశరణాగతశబ్దభాజోనోపేక్షణంమమతవోచితమీశ్వరస్య। త్వ
జ్జ్ఞానశక్తికరుణాసుసతీషు నేహపాపం పరాక్రమితుమర్హతిమామ
కీనమ్॥ ... ... ॥౬౧॥

ఇతిశ్రీహారితకులతిలక శ్రీవత్సాంకమిశ్రకృతిషు

శ్రీఅతిమానుషస్తవ స్సమాప్తః.

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రేభ్యో నమ ఉక్తి మధీమహే।

యదుక్తయస్త్రయీకణ్ఠే యాన్తిమఙ్గళసూత్రతామ్॥

శ్రీమతేశ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రమహాదేశికాయనమః.

శ్రీ రస్తు నమః.

శ్రీమతే శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్ర మహాదేశికాయనమః,

శ్రీవత్సచిహ్న మిశ్రకృతిషు పఞ్చసు స్తవేషు

శ్రీవైకుణ్ఠ స్తవ ప్రారమ్భః.

శ్రీవత్సచిహ్న † యాస్తిమఙ్గళసూత్రితామ్॥

యోనిత్య మచ్యుత పదామ్బుజ యుగ్మరుక్మ వ్యామోహత స్తదిత రాణి తృణాయ మేనే। అస్మద్గురో ర్భగవతోఽస్య దయైకసిన్ధో రామానుజస్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ ౧॥ త్రైవిద్యవృద్ధజనమూర్ధ విభూషణంయత్సంపచ్చ సాత్త్వికజనస్యయదేవ నిత్యమ్। యద్వాశరణ్య మశరణ్యజనస్య పుణ్యం తత్సంశ్రయేమ వకుళాభరణాఙ్ఘ్రి యుగ్మమ్॥ ౨॥ భక్తిప్రభావ భవదద్భుత భావబన్ధ సన్ధుక్షిత ప్రణయసార రసౌఘపూర్ణః। వేదార్థ రత్ననిధిరచ్యుత దివ్యధామా జీయాత్పరాంకుశ పయోధిరసీమభూమా॥ ౩॥ యన్మఙ్గళాయమహతే జగతామువన్తి త్రైవిష్టపాన్యపి పదాని యదాశ్రయాణి। వన్దామహే సరసిజేక్షణమద్వితీయం వేదాన్త వేద్యమనిదం ప్రథమం మహస్తత్ ॥౪॥ పీతామ్బరం వరద శీతల దృష్టిపాత మాజానులమ్బి భుజ మాయత కర్ణపాశమ్। తన్మేఘమేచకముదగ్రవిశాలవక్షో లక్ష్మీధరంకిమపివస్తు మమావిరస్తు ॥౫॥ యత్తత్త్వమక్షరమదృశ్యమగోత్రవర్ణ మగ్రాహ్యమవ్యయమనీదృశమద్వితీయమ్। ఈశానమస్యజగతోయదణోరణీయ స్తద్వైష్ణవం పదముదాత్తముదాహరామః ॥౬॥ ఆమ్నాయ మూర్ధనిచ మూర్ధనిచోర్ధ్వపుంసాంయద్ధామవైష్ణవమభీక్ష్ణతరంచకాస్తి। తస్మాదృశామపిచ గోచరమేతివాచోమన్యేతదీయమిదమాశ్రితవత్సలత్వమ్॥ ౭॥ జానన్న పీహకిలమామనపత్రపిష్ణుర్విష్ణోగపదప్రణయినీం గిరమాదిృయేహమ్। నత్వావలీఢమపితీర్థమతీర్థమాహుర్నోదన్యతాపిచళునాకిలలజ్జితవ్యమ్ ॥౮॥

దేవస్య దైత్యమథనస్య గుణేష్వయత్తాసంఖ్యా చ వాఙ్మనసగోచరతామత్యభూతామ్ । అప్యేవమణ్వపి చ తత్ర మమార్తిశాన్త్యై కీటస్య తృష్యత ఇవోదన్వతి విప్రుషా లమ్ ॥౯॥ ప్రేమార్ద్రవిహ్వలగిరః పురుషాః పురాణాస్త్వాం తుష్టువుర్మధురిపో మధురైర్వచోభిః । వాచో విడమ్బితమిదం మమ నీచవాచస్తత్రాస్తి తే సవిషయా మమ దుర్వచోభిః ॥౧౦॥ అజ్ఞాతవాత్రిభువనీ విదితా త్రయీ సా తాం హి ప్రమాణమభిజగ్మురతీన్ద్రియేఽర్థే । ఆభాసభూయమభియాన్త్యపరాణి దోషైరేషా తు దోషరహితా మహితా పురాణీ ॥౧౧॥ అన్తర్హితో నిధిరసి త్వమశేషపుంసాం లభ్యోఽసి పుణ్యపురుషైరితరైర్దురాపః । తత్ర త్రయీం సుకృతినః కృతినోఽధిజగ్మురాబాహ్యచక్షురితరైరితరైర్న్యపేతే ॥౧౨॥ చిత్రం విధేర్విలసితం త్విదమావిరస్తి దుష్టాత్మనామయమహో కలిదుర్విపాకః । యత్కేఽపిచిదత్ర భవతీం శ్రుతిమాశ్రయన్తో వ్యర్థైకదృష్టివినివిష్టధియో వినష్టాః ॥౧౩॥ బాహ్యాః కుదృష్టయ ఇతి ద్వితయే ప్యపారం ఘోరం తమస్సముపయాన్తి న హి తత్ర సేతుః । జగ్ధస్య కాననమృగైర్మృగతృష్ణికేవ స్సక కాసారసత్వనిహతస్య చ కోవిశేషః ॥ న్యాయస్మృతిప్రభృతిభిర్భవతా నిసృష్టైర్వేదోపబృంహణవిధావుచితైరుపాయైః । శ్రుత్యర్థమర్థమివభానుకరైర్విభేజుస్త్వద్భక్తిభావితవికల్మషశేముషీకాః ॥౧౪॥ యేతు త్వదఙ్ఘ్రిసరసీరుహభక్తిహీనాస్తేషామమీభిరపి నైవ యథార్థబోధః । పిత్తఘ్నమఞ్జనమనాప్నుషి జాతు నేత్రే నైవ ప్రభాభిరపి శఙ్ఖసితత్వబుద్ధిః ॥౧౫॥ (వేదార్థధీస్త్వయి తు భక్తిపవలభ్యయావాన్నియశ్చ భగవన్నసితత్వతస్త్వమ్ । జ్ఞాతుం తథా భువనభావనవేదవేద్యం ద్రష్టుం ప్రవేష్టుమపి భక్తిరేవ శక్యా) ॥౧౬॥ తత్త్వార్థతత్పరపరశ్శతవేదవాక్యైస్సామర్థ్యతస్మృతిభిరప్యథ తాదృశీభిః । త్వామేవ తత్త్వపరసాత్త్వికసత్పురాణైర్దేవజ్ఞధీభిరపి నుశ్చినుమః పరేశమ్ ॥ అన్యత్ర తు క్వచ పకేచిదిహేశ శబ్దాల్లోకే ప్రసిద్ధిముపగమ్య తమీశమాహుః । త్రైశ్చప్రసిద్ధివిభవస్య సమూలతాయై గ్రాహ్యత్రయీత్వయి తు సాఽచ్యుత సమ్మతీనా ॥౧౭॥ యః ఖల్వణోరణుతరో మహతో మహీయా

నాత్మా జనస్య జనకో జగతశ్చ యో౽భూత్ । వేదాత్మక ప్రణవ కారణవర్ణ
వాచ్యాంతం త్వాం వయం తు పరమేశ్వర మామనామః ॥ ౨౦ ॥ ఆత్మేశ్వరో౽సి న
పరో౽స్తి త వేశ్వరో౽న్యో విశ్వస్య చాసి పతిరస్య పరాయణం చ । నారాయ
ణాచ్యుత పరస్త్వమిహైక ఏవ బ్రహ్మాదయో౽పి భవదీక్షణలబ్ధసత్తాః ॥ ౨౧ ॥
నిత్యస్సమాభ్యధికవర్జిత ఊర్జితశ్రీర్నిత్యే౽క్షరే వివసన్ పురుషః పురాణః ।
సత్త్వప్రవర్తనకరో జగతో౽స్య మూలం నాన్యస్త్వదస్తి ధరణీధర వేదవేద్యః ॥
యం భూతభవ్యభవదీశమనీశమాహు రన్తస్సముద్రనిలయం యమనన్త
రూపమ్ । యస్య త్రిలోకజననీ మహిషీ చ లక్ష్మీ స్సాక్షాత్ స ఏవ పురు
షో౽సి సహస్రమూర్ధా ॥ ౨౩ ॥ సర్వశ్రుతిష్వనుగతం స్థిరమప్రకంప్యం
నారాయణాహ్వయధరం త్వమివానవద్యమ్ । సూక్తం తు పౌరుషమ
శేష జగత్పవిత్రం త్వాముత్తమం పురుషమీశ ముదా జహార ॥ ౨౪ ॥
ఆనన్దమైశ్వరమవాఙ్మనసా౽వగాహ్యం మామ్నాసిషుః శ్రుతగుణోత్త
రితక్రమేణ । సో౽యం తవైవ స హి త్వం హి హాన్తరాత్మా త్వం పుణ్డరీకన
యనః పురుషశ్చ పోష్టః ॥ ౨౫ ॥ యన్మూలకారణమబుద్ధ్యత సృష్టివాక్యై
ర్బ్రహ్మేతి వా సదితి వా౽౽త్మగిరాథ వా తత్ । నారాయణస్త్వమితి మహో
పనిషద్బ్రవీతి సౌబాలికీప్రభృతయో౽ప్యనుజగ్మురేనామ్ ॥ ౨౬ ॥ జ్యో
తిః పరం పరమతత్త్వమథో పరాత్మా బ్రహ్మేతి చ శ్రుతిషు యత్పరవస్తు వధీ
తమ్ । నారాయణస్తదితి తద్విశినష్టి కాచిద్విష్ణోః పదం పరమమిత్యపరా
గృణాతి ॥ ౨౭ ॥ సంక్రీడ్య భాష్య త్రిశిరస్సు పరస్య హంసా వాచ స్తవప్ర
థయితుం పరమేశితృత్వమ్ । క్షిప్త్వా హ న వ్యజగణత్క్రిమి ధాతృభేదం కా
మః జగన్తి నిగిరన్ పునరుద్గిరంశ్చ ॥ ౨౮ ॥ రూపశ్రియా పరమయా పరమే
ణ ధామ్నా చిత్రైశ్చ కైశ్చిదుచితైశ్చ పతశ్చరిత్రైః । చిహ్నైరసీ హ్యవ
పరైరపరైశ్చ కైశ్చిచ్చిహ్నైశ్చ తైస్త్వయి విపశ్చిత ఈశితృత్వమ్ ॥ ౨౯ ॥ య
స్యాః కటాక్షణమనుక్షణమీశ్వరాణా మైశ్వర్యహేతురితి సార్వజనీనసి
ద్ధమ్ । తాం శ్రీరితి త్వదుపసంశ్రయణాన్నిరాహు స్త్వాం చ శ్రియశ్శ్రి
యముదాహురుదారవాచః ॥ ౩౦ ॥ మాయా త్వయా గుణమయా౽ఖిలయా

నిసృష్టాసాతేవిభోకిమివసర్గనిర్మితే । కాతస్య-తాస్థిరతరఖ-వ
శేనకేచిత్సత్వాంశుతాచబధిరాస్త్వయితన్మహిమ్నా ॥౩౧॥ యస్థాస
వరక్రిమిపతంగమతంగజాదిష్వన్యేషుజన్తుషుసదైవవిజాయమానః। త్వ
న్నిత్యనిర్మలనిరఞ్జననిర్వికార కల్యాణసద్గుణనిధేస ఇతీరితస్తైః॥౩౨॥ త్వ
ద్దృష్టిజుష్టమిదమావిరభూదశేషం నోచేత్కటాక్షయసినైవ భవేత్ప్ర
వృత్తిః। స్థాతుంచ వాంఛతిజగత్తవదృష్టిపాతం తేనశ్రుతౌజగదిష్టేహి
జగత్త్వమేవ ॥౩౩॥ ఏవంభగోఇహాభవత్పరతన్త్రఏవ శబ్దోపిరూపవ
వదముష్యచరాచరస్య । ఐశ్వర్యమీదృశమిదంశ్రుతిషూదితంతే సాక్షి
యసామయమచాత్వయిమోహహేతుః ॥౩౪॥ యేత్వత్కటాక్షలవ
లక్ష్యమివక్షణంతై రైశ్వర్యమీదృశమలభ్యమలమ్భిభిః । యత్కేపి
సంజగదిరేపరమీశితృత్వం తేషామపిశ్రుతిషు తన్మహిమ ప్రసంగాత్॥
౩౫॥నిత్యేష్వవస్తుషుభవన్నిరపేక్షమేవతత్తత్స్వరూపమితికేచిదిహాభ్ర
మన్తః । ఐశ్వర్యమత్రతవసావధికంగిరంతే బ్రూతేత్రయీతునిరుపాధి
కమీశనంతే ॥౩౬॥ ఇచ్ఛాతఏవతవవిశ్వపదార్థసత్తా నిత్యంప్రియాస్త
వతుకేచనతేహినిత్యాః। నిత్యంత్వదేకపరతన్త్రనిజస్వరూపాభావత్క
మంగళగుణాహినిదర్శనంనః ॥౩౭॥ విశ్వస్యవిశ్వవిధకారణమచ్యుతత్వం
కార్యంతదేతదఖిలంచిదచిత్స్వరూపమ్। త్వంనిర్వికారఇతివేదశిరస్సు
ఘోషోనిస్సీమమేవతవదర్శయతీశితృత్వమ్ ॥ ౩౮ ॥ కింసాధనస్త్వనివస
న్ప్రముపాదదానః కస్మైఫలాయసృజతీశఇదంసమస్తమ్ । ఇత్యాద్యని
ష్ఠితకుతర్కమతేరయన్తస్త్వద్వైభవంశ్రుతి విదోవిదురప్రతర్క్యా
మ్ ॥౩౯॥ యత్సంవృతందశగుణోత్తరసప్తతత్త్వైరణ్డంచతుర్దశ జగద్భ
వధాతృధామ । అణ్డాని తత్సదృశాని పరశ్శతానిక్రీడా పిథేస్తవప
రిచ్ఛదతామగచ్ఛన్ ॥ ౪౦ ॥ ఇచ్ఛావిహారవిధయేవిహితాన్యమూనిస్వా
త్త్వద్విభూతిలవశేషకలాయుతాంశః । యానైనజాతుపరిణామపదా
స్పదంసాకాలాత్మికాతవపరామహతీవిభూతిః॥ ౪౧॥ యద్వైష్ణవంహి
పరమంపదమామనన్తిఖంవాయుదేవ పరమంతమసఃపరస్తాత్ । తేజో

మయం పరమసత్త్వమయం ధ్రువం యదానన్దకందమతిసుందరమద్భుతం
యత్ ॥౪౨॥ యద్బ్రహ్మరుద్రపురుహూతముఖైర్దురాపం నిత్యైరనిత్య
విరతైస్సనకాదిభిర్వా। సాయుజ్యముజ్జ్వలముశన్తి యదాఽపవర్గ్యం
యస్మాత్పరం న పదమఞ్చితమస్తి కించిత్ ॥౪౩॥ రూపేణ సద్గుణగణైః పర
యా సమృద్ధ్యా భావైరుదారమధురైరపి వా మహిమ్నా। తాదృక్తదీదృగి
దమిత్యుపవర్ణయన్త్యో వాచో యదీయవిభవస్య తిరస్క్రియాయై ॥ ౪౪ ॥
యద్వృద్ధ్యపక్షయవినాశముఖైర్వికారైరేతైరసంస్పృష్టమనస్తమి
తాస్తి శబ్దమ్। యద్గారవాచ్ఛ్రితిమధుఫల్గుఫలంక్రియాణామాదిష్టమన్యద
సుఖోత్తరమధ్రువం చ॥౪౫॥ నిర్మల్మషైర్నిహతజన్మజరావికారైర్భూ
యిష్ఠభక్తివిభవైరభవైరవాప్యమ్। అస్మైరథన్యపురుషైర్మనసాప్యనా
ప్యం వైకుణ్ఠనామ తవ ధామ తదామనన్తి॥౪౬॥ నిత్యా తవాన్యనిరపేక్షమ
హామహిమ్నోప్యేతాదృశీ నిరవధిర్నియతా విభూతిః। జ్ఞానాదయో గుణ
గణాస్సమతీతసీమా లక్ష్మీః ప్రియా పరిజనాః పతగేన్ద్రముఖ్యాః॥౪౭॥ ఏక
స్య యేషు హి గుణస్య లవాయుతాంశస్యాప్యత్ర స్యుచిత్స్ఖలు వాఙ్మనసాతిగ
స్స్యాత్। తే తాదృశోఽప్యవధయస్సమతీతసంఖ్యాస్తవత్సద్గుణాస్త్వమసి
తన్నిరపేక్షలక్ష్మీః ॥౪౮॥ సర్వస్య చైవ గుణతోహి విలక్షణత్వమైశ్వర్యత
శ్చ కిల కశ్చిదుదఞ్చితస్స్యాత్। తత్ప్రత్యుత త్వయి విభో విభవో గుణాశ్చ
సంబద్ధత స్తవ భజన్తి హి మంగళత్వమ్ ॥౪౯॥ దూరే గుణాస్తవ తు సత్త్వర
జస్తమాంసి తేన త్రయీ ప్రథయతి త్వయి నిర్గుణత్వమ్। నిత్యం హరే నిఖిల
సద్గుణసాగరం హి త్వామామనన్తి పరమేశ్వరమీశ్వరాణామ్ ॥౫౦॥ జ్ఞా
నాత్మన స్తవ తదేవ గుణం గృణంతి తేజోమయస్య హి మణేర్గుణ ఏవ తేజః।
తేనైవ విశ్వమపరోక్షముదీక్షసే త్వం రత్నాత్వదీక్షణత ఏవ యతోఽఖిల
స్య ॥౫౧॥ త్రయ్యుద్యతా తవ యువత్వముఖైర్గుణౌఘైరానందమేధిత
మియానితి సంనియన్తుమ్। తేయే శతం త్వితి పరమ్పరయాపవృత్తా నైవై
ష వాఙ్మనసగోచర ఇత్యుదాహ ॥౫౨॥ ఏవం తయా చతురయా తవయా
వనాద్యాస్సర్వే గుణాస్సహ సమస్తవిభూతిభిశ్చ। ప్రవ్యాహృతాస్స్వ

రవధీనవధీరయన్తో వాచామగోచరమహో మహిమానమేవ ॥౪౩॥ సంవ
ర్తవర్తినిఖిలం నిరభిజ్ఞమజ్ఞం చిత్రైవకర్మణి యథార్హ మహానియ
చ్ఛన్ । సద్యస్త్వమిద్రుహిణభవమభేదమేత దావిశ్చకర్థ సకృదీక్షణదీ
క్షణేన ॥౪౪॥ అస్తంయదుద్యదుపచాయ్యపచాయిచైవమీశందరిద్రమ
థజంగమమప్యసంగమ్ । విశ్వంవిచిత్ర మవిలక్షణవీక్షణేన విక్షోభయ
స్యనవధిర్బతశక్తిరైశీ ॥౪౫॥ రూపప్రకారపరిణామకృతవ్యవస్థంవిశ్వం
విపర్యసితుమన్యదసచ్చకర్తుమ్ । త్వామ్యక్స్వభావనియమం కిముదీక్షసే
త్వంస్వాతన్త్ర్యమైశ్వరమపర్యనుయోజ్యమాహుః ॥౪౬॥ సంవర్తసం
భృతకరస్యసహస్రరశ్మే రుస్రంతమిస్రయదజస్ర విహారివారి । నిత్యా
నుకూలమనుకూలనృణాంపరేషా ముద్వేజనంచతవతేజ ఉదారహన్తి॥
౪౭॥ నైవప్యవాప్యమనవాప్తమిహాస్తి యస్యసత్తాపితస్యతవవీక్షణతః
ప్రజానామ్ । సంపత్తుకింపునరితోనవదాన్యమన్యం మన్యేత్వమేవఖలు
మన్దిరమిన్దిరాయాః ॥౪౮॥ పాపైరనాదిభవసమ్భవవాసనోత్థైర్దుఃఖే
షుయఃఖలుమిమంక్షతిహన్తజన్తుః।తంకేవలంస్వకృపయైవసముద్ధరిష్యం
స్త్వద్దుష్కృతస్య ననునిష్కృతిమాత్థశాస్త్రైః ॥౪౯॥ శాస్త్రైరనాదిని
ధనైస్స్మృతిభిస్త్వదీయ దివ్యావతారచరితైశ్చభయాచ్చదృష్ట్యా । ని
శ్రేయసంయదుపకల్పయసి ప్రజానాం సాత్వత్కృపాజలధి తల్లజవ
ల్గితశ్రీః ॥౫౦॥ హైహన్తజన్తుషునిరన్తరసన్తతాత్మా పాపాహినామవ
దశోయమచిన్త్యశక్తిః । యాస్త్వత్కృపాజలధిమప్యతివేలఖేల ముల్ల
ఙ్ఘయత్యకృతభాసురభాగధేయాన్ ॥౫౧॥ యద్బ్రహ్మకల్పనియతాను
భవేప్యనాశ్యం తత్కిల్బిషంసృజతిజన్తురిహక్షణార్ధే । ఏవంసదాసకల
జన్మసుసాపరాధం క్షామ్యస్యహోతదభిసంధివిరామమాత్రాత్ ॥౫౨॥
క్షాన్తిస్తవేయమియతీమహతీకథన్ను మహ్యేవహాత్వయికృతాఞ్జలి
పఞ్జరేషు । ఇత్థంస్వతో నిఖిలజన్తుషునిర్విశేషం వాత్సల్యముత్సుకజనేషు
కథంగుణస్తే ॥౫౩॥ విశ్వంధియైవ విరచయ్యనిచాయ్య భూయస్సఞ్జ
హ్రీషస్సనిసమాశ్రితవత్సలత్వే । ఆజగ్ముషస్తవగజోత్తమబృంహితేన

పాదంపరామృశతిపాపిచకామనీషా ॥౬౪॥ యఃకశ్చిదేవ యదికశ్చ
నహన్తజన్తుర్భవ్యోభజేత భగవన్తమనన్యచేతాః । తంసోఽయమీదృశఇ
యానితివాప్యజానన్ హ్యైవైనతేయ సమమప్యురరీకరోషి ॥౬౫॥ త్వ
త్సామ్యమేవభజతామభివాఞ్ఛసిత్వం త్వత్సాత్కృతైర్విభవ రూపగుణై
స్తవదీయైః । ముక్తింతతోఽపిపరమంతవసామ్యమాహు స్తవద్దాస్యమే
వవిదుషాంపరమంమతంతత్ ॥౬౬॥ తద్దైవతథాస్తుకతమోఽయమహో
స్వభావో యావాన్యథావిధగుణోభజతేభవన్తమ్ । తావాంస్తథావి
ధగుణస్తదధీనవృత్తిస్సంశ్లిష్యసేత్వమిహతేన సమానధర్మా ॥౬౭॥ నీలా

→* శ్రీవైకుణ్ఠనాథం అభిష్టౌతి, *←

ఞ్జనాద్రినిభమున్నసమాయతాక్ష మాజానుజైత్రభుజమాయతకర్ణపా
శమ్ । శ్రీవత్సలక్షణముదారగభీరనాభింపశ్యేమ దేవశరదశ్శతమీదృశం
త్వామ్ ॥౬౮॥ అమ్భోరుహాక్షమరవిన్దనిభాఙ్ఘ్రియుగ్మమాతామ్రతా
మరసరమ్యకరాగ్రకాన్తిమ్। భృఙ్గాలకంభ్రమరవిభ్రమకాయకాన్తిం
పీతామ్బరంవపురదస్తవయంస్తువామ ॥౬౯॥ భ్రూవిభ్రమేణమృదుశీత
విలోకితేనమన్దస్మితేన మధురాక్షరయాచవాచా । ప్రేమప్రకర్షపి
శునేనవికాసినాచ సమ్భావయిష్యసికదాముఖపఙ్కజేన ॥౭౦॥ వజ్రా
ఙ్కుశధ్వజసరోరుహశఙ్ఖచక్రమత్స్యసుధాకలశకల్పకకల్పితాఙ్కమ్।త్వ
త్పాదపద్మయుగళం విగళత్ప్రభాభిర్భూయోఽభిషేక్ష్యతికదానుశిరోమ
దీయమ్ ॥౭౧॥ త్రైవిక్రమక్రమకృతాక్రమణత్రిలోకముత్తంసముత్తమ
మనుత్తమభక్తిభాజామ్ । నిత్యంధనంమమకదాహి మదుత్తమాఙ్గ
మఙ్గీకరిష్యతి చిరంతవపాదపద్మమ్ ॥౭౨॥ ఉన్నిద్రపత్రశతపత్రసగో
త్రమనన్తర్గ్లైఖారవిన్దమభినన్దనమిన్ద్రియాణామ్ । మన్మూర్ధ్నిహన్తకరప
ల్లవతల్లజంతే కుర్వన్కదాకృతమనోరథయిష్యసేమామ్॥౭౩॥ఆఙ్గీనస
ర్గనియతాత్వయిహన్తకాన్తిర్నిత్యంతవాలమియమేవ తథాపిచాన్యా।
వైభూషణీభవతికాన్తిరలంతరాంసా*హ్యైవంపుష్కలైవ నిఖిలాపి భవద్వి

* సర్వంచ మఙ్గళముశన్తిహిమఙ్గళానామితి పాఠాన్తరమ్.

భూతిః ॥౨౪॥ శ్రీవత్సకౌస్తుభకిరీటలలాటికాభిః కేయూరహారకటకో
త్తమకర్ణికాభిః । ఉద్దామదామమణినూపురనీవిబంధైర్భ్రాన్తం భవన్త
మనిమేషముదీక్షిషీయ ॥౨౫॥ ఐన్దీవరీక్వచిదపిక్వచిదారవిన్దీచన్ద్రాత్రిశక్తి
క్వచనచక్వచనాథవైమి । కాన్తిస్తవోఘపరభాగపరస్పరశ్రీఃపార్శ్యేత
పారణయితుంకిముచక్షుషోర్మే ॥౨౬॥ త్వాంసేవితంజలజచక్రగదాసిశా
ర్ఙ్గైఃస్త్రాగ్ర్యేణసైన్యపతినాఽనుచరైస్తథాన్యైః । దేవ్యాశ్రియాసహవ
సన్తమనన్తభోగేభుఞ్జీయసాఞ్జలిరసఙ్కుచితాక్షిపక్ష్మా ॥౨౭॥ కైఙ్క
ర్యనిత్యనిరతైర్భవదేకభోగైర్నిత్యైరనుక్షణనవీనరసార్ద్రభావైః । ని
త్యాభివాంఛితపరస్పరనీచభావైర్మద్దైవతైరపిజనైస్తవసఙ్గసీయ ॥౨౮॥
యత్కిఞ్చిదుజ్జ్వలమిదంయదుపాఖ్యయాహుస్స్వాన్తర్వ్యవృద్ధిరితి యస్య
హిమాంశలేశః । నాస్మైన్నవయాఽక్రియమశన్తియదీయధామత్వామా
మనన్తియతమాయతమానసిద్ధిః ॥౨౯॥ యావైత్వయాప్యదధిమన్థన
యత్నలభ్యాయాస్తన్నితేతిజగదున్మథనోద్యతోభూః । యాచప్రతిక్ష
ణమపూర్వరసానుబంధైర్భావైర్భవన్తమభినన్దయతేసదైవ ॥౩౦॥ రూ
పశ్రియాగుణగణైర్విభవేనధామ్నా భావైరుదారమధురైశ్చరితైశ్చరి
త్రైః । నిత్యంతవైవసదృశీంశ్రియమీశ్వరీంతాంత్వాంచాశ్చితఃపరిచరేయ
ముదీర్ణభావః ॥౩౧॥ యాబిభ్రతీస్థిరచరాత్మకమేవవిశ్వంవిశ్వమ్భరాపర
మయాక్షమయాక్షమాచ । తాంమాతరంచపితరంచ భవన్తమస్యప్యుచ్ఛ
స్త్రరాత్రియజనమావరివస్యతోమే ॥౩౨॥ భావైరుదారమధురైర్వివిధైర్వి
లాసైర్భ్రూవిభ్రమస్మితకటాక్షనిరీక్షణైశ్చ । యాత్వన్మయీత్వమపియన్మ
యఏవసామ్యాంనీశాసితాన్తమురరీకురుతాముదారా ॥౩౩॥ భావైరను
క్షణమపూర్వరసానువిద్ధైరత్యద్భుతైరభినవైరభినన్ద్య దేవీః । భృత్యాన్య
థోచితపరిచ్ఛదినోయథార్హంసమ్భావయన్తమభితోభగవన్భవేయమ్ ॥
౩౪॥ హాహన్తహన్తహతకోస్మిఖిలోస్మిధిఙ్మాంమహ్యన్నహోఽహమి
దంకిమువాచవాచా । త్వామఙ్గమఙ్గళగుణాస్పదమస్తహేయంమాస్మర్తు
మేవకథమర్హతిమాదృగంహః ॥౩౫॥ అంహఃశ్రీసహ్యా విసిగ్రహ్యావిశో

ధ్యబుద్ధిం వ్యా*పూయ విశ్వమశివం జనుషానుబద్ధమ్ । ఆదాయ సద్గుణగ
ణానపి నాహమర్హస్త్వత్పాదయోర్యదహమత్ర చిరం నిమగ్నః ॥౮౬॥ జా
నేఽథవా కిమహమఙ్గ యదేవ సఙ్గాదఙ్గీకరోషి నహి మఙ్గళమన్యదస్మాత్ । తే
న త్వమేనమురరీకురుషే జనం చేన్నైవాముతో భవతి యుక్తతరోఽపి క
శ్చిత్ ॥౮౭॥ యన్నాథ వామభవదీయకటాక్షలక్ష్యం సంసారగర్తపరి
వర్తమతో గమామ । అగాంసి మే ఖలు సహస్రమజస్రమేవ జన్మ స్వత
స్మిహి కథం తదిమే నుకంప్యాః ॥౮౮॥ సత్కర్మ నైవ కిల కిఞ్చన సఞ్చినోమి
విద్యాప్యవద్యరహితా న తు విద్యతే మే । కిఞ్చ త్వదఞ్చితపదామ్బుజభక్తి
హీనః కపాత్రం భవామి భగవన్భవతో దయాయాః ॥ ౮౯ ॥ కిం భూయసా
ప్రలపితేన యదేవ కిఞ్చిత్పాపాహ్వమల్పమురు వా తదశేషమేషః । జాన
న్నవాశతసహస్రపరార్ధకృత్వో యోఽకార్ష మేనమగతిం భగవన్క్షమస్వ॥
దేవ త్వదీయ చరణప్రణయప్రవీణ రామానుజార్యవిషయీకృతమప్య
జస్రమ్ । భూయః ప్రధర్షయతి వైషయికో విమోహో మామత్ర కర్మగతి
కతరదత్ర సమానసారమ్ ॥౯౦॥ గర్భేషు నిర్భరనిపీడనభిన్నదేహా గర్భోది
యసోఽతిమహతోఽప్యఖిలస్య జన్తోః । జన్మాన్తరాణ్యనువిచిన్త్య పరస్స
హస్రాణ్యత్రాహమప్రతివిధిర్నిహతశ్చరామి ॥ ౯౧ ॥ భూయశ్చ జన్మ
సమయేషు సుదుర్వచాని దుఃఖాని దుఃఖమతిరిచ్య కిమప్యజానన్ । మూ
ఢోఽనుభూయ పునరేవ తు బాలభావం దుఃఖోత్తరం నిజచరిత్రమముత్ర సే
వే ॥౯౨॥ భూయాంసి భూయ ఉపయన్వివిధాని దుఃఖాన్యన్యచ్చ దుఃఖమ
నుభూయ సుఖభ్రమేణ । దుఃఖానుబన్ధమపి దుఃఖవిమిశ్రమల్పం క్షుద్రం
జుగుప్సితసుఖం సుఖమిత్యుపాసే ॥౯౩॥ లోలద్భిరిన్ద్రియహయైరప
థేషు నీతో దుష్ప్రాపదుర్గమమనోరథమథ్యమానః । విద్యాధనాభిజన
జన్మమదేన కామక్రోధాదిభిశ్చ హతధీర్న శమం ప్రయామి ॥౯౪॥ లభ్యేషు
దుర్లభతరేష్వపి వాఞ్ఛితేషు జాతా సహస్రగుణతః స్పృహితస్పృహా నేపి । వి
ఘ్నైర్హతేష్వపి చ తేషు సమూలఘాతం వర్ధిష్ణురేవ న తు శామ్యతి హన్త

---

* వ్యాధూయేతి పాఠాన్తరమ్.

తృష్ణా ॥౯౬॥ తత్తత్కీర్తనస్తుతినమస్కృతివేదనేష శ్రద్ధానభక్తిరహితా శక్తిరథో న చేచ్ఛా। నైవానుతాపమితరేష్వకృతేషు కిన్ను భూయానచాపా పరికరః ప్రతికూలపక్షే ॥౯౭॥ ఏతేన వై సువిదితంబత మామకీనం ఘోరాత్మ్యమప్రతివిధేయమపారమీశ । సమ్యాశ్రితోఽప్యపద మస్మి యతస్త్వదీయనిస్సీమభూమకరుణామృతవీచివాయోః ॥౯౮॥ ఐశ్వర్యవీర్యకరుణాగరిమక్షమాద్యాస్స్వామిన్న కారణసుహృత్త్వమథో విశేషాత్ । సర్వేగుణాస్సవిషయాస్తవమామపార ఘోరాఘపూర్ణమగతింనిహతం సమేత్య ॥౯౯॥ త్వత్పాద సంశ్రయణ హేతుషు సాధికారా నుద్యుఙ్క్ష్వతశ్చరితకృత్స్నవిధీంశ్చతాంస్త్వం । త్వంరక్షసీతిమహిమా తవనాలమేషా మాంచేదనీదృశమనన్యగతింనరక్షేః ॥౧౦౦॥ యాకర్మణామధికృతిర్వ్యవహార్యమస్తేష్వప్యేవ్యవస్థితిరశేషమిదంహి పుంసామ్ । త్వామన్తరేణనకథంచనశక్య మాప్తుమేవంచతేష్వమయిచాస్తినతే విశేషః ॥౧౦౧॥ నిర్బన్ధఏషయది తేయదశేషవైధసంసేవినోవరదరక్షసి నేతరాంస్త్వమ్। తర్హి త్వమేవమయిశక్త్యధికారవాంఛాః ప్రత్యూహశాన్తిమితరచ్చ విధేహివిశ్వమ్ ॥ ... ... ॥౧౦౨॥

వ్యక్తీకుర్వన్నిగమశిరసామర్థమన్తర్నిగూఢం శ్రీవైకుణ్ఠస్తుతిమకృత యోశ్రేయసేసజ్జనానామ్ । కూరాధీశం గురుతరదయాదుగ్ధసిన్ధుంతమీడే శ్రీవత్సాఙ్కం శ్రుతిమతగురుం ఛాత్రశిష్యైకధామ ॥ ...

ఇతి శ్రీహారితకులతిలక శ్రీవత్సాంకమిశ్రకృతిషు
శ్రీ వైకుణ్ఠస్తవస్సమ్పూర్ణః.

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రేభ్యోనమఉక్తిమధీమహే।
యదుక్తయస్త్రయీకణ్ఠే యాన్తిమఙ్గళసూత్రతామ్॥

శ్రీమతే శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్ర మహాదేశికాయనమః.

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీమతే శ్రీపరాశర భట్టార్య మహాగురవే నమః.

శ్రీపరాశర భట్టార్య విరచితే

శ్రీ రఙ్గ రా జ స్త వే పూ ర్వ శ త క మ్.

శ్రీపరాశరభట్టార్యశ్శ్రీరఙ్గేశపురోహితః।
శ్రీవత్సాంకసుతశ్శ్రీమాన్ శ్రేయసే మేఽస్తుభూయసే॥

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రేభ్యో నమఉక్తి మధీమహే । యదుక్తయస్త్రయీకంఠే యాన్తిమఙ్గలసూత్రతామ్॥౧॥ రామానుజపదచ్ఛాయాగోవిన్దాహ్వానపాయినీ । తదాయత్తస్వరూపాసాజీయాన్మద్విశ్రమస్థలీ॥౨॥ రామానుజమునిర్జీయాద్యోహరేర్భక్తియన్త్రితాత్ ।కలికోలాహలక్రీడాముఖాగ్రహమపాహరత్ ॥౩॥ విధాయవైదికంమార్గమకౌతస్కుతకంటకమ్ । నేతారంభగవద్భక్తేర్యామునంమనవామహే ॥౪॥ నౌమినాథంమునింనామజీమూతంభక్త్యవగ్రహే । వైరాగ్యభగవత్తత్త్వజ్ఞానభక్త్యభివర్షకమ్ ॥౫॥ ఋషింజుషామహేకృష్ణతృష్ణాతత్త్వమివోదితమ్। సహస్రశాఖాంయోఽద్రాక్షీద్ద్రామిడీంబ్రహ్మసంహితామ్॥౬॥ నమశ్శ్రీరంగనాయక్యై యద్భ్రూవిభ్రమభేదతః।ఈశేశితవ్యవైషమ్యనిమ్నోన్నతమిదంజగత్ ॥౭॥ శ్రీస్తనాభరణంతేజశ్శ్రీరంగేశయమాశ్రయే। చిన్తామణిమివోద్వాన్తముత్సంగేఽనంతభోగినః॥౮॥ అస్తివస్తువిదమిత్థంత్వప్రసంఖ్యానపరాఙ్ముఖమ్ । శ్రీమత్యాయతనేలక్ష్మీపదలాక్షైకలక్షణమ్ ॥౯॥ లక్ష్మీకల్పలతోత్తుంగస్తనస్తబకచంచలః । శ్రీరంగరాజభృంగోమేరమతాంమానసామ్బుజే ॥౧౦॥ స్వస్తిశ్రీస్తనకస్తూరీమకరీముద్రితోరసః । శ్రీరంగరాజాచ్ఛరదశ్శతమాశాస్మహేతరామ్॥౧౧॥ పాతుప్రణతరక్షాయాం విలంబమసహన్నివ । సదాపఞ్చాయుధీంబిభ్రత్సనశ్శ్రీరంగనాయకః ॥౧౨॥ అమతంమతంమతమథామతంస్తుతం

పరినిందితం భవతినిందితంస్తుతమ్ । ఇతిరంగరాజ ముదజూఘుషత్త్రయీ
యోస్తుమహేంవయంకిమితితన్నశక్నుమః ॥౧౩॥ యదిమేసహస్రవదనా
దివైభవంనిజమర్పయేత్సకిలరఙ్గచన్ద్రమాః । అథశేషవన్నమచతద్వదే
వవాస్తుతిశక్త్యభావవిభవేపిభాగినౌ ॥౧౪॥ సోఽఙ్గవేదయదివానకిలేతి
వేదస్సందేగ్ధ్యనర్ఘ్యవిదమాత్మనిరంగనాథమ్। స్థానేయదేషఖలుదోష
మలీమసాభిర్మద్వాగ్భిరైశమతిశాయినమావృణోతి॥౧౫॥ స్వంసంస్కృ
తద్రావిడవేదసూక్తైర్యంతంమదుక్తైర్మలినీకరోతి । శ్రీరంగకమ్రికక
లఙ్కంఏవస్నాత్వాపిధూళీరసికంనిషేద్ధా ॥౧౬॥ కిన్తుప్రపత్తిబలతారిత
విష్ణుమాయామద్వంశ్యరాజకులదుర్లలితంకిలైవమ్ । శ్రీరంగరాజకమ
లాపదలాలితత్వం యద్వాహరాధ్యతిమమస్తుతిసాహసేస్మిన్ ॥ ౧౭ ॥
నాథస్యచన్వమహిమార్ణవపారదృశ్వ విజ్ఞానవాగ్విలసితం సహతేనవే
దః । ఆపేక్షికంయదితదస్తిమమాపితేన శ్రీరంగిణఃస్తుతివిధావహమధ్య
కార్షమ్ ॥౧౮॥ అన్యత్రతాతద్గుణోక్తిర్భగవతినతదుత్కర్ష చాత్వైగప
రేషాం స్తుత్యత్వాద్వ్యావదర్థాఫణితిరపి తథాతస్యనిస్సీమకత్వాత్ । ఆ
మ్నాయానామసీమ్నామపిహరివిభవేవర్షబిన్దోరివాబ్ధౌసంబంధాత్సావ
త్మలాభోనతుకబళనతఃస్తోతురేవంనకిందె ॥౧౯॥ కావేరిమవగాహిషీ
యభగవద్భోగాన్తరాయీభవత్కర్మక్లేశఫలాశయ ప్రశమనో ద్వేలా
మలస్రోతసమ్।జన్తోస్సంసరతోఽర్చిరాదిసరణివ్యాసంగభంగాయయా
లోకేస్మిన్విరజేవవేల్లితజలా శ్రీరంగమాలిఙ్గతి ॥౨౦॥ దుగ్ధాబ్ధిర్జనకో
జననహమియంశ్రీరేవపుత్రీవరశ్శ్రీరంగేశ్వర ఏతదర్హమిహకింకుర్యా
మితీవాకులా । చంచచ్చామర చంద్రచందనమహా మాణిక్యముక్తోత్కరా
రానాకావేరీ లహరీకరైర్విదధతీపర్యేతిసాసేవ్యతామ్ ॥౨౧॥ తీర్థంశు
ద్ధతిపాతినన్దనతరూన్ రథ్యాంగణాన్యుత్థితిస్నానీయంగృహపానవారివ
హతిస్నాతగఃప్రనీతేజనాః। శ్యామంవేదరహస్యవత్తిపులినేషేనైర్హ్మా
సన్తీవతద్గంగాంవిష్ణుపదీత్వమాత్రముఖగాం హేమాపగాహంత్వఘమ్॥
౨౨॥ అగణితగుణావద్యంసర్వంస్థిరత్రసమప్రతిక్రియమపిపయఃపూరై

రోప్యాయయ-త్యనుజా(గతీ । (ప్రవహతిజగద్ధాత్రీభూత్వేవరంగపతే
ర్దయా శిశిరమధురాగాధాసానగ పునాతుమరుద్వృధా ॥౨౩॥ తరళ
తనుతరంగైర్మందమాందోళ్యమానస్వతట విటపిరాజీమంజరీసు ప్రభృం
గా । క్షిపతుకనకనామ్నీనిమ్నగానారికేళ(క్రముకజ మకరన్దై ర్మాంస
లాపా మదంహాః॥౨౪॥కదళవకుళజంబూ పూగమాకన్దకణ్ఠద్వయసనరస
నీరామన్తరాసహ్యాకన్యామ్ । ప్రబలజలపిపాసాలమ్బమానామ్బుదా
ఘుభిమకరతరుబృన్దం వన్ద్యతామన్తరీపమ్ ॥౨౫॥ యద్విష్ణోగపదమత
మళపరోరిజైాక్య ౧ం ముక్తానామనువిరజంవిదీ(ప్రమాహుః । తత్పుణ్యం
పుళినమిదంతయాద్యమద్యే కావేరీస్ఫురతితదక్షిషీయసత్యమ్ ॥౨౬॥ త్రి
య్యానప్రవహతిమతీషువైష్ణవానాం పాప్యాసుప్రచురభవశ్రమాపహాః
సు। కావేరీపరిచరితాసుపావనీషుశ్రీరంగోపవనతటీషువర్తిషీయ॥౨౭॥
స్ఫురితశఫరదీప్యన్నాళికేరీగుళుచ్ఛప్రసృమరమధుకుల్యా వర్ధితానోక
హాని। రతిమవిరతిరంగారామరమ్యస్థలాని (క్రముకపనసమోచామేచకా
నిక్రియాసుః ॥౨౮॥ అధిపరమపదంపురీమయోధ్యామమృతవృతామప
రాజితాముశన్తి । పుళినముపరిరంగరాజధానీ పిశితదృశామపిసాపుర
శ్చకాస్తే ॥౨౯॥ భవపదమపివిన్యధామకర్తుంతదుభయతన్నిశ్రితహార్మ్య
మాలికేవ । భవనమణితరైర్విజృంభమాణాజయతిత రామిహ రజ్గరా
జధానీ ॥౩౦॥ మణిమకరరుచీర్వితత్యపాశాన్విసృమరకేతుకరైర్మృగం
హిమాంశోః । శ్రియఇవనవకేళమేజిఘృక్షున్సుఖయతురంగపురీచకా
సతీనః ॥ ౩౧ ॥ జనపదగరిదన్తరీపపుష్యత్పురపరిపాలన నిత్యజాగరూ
కాన్ । ప్రహరణపరివారవాహనాద్యానుర్మదముఖాన్ గణనా
యకాన్నమామి ॥౩౨॥ అహృతసహజదాసాస్సూరయస్స్రస్తబన్ధావి
మలచరమదేహా ఇత్యమీరంగధామ । మహితమనుజతిర్యక్స్థావరత్వా
శ్మ్రయన్తేసునియతమితిమేస్మప్రాహుకైభ్యోనమస్స్యాత్ ॥౩౩॥ శ్రీరం
గదివ్యభవనంభువిగోపురాణాం (ప్రాకారతేనసికరేణగరుత్మతేవ । పా
ర్శ్వప్రసారితపతత్రిపుటేన భక్త్యానానాతనూభిరుప గూఢముపఘ్న

యామః ॥౩౪॥ ప్రాకారమధ్యాజిరమండపోక్త్యా సద్వీపరత్నాకరరత్న
శైలా । సర్వంసహా రఙ్గవిమానసేవాం ప్రాప్తేవ తస్మిన్నిరమావిరస్తి ॥
౩౫॥ జితబాహ్యజినాదిమణిప్రతిమా అపి వైదికయన్నివ రంగపురే । మ
ణిమణ్డపవప్రగణాన్విదధే పరకాలకవిః ప్రణమేమహి తాన్ ॥౩౬॥ స్తై
రాననాక్షికమలైర్నమతః పునానాన్ దంష్ట్రాగదాభ్రుకుటిభిర్ద్విషతో ధు
నానాన్ । చణ్డప్రచణ్డముఖతః ప్రణమామి రంగ ద్వారావలీషు చతసృ
ష్వధికారభాజః ॥౩౭॥ సర్వాత్మసాధారణనాథగోష్ఠీ పూరేపి దుష్పూ
రమహావకాశమ్ । ఆస్థానమానన్దమయం సహస్రస్థూణాదినామ్నా తదవా
ప్నవాని ॥౩౮॥ విహరతి హరౌ లక్ష్మ్యా లీలాతపత్రపరిష్క్రియా వినిమ
యవిధా సూనా సూనక్రియా సఫలోత్పలామ్ । అథమునిమనఃపద్మైః స్వా
జ్ఞాసహామవిహారజశ్రమహరతటీం యామస్తామైన్దవీ మరవిన్దినీమ్॥
౩౯॥ తాపత్రయీమైన్దవపుష్కరిణ్యాం నిమజ్య నిర్వాపయతాస్మియ
స్యాః । అభ్యాసతోఽపామఘమర్షణీనాం చన్ద్రస్సుధాదీధితితా మ
వాప ॥౪౦॥ పూర్వేణ తాం తద్వదుదారసిమ్నా ప్రసన్న శీతాశయమ
గ్ననాథాః । పరాఙ్కుశాద్యాః ప్రథనేపుమాంసో నిషేదివాంసో దశ
మాం దయేరన్ ॥౪౧॥ ఆధారశక్తిముపరిప్రకృతిం పరేణ తాం కూర్మమ
త్రఫణినం పృథివీం ఫణాసు । పృథ్వ్యాం పయోధిమథి తన్నలినం నిధాయ
శ్రీరంగధామ సునివిష్టమభిష్టవాని ॥౪౨॥ పరేణ నాకం పురి హేమమ
య్యాం యో బ్రహ్మకోశోస్త్యపరాజితాఖ్యః । శ్రీరంగనామ్నా తమపౌ
రుషేయం విమానరాజం భువి భావయామి ॥౪౩॥ అనాద్యామ్నాతత్వా
త్పురుషరచనాదోషరహితం జనే తాంస్తాన్కామాన్విదధదపి సాయుజ్య
హృదయమ్ । అసందేహోధ్యాసం భగవదుపలంభస్థలమమీ ప్రతీమః శ్రీ
రంగం శ్రుతిశతసమానస్థిరశరణమ్ ॥౪౪॥ అపిఫణిపతిభావాచ్ఛుభ్రిమ స్త
శ్యయాళోర్మరతకసుకుమారై రంగభర్తుర్మయూఖైః । సకలజలధిపాన
శ్యామజీమూతజైత్రం పులకయతి విమానం పావనం లోచనే నః ॥౪౫॥
వ్యాపిరూపమపి గోష్పదయిత్వా భక్తవత్సలతయోజ్ఝితవేలమ్ । తద్వ

షంతపన్న కేసరిరూపం గోపురోపరివిజృమ్భితమీడే ॥ ౪౬ ॥ అహమమల మవలమ్బ స్వీదతామిత్యజస్రం నివసదుపరిభాగే గోపురం రంగధామ్నః। క్వచన నృపరిపాటీవాసితం క్వాపి సింహాక్రమసురభితమేకం జ్యోతిరగ్రే చకాస్తి ॥౪౭॥ సంశోధ్య పావనమనోహరదృష్టిపాతైర్దేవాయ మామపి నివేదయతాం గురూణామ్। సర్వోత్తరే భగవతోఽస్య కటాక్షవీక్షాపాత్రేఽనుప్రపద్య చరితగ్ం పరితోభవేయమ్ ॥౪౮॥ శ్రీరంగరాజకరనమ్రిత శాఖికాభ్యో లక్ష్మ్యై స్వహస్తకలితశ్రవణావతంసమ్। పున్నాగతల్లజమజస్రసహస్రగీతిసేకోత్థదివ్యనిజసౌరభమామనామః ॥౪౯॥ శ్రీరంగచన్ద్రమసమిన్దిరయావిహర్తుం విన్యస్య విశ్వచిదచిన్నయనాధికారమ్। యోనిర్వహత్యనిశమంగుళిముద్రయైవ సేనాన్యమన్యవిముఖాస్తమశిశ్రియామ ॥౫౦॥ సైన్యధురీణప్రాణసహాయాం సూత్రవతీమాశిశ్రియమంబామ్। శ్రీపదలాక్షాలాంఛితసేవాప్లోతలసద్దోర్వల్లివిలాసామ్॥ ౫౧ ॥ విదధతు సుఖం విష్వక్సేనస్య తే ప్రథమే భటాః కరిముఖజయత్సేనా కాలాహ్వ సింహముఖాదయః। జగతి భజతాం తత్తత్ప్రత్యూహతూలదవానలా దిశిదిశి దివారాత్రం శ్రీరంగపాలనకర్మఠాః ॥ ౫౨ ॥ శ్రుతిమయమతిహర్షప్రశ్రయస్మేరవక్త్రం మణిముకురమివాగ్రే మఙ్గళం రంగధామ్నః। శరణమభిగతాస్మో యత్రరూపస్వరూపస్వగుణమహిమదర్శీ మోదతే రంగశాయీ ॥ ౫౩ ॥ తార్క్ష్యపక్షతివదస్య వల్లభాం రుద్రియాం సహ సుకీర్తిమర్చయే। హర్షబాష్పమపి కీర్తిమర్థినాం యన్ముఖేన కమలా కటాక్షయేత్ ॥ ౫౩ ॥ స్వాస్త్రరూపస్ఫురన్మౌళిమాశంఖ ఇత్యుద్ధు నానాస్సురాం స్తర్జనీముద్రయా। నాథనిర్వ్రీచితోన్నిద్రతామ్రేక్షణాం సంచరన్తీం స్తుమస్తాం చ పఞ్చాయుధీమ్ ॥౫౫॥ అస్త్రాగ్రగామాగ్రేసరం నాథవీక్షా సిన్ధుక్షీబోద్వేలనృత్తాభిరామమ్। చక్రం దైత్యచ్ఛేదకల్మాషితాఙ్గం భాస్వజ్జ్వాలామాలభారి ప్రపద్యే ॥ ౫౬॥ హనుభూష విభీషణయోస్సాహ్యం యతమావిహ మోక్షముపేక్ష్య। రఘునాయకనిష్ఠప్రియ భూతం భువి రజ్ఞధనం రమయేతే ॥ ౫౭ ॥ ఇతో బహిర్గపఞ్చపరాణ్ఛ

ఖాని ప్రత్యక్షీకృతాని స్యురితోఽన్తరిత్థమ్ । ఔపాధికేభ్యో నిరుపాధిభో
గ్యేప్రత్యాహారద్వేత్రివరం వ్రజామి ॥౫౮॥ శేషశయలోచనామృతనదీర
యాకులిత లోలమానానామ్ । ఆలమ్బమివామోద స్తంభద్వయమస్త
జ్గగమధియామః ॥౫౯॥ శ్రీరఙ్గాన్తర్మన్దిరదీపశ్రీశేషం శ్రీభూమీతద్ర
వ్యాజామాతృగర్భమ్ । పశ్యేమ శ్రీదివ్యమాణిక్యభూషా మంజూషాయా
స్తుల్యమున్మీలితాయాః ॥౬౦॥ లీలాలతాకృపాణీ భృఙ్గార పతద్గ్రి
హోర్పితకరాగ్రాః । ప్లోతావతంసితకుచాః పాదాబ్జసంవాహినీర్వయం
స్తుమహే॥౬౧॥ ముకులితనళినాస్సకౌముదీకా ఇవసునిశావిమలాదికాన
వాపి । శిరసికృతనమస్యదేకహస్తా ఇతరకరోచ్చల చామరాశ్శ్రియే
యమ్ ॥౬౨॥ ఉత్ఫుల్ల పఙ్కజతటాక మివోపయానిశ్రీరఙ్గ రాజమిహద
క్షిణసవ్యసీమ్నోః । లక్ష్మీవిహారరసికామివ రాజహంసీంఛాయామివా
భ్యుదయనీమవనీంచతస్యాః ॥౬౩॥ పిబనయనపురస్త్రేరఙ్గధుర్యాభిధా
నంస్థితమివపరిఫుల్లత్పుణ్డరీకం తటాకమ్ । శ్రియమపివిహారస్త్రీం రాజ
హంసీమివాస్మిన్ప్రతిఫలనమివాస్యాగ పశ్యవిశ్వంభరాంచ ॥౬౪॥ సౌ
శీల్యశీతలమవేల కృపాతరంగసంప్లావితాఖిలమకృత్రిమభూమినిమ్నమ్।
లక్ష్మ్యైచవాసితమభూమ విగాహమానా శ్రీరంగరాజమిషపద్మస
రసిప్రసన్నమ్ ।౬౫॥ సింహాసనేకమలయాత్మమయాచవిశ్వ మేకాతప
త్రయితుమస్మదనూన్నిషణ్ణమ్। లక్ష్మీస్వయంవరసనాథితయావనశ్రీసా
న్ద్ర్యసమ్పదవలిప్తమివాలిహీయమ్॥౬౬॥ ఆపాదమూలమణిమౌళిసము
ల్లసన్త్యా స్వాతన్త్ర్య సౌహృదతరంగితయాఽఙ్గభఙ్గ్యా। సఖ్యం స
మస్తజనచేతసిసన్దధానం శ్రీరంగరాజమనిమేషమనుశ్రయాస్మ ॥౬౭॥
క్షితికమలనివాసాకల్పవల్లీసలీలోల్లుఠనదశదిశోద్యద్ద్యావనారంభజృ
మ్భః । శ్రమమపహరతాం మే రంగధామేతి తత్తద్వరమయఫలనమ్రీకప
త్రిలగపారిజాతః ॥౬౮॥ సంభాషమాణమివసర్వవశంవదేన మన్దస్మితే
నమధురేణచవీక్షణేన। దివ్యాస్త్రపుష్పితచతుర్భుజమత్యుదారం రంగా
స్పదం మమశుభాశ్రయమాశ్రయాణి ॥౬౯॥ ఏతే శంఖగదాసుదర్శనభృ

శేషశ్శేషాంశరాబాహవః పాదద్వంద్వమిదంశరణ్యమభయం భవ్యం
చవోహేజనాః । ఇత్యూచిషీవ భుజంకరే కరతలే స్మేరేణ వక్త్రే
ణతద్ద్వ్యాకుర్వన్నివ నిర్వహేన్మధురం శ్రీరంగసర్వంసహః ॥ ౭౦ ॥
అంగైరహంప్రథమికావరితాత్మదానైరామోదమాన నవయౌవనసావ
లేపైః। హైపారిజాతమివనూతనతాయమాన శాఖాశతంకథమధీమహి
రఙ్గధుర్యమ్ ॥ ౭౧ ॥ ఆలోకాహృదయాలవోరసవశాదీశానమీషత్స్మి
తం ప్రచ్ఛాయానివచాంసిపద్మనిలయాచేతశ్చరవ్యంవపుః । చక్షుష్మన్తి
గతాగతానితఇమే శ్రీరంగశృంగారతే భావాయావనగన్ధినఃకిమపరంసి
ఞ్చన్తిచేతాంసినః ॥౭౨॥ ఆయతికిరీటమణికోల్లసమూర్ధవపుణ్డ్రిమా
కర్ణలోచనమనఙ్కుశకర్ణపాశమ్ । ఉత్ఫుల్లవక్షసముదాయుధబాహు
మర్థాన్నివించరఙ్గపతిమఙ్ఘ్రిపదంభజామః ॥౭౩॥ అబ్జన్యస్తపదాబ్జమఞ్చి
తకటీ సంవాదికౌశేయకం కించిత్తాణ్డవగన్ధిసంహననకం నిర్వ్యాజమన్ద
స్మితమ్ । చూడాచుమ్బిముఖామ్బుజంనిజభుజావిశ్రాన్త దివ్యాయుధం
శ్రీరంగేశరదశ్చతంత్రతఇతగ పశ్యేమలక్ష్మీసఖమ్॥౭౪॥ అగ్రే తార్క్ష్యేణ
పశ్చాదహిపతి శయనేనాత్మనా పార్శ్వయోశ్చ శ్రీభూమిభ్యామత్ర
స్త్యా నయనచుళకనైస్సేవ్యమానామృతౌఘమ్ । వక్త్రేణావిస్మితేన
స్ఫురదభయగదాశంఖచక్రైర్భుజాగ్రైశ్శ్వస్వైస్తిష్ఠమానం శరణమ
శరణారఙ్గరాజం భజామః ॥౭౫॥ ఆర్తానాశ్రయమర్థికల్పకమసహ్య
గస్కరత్రాతలం సద్యస్సంశ్రితకామధేనుమభియత్సర్వస్వమస్మద్ధనమ్।
శ్రీరంగేశ్వరమాశ్రయేమ కమలాచక్షుర్మహీజీవితం శ్రీరంగేశ సుఖాక
రోతుసుచిరం దాస్యంచభృత్త్వంమయి ॥౭౬॥ స్వఫణవితానదీప్రమణిమా
లిసుదామరుచి మ్రదిమ సుగన్ధిభోగ సుఖశాయిత రఙ్గధనమ్ । మదభ
రమన్థరోచ్ఛ్వసిత నిశ్వసితోత్తరళంఫణిపతిడోలికాతళిమమాశ్వసిమః ప్ర
ణతాః ॥౭౭॥ వటదళదేవకీజఠరవేదశిరఃకమలాస్తనశఠకోపవాగ్వపు
షిరఙ్గగృహేశయితమ్ । వరదముదారదీర్ఘభుజలోచన సంహననంపు
రుష ముపాసిషీయపరమం ప్రణతార్తిహరమ్ ॥౭౮॥ ఉదధిపరమవ్యో

మ్నాత్స్వప్నత్యపద్మ వనాలయావినిమయమయీంనిద్రాం శ్రీరంగస్థా
మనిధామని । ఫణిపరిబృఢస్ఫారప్రశ్వాస నిశ్వసితక్రమస్ఖలిత నయనం
తన్వన్నస్త్వితనగపరమగిపుమాన్ ॥ ౮౯॥ జలధిమివనిపీతం నీరదేనాద్రిను
ద్ధ్వా నిహితమివశయానంకుఞ్జరం వాద్రికుఞ్జే । కమలపదకరాక్షం మేచ
కంధామ్ని నీలేఫణినమధిశయానంపూరుషంవన్దిషీయ ॥౯౦॥ శ్రీరంగే
శయఇహశర్మనిర్మిమీతా మాతామాద్రిధరపదపాణివిద్రుమోనః । కా
వేరీలహరికరోపలాల్యమానో గమ్భీరాద్భుతఇవతర్ణకోఽర్ణవస్య॥౯౧॥
సిక్తేచ్ఛదిమంచ జనమిన్దిరయాతటిత్వాన్ స్వాభామణిద్యుతిభిరిన్ద్ర ధను
ర్దధానః । శ్రీరంగధామనిదయారసనిర్భరత్వాదద్రాశయాళురివశీతల
కాలమేఘః ॥ ౯౨ ॥ ఆమౌళిరత్నమకరాత్పున రాచపద్భ్యాం ధా
మత్రిమోన్నమదుదార మనోహరాంగమ్ । శ్రీరంగశేషశయనంనయ
నైః పిబామః పశ్యన్నవప్రసవణమోఘమివామృతస్య ॥ ౯౩ ॥ అర
విన్దితమఙ్ఘ్రిపాణి వక్త్రైరపితాపిఞ్ఛిత మఞ్చితాఙ్గకాన్త్యా । అధ
రేణచ బన్ధుజీవితం శ్రీర్నియతం నన్దనమేత రఙ్గచంద్రమ్ ॥ ౯౪ ॥
అన్యోన్యరఞ్జకరుచోఽనుపమానశోభా దివ్యస్రగమ్బర పరిష్కరణాం
గరాగాః । సంస్పర్శతః పులకితా ఇవచిన్మయత్వాద్రఙ్గేన్దుకాన్తిమ
ధికాముపబృంహయన్తి ॥ ౯౫ ॥ ద్రుతకనకజగిరిపరిమిళదుదధిప్రచ
లితలహరీ వదహమహమికయా । స్నపయతి జనమిమమపహరతితత
మః ఫణిశయమరతకమణికిరణగణః ॥ ౯౬ ॥ భోగీన్ద్రనిశ్వసితసౌర
భవర్ధితం శ్రీనిత్యానుషక్త పరమేశ్వరభావగన్ధి। సౌరభ్యమాప్లుతది
శావధిరంగనేతుః కానన్దసస్పృది నిమజ్జయతే మనాంసి ॥ ౯౭ ॥ రం
గభర్తురపిలోచనచర్యాం సాహసావళిషు లేఖయమానమ్ । పుష్పహా
సఇతినామదుహానం సౌకుమార్యమతివాఙ్మనసంనః॥౯౮॥ ఏకైకస్మిన్ప
రమవయవేఽనన్తసౌన్దర్యమగ్నం సర్వాంగద్రక్ష్యేకథమితిముధామామధా
మన్దచక్షుః । త్వాంసౌభాగ్యైస్తవ్యతికరకరంరఙ్గరాజాఙ్గకానాం తల్లా
వణ్యంపరిణమయితా విశ్వపారీణవృత్తిమ్ ॥౯౯॥ వపుర్మందారస్య ప్రథ

మ. కుసుమోల్లాససమయగ తమాలక్ష్మీభృంగీ సకల కరణోన్మాదనమధుః। వికాసస్సౌన్దర్య స్రజిరసిక తాసీధుచుళుకో యువత్వం రంగేన్ద్రో స్సురభయతి నిత్యంసుభగ తామ్ ॥౯౦॥ కిరీటచూడరత్నరాజి రాధిరాజ్యజల్పికా। ముఖేన్దుకాన్తిరున్ముఖం తరంగితే వరంగిణః ॥ ౯౧ ॥ శిఖారత్నోద్దీప్రం దిశిదిశి వ మాణిక్య మకరీలసచ్ఛృంగారం రంగ ప్రభుమణికిరీటంమనుమహే। సముత్తుంగస్ఫీతం చిదచిదధి రాజ్యశ్రియఇవ ప్రియాక్రీడంచూడామణిమపి నితమ్బం తమభితః ॥ ౯౨ ॥ విహరతు మయిరంగిణ శ్ఫాలికా భ్రమరక తిలకోర్ధ్వపుణ్డ్రోజ్వలమ్। ముఖ మమృత తటాకచన్ద్రామ్బుజస్మయహరశుచిముగ్ధమన్దస్మితమ్ ॥౯౩॥ ముఖపుణ్డరీకముపరిత్రికట్టకంతిలకాశ్చ కేసరసమాస్సమాక్తికాః। ఇహ రంగ భర్తురభియన్మధువ్రతప్రకరశ్రియం భ్రమరకాణిబిభ్రతి ॥ ౯౪ ॥ హృదయంప్రసాదయతిరంగపతేర్మధురోర్ధ్వపుణ్డ్రతిలకంలలితమ్। అళికార్ధచన్ద్రదళసంవలితామమృతస్రుతిం యదభిశంకయతే ॥౯౫॥ సరసీరుహేసమవనామ్యమదామపరిప్రసృత్యదళిపఙ్క్తినిభే। స్ఫురతో భ్రువావుపరిలోచనయోస్సవిలాసలాస్యగతిరంగభృతః॥౯౬॥ స్మరశరనళినభ్రమాన్నేత్రయోఽఽపరిసరనమదిక్షుచాపచ్ఛవి। యుగముదయతి రంగభర్తుర్భ్రువోర్గురుకులమివశాజ్ఞ్గనృత్తశ్రియః ॥౯౭॥ కృపయా పరయా కరిష్యమాణే సకలాఙ్గంకిల సర్వతోఽక్షినేత్రే। ప్రథమం శ్రవసీసమాప్తృణాతే ఇతిదైర్ఘ్యేణవిదన్తిరంగనేతుః ॥౯౮॥ శ్రీవో నాసారోధాత్తతవధికఙ్కోలాయితగతే విశాలస్ఫీతాయద్భ్రచిరశిశిరాతామ్రధవళే। మిథోబద్ధస్పర్ధస్ఫురితశఫరద్వన్ద్వలళితే క్రియాస్తాం శ్రీరంగప్రణయినయనాబ్జేమయిదయామ్ ॥౯౯॥ కరుణామృత కూలఙ్కష్వపాఙ్గా ప్రణమత్స్వగతిక్రీప్రసన్నశీతా। మయిరంగధనో పకర్ణకాన్త్యోస్సరితోర్వీక్షణవీచిసన్తతిస్తాత్ ॥౧౦౦॥ విలసతినాసాకల్పకవల్లీముగ్ధేవరంగనిలయస్య। స్మితమపి తన్నవకుసుమంచుబుక కపోలంచపల్లవోల్లసితమ్॥౧౦౧॥ నయనశఫరవిద్ధాకర్ణపాశావరుద్ధౌరుషఇవలుఠతోర్ణిరఞ్జరీరు

ద్గిరంతౌ । పరిమిళదలకాళీశైవలాసంసవేలామనుమణిమకరోద్ఘారంగ ధుర్యావృతాబ్ధేః ॥౧౦౨॥ అధరమధురామ్భోజం తత్కర్ణపాశమృణాళికా వలయమభినూమాస్తాం రఙ్గేన్దువక్త్రసరశ్శిరమ్ । నయనశఫరంనాసాశైవాల వల్లరి కర్ణికామకర మలకశ్రేణిపర్యన్తనీలవనావలి॥ ౧౦౩॥ రమయతుసమాంకణ్ఠశ్రీరఙ్గనేతురుదఞ్చితక్రముకతరుణగ్రీవాకమ్బుప్రలమ్బమలిమ్లుచః । ప్రణయవిలసల్లక్ష్మీవిశ్వంభరా కరకన్దళీకనకవలయక్రీడా సఙ్కాన్తరేఖకవోల్లసన్॥౧౦౪॥ అధిష్ఠానస్తమ్భా భువనపృథుయన్త్రస్య కమలాకరేణోరాశానావరికరిఘటోన్మాథముసలా । ఫణీన్ద్రస్ఫీతస్రగ్వ్యతికరితసంధిగ్ధ విభవాభుజా మే భూయాస్తామభయమభిరఙ్గప్రణయినః ॥౧౦౫॥ ప్రతిజలధితోవేలాశయ్యాం వీభీషణకౌతుకాత్పునరివపురస్కర్తుంశ్రీరంగిణఃఫణిపుఙ్గవే । సముప దధతఃకఞ్చితఞ్చిత్ప్రసారయతోభుజద్వయమపి సదాదాన శ్రద్ధాళు దీర్ఘముపాస్మహే ॥౧౦౬॥ కుసుమభరాలసౌస్ఫటికవేదిశయా విటపావమరతరోఃపరం పరిహసత్పృథురఙ్గభుజః । బహుమణి ముద్రికాకనకకఙ్కణదోర్వలనైగికిసలయి దోర్ద్వయం ఫణినిర్భరసుప్తమిమః॥౧౦౭॥ మద్రదమ్బాంవ్రతకౌతుకే సుకటకే విశ్రాన్తికర్ణేజపే శార్ఙ్గజ్యాకిణకర్కశిమ్ని సుమనస్స్రజోస్మహసేమార్దవే। దోర్ద్వంద్వంబహుశఃప్రలోభ్య కమలాలీలోపధానం భవత్తచ్చిత్రాలకముద్రితంవిజయతేశ్రీరఙ్గసంసఙ్గినః ॥౧౦౮॥ భవార్తానాంవక్త్రామృతసరసీమార్గందిశదివస్వయంవక్త్రేణేదంవరదమితిసందర్శితమివ । కరామ్భోజంపఙ్కేరుహవరుషాపాటలమివ శ్రియామిశ్రీరంగే శయితు రుపధానీకృతమహమ్ ॥ ౧౦౯॥ కిరీటంశ్రీరఙ్గేశయితు రుపధానీకృతభుజో విధీశాదీశత్వాద్ధుటతఇతిసంస్పృశ్యవదతి। నిహీనానాంముఖ్యం శరణమితిబాహు స్తదితరస్ఫుటంబ్రూతేపాదామ్బుజ యుగళమాజానునిహితః ॥౧౧౦॥ మలయజశశిలిప్తంమాలతీదామతల్పంసుమణిసరవితానం కౌస్తుభస్వస్తిదీపమ్। దనుజవృషవిషాణోల్లేఖచిత్రంచలక్ష్మీలలితగృహముపాసేరఙ్గసర్వంసహాయా

తః ॥౧౧౧॥ హారస్స్ఫారితఫేనమంశులహరీమాలర్ధిముక్తాఫల శ్రేణీశీకర మర్దినం తతఇతో వ్యాకీర్ణరత్నోత్కరమ్ । ఆవిఘ్నకౌస్తుభలక్ష్మి రఙ్గవసతేర్నిస్సీమభూమాద్భుతంవక్షో మన్దర మథ్యమానజలధిశ్లాఘం విలోకేమహి॥ ౧౧౨॥ వక్షస్థల్యాం తులసీ కమలాకౌస్తుభై ర్వైజయన్త్యాసర్వేశత్వం కథయతితరాం రఙ్గధామ్న స్తదాస్తామ్। కూర్మవ్యాఘ్రీ నఖపరిమితత్వంచ హేతియశోదానద్ధా మాఙ్గల్యాభరణమధికంనస్సమాధిం ధినోతి॥ ౧౧౩ ॥ కియాన్స్వరో మమజగదణ్డమణ్డలీత్యల్పమితగ కృశితమివోదరంవిభోః । దిదక్షిషోచితజగతీపరమ్పరాం పరామివప్రథయతినాభిపఙ్కజమ్ ॥ ౧౧౪ ॥ త్రివిధచిదచిద్బృన్దం తుందావలమ్బి వలిత్రయంవిగణయదివైశ్వర్యం వ్యాఖ్యాతి రఙ్గమహేశితుః । ప్రణత వశతాంబ్రూతే దామోదరత్వకరగకిణ స్తదుభయగుణాకృష్టంపట్టంకిలోదరబన్ధనమ్॥ ౧౧౫॥ త్రయోదేవాస్తుల్యా స్త్రితయమిదమద్వైతమధికం త్రికాదస్మాత్తత్వం పరమితి వితర్కాన్ విఘటయన్ । విభోర్నాభీపద్మో విధిశివనిదానంభగవత స్తదన్యమ్భ్రాన్తిభఙ్గీపరవదితి సిద్ధాన్తయతినః॥౧౧౬॥గర్భైకృత్యాగోప్తుమనన్తం జగద నర్మజద్భ్రమ్యావాంఛతిసామ్యంనను నాభిః । ఉత్క్షిప్యైతత్ప్రేక్షితు ముద్యద్భ్రమిభూయం నాభీ పద్మోగంహతి రఙ్గాయతనాభేః ॥౧౧౭॥ మదమివమధుకైటభస్య రమ్భాకరభకరీన్ద్ర కరాభిరూప్యదర్పమ్ । స్ఫుటమివ పరిభూయ గర్వగుర్వోః కి ముపమిమీమహి రఙ్గకఞ్జనేత్రోర్వోః ॥ ౧౧౮ ॥ కటీకాన్తిసంవాదిచాతుర్యనీవీలసద్రత్న కాంచీకలాపానులేపమ్ । మహాభ్రాం లిహన్మేరు మాణిక్యసానూరివాభాతిపీతామ్బరం రఙ్గబన్ధోః ॥౧౧౯ ॥ భర్మస్థలాంశుపరివేష ఇవామ్బురాశే స్సన్ధ్యామ్బువాహనికురుమ్బ మివామ్బరస్య । శంపాకదమ్బకమివామ్బుముచోమనోనగ పీతామ్బరం పిబతి రఙ్గ ధురన్ధరస్య ॥ ౧౨౦॥ వైభూషణ్యాం కాన్తిరాజ్ఞీనిమగ్నా విష్వద్గ్రీచీకాపిసోన్మాదవృత్తిః । జానేజానుద్వంద్వవార్తావివర్తోజాతశ్శ్రీమద్రఙ్గతుఙ్గాలయస్య ॥౧౨౧॥ శ్రీరఙ్గేశయజఙ్ఘే శ్రీభూమ్యామర్శహర్ష కణ్టకితే । త

త్కోమళినళినమాంసళనాళద్వయలలితమూచరతః ॥౧౨౨॥ వన్దారుబృన్దా రకమౌళిమాలా యుఞ్జాన చేతఃకమలాకరేభ్యః । సఞ్చారిగన్త రాగా విపాదపద్మౌ శ్రీరఙ్గభర్తుర్మనవైనువైచ ॥౧౨౩॥ యద్బ్రహ్మణ్డావనప ణ్డితం దధిరవైర్యత్తాణ్డవం శిక్షితం యల్లక్ష్మీకరసౌఖ్యసాక్షిజలజ ప్రస్ప ర్ధమానర్ధియత్ । యద్భక్తేష్వజలస్థలఞ్చ మపియద్ధాత్యప్రసఙ్గోత్సుకంత ద్విష్ణోః పరమంపదంపహతునః శ్రీరఙ్గిణో మఙ్గళమ్ ॥ ౧౨౪ ॥ శింజా నచ్ఛ్రుతిశింజినీమణిరవైర్వజ్రారవిన్దధ్వజచ్ఛత్త్రకల్పకశఙ్ఖచక్ర ముఖరైస్తై స్తైశ్చ రేఖామయైః । ఐశ్వర్యేణజయం త్రివిక్రమముఖం ఘుష్యద్భి రా మ్రేడితం శ్రీరఙ్గేశయపాదపఙ్కజయుగం వన్దామహే సున్దరమ్॥౧౨౫॥ పునానిభువనాన్యహంబహుముఖీతి సర్వాఙ్గుళీర్ఘుళఘ్ఘులితజాహ్నవీల హరిబృన్ద సన్దోహదాః । దివానిశిచరఙ్గిణశ్చరణచారుకల్పద్రుమప్రవాళ నవమంజరీనఖరుచిస్స్వగా హేమహి॥ ౧౨౬॥ శ్రీరఙ్గేన్ద్రోః పదకిసలయే నీలమంజీరమైత్ర్యా వందేవృంతప్రణయిమధుపవ్రాతరాజీవజైత్రే। ని త్యాభ్యర్చానతవిధిముఖస్తోమసంశయ్యమానైర్హేమాంభోజైర్నిబిడని కటేరామసీతోపనీతైః॥ ... ... ౧౨౭॥

ఇతి హారితకులతిలక శ్రీవత్సాంక మిశ్రసూనో శ్రీరఙ్గరాజ
దివ్యాజ్ఞాలబ్ధ శ్రీపరాశర భట్టారకాపర నామధేయస్య
శ్రీరఙ్గరాజస్యకృతిషు శ్రీరఙ్గరాజ స్తవే
పూర్వశతకం సంపూర్ణమ్.

శ్రీమతే శ్రీపరాశర భట్టారక మహాదేశికాయనమః.

శ్రీర్యై నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీమతే శ్రీపరాశర భట్టార్య మహాగురవే నమః.

శ్రీపరాశర భట్టార్య విరచితే

శ్రీరంగరాజస్తవే—ఉత్తరశతకమ్.

హర్తుం తమస్సదసతీచ వివేక్తు మీశో మానం ప్రదీపమివ కారుణికో దదాతి । తేనావలోక్య కృతినః పరిభుఞ్జతేతం తత్రైవ కేపిచపలాశ్శలభీభవన్తి ॥౧॥ యావేదబాహ్యస్మృతయో హ్యదాదేర్వేదేషు యాః కాశ్చ కుదృష్టయస్తాః । ఆగస్సహస్రాంతాం రంగనిధే త్వదధ్వవ్యధ్వంకరిణ్యస్స్మృతవాన్మనుస్తత్ ॥౨॥ ప్రత్యక్షప్రమథన పశ్యతోహరత్వాన్నిర్దోషశ్రుతివిమతేశ్చ బాహ్యవర్త్మ । దుస్తర్క-ప్రభవతయాచ వక్తృదోషస్పృష్ట్యాచ ప్రజహతి రంగవిందవృద్ధాః ॥౩॥ అవయవితయేదం కుర్వాణైర్బహిష్కరణైర్వపుర్నిరవయవకోఽహంకార్యగ్రమాక్కరణాతిగః । స్ఫురతి హి జనాః ప్రత్యాసత్తేరిమానవివించతే తదధికురుతాం శాస్త్రం రంగేశతే పరలోకిని ॥౪॥ ప్రత్యక్షశ్రుతిరర్థధీశ్చ నతథా దోషస్తదర్థః పునర్ధర్మాధర్మ్య పరావరేశ్వరముఖః ప్రత్యక్షబాధ్యో నచ । తచ్చార్వాకమతేపి రంగరమణ ప్రత్యక్షవత్ప్రమాయోగోన్మీలితధీస్తదర్థమథవా ప్రత్యక్షమీక్షేత సః ॥౫॥ నసదసదుభయం వా నోభయస్మాద్బహిర్వా జగదితి నకిలైకాం కోటిమాటీకతే తత్ । ఇతి నిరుపధి సర్వం సర్వకాతో నిషేధన్వరద సుగతపాశశ్చోరలావం విలావ్యః ॥౬॥ శ్రుతిశ్చేదిష్టా నిఖిలనిషేధో యది నకో నిషిద్ధాతో నేష్టో నిరుపధి నిషేధస్సదుర్ధా । నిషేధే స్యాత్సిద్ధిర్ద్వరదఘటభంగే శకలవత్ప్రమాణాన్యే పక్షే శ్రుతిరపి మతే స్మిన్విజయతామ్ ॥౭॥ యోగాచారో జగదపలపత్యత్ర సౌత్రాంతికస్తద్ధీవైచిత్ర్యాదనుమితిపదం వక్తి వైభాషికస్తు । ప్రత్యక్షం తత్క్షణికయతి తే

రంగనాథ త్రయోపిజ్ఞానాత్మత్వక్షణభిదురతే వత్సలే తాః క్షిపామః॥౯॥ జగద్భంగురంభంగురాబుద్ధిరాత్మేత్యసద్వృత్తిభావే తథావేద్యవిత్త్యోః క్షణధ్వంసతశ్చస్మృతిప్రత్యభిజ్ఞాదరిద్రంజగత్స్యాదిదం రంగచన్ద్ర॥౯॥ అహమిదమభివేద్మి త్యాత్మవిత్త్యోర్విభేదే స్ఫురతియదితదైక్యం బాహ్యమప్యేకమస్తు। ప్రమితిరపిమృషాస్యాన్మేయమిథ్యాత్వవాదే యదితదపి సహేరన్దీర్ఘ మస్మన్మతాయుః ॥ ౧౦ ॥ ఏతేద్రామ్యాస్త్రం వలయతుకలిబ్రహ్మమీమాంసకాంశ్ఛన్నభిర్బాహ్యైస్తజ్జ్వలదపినిజావిద్యయాబంభ్రమీతి । తస్యభ్రాన్తింతాంశ్లథయతి జితాద్వైతవిద్యస్తుజీవో యద్యద్దృశ్యంతద్వితథమితియే జ్ఞాపయాంచక్రురజ్ఞాః॥౧౧॥ అంగీకృత్యతుసప్తభంగికుసృతింస్యాదస్తి నాస్త్యాదికాంవిశ్వం త్వద్విభవంజగజ్జినమతేనైకాన్తమాచక్షతే । భిన్నాభిన్నమిదంతథాజగదుషే వంధ్యామమామ్బేతివన్మాత్మబ్రహ్మవిదేరహః పరమిదం రజ్జేన్ద్రతేవక్షతామ్ ॥౧౨॥ కణచరచరణాక్షౌ భిక్షమాణౌకుతర్కైః శ్రుతిశిరసి సుభిక్షంత్వజ్జగత్కారణత్వమ్ । అణుషువిపరిణామ్యం వ్యోమపూర్వంచకార్యం తవభవదనపేక్షంరంగభర్తుర్బ్రువాతే ॥ ౧౩ ॥ వేదేకర్త్రాద్యభావాద్బలవతిహినయే స్తవన్నమఖేనీయమానేతన్మూలత్వేన మానంతదితరదఖిలం జాయతేరజ్గధామన్ । తస్మాత్సాంఖ్యంసయోగం సపశుపతిమతంపఞ్చరాత్రంచ గాత్రం సర్వత్రైతత్ప్రమాణం తదిదమవగతం పశ్యమాదేవవేదాత్॥ ౧౪ ॥ సఞ్చష్టే నేశ్వరంత్వాం పురుషపరిషది న్యస్య యద్వాన్యపర్యాత్సాంఖ్యోయోగీచకాక్వాప్రతిఫలనమిత్యైశ్వర్యమాచష్టయాచిత్ । భిక్షోశ్శైవ స్సురాజంభవమభిమనుతే రంగరాజాతిరాగాత్త్వాంత్వామేవాభ్యధా స్త్వంననుపరవిభవవ్యూహనాథ్యంభవిష్ణుమ్ ॥౧౫॥ ఇతిమోహనవర్త్మనాత్వయా గిరితంబాహ్యమతంతృణాయమన్యే । అథవైదికవర్త్మవర్తినాం మనితాహేతుదృశాంకిమీశవర్త్మ ॥౧౬॥ సంస్కారంప్రతిసంచరేపునిదధత్సర్గేషుతత్తన్నరితంరూపంనామచతత్తదర్హంనివహేవ్యాకృత్యరంగాస్పద । సుప్తోద్బుద్ధవిరించపూర్వజనతా మధ్యా

ష్యత్తద్ధితం గాసన్నస్మృతకర్తృకాన్వహసి యద్వేదవాక్ప్రమాణంత
తః ॥ ౧౭ ॥ శిక్షాయాంవర్ణశిక్షా పదసమధిగమో వ్యాక్రియా నిర్వచో
భ్యాంఛందశ్ఛందశ్చితౌ స్యాద్గమయతిసమయం జ్యోతిషం రంగనాథ। కల్పే
నుష్ఠానముక్తం హ్యుచితగమితయోర్న్యాయమీమాంసయోస్స్యాదర్థ
వ్యక్తిః పురాణస్మృతిషు తదనుగాస్త్వాం విచిన్వన్తి వేదాః ॥౧౮॥ ఆదౌ
వేదాః ప్రమాణం స్మృతిరుపకురుతే సేతిహాసైః పురాణైర్న్యాయైస్సా
ర్ధం తదర్చావిధిముపరిపరిక్షీయతే పూర్వభాగః। ఊర్ధ్వో భాగస్త్వదీహా
గుణవిభవ పరిజ్ఞాపనైస్త్వత్పదాప్తౌ వేద్యో వేదైశ్చ సర్వైరహమితి భ
గవాన్ స్వేన చ వ్యాచకర్థ ॥౧౯॥ క్రియాతచ్ఛక్తిర్వాకిమపి తదపూర్వం పితృ
సుర ప్రసాదో వా కర్తుః ఫలద ఇతి రఙ్గేశకుదృశః। త్వదర్చేష్టాపూర్తే ఫల
మపి భవత్ప్రీతిజమితి త్రయీవృద్ధాస్తత్తద్విధిరపి భవత్ప్రేరణమితి॥౨౦॥
ఆజ్ఞా తే స నిమిత్తనిత్యవిధయ స్స్వర్గాదికామ్యే విధి స్సోఽనుజ్ఞా శఠచిత్త
శాస్త్రవశతో హాయోఽభిచారశ్రుతిః। సర్వీయస్య సమస్తశాసితుర
హో శ్రీరంగసర్వస్వతేరక్షా కూతనివేదినీ శ్రుతిరసౌ త్వన్నిత్యశాస్తిస్త
తః ॥ ౨౧ ॥ అత్రాస్తే నిధిరితివత్పువర్ధభూతే సిద్ధార్థా అపి గుణరూప
వృత్తవాదాః। రంగేశ త్వయి సకలాస్సమన్వయంతే నోపాసాఫలవిధి
భిస్త్వశేషవషామ్ ॥ ౨౨ ॥ దేహో దేహిని కారణే వికృతయో జాతిర్గు
ణాః కర్మ చ ద్రవ్యే నిష్ఠితరూపబుద్ధివచనాస్తాత్స్థ్యాత్తదేదం జగత్। విశ్వం
త్వయ్యభిమన్యసే జగదిషే తేనాద్వితీయస్తతో మాయోపాధివికారసం
కరకథా కా నామ రఙ్గేశ్వర ॥౨౩॥ స్థిత్యుత్పత్తిప్రవృత్తిగ్రసననియమన
వ్యాపనైరాత్మనస్తే శేషోఽశేషప్రపంచో వపురితి భవత స్తస్య చాభేదవా
దాః। సర్వం ఖల్వైతదాత్మ్యం సకలమిదమహం తత్త్వమస్యేవమాద్యా
వ్యాఖ్యాతా రఙ్గధామ ప్రవణవిజయిభిర్వైదికైస్సార్వభౌమైః ॥ ౨౪ ॥
సరాజకమరాజకం పునరనేకరాజం తథా యథాభిమత రాజకం జగది
దం జజల్పుర్జడాః। జగావ వశచిత్రతాతరతమత్వతో రఙ్గికాశ్రుతిశ్చిద
చిత్త్వయా వరదనిత్యరాజన్వతీ ॥౨౫॥ బ్రహ్మేశాద్యాస్సజ్యవర్గే భృశ[illegible]

ఘటతయోర్ఘాటితా నావతారప్రస్తావే తేనత్వం నచతవ సదృశా విశ్వే మే కాత్రపత్రమ్ । లక్ష్మీనేత్రాత్త్వమేతి శ్రుతిముని వచనై స్త్వత్పరైరర్ప్యయా మశ్నేరిరజ్గా మ్భోధిచన్ద్రోదయజలముచితంవాదికౌతస్కుతేభ్యః॥ దోషోపథావధిసమాతిశయానసఙ్ఖ్యా నిర్లేపమఙ్గళ గుణౌఘదుఘాష్షడేతాః। జ్ఞానైశ్వరీశకనవీర్యబలార్చిషస్త్వాంరఙ్గేశ భాస ఇవరత్నమనర్ఘయన్తి ॥౨౮॥ యుగపదనిశమక్షైస్సైస్వస్స్వతోవా౽తీకార్త్స్న్యేనియమమనియమంవా ప్రాప్యరఙ్గాధి రాజ । కరతలవదశేషంపశ్యసిస్వప్రకాశం తదవరణమమోఘం జ్ఞానమామ్నాసిషుస్తే ॥౨౮॥ నయన శ్రవణోద్భశాక్రుశోషిహ్యాథ తేరఙ్గ పతేమహేశితుః । కరణైరపికామకారిణస్తేఘటితేసార్వపథీనమీక్షణమ్ ॥౨౯॥ సార్వజ్ఞేనాజ్ఞయాలంజగదభిదధతోవారితాస్సాక్షీమాత్రాత్సాఙ్ఖ్యోక్తా తాంగరణంత్వాం పరయతిభగవన్నైశ్వరీరఙ్గశాయిన్। అప్రత్యూహేనైస్స్వతన్త్రప్రతిహతి సదసత్కర్మచైత్రాన్యవిచిత్రం యతేచ్ఛాలేశతస్త్వం యుగపదగణయన్విశ్వమావిశ్వకర్త ॥ ౩౦॥ కార్త్స్న్యేనంతే స్వతనుముఖతస్త్వాముపాదానమాహుస్సాతేశక్తిస్సుకరమితరచ్చేతివేలాం విలంఘ్య । ఇచ్ఛాయావద్విహరతి సదారంగరాజానపేక్షా సైవేశానాదతిశయకరీసోర్న్నాభావిభావ్యా॥ స్వమహిమస్థితిరీశ భృశక్రియోప్య కలితశ్రమమేవబిభర్షి యత్ । వపురివస్వమశేషమిదం బలం తవ పరాశ్రితకారణవారణమ్ ॥౩౨॥ మృగనాభిగన్ధఇవయత్సకలాగ్ధాన్నిజసన్నిధేరవికృతో వికృణోషి । ప్రియరంగవీర్యమితితత్తువదంతె సవికారకారణమితోవినివార్యమ్ ॥౩౩॥ సహకార్యపేక్ష మపిహాతుమిహ తదనపేక్షకర్తృతా । రఙ్గధనజయతితేజఇతిప్రణతార్తిజిత్ప్రతిభటాభిభావుకమ్ ॥౩౪॥ మర్త్యోత్థాయంవిరించావధిక ముపరిచోత్ప్రేక్ష్య మీమాంసమానా రఙ్గేన్ద్రానన్దవల్లీ తవగుణనివహాయావ నానందపూర్వమ్ । నస్యార్థంస్పృష్టమీష్టేస్థలతిపథీపరం మూకలాయుం నిలిల్యే హంతైవంత్వద్గుణానామవధిగణనమోఘకాకథాచిత్తవాచోః ॥ ౩౫॥ స్వధామయిషతయేగుణానిధివిధాయ

హావణ్యే కేష్వపి ప్రథిమచాతురీప్రణత చాపలక్షాంతయః । దయావిజయసౌన్దర్యప్రభృతయోఽపి రత్నాఘువ జ్జగద్వ్యవహృతి క్షమా వరద రఙ్గరత్నాపణే ॥౩౬॥ యమాశ్రిత్యైవాత్మప్రభరయ ఇవతే సద్గుణగణాః ప్రథన్తే సోఽనన్తస్స్వవశఘనశాన్తోదితదశః। త్వమేవ త్వాం వేత్థ స్తిమితవితరఙ్గంవరద భోస్స్వసంవేద్యస్వాత్మద్వయసబహుళానన్దభరితమ్ ॥ ౩౭ ॥ అఘాద్యైశ్వరగన్ధమీశసదృశంమన్యాస్తనేన్ద్రాదయో ముహ్యన్తిత్వమనావిలోఽనిరవధేర్భూమ్నఃక ణేహత్యయల్ । చిత్రీయేమహినాత్ర రఙ్గరసికత్వం త్వన్మహిమ్నఃపరో వైపుల్యాన్మహితస్స్వభావ ఇతివాకిన్నామసాత్మ్యంనతె ॥ ౩౮ ॥ షాడ్గుణ్యాద్వాసుదేవః పర ఇతిస భవాన్ముక్తభోగ్యోబలాఢ్యాద్బోధాత్సఙ్కర్షణస్త్వంహరసివితనుషే శాస్త్రమైశ్వర్యవీర్యాత్। ప్రద్యుమ్నస్సర్గధర్మౌ నయసిచభగవన్ శక్తితేజోఽనిరుద్ధోబిభ్రాణఃపాసితత్వంగమయసిచ తథావ్యూహ్యరఙ్గాధిరాజ ॥౩౯॥ జాగ్రత్స్వప్నాద్యలస తురీయ ప్రాయధ్యాతృక్రమవదుపాస్యః। స్వామిన్ స్తత్తత్సహపరిబర్హశ్చాతుర్వ్యూహంవహసిచతుర్ధా॥ ౪౦॥ అచిదవిశేషితాన్ప్రళయసీమనిసంసరతః కరణకళేబరైర్ఘటయితుం దయమానమనాః । వరదనిజేచ్ఛయైవపరవానకరోఃప్రకృతింమహదభిమానభూతకరణావళికోరకిణీమ్ ॥౪౧ ॥ నిమ్నోన్నతంచకరుణంచ జగద్విచిత్రంకర్మవ్యపేక్ష్యసృజత స్తవరఙ్గశేషిన్ । వైషమ్యనిర్ఘృణతయోర్న ఖలుప్రసక్తి స్తద్బ్రహ్మసూత్రసచివాశ్శ్రుతయోగృణన్తి॥ ౪౨॥ స్వాధీనేసహకారికారణగణేకర్తుశ్శరీరేఽథవాభోక్తుస్స్వానువిధాపరాధవిధయోరాజ్ఞోఽపదాశాసితుః । దాతుర్వార్థిజనేకటాక్షణమివ శ్రీరఙ్గసర్వస్వతేసృష్టుస్సృజ్యదశావ్యపేక్షణమపిస్వాతన్త్ర్యమేవావహేత్॥ ప్రళయసమయసుప్తం స్వంశరీరైకదేశంవరదచిదచిదాఖ్యం స్వేచ్ఛయావిస్తృణానః । ఖచితమివకలాపం చిత్రమాత్రత్యధూన్వన్ననుశిఖిని శిఖీవక్రీడసిశ్రీసమక్షమ్ ॥౪౪॥ భూమ్నోభూయస్త్వయిహిత పరేపృథక్పృథానాత్మనీనస్రోతోమగ్నానపి పథినయం స్త్వంమరాళావశేన । ఉ

ణ్ణతో కస్త్వ ఇవ జననీ తత్కషాయం పిబన్తీ తత్తర్ణాశ్రమవిధివశగః క్లిశ్య
సే రఙ్గరాజ ॥౪౫॥ సార్వజ్ఞ్యం సకలచరితం రఙ్గధామన్ దురాశాపా
శేభ్యస్త్వం న్యయది జగతాం జాతుమూర్ఖోత్తరాణామ్ । నిస్తన్ద్రీళో
స్తనియమతోనఙ్గులిఙ్గప్రవాహోసర్గస్థేమప్రభృతిషు సదాజాగరా జాఘ
టీతి ॥౪౬॥ సుహృది వనిగళాద్దైన్యమున్మదిష్ణుం నృశంసం త్వమపి నిరయపూ
గైర్వర్ధయన్ రఙ్గనేతః । తదితరమపి బాధాత్త్రాయసే భోగమోక్షప్రది
రపి తవదణ్డాపూపికాతస్సుహృత్త్వమ్ ॥౪౭॥ ధృతినియమనరక్షావీక్షణై
శ్శాస్త్రదానప్రభృతిభిరచికిత్స్యాన్ప్రిణనగపేక్ష్యోపాయః । సురమను
జతిరశ్చాం సర్వధాతుల్య ధర్మా త్వమవతరసి దేవోఽజోఽపి సన్నవ్యయా
త్మా ॥ ౪౮ ॥ అనుజనురనురూపరూపచేష్టా నయది సమాగమమిన్దిరా కరి
ష్యత్ । అసరసమథవా ప్రియం భవిష్ణుధ్రువమకరిష్యత రఙ్గరాజ నర్మ ॥౪౯॥
గరీయస్త్వం పరిజానన్తి ధీరా గపరం భావం మనుజత్వాదిభూష్ణుమ్ । అ
జానన్తస్త్వవజానన్తి మూఢా జనిఘ్నం తే భగవన్ జన్మకర్మ ॥ ౫౦ ॥
౫౧॥ మత్స్యవిక్షిప్తగిరిశం ప్రథమావతార స్తత్సామ్యతస్స్థగయితుం తవ
చేత్స్వరూపమ్ । కిం తే పరత్వపిశునైరిహ రఙ్గధామన్ సత్వప్రవర్తనకృ
పాపరిపాలనాద్యైః ॥౫౧॥ మధుకైటభశ్చైతిరోధం విధూయ తత్త్రయీ
దివ్యచక్షుర్విధాతుర్విధాయ । స్మరస్యఙ్గ రఙ్గిన్ స్తురఙ్గావతార స్సమ
స్తం జగజ్జీవయిష్యస్యకస్మాత్ ॥౫౨॥ రఙ్గధేతి మురఘస్మరశీత స్వచ్ఛహం
సతనురిన్దురివోద్యన్ । వేదభాభిరనుజగ్రాహ ధార్తాన్ జ్ఞానయజ్ఞసు
ధయ్యై వసమృద్ధ్యై ॥౫౩॥ వటదళమధిశయ్య రఙ్గధామన్ శయిత ఇ
వార్ణవతర్ణకగపవాబ్జమ్ । అధిముఖముదరే జగన్తి మాతుం నిదధిథ వై
ష్ణవభోగ్యలిప్సయా వా ॥౫౪॥ ఉన్మూల్యాహరమన్థరాద్రిమహినా తం
సమ్భ్రమాణామునాథోఽభ్రఞ్చలమాలికైశ్చ దధినిర్మాథం మథాన్ాంబు
ధిమ్ । శ్రీరంగేశ్వర చన్ద్రకౌస్తుభసుధా పూర్వం గృహాణేతి తే కుర్వాణ
స్యఫలే గ్రహీష్ణి కమలాలాభేన సర్వశ్రమః ॥౫౫॥ కేపీహ స్తామ్బుజేభ్య
శ్చరణకిసలయే సంవహాద్భ్యైవహృత్య ప్రత్యస్తాన న్తభోగం యుటితి

చలపుటే చక్షుషీ విస్తృణానః । ఆక్షిప్యారశ్చలత్త్వం స్తనకలశకన
త్కుంకుమస్తోమపంకార్ద్రేన శ్రీరఙ్గధామా జగపతిఘుషితే వ్యాకులస్త్వా
త్వరోనః ॥౭౬॥ అతన్ద్రితచమూపతిప్రహిత హస్తమస్వీకృతప్రణీతమ
ణిపాదుకం కిమితి చాకులాన్తఃపురమ్ । అవాహనపరిష్క్రియం పతగ
రాజమారోహతః కరిప్రపరబృంహితే భగవతస్త్వరాయై నమః ॥౭౭॥
యం పశ్యన్విశ్వధుర్యాం ధియమసకృదధో మన్దగాం మన్యమానో హుం
కారాస్ఫాలనాఙ్ఘ్రిప్రహతిభిరపి తం తార్క్ష్యమధ్యక్షిపస్త్వమ్ ।
కిఞ్చోద్దణ్డప్రసన్నదస్థాస్తమథగజపతౌ ర్బృంహితే జృమ్భమాణే దేవశ్రీ
రఙ్గబన్ధో ప్రణమతి హి జనే శాన్దిశీకే దశాతే ॥ ౭౮ ॥ శ్రీరఙ్గేశయ శరణం
మమాసి వాత్యావ్యాలోలత్కమలతటాక తాండవేన । సగ్భ్యాషామ్బ
రమయథాయథం దధానో ధిజ్జ్మామిత్యనుగజగర్జమాజగన్థ ॥౭౯॥ మీన
తనుస్త్వం నావినిధాయ స్థిరచరపరికరమనుమనుభగవన్ । వేదసనాభి
స్సోక్తివినోదైరకలితలయభయలవమమువహః ॥ ౮౦ ॥ శ్రీనయనా
భోద్భాసుర దీర్ఘపృవిపులసురుచిరశుచిశిశిరవపుః । పక్షనిగీర్ణోద్గీర్ణమ
హాబ్ధిస్థల జలవిహరణరతగతిరచరః ॥౮౧॥ చకర్థశ్రీరఙ్గిన్నఖిలజగదా
ధారకమఠోభవన్ధర్మానుకర్ష్మగ పునరమృతమన్థాచలధరః। జగన్ధశ్రీ
యస్త్వం మరతకలాపీఠ లలితోజ్జ్వలాదుద్యల్లక్ష్మీపద కిసలయన్యాస
సులభమ్ ॥౮౨॥ హృది సురరిపోర్దంష్ట్రోత్ఖాతే క్షిపన్ప్రియయార్ణవం క్షితి
కుచతటీమర్చన్ ద్వైత్యాసృక్కుంకుమచర్చయా। స్ఫుటధుతసటాభాభిర్వ్యా
ద్బ్రహ్మాస్తవోన్ముఖబృంహిత శ్శరణమసి మే రఙ్గిన్త్వం మూలకోలతను
ర్భవన్ ॥౮౩॥ నృహరిదశయోగి పశ్యన్నాత్పత్తికంఘుటనాద్భుతం నర
ముతహరింద్రష్టైవైకం సముద్విజతే జనః । ఇతి కిలసితా క్షీరన్యాయే
నసఙ్గమితాఙ్గకం స్ఫుటనట మహాదంష్ట్రం రఙ్గేన్ద్రసింహముపాస్మ
హే ॥ ౮౪ ॥ ద్విషాణద్వేషోద్యన్నయనవనవహ్నిప్రశమనభ్రమల్లక్ష్మీ
వక్త్రప్రహిత మధుగణ్డూషసుషమైః । నఖక్షుణ్ణారాతిక్షతజపటలై
రాప్లుతసటాచ్ఛటా స్సంధ్యోరుస్నైదురితమిహ పుంస్పఙ్చవదనః ॥౮౫॥

నఖాగ్రగ్రస్తేపి ద్విషతినిజభక్తద్రుహి రుషఃప్రకర్షాద్విష్వక్త్వద్విగుణపరి
ణాహోత్కటతనుః । విరుద్ధైర్వైయగ్రీసుఘటితసమానాధికరణేన్నృసి
హ్మత్వేబిభ్రద్వరదబిభరామాసిథజగత్ ॥౧౬॥ దైత్యౌదార్యేన్ద్రియాచ్ఞా
విహతిమపనయన్వామనోఽర్థీత్వమాసీర్ద్విత్రైస్తేపాదపద్మైస్త్రిజగదణు
సమంపాంసులీకృత్యలిత్యే। నాభీపద్మశ్చమానత్రుమమివ భువనగ్రామమ
న్యం సిస్పృక్షుస్తస్థారజేన్ద్రవృత్తే తవజయముఖరోడిండిమస్తత్రవేధః॥
౧౭॥ భవాన్రామోభూత్వా పరశుపరికర్మాభృగుకులాదలావీద్భూపా
లాన్పితృగణమతార్పీస్తదసృజా । భువోభారాక్రాన్తం లఘుతలము
పాచిక్షిపదితి ద్విషాముగ్రం పశ్యేప్యనఘమమమాజీగణదఘమ్ ॥౧౮॥
మనుజసమయంకృత్వానాథావతేరిథపద్మయాక్వచనవిపినేసాచేదస్తర్ధిన
ర్మవినిర్మమే।కిమిథజలధింబధ్వారక్షోవిధీశవరోద్ధతంబలిముఖకులోచ్ఛి
ష్టం కుర్వన్పునర్నిరపత్రయః ॥౧౯॥ యద్ధ్యాతేవిజయాపదానగణనా
కాళింగదన్తాంకురైర్యద్విశ్లేషలవోపికాళియభువే కోలాహలాయాభ
వత్।దూత్యేనాపిచయస్యగోపవనితాగకృష్ణాగసాంవ్యస్మరంస్తంత్వాం
క్షేమకృషీవలంహలధరరంగేశ భక్తాస్మహే ॥ ౨౦ ॥ ఆకర్ణవారిభర
మన్థరమేఘదేశ్యంపీతామ్బరం కమలలోచనపంచహేతి । బిభ్రాస్తనం
ధయమయాచతదేవకీత్వాంశ్రీరఙ్గకాన్తసుతకామ్యతికాపరైవమ్॥౨౧॥
శైలోఽగ్నిశ్చజలాంబభూవమునయో మూఢాంబభూవుర్జడాః ప్రా
జ్ఞామాసురగాస్సగోపమమృతామాసుర్మహాశీవిషాః। గోవ్యాఘ్రాస్స
హజాంబభూవురపరే త్వవ్యాంబభూవుఃప్రభోత్వంతేష్వన్యతమాం
బభూవిథభవ ద్వేణుక్వణోన్మాదనే ॥ ౨౨ ॥ కలితనుర్ధరణీంలఘయి
ష్యన్కలికలుషాస్విలునాసిపురాత్వమ్ । రఙ్గనికేతలునీహిలునీహీత్యభి
లమరుంతుదమద్యలునీహి ॥౨౩॥ ఆస్తాంతేగుణరాశివద్గుణపరీవాహాత్మ
నాంజన్మనాం సంఖ్యాభౌమనికేతనేష్వపికుటీకుఞ్జేషు రఙ్గేశ్వర । అ
ర్చ్యస్సర్వసహిష్ణురర్చకపరాధీనాఖిలాత్మస్థితిఃప్రీణీషే హృదయా
లుభిస్తవతత శీలాజ్జడీభూయతే॥౨౪॥శ్రీమద్వ్యోమ నసీమ వాఙ్మనస

యోఽసన్ సర్వేఽనతారాగిక్వచితాఽలే విశ్వజనీనమేతదితిధీః శ్రీరఙ్గధా
మన్యథ । ఆర్తస్వాగతికైః కృపాకలుషితైరాలోకితైరార్ద్రయన్వి
శ్వత్రాణవిమర్శనస్ఖలితయా నిద్రాసిజాగర్యయా ॥౨౫॥ సర్గాభ్యాస
విశాలయా నిజధియా జానన్ననన్తేశయం భారత్యా సహధర్మచారరత
యా స్వాధీనసంకీర్తనః । కల్పానేవబహూనహర్మంశులిగళద్గఙ్గాప్లు
తోఽప్యబ్జయద్బ్రహ్మా త్వాం ముఖలోచనాంజలిపుటైః పద్మైరివావర్జి
తైః ॥౨౬॥ మనుకులమహీపాలవ్యానమ్రమౌళిపరంపరామణిమకరికా
రోచిర్నీరాజితాఙ్ఘ్రిసరోరుహః । స్వయమథవిభో స్వేనశ్రీరఙ్గధామ
ని మైథిలీరమణవపుషా స్వారాధ్యారాధనాన్యసిలమ్భితః ॥౨౭॥ మ
న్వన్వవాయే ద్రుహిణే చ ధన్యే విభీషణే నైవపురస్కృతేన । గుణైర్దరిద్రా
ణమిమం జనం త్వం మధ్యేసరిన్నాథ సుఖాకరోషి ॥౨౮॥ తేజఃపరంత
త్సవితుర్వరేణ్యం భామ్నాపరేణ ప్రణఖాత్సువర్ణమ్ । త్వాం పుణ్డరీకే
క్షణమామనన్తి శ్రీరఙ్గనాథం తముపాసిషీయ ॥౨౯॥ ఆత్మాస్యగన్తాగి ప
రితస్థుషశ్చమిత్రస్య చక్షుర్వరుణస్య చాగ్నేః । లక్ష్మ్యాసహాత్మికగా
ఢబన్ధం పశ్యేమరఙ్గేశరదశ్మతం త్వామ్ ॥౩౦॥ యస్యాస్మి పత్యుర్నత
మన్త్రేమి శ్రీరఙ్గతుఙ్గాయతనేశయానమ్ । స్వభావదాస్యేన చ మో
హమస్మి సనన్యజేజ్ఞానమయైర్మకైస్తమ్ ॥౩౧॥ ఆయుః ప్రజానామమృ
తం సురాణాం రఙ్గేశ్వరం త్వాం శరణం ప్రపద్యే । మాం బ్రహ్మణేఽస్మైమ
హసేశదర్థం ప్రత్యం చ మేనం యునజే పరస్మై ॥౩౨॥ ఆర్తింతితీర్షురథరఙ్గ
పతే ధనాయన్నాత్మప్రభుర్వివిదిషుర్నిజదాస్యకామ్యన్ । జ్ఞానీత్యమూ
న్సమమథాస్సమమిత్యుదారాన్ గీతాసు దేవ భవదాశ్రయణోపకా
రాన్ ॥౩౩॥ నిత్యం కామ్యం పరమపి కతిచిత్తవఖ్యాధ్యాత్మస్సమతిభిరమ
మాః । న్యస్యాసఙ్గా విదధతివిహితం శ్రీరఙ్గేన్ద్రో విదధతి నచ తే ॥౩౪॥
ప్రత్యక్షం స్వం పశ్చిమం శం పరాచస్సుఖాప్తిష్టాస్తత్వరాశ్శ్వోప్నిచ్య ।
యుంజానాశ్చత్రంభరాయాం స్వబుద్ధౌ స్వం వా త్వాం వా రఙ్గనాథా
ప్నువన్తి ॥౩౫॥ అథమృదితకషాయాః కేచిదాజానదాస్యత్వరితశిథిల

చిత్రాఙ్కైః కీర్తిచిన్తానమస్యాః । విదధతిసనుపారంభక్తినిఘ్నాలభన్తే త్వయి
కిలతత ఏవం తేషు రఙ్గేన్ద్ర కింతత్ ॥ ౮౬ ॥ ఉపాదత్తే సత్తాస్థితినియమ
నాద్యైశ్చిదచితౌ స్వముద్దిశ్య శ్రీమానితివదతివాగౌపనిషదీ। ఉపాయో
పేయత్వే తదిహతవతత్త్వంనతుగుణౌ అతస్త్వాం శ్రీరఙ్గేశయ శరణమవ్యా
జమభజమ్ ॥౮౭॥ పటునైకవరాటికేవక్లృప్తాస్థలయోంగికాకణికాసువ
ర్ణకోట్యోః । భవమోక్షణయోస్త్వయైవజన్తోః క్రియతే రఙ్గనిధే త్వమే
వ పాహి ॥౮౮॥ జ్ఞానక్రియాభజనసమ్పదకిఞ్చనోఽహ మిచ్ఛాధికారశక
నానుశయానభిజ్ఞః । రఙ్గేశపూర్ణవృజినస్స్మరణంభవేతి మాఙ్ఖ్యాదృశీ
మిమనసా విషయాకులేన ॥౮౯॥ త్వయిసతిపురుషార్థే మత్పరే చాహమా
త్మక్షయకరకుహకార్థాన్ శ్రద్దధద్రఙ్గచన్ద్ర। జనమఖిలమహంయః
ర్వంచ యామిత్వదాత్మప్రతిమభవదనన్యజ్ఞానివద్దేశికస్సన్ ॥౯౦।
అతిక్రామన్నాజ్ఞాంతవ విధినిషేధేషు భవతే హ్యభిద్రుహ్యన్వాగ్భిః కృతిభి
రపి భక్తాయసతతమ్ । అజానన్ జానన్వా భవదసహనీయాగసి రతస్స
హిష్ణుత్వాద్రఙ్గప్రవణ తవమాభూవమ్భరః ॥౯౧॥ ప్రకుపితభుజగఫ
ణానామివ విషయాణాం మహాంధాయామ్। సతితవ భుజసురవిటపిప్ర
చ్ఛాయే రఙ్గజీవిత భజామి ॥౯౨॥ త్వత్సర్వశక్తేరధికాస్మదాగః కీటస్య
శక్తిర్బతరఙ్గబన్ధో । యత్త్వత్కృపామప్యతికోశకార న్యాయాదసౌ
నశ్యతిజీవనాశమ్ ॥ ౯౩ ॥ శ్రీరఙ్గేశ త్వద్గుణానామివాస్మద్దోషాణాం
కః పారదృశ్వాయతోఽహమ్। ఓఘే మోఘే వన్యవత్త్వద్గుణానాంత
ష్ణాపూరం వర్షతాం నాస్మిపాత్రమ్ ॥ ౯౪ ॥ త్వంచేన్మనుష్యాదిషు జా
యమానస్తత్కర్మపాకం కృపయోపభుఙ్క్షే । శ్రీరఙ్గశాయిన్ కుశలే
తరాభ్యాం భూయోఽభిభూయేమహికస్య హేతోః ॥౯౫॥ క్షమాసాపర
ధేనుతాపిన్యపేయా కథంసాపరాధే పిదృప్తేమయిస్యాత్ । తథాప
త్రరఙ్గాధినాథానుతాపవ్యపాయం క్షమేతాతివేలాక్షమాతే ॥౯౬॥ బ
భుజిశిశుపాలే తాదృశాగస్కరే వా గుణలవసహవాసాత్త్వత్క్షమాః
ఋఞ్చస్నీ।మయిగుణపరమాణూదంతచిన్తానభిజ్ఞే విహరతు వరదాసా

సర్వదా సార్వభౌమీః ॥౯౭॥ దయాపరవ్యసనహా శాభవవ్యథా సుఖా యతే మమతదహం వయాతిగః । తథాప్యసౌసుఖయతిదుఃఖ మిత్యతో దయస్వమాం గుణమయరఙ్గమన్దిర ॥ ౯౮ ॥ గర్భజన్మజరామృతిక్లేశకర్మషడూర్మికః । శ్వేవ దేవ వషట్కృతంత్వాం శ్రియోర్హ్వమకామయె ॥ ౯౯॥ అనుకృత్యపూర్వపుంసోరఙ్గనిధేవినయనడమ్బతోఽ ముష్మాత్ । శునఇవమమవరమ్బద్ధే రుపభోగ స్త్వద్వితీర్ణాయాః ॥ ౧౦౦ ॥ సకృత్ప్రపన్నాయత వాహమస్మీత్యాయాచతేచాభయదీక్షమాణమ్ । త్వామస్యపాస్యాహ మహంభవామి రఙ్గేశవిస్రమ్భవివేకరేకాత్ ॥౧౦౧॥ తవభరోఽహమకారిషిధార్మికైశ్శరణ మిత్యపివాచముదైరయమ్ । ఇతిససాక్షికయన్నిదమద్యమాం కురుభరం తవరఙ్గధురన్ధర ॥ ౧౦౨ ॥ దయాన్యేషాం దుఃఖాప్రసహన మనన్యోసిసకలై ర్దయాళుస్త్వం నాతః ప్రణమదపరాధానవిదుషః । క్షమాతే రఙ్గేన్ద్రోఽభవతి నితరాం నాథనతమాం తవౌదార్యం యస్మాత్తవ విభవ మర్థిస్వమథాః ॥౧౦౩ ॥ గుణతుంగతయాతవరఙ్గపతే భృశనిమ్నమిమం జనమున్నమయ । యదపేక్ష్యమపేక్షితురస్యహిత త్పరిపూరణమీశితురీశ్వరతా ॥౧౦౪॥ త్వంమీన పానీయనయేన కర్మధీభక్తివైరాగ్యజుషోఽభిభఙ్క్షి । రఙ్గేశమాంపాసి మితంపచంయత్పానీయశాలం మరుభూషుతత్స్యాత్ ॥ ॥౧౦౫॥

ఇతి హారితకులతిలక శ్రీవత్సాంక మిశ్రసూనో శ్రీరఙ్గరాజ
దివ్యాజ్ఞాలబ్ధ శ్రీపరాశర భట్టారకాపర నామధేయస్య
శ్రీరఙ్గరాజస్యకృతిషు శ్రీరఙ్గరాజ స్తవే
ఉత్తరశతకం సంపూర్ణమ్.

సమాప్తశ్చాయం ప్రబన్ధః.

శ్రీమతే శ్రీపరాశర భట్టారక మహాదేశికాయనమః.

శ్రీ శ్రియై నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీపరాశర భట్టారక కృతిషు

శ్రీగుణరత్నకోశప్రారమ్భః.

శ్రీపరాశరభట్టార్య శ్శ్రీరఙ్గేశ పురోహితః।
శ్రీవత్సాఙ్కసుతశ్శ్రీమాన్ శ్రేయసే మేస్తుభూయసే॥

శ్రియైనమ స్తచ్చిదచిద్విభానవ్యసనసంహృతేః । అఙ్గీకారిభిరాలోకైః స్సార్థయన్త్యై కృతోఞ్జలిః॥౧॥ ఉల్లాసపల్లవితపాలిత సప్తలోకనిర్వాహకోరకిత నేమకటాక్ష లీలామ్ । శ్రీరఙ్గ హర్మ్యతల మఙ్గళదీపరేఖాం శ్రీరఙ్గరాజమహిషీంశ్రియమాశ్రయామః ॥ ౨ ॥ అనుకలతనుకాణ్డాలిఙ్గనారంభశుమ్భత్ప్రతిదిశభుజశాఖ శ్శ్రీసఖానోకహర్ద్ధిః । స్తననయనగుళుచ్ఛస్ఫారపుష్పద్విరేఫా రచయతుమయిలక్ష్మీకల్పవల్లీ కటాక్షాన్ ॥ ౩ ॥ యస్యాభ్రూభఙ్గాగ్రప్రమాణం స్థిరచరరచనా తారతమ్యేమురారేర్వేదాన్తా స్తత్త్వచిన్తాంమురభిదురసియత్పాదచిహ్నైస్తరన్తి। భోగోపఘ్నాత కేళీచులుకితభగవద్వైభవానన్తరూపామనుభావాస్సానశ్శ్రీరాఙ్గణీ తామమృతలహరీధీలఙ్ఘనీన్యైరపాఙ్గైః ॥ ౪ ॥ యద్వావ త్తవవైభవం తదుచితస్తోత్రాయదూరేస్పృహా స్తోతుం కేవలమిత్యదశ్చ జగృహుర్గిప్రాశ్రిణ్యోప్యవిరిఞ్చాదయః । అస్త్యేవం తవ దేవివాఙ్మనసయో ర్భూమానభిజ్ఞంపదం కావాచస్ప్రయతామహోకవయితుంస్వైస్త్రైప్రశస్త్యైర్గిరామ్॥౫॥ స్తోతారంతమమున్తిదేవికవయో యోపి స్తృణీతేగుణాన్ స్తోతవ్యస్యతతశ్చతే స్తుతిధురా మయ్యేవవిశ్రామ్యతి । యస్మాదస్మదమర్షణీయభణితి స్వీకారతస్తేగుణాః క్షాన్త్యౌదార్యదయాదయోభగవతిస్వాంప్రస్నువీరన్ప్రథామ్ ॥౬॥ సూక్తింసమగ్రయతునస్స్వయమేవలక్ష్మీశ్శ్రీరఙ్గరాజమహిషీమధురైఃకటాక్షైః । వైదగ్ధ్యవర్ణగుణగుమ్ఫనగౌరవైర్యాంకణ్డూలకర్ణకుహరాఃకవయోధయన్తి ॥ ౭ ॥ అనాఘ్రాతావద్యంబహుగుణపరీణాహిమనసోదుహానంసౌహార్దంపరిచితమివాథాపి

గహనమ్ । పదానాంసౌభ్రాత్రాద నిమిషనిషేవ్యం శ్రవణయోస్త్వ
మేవశ్రీర్మహ్యంబహుముఖయవాణీ విలసితమ్ ॥౮॥ శ్రియశ్శ్రీశ్శ్రీర
ఙ్గేశయతవచహృద్యాంభగవతీం శ్రియంత్వత్తోప్యుచ్చైర్వయ మిహఫ
ణామశ్శృణుతరామ్ । దృశౌతేభూయాస్తాం సుఖతరళతారే శ్రవణ
తటపునర్హర్షోత్కర్షాత్స్ఫుటతుభుజయోః కఞ్చుకశతమ్ ॥౯॥ దేవిప్రసు
తింభగవతీంప్రథమేపుమాంస స్త్వత్సద్మగేహోఘ మణికోశగృహంగృణ
న్తి । తద్ద్వారపాటన పటూనిచ సేతిహాస సంతర్కణస్మృతిపురాణపు
రస్సరాణి ॥౧౦॥ ఆహుర్వేదానమానం కతిచనకతిచా రాజకంవిశ్వ
మేతదాజ్ఞప్తేశ్చిదీశంగుణినమపిగుణైస్సుందరీచాప్రమన్యే । భిక్షా
వస్యేసురాజం భవమితిచజడాస్తేతలా తల్యకార్యైర్యతేశ్రీరఙ్గహర్మ్యా
ఙ్గణకనకలతే నక్షణంలక్ష్యమాసక్ ॥౧౧॥ మనసివిలసతాత్మాభక్తి
సిద్ధాఞ్జనేనశ్రుతిశిరసినిగూఢంలక్ష్మి తేవీక్షమాణాః । నిధిమివమహిమా
నంభుఞ్జతేమేపిధన్యానుభగవతిదైవీంసమ్పదం తేఽభిజాతాః ॥౧౨॥
అస్యేశానాజగతఇతి తే ధీమహేయాంసమృద్ధిం శ్రీశ్రీసూక్తం బహు
ముఖయతే తాంచశాఖానుశాఖమ్ । ఈష్టేకశ్చిజ్జగత ఇతియఃపౌరుషే
సూక్త ఉక్త స్తంచత్వత్తఃపతిమధిజగౌ వృత్తరశ్చానువాకః ॥౧౩॥
ఉద్బాహుస్త్వాముపనిషదసావాహ నైకాసియన్నీం శ్రీమద్రామాయ
ణమపిపరంప్రాణితిత్వచ్చరిత్రే । స్మర్తారోఽస్మజ్జననియతమే సేతిహాసైః
పురాణైస్స్మృత్యర్వేదానపిచ తతమేత్వన్మహిమ్నిప్రమాణమ్ ॥౧౪॥ ఆకు
మారినియామకాదపివిభోరాసర్వనిర్వాహకా ద్దైశ్వర్యంయదిహో
త్తరోత్తరగుణం శ్రీరఙ్గభర్తుఃప్రియే । తుఙ్గంమఙ్గళముజ్జ్వలంగరిమవత్పు
ణ్యాం పునగిపావనంధన్యం యత్తదదశ్చవీక్షణభువస్తే పఞ్చపావిప్రుషః ॥
౧౫॥ ఏకోముక్తాతపత్రప్రచలమణిఘృణాతాఙ్కరిమాళి ర్మనుష్యేర్దృష్ట్య
ర్థంతావళస్థోనగణయతినతాన్ యత్క్షణంక్షోణిపాలః । యత్తస్మై
తిష్ఠతేఽన్యః కృపణమశరణోదర్శయన్దన్తపఙ్క్తింతత్తే శ్రీరఙ్గరాజప్ర
ణయిని నయనోదఞ్చితన్యఞ్చితాభ్యామ్ ॥౧౬॥ రతిర్మతిసరస్వతీ ధృతిస

వృద్ధిసిద్ధి శ్రియస్సుధాసఖియతోముఖం విచలిష్ణో స్తవభ్రూలతా। తతో
ముఖమభేద్నిరే బహుముఖీమహం పూర్వికాం విగాహ్యాచనశంవదాః
పరివహన్తికూలఙ్కషాః ॥౧౭॥ సహస్రశిరశిరస్త్రసవ్రజవిరిఞ్చనాకిఞ్చ
నైరనేకహబృహస్పతిప్రబలవిక్లబప్రక్రియమ్ । ఇదంసదసదాత్మనాని
ఖిలమేవనిమ్నోన్నతం కటాక్షతదుపేక్షయోస్తవహిలక్ష్మితత్తాణ్డవమ్॥
౧౮ ॥ కాలేశంసతియోగ్యతాంచిదచితోరన్యోన్యమాలిఙ్గతోర్వ్యాఖ్యాతా
హఙ్కృతిబుద్ధిషఙ్కకరణీ స్వాన్తప్రవృత్తిస్త్రియైః। అజ్ఞానావరణైస్స
హస్రమకరోత్తాన్వాప్యపన స్వర్గాపవర్గే శ్రీరఙ్గేశ్వరదేవితేవిహృతయే స
ఙ్కల్పమానః ప్రియః॥౧౯॥ శబ్దాదీన్విషయాన్ప్రదర్శ్య విభవం విస్తా
ర్యదాస్యాత్మకంవైష్ణవ్యాగుణమాయయాత్మనివహాన్ విప్లావ్యపూర్వః
పుమాన్ । పుంసాపణ్యవధూవిడమ్బవపుషా ధూర్తాని వాయాసయన్
శ్రీరఙ్గేశ్వరికల్పతేతవపరీహాసాత్మనే కేళయే ॥౨౦॥ యద్దూరేమనసో
యదేవతమసః పారేయదత్యద్భుతం యత్కాలాదపచేళిమం సురపు
రీయద్గచ్ఛతోదుర్గతిః। సాయుజ్యస్యయదేవసూతిరథవాయద్బ్రహ్మ
మద్గిరాం తద్విష్ణోఃపరమంపదంతవకృతే మాతస్సమామ్నాసిషుః॥౨౧॥
హేలాయామఖిలంచరాచరమిదంభోగేవిభూతిఃపరా పుష్యేస్తేపరి
చారకర్మణిసదా పశ్యన్తిమేసూరయః। శ్రీరఙ్గేశ్వరదేవికేవలకృపా
నిర్వ్యూహ్యావగ్గేవయం శేషిత్వేపరమఃపుమాన్పరికరాహ్యేతేతవస్ఫా
రణే ॥౨౨॥ ఆజ్ఞానానుగ్రహాభీమకోమలపురీపాలాఫలంభేజుషాంయా
యోధ్యేత్యపరాజితేతివిదితా నాకంపరేణస్థితా। భావైరద్భుతభోగ
భూమగహనైస్సాన్ద్రామృతసుధాస్యన్దిభిః శ్రీరఙ్గేశ్వరగేహలక్ష్మియువయో
స్తాంరాజధానీంవిదుః ॥ ౨౩ ॥ తస్యాంచత్వత్కృపావస్నిరవధిజనతా
విశ్రమార్హావకాశం సజీర్ణందాస్యతృష్ణాకలితపరికరైః పుంభిరాసన్ద
నిష్ఠైః। స్నేహాదాస్థానరక్షా వ్యసనిభిరభయంశార్ఙ్గచక్రాసిముఖ్యైర్వ
రానన్దైకార్ణవం శ్రీర్భగవతి యువయోరాహురాస్థానరత్నమ్॥౨౪॥
తత్రప్రోన్మ్రుర్ణగన్ధం స్ఫురదుపరిపణా రత్నరోచిర్వితానం విసీరాం.

నస్తఘోఽగంతుముపరినయతా విశ్వమేకాతపత్రమ్ । తైస్తైఃకాన్తేనకాన్తోదితగుణవిభవైః ర్హృతాత్వామసజ్ఞైరన్యోన్యాద్వైతసిద్ధౌ ఘటనరసఘనాన్ దేవిబధ్నాసిభోగాన్ ॥౨౫॥ భోగ్యావామపి నాన్తరీయకతయా పుష్పాఙ్గరాగస్రజం నిర్వృత్త ప్రణయాతి వాహనవిధౌ సీతాఙ్గ పరీవాహతామ్ । దేవి త్వామనునీళయా సహమహీదేవ్యస్సహస్రంతథా యాభిస్త్వం స్తనబాహుదృష్టిభిరివ స్వాభిః ప్రియం శ్లాఘసే॥ ౨౬॥ తేసాధ్యాస్సన్తిదేవాజననిగుణవపుర్వేషవృత్తస్వరూపైర్భోగైర్వా నిర్విశేషా స్సవయసఇవయేనిత్యనిర్దోషగన్ధాః । హేశ్రీశ్శ్రీరఙ్గభర్తుస్తవచపదపరీచారవృత్త్యైసదాపి ప్రేమప్రద్రాణభావావిలహృదయహరాతాకారకైఙ్కర్యభోగాః ॥౨౭॥ స్వరూపంస్వాతన్త్ర్యం భగవత ఇదంచన్ద్రవదనేత్వదాశ్లేషోత్కర్షాన్నవతిఖలు నిష్కర్షసమయే । త్వమాసీర్మాతశ్శ్రీః కమితురిదమిత్థం త్వవిభవంతదన్తర్భావాత్త్వం నపృథగభిధత్తేశ్రుతిరపి ॥౨౮॥ తవస్పర్శాదీశంస్పృశతికమలేమఙ్గళపదం తవేదం నోపాధేరుపనిపతితంశ్రీరసియతః । ప్రసూనం పుష్యన్తీమపి పరిమళర్ధిం జగదిష్ణుర్నచైవం త్వాదేవం స్వదతఇతికశ్చిత్కవయతే ॥ ౨౯ ॥ అపాఙ్గాభూయాంసో యదుపరిపరంబ్రహ్మతదభూదమీయత్ర ద్వ్యత్రాస్సచశతమఖాదిస్తదధరాత్ । అతశ్శ్రీరామ్నాయస్తదుభయముఖం స్త్వాంప్రణిజగావశస్తిస్సారాజ్ఞోయదపిచపురీకోశకథనమ్ ॥ ౩౦ ॥ స్వతశ్శ్రీస్త్వంవిష్ణోస్స్వమసితతవైషభగవాన్త్వదాయత్తర్ధిత్వేప్యభవదపరాధీనవిభవః। స్వయాదీప్త్యారత్నం భవదపి మహార్ఘ్యంనవిగుణం నకుణ్ఠస్వాతన్త్ర్యం భవతిచనచాన్యాహితగుణమ్ ॥౩౧॥ ప్రశకనబలజ్యోతిర్జ్ఞానైశ్వరీవిజయప్రథా ప్రణతవరణప్రేమక్షేమంకరత్వపురస్సరాః । అపిపరిమళఃకాన్తిర్లావణ్యమర్చిరితీన్దిరేతవభగవతశ్చైతే సాధారణాగుణరాశయః ॥౩౨॥ అన్యైరపియౌవనముఖా యువయోస్సమానా శ్రీరఙ్గమఙ్గళవిజృమ్భణవైజయన్తి। తస్మిం స్తవత్వయిచతస్య పరస్పరేణవిస్త్రీర్యదర్పణశమప్రచురంస్వదన్తే॥

యువత్వాదౌ తుల్యేప్యపరవశతా శత్రుశమనస్థిరత్వాదీన్కృత్వా
భగవతిగుణాన్ పుంస్త్వసులభాన్ । త్వయిస్త్రైణైకాన్తాన్మ్రదిమప
తిపారార్థ్యకరుణాక్షమాదీన్వా భోక్తుంభవతియువయో రాత్మనిభిదా॥
౩౪॥ ఘనకనకద్యుతీయువదశామపి ముగ్ధదశాంయువతితరుణత్వయోరు
చితమాభరణాదిపరమ్ । ధృతిమసమానదేశవినివేశి విభజ్యహరౌత్వ
యిచకుశేశయోదరవిహారిణినిర్విశసి ॥ ౩౫ ॥ అఙ్గైస్తేమృదుశీతముగ్ధ
మధురోదారైర్గుణైర్గుమ్ఫితైః క్షీరాబ్ధేః కిమ్ముజీవతాముపగతా మన్యే
మహార్ఘాస్తతః । ఇన్దుఃకల్పలతాసుధామధుముఖా ఇత్యావిలాంపర్ణ
నాం శ్రీరఙ్గేశ్వరిశాన్తకృత్రిమకథం దివ్యంవపుర్నార్హతి ॥౩౬॥ శ్రీణ
మదను విధిత్సావాసనానన్తమగ్రే ప్రణయిపరిచితీర్గాఢఞ్చితంపార్శ్వవ
కేచ । కనకనికషచఞ్చచ్చమ్పక స్రిక్సమానప్రవరమిదముదారం వర్ష్మశ్ర
వాచామభూమిః ॥౩౭॥ ఏకంన్యఞ్చ్యనతిక్షమంమమపరంచాకుఞ్చ్యపా
దామ్బుజంమధ్యే విష్టరపుణ్డరీకమభయం విన్యస్యహస్తామ్బుజమ్।త్వాం
పశ్యేమనిషేదుషీం ప్రతికలం కారుణ్యకూలంకషస్ఫారాపాఙ్గతరఙ్గ
మమ్బుమధురంముగ్ధంముఖంబిభ్రతీమ్ ॥౩౮॥ సురభితనిగమాన్తం వన్దిషీ
యేన్దిరాయాస్తవకమల పలాశప్రక్రియంపాదయుగ్మమ్ । వహతియ
దుపమర్దైరార్ద్రజయన్తీహిమామ్భఃప్లుతిభిరివ నవత్వం కాన్తబాహా
న్తరాళే ॥౩౯॥ త్వత్స్వాకారకలావలేపకలుషా రాజ్ఞాందృశోదుర్వచా
నిత్యంత్వన్మధుపానమత్తమధుపశ్రీనిర్భరాభ్యాంపతిమ్ । దృగ్భ్యామేవ
హిపుణ్డరీకనయనం వేదోవిదామాసతేసాక్షాల్లక్ష్మీత్వావలోక విభవ
కాకాక్వాకయావర్ణ్యతే ॥౪౦॥ ఆసన్నాత్మభిరీశ మజ్జనమదక్షీబాలసైరా
గళస్వేదార్ద్రైరపి కూలముద్వహ కృపాసంప్లావితాస్వాద్వశైః । ప
ద్మైస్తేప్రతిబిమ్బబద్ధకలిత బిస్తాదివిషహమ్భక్రైరైశ్వర్యోద్గమగద్గదైః శర
ణంమాంపాలయాలోకితైః ॥౪౧॥ పాదారున్తదమేవ పఙ్కజజగజ్జ్యే
ష్ఠీ భృశాలోకితైరఙ్గమ్లానిరథామ్బ సాహసవిధా లీలారవిన్దగ్రహః ।
దోలాతేవనమాలయాహరిభుజే హాకష్టశబ్దాస్పదం కేనశ్రీ రతికోమ

లాతనురియం వాచాంవిమర్దక్షమా ॥ ౪౩ ॥ ఆమర్యాదమకణ్టకం స్తన యుగం నాద్యాపి నాలోకిత భ్రూభేదస్మిత విభ్రమాజహతివా నైసర్గికత్వాయశః । సూతేశైశవ యౌవనవ్యతికరో గాత్రేషుతే సౌరభం భోగస్రోతసికాన్తదేశికకరగ్రాహేణగాహక్షమః ॥ ౪౪ ॥ ఆమోదాద్భుతశాలియౌవనదశా వ్యాకోచ మల్లానిమత్పాన్దర్యామృత సేకశీతలమిదం లావణ్యపూరార్పితమ్ । శ్రీరఙ్గేశ్వరి కోమలాఙ్గసుమనస్సన్దర్భణం దేవితే కాన్తోరఃప్రతియత్నమర్హతికవిం ధిక్సామకాఙ్క్షాకులమ్॥ ౪౫॥ మర్మస్పృశోరసశిరావ్యతివిద్ధ్యవృత్తైః కాన్తోపభోగలలితైర్లులితాఙ్గయష్టిః । పుష్పావళీవరసిక భ్రమరోపభుక్తాత్వం దేవినిత్యమభినన్దయసేముకున్దమ్ ॥౪౬॥ కనకరశనాముక్తాతాటఙ్కహారలలాటికామణిసర తులాకోటిప్రాయై ర్జనార్దనజీవికే । ప్రకృతిమధురం గాత్రంజాగర్తిముగ్ధవిభూషణైర్వలయశకలైర్దుగ్ధంపుష్పైర్వచ్చకల్పలతాయథా॥౪౭॥ సామాన్యభోగ్యమపికౌస్తుభవైజయన్తీ పఞ్చాయుధాదిరమణస్స్వయమేవబిభ్రత్ । తద్భారఖేదమివతేపరిహర్తుకామ శ్శ్రీరఙ్గధామమణిమఞ్జరి గాహతేత్వామ్ ॥ ౪౮ ॥ యదిమనుజతిరశ్చాంలీలయాతుల్యవృత్తేరనుజనురనురూపా దేవినావాతరిష్యః । అసరసమభవిష్యన్నర్మనాథస్యమాత ర్దరదళదరవిన్దోదన్తకాన్తాయతాక్షి. ॥౪౯॥ స్థలితకటకమాలైర్దోర్భిరబ్ధింమురారే ర్భగవతిదధిమాథంమథ్నతశ్శ్రాన్తిశాన్త్యై। భ్రమదమృతతరఙ్గా వర్తతః ప్రాదురాసీ స్సితనయనసుధాభి స్సిఞ్చతీచన్ద్రికేవ॥౫౦॥ మాతర్మైథిలిరాక్షసీ స్త్వయితదైవార్ద్రాపరాధా స్త్వయా రక్షన్త్యాపవనాత్మజాల్లఘుతరా రామస్యగోష్ఠీకృతా।కాకంతంచ విభీషణం శరణమిత్యుక్తిక్షమౌరక్షత స్సానస్సాన్ద్రమహాగస స్సుఖయతుక్షాన్తిస్తవాకస్మికీ ॥౫౧॥ మాతర్లక్ష్మియథైవమైథిలజనస్తేనాధ్వనాతేవయం త్వద్దాస్యైకరసాభిమానసుభగై ర్భావైరిహాముత్రచ । జామాతాదయితస్తవేతిభవతీ సమ్బన్ధదృష్ట్యాహరింపశ్యేమప్రతియామయామచపరీచారాః స్పృహ్యాశ్యమచ ॥౫౨॥ పితేవత్వత్ప్రేయాన్జననిపరిపూర్ణాగసిజనేహితస్రోతోవృత్త్యాభవతిచ కదాచిత్కలుషధీః।

కిమేతన్నిర్దోషః క ఇహ జగతీతి త్వముచితైరుపాయైర్విస్మార్యస్వంజనయసి మాతా తదసి నః ॥౫౨॥ నేతుర్నిత్యసహాయినీ జననినస్త్రాతుం త్వమత్రాగతా లోకే త్వన్మహిమావబోధబధిరే ప్రాప్తా విమర్దం బహు । క్లిష్టా గ్రావసుమాలతీమృదుపదం విశ్లిష్య వాసో వనే జాతో ధిక్కరుణాం ధిగస్తు యువయోస్స్వాతన్త్ర్యమత్యఙ్కుశమ్ ॥౫౩॥ అధిశయితవానబ్ధిం నాథో మమన్థ బబన్ధ తం హరధనురసౌ వల్లీభఙ్గం బభఞ్జ చ మైథిలి । అపివశముఖం లూత్వా రక్షః కబన్ధమనర్తయత్యతిరమివనపతిః కర్తా త్వచ్చాటుచుఞ్చుమనోరథః ॥౫౪॥ దశశతపాణిపాద వదనాక్షిముఖైరఖిలైరపి నిజవైశ్వరూప్యవిభవైరనురూపగుణైః । అవతరణైరతైశ్చ రసయస్యమితాకమలే క్వచనహి విభ్రమ భ్రమముఖే వినిమజ్జతి తే ॥౫౫॥ జననభవనప్రీత్యా దుగ్ధార్ణవం బహుమన్యసే జననిదయితప్రేమ్ణా పుష్ణాసి తత్పరమం పదమ్ । ఉదధిపరమవ్యోమ్నోర్విస్మృత్య మాదృశరక్షణక్షమమితి ధియా భూయః శ్రీరఙ్గధామని మోదసే ॥౫౬॥ ఔదార్యకారుణికతాశ్రితవత్సలత్వపూర్వేషు సర్వమతిశాయితమత్ర మాతః । శ్రీరఙ్గధామ్ని యదుతాన్యదుదాహరన్తి సీతావతారముఖమేతదముష్య యోగ్యమ్ ॥౫౭॥ ఐశ్వర్యమక్షరగతిం పరమం పదం వా కస్మైచిదఞ్జలిభరం వహతే వితీర్య । అస్మై న కిఞ్చిదుచితం కృతమిత్యథామ్బ త్వం లజ్జసే కథయ కోఽయముదారభావః ॥౫౮॥ జ్ఞానక్రియాభజనసమ్పదకిఞ్చనోఽహ మిచ్ఛాధికారశకనానుశయానభిజ్ఞః । ఆగాంసి దేవి యువయోరపి దుస్సహాని బధ్నామి మూర్ఖచరిత స్తవ దుర్భరోఽస్మి ॥౫౯॥ ఇత్యుక్తికైతవశతేన విడమ్బయామి తానమ్బ సత్యవచసః పురుషాన్పురాణాన్ । యద్వా న మే భుజబలం తవ పాదపద్మలాభే త్వమేవ శరణం విదితః కృతాఽసి ॥౬౦॥ శ్రీరఙ్గేశ యదశ్నతం సహ సుహృద్వర్గేణ నిష్కణ్టకం నిర్దుఃఖం సుసుఖం చ దాస్యరసికాం భుక్త్వా సమృద్ధిం పరామ్ । యుష్మత్పాదసరోరుహాన్తరరజస్స్యామ త్వమమ్బా పితా సర్వం చ త్వమసి త్వమేవ భవనస్స్వీకుర్వ కస్మాత్కృపామ్ ॥౬౧॥

శ్రీపరాశర భట్టారక విరచిత శ్రీగుణరత్నకోశస్సమాప్తః.

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీమతే శ్రీపరాశర భట్టారక మహాదేశికాయ నమః.

శ్రీపరాశర భట్టారక విరచితా అష్టశ్లోకీ.

శ్రీపరాశరభట్టార్యః శ్రీరఙ్గేశ పురోహితః।
శ్రీవత్సాఙ్కసుతశ్శ్రీమాన్ శ్రేయసే మేఽస్తుభూయసే॥

అకారార్థోవిష్ణుర్జగదుదయరక్షాప్రలయకృన్మకారార్థోజీవస్తదుపకరణంవైష్ణవమిదమ్।ఉకారోఽనన్యార్హంనియమయతిసమ్బన్ధమనయోస్త్రయీసారస్త్ర్యాత్మాప్రణవఇమమర్థంసమదిశత్ ॥౧॥ మన్త్రబ్రహ్మణిమధ్యమేననమసాపుంసస్స్వరూపంగతిర్గమ్యంశిక్షితమీక్షితేనపురతఃపశ్చాదపిస్థానతః। స్వాతన్త్ర్యంనిజరక్షణంసముచితావృత్తిశ్చనాన్యోచితా తస్యైవేతిహరేర్వివిచ్యకథితం స్వస్యాపినార్హంతతః ॥౨॥ అకారార్థాయైవస్వమహమథమహ్యంననివహాః నరాణాం నిత్యానామయనమితినారాయణపదమ్। యమాహాస్మైకాలంసకలమపి సర్వత్రసకలాస్వవస్థాస్వావిస్స్యుర్మమసహజకైఙ్కర్యవిధయః ॥౩॥ దేహాసక్తాత్మబుద్ధిర్యదిభవతిపదంసాధువిద్యాత్తృతీయంస్వాతన్త్ర్యాన్ధోయదిస్యాత్ప్రథమమితరశేషత్వధీశ్చేద్ద్వితీయమ్। ఆత్మత్రాణోన్ముఖశ్చేన్నమఇతిచపదంబాన్ధవాభాసలోలశ్శబ్దం నారాయణాఖ్యం విషయచపలధీశ్చేచ్చతుర్థీంప్రపన్నః ॥౪॥ నేతృత్వంనిత్యయోగం సముచితగుణజాతంతనుఖ్యాపనంచోపాయం కర్తవ్యభాగం త్వథమిథునపరంప్రాప్యమేవం ప్రసిద్ధమ్। స్వామిత్వప్రార్థనాంచ ప్రబలతర విరోధి ప్రహాణం దశైతాన్మన్తారంత్రాయతేచేత్యధిగతనిగమష్షట్పదోఽయంద్విఖణ్డః ॥౫॥ ఈశానాంజగతామధీశదయితాం నిత్యానపాయాంశ్రియం సంశ్రిత్యాశ్రయణోచితాఖిలగుణస్యాఙ్ఘ్రీహరేరాశ్రయే। ఇష్టోపాయతయా శ్రియాచసహితాయాత్మేశ్వరాయార్థయే కర్తుం దాస్యమశేష మప్రతిహతంనిత్యంత్వహంనిర్మమః ॥౬॥ మత్ప్రాప్త్యర్థతయామయోక్తమఖిలం

స్త్యజ్యధర్మంపునస్త్వామేకం మదవాప్తయేశరణమిత్యార్తోవసాయంకు
రు। త్వామేవంవ్యవసాయయుక్తమఖిలజ్ఞానాది పూర్ణోహ్యహంమత్ప్రా
ప్తి ప్రతిబన్ధకైర్విరహితంకుర్యాంశుచంమాకృథాః ॥౭॥ నిశ్చిత్యత్వద
ధీనతాంమయిసదా కర్మాద్యుపాయాన్హరేకర్తుంత్యక్తుమపిప్రపత్తుమన
లంసీదామిదుఃఖాకులః । ఏతజ్జ్ఞానముపేయుషోమమపున స్సర్వాప
రాధక్షయంకర్తాసీతిదృఢోస్మితేతుచరమం వాక్యంస్మరన్సారథేః ॥౮॥

శ్రీపరాశర భట్టారక విరచితా అష్టశ్లోకీ సమాప్తా.

శ్రీవేదవ్యాస భట్టారక తనయవరైర్వేదాచార్యైర్విరచితా

క్షమాషోడశీ.

యశ్చక్రే శ్రీరఙ్గేశస్తోత్రం క్షమాషోడశినామకమ్।
వేదవ్యాసస్యతనయం వేదాచార్యంతమాశ్రయే॥

శ్రీరఙ్గేశ యయాకరోషిజగతాం సృష్టిప్రతిష్ఠాక్షయాన్ సత్రాము
త్రచభోగమక్షయసుఖం మోక్షంచతత్తత్కృపామ్। త్వత్తాస్వతస్త్రై
మపాస్యకల్పితజగత్త్రైమాఽతిహృద్యాస్వతఃసా న్నిస్తేకరుణాసఖీ విజ
యతాం క్షేమాయసర్వాత్మనామ్॥౧॥ పాపానాంప్రథమోఽస్మ్యహం
భవతిచేచ్ఛాస్త్రంప్రమాణంపరం శ్రీరఙ్గేశనవిద్యతేఽత్రవిజయ స్సన్త్యే
వతేసాక్షిణః । పృష్ట్వాతానధునామయోదితమిదం సత్యేనగృహ్యాత
చేత్సత్యంహ్యుక్తమితిక్షమస్వ భగవన్సర్వంతదస్మత్కృతమ్ ॥౨॥ త్వత్తః
స్త్రిగళురఙ్గరాజమహతీ తస్యాగపునస్తోషణేపర్యాప్తంనసమస్తచేతన
కృతం పాపంతతోమామకమ్ । లక్ష్యంనేతినమోక్తుమర్హసియతః క
ర్తాపితుల్యోమయా నాన్యస్సిద్ధ్యతి పాపకృత్తదధునాలబ్ధంతునోపేక్ష
తామ్ ॥౩॥ పుణ్యంపాపమితిద్వయంఖలుతయోగపూర్వేణయత్సాధ్యతే
తత్తద్విస్మృతికారకంతనుభృతాం రఙ్గేశసఞ్జాయతే । పాశ్చాత్యస్య
తుయుత్ఫలంతదిహతేదుఃఖచ్ఛిదస్యాకరం తేనానేనకృతంతదేవభవితానే

త్వస్మత్కృతంక్షమ్యతామ్ ॥౪॥ పుణ్యాంయు త్తవపూజనంభవతిశే త్తత్కా ర్తురిష్టేకృతే తత్సాన్యద్రజ్గ పతేకృతప్రతికృతం సర్వేపితత్కుర్వతే । పా పంచేదపరాధమేవ భవత స్తత్కార్తృసంరక్షణే క్షాన్తిస్తేనిరుపాధికా నిరుపమా లక్ష్యైతతత్క్ష మ్యతామ్॥౫॥ నద్విత్రాణికృతాన్య నేననిరయైర్నా లంపునఃకల్పితైః పాపానామితి మత్కృతేతదధికా స్కర్తుంప్రవృత్తే త్వయి। తేభ్యోఽప్యభ్యధికాని తాన్యహమపి తుద్రఃకరోమిక్షణా త్తద్య త్నా స్తవనిష్ఫలఃఖలుభవే త్తత్తత్క్షమైవక్షమా ॥౬॥ సమ్యాఖ్యాయాఖిలపా తకైర్బహువిధం స్వంస్వంఫలందీయతాం సర్వంసహ్యామిదంమయిత్వ యిహరే జాగ్రత్యపితాత్తరి। దుఃఖాకాన్తమవేక్ష్యమా విహజనో దుష్టాశయ స్త్వద్గుణాన్ క్షాన్త్యాదీన్ప్రతిదుర్వచంయదివదే త్సోఢుం నతచ్ఛక్యతే ॥౭॥ క్షాన్తిర్నామవరోగుణ స్తవమహాన్ శ్రీరఙ్గపృథ్వీపతే సోఽయంసన్నపిసాపరాధనివహాభావేనవిద్యోతతే । తస్మానైకవిధా పరాధకరణే నిష్ఠావతానిత్యశః ప్రాప్నోత్యేషమయాప్రకాశమ తులం ప్రాప్స్యత్యహంచప్రథామ్ ॥౮॥ మత్పాపక్షపణాయయోజయసి చే ద్ఘోరేణదణ్డేనమాం రఙ్గాధీశ్వరకేవలాఘుకరణా ద్దుఃఖంమమస్యా న్మహత్। తద్ద్రష్టుర్భవతోఽపిదుఃఖమతులం ఘోరందయాళోర్భవే త్త స్మాత్తేపిసుఖాయమత్కృతమిదం సర్వంత్వయాక్షమ్యతామ్ ॥౯॥ దేవ త్వాంశరణంప్రపన్నమపి మాం దుఃఖాన్యనన్యాశ్రయం బాధన్తేయది సర్వపాపనివహా త్త్వాం మోక్ష యిష్యామ్యహమ్ । ఇత్యుక్తంతవవాక్య మర్థవిధురంజాయేతయద్వాభవాం స్తతాత్రి క్తఇతిప్రథేతహితతో మాం రక్షతుత్వత్క్షమా ॥౧౦॥ నత్వంక్షామ్యసిచేదిదంమమకృతంనా స్త్యత్ర కాచిత్క్షతిఃపూర్వంయత్సమభూ త్తదేవహిపున ర్జాయేతతజ్జాయతామ్ యద్వాస్యాదధికంచసోఽపిసుమహాన్లాభోఽస్తుమేతాదృశస్స్వామిన్దా సజన స్తవాయమధికం స్వైరేణదూరీభవేత్ ॥౧౧॥ సోఽహంక్షుద్రత యాజుగుప్సితతమం దుష్కర్మనిత్యంస్మర న్కుర్వనాత్మ మశుద్ధిరీశర ఙ్గపృథ్వీపతే । ఏతతేమహతోవిశుద్ధమనసాస్మర్తుంనయుక్తం

ఖిలు క్షాన్త్వావిస్మరతత్తతో౽హమసుఖా స్మత్తోభవేయంసుఖీ ॥౧౨॥ తత్తత్కర్మఫలానురూపమఖిలం లోకస్త్వయాసృజ్యతే తస్మాత్కర్మవశం వదత్వమధికంవక్తుంతవాపిక్షమమ్ । శ్రీరఙ్గేశ్వరతత్ప్రశాన్తివిధయే క్షాన్త్వానిరాకృత్యమే సర్వంపాతకమాశుదర్శయ భవత్స్వాన్తస్త్రియ మత్యుజ్జ్వలమ్ ॥౧౩॥ శ్రీరఙ్గేశవచోమదీయమధునావ్యక్తంత్వయాశ్రూయతాం పుణ్యంతత్ఫలసఙ్గమాత్రవిరహో ద్వయోర్నమాంప్రాప్స్యయాత్ । పాపంనైవతథా ఫలంవితనుతేశక్యంనతద్వారణం త్వత్క్షాన్త్యాతవశక్యమేవతదిదంసత్యంత్వయాకల్ప్యతామ్ ॥ ౧౪ ॥ శ్రీరఙ్గేశ్వరపుణ్యపాపఫలయోస్స్వాధీనతాంకుర్వతో స్సర్వేషాం సుఖదుఃఖయోస్స్వయమహంమగ్నాశయోమామపి । స్మర్తుంనప్రభవామి కిమ్పునరహంక్షామ స్తర స్తత్ప్రస్తుతం తత్త్వంక్షమయానిరస్యకురుమేత్వద్ధ్యానయోగ్యాందశామ్ ॥౧౫॥ అల్పంచేదనపేక్షణీయసరణావారోప్యతాంమత్కృతంకిఞ్చిద్భూరిభవేదిదం యదిగురూన్స్మేప్రేక్ష్యమేత్యజ్యతామ్। యద్వా౽నస్తమనస్తవై భవజుషారఙ్గక్షమావల్లభత్వత్క్షాన్త్యాఖలులభ్యతామనుగుణామానీయతాంతత్త్వయా ॥౧౬॥ శ్రీమాన్కారుణ్యవామేక కలశజలనిధౌకౌస్తుభాభో౽వతీర్ణశ్శ్రీవేదవ్యాసభట్టారకతనయవరో౽రఙ్గరాజస్యపుత్ర్యః । వేదాచార్యాగ్ర్యనామావిహిత గుణగణో౽రఙ్గిణస్తోత్రమేతచ్చక్రే నిత్యాభిజప్యంసకల తనుభృతాం సర్వపాపాపనుత్త్యై ॥౧౭॥ సన్న్యస్తసర్వవిహితక్రియమర్థకామ శ్రద్ధాళుమస్పృహ మనుష్ఠితనిన్ద్యకృత్యమ్।అత్యన్తనాస్తికమనాత్మగుణోపపన్నంమాంరఙ్గరాజపరయాకృపయాక్షమస్వ ॥ ... ... ॥౧౮॥

శ్రీవేదాచార్య విరచితా క్షమాషోడశీ సమాప్తా.

శ్రీమతే శ్రీవేదాచార్య మహాదేశికాయనమః.

శ్రీః శ్రియై నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీవఙ్గీవంశేశ్వర మహాదేశికాయ నమః.

* శ్రీవఙ్గీవంశేశ్వర విరచితా ప్రాతర్నిర్వేదకారికా.

మాతరం రఙ్గరాజస్య శౌరిరాజ (శబరీశ) పురోహితమ్।
గురుం వరదరాజస్య వన్దే వఙ్గీపురాధిపమ్॥

ఉత్థాయ శయనే తస్మిన్నాసీనో నియతేన్ద్రియః । త్రస్తనిర్విణ్ణహృదయో వ్యర్థం వీక్ష్య గతం వయః ॥౧॥ తాపత్రయేణ చాక్రాన్తస్తీవ్రేణాధ్యాత్మికాదినా । దావజేనాగ్నినాలీఢో భ్రామ్యన్నివ వనే మృగః ॥౨॥ సంసారవాగురాన్తస్థో లూనపక్ష ఇవాణ్డజః। అపశ్యన్నిర్గమోపాయమాగామిష్వపి జన్మసు ॥౩॥ అకార్యైరతిభీభత్సైః క్రియమాణైః కృతైరపి। లజ్జితశ్చ విషణ్ణశ్చ స్మర్యమాణైః స్వకర్మభిః ॥౪॥ అవినీతమశిక్షార్హమసద్గుణగణాకరమ్। అవధార్య స్వమాత్మానమచికిత్స్యాశుభాశ్రయమ్॥౫॥ దహ్యమానేన్ధనాన్తస్థో విస్ఫురన్నివ కీటకః। అలబ్ధనిర్గమస్తిష్ఠన్మధ్యే మరణజన్మనోః॥౬॥ విహ్వలశ్చ విషణ్ణశ్చ విమృశన్స్వామిమాం దశామ్ । చిన్తయేత్ప్రథమం చైవ మాచరన్ప్రియమాత్మనః ॥ ౭ ॥ సంసారచక్రమారోప్య బలిభిః కర్మరజ్జుభిః । కాలేనాకృష్యమాణస్య జఙ్గమస్థావరాత్మనః ॥౮॥ అహో మే మహతీ యాతా నిష్ఫలా జన్మసన్తతిః । అనారాధితగోవిన్దచరణామ్భోరుహద్వయా ॥౯॥ అనాస్వాదితసత్కర్మజ్ఞానభక్తిసుధారసా । అదృష్టానన్తసంసార సాగరోత్తారణప్లవా ॥ ౧౦ ॥ శ్రుతిస్మృత్యుదితాశేష సదాచారపరాఙ్ముఖీ । త్యక్తవర్ణాశ్రమాచారా భ్రష్టా వైదికవర్త్మనః ॥ ౧౧ ॥ అనుపాసిత సద్వృద్ధా స్వీకృతాసత్సమాగమా । అసమ్పాదితశుశ్రూషా గుర్వాచార్యపితృష్వపి ॥ ౧౨ ॥

ఇన్త గ్రన్థత్తిల్ ౫౦౦ శ్లోకఙ్గళిరుక్కిఱపడియాల్ ముఴుమైయుమ్ ప్రత్యేకమాయ్ అచ్చిడప్పడుమ్. ఇఙ్గు స్తోత్రరత్నాకరోపయుక్తమాన వంశం మాత్తిర మచ్చిడప్పట్టదు.

నిజకర్మజదేవాని దేహాధ్యస్తాత్మభావనా । తద్భావనానుగోద్భూతసు
ఖదుఃఖవ్యవస్థితిః ॥ ౧౩ ॥ అసమ్యగ్జ్ఞాతస్య యాథాత్మ్యజ్ఞానజోత్తమని
ర్వృతిః । పశువత్ప్రాకృతైరేవ గుణైరధికనిర్వృతా ॥ ౧౪ ॥ నకర్మని
ష్ఠా నాత్మజ్ఞా నాపి భక్తియుతా హరౌ । నోద్యుక్తా భక్తిహీనత్వాత్తత్క్రి
యాస్వర్చనాదిషు ॥ ౧౫ ॥ కర్మభిః పుణ్యపాపాఖ్యైరవిద్యాపరనామభిః ।
ధూమైరివార్చిరాగ్నేయం జ్ఞానమావృత్య దేహినః ॥ ౧౬ ॥ భూషయి
త్వా స్వకం దేహం శబ్దాద్యైస్స్వాశ్రయైర్గుణైః । దర్శయిత్వా స్వసౌన్ద
ర్యమాత్మనే తిష్ఠమానయా ॥ ౧౭ ॥ నిరస్తాతిశయాహ్లాదసుఖభావైకలక్ష
ణమ్ । సంఛాద్య స్వగుణైరేవ స్వరూపం చ పరాత్మనః ॥ ౧౮ ॥ గుణమ
య్యా ప్రకృత్యాఖ్య భగవన్మాయయాఽనయా । స్వసంలీనానన్తజీవకృతక
ర్మానురూపయా ॥ ౧౯ ॥ గుణత్రయాశ్రయానన్తవిచిత్రపరిణామయా ।
అతిదుస్తరయా దేవ ప్రపత్తిరహితాత్మభిః ॥ ౨౦ ॥ ప్రలోభ్యమానా సత
తం తయైవాత్యన్తనిర్వృతా । అజానతీవ స్వహితం మూకస్వప్నానుకా
రిణీ ॥ ౨౧ ॥ నిష్ప్రాణీయే నిరాలమ్బే నిశ్ఛాయే నిరపాశ్రయే । ద్రాఘీయ
స్యశుభే మార్గే యమస్య సదనం ప్రతి ॥ ౨౨ ॥ గచ్ఛతో మే సహాయస్య
వర్ధయన్తీ భయం మహత్ । అతీతాపి సదైవైషా తిష్ఠతీవ పురో మమ ॥ ౨౩ ॥
గతయా త్వద్వశం రూపం వర్తమానేఽపి జన్మని । తథైవ సుమహాన్కా
లో గతః క్షణ ఇవాల్పకః ॥ ౨౪ ॥ అలబ్ధసుఖసంస్పర్శమకృతాఘౌఘనిష్కృ
తి । వినైవ హరిపాదార్చామహో పశ్యత ఏవ మే ॥ ౨౫ ॥ కింకరిష్యామి
పదయోర్నిపతిష్యామి కస్య వా । దుస్తరాం దుర్దశామేతాం కథయిష్యా
మి కస్య వా ॥ ౨౬ ॥ ఇతి నిర్విద్య తదను ధృతిమాలమ్బ్య సాత్త్వికీమ్ । విధూ
య చేమం నిర్వేదం సర్వకార్యావసాదకమ్ ॥ ౨౭ ॥ ఉద్ధరిష్యన్స్వమా
త్మానం మజ్జన్తం భవసాగరే । పునర్నిశ్చినుయాం దేవం స్థిరధీస్స్వార్థసి
ద్ధయే ॥ ౨౮ ॥ గతమేవ గతం జన్మ కా ను తత్ర ప్రతిక్రియా । ప్రవహత్యేవ
హి జలే సేతుః కార్యో విజానతా ॥ ౨౯ ॥ ఇదానీం కర్తుమేతావచ్ఛక్యం
కాలే గతే సతి । మయాఽఽత్మహితకామేన బిభ్యతా భవసాగరాత్ ॥ ౩౦ ॥

ఇతఊర్ధ్వ మహంతావద్యావజ్జీవం శ్రియఃప్రియః । పదయో రర్చ
సంకర్తుం యతమానస్సమాహితః ॥ ౩౧ ॥ అభిగచ్ఛన్హరిం ప్రాత్రగ
పశ్చాద్ద్రవ్యాణి చార్జయన్ । అర్చయంశ్చ తతో దేవం తతో మన్త్రా
న్జపన్నపి ॥ ౩౨ ॥ ధ్యాయన్నపి పరం దేవం కాలేషూక్తేషు పంచసు ।
వర్తమానస్సదా చైవం పాఞ్చకాలికవర్త్మనా ॥౩౩॥ స్వార్జితైర్గన్ధపు
ష్పాద్యైశ్శుభైశ్శక్త్యనురూపతః । ఆరాధయన్హరిం భక్త్యా గమయి
ష్యామి వాసరాన్ ॥ ... ... ॥౩౪॥

శ్రీవఙ్గివంశేశ్వర విరచితా ప్రాతర్నిర్వేదకారికా సావశిష్టా.

శ్రీ స్త్యై నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీమదాన్ధ్రపూర్ణ విరచితమ్

శ్రీరామానుజాష్టోత్తర శతనామస్తోత్రమ్.

రామానుజః పుష్కరాక్షో యతీన్ద్రః కరుణాకరః । కాన్తిమ
త్యాత్మజ శ్శ్రీమాన్లీలామానుషవిగ్రహః ॥౧॥ సర్వశాస్త్రార్థతత్త్వజ్ఞ
స్సర్వజ్ఞ స్సజ్జనప్రియః । నారాయణకృపాపాత్ర శ్శ్రీభూతపురనా
యకః ॥౨॥ అనఘో భక్తమన్దారః కేశవానన్దవర్ధనః । కాఞ్చీపూర్ణ
ప్రియసఖః ప్రణతార్తివినాశనః ॥౩॥ పుణ్యసఙ్కీర్తనః పుణ్యో బ్ర
హ్మరాక్షసమోచకః । యాదవాపాదితాపార్థ వృక్షచ్ఛేదకుఠారకః ॥౪॥
అమోఘో లక్ష్మణముని శ్శారదాశోకనాశకః । నిరన్తర జనాజ్ఞానని
ర్మోచనవిచక్షణః ॥౫॥ వేదాన్తద్వయసారజ్ఞో వరదామ్బుప్రదాయకః ।
పరాభిప్రాయతత్త్వజ్ఞో యామునాఙ్గుళిమోచకః ॥౬॥ దేవరాజకృపా
లబ్ధషడ్వాక్యార్థమహోదధిః । పూర్ణార్యలబ్ధసన్మన్త్ర శ్శౌరిపాదాబ్జష
ట్పదః ॥౭॥ త్రిదణ్డధారీ బ్రహ్మజ్ఞో బ్రహ్మధ్యానపరాయణః । రఙ్గేశ

శైలకార్యరతో విభూతిద్వయనాయకః ॥౮॥ గోష్ఠీపూర్ణకృపాలబ్ధమ
న్త్రరాజప్రకాశకః । వరరఙ్గానుకమ్పాత్త ద్రావిడామ్నాయపార
గః॥౯॥ మాలాధరార్యసుజ్ఞాతద్రావిడామ్నాయతత్త్వధీః । చతుస్సప్తతి
శిష్యాఢ్యః పఞ్చాచార్యపదాశ్రయః॥౧౦॥ ప్రపీతవిషతీర్థామ్భః ప్రకటీకృ
తవైభవః। ప్రణతార్తిహరాచార్యదత్తభిక్షైకభోజనః॥౧౧॥ పవిత్రీకృత
కూరేశో భాగినేయత్రిదణ్డకః । కూరేశ దాశరథ్యాది చరమార్థప్ర
దాయకః ॥౧౨॥ రఙ్గేశ వేఙ్కటేశాదిప్రకటీకృతవైభవః । దేవరాజా
ర్చనరతో మూకముక్తిప్రదాయకః ॥౧౩॥ యజ్ఞమూర్తి ప్రతిష్ఠాతా మ
న్నాథో ధరణీధరః । వరదాచార్యసద్భక్తో యజ్ఞేశార్తివినాశకః॥౧౪॥
అనన్తాభీష్టఫలదో విఠలేంద్రప్రపూజితః । శ్రీశైలపూర్ణకరుణా లబ్ధ
రామాయణార్థకః ॥౧౫॥ వ్యాససూత్రార్థతత్త్వజ్ఞో బోధాయనమతా
నుగః । శ్రీభాష్యాదిమహాగ్రన్థ సాధకః కలినాశనః ॥౧౬॥ అద్వైతమత
విచ్ఛేత్తా విశిష్టాద్వైతపారగః। కురఙ్గనగరీపూర్ణ మన్త్రరత్నోపదేశకః।
౧౭॥ వినాశితాఖిలమత శ్శేషీకృతరమాపతిః । పుత్రీకృతశఠారాతి శ్శ
ఠజిద్రుణమోచకః ॥౧౮॥ భాషాదత్తహయగ్రీవో భాష్యకారో మహా
యశాః । పవిత్రీకృతభూభాగః కూర్మనాథప్రకాశకః ॥ ౧౯ ॥ శ్రీవే
ఙ్కటాచలాధీశ శ్శఙ్ఖచక్రప్రదాయకః । శ్రీవేఙ్కటేశశ్వశుర శ్శ్రీర
మాసఖదేశికః ॥౨౦॥ కృపామాత్రప్రసన్నార్యో గోపికామోక్షదా
యకః । సమీచీనార్యసచ్ఛిష్యసత్కృతో వైష్ణవప్రియః ॥౨౧॥ క్రిమి
కణ్ఠనృపధ్వంసీ సర్వమన్త్రమహోదధిః। అఙ్గీకృతాన్ధ్రపూర్ణార్యస్సా
లగ్రామప్రతిష్ఠితః॥ ౨౨॥ శ్రీభక్తగ్రామపూర్ణేశో విష్ణువర్ధనరక్షకః। బౌ
ద్ధధ్వాన్తసహస్రాంశు శ్శేషరూపప్రదర్శకః ॥ ౨౩ ॥ నగరీకృతవేదాద్రి
ర్ఢిల్లీశ్వరసమర్చితః । నారాయణప్రతిష్ఠాతా సమ్పత్పుత్రవిమోచకః॥
౨౪॥ సనత్కుమారజనక స్సాధులోకశిఖామణిః । సుప్రతిష్ఠితగోవిన్ద
రాజః పూర్ణమనోరథః ॥౨౫॥ గోదాగ్రజో దిగ్విజేతా గోదాభీష్టప్ర
పూరకః । సర్వసంశయవిచ్ఛేత్తా విష్ణులోకప్రదాయకః ॥౨౬॥ అవ్యా

హతమహద్వర్త్మ యతిరాజో జగద్గురుః ॥౭౬॥ ఏవం రామానుజార్య స్యనామ్నామష్టోత్తరం శతమ్ । యః పఠేచ్ఛృణుయాద్వాపి సర్వానాప్నుయాత్ ॥యదాన్ధ్రపూర్ణేన మహాత్మ నేదం స్తోత్రం కృతం సర్వజనావనాయ । తజ్జీవభూతం భువివైష్ణవానాం బభూవ రామానుజమానసానామ్ ॥ ... ... ॥౭౮॥

శ్రీమదాన్ధ్రపూర్ణవిరచితం శ్రీరామానుజాష్టోత్తర శతనామస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీవాత్స్యవరదార్య మహాగురవేనమః.

శ్రీవాత్స్యవరదదేశికైరనుగృహీతా

శ్లోకద్వయసఙ్క్షిప్తా పరమార్థస్తుతిః.

వన్దేహం వరదార్యం తం వత్సాభిజనభూషణమ్।
భాష్యామృతప్రదానాద్య స్సఞ్జీవయతి మామపి॥

సత్సఙ్గాద్భవనిస్పృహో గురుముఖాచ్ఛ్రీశం ప్రపద్యాత్మవాన్ప్రారబ్ధం పరిభుజ్య కర్మశకలం ప్రక్షీణకర్మాన్తరః । న్యాసాదేవ నిరఙ్కుశేశ్వరదయానిర్లూనమాయాన్వయో హార్దానుగ్రహలబ్ధమధ్యధమనిద్వారా బహిర్నిర్గతః ॥ ౧ ॥ ముక్తోఽర్చిర్దినపూర్వపక్షషడుదఙ్మాసాబ్దవాతాంశుమద్గ్లౌవిద్యుద్వరుణేన్ద్రధాతృమహితస్సీమాన్తసిన్ధ్వాప్లుతః । శ్రీవైకుణ్ఠముపేత్య నిత్యమజడం తస్మిన్పరబ్రహ్మణస్సాయుజ్యం సమవాప్య నన్దతిసమం తేనైవధన్యః పుమాన్ ॥ ౨ ॥ పాత్రీకర్తుమిత్యానుసన్ధేయం పరమార్థం ముముక్షుభిః । శ్లోకద్వయేన సంక్షిప్తం సువ్యక్తం వరదోఽబ్రవీత్ ॥ ... ...

ఇతి శ్రీవాత్స్యవరదదేశికప్రణీతా పరమార్థస్తుతిః.

శ్రీ ర్జైన మః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీవాత్స్యవరదాచార్యానుగృహీతా
పరత్వాది పఞ్చకస్తుతిః.

ఉద్యద్భానుసహస్రభాస్వరపరవ్యోమాస్పదంనిర్మలజ్ఞానానన్దఘనస్వరూపమమలజ్ఞానాదిభిష్షడ్గుణైః । జుష్టం సూరిజనాధిపం ధృతరథాఙ్గాబ్జం సుభూషోజ్జ్వలం శ్రీభూసేవ్యమనన్తభోగినిలయం శ్రీవాసుదేవంభజే ॥౧॥ అమో దేభువనేప్రమోదఉత్తసమ్మోదేచసఙ్కర్షణం ప్రద్యుమ్నంచతథాఽనిరుద్ధఇతితాన్ సృష్టిస్థితీచాప్యయమ్ । కుర్వాణాన్మతిముఖ్యషడ్గుణవరైర్యుక్తాం స్త్రియుగ్మాత్మకైర్వ్యూహాధిష్ఠితవాసుదేవమపితం క్షీరాబ్ధినాథంభజే ॥౨॥ వేదాన్వేషణమన్దరాద్రిభరణక్ష్మోద్ధారణస్వాశ్రిత ప్రహ్లాదావనభూమిభిక్షణజగద్విక్రాన్తయో. యత్క్రియాః । దుష్టక్షత్రనిబర్హణందశముఖాద్యున్మూలనం కర్షణంకాళిన్ద్యా అతిపాపకంసనిధనం యత్క్రీడితంతంనుమః ॥౩॥ యో దేవాది చతుర్విధేష్టజనిమద్బ్రహ్మాణ్డకోశాన్తరేసంభక్తేషు చరాచరేషునివసన్నాస్తేసదాఽన్తర్బహిః । విష్ణుంతంనిఖిలేష్వణుష్వణుతరం భూయస్సుభూయస్తరం స్వాఙ్గుష్ఠప్రమితంచయోగిహృదయేష్వాసీనమీశంభజే ॥౪॥ శ్రీరఙ్గస్థలవేఙ్కటాద్రికరిగిర్యాదౌశతాష్టోత్తరస్థానేగ్రామనికేతనేషుచసదాసాన్నిధ్యమాసేదుషే । అర్చారూపిణమర్చకాభిమతితస్స్వీకుర్వతేవిగ్రహం పూజాంచాఖిలవాఞ్ఛితాన్వితరతే శ్రీశాయతస్మైనమః ॥౫॥ ప్రాతర్విష్ణోఃపరత్వాది పఞ్చకస్తుతిముత్తమామ్ । పఠన్ప్రాప్నోతిభగవద్భక్తింవరదనిర్మితామ్ ॥ ... ...

ఇతి శ్రీవాత్స్యవరదార్యమహాదేశిక విరచితా
పరత్వాది పఞ్చకస్తుతిస్సంపూర్ణా.

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

ప్రాతరనుసన్ధేయ శ్లోకద్వయం శ్లోకత్రయంచ.

పరమార్థస్తుతౌ, సత్సఙ్గాత్ † వరదోఽబ్రవీదిత్యనన్తరమ్.

గ్రాహగ్రస్తే గజేన్ద్రే రువతిసరభసం తార్క్ష్యమారుహ్యధావన్వ్యా
ఘూర్ణన్మాల్య భూషావసనపరికరో మేఘగమ్భీరఘోషః । ఆబిభ్రాణో
రథాఙ్గంశరమసిమభయం శఙ్ఖచాపౌసఖేటౌహస్తైః కౌమోదకీమప్య
వతుహరిరసావంహసాంసంహతేర్నః ॥౧॥ నక్రాక్రాన్తేకరీన్ద్రేముకు
ళితనయనే మూలమూలేతిఖిన్నేనాహంనాహంనచాహంనచభవతిపున
స్తాదృశోమాదృశేషు । ఇత్యేవంత్యక్తహస్తేసపదిసురగణే భావశూన్యే
సమస్తేమూలంయత్ప్రాదురాసీత్సదిశతుభగవాన్మఙ్గళంసన్తతంనః॥
౨॥ ప్రాతస్స్మరామిభవభీతిమహార్తిశాన్త్యై నారాయణంగరుడవా
హనమబ్జనాభమ్ । గ్రాహాభిభూతమదవారణముక్తిహేతుం చక్రా
యుధంతరుణవారిజపత్రనేత్రమ్ ॥౧॥ ప్రాతర్నమామి మనసావచసాచ
మూర్ధ్నా పాదారవిన్దయుగళం పరమస్యపుంసః । నారాయణస్యనర
కార్ణవతారణస్య పారాయణప్రవణవిప్రపరాయణస్య ॥౨॥ ప్రాత
ర్భజామిభజతామభయంకరంతం ప్రాక్సర్వజన్మకృతపాపభయాపను
త్త్యై । యోగ్రాహవక్త్రపతితాఙ్ఘ్రిగజేన్ద్రఘోరశోకప్రణాశన
కరోధృతశఙ్ఖచక్రః ॥౩॥ శ్లోకత్రయమిదంపుణ్యం ప్రాతరుత్థాయయః
పఠేత్ । లోకత్రయగురుస్తస్మైదద్యాదాత్మపదంహరిః ॥ ॥౪॥

ఇతి శ్లోకద్వయమ్, శ్లోకత్రయంచ సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ శ్శైన మః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమత్కవికథక కణ్ఠీరవ శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

శ్రీ హయగ్రీవ స్తోత్రమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ।
వేదాన్తాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది॥

జ్ఞానానన్దమయం దేవం నిర్మలస్ఫటికాకృతిమ్। ఆధారం సర్వవిద్యా
నాం హయగ్రీవముపాస్మహే ॥౧॥ స్వతస్సిద్ధం శుద్ధస్ఫటికమణిభూభృ
త్ప్రతిభటం సుధాసధ్రీచీభిర్ద్యుతిభిరవదాతత్రిభువనమ్। అనన్తైస్త్ర
య్యన్తైరనువిహిత హేషాహలహలం హతాశేషావద్యం హయవదన
మీడీమహి మహః ॥౨॥ సమాహారస్సామ్నాం ప్రతిపదమృచాం ధామ
యజుషాం లయః ప్రత్యూహానాం లహరివితతిర్బోధజలధేః। కథాదర్ప
క్షుభ్యత్కథకకులకోలాహలభవం హరత్వన్తర్ధ్వాన్తం హయవదనహే
షాహలహలః ॥౩॥ ప్రాచీసన్ధ్యా కాచిదన్తర్నిశాయాః ప్రజ్ఞాదృష్టే
రఞ్జనశ్రీరపూర్వా। వక్త్రీ వేదాన్ భాతు మే వాజివక్త్రా వాగీశాఖ్యా
వాసుదేవస్య మూర్తిః ॥౪॥ విశుద్ధవిజ్ఞానఘనస్వరూపం విజ్ఞానవిశ్రాణనబ
ద్ధదీక్షమ్। దయానిధిం దేహభృతాం శరణ్యం దేవం హయగ్రీవమహం ప్ర
పద్యే ॥౫॥ అపౌరుషేయైరపి వాక్ప్రపఞ్చైరద్యాపి తే భూతిమదృష్ట
పారామ్। స్తువన్నహం ముగ్ధ ఇతి త్వయైవ కారుణ్యతో నాథ కటాక్షణీ
యః ॥౬॥ దాక్షిణ్యరమ్యా గిరిశస్య మూర్తిర్దేవీ సరోజాసనధర్మపత్నీ।
వ్యాసాదయోఽపి వ్యపదేశ్యవాచస్స్ఫురన్తి సర్వే తవ శక్తిలేశైః ॥౭॥ మన్దో
భవిష్యన్నియతం విరిఞ్చో వాచాం నిధే వఞ్చితభాగధేయః। దైత్యాప
నీతాం దయయైవ భూయోఽప్యధ్యాపయిష్యో నిగమాన్న చేత్త్వమ్ ॥౮॥
వితర్కడోలాం వ్యవధూయ సత్త్వే బృహస్పతిం వర్తయసే యతస్త్వమ్।

తేనైవ దేవ త్రిదశేశ్వరాణామస్పృష్టడోలాయితమాధిరాజ్యమ్॥౯॥ అగ్నౌ
సమిద్ధార్చిషి సప్తతన్తోరాతస్థివాన్మన్త్రమయం శరీరమ్। అఖణ్డసారైర్హవి
షాం ప్రదానైరాప్యాయనం వ్యోమసదాం విధత్సే॥౧౦॥ యన్మూలమీదృ
క్ప్రతిభాతి తత్త్వం యా మూలమామ్నాయమహాద్రుమాణామ్। తత్త్వేన జా
నన్తి విశుద్ధసత్త్వాస్త్వామక్షరామక్షరమాతృకాం తే ॥ అవ్యాకృతాద్వ్యా
కృతవానసి త్వం నామాని రూపాణి చ యాని పూర్వమ్ । శంసన్తి తేషాం చ
రమాం ప్రతిష్ఠాం వాగీశ్వర త్వాం త్వదుపజ్ఞవాచః ॥ ౧౨॥ ముగ్ధేన్దునిష్య
న్దవిలోభనీయాం మూర్తిం తవానన్దసుధాప్రసూతిమ్ । విపశ్చితశ్చేతసి
భావయన్తే వేలాముదారామివ దుగ్ధసిన్ధోః ॥౧౩॥ మనోగతం పశ్యతి
యస్సదా త్వాం మనీషిణాం మానసరాజహంసమ్ । స్వయం పురోభా
గవివాదభాజః కిం కుర్వతే తస్య గిరో యథార్హమ్ ॥ ౧౪ ॥ అపి క్షణా
ర్ధం కలయన్తి యే త్వామాప్లావయన్తం విశదైర్మయూఖైః । వాచాం
ప్రవాహైరనివారితైస్తే మన్దాకినీం మన్దయితుం క్షమన్తే ॥౧౫॥ స్వామి
న్భవద్ధ్యానసుధాభిషేకాద్వహన్తి ధన్యాః పులకానుబన్ధమ్ । అలక్షితే
క్వాపి నిరూఢమూలమఙ్గేష్వివానన్దథుమఙ్కురన్తమ్ ॥ ౧౬ ॥ స్వామి
న్ప్రతీచా హృదయేన ధన్యాస్త్వద్ధ్యానచన్ద్రోదయవర్ధమానమ్ । అ
మాన్తమానన్దపయోధిమన్తః పయోభిరక్ష్ణాం పరివాహయన్తి ॥ ౧౭ ॥
స్వైరానుభావాస్త్వదధీనభావాః స్సమృద్ధవీర్యాస్త్వదనుగ్రహేణ ।
విపశ్చితో నాథ తరన్తి మాయాం వైహారికీం మోహనపిఞ్ఛికాం తే॥౧౮॥
ప్రాఙ్నిర్మితానాం తపసాం విపాకాః ప్రత్యగ్రనిశ్శ్రేయససమ్పదో
మే । సమేధిషీరంస్తవ పాదపద్మే సఙ్కల్పచిన్తామణయః ప్రణామాః॥
౧౯ ॥ విలుప్తమూర్ధన్యలిపిక్రమాణాం సురేన్ద్రచూడాపదలాలితా
నామ్ । త్వదఙ్ఘ్రిరాజీవరజఃకణానాం భూయాన్ప్రసాదో మయి నా
థ భూయాత్ ॥౨౦॥ పరిస్ఫురన్నూపురచిత్రభానుప్రకాశనిర్ధూతతమో
నుషఙ్గామ్ । పదద్వయీం తే పరిచిన్మహేఽన్తః ప్రబోధరాజీవవిభాత
సన్ధ్యామ్ ॥౨౧॥ త్వత్కిఙ్కరాలఙ్కరణోచితానాం త్వయైవ కల్పా
న్తరపాలితానామ్ । మఞ్జుప్రణాదం మణినూపురం తే మఞ్జూషికాం
వేదగిరాం ప్రతీమః ॥ ౨౨ ॥ సఞ్చిన్తయామి ప్రతిభాదశాస్థాన్సన్దక్ష

యన్తం సమయప్రదీపాన్ । విజ్ఞానకల్పద్రుమపల్లవాభం వ్యాఖ్యానముద్రామధురం కరం తే ॥౨౩॥ చిత్తే కరోమి స్ఫురితాక్షమాలం సవ్యేతరం నాథ కరం త్వదీయమ్ । జ్ఞానామృతోదఞ్చన లాలసానాం లీలాఘటీయన్త్రమివాశ్రితానామ్ ॥౨౪॥ ప్రబోధసిన్ధోరరుణైః ప్రకాశైః ప్రవాళసఙ్ఘాతమివోద్వహన్తమ్ । విభావయే దేవ స పుస్తకం తే వామం కరం దక్షిణమాశ్రితానామ్ ॥౨౫॥ తమాంసి భిత్త్వా విశదైర్మయూఖైః సంప్రీణయన్తం విదుషశ్చకోరాన్ । నిశామయే త్వాం నవపుణ్డరీకే శరద్ఘనే చన్ద్రమివ స్ఫురన్తమ్ ॥ ౨౬ ॥ దిశన్తు మే దేవ సదా త్వదీయా దయాతరఙ్గానుచరాః కటాక్షాః । శ్రోత్రేషు పుంసామమృతం క్షరన్తీం సరస్వతీం సంశ్రితకామధేనుమ్ ॥౨౭॥ విశేషవిత్పారిషదేషు నాథ విదగ్ధగోష్ఠీసమరాఙ్గణేషు । జిగీషతో మే కవితార్కికేన్ద్రాన్ జిహ్వాగ్రసింహాసనమభ్యుపేయాః ॥౨౮॥ త్వాం చిన్తయన్ త్వన్మయతాం ప్రపన్నస్త్వాముద్గృణన్ శబ్దమయేన ధామ్నా । స్వామిన్సమాజేషు సమేధిషీయ స్వచ్ఛన్దవాదాహవబద్ధశూరః ॥౨౯॥ నానావిధానామగతిః కలానాం న చాపి తీర్థేషు కృతావతారః । ధ్రువం తవానాథపరిగ్రహాయా నవం నవం పాత్రమహం దయాయాః ॥౩౦॥ అకమ్పనీయాన్యపనీతిభేదైరలఙ్కృషీరన్ హృదయం మదీయమ్ । శఙ్కాకళఙ్కాపగమోజ్జ్వలాని తత్త్వాని సమ్యఞ్చి తవ ప్రసాదాత్ ॥౩౧॥ వ్యాఖ్యాముద్రాం కరసరసిజైః పుస్తకం శఙ్ఖచక్రే బిభ్రద్భిన్నస్ఫటికరుచిరే పుణ్డరీకే నిషణ్ణః । అమ్లానశ్రీరమృతవిశదైరంశుభిః ప్లావయన్మామావిర్భూయాదనఘమహిమా మానసే వాగధీశః ॥౩౨॥ వాగర్థసిద్ధిహేతోః పఠత హయగ్రీవసంస్తుతిం భక్త్యా । కవితార్కికకేసరిణా వేఙ్కటనాథేన విరచితామేతామ్ ॥ ... ॥౩౩॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు శ్రీహయగ్రీవస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే ।
శ్రీమతే వేఙ్కటేశాయ వేదాన్తగురవే నమః ॥

శ్రీమతే నిగమాన్తమహాదేశికాయ నమః.

(౧౫) శ్రీ య్యై న మః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితః

గ రు డ ద ణ్డ కః.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః * సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

నమః పన్నగనద్ధాయ వైకుణ్ఠవశవర్తినే।
శ్రుతిసింధు సుధోత్పాద మన్దరాయగరుత్మతే॥

గరుడమఖిలవేదనీడాధిరూఢం ద్విషత్పీడనోత్కణ్ఠితాకుణ్ఠవైకుణ్ఠ పీఠీకృతస్కన్ధ మీడేస్వనీడాగతి ప్రీతరుద్రాసుకీర్తిస్తనాభోగగాఢో పగూఢ స్ఫురత్కణ్టకవ్రాత వేధవ్యథా వేపమానద్విజిహ్వాధిపాకల్ప విష్ఫార్యమాణస్ఫటావాటికా రత్నరోచిశ్ఛటా రాజినీరాజితం కాం తికల్లోలినీరాజితమ్ ॥ ... ... ॥౧॥

జయగరుడసుపర్ణ దర్వీకరాహార దేవాధిపాహారహారిన్ దివౌకస్పతి క్షిప్తదంభోళి ధారాకిణాకల్పకల్పాంతవాతూల కల్పోదయానల్పవీరా యితోద్యచ్చమత్కార దైత్యారిజైత్రధ్వజారోహనిర్ధారితోత్కర్ష సఙ్కర్షణాత్మన్గరుత్మన్ మరుత్పంచకాధీశ సత్యాదిమూర్తే నకశ్చి త్సమస్తేనమస్తేపునస్తేనమః ॥ ... ... ॥౨॥

ఇమఇదమజహత్సపర్యాయ పర్యాయనిర్యాతపక్షానిలాస్ఫాలనో ద్వేలపాథోధివీచీ చపేటాహతాగాధపాతాళ భాంకారసంక్రుద్ధనా గేంద్రపీడాసృణీభావభాస్వన్నఖశ్రేణయే చండతుండాయ నృత్యద్భుజం గభ్రువే వజ్రిణే దంష్ట్రయాతుభ్య మధ్యాత్మవిద్యావిధేయావిధేయా భవద్దాస్యమాపాదయేథాదయేథాశ్చమే ॥ ... ॥౩॥

మనురనుగత పక్షివక్త్రస్ఫురత్తారక స్తావకశ్చిత్రభానుప్రియా శేఖరస్త్రాయతాన్నస్త్రివర్గాపవర్గ ప్రసూతిఃపరవ్యోమధా

మన్వలద్వేషిదర్పజ్వలద్వాలఖిల్యప్రతిజ్ఞావతీర్ణస్థిరాంతత్వబుద్ధిం పరాం భక్తిధేనుం జగన్మూలకన్దేముకున్దేమహానన్దదోగ్ధ్రీం దధీథాముధాకామహీనామహీనాన్తక ॥ ... ... ॥౪॥

శ్లో॥ షట్త్రింశద్గణచరణో నరపరిపాటీనవీనగుమ్భగణః । విష్ణురథదణ్డకోఽసౌవిఘటయతు విపక్షవాహినీవ్యూహమ్ ॥ విచిత్రసిద్ధిదస్సోఽయంవేఙ్కటేశవిపశ్చితా ।గరుడధ్వజతోషాయగీతోగరుడదణ్డకః॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతంత్రస్య శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యకృతిషు గరుడదణ్డకస్సమ్పూర్ణః.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీలక్ష్మీహయవదన పరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

అచ్యుతశతకమ్- ప్రాకృతమ్.

సిరివేంకటణాహజ్జో కఇతక్కిఅసీహసవ్వతంతసతంతో । వేఅంతారిఅవజ్జో మహ సణ్ణిజ్ఝేఉ సఇ సఅం హిఅఅమ్మి ॥*॥ శ్రీవేఙ్కటనాథార్యఃకవితార్కికసింహసర్వతన్త్రస్వతన్త్రః । వేదాన్తార్యవర్యో మమ సన్నిధత్తాం సదా స్వయం హృదయే ॥ ...

ణమహ తిఅసాణ ణాహం సచ్చం దాసాణ అచ్చుఅం థిరజోఇమ్। గరుడణఇతడతమాలం అహిందణఅరో సహాఅలేకఇదమ్ ॥ ౧ ॥ నమత త్రిదశానాం నాథం సత్యం దాసానామచ్యుతం స్థిర జ్యోతిషమ్। గరుడనదీతటతమాలమహీన్ద్రనగరౌషధాచలైకగజేన్ద్రమ్ ॥ ॥౧॥

కింకరసచ్చ ధుఈ తుహ సఅంభుగేహిణివిలాస వాహిత్తిమఈ। ఫణిఅ బాలేణ మఏ పంజరసుఅజప్పిఅం వ కుణఉ పసాఅమ్॥౨॥ కిఙ్క-

రసత్య స్తుతి స్తవ స్వయమ్భుగేహేఽవిలాసవ్యాహృతి మయా । భణితా బాలేన మయా పఞ్జరశుక జల్పితమివ కరోతు ప్రసాదమ్ ॥ ॥౨॥

మఇలం వి భాసిఅం మహ కింకరసచ్చ తుహ కిత్తిజోణ్హాపసరే। లగ్గం లహఉ విసుద్ధిం రచ్ఛాసలిలం వ తివహఆసోత్తగఅమ్ ॥౩॥ మలిన మపి భాషితం మమ కిఙ్కరసత్య తవకీర్తిజ్యోత్స్నాప్రసరే। లగ్నం లభతాం విశుద్ధిం రథ్యాసలిలమివ త్రిపథగాస్రోతోగతమ్ ॥ ॥౩॥

తత్థరిణఏణ ఠవిఆ సోహఉ తిఅసాణ ణాహ తుజ్ఝ సమాఏ। వంది త్తణమహిఆణం మజ్ఝమ్మి సుఈణ బాలిసా మజ్ఝ థుఈ ॥౪॥ త్రస్తరీన యేన స్థాపితా శోభతాం త్రిదశానాం నాథ తవ సమాజే। వన్దిత్వ మహితానాం మధ్యే శ్రుతీనాం బాలిశా మమ స్తుతిః ॥ ॥౪॥

అమ్హాగురూణం అచ్చుఅ జీహాసీహాసణమ్మి లద్ధపడిట్ఠో। పడివాఇ అపరమట్ఠో వారేసి అపండిఅత్తణమమ్హాణం ॥ ౫ ॥ అస్మద్గురూణా మచ్యుత జిహ్వాసింహాసనే లబ్ధప్రతిష్ఠః। ప్రతిపాదితపరమార్థో వారయ స్యపణ్డితత్వమస్మాకమ్ ॥ ... ... ॥౫॥

హిఅఏసు దేసిఆణం జణ్హావిలహరీసు పుణ్ణఅందోవ్వ ఫుడో। కలు సజలేసు వ హంసో కసాఅకబురేసు తాసి అచ్చుఅ ణ ఖణమ్ ॥౬॥ హృదయేషు దేశికానాం జాహ్నవీలహరీషు పూర్ణచన్ద్ర ఇవ స్ఫుటః। కలుషజలేష్వివ హంసః కషాయకర్బురేషు తిష్ఠస్యచ్యుత న క్షణమ్ ॥౬॥

ఆఅమమెత్తపమాణో ఆగోవిలఅణం పఆసణిఅమాహప్పో। సద్ధహిఅహిఅఅసులహో దూరం ముఅసి ణఅసచ్చ డోలాఅంతే॥౭॥ ఆగమమాత్రప్రమాణ ఆగోపీజనం ప్రకాశనిజమాహాత్మ్యః। శ్రద్ధధద్ధృదయసులభో దూరం ముఞ్చసి నతసత్య దోలాయమానాన్ ॥౭॥

సంఖవిఅసఅలహేఅం సరణాగఅసచ్చ సచ్చణాణాణందమ్। ఉల్లఙ్ఘిఅతివిహంతం ఉవణిసఆణం సఆఇ గాఅంతి తుమమ్ ॥౮॥ సంక్షపితసకలహేయం శరణాగతసత్య సత్యజ్ఞానానన్దమ్ । ఉల్లఙ్ఘితత్రివిధాన్త ముపనిషదాం శతాని గాయని త్వామ్ ॥ ... ॥౮॥

ణణసి ణ కీరసి కేణవి ఠావేసి ణ సంఠవిజ్జసి అణ్ణేహిం । హరసి ణిహిలం ణ హీరసి అహిందణఅరింద అణహజోఇప్పురంతో ॥౯॥ కరోషి న క్రియసే కేనాపి స్థాపయసి న సంస్థాప్యసేఽనన్యస్థితః । హరసి నిఖిలం న హ్రియసే అహీన్ద్రనగరీన్ద్రానఘజ్యోతిస్స్ఫురక ॥ ॥౯॥

అణువమిఅస్స వి అచ్చుఅ సత్తీ తుహ సఅలధారణాఇపహుత్తా। తేణ పడివత్థుపుణ్ణో సువ్వసి అపడిహఅ ణిఅఠీ సవ్వగఓ ॥౧౦॥ అనుప్రమితస్యాప్యచ్యుత శక్తిస్తవ సకలధారణాదిప్రభూతా । తేన ప్రతివస్తుపూర్ణశ్శ్రూయసేఽప్రతిహతనిజస్థితిస్సర్వగతః ॥ ॥౧౦॥

సఅలాణ ధరణ ణిఅమణ సామిత్తణ ణిఅమసంఠిఓ సవ్వతణూ।సువ్వసి అచ్చుఅ సవ్వో సఇ దంసిఅకజ్జకారత్తణకబురో ॥౧౧॥ సకలానాం ధరణనియమనస్వామిత్వనియమసంస్థితస్సర్వతనుః। శ్రూయసేఽచ్యుత సర్వస్సదా దర్శిత కార్యకారణత్వకర్బురః ॥ ॥౧౧॥

పురిసపహాణసరీరో భువణాణం హోసి అచ్చుఅ ఉవాఆణమ్ । ణిఅసంకప్పసణాహో వహసి ణిమిత్తత్తణం వి అచ్చుఅసత్తీ ॥ ౧౨ ॥ పురుషప్రధానశరీరో భువనానాం భవస్యచ్యుతోపాదానమ్। నిజసఙ్కల్పసనాథో వహసి నిమిత్తత్వమప్యచ్యుతశక్తిః ॥ ॥౧౨॥

విసమగుణంకురపఅరే జలం వ సామణ్ణకారణం తుహ కేలీ। ణిఅకమ్మసత్తిణిఅఆ అచ్చుఅ బమ్హాఇథావరంతవిసేసా ॥ ౧౩ ॥ విషమగుణాఙ్కురప్రకరే జలమివ సామాన్యకారణం తవ కేళిః । నిజకర్మశక్తినియతా అచ్యుత బ్రహ్మాదిస్థావరాన్తవిశేషాః ॥ ॥౧౩॥

పురిసా తుజ్ఝ విహూఈ అచ్చుఅ లచ్ఛీఅ ఇత్థిఆసణ్ణాఓ । ణ త్థి పరం తుజ్ఝాణం సా వి సిరీ హోఇ తుజ్ఝ కిం వుణ ఇఅరమ్॥౧౪॥ పురుషాస్తవ విభూతిరచ్యుత లక్ష్మ్యాస్స్త్రీసంజ్ఞాః । నాస్తి పరం యువాభ్యాం సాపి శ్రీర్భవతి తవ కింపునరితరత్ ॥ ... ॥౧౪॥

ణ హు తుహ సరిసబ్భహిఆ ణాహ తుమం ఎవ్వ సవ్వలోఅసరణ్ణో । ఏఅవ ణాణసారం ఇఅముణిసేం తిఅసణాహ ఇఅరవిఇంతా॥౧౫॥

న ఖలు తవ సదృశాభ్యధికా నాథ త్వమేవ సర్వలోకశరణ్యః । ఏతావ
జ్జ్ఞానసారమితి జ్ఞాతుం త్రిదశనాథేతరవిచిన్త్వా ॥ ... ॥౧౫॥

భాఇ ఫణిందఉరాహివ పడివాలంతెసు పాఅడపహుత్తఫలా । అ
వి దుహిణప్పముహేహిం ఆణత్తీ తుహ అలంఘణీఅపహావా ॥ ౧౬॥
భాతి ఫణీన్ద్రపురాధిప ప్రతిపాలయత్సు ప్రకటిత ప్రభూతఫలా । అపి
ద్రుహిణ ప్రముఖై రాజ్ఞప్తి స్తవాలఙ్ఘనీయప్రభావా॥ ... ॥౧౬॥

ణిఅమవిహీణ పఉత్తీ సవ్వాణ వి దాససచ్చ ఉద్దిసిఅ తుమమ్ । స
ద్ధణిమిత్తిఅబమ్హణసమాహిసిద్ధం లహంతి తిఅసా భుత్తిమ్ ॥ ౧౭ ॥ ని
యమవిధీనాం ప్రవృత్తిస్సర్వేషాం దాససత్య ఉద్దిశ్య త్వామ్ । శ్రాద్ధనిమన్త్రి
తబ్రాహ్మణసమాధిసిద్ధాం లభన్తే త్రిదశా భుక్తిమ్॥ ... ౧౭॥

ఆరజ్ఝ తిఅసవిలఏ అచ్చుఅ ణిచ్చం ణ ఠాసి జఇ ణామ తుమమ్।
కమ్మాణ కప్పిఆణం కాహిఇ కప్పంతరేసు కో ణివ్వేసమ్ ॥ ౧౮ ॥ ఆరా
ధ్య త్రిదశ విలయే ఽచ్యుత నిత్యం న తిష్ఠసి యది నామ త్వమ్ । కర్మ
ణాం కల్పితానాం కరిష్యతి కల్పాన్తరే కో నిర్వేశమ్॥ ... ॥౧౮॥

కప్పేసి కంఖిఆఇం కప్పదుమో వ్వ సిరికంచణలఆసహిఓ । ణఅస
చ్చ సఇ ఫలాఇం ణిఅఛాహిణిఉణ్ణణిచ్చతావతిహుఅణో ॥ ౧౯ ॥ కల్ప
యసి కాంక్షితాని కల్పద్రుమ ఇవ శ్రీకాఞ్చనలతాసహితః । నతసత్య
సదాఫలాని నిజచ్ఛాయానిర్వృతనిత్యతాపత్రిభువనః॥ ... ॥౧౯॥

సఅలాగమాణ ణిట్ఠా సఅలసురాణం వి అంతరో అప్పాణో। సఅ
లఫలాణ పసూఈ సఅలజణాణం సమో ఖు ణఅసచ్చ తుమమ్॥ ౨౦॥
సకలాగమానాం నిష్ఠా సకలసురాణా మప్యన్తరాత్మా । సకలఫలానాం
ప్రసూతిః సకలజనానాం సమః ఖలు నతసత్య త్వమ్॥ ... ౨౦॥

ఇఅ సవ్వాణ సమాణో సచ్చిరిఓ దాససచ్చసఇపరిపుణ్ణో। కిహ వ
హసి పక్ఖవాఅం పండవపముహేసు పేసణం వి సహంతో॥ ౨౧॥ ఇతి
సర్వేషాం సమానస్సచ్చరితో దాససత్య సదాపరిపూర్ణః । కస్మాద్వ
హసి పక్షపాతం పాణ్డవప్రముఖేషు ప్రేషణమపి సహన్॥ ౨౧॥

విసమమ్మి కమ్మమగ్గే విపరిఖలంతాణవిహలిఅకలణాణమ్। ణాహ ణిహిలాణ అణ్ణో ణ ద్ధి తుమాహి ణఅసచ్చ హత్థాలంబో ॥౨౨॥ విషమే కర్మమార్గే విపరిస్ఖలతాం విహ్వాలిత కరణానామ్। నాథ నిఖిలానామన్యో నాస్తి త్వత్ నతసత్య హస్తాలమ్బః॥ ... ... ౨౨॥

ణాణస్స కో అవిసఓ అచ్చుఅ కలుణాఏ తుజ్ఝ కో దూరఠిఓ। సత్తీఅ కో అఇభరో తా ఖు ఉవాఓ తుమం చిఅ సఅంసిద్ధో ॥౨౩॥ జ్ఞానస్య కోఽవిషయోఽచ్యుత కరుణాయా స్తవకో దూరస్థితః। శక్తేః కోఽతిభరః తస్మాత్ఖలూపాయ స్త్వమేవ స్వయంసిద్ధః॥ ౨౩॥

సంకప్పకణ్ణహారో కింకరసచ్చ భవసాఅరే అఇగహిరే। అణహా తుమం ఖు పోఓ అప్పాణ కివాసమీరణేణ పఉట్టో ॥౨౪॥ సఙ్కల్ప కర్ణధారః కిఙ్కరసత్య భవసాగరేఽతిగభీరే। అనఘ స్త్వం ఖలుపోత ఆత్మనాం కృపాసమీరణేన ప్రవృత్తః॥ ... ... ౨౪॥

అచ్చుఅ ణ దంతి మోక్ఖం ఈసరభావేణ భావిఆఇఅరసురా। రత్తిం పడివట్టేఉం లక్ఖం ఆలెక్ఖ దిణఅరా ణ వి ణ ఖమమ్॥౨౫॥ అచ్యుత న దదతి మోక్షం ఈశ్వర భావేన భావితా ఇతరసురాః। రాత్రింప్రతివర్తయితుం లక్షమాలేఖ్య దినకరాణామపి న క్షమమ్॥ ౨౫॥

అమిఅరససాఅరస్సవ అహిందపురణాహ ణిమ్మలమహగ్ఘాఇమ్। తీరంతి ణ విణగేఉం అణణ్ణసులహాఇ తుజ్ఝ గుణరఅణాఇమ్ ॥౨౬॥ అమృతరససాగరస్యేవ అహీన్ద్రపురనాథ నిర్మలమహార్ఘాణి। తీర్యన్తేన విగణయితుమనన్య సులభాని తవ గుణరత్నాని॥ ... ... ॥౨౬॥

భూసిఅసుఇసీమంతో భుఇఇందఉరేస సవ్వగుణసీమంతో। ఖవిఅతిసామలమోహా మణీణహిఅఏసు ఫురసి సామలమోహా ॥ ౨౭॥ భూషిత శ్రుతిసీమన్తః భుజగేన్ద్రపురేశ సర్వగుణ సీమాన్తః। క్షపితతృషామలమోహా మునీనాంహృదయేషుస్ఫురసి శ్యామలమయూఖః॥

సుహలక్ఖణసిరివచ్ఛో సోహసి ణిమ్మలత్తవిరహంఖణసిరివచ్ఛో।రణదేవణాసవిహాగఓ ఉద్ధలిగలులణ ఇత్తీరవణాసవిహాగఓ ॥ ౨౮॥ శుభలక్ష

శ్రీవత్సశోభసే నిర్ముక్త విరహక్షణశ్రీ వక్షాః । రణదేవనసవిధగత ఉద్భటగరుడనదీతీరవనసవిధగజః ॥ ... ... ॥౨౮॥

అకుమారజౌవ్వణఠిఅం అహిందఉరణాహ అహిమఅం అణురూవమ్। ణిచ్చంసహావసిద్ధం సువ్వఇసూరిమహిఅం సుహం తుహ రూవమ్॥ ౨౯॥ అకుమారయౌవనస్థితమహీన్ద్రపురనాథాభిమతమనురూపమ్। నిత్యం స్వభావసిద్ధం శ్రూయతే సూరిమహితం సుఖం తవ రూపమ్॥

తిఉణం తస్స విఆరా అచ్చుఅ పురిసూత్తిఆఅమగణిజ్జంతా । అత్థా తుహ ఖు సమత్తా పరమ్మి రూవమ్మి భూసణత్థసరూవా ॥౩౦॥ త్రిగుణం తస్య వికారా అచ్యుత పురుష ఇత్యాగమ గణ్యమానాః। అర్థాస్తవ ఖలు సమస్తాః పరస్మిన్ రూపే భూషణాస్త్ర స్వరూపాః ॥౩౦॥

ణంతి తుమాఓ అచ్చుఅ ణిక్ఖివిఅవిపక్ఖ నిట్ఠుర పరక్కమణా। సంఠవిఅ పరమధమ్మా సాహుపరిత్తాణసప్ఫలా ఓఆరా ॥ ౩౧ ॥ నిర్యాన్తి త్వత్తోఽచ్యుత నిక్షిపిత విపక్షనిష్ఠురపరాక్రమణాః। సంస్థాపితపరమధర్మాః సాధుపరిత్రాణ సత్ఫలా అవతారాః॥ ౩౧॥

హరిమణిసరిచ్ఛణిఅరుఇహరిఆఅంతభుఅఇందఉరపేరంతో । కాలేదాసజణాణం కిణ్హొ గణో హోసిదిణ్ణకాలుణ్ణరసో ॥ ౩౨ ॥ హరిమణిసదృశనిజరుచిహరితాయమానభుజగేన్ద్రపురపర్యన్తః । కాలేదాసజనానాం కృష్ణఘనో భవసి దత్తకారుణ్యరసః ॥ ... ... ౩౨॥

గరుడణఇకచ్ఛరణ్ణే లక్ఖిజ్జసి లచ్ఛిమహీకణేరుమణహరో । దీసంతబహులదాణో దిసాగఅందో వ్వ ఖుడిఅద ణుఇందదుమో ॥ ౩౩ ॥ గరుడనదీకచ్ఛారణ్యే లక్ష్యసే లక్ష్మీమహీకరేణుమనోహరః । దృశ్యమానబహులదానః దిశాగజేన్ద్ర ఇవ ఖణ్డితదనుజేన్ద్రద్రుమః॥ ౩౩॥

ముహ అందమోలిదిణఅరమజ్ఝఠిఓ తుజ్ఝ చిహురధారంధారో। అఘడిఅఘడనాసత్తిం సచ్చం ఠావేఇ దాససచ్చ సమగ్గమ్ ॥ ౩౪ ॥ ముఖచన్ద్రమౌళిదినకరమధ్యస్థిత స్తవచికురభారాన్ధకారః। అఘటితఘటనాశక్తిం సత్యం స్థాపయతి దాససత్య సమగ్రామ్ ॥ ... ॥౩౪॥

పరిహాసి అపుణ్ణఅందం పఉమసరిచ్ఛప్పసణ్ణ లోఅణజుఅలమ్। సంక ప్పిఅదురిఆఇ వి సమ్హారిఅం హరఇ దాససచ్చ తుహ ముహమ్ ॥ ౩౫॥
పరిహాసితపూర్ణచన్ద్రం పద్మసదృక్ష ప్రసన్నలోచనయుగళమ్। సంకల్పితదురితాన్యపి సంస్మృతం హరతి దాససత్య తవముఖమ్॥ ౩౫॥
మాహప్పం తుహ మహిఅం మంగలిఅం తులసికోత్థుహప్పముహాణమ్।అచ్చుఅ థిరవణమాలం వచ్ఛందావేఇ లచ్ఛిలక్ఖణసుహఅమ్॥ ౩౬ ॥ మాహాత్మ్యం తవ మహితం మాఙ్గళికం తులసీ కౌస్తుభ ప్రముఖానామ్। అచ్యుతస్థిరవనమాలం వక్షో దర్శయతి లక్ష్మీలక్షణసుభగమ్॥ ౩౬॥
ణివ్వీసఇ ణిచ్చతావో దేవఅణో దేవనాఅఅ విహిప్పముహో।సీఅలసంతపహుత్తం ఛాహింతుహ విఉలబాహు కప్పదుమాణమ్॥౩౭॥
నిర్విశతి నిత్యతాపో దేవజనో దేవనాయక విధిప్రముఖః। శీతలశాన్తప్రభూతాం ఛాయాం తవ విపులబాహుకల్పద్రుమాణామ్॥ ౩౭॥
సజలప్పఅందక్ఖోహిఅతిఉణోఅహివిఉలబుబ్బుఅప్పఅరేహిమ్। బమ్హండేహి వి భరిఅం కింకరసచ్చ తుహ కీస ణు కిసం ఉఅరమ్॥ ౩౮॥
సజల్పచన్ద్రక్షోభితత్రిగుణోదధివిపులబుద్బుదప్రకరైః। బ్రహ్మాణ్డైరపి భరితం కిఙ్కర సత్య తవస్మాన్ను కృశముదరమ్॥ ... ॥౩౮॥
ణాహిరుహం తుహ కమలం భుఅఏస ణఅరణాహ సోహఇ సుహఅమ్।మజ్ఝఅబమ్హభమరం వచ్ఛాసణ లచ్ఛిపాఅపీఢసరిచ్ఛమ్॥౩౯॥
నాభిరుహం తవ కమలం భుజగేశ నగరనాథ శోభతే సుభగమ్। మధ్యస్థిత బ్రహ్మభ్రమరం వత్సాసనలక్ష్మీపాదపీఠసదృక్షమ్॥ ౩౯॥
దిఢపీడిఅమహుకైఢవసోణిఅపడలపరిపాడలంబరఘడిఆ। రాఅఇఅచ్చుఅ ముహలా రఇణాహగఇందసింఖలా తుహ రసణా ॥ ౪౦ ॥
దృఢపీడితమధుకైటభ శోణిత పటలపరిపాటలామ్బరఘటితా। రాజత్యచ్యుత ముఖరా రతినాథగజేన్ద్రశృఙ్ఖలా తవ రశనా॥ ౪౦॥
దాసాణ సచ్చ దీసఇ దాణవవీరాణదీహణిద్దాసఅణమ్। తుహఉఅరత్థిఅతిహువణపాసాఅకఅంభసచ్ఛఅం ఊరుజుఅలమ్ ॥౪౧॥ దాసా

నాం సత్యదృశ్యతే దానవవీరాణాం దీర్ఘనిద్రాశయనమ్ । తవోదర
స్థితత్రిభువనప్రాసాదస్తమ్భసచ్ఛాయమూరుయుగమ్॥ ౪౧॥

జాణుమణిదప్పణేణ అ జఙ్ఘామరఅఅకిలాఇఆఇ అ ధణ్ణాఆ । అచ్చు
అ ణ ముఅఇ కంతీలచ్ఛీ వ సరోఅలక్ఖణే తుహ చలణే ॥ ౪౨॥ జాను
మణిదర్పణేన చ జఙ్ఘామరకతకళాచికయా చ ధన్యా । అచ్యుత న
ముఞ్చతి కాన్తిర్లక్ష్మీరివ సరోజలక్షణౌ తవచరణౌ॥ ౪౨॥

సుఇసీమన్తపసూణం సోహఇ ణఅసచ్చ తుజ్ఝ సవ్వసరణ్ణమ్। కమ
ణఖణజణిఅసురణఇపసమిఅతేల్లోక్కపాఅం పఅపఉమమ్॥౪౩॥శ్రు
తిసీమన్తప్రసూనం శోభతే నతసత్య తవసర్వశరణ్యమ్ । క్రమణక్ష
ణజనితసురనదీప్రశమితత్రైలోక్యపాతకం పదపద్మమ్ ॥ ౪౩॥

ఇఅ తిహువణేక్కమూలం ఆసాఏంతి అణహాఅమిఅసాఉరసమ్।ఓ
సహింమహిహరపాసే ఉఇఅం తుం ఓసహిం వ దాసరుఆణమ్ ॥ ౪౪॥
ఇతి త్రిభువనైకమూలమాస్వాదయన్త్యనఘామృతస్వాదురసమ్ ।
ఓషధిం మహీధరపార్శ్వే ఉదితం త్వామోషధిమివ దాసరుజామ్॥౪౪॥

సిద్ధంజణం వ సామం తుజ్ఝ తణుం ణిఅవిలోఅణేసు ణిహింతా।
అచ్చుఅ లచ్ఛిణివాసం ణిచ్చణిగూఢం ణిహిం వ పెక్ఖంతి తుమమ్॥
సిద్ధాఞ్జనమివ శ్యామాం తవ తనుం నిజవిలోచనేషు నిదధతః । అచ్యు
త లక్ష్మీనివాసం నిత్యనిగూఢం నిధిమివ ప్రేక్షన్తే త్వామ్॥ ౪౫॥

విఘుడిఅనిబిడంధారో ఘుడంతజోఇ తిలోఅఏక్కగహావఈ । దిట్ఠి
గఓ జాణతుమం ణమంతసచ్చ ణ హు తాణ మోహరత్తిఆమా ॥౪౬॥
విఘటితనిబిడాన్ధకారో ఘటమానజ్యోతిస్త్రిలోకైకగృహపతిః। దృష్టిగ
తో యేషాం త్వం నమత్సత్య న ఖలు తేషాం మోహరాత్రియామా॥౪౬॥

విసఅరసమ్మి సువంతా విఆరజణణేహిఅవి ణహువిఈరంతా । జీ
వంతముక్కసరిఆ అచ్చుఅ దీసంతి పావణా తుహ భత్తా ।౪౭॥ విషయ
రసే స్వపన్తః వికారజననైరపి న ఖలు విక్రియమాణాః । జీవన్ముక్త
సదృశాః అచ్యుత దృశ్యన్తే పావనాస్తవ భక్తాః ॥ ౪౭॥

గంధవ్వణఅరసివిణఅ సారిచ్ఛాణం సిరీణ వణసరిఆణమ్ । ణ సు
మరఇ తుమ్హ గహిఓ సరణాగఅసచ్చ సఇమఓ జీవగఓ ॥౪౮॥ గన్ధర్వ
నగరస్వప్న సదృక్షాణాం శ్రీణాం వనసరితామ్ । నస్మరతి త్వద్గృహీత
శ్శరణాగతసత్యసదామదో జీవగజః ॥ ... ౪౮॥

ణమహేంతి ణాణవంతా తరంగ డిండీరబుబ్బుఅసరిచ్ఛాఇమ్। విహి
పముహాణ పఆఇం ఘణకందలికందకఅలికంభసమాఇమ్ ॥ ౪౯ ॥ న మ
హయ న్తి జ్ఞానవన్తస్తరఙ్గడిణ్డీరబుద్బుదసదృక్షాణి । విధిప్రముఖానాం
పదాని ఘనకన్దళికన్దకదళీ స్తమ్భసమాని॥ ౪౯॥

పులఇఅ సపరసహావా పురిసా ఘేత్తూణ సామిణో తుహ సీలమ్।
ణాహ ణఅసచ్చ సఘిణా ణముఅంతి కహిం వి సవ్వజణసోహద్ధమ్॥
దృష్టస్వపరస్వభావాగ పురుషాగృహీత్వా స్వామిన స్తవశీలమ్ । నాథన
తసత్య సఘృణా నముఞ్చన్తి కథమపి సర్వజనసౌహార్దమ్॥ ౫౦॥

మాణమఏసామచ్ఛరడంభాసూఆభఅమరిసలోహముహా। దీసంతిణ
మోహసుఅ దోసా దాసాణ సచ్చ తుహ భత్తాణమ్॥౫౧॥ మానమ
దేర్ష్యామత్సరదమ్భాసూయాభయామర్షలోభముఖాః । దృశ్యన్తే న
మోహసుతా దోషా దాసానాం సత్యతవ భక్తానామ్॥ ౫౧॥

జాణ మఈ ఇఅరముహీ కాలో సఅలో వి తాణ కలివిత్థారో।
జె తుహ పఅమ్మి పవణా ణ ద్ధి కలీ ణాఅవఇ ణఅరవఇ తాణమ్॥౫౨॥
యేషామ్మతిరితరముఖీ కాలస్సకలోపి తేషాంకలివిస్తారః । యే తవ
పదే ప్రవణా నాస్తికలిర్నాగపతినగరపతే తేషామ్॥ ౫౨॥

అచ్చాసణ్ణవిణాసా అచ్చుఅ పెక్ఖంతితావఏ భత్తజణే। మోక్ఖరు
ఈణ సుమగ్గె మూఢాదిణఅరమండలమ్మి వ ఛిద్దమ్॥ ౫౩॥ అత్యాసన్న
వినాశా అచ్యుత పశ్యన్తి తావకే భక్తజనే । మోక్షరుచీనాం సుమా
ర్గే మూఢాదినకరమణ్డలే ఇవ ఛిద్రమ్॥ ... ... ॥౫౩॥

ణిఖుడిఅ దుమ్మాణఘణా ణిమ్మలగుణఘడిఅతారఆపబ్భారా। భా
సంతధత్తిజోణ్హా ణఅసచ్చ ఫురంతి ణహాణిహా తుహ భత్తా॥ ౫౪॥ నిఖ

ణ్ఠితదుర్ధ్యానఘనాః నిర్మల గుణఘటిత తారకా ప్రాగ్భారాః । భాస
మానభక్తిజ్యోత్స్నాః నత సత్య స్ఫురన్తి నభోనిభాస్తవ భక్తాః॥ ౫౪॥

ణ హు జఅ విసఅమ్మి గఈ ణఅసచ్చ పఅంబుఅం తుహ పవణ్ణా
ణమ్। ఖలిఆణ వి జహజోగ్గం సిక్ఖా సుద్ధంతకింకరాణ వ లహుఈ॥ నఖ
లు యమవిషయే గతిః నతసత్య పదామ్బుజం తవ ప్రపన్నానామ్। స్ఖలి
తానామపి యథాయోగ్యం శిక్షా శుద్ధాన్తకింకరాణామివలఘ్వీ॥ ౫౫॥

కంచుమఅడోస దుహిఆ కఅంతభిఉడీభుఅంగదంసణతత్థా । అచ్చ
న్తి తుజ్ఝ చలణే అచ్చుఅ పబ్భట్టవమ్మహ రసాసాఆ ॥ ౫౬ ॥ కర్మ
మయదోషదుఃఖితాః కృతాన్తభ్రుకుటీభుజఙ్గదర్శనత్రస్తాః । అర్చయ
న్తి తవ చరణౌ అచ్యుత ప్రభ్రష్టమన్మథరసాస్వాదాః॥ ౫౬॥

ఆలగ్గఇ తుహ చలణే అచ్చుఅ విహిణా వి అచ్చణా ఆఅరిఆ । జా
ఎక్కంతి పఉత్తా సేసం వ సఅం సిరేణ హరిగణ్హాసి తమ్ ॥ ౫౭ ॥ ఆల
గతి తవ చరణావచ్యుత విధినాప్యర్చనాఽఽచరితా । యైకాన్తి ప్ర
యుక్తా శేషామివ స్వయం శిరసా ప్రతిగృహ్ణాసి తామ్ ॥ ౫౭ ॥ తుహ
ముహజోణ్హాద్దావిఅమాణససిఅంతపవహసంణిహబాహే । అచ్చు
అ ణ ముఅసి భత్తే కఅంబగోలణిహ కంటఅంతణిఅంగే ॥ ౫౮॥ తవము
ఖజ్యోత్స్నాద్రావితమానస శశికాన్త ప్రవాహసన్నిభబాష్పాన్ । అ
చ్యుత న ముఞ్చసి భక్తాన్ కదమ్బగోళనిభకణ్టకితనిజాఙ్గాన్ ॥ ౫౮ ॥

సవ్వేసు వి ణివ్వేరా సరణాగఅసచ్చ గహిఅసాసఅధమ్మా । గఅ
సంగా తుహ భత్తా జంతి తుమం ఎవ్వ దుల్లహం ఇఅరేహిమ్ ॥౫౯॥
సర్వేష్వపి నిర్వైరాః శరణాగతసత్యగృహీత శాశ్వత ధర్మాః । గతస
ఙ్గాస్తవ భక్తా యాన్తిత్వామేవ దుర్లభమితరైః॥ ౫౯॥

అహివఇణఅరింద తుమం ఆసణ్ణం వి గఅణం వ సఇ దుగ్గజ్ఝమ్।
విసఏసు విలగ్గంతా దూరం తా వి ణ లహంతి డోలంత మణా ॥౬౦॥
అహిపతినగరేన్ద్ర త్వామాసన్నమపి గగనమివ సదా దుర్గ్రాహ్యమ్।
విషయేషు విలగన్తస్త్వాగమానా అపి నలభన్తే డోలాయమానమనసః॥

భత్తా తావఅసేవారసభరిఅ సఅల రక్ఖణోసుఅరుఇణా । కఅణా ఇ ధరంతిచిరం కంఖిఅమోక్ఖా వి అచ్చుఅ తుఎ ఠవిఅ ॥ ౬౧ ॥ భక్తా స్తావక సేవారసభరితాస్సకలపక్షణోత్సుకరుచ్యా । కరణాని ధరన్తి చిరం కాంక్షితమోక్షా అప్యచ్యుత త్వయాస్థాపితాః ॥ ౬౧॥

థిరగుణగిరిజణిఏహిం సంతా రెసి ణఅసచ్చణిఅభత్తేహిమ్ । జమ్మ పరిపాడిజలహిం జంగమథిరసేఉదంసణిజ్జేహి జణే ॥ ౬౨॥ స్థిరగుణగిరిజనితైస్సన్తారయసి నతసత్యనిజభక్తైః । జన్మపరిపాటీజలధిం జఙ్గమస్థిరసేతుదర్శనీయైర్జనాన్ ॥ ... ... ౬౨॥

పసమిఅభవంతరభఅ పత్తంపత్తం హిఅం తి పరిపెక్ఖంతా ।భావేంతి తుజ్ఝ భత్తా పిఅఅఇహిం వ ణఅసచ్చ పచ్ఛిమదిఅహమ్॥౬౩॥ ప్రశమితభవాన్తరభయాని ప్రాప్తం ప్రాప్తం హితమితి పరిపశ్యన్తః । భావయన్తి తవ భక్తాః ప్రియాతిథిమివ నతసత్య పశ్చిమదివసమ్॥ ౬౩॥

పఅడతిమిరమ్మి భువణే పత్తపడిట్ఠవిఅపరమణాణపఈవా । ణిజ్జం తి అచ్చుఅ తుఎ ణిఅం పఅం సఇసయంపహం కఅకజ్జా ॥ ౬౪॥ ప్రకటతిమిరే భువనే పాత్రప్రతిష్ఠాపిత పరమజ్ఞానప్రదీపాః । నీయన్తే చ్యుత త్వయా నిజం పదం సదాస్వయంప్రభం కృతకార్యాః ॥౬౪ ॥

దిఢకిణ్వభత్తిణఅణా పరిపచ్ఛంతా అహిందణఉరణాహ తుమమ్ । పత్తా తుహ సాఉజ్జం పంతిం పూరెంతి పణ్ణఇందముహాణమ్ ॥౬౫॥ దృఢతీవ్రభక్తినయనాని పరిపశ్యన్తోఽహీన్ద్రపురనాథ త్వామ్ । ప్రాప్తాస్తవ సాయుజ్యం పఙ్క్తిం పూరయన్తి పన్నగేన్ద్రముఖానామ్ ॥౬౫॥

సణ్ణఅసులహం అచ్చుఅ సమాహిసోవాణక మవిలంబవిముహిఅ। సరణం గంతూణ తుమం ముత్తా ముఉఉందఖత్తబంధుప్పముహా ॥ ౬౬ ॥ సన్నతసులభ మచ్యుత సమాధిసోపాన క్రమవిలమ్బవిముఖితాః । శరణం గత్వా త్వాం ముక్తా ముచుకున్దక్షత్రబన్ధుప్రముఖాః ॥౬౬॥

దేవాణ పసుసమాణా జంతూ గంతూణ దేవణాహ తుహ పఅం। తేహిం చిఅ సవ్వేహిం సంసరమాణేహి పూఇఅ సఇసిణ్ణబలీ ॥ ౬౭ ॥

దేవానాం పశుసమానో జన్తుర్గత్వా దేవనాథ తవ పదమ్ । తైరేవ
సర్వైస్స్వంసరమాణైర్భవతి సదా దత్తబలిః ॥ ॥౬౭॥

మోహంధారమహణ్ణవముచ్ఛిఅమాఆమహాఅరఅణిపచ్చూహో। అ
చ్చుఅ తుజ్ఝ కడక్ఖో విముత్తిపత్థాణపుఢమపరిఅరబంధో ॥౬౮॥ మో
హాన్ధకారమహార్ణవమూర్ఛితమాయామహారజనీప్రత్యూషః । అచ్యుత
తవ కటాక్షో విముక్తిప్రస్థానప్రథమపరికరబన్ధః ॥ ॥౬౮॥

మోక్ఖసుహరుక్ఖమూలం మోహజరాఉరమహారసాఅణపవరమ్।
సఅలకుసలేకఖేత్తం కింకరసచ్చ తుహ కిత్తణం అమిఅణిహమ్॥౬౯॥
మోక్షసుఖవృక్షమూలం మోహ జరాతురమహారసాయనప్రవరమ్।
సకలకుశలైకక్షేత్రం కిఙ్కరసత్య తవ కీర్తనమమృతనిభమ్ ॥౬౯॥

ణ ద్ధి అహిక్కమణాసో విచ్ఛేఅమ్మి ణ పచ్చవాఅపసంగో । స
ప్పా వి తుహ సపజ్జా అచ్చుఅ రక్ఖఇ మహత్తరాఉ భఆఓ ॥ ౭౦ ॥
నాస్త్యభిక్రమనాశో విచ్ఛేదేపి న ప్రత్యవాయప్రసఙ్గః । స్వల్పాపి తవ
సపర్యాఽచ్యుత రక్షతి మహత్తరాద్భయాత్॥ ॥౭౦॥

అపసాఏ అపసణ్ణా తుజ్ఝ పసాఅమ్మి దాససచ్చ పసణ్ణా। ఆరజ్ఝా
హోంతి పరే కిం తేహి పసంగలంభిఅపహావేహిమ్॥ ౭౧॥ అప్రసాదే
ఽప్రసన్నాస్తవ ప్రసాదే దాససత్య ప్రసన్నాః । ఆరాధ్యా భవన్తి
పరే కిం తైర్గ ప్రసఙ్గలబ్ధప్రభావైః ॥ ... ॥౭౧॥

ఇఅరతిఅసా పసణ్ణా కింకరసచ్చ మహ కిం ణు కాహెంతి హిం
అం। ణీహారఘణసఏహిం ణ హు పూరిజ్జఇ కహం వి చాఅఅతిణ్హా॥౭౨॥
ఇతరత్రిదశాః ప్రసన్నాః కిఙ్కరసత్య మమ కిన్ను కరిష్యన్తి హితమ్।
నీహారఘనశతైః న ఖలు పూర్యతే కథమపి చాతకతృష్ణా॥ ॥౭౨॥

అణుగఅసుహమిఅతిణ్హా అచ్చుఅ వీసమఇ తుజ్ఝ మామఅతిణ్హా। ప
వహేసు పసరిఆఏ ఆసిఅపవహంత ఘుణకివాసరిఆఏ ॥౭౩॥ అనుగత
సుఖమృగతృష్ణాఽచ్యుత విశ్రామ్యతి తవ మామకతృష్ణా। ప్రవాహేషు
ప్రసృతాయాః ఆశ్రితప్రవహద్ఘృణకృపాసరితః ॥ ॥౭౩॥

విలులసఅలంగవిసమే ధమ్మే ణఅసచ్చ ధఅణిహే ధారంతో । కం
తారపంథఏ వి అ ఖలంతచలణో స్మి కాఅరవిఈరంతో ॥౨౪॥ విక
లసకలాఙ్గవిషమాన్ ధర్మాన్ నతసత్య ధ్వజనిభాన్ ధారయన్ । కా
న్తారపథిక ఇవ స్ఖలచ్చరణోఽస్మి కాతరవిదీర్యమాణః ॥ ॥౨౪॥

ఠిరధమ్మవమ్మథఇఅం అధమ్మపవణాణ అగ్గకంధఽఉట్టమ్ । అఘ
డంతవిపడిసారం అచ్చుఅ మం హససి ణూణం లచ్ఛిసమక్ఖమ్ ॥ ౨౫ ॥
స్థిరధర్మవర్మస్థగితమధర్మప్రవణానామగ్రిమస్కన్ధప్రవృత్తమ్ । అఘట
మానవిప్రతిసారం అచ్యుత మాం హససినూనం లక్ష్మీసమక్షమ్ ॥౨౫॥

తరిఉం అచ్చుఅ దురిఅం ఇమమ్మి దేహమ్మి ఎక్కదిఅహే వి క
అం। కాఊ అలం ణ సఅలో కలుణాఏ తుజ్ఝ పుణ్ణపత్తం హోమో॥
౨౬॥ తర్తుమచ్యుత దురితమస్మిన్ దేహే ఏకదివసేఽపి కృతమ్। కాలో
ఽలం న సకలః కరుణాయాస్తవ పూర్ణపాత్రం భవామః ॥ ॥౨౬॥

అచ్చుఅ తుజ్ఝ గుణాణం మహదోసాణం వి ణత్థి కత్థవి గణణా।త
హ వి జఏ పుథమాణం అహిఅం హీణాణ హోఇ ణ హు దుబ్బల్లమ్॥
౨౭ ॥ అచ్యుత తవ గుణానాం మమదోషాణామపి నాస్తి కుత్రాపి
గణనా । తథాపి జయః ప్రథమానామధికం హీనానాం భవతి న ఖలు
దౌర్బల్యమ్ ॥ ... ... ॥౨౭॥

రత్తిం దిఅహం అచ్చుఅ ఖుడిఅపడంతాఇ ఆఉదుమఖండాఇమ్। దె
ట్ఠూణ వి దరిఅమణం బాలం ఎణ్హిం వి మం భరసు అపమత్తో ॥౨౮॥
రాత్రిం దివసమచ్యుత ఖణ్డిత పటాయమానాన్యాయుర్ద్రుమ ఖణ్డాని।
దృష్ట్వాపి దృప్తమనసం బాలమిదానీమపి మాం భరస్వాప్రమత్తః॥౨౮॥

ణీసాససంకణిజ్జె దేహే పడలంతసలిలబిన్దుసరిచ్ఛే । జాణసి ణఅ
సచ్చ తుమం జలంతకలణే వి దీహజోవ్వణతిణ్హామ్॥ ౨౯ ॥ నిశ్వాసశ
ఙ్కనీయే దేహే పటలాన్తసలిలబిన్దుసదృక్షే । జానాసి నతసత్య త్వం
జనతా రణేఽపి దీర్ఘయౌవనతృష్ణామ్ ॥ ... ॥౨౯॥

అముణిఅణిఅకాఅవ్వం తిలగ్గముణిఏసు మం వి పడిఊలగఇం। ఇఅ

ణిఅసహావవిలిఅం హాఉంందాసాణ సచ్చ ణ హు తుహ జు త్తమ్॥౮౧॥
అజ్ఞాతనిజకర్తవ్యం తిలాగ్రిజ్ఞాతేషు మామపిప్రతికూలగతిమ్ । ఇతి నిజ
స్వభావవిశ్రితుం హాతుం దాసానాం సత్య న ఖలు తవయుక్తమ్॥౮౦॥

కో హం కిం కరణిజ్జం పరిహరణిజ్జం వి కిం తి జాణసి సవ్వమ్। తి
రసి అ తం హిఅం మహ తిఅసేసర కుణసు ణిఅహిఅఅణిక్ఖిత్తమ్॥౮౧॥
కోహం కిం కరణీయం పరిహరణీయమపి కిమితి జానాసి సర్వమ్ । శ
క్నోషి చ తద్ధితం మమ త్రిదశేశ్వర కురుష్వ నిజహృదయ నిక్షిప్తమ్ ॥

ఎణ్హిం ఉవరిం వి ఇమో గుణగహిఓ దారుపుత్తఓ వ్వ పరవసో।
తస్సవి మహ తిఅసేసర తీసు వి కలణేసు హొహు సుహసంకప్పో॥౮౨॥
ఇదానీముపర్యప్యయం గుణగృహీతో దారుపుత్రక ఇవ పరవశః । త
స్యాపి మమ త్రిదశేశ్వర త్రిష్వపి కరణేషు భవ సుఖసఙ్కల్పః ॥౮౨॥

ణిఅకమ్మణిఅలజుఅలం అచ్చుఅ కాఊణ మహ పిఆపిఅవగ్గ। కా హే
ఘోరకలేబరకారాఘరకుహరణిగ్గఅం కాహిసి మమ్ ॥౮౩॥ నిజకర్మని
గళయుగళమచ్యుత కృత్వా మమ ప్రియాప్రియవర్గే । కదా ఘోర
కళేబరకారాగృహకుహరనిర్గతం కరిష్యసి మామ్॥	॥౮౩॥

హద్దే తుమమ్మి కఇఆ వీసమిఅం బహ్మధమణిమగ్గణిహింతమ్ । ది
ణఅరదిణ్ణగ్గఅరం అచ్చుఅ దెచ్ఛిహసి దఇఅసీహం విఅ మమ్ ॥ ౮౪ ॥
హార్దే త్వయి కదా విశ్రమితుం బ్రహ్మధమనీమార్గ గమిష్యన్తమ్। దిన
కరతదత్తాగ్రకరమచ్యుత ద్రక్ష్యసిదయితసింహమివ మామ్	॥౮౪॥

కాహే అమాణవంతా అగ్గిముహా ఆఇవాహిఆతుహ పురిసా।అ
ఇలంఘహిఅంతి మమం అచ్చుఅ తమగహణతిఉణమరుకంతారమ్॥౮౫॥
కదాఅమానవాన్తా అగ్నిముఖా ఆతివాహికా స్తవపురుషాః । అతిలఙ్ఘ
యిష్యన్తి మామచ్యుత తమోగహన త్రిగుణమరుకాన్తారమ్ ॥ ౮౫ ॥

లంఘిఅవిరఆసరిఅం లంభిఅసఇసుద్ధసత్తమయసోమ్మతణుమ్ । క
అబహ్మాలంకారం కాహిసి ణఅసచ్చకింకరం కాహే మమ్ ॥ ౮౬ ॥ ల
ఙ్ఘితవిరజాసరితం లమ్భితసదా శుద్ధసత్వమయసౌమ్యతనుమ్। కృతబ్ర

ష్ఠాలంకారం కరిష్యసి నతసత్య కింకరం కదా మామ్ ॥ ॥౫౬॥

సంసారసాఅరాఓ ఉక్ఖిత్తం తిఅసణాహ ఫురిఆలోఅమ్ । కాహే
కాహిసి హిఅఏ కోత్థుహమణిదప్పణం వ లచ్ఛిపులఇఅం ॥౫౭॥ సం
సారసాగరాదుత్క్షిప్తం త్రిదశనాథ స్ఫురితాలోకమ్ । కదా కరిష్యసి
హృదయే కౌస్తుభమణిదర్పణమివ లక్ష్మీపులకితమ్ ॥ ॥౫౭॥

కాహే తుహ పఅపఉమే హోహామి ణఅసచ్చ కేళికంతతిహువ
ణే । మఅణరిఉమఉడమండణసురసరిఆ సోత్తసూఇఅమహువ్వవహే ॥
౫౮ ॥ కదా తవ పదపద్మే భవిష్యామి నతసత్య కేళికాన్తత్రిభువనే ।
మదనరిపుమకుటమణ్డన సురసరిత్స్రోతస్సూచితమధుప్రవాహే॥౫౮॥

ఉవణిసఆసిరకుసుమం ఉత్తంసేఊణ తుహ పఅంబుఅ జుఅళమ్।
దఇఓ హోహామి కఇఆ దాసో దాసాణ సచ్చ సూరిసరిచ్ఛో ॥౫౯॥
ఉపనిషచ్ఛిరఃకుసుమముత్తంసయిత్వా తవ పదామ్బుజయుగళమ్ । ద
యితో భవిష్యామికదా దాసో దాసానాం సత్యసూరిసదృక్షః॥౫౯॥

అఉణోణిఉత్తిజోగ్గం ఓఆరవిహారసహఅరత్తణధణిఅమ్ । అప్పస
మభోఅమెత్తం అణుహోహిసి దేవణాహ కాహే ణు మమమ్॥౬౦॥అపు
నర్నివృత్తియోగ్యమవతారవిహారసహచరత్వధన్యమ్ । ఆత్మసమభోగ
మాత్రమనుభావయిష్యసి దేవనాథ కదా ను మామ్ ॥ ॥౬౦॥

ఇఅ ఫుడమణోరహం మం ఏ ఆరిసవఅణమెత్తసారం వసఅం। కు
ణసు ణిఅగుణగణేహిం సచ్చం దాసాణ సచ్చ సఇ సచ్ఛందో॥౬౧॥
ఇతి స్ఫుటమనోరథం మా మేతాదృశవచనమాత్రసారం వశగమ్ । కురు
ష్వ నిజగుణగణైస్సత్యం దాసానాం సత్య సదా స్వచ్ఛన్దః ॥౬౧॥

బాలపవఅ వ్వ తరళో మారుఇజాఇత్తిసాఅరం తరిఉమణో వా।
పత్థేమి తుమం అచ్చుఅ కంఖిఅపఅపఉమ ఖమసు మహ కాహేఅమ్॥
౬౨ ॥ బాలప్లవగ ఇవ తరళో మారుతిజాతిరితి సాగరం తర్తుమనాః।
ప్రార్థయామి త్వామచ్యుత కాంక్షితపదపద్మ క్షమస్వ మమ కా
పేయమ్ ॥ ... ... ॥౬౩॥

అచ్చుఅ విసఅకఢంతం భవణ్ణవావట్టభమిణిఉడ్డిజ్జంతం। జణణీ థణంధఅం విఅ మం ఉద్ధరిఊణ సేవసు సఅం పచ్ఛమ్ ॥ ౯౩ ॥ అచ్యుత విషయాకృష్టం భవార్ణవావర్తభ్రమినిమజ్జ్యమానమ్ । జననీ స్తనన్ధయమివ మాముద్ధృత్య సేవస్వ స్వయం పథ్యమ్ ॥ ॥౯౩॥

కమ్మమఅఘమ్మతవిఅం సుహమిఅతిణ్హాహికారఇఅ తిణ్హాఅమ్। కారేసు ణివ్వుఅం మం కరఆసిసిరేహి అచ్చుఅ కడక్ఖేహిమ్ ॥౯౪॥ కర్మమయఘర్మతాపితం సుఖమృగతృష్ణాభిః కారితతృష్ణాకమ్ । కారయస్వ నిర్వృతం మాం కరకాశిశిరైరచ్యుతకటాక్షైః ॥ ॥౯౪॥

తుహ చింతణవిముహాణం దిట్ఠివిసాణం వ దంసణాఉ ముఅంతో। అమిఅముహాణం విఅ మం అచ్చుఅ భత్తాణ ణేసు ణఅణాసారమ్॥౯౫॥ తవ చిన్తనవిముఖానాం దృష్టివిషాణామివ దర్శనాన్మోచయన్। అమృతముఖానామివమామచ్యుత భక్తానాం నయస్వ నయనాసారమ్॥౯౫॥

విసమిళిఅమహుణిహేసు అ తణపడిమేసు అ పడిగ్గహేసు పలుద్ధిఅం। అమిఅణిహిమ్మి వ అచ్చుఅ తావేసు తుమమ్మి ణిమ్మమం మమ హిఅఅమ్॥ ౯౬॥ విషమిళితమధునిభేషు చ తృణప్రతిమేషు చ ప్రతిగ్రహేషు ప్రలుభితమ్ । అమృతనిధావివ అచ్యుత స్థాపయ త్వయి నిర్మమం మమ హృదయమ్ ॥ ... ... ॥౯౬॥

ణిచ్చం ఇమమ్మి కివణే ణిక్ఖివసు ణమంతసచ్చణిహిసారిచ్ఛే । పవహంతణహపహాఝురపసమిఅపణమంతసంజరే తుహ చలణే ॥ ౯౭ ॥ నిత్యమస్మిన్ కృపణే నిక్షిప నమత్సత్యనిధిసదృశౌ । ప్రవహన్నఖప్రభాఝరప్రశమితప్రణమత్సంజ్వరౌ తవ చరణౌ ॥ ॥౯౬॥

సరణాగఓ త్తి జణిఏ జణవాఏ వి జఇ అచ్చుఅ ణ రక్ఖసి మమ్। హోజ్జ ఖు సాఅరఘోసో సాఅరపుళిణమ్మి తారిసం తుహ వఅణమ్॥ ౯౮॥ శరణాగత ఇతి జనితే జనవాదేపి యద్యచ్యుత నరక్షసిమామ్। భవేత్ఖలు సాగరఘోషస్సాగరపులినే తాదృశం తవ వచనమ్ ॥౯౮॥

ణిక్ఖిత్తోమ్హి అ అగఈ ణిఉణేహి తుమమ్మి ణాహ కారుణిఏహి। తే

తుహ దెట్టూణ పిఏ ణిహాఅం ణఅసచ్చ భరసు అప్పాణభరమ్ ॥౯౯॥

నిక్షిప్తోఽస్మి చాగతిర్నిపుణై స్త్వయి కారుణికైః । తాఽ తవదృష్ట్వా ప్రియాన్నిభృతం నతసత్య భరస్వాత్మభరమ్ ॥ ॥౯౯॥

ణఅసచ్చ పక్ఖ ణాణిఅగళిఅచిలాఅభమణిఅకుమారం వ ణవో। హిం జంతజొవ్వణవహుం వరో వ్వ మం లహాసు మంతిఅణవిణ్ణవిఅమ్॥ ౧౦౦॥ నతసత్య పక్షనాసీతగళితకిరాతభ్రమనిజకుమారమివ నృపః। భవిష్యద్యౌవనవధూంవర ఇవ మాం లభస్వ మన్త్రిజనవిజ్ఞాపితమ్॥

ఇఅ కఇతక్కిఅకేసరివేఅంతాఅరిఅవెంకడేసవిరఇఅమ్ । సుహఅం అచ్చుఅ సఅఅం సహిఅఅహిఅఏసుసోహఉ సమగ్గగుణమ్॥౧౦౧॥ ఇతి కవితార్కికకేసరివేదాన్తాచార్య వేఙ్కటేశవిరచితమ్ । సుభగమచ్యుతశతకం సహృదయహృదయేషు శోభతాం సమగ్రగుణమ్॥౧౦౧॥

సిరికఇతక్కిఅసీహం కల్లాణాణం గుణాణ సఅలాణ ణిహిమ్। సిరిమణవెంకటణాహం వేఅంతాఅరిఅవరిఅమణిసం ణవిమో ॥*॥ శ్రీకవితార్కికసింహం కల్యాణానాం గుణానాం సకలానాం నిధిమ్। శ్రీమద్వేఙ్కటనాథం వేదాన్తాచార్యమనిశం నమామః ॥ ॥*॥

ఇతి కవితార్కికసిమ్హస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
అచ్యుతశతకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రియై నమః.

శ్రీలక్ష్మీహయవదన పరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా

దేవనాయక పఞ్చాశత్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ।
వేదాన్తాచార్య వర్యోమే సన్నిధత్తాం సదాహృది॥

ప్రణతసురకిరీటప్రాన్తమన్దారమాలా విగళితమకరన్దస్నిగ్ధపాదారవిన్దః । పశుపతివిధిపూజ్యః పద్మపత్రాయతాక్షః ఫణిపతిపురనాథః పాతుమాందేవనాథః ॥ ౧ ॥ దేవాధినాథ కమలాపృతనేశపూర్వాం దీప్తాం స్తగాం వకుళభూషణనాథముఖ్యైః। రామానుజ ప్రభృతిభిః పరిభూషితాగ్రాం గోష్ఠీం భజన్తి గురుపఙ్క్తిమహంప్రపద్యే ॥ ౨ ॥ దివ్యేదయాజలనిధౌ దివిషన్నియన్తుః తీర్థంప్రదర్శితవతః త్రిజగన్నిషేవ్యమ్ । ప్రాచః కవీన్నిగమసమ్మితసూనృతోక్తీన్ప్రాచేతసప్రభృతికాన్ప్రణమామ్యభీక్ష్ణమ్ ॥౩॥ మాతస్త్వమమ్బురుహవాసిని కిఞ్చిదేతద్విజ్ఞాప్యతేమయికురుష్వ తథాప్రసాదమ్। ఆకర్ణయిష్యతియథావిబుధేశ్వరస్తే ప్రేయానసౌపృథుకజల్పితవన్మదుక్తిమ్ ॥౪॥ నిర్విశ్యమానవిభవం నిగమోత్తమాఙ్గైః స్తోతుంక్షమం మమచదేవపతేభవన్తమ్ । గావఃపిబన్తుగణశఃకలశామ్బురాశిం కింతేనతర్ణకగణాశ్చిరమాదధానాః ॥౫॥ అజ్ఞాతసీమకమనన్తగరుత్మదాద్యైస్తంత్వాంసమాధినియతైరపి సామిదృష్టమ్ । తుష్టూషతోమమమనోరథసిద్ధిహాయీ దాసేషుసత్యఇతిధారయనామధేయమ్ ॥౬॥ విశ్రాణయన్మమవిశేషవిదామనిన్ద్యామన్తర్వతీంగిరమహీన్ద్రపురాధిరాజ। స్తవ్యస్త్వవప్రియఇతీవ తపోధనోక్తం

స్తోత్రేతిచత్వదభిధానమనన్యయత్వమ్ ॥౭॥ సంరక్షణీయమమరాధిపతే త్వయైవ దూరంప్రయాతమపిదుస్త్యజగాఢబన్ధమ్ । ఆకృష్టవానసిభవాననుశమ్భమాన స్సూత్రానుబద్ధ శకునిక్రమతస్స్వయంమామ్ ॥౮॥ వ్యామోహితావివిధభోగమరీచికాభి ర్విశ్రాన్తిమద్యలభతే విబుధైకనాథ। గమ్భీరపూర్ణమధురంమమధీర్భవన్తం గ్రీష్మేతటాక మివ శీతమనుప్రవిష్టా ॥౯॥ దివ్యేపదేజలనిధానిగమోత్తమాఙ్గే స్వాన్తేసతాం సవితృమణ్డలమధ్యభాగే । బ్రహ్మాచలేచబహుమానపదేమునీనాం వ్యక్తింతవత్రిదశనాథవదన్తినిత్యామ్ ॥౧౦॥ తీర్థైర్వ్రతంవృజినదుర్గతినాశనార్హై శ్శేషక్షమా విహగరాజవిరిఞ్చ్యజుష్టైః । నాథత్వయానతజనస్య భవౌషధేన ప్రఖ్యాతమౌషధగిరింప్రణమన్తిదేవాః ॥౧౧॥ స్వాధీనవిశ్వవిభవంభగవన్విశేషాత్త్వాందేవనాయకముశన్తిపరావరజ్ఞాః । ప్రాయః ప్రదర్శయితుమేతదితిప్రతీమ స్త్వద్భక్తిభూషితధియామిహ దేవభావమ్ ॥౧౨॥ తత్త్వానియాని చిదచిత్ప్రవిభాగవన్తి త్రయ్యన్తవృద్ధగణితానిసితాసితాని । దీవ్యన్తితాన్యహి పురందరధామ నాథ దివ్యాస్త్రభూషణతయాతవవిగ్రహేస్మిన్ ॥౧౩॥ భూషాయుధైరధిగతం నిజకాన్తిహేతో ర్భక్తంప్రియాభిరనిమేషవిలోచనాభిః। ప్రత్యఙ్గపూర్ణసుషమాసుభగంవపుస్తే దృష్ట్వాదృశౌవిబుధనాథనతృప్యతోమే ॥౧౪॥ వేదేషునిర్జరపతేనిఖిలేష్వధీతంవ్యాసాదిభిర్బహుమతం తవసూక్తమగ్ర్యమ్ అఙ్గాన్యమూని భవతస్సుభగాన్యధీతే విశ్వంవిభోజనిశవన్తి విరిఞ్చపూర్వమ్ ॥౧౫॥ దేవేశ్వరత్త్వమిహదర్శయితుంక్షమస్తే నాథత్వయాపి శరసావిధృతఃకిరీటః । ఏకీకృతద్యుమణిబిమ్బసహస్రతుల్యో నిర్మాలయన్మనసిమేనిబిడంతమిస్రమ్॥౧౬॥ ముగ్ధస్మితామృతశుభేనముఖేన్దునాతేసఙ్గమ్యసంసరణ సంజ్వరశాంతమేనః । సమ్పద్యతే విబుధనాథ సమాధియోగ్యాశర్వ్యసౌచటులకున్తలకాన్తిరూపా ॥౧౭॥ బిమ్బాధరంవికచపఙ్కజలోచనంతే లమ్బాళకంలళితకుణ్డలదర్శనీయమ్।కాన్తంముఖం కనకకేతకకర్ణపూరం స్వాన్తంవిభూషయతి దేవపతేమదీయమ్ ॥౧౮॥

లబ్ధాతిథౌక్వచిదియంరజనీకరేణలక్ష్మీస్థిరాసురపతే భవతో లలాటే। య
త్స్వేదబిన్దుకణికోద్గతబుద్బుదాన్తస్త్ర్యక్షః పురాణపురుషోఽజనిశూ
లపాణిః॥ లావణ్యవర్షిణిలలాటతటేఘనాభే బిభ్రత్తటిద్గుణవిశేషమివో
ర్ధ్వపుణ్డ్రమ్। విశ్వస్యనిర్జరపతే తమసావృతస్యమన్యే విభావయసిమార్గణి
కం ప్రదీపమ్ ॥౨౦॥ ఆహుశ్శ్రుతిం విబుధనాయక తావకీనామాశాగణ
ప్రసవహేతుమధీతవేదాః। ఆకర్ణితే తదియమార్తరవే ప్రజానామా
శాః ప్రసాధయితుమాదిశతి స్వయం త్వామ్ ॥౨౧॥ కన్దర్పలాఞ్ఛనతను
స్త్రిదశైకనాథ కాన్తిప్రవాహరుచిరే తవకర్ణపాశే। పుష్యత్యసౌప్ర
తిముఖస్థితిదర్శనీయా భూషామయీ మకరికా వివిధాన్విహారాన్॥౨౨॥
నేతుంసరోజవసతిర్నిజమాధిరాజ్యం నిత్యం నిశామయతి దేవపతే భ్రు
వౌ తే। ఏవం న చేదఖిలజన్తువిమోహనార్థా కిం మాతృకా భవతి కామశ
రాసనస్య॥౨౩॥ ఆలక్ష్యసత్త్వరుతివేలదయోత్తరఙ్గమర్థ్యర్థినామభిమత
ప్రతిపాదనార్థమ్। స్నిగ్ధాయతం ప్రథిమశాలిసుపర్వనాథదుగ్ధాంబుధే
రనుకరోతి విలోచనం తే ॥౨౪॥ విశ్వాభిరక్షణవిహారకృతక్షణైస్తైర్మా
నికాధిపవిడమ్బితముగ్ధపద్మైః। ఆమోదవాహిభిరనామయవాక్యగ
ర్భైరార్ద్రీభవామ్యమృతవర్షనిభైరపాఙ్గైః ॥౨౫॥ నిత్యోదితైర్నిగమ
నిశ్వసితైస్తవైషా నాసా నభస్వరపతే నయనాబ్ధిసేతుః। ఆమ్రేడితప్రి
యతమాముఖపద్మగన్ధైరాశ్వాసినీ భవతి సమ్ప్రతిమర్త్యలోకే ॥౨౬॥
ఆరుణ్యపల్లవితయావనపారిజాతమాభీరయోషిదనుభూతమమర్త్య
నాథ। వంశేన శఙ్ఖపతినా చ నిషేవితం తే బిమ్బాధరం స్పృశతి రాగవతీ మ
తిర్మే ॥౨౭॥ పద్మాలయావలయదత్తసుజాతరేఖే త్వత్కాన్తిమేచకితశ
ఙ్ఖనిభే మతిర్మే। విస్మేరభావరుచిరా వనమాలికేవ కణ్ఠే గుణీభవతి దేవ
పతే త్వదీయే ॥౨౮॥ ఆజానులమ్బిభిరలంకృతహేతిజాలైర్జ్యాఘాతరా
జిరుచిరైర్జితపారిజాతైః। చిత్రాఙ్గదైస్త్రిదశపుఙ్గవజాతసఙ్గాత్త్వద్బా
హుభిర్మమ దృఢం పరిరభ్యతే ధీః ॥౨౯॥ నీలాచలోదితనిశాకరభాస్కరా
రాభే శాన్తాహితే సురపతే తవ శఙ్ఖచక్రే। పాణేరముష్యభజతామభయ

ప్రదస్యప్రత్యాయసంజగతిభావయతస్స్వభూమ్నా ॥౩౦॥ అక్ష్ణోర్ఘృణీ
యకరుణాంబుధివిద్రుమాభం భక్తానురఞ్జనమమర్త్యపతేత్వదీయమ్। ని
త్యాపరాధచకితే హృదయేమదీయే దత్తాభయం స్ఫురతి దక్షిణ పాణిప
ద్మమ్॥౩౧॥ దుర్దాన్తదైత్యవిశిఖక్షతపత్రిభఙ్గం వీరస్యతే విబుధనా
యకబాహుమధ్యమ్। శ్రీవత్సకౌస్తుభరమావనమాలికాఙ్కం చిన్తా
నుభూయలభతేచరితార్థతాంనః ॥౩౨॥ వర్ణక్రమేణవిబుధేశ విచిత్రితా
ఙ్గీస్మేరప్రసూనసుభగావనమాలికేయమ్। హృద్యానుగన్ధి రజహాత్క
మలామణీం ద్రాన్నిత్యాతవస్ఫురతిమూర్తిరివద్వితీయా ॥ ౩౩ ॥ ఆర్ద్రంత
మోమథనమాశ్రితతారకం తే శుద్ధం మనస్సుమనసా మమృతం దుహానమ్।
తత్తాదృశం విబుధనాథసమృద్ధకామం సర్గేష్విదం భవతిచన్ద్రమసాం ప్ర
సూతిః ॥౩౪॥ విశ్వంనిగీర్యవిబుధేశ్వరజాతకార్శ్యంమధ్యం వలిత్రయవి
భావ్యజగద్విభాగమ్। ఆమోదినాభినళినస్థవిరిఞ్చభృఙ్గమాకల్పయత్యు
దరబన్ధఇవాశయోమె ॥౩౫॥ నాకౌకసాంప్రథమతామధికుర్వతేతే నాభీ
సరోజరజసాంపరిణామభేదాః। ఆరాధయద్భిరిహ త్రైర్భవత స్సమీచీ
వ్రీళోచితావిబుధనాయక ఇత్యభిఖ్యా ॥౩౬॥ పీతాంబరేణ పరివారవతీసు
జాతమాస్యే నివేశయతి దేవపతేదృశౌ మె। విన్యస్తసవ్యకరసఙ్గమజాయ
మానరోమాంచరమ్యకిరణారశనా త్వదీయా॥౩౭॥ స్త్రీరత్నకారణముపా
త్తతృతీయవర్ణం దైత్యేన్ద్రవీరశయనందయితోపధానమ్। దేవేశయౌవ
నగజేన్ద్రకరాభిరామమూరీకరోతుభవదూరుయుగం మనోమె ॥౩౮॥
లావణ్యపూరలళితోర్ధ్వపరిభ్రమాభం లక్ష్మీవిహారమణిదర్పణలబ్ధసఖ్యమ్।
గోపాఙ్గణేషుకృత చంక్రమణం తవైతజ్జానుద్వయంసురపతే నజహాతిచి
త్తమ్ ॥౩౯॥ దాత్యేదుకూలహరణేవ్రజసున్దరీణాం దైత్యానుధావనవి
ధావపిలబ్ధసాహ్యమ్। కన్దర్పకాహళనిషఙ్గకళాచికాభం జఙ్ఘాయుగం
జయతిదేవపతేత్వదీయమ్ ॥౪౦॥ పాషాణనిర్మితతపోధనధర్మదారంభ
స్మన్యుపాహితనరేన్ద్రకుమారభావమ్। సంవాహితం త్రిదశనాథ ర
మామహీభ్యాంసామాన్యదైవతముశన్తిపదంత్వదీయమ్ ॥ ౪౧ ॥ ఆవఙ్గి

తాభిరనుషజ్యనిజాంశుజాలైర్దేవేశదివ్యపదపద్మదశాయితాభిః। అన్యా
భిలాషపరిలోలమిదంమదీయమఙ్గీకృతం హృదయమఙ్గుళిభిస్స్వయంతే॥
పఞ్చాస్యసౌమమనిశన్నిమిషన్తరంగైర్గఙ్గాధికాంవిదధతీ గరుడస్రవ
న్తీమ్। నాకౌకసాంమణికిరీటగణైరుపాస్యానాథత్వదీయపదయోర్నఖ
రత్నపఙ్క్తిః ॥౪౩॥ వజ్రధ్వజాంకుశ సుధా కలశాతపత్ర కల్పద్రుమా
మ్బురుహతోరణశఙ్ఖచక్రైః। మత్స్యాదిభిశ్చ విబుధేశ్వర మణ్డితంతే
మాన్యంపదంభవతుమౌళివిభూషణంనః ॥౪౪॥ చిత్రంత్వదీయపదపద్మ
పరాగయోగాద్యోగంవినాపియుగపద్విలయం ప్రయాన్తి। విష్వంచిని
ర్జరపతేశిరసిప్రజానాంవేధస్స్వహస్తలిఖితానిదురక్షరాణి ॥౪౫॥ యే
జన్మకోటిభిరుపార్జితశుద్ధధర్మాస్తేషాంభవచ్చరణభక్తిరనన్యభోగ్యా। త్వ
జ్జీవితైస్త్రిదశనాయకదుర్లభైస్తైరాత్మానమప్యకథయస్స్వయమాత్మవ
న్తమ్ ॥౪౬॥ నిష్కించనత్వధనినావిబుధేశయేనన్యస్తస్స్వ రక్షణభరస్తవ
పాదపద్మే। నానావిధ ప్రథితయోగ విశేషధన్యానార్హన్తి తస్య శత
కోటితమాంశకక్ష్యామ్॥౪౭॥ ఆత్మాపహారరసికేనమయైవదత్తమన్యైర
ధార్యమధునావిబుధైకనాథ। స్వీకృత్య ధారయితు మర్హసి మాంస్వకీ
యంచారోపనీతనిజనూపురవత్స్వపాదే ॥౪౮॥ అజ్ఞానవారిధిమపాయ
ధురంధరంమామాజ్ఞావిభఞ్జనమకించనసార్వభౌమమ్। విన్దన్భవాన్విబుధ
నాథసమస్తవేదీకిన్నామపాత్రమపరంమనుతేకృపాయాః ॥ ౪౯ ॥ ప్ర
హ్లాదగోకులగజేన్ద్రపరీక్షిదాద్యాస్త్రాతాస్త్వయా ననువిపత్తిషు తాదృ
శీషు। సర్వంతదేకమపరంమమరక్షణంతేసన్తోల్యతాంత్రిదశనాయక కిం
గరీయః ॥౫౦॥ వాత్యాశతైర్విషయరాగతయావివృత్తైర్వ్యాఘూర్ణమా
నమనసంవిబుధాధిరాజ। నిత్యోపతప్తమితిమాంనిజకర్మఘర్మే నిర్వాప
యస్వపదపద్మమధుప్రవాహమ్ ॥౫౧॥ జయవిబుధపతేత్వందర్శితాభీష్ట
దానస్సహసరసిజవాసామేదినీభ్యాంవశాభ్యామ్।నళవనమివమృద్నన్పా
పశాలింనతానాంగరుడసరిదనూపేగన్ధహస్తీవదివ్యః॥౫౨॥నిరవధిగుణ
జాతంనిత్యనిర్దోషమాద్యంనరకమథనదక్షంనాకినామేకనాథమ్।వినతవిష

యస్సత్యంవేఙ్కటేశఃకవిస్త్వాంస్తుతిపదమధిగచ్ఛన్నోభతేసత్యవాదీ॥౫౩॥
ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమద్వే
ఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు దేవనాయక
పఞ్చాశత్సమాప్తా.

కవితార్కికసింహాయకల్యాణగుణశాలినే।
శ్రీమతే వేఙ్కటేశాయ వేదాన్తగురవేనమః॥

అథ వరదరాజపఞ్చాశత్ప్రారమ్భః.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యఃకవితార్కికకేసరీ।
వేదాన్తాచార్యవర్యోమేసన్నిధత్తాంసదాహృది॥

ద్విరదశిఖరిసీమ్నా సద్మవాన్పద్మయోనేస్తురగసవనవేద్యాంశ్యామ
ళోహవ్యవాహః। కలశజలధికన్యావల్లరీకల్పశాఖీకలయతు కుశలంనఃక
కోపికారుణ్యరాశిః ॥౧॥ యస్యానుభావమధిగన్తుమశక్నువన్తో ముహ్య
న్త్యభఙ్గురధియోమునిసార్వభౌమాః। తస్యైవతేస్తుతిషు సాహసమ
శ్నువానఃక్షన్తవ్యఏషభవతాకరిశైలనాథ ॥౨॥ జానన్ననాదివిహితాన
పరాధవర్గాన్స్వామిన్భయాత్కిమపి వక్తుమహంనశక్తః। అవ్యాజవ
త్సలతథాపినిరఙ్కుశంమాంవాత్సల్యమేవభవతోముఖరీకరోతి॥ ౩॥ మ
చ్ఛక్తిమాత్రగణనేకిమిహాస్తిశక్యం శక్యేనవాతవకరీశ కిమస్తిసాధ్యమ్।
యద్యస్తిసాధయమయాతదపిత్వయావాకింవాభవేద్భవతికిఞ్చిదనీహమా
నే ॥౪ ॥ కింవ్యాహరామివరదస్తుతయేకథంవాఖద్యోతవత్ప్రలఘుసఙ్కు
చితప్రకాశః। తన్మేసమర్పయమతించసరస్వతీంచ త్వామఞ్జసాస్తుతిభ
రైర్యదహంధినోమి ॥౫॥ స్తోత్రంమయావిరచితంత్వదధీనవాచాత్వత్ప్రీ
తయేవరదయత్తదిదంనచిత్రమ్। ఆవర్జయన్తి హృదయం ఖలుశిక్షకా
ణాంమఞ్జూనిపఞ్జరశకున్తవిజల్పితాని॥ ౬॥ యంచక్షుషామవిషయం

హయమేధయజ్వా ద్రాఘీయసా సుచరితేన దదర్శ వేధాః । తం త్వాం కరీశ కరుణాపరిణామతస్తే భూతాని హన్త నిఖిలాని నిశామయన్తి ॥ ౭ ॥ తత్తాదృశైరుపహితేఽపి తురఙ్గమేధే శక్రాదయో వరదపూర్వమలబ్ధభాగాః । అధ్యక్షితే మఖపతౌ త్వయి చక్షుషైవ హైరణ్యగర్భహవిషాం రసమన్వభూవన్ ॥ ౮ ॥ సర్గస్థితిప్రళయవిభ్రమనాటికాయాం శైలూషవద్వివిధవేషపరిగ్రహం త్వామ్ । సమ్భావయన్తి హృదయేన కరీశ ధన్యాస్సంసారవారినిధిసంతరణైకపోతమ్ ॥ ౯ ॥ ప్రాప్తోదయేషు వరద త్వదనుప్రవేశాత్పద్మాసనాదిషు శివాదిషు కఞ్చుకేషు । తన్మాత్రదర్శనవిలోభితశేముషీకాస్తాదాత్మ్యమూఢమతయో నిపతన్త్యధీరాః ॥ ౧౦ ॥ మధ్యే విరిఞ్చిశివయోర్విహితావతారః ఖ్యాతోఽసి తత్సమతయా యదిదం న చిత్రమ్ । మాయావశేన మకరాదిశరీరిణం త్వాం తానేవ పశ్యతి కరీశ యదేష లోకః ॥ ౧౧ ॥ బ్రహ్మేతి శఙ్కర ఇతీన్ద్ర ఇతి స్వరాడిత్యాత్మేతి సర్వమితి సర్వచరాచరాత్మన్ । హస్తీశ సర్వవచసామవసానసీమాం త్వాం సర్వకారణముశన్త్యనపాయవాచః ॥ ౧౨ ॥ ఆశాధిపేషు గిరిశేషు చతుర్ముఖేష్వప్యవ్యాహతా విధినిషేధమయీ తవాజ్ఞా । హస్తీశ నిత్యమనుపాలనలఙ్ఘనాభ్యాం పుంసాం శుభాశుభమయాని ఫలాని సూతే ॥ ౧౩ ॥ త్రాతా దివః స్థితిపదం భరణం ప్రరోహశ్ఛాయా కరీశ సరసాని ఫలాని చ త్వమ్ । శాఖాగతత్రిదశబృన్దశకున్తకానాం కిం నామ నాసి మహతాం నిగమద్రుమాణామ్ ॥ ౧౪ ॥ సామాన్యబుద్ధిజనకాశ్చ సదాదిశబ్దాస్తత్త్వాన్తరభ్రమకృతశ్చ శివాదివాచః । నారాయణే త్వయి కరీశ వహన్త్యనన్యమన్వర్థవృత్తిపరికల్పితమైకకణ్ఠ్యమ్ ॥ ౧౫ ॥ సఞ్చిన్తయన్త్యఖిలహేయవిపక్షభూతం శాన్తోదితం శమవతా హృదయేన ధన్యాః । నిత్యం పరం వరద సర్వగతం సుసూక్ష్మం నిష్పన్దనన్దథుమయం భవతస్స్వరూపమ్ ॥ ౧౬ ॥ విశ్వాతిశాయిసుఖరూపయదాత్మకస్త్వం వ్యక్తిం శరీరకథయన్తి యదాత్మకాన్తే । యేనాధిరోహతి మతిస్త్వదుపాసకానాం సాక్షాత్త్వమేవ తదవైతి వితర్కడోలా ॥ ౧౭ ॥ మోహాన్ధకారవినివర్తనజాగ

యూకే గోపాదివాపి నిరవగ్రహ మేధమానే । త్వత్తేజసిస్వీరదశైలపతే విసృష్టే శ్లాఘ్యోతస స్తమసపర్వ సహస్రభానోః॥౧౮॥ రూఢస్యచిన్మ యతయాహృదయేకరీశ స్తమ్బానుకారి పరిణామ విశేషభాజః । స్థానేషుజాగ్రతి చతుర్ష్వపిసత్త్వవ న్త శ్చాఖావిభేద చతురేతవచాతురాత్మ్యే॥౧౯॥ నాగాచలేశనిఖిలోపనిషన్మనీషా మఞ్జూషికామరతకం పరిచిన్వతాంత్వామ్।తన్వీహృదిస్ఫురతికాపిశిఖామునీనాం సౌదామినీవనిభృతానవమేఘగర్భా॥౨౦॥ ఔదన్వతేమహతిసద్మనిభాసమానే శ్లాఘ్యేచ దివ్యసదనే తమసఃపరస్మిన్ । అంతఃకళేబరమిదంసుషిరం సుసూక్ష్మం జాతంకరీశకథమాదరణాస్పదంతే ॥౨౧॥ బాలాకృతేర్వటపలాశమితస్యయస్య బ్రహ్మాణ్డమణ్డలమభూ దుదరైకదేశే । తస్యైవతద్వరదహ న్తకథంప్రభూతంవారాహ మాస్థితవతోవపురద్భుతంతే ॥ ౨౨ ॥ భక్తస్యదానవశిశోఃపరిపాలనాయ భద్రాంనృసింహకుహనా మధిజగ్ముష స్తే । స్తంభైకవర్జమధునాపికరీశనూనం త్రైలోక్యమేతదఖిలం నరసింహగర్భమ్ ॥౨౩॥ క్రామన్జగత్కపటవామనతాముపేత స్త్రేధాకరీశ భగవన్నిదధేపదాని । అద్యాపిజ న్తవఇమేవిమలేనయస్య పాదోదకేన విధృతేనశివాభవ న్తి ॥౨౪॥ యేనాచలప్రకృతినా రిపుసంక్షయార్థీ వారాంనిధింవరదపూర్వ మలంఘయ స్త్వమ్ । సంవీక్ష్య సేతు మధునాపి శరీరవంత స్సర్వేషదూర్మిబహుళం జలధింతర న్తి ॥౨౫॥ ఇత్థంకరీశదు రపహ్నవదివ్యభవ్యరూపా న్వితస్య విబుధాదివిభూతిసామ్యాత్। కేచిద్విచిత్రచరితాన్ భవతోఽవతారాన్ సత్యాన్వయాపరవశస్య వద న్తిస న్తః ॥౨౬॥ సౌశీల్యభావితధియాభవతాకథఞ్చి త్సమ్భావితానపిగుణా న్వరదత్వదీయాన్ । ప్రత్యక్షయ న్త్యవికలంతవసన్నికృష్టాః పత్యుస్త్రివ షామివపయోదవృతాన్మయూఖాన్ ॥ ౨౭ ॥ నిత్యంకరీశ తిమిరావిల దృష్టయోపి సిద్ధాఞ్జనేనభవతైవ విభూషితాక్షాః । పశ్యన్త్యుపర్యుపరి సఞ్చరతామదృశ్యం మాయానిగూఢనిరపాయమహానిధిం త్వామ్॥౨౮॥ సద్యస్త్యజ న్తివరదత్వయిబద్ధభావాః పైతామహాదిషు పదేష్వభిభావ

బన్ధమ్ । కస్మైస్వదేత సుఖసంచరణోత్సుకాయ కారాగృహే కనకశృఙ్ఖలయాపిబన్ధః ॥౨౯॥ హ స్త్రీశదుఃఖవిషదిగ్ధఫలానుబన్ధిన్యాబ్రహ్మకీటమపరాహతసమ్ప్రయోగే । దుష్కర్మసంచయవశాద్దురతిక్రమే నః ప్రత్యస్త్రమఞ్జలిరసౌతవనిగ్రహాస్త్రే ॥౩౦॥ త్వత్పాదపోతమవలమ్బ్యతుమక్షమాణాం పారంపరంవరదగన్తుమనీశ్వరాణామ్ । సైవరంలిలఙ్ఘయిషతాంభవవారిరాశిం త్వామేవగన్తురసి సేతురభఙ్గురస్త్వమ్ ॥౩౧॥ అశ్రాన్తసంసరణఘర్మనిపీడితస్య భ్రాన్తస్యమేవిషయభోగమరీచికాసు । జీవాతురస్తునిరవగ్రహజృమ్భమాణో దేవత్వదీయకరుణామృతదృష్టిపాతః ॥౩౨॥ అన్తఃప్రవిశ్యభగవన్నఖిలస్యజన్తోరాసేదుషస్తవకరీశభృశందవీయాన్ । సత్యంభవేయమధునాపి సఏషభూయస్స్వాభావికీతవదయాయదినాన్తరాయః ॥౩౩॥ అజ్ఞాతనిర్గమమనాగమవేదినంమామన్ధంనకిఞ్చిదవలమ్బమనశ్నువానమ్ । ఏతావతీంగమయితుఃపదవీం దయాళోశ్శేషాధ్వలేశనయనేక ఇవాతిభారః ॥౩౪॥ భూయోఽపి హన్తసతిర్వది మేభవిత్రీ యామ్యాసుమర్త్యషహవృత్తిషు యాతనాసు । సమ్యగ్భవిష్యతి తతస్స్మరణాగతానాం సంరక్షితేతివిరుదం వరదత్వదీయమ్ ॥౩౫॥ పర్యాకులంమహతిదుఃఖపయోనిధౌమాం పశ్యన్కరీశయదిజోషమవస్థితస్త్వమ్ । స్వారేక్షణేఽపి మిషతిత్వయినిర్నిమేషం పారేకరిష్యతిదయాతవదుర్నివారా ॥౩౬॥ కింవాకరీశకృపణేమయిరక్షణీయే ధర్మాదిబాహ్యసహకారిగవేషణేన । నన్వస్తివిశ్వపరిపాలనజాగరూకస్సఙ్కల్పఏవభవతోనిపుణస్సహాయః ॥౩౭॥ నిర్యన్త్రితం పరిణమన్తినయావదేతే నిరన్ధ్రిమష్కృత భవాదురిత ప్రరోహాః । తావన్నచేత్త్వముపగచ్ఛసి శార్ఙ్గధన్వన్ శక్యంత్వయాపినహి వారయితుంకరీశ ॥౩౮॥ యావన్నపశ్యతి నికామమమర్షణోమాం భ్రూభఙ్గభీషణకరాళముఖఃకృతాన్తః । తావత్పతన్తుమయితేభగవన్దయాళోరున్నిద్రపద్మకలికామధురాఃకటాక్షాః ॥౩౯॥ సత్త్వంసఏషరభసోభవదావవాహ్యాశ్చక్రం తదేవశితధారమహంచపాల్యః । సాధారణేత్వయికరీశ

మ స్తజన్తో ర్మాతఙ్గమానుషభిదానవిశేషహేతుః ॥ ౪౦ ॥ నిర్వాపయి ష్యతికదాకరిశైలధామన్ దుర్వారకర్మపరిపాక మహాదవాగ్నిమ్। ప్రాచీనమఙ్ఘ్రిమపిమె సుఖయన్నివ త్వత్పాదారవిన్దపరిచారరసప్రవాహః॥ ౪౧॥ ముక్తస్స్వయంసుకృతదుష్కృతశృంఖలాభ్యాముర్చిర్ముఖైరధికృతై రతివాహితాధ్వా। స్వచ్ఛన్దకైఙ్కరతయాభవతఃకరీశస్వాభావికం ప్రతిలభేయమహాధికారమ్ ॥ ౪౨ ॥ త్వం చేత్ప్రసీదసి తవాస్మి సమీపతశ్చే త్త్వయ్యస్తిభక్తిరనఘాకరిశైలనాథ । సంసృజ్యతేయదిచదాసజన స్త్వదీయస్సంసారఏషభగవన్నపవర్గఏవ ॥౪౩॥ అహాయమానమన పాయవిభూతికామై రాలోకలుప్తజగదాన్ధ్యమనుస్మరేయమ్। ఆలోహితాంశుకమనాకులహేతిజాలం హైరణ్యగర్భహయమేధహవిర్భుజంత్వామ్॥౪౪॥ భూయోభూయఃపులకనిచితైరఙ్గకైరేధమానా స్థూలస్థూలాన్నయనముకులైర్బిభ్రతో బాష్పబిన్దూన్ । ధన్యాఃకేచిద్వరద భవతస్సంసదం భూషయన్తస్సాన్ద్రానన్దస్తిమితకరణాస్సేవయన్తే పదం తే ॥౪౫॥ వరదతవవిలోకయన్తిధన్యా మరతకభూధరమాతృకాయమాణమ్ । వ్యపగతపరికర్మవారవాణం మృగమదపఙ్కవిశేషనీలమఙ్గమ్ ॥౪౬॥ అనిభృతపరిరంభైరాహితామిన్దిరాయాః కనకవలయముద్రాం కణ్ఠభాగేదధానః । ఫణిపతిశయనీయాదుత్థితస్త్వంప్రభాతేవరదసతతమన్తర్మానసంసన్నిధేయాః ॥ ౪౭ ॥ తురగవిహగరాజస్యన్దనాన్దోళికాదిష్వధిక మధికమన్యామాత్మశోభాం దధానమ్ । అనవధికవిభూతిం హస్తిశైలేశ్వరంత్వామనుదినమనిమేషైర్లోచనైర్నిర్విశేయమ్॥౪౮॥ నిరన్తరంనిర్విశతస్త్వదీయ మస్పృష్టచిన్తాపదమాభిరూప్యమ్।సత్యంశపేవారణశైలనాథవైకుణ్ఠవాసేఽపినమేఽభిలాషః॥౪౯॥ వ్యాతన్వానాతరుణతులసీదామభిస్స్వామభిఖ్యాం మాతఙ్గాద్రౌమరతకరుచిం పుష్ణతీ మానసేనః । భోగైశ్వర్యప్రియసహచరైః కాపి లక్ష్మీకటాక్షైర్భూయశ్శ్యామాభువనజననీ దేవతాసన్నిధత్తామ్॥౫౦॥ ఇతివిహితముదారం వేఙ్కటేశేనభక్త్యా శ్రుతిసుభగమిదం యస్స్తో

శ్రియమఙ్గీకరోతి । కరిశిఖరవిటఙ్కస్థాయినః కల్పవృక్షాత్ఫలతిఫలమశేషం తస్యహస్తాపచేయమ్ ॥ ... ... ॥౫౧॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
వరదరాజపఞ్చాశత్సంపూర్ణా,

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే।
శ్రీమతే వేఙ్కటేశాయ వేదాన్తగురవే నమః॥

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితః

దేహళీశస్తవః.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ।
వేదాన్తాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదాహృది॥

విక్రమ్యయేనవిజితాని జగన్తిభూమ్నా విశ్వస్యయంపరమకారణమామనన్తి । విశ్రాణయన్ప్రణయినాం వివిధాన్పుమర్థాన్గోప్తాసమేభవతుగోపపురాధిరాజః॥౧॥ దేహళ్యధీశ్వరతవేదృశమీశ్వరత్వం తుష్టూషతాందిశతిగద్గదితానుబన్ధమ్ । వాచాలయత్యథచ మాం క్వచనక్షపాయాం క్షాన్తేవదాన్తకవిముఖ్యవిమర్దితేన ॥౨॥ త్వచ్చక్రవద్ధ్రుతమనేహసిఘూర్ణమానేనిమ్నోన్నతక్రమనిదర్శితనేమివృత్తాః । ఆరాధ్యగోపనగరే కృపయోదితంత్వాం స్వారాజ్యమగ్ర్యమలభన్తసురాసురేన్ద్రాః ॥౩॥ ఆకల్పపుష్పసుభగోన్నతబాహుశాఖః పాదేసదా పరిపచేళిమసత్ఫలస్త్వమ్। పిన్నాతటస్పృశి మృకణ్డుతపోవనేఽస్మిం శ్ఛాయానిలీనభువనోఽసితమాలశాఖీ॥౪॥ చక్రస్యదైత్యదనుజాదిషు వామభావం శఙ్ఖస్యసంశ్రితజనేషుచ దక్షిణత్వమ్ । వ్యక్తంప్రదర్శయసిగోపపురాధిరాజ వ్యత్యస్యమాన మనయోః కరసమ్ప్రయోగాత్ ॥౫॥

దీపేన కేనచిదశీతరుచౌనిశీథే స్నేహోపపన్నపరిశుద్ధగుణార్పితేన । ద
హ్రోవకాశనిబిడం దదృశుర్భవన్తం స్వాధ్యాయయోగకలనాశుచయః
కవీన్ద్రాః ॥౬॥ కాసారపూర్వకవిముఖ్యవిమర్దజన్మా పిన్నాత శేత్తుసు
భగోస్యరసోబహుస్తే । త్వత్పాదపద్మమధుని త్వదనన్యభోగ్యే న్యూ
నం సమాశ్రయతి నూతనశర్కరాత్వమ్ ॥౭॥ వైరోచనేసదసి వామన
భూమికావాన్విక్రాన్తతాణ్డవరసేన విజృమ్భమాణః । చక్రే భవాన్
మకరకుణ్డలకర్ణపాశశ్యామైకమేఘభరితామివ సప్తలోకీమ్ ॥ ౮ ॥
చిత్రం సతత్త్రిపథమితాని పదేషు యత్తే విశ్వాన్యమూని భువనాని విశఙ్క
టేషు । భక్తైస్సహక్వచిదసౌ భవనైకదేశే మాతిస్మమూర్తి రమితాత
దిహాద్భుతం నః ॥౯॥ భక్తప్రియత్వయితథా పరివర్ధమానే ముక్తావితా
నవితతిస్తవపూర్వమాసీత్ । హారావళిః పరమభోగశనాకలాప స్తారా
గణస్తదనుమౌక్తికనూపురశ్రీః ॥౧౦॥ భిక్షోచితం ప్రకటయన్ప్రథమా
శ్రమత్వం కృష్ణాజినం యనికాం కృతవాన్ప్రియాయాః । వ్యక్తాకృతేస్త
వసమీక్ష్య భుజాన్తరే తాం త్వామేవ గోపనగరీ జనావిదుస్తే ॥౧౧॥
సతుర్వ్రతాంతవపదం చతురాననత్వం పాదోదకం చ శిరసా వహతాం
శివత్వమ్ । ఏకత్ర విక్రమణకర్మణి నద్వయం తే దేహళ్యధీశయుగపత్ప్రథి
తం పృథివ్యామ్ ॥౧౨॥ భక్తోపమర్దసహపాదసరోజతస్తే మన్దాకినీవిగళి
తామకరన్దధారా । సద్యస్త్రివర్గమపవర్గమపిక్షరన్తీ పుణ్యాబభూ
వ పురశాసనమౌళిమాలా ॥ ౧౩॥ విక్రాన్తకేతుపటికాపదవాహినీ తేన్య
క్షన్త్యసైతి తజీవితశింశుమారమ్ । ఔత్తానపాదిమమృతాంశుమ
శీతభానుం హేమాచలం పశుపతిం హిమవన్తమూర్వీమ్ ॥ ౧౪ ॥ వేధః క
మణ్డలుజలైర్విహితార్చనం తే పాదామ్బుజం ప్రతిదినం ప్రతిపద్యమానా ।
స్తోత్రప్రియత్రిపథగాది సరిద్వరాణాం పిన్నాబభూవ భువనే బహు
మానపాత్రమ్ ॥౧౫॥ స్వచ్ఛన్దకైతవసమున్నమితాదముష్మాత్స్రోత
స్త్రయం యదభవత్తవ పాదపద్మాత్ । వేతాళభూతసరసామపదిశ్య
వాచం ప్రాయేణ తత్ప్రసవభూమి మహాపభూయః ॥ ౧౬ ॥ క్రీడాప

రేణభవతావివిధాపరాధా నారాధకాననుపరోధమముఞ్చయిష్యః।
తా రేణపాదనఖరేణ తదాణ్డమధ్యే ఘుంటాపథంకమపి నూనమవర్తయ
స్త్వమ్ ॥౧౭॥ కామావిలేపికరుణార్ణవబిన్దురేకః క్షిప్తస్స్వకేళితర
సాతవ దేహళీశ । త్వాస్సన్తతేరుభయథావితతింభజన్నస్సంసారదావద
హనంశమయత్యశేషమ్ ॥౧౮॥ నీడోదరాన్నిపతితస్య శుకార్భకస్యత్రా
ణేన నాథవిహరన్వనసార్వభౌమః। ఆదాయగోపనగరాధిపతేస్స్వయం
మాం క్రీడాదయా వ్యతికరేణకృతార్థయేస్త్వమ్ ॥౧౯॥ లీలాశకున్తమి
వమాంస్వపదోపలబ్ధ్యై సైన్స్వైరంక్షిపన్ దురితపఞ్జరతో గుణస్థమ్।
తత్త్వాదృశంకమపి గోపపురీవిహారిన్ సన్తోషముల్లలయసాగరసమ్భ
వాయాః ॥౨౦॥ వాతూలకల్పవృజినప్రభవైర్మదీయాం వైయాకులీంవి
షయసిన్ధుతరఙ్గభఙ్గైః। దాసోపమర్దసహదుర్నిరసాంత్వదన్యైర
న్వీక్ష్యగాఢమనుకమ్పితుమర్హసిత్వమ్ ॥౨౧॥ ఏనస్తతీమతిసదామయి
జాయమానాం దేహళ్యధీశదృషదోపివిలాపయన్తీమ్ । నాథేసమగ్రి
శకనేత్వయిజాగరూకే కింతేసహేతకరుణాకరుణామవస్థామ్ ॥౨౨॥
ఆత్మోన్నతింపరనికర్షమపీహవాఞ్ఛన్నిమ్నేపిమోహజలధౌ నిపతామి
భూయః। తన్మాముదఞ్చయ తమోర్ఘురపాద దఘ్నం దేహళ్యధీశ గు
ణితేన దయాగుణేన ॥౨౩॥ అక్షీణకల్మషరసోపి తవానృశంస్యాల్లక్ష్మీ
సమక్షమపివిజ్ఞపయామ్యభీతః । భక్తోపమర్దసహన స్వయమల్పబుద్ధే
ర్యన్మన్యసే మమహితం తదుపాదదీథాః ॥౨౪॥ మన్యేదయార్ద్రహృద
యేనమహాధనంమే వ్యక్తంత్వయైవ మనపాయమకిఞ్చనత్వమ్। యేన
స్తనంధయమివస్వహితానభిజ్ఞం న్యాసీకరోషి నిజపాద సరోరుహే
మామ్ ॥౨౫॥ దుర్వారతీవ్రదురితప్రతివాదమూకై రౌదార్యవద్భిరనఘ
స్మితదర్శనీయైః । దేహళ్యధీశ్వరదయాభరితైరపాఙ్గై ర్వాచంవినాపి
వదసీవమయిప్రసాదమ్ ॥౨౬॥ అయమనవమసూక్తీ రాదిభక్తైర్యథావ
ద్విదితనిజసతత్త్వే విశ్వమవ్యాదభవ్యాత్ । రథచరణనిరూఢ వ్యఞ్జితా
నాం జనానాం దురితమథనలీలా గోహళీ దేహళీశః ॥ ౨౭ ॥ ఇయము

వితథవర్ణావర్ణనీయస్వభావా విదిత నిగమ సీమ్నా వేంకటేశేన గీతా। భవభువి మరుతృష్ణాలోలపర్యాకులానాం దిశతు ఫలమభీష్టం దేహళీశస్తుతిర్నః ॥ ... ... ॥౨౮॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్ర స్వతన్త్రస్య
శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య
కృతిషు దేహళీస్తవస్సమ్పూర్ణః.
కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః॥

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్
యథోక్తకారిస్తోత్రమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాం సదాహృది॥

ఏకం వేగవతీమధ్యే హస్తిశైలే చ దృశ్యతే। ఉపాయ ఫలభావేన స్వయంవ్యక్తం పరం మహః ॥౧॥ ఈష్టే గమయితుం పార మేష సేతురభంగురః। యత్ర సారస్వతం స్రోతో విశ్రామ్యతి విశృఙ్ఖలమ్ ॥ ౨ ॥ జయతి జగదేకసేతుర్వేగవతీమధ్యలక్షితో దేవః। ప్రశమయతి యః ప్రజానాం ప్రథితాన్సంసారజలధికల్లోలాన్ ॥౩॥ విభాతు మే చేతసి విష్ణుసేతుర్వేగాపగావేగవిఘాతహేతుః। అమ్భోజయోనేర్యదుపజ్ఞమాసీదభఙ్గురక్షా హయమేధదీక్షా ॥౪॥ చతురాననసప్తతన్తుగోప్తా సమయే తత్పరిపన్థినో నిరున్ధన్। పరిపుష్యతి మఙ్గళాని పుంసాం భగవాన్భక్తిమతాం యథోక్తకారీ ॥ ౫ ॥ శ్రీమాన్పితామహవధూపరిచర్యమాణశ్శేతే భుజఙ్గశయనే సమహాభుజఙ్గః। పశ్యన్త్యాదిశన్తి భవసఞ్జ్వరణం ప్రజానాం భక్తానుగం . రిహత ... గతాని ॥ ౬ ॥ ప్రశమితహయమేధవ్యాపదం పద్మయోనేః ప్రణతజనపరతన్త్రం శేషభోగేశయానమ్। శరణముపగతాస్స్మశ్శాన్తనిశ్శేషదోషం శతమఖమణిసేతుం శాశ్వతం వేగవత్యాః ॥౭॥ శరణముపగతానాం సోయమాదేశకారీ శమయతి పరితాపం సమ్ముఖస్సర్వ

జన్తోః । శతగుణపరిణామస్సన్నిధౌ యస్యనిత్యం వరవితరణ భూమా వారణాదీశ్వరస్య॥౮॥ కాఙ్క్షీభాగ్యంకమలనిలయా చేతసోఽభీష్టసిద్ధిః కల్యాణానాం నిధిరవికలఃకోపి కారుణ్యరాశిః । పుణ్యానాంనగపరిణతిరసౌ భూషయన్భోగిశయ్యాం వేగాసేతుర్జయతి విపులోవిశ్వ రక్షైక హేతుః ॥౯॥ వేగాసేతోరిదంస్తోత్రం వేఙ్కటేశేననిర్మితమ్ । యేపఠన్తిజనాస్తేషాం యథోక్తం కురుతేహరిః॥ ... ॥౧౦॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు యథోక్తకారిస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా

గోపాలవింశతిః.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

వన్దేబృన్దావనచరం వల్లవీ జనవల్లభమ్ । జయన్తీ సమ్భవంధామ వైజయన్తీవిభూషణమ్॥౧॥ వాచంనిజాఙ్కరసికాం ప్రసమీక్షమాణో వక్త్రారవిన్ద వినివేశిత పాఞ్చజన్యః । వర్ణత్రికోణరుచిరే వరపుణ్డరీకే బద్ధాసనోజయతివల్లవచక్రవర్తీ ॥౨॥ ఆమ్నాయగన్ధరుచిరస్ఫురితాధరోష్ఠ మాస్రావిలేక్షణమనుక్షణమన్దహాసమ్ । గోపాలడిమ్భ వపుషం కుహనా జనన్యాః ప్రాణస్తనన్ధయ మవైమిపరం పుమాంసమ్ ॥ ౩ ॥ ఆవిర్భవత్వనిభృతాభరణంపురస్తా దాకుఞ్చితైకచరణం నిభృతాన్యపాదమ్ । దధ్నానిమన్థముఖరేణ నిబద్ధతాళం నాథస్యనన్దభవనే నవనీత నాట్యమ్ ॥౪॥ హర్తుంకుమ్భేవినిహితకరస్స్వాదుహయ్యంగవీనందృష్ట్వా దామగ్రహణచటులాం మాతరంజాతరోషామ్ । పాయాదీషత్ప్రచలితపదో నాపగచ్ఛన్నతిష్ఠన్మిథ్యా గోపస్సపదినయనేమీలయన్ విశ్వ

గోప్తా॥౫॥వ్రజమోహిదపాఙ్గవేద(ధ)నీయం మధురాభాగ్యమనన్యభోగ్యమీడే । వసుదేవవధూస్తనన్ధయం తత్కిమపి బ్రహ్మకిశోరభావదృశ్యమ్ ॥౬॥ పరివర్తితకన్ధరం భయేన స్మితఫుల్లాధరపల్లవం స్మరామి। విటపిత్వనిరాసకం కయోశ్చిద్విపులోలూఖలకర్షకం కుమారమ్ ॥౭॥ నికటేషు నిశామయామి నిత్యం నిగమాన్తైరధునాపి మృగ్యమాణమ్ । యమళార్జునదృష్టబాలకేళిం యమునాసాక్షికయౌవ(తం)నం యువానమ్॥౮॥పదవీమదవీయసీం విముక్తేరటవీసమ్పద మమ్బువాహయన్తీమ్। అరుణాధరసాభిలాషవంశాం కరుణాం కారణమానుషీం భజామి ॥ ౯ ॥ అనిమేషనిషేవణీయమక్ష్ణోరజహద్యౌవనమావిరస్తు చిత్తే । కలహాయితకున్తలం కలాపైః కరణోన్మాదకవిభ్రమం మహో మే ॥ ౧౦ ॥ అనుయాయిమనోజ్ఞవంశనాళైరవతు స్పర్శితవల్లవీవిమోహైః । అనఘస్మితశీతళైరసౌ మామనుకమ్పాసరిదమ్బుజైరపాఙ్గైః ॥౧౧॥ అధరాహితచారువంశనాళాః మకుటాలమ్బిమయూరపిఞ్ఛమాలాః । హరినీలశిలావిభఙ్గనీలాః ప్రతిభాస్సన్తు మమాన్తిమప్రయాణే ॥ ౧౨ ॥ అఖిలానవలోకయామి కాలాన్మహిళాధీనభుజాన్తరస్య యూనః । అభిలాషపదం వ్రజాఙ్గనానామభిలాపక్రమదూరమాభిరూప్యమ్ ॥౧౩॥ హృది ముగ్ధశిఖణ్డమణ్డనో లిఖితః కేనమమైష శిల్పినా । మదనాతురవల్లవాఙ్గనావదనామ్భోజదివాకరో యువా ॥౧౪॥ మహసే మహితాయ మౌళినా వినతేనాఞ్జలిమఞ్జనత్విషే । కలయామి విముగ్ధవల్లవీవలయాభాషితమఞ్జువేణవే ॥౧౫॥ జయతి లలితవృత్తిం శిక్షితో వల్లవీనాం శిథిలవలయశిఞ్జాశీతళైర్హస్తతాళైః । అఖిలభువనరక్షాగోపవేషస్య విష్ణోరధరమణిసుధాయామంశవాన్వంశనాళః ॥ ౧౬ ॥ చిత్రాకల్పశ్శ్రవసికలయన్లాఙ్గలీకర్ణపూరం బర్హోత్తంసస్ఫురితచికురో బన్ధుజీవం దధానః । గుఞ్జాబద్ధామురసి లలితాం ధారయన్హారయష్టిం గోపస్త్రీణాం జయతి కితవః కోపి కౌమారహారీ ॥ ౧౭ ॥ లీలాయష్టిం కరకిసలయే దక్షిణే న్యస్యధన్యామంసే దేవ్యాః పులకరుచిరే సన్నివిష్టాన్యబాహుః। మేఘ

శ్యామాంభోజద్యుతి లలితో మేఖలాదత్తవేణుర్గుఞ్జాపీడస్ఫురితచికురో గోపకన్యాభుజఙ్గః ॥౧౮॥ ప్రత్యాలీఢస్థితిముపగతాం ప్రాప్తగాఢాఙ్గపాళిం పశ్చాదీషన్మిళితనయనాం ప్రేయసీం ప్రేక్షమాణః । భస్త్రాయన్త్రప్రణిహితకరో భక్తజీవాతురవ్యాద్వారిక్రీడానిబిడవసనో వల్లవీవల్లభో నః ॥౧౯॥ వాసోహృత్వా దినకరసుతాసన్నిధౌ వల్లవీనాం లీలాస్మేరో జయతి లలితామాస్థితః కున్దశాఖామ్ । సవ్రీడాభిస్తదనువసనే తాభిరభ్యర్థ్యమానే కామీ కశ్చిత్కరకమలయోరఞ్జలిం యాచమానః ॥ ౨౦॥ ఇత్యనన్యమనసా వినిర్మితాం వేఙ్కటేశకవినా స్తుతిం పఠన్ । దివ్యవేణురసికం సమీక్షతే దైవతం కిమపి యావత్ప్రియమ్ ॥ ॥౨౧॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు శ్రీగోపాలవింశతిస్సమ్పూర్ణా.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవే నమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

కామాసికాష్టకమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † కవితార్కికకేసరీ ।

శ్రుతీనాముత్తరం భాగం వేగవత్యాశ్చ దక్షిణమ్ । కామాదధివసన్జీయాత్కశ్చిదద్భుతకేసరీ ॥౧॥ తపనేన్ద్వగ్నినయనస్తాపానపచినోతు నః । తాపనీయరహస్యానాం సారః కామాసికాహరిః ॥౨॥ ఆకణ్ఠమాదిపురుషం కణ్ఠీరవముపరికుణ్ఠితారాతిమ్ । వేగోపకణ్ఠసఙ్గాద్విముక్తవైకుణ్ఠబహుమతిముపాసే ॥౩॥ బన్ధుమఖిలస్య జన్తోర్బన్ధురపర్యఙ్కబన్ధరమణీయమ్ । విషమవిలోచనమీడే వేగవతీపుళినకేళినరసింహమ్ ॥౪॥ స్వస్థానేషు మరుద్గణాన్నియమయన్ స్వాధీనసర్వేన్ద్రియః పర్యఙ్కస్థిరధారణాప్రకటితప్రత్యఙ్ముఖావస్థితిః । ప్రాయేణ ప్రణిపేదుషాం ప్రభుర

సాయోగంనిజం శిక్షయన్ కామా నాతనుతాదశేషజగతాం కామాసికాకేసరీ॥౫॥ వికస్వరనఖస్వరుక్షతహిరణ్యవక్షస్స్థలీ నిరర్గళవినిర్గళద్రుధిరసిన్ధుసన్ధ్యాయితాః। అవన్తుమదనాసికా మనుజపఞ్చవక్త్రస్య మామహం ప్రథమికామిథః ప్రకటితాహవా బాహవః ॥౬॥ సటాపటలభీషణే సరభసాట్టహాసోద్భటే స్ఫురత్క్రుధిపరిస్ఫుటద్భ్రుకుటికేపి వక్త్రే కృతే। కృపాకపటకేసరిన్దనుజడిమ్భదత్తస్తనా సరోజసదృశా దృశా వ్యతిభిషజ్య తే వ్యజ్యతే॥౭॥ త్వయిరక్షతిరక్షకైః కిమన్యైస్త్వయిచారక్షతిరక్షకైః కిమన్యైః । ఇతినిశ్చితధీః శ్రయామినిత్యం నృహరే వేగవతీతటాశ్రయం త్వామ్॥౮॥ ఇత్థంస్తుతస్సకృదిహాష్టభిరేష పద్యైః శ్రీవేఙ్కటేశరచితైస్త్రిదశేన్ద్రవన్ద్యః। దుర్దాన్తఘోరదురితద్విరదేన్ద్రభేదీ కామాసికానరహరిర్వితనోతు కామమ్ ॥ ... ॥౯॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
కామాసికాష్టకం సమ్పూర్ణమ్.
కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవే నమః.

శ్రీమద్వేదాన్త మహాదేశిక విరచితమ్
అష్టభుజాష్టకమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

గజేన్ద్రరక్షాత్వరితంభవన్తం గ్రాహైరివాహం విషయైర్వికృష్టః। అపారవిజ్ఞానదయానుభావ మాప్తంసతామష్టభుజంప్రపద్యే ॥౧॥ త్వదేకశేషోఽహమనాత్మతన్త్రస్త్వత్పాదలిప్సాందిశతాత్వయైవ। అసత్సమోప్యష్టభుజాస్పదేశ సత్తామిమానీముపలమ్భితోఽస్మి ॥౨॥ స్వరూపరూపాస్త్రవిభూషణాద్యైః పరత్వచిన్తాం త్వయిదుర్నివారామ్ । భోగేష్వదూరక్రమతాం విభీషన్ శీలాదిభిర్వారయసీవ పుంసామ్ ॥ ౩ ॥

శక్తిం శరణ్యాన్తరశబ్దభాజాం సారం చ సన్త్యజ్య ఫలాన్తరాణామ్ । త్వ
ద్దాస్యహేతో స్త్వయి నిర్విశఙ్కం న్యస్తాత్మనాం నాథ బిభర్షి భారమ్ ॥౪॥
అభీతిహేతో రనువర్తనీయం నాథ త్వదన్యం న విభావయామి । భయం కు
తస్స్యాత్త్వయి సానుకమ్పే రక్షా కుతస్స్యాత్త్వయి జాతరోషే ॥ ౫ ॥
త్వదేకతన్త్రం కమలాసహాయ స్స్వేనైవ మాం రక్షితు మర్హసి త్వమ్ । త్వ
యి ప్రవృత్తే మమ కిం ప్రయాసై స్త్వయ్యప్రవృత్తే మమ కిం ప్రయాసైః ॥౬॥
సమాధిభఙ్గేష్వపి సమ్వృతత్సు శరణ్యభూతే త్వయి బద్ధకక్ష్యే । అపత్రపే
సోఢుం కిమఙ్గ్యోఽహం దూరాధిరోహం పతనం చ నాథ ॥౭॥ ప్రాప్తా
భిలాషం త్వదనుగ్రహాన్మాం పద్మానిషేవ్యే తవ పాదపద్మే । ఆదేహపా
తాదపరాధపూర మాత్మాన్తకైఙ్కర్యరసం విధేయాః ॥౮॥ ప్రపన్నజన
పాథేయం ప్రపిత్సూనాం రసాయనమ్ । శ్రేయసే జగతామేత చ్ఛ్రీమద
ష్టభుజాష్టకమ్ ॥౯॥ శరణాగతసన్త్రాణత్వరా ద్విగుణబాహునా । హ
రిణా వేఙ్కటేశీయా స్తుతిస్స్వీక్రియతామియమ్ ॥ ॥౧౦॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
అష్టభుజాష్టకం సమ్పూర్ణమ్.
కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవే నమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా

పరమార్థస్తుతిః.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాం సదా హృది॥

శ్రీమద్గృధ్రసరస్తీరపారిజాత ముపాస్మహే । యత్ర తుష్టై రతుష్టై
శ్చ ప్రణతైర్గృహ్యతే ఫలమ్ ॥౧॥ గురుభి స్త్వదనన్య ‡ భోగ్యభావైర్గుణ

---

‡ స్త్వదనన్యసర్వభావైరితి పాఠాన్తరమ్.

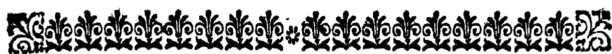
సిద్ధాకృతసమ్ప్లవ స్త్వదీయో। రణపుఙ్గవ సన్నిధావమిచ్ఛన్నహమస్మ్యత్ర మనుగ్రహాస్పదం తే ॥౨॥ అధిరక్షితుమగ్రతస్థితం త్వాం ప్రణవేపార్థరథేవ భావయన్తః। అహితప్రశమైరయత్నలభ్యైరకథయన్త్యాహవపుఙ్గవం గుణజ్ఞాః ॥౩॥ కమలానిరపాయధర్మపత్నీకరుణాద్యాస్స్వయమృత్విజో గుణాస్తే। అవనం శ్రయతామహీనమాద్యం సచ ధర్మస్త్వదనన్యసేవనీయః ॥౪॥ భువనాశ్రయభూషణాస్త్రవర్గం మనసి త్వన్మయతాం మమాతనోతు। వపురాహవపుఙ్గవ త్వదీయం మహిషీణామనిమేషదర్శనీయమ్ ॥౫॥ కృపణాస్సుధియశ్చ కృపాసహాయం శరణం త్వాం రణపుఙ్గవ ప్రపన్నాః। అపవర్గనయాదనన్యభావా వరివస్యారసమేకమాశ్రయన్తే ॥౬॥ అనఘీర్యచతుర్విధం పుమర్థం భవదర్థే వినియుక్తజీవితస్య। లభతే భవతశ్ఫలాని జన్తుర్నిఖిలాన్యత్ర నిదర్శనం జటాయుః ॥౭॥ శరణాగతరక్షణవ్రతీ మాం న విహాతుం రణపుఙ్గవార్హసి త్వమ్। విదితం భువనే విభీషణో వా యది వా రావణ ఇత్యుదీరితం తే ॥౮॥ భుజగేన్ద్రగరుత్మదాదిలభ్యైస్త్వదనుజ్ఞావిభవప్రవాహభేదైః। స్వపదే రణపుఙ్గవ స్వయం మాం వరివస్యావిభవైః పరిష్క్రియేథాః ॥౯॥ విమలాశయవేఙ్కటేశజన్మా రమణీయా రణపుఙ్గవ ప్రసాదాత్। అనసూయుభిరాదరేణ భావ్యా పరమార్థస్తుతిరన్వహం ప్రపన్నైః ... ... ॥౧౦॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య
శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
పరమార్థస్తుతిస్సమ్పూర్ణా.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవే నమః॥

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయ నమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా భూస్తుతిః.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాం సదా హృది॥

సఙ్కల్పకల్పలతికామవధిం క్షమాయాః స్వేచ్ఛావరాహమహిషీం సులభానుకమ్పామ్ । విశ్వస్య మాతరమకిఞ్చనకామధేనుం విశ్వంభరామశరణశ్శరణం ప్రపద్యే ॥౧॥ త్వం వ్యాహృతిః ప్రథమతః ప్రణవప్రియస్తే సంవేదయత్యఖిలమన్త్రగణస్త్వమేవ । ఇత్థం ప్రతీతవిభవామితరేష్విదానీం స్తోతుం యథావదవనే క ఇహ ప్రభవతి త్వామ్ ॥౨॥ నిత్యం హితాహితవిపర్యయబద్ధభావే త్వద్వీక్షణైకవినివర్త్యబహువ్యపాయే । ముగ్ధాక్షరైరఖిలధారిణి మోదమానా మాతస్స్తనంధయధియం మయి వర్తయేథాః ॥౩॥ సఙ్కల్పకిఙ్కరచరాచరచక్రవాళం సర్వాతిశాయినమనన్తశయస్య పుంసః । భూమానమాత్మవిభవైః పునరుక్తయన్తీ వాచామభూమిరపి భూమిరసి త్వమేకా ॥౪॥ వేధస్తృణావధివిహారపరిచ్ఛదం తే విశ్వం చరాచరతయా వ్యతిభిద్యమానమ్ । అమ్బ త్వమాశ్రితతయా పరిపోషయన్తీ విశ్వంభరస్య దయితాఽసి తదేకనామా ॥౫॥ సర్వంసహేతి వసుధేత్యచలేతి మాతర్విశ్వంభరేతి విపులేతి వసుంధరేతి । అన్యాని యాన్యభిముఖాన్యభిధానవృత్త్యా నామాన్యమూని కథయన్తి తవానుభావమ్ ॥౬॥ తాపాన్ క్షిపన్ ప్రసవితా సుమనోగణానాం ప్రచ్ఛాయశీతళతలః ప్రదిశన్ స్థలాని । త్వత్సఙ్గమాద్భవతి మాధవి లబ్ధపోషశ్శాఖాశతైరధిగతో హరిచన్దనోఽసౌ ॥౭॥ స్మేరేణ వర్ధితరసస్య ముఖేన్దునా తే నిష్పన్దతాం విజహతో నిజయా ప్రకృత్యా । విశ్రాన్తిభూమిరసి తత్త్వతరఙ్గపఙ్క్తేర్వేలేవ విష్ణుజలధేరపృథగ్భవన్తీ ॥౮॥ స్వాభావికే వసుమతి శ్రుతిభిర్విభావ్యే పత్యుర్మహిమ్ని భవతీం ప్రతిపన్నవాసామ్ । శఙ్కే విమానవహనప్రతిమా

సమానాస్త్వన్మయ్యేరమప్రభృతయోఽపివహన్తిసత్త్వాః॥౯॥ సమ్భావయ
న్మధురిపుగపరిణయానురోధా ద్విష్ణుస్థలేన వరుణాలయ రాజకన్యామ్।
విశ్వంభరే బహుముఖప్రతిపన్నభోగశ్శేషాత్మనాపిభవతీం శిరసాదధా
తి॥౧౦॥ క్రీడావరాహదయితేకృతినఃకథందాస్యన్తిసన్దనస్తదితరేపి
దిశామధీశాః। ఆమోదయన్తి భువనాన్యళికాశ్రితానామవ్యత్వదఙ్ఘ్రి
రజసాంపరిణామభేదైః॥౧౧॥ భూతేషుయత్త్వదభిమానవిశేషపా
త్రంపోషంతదేవభజతీతివిభావయన్తః। భూతం ప్రభూతగుణపఞ్చక
మాద్యమేతత్ప్రియోనిదర్శనతయాప్రతిపాదయన్తి॥౧౨॥ కాన్తస్త
వైషకరుణాజలధిఃప్రజానామాజ్ఞాతిలఙ్ఘనవశాదుపజాతరోషః। అ
హ్నాయవిశ్వజననిక్షమయాభవత్యాసర్వావగాహనసహాముపయాత్య
వస్థామ్॥౧౩॥ ఆశ్వాసనాయజగతాంపురుషేపరస్మిన్నాపన్నరక్షణ
దశామభినేతుకామే। అన్తర్హితేతరగుణాదబలాస్వభావా దాదన్వతే
పయసిమజ్జనమభ్యనైషీః॥౧౪॥ పూర్వంవరాహవపుషా పురుషోత్తమే
నప్రీతేనభోగిసదనేసముదీక్షితాయాః। పాదాహతాగ్రప్రళయవారిధ
యస్తవాసన్నుద్వాహమఙ్గళవిధేరుచితామృదఙ్గాః॥౧౫॥ వ్యోమాతిల
ఙ్ఘినివిభోఃప్రళయామ్బురాశావేశన్తలేశఇవమాతుమశక్యమూర్తేః। స
ద్యస్సముద్ర వసనేసరసైరకార్షీ శానన్దసాగర మహాంమహాఙ్గహాసైః॥
దంష్ట్రావిదారితమహాసురశోణితాఙ్కైఃరఙ్గైఃప్రియస్తవదదౌపరిరమ్భ
లీలామ్। సాతేపయోధిజలకేళిసముత్థితాయాస్సైరన్ధ్రికేవవిదధేనవ
మఙ్గరాగమ్॥౧౬॥ అన్యోన్యసంవలనలమ్భితతూర్యఘోషైస్సంవర్త
సిన్ధుసలిలైర్విహితాభిషేకా। ఏకాతపత్రయసి విశ్వమిదంగుణైస్స్వైర
ధ్యాస్యభర్తురధికోన్నతమంసపీఠమ్॥౧౭॥ పత్యుస్తమాలరుచిరేభుజ
మధ్యభాగేపర్యాయమౌక్తికవతీపృథుతైగపయోధేః। తాపానుబన్ధశ
మనీజగతాంత్రయాణాం తారాపథేస్ఫురతితారకితానిశేవ॥౧౮॥ ఆ
సక్తవాసవశరాసనపల్లవైస్త్వాంసంవృద్ధయేశుభతటిద్గుణజాలరమ్యైః।
దేవేశదివ్యమహిషీంధృతసిన్ధుతోయైర్మైత్రీమూతరత్నకలశైరభిషిఞ్చతిద్యౌః॥

ఆవిర్మదైరమరదన్తిభిరూహ్యమానాం రత్నాకరేణ రుచిరాంరశనాగు
ణేన । మాతస్త్రిలోకజననీం వనమాలినీంత్వాం మాయావరాహమ
హిషీమవయన్తిసన్తః ॥౨౧॥ నిష్కణ్టకేన విభవేననిషేవణీయాం భా
యావిశేష పరిభూత విపన్నిదాఘామ్ । స్వర్గాపవర్గసరణిం భవతీము
శన్తి స్వచ్ఛన్దసూకరవధూమవధూతపఙ్కాః ॥౨౨॥ గన్ధోజ్వలాంగ
హన కున్తలదర్శనీయాం శైలస్తనీంతరళనిర్ఝరలమ్బహారామ్ । శ్యా
మాంస్వతస్త్రియుగసూకరగేహినిత్వంవ్యక్తింసముద్రవసనాముభ
యీంబిభర్షి ॥౨౩॥ సఙ్కోచితాకరుణయాచతురఃపుమర్థా నాప్తుం వ్రత
వతీవివిధమన్త్రగణోపగీతా । సఞ్చిన్త్యసే వసుమతిస్థిరభక్తిబన్ధై ర
న్తర్బహిశ్చ బహుధాప్రణిధానదక్షైః ॥౨౪॥ నిస్సంశయైర్నిగమసీమ
నివిష్టపత్ని ప్రఖ్యాపితం భృగుముఖైర్మునిభిఃప్రతీతైః । పశ్యన్త్యనన్య
పరిశీలనసంస్కృతేన సన్తస్సమాధినయనేన తవానుభావమ్ ॥ ౨౫ ॥
క్రీడాగృహీతకమలాదివిశేషచిహ్నాం విశ్రాణితాభయకరాం వసుధేస్వ
తన్త్రే । దౌర్గత్యదుర్విషవినాశసుధానదీంత్వాం సఞ్చిన్తయన్నిహలభేత
ధనదాధికారాన్॥౨౬॥ఉద్వేలకల్మషపరమ్పరితాదమర్షాదుత్తంసితే
నహరిమఞ్జలినాప్రధృష్యమ్। ఆకస్మికోయమధిగమ్యఇతిప్రజానామమ్బ
త్వదీయకరుణాపరిణామఏవ॥ ౨౭॥ ప్రత్యేకమబ్ధినియుతైరపి(నివహైః)
దుర్వ్యపోహాత్ప్రాప్తేవిపాకసమయే జనితానుతాపాత్। గాఢాపరా
ధనివహాచ్చకితస్యజన్తోర్గన్తుంముకున్దచరణౌ శరణంక్షమేత్వమ్ ॥౨౮॥
ధర్మద్రుహంసకలదుష్కృతిసార్వభౌమ మాత్మానభిజ్ఞ మనుతాప లవో
జ్ఝితంమామ్ । వైతానసూకరపతేశ్చరణారవిన్దే సర్వంసహేనను
సమర్పయితుంక్షమాత్వమ్ ॥౨౯॥ త్రాణాభిసన్ధిసులభేపి సదాముకున్దే
సంసారతన్త్రవహనేనవిలమ్బమానే । రక్షావిధౌతనుభృతామనఘా
నుకమ్పా మాతస్స్వయంవితనుషేమహతీమపేక్షామ్ ॥౩౦॥ తాపత్ర
యీంనిరవధిం భవతీదయార్ద్రా స్సంసారఘర్మజనితాం సపదిక్షిప
న్తః । మాతర్భజన్తుమధురామృతవర్షమైత్రీం మాయావరాహదయితే

మయితేకటాక్షాః॥౩౧॥పత్యుర్దక్షిణ పాణిపఙ్కజపుటే విన్యస్తపాదా
మ్బుజా వామంపన్నగసార్వభౌమసదృశం పర్యఙ్కయన్తీభుజమ్। పో
త్రస్పర్శలసత్కపోలఫలకా ఫుల్లారవిన్దేక్షణా సా మేపుష్యతు మఙ్గళా
న్యనుదినం సర్వాణిసర్వంసహా ॥౩౨॥ అస్యేశానాజగతఇతియాంశ్రూ
యతేవిష్ణుపత్నీ తస్యాస్తోత్రం విరచితమిదం వేఙ్కటేశేనభక్త్యా। శ్రి
ద్ధాభక్తిప్రచయగురుణా చేతసాసంస్తువానో యద్యత్కామంసపదిలభ
తేతత్రతత్రప్రతిష్ఠామ్ ॥ ... ... ॥౩౩॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
భూస్తుతిస్సమ్పూర్ణా.
కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః॥

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా
గోదాస్తుతిః.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

శ్రీవిష్ణుచిత్తకులనన్దన కల్పవల్లీం శ్రీరఙ్గరాజ హరిచన్దనయోగదృ
శ్యామ్। సాక్షాత్క్షమాంకరుణయా కమలామివాన్యాం గోదామనన్యశ
రణశ్శరణంప్రపద్యే ॥౧॥ వైదేశికశ్శ్రుతిగిరామపిభూయసీనాం వర్ణే
షుమాతి మహిమానహిమాదృశాంతే। ఇత్థంవిదన్తమపిమాం సహ
సైవగోదే మౌనద్రుహోముఖరయన్తిగుణాస్త్వదీయాః॥౨॥ త్వత్ప్రే
యసశ్శ్రవణయోరమృతాయమానాం తుల్యాంత్వదీయ మణినూపుర
శిఞ్జితేన। గోదేత్వమేవజననిత్వదభిష్టవార్హాం వాచంప్రసన్నమధురాం
మమసంవిధేహి ॥౩॥ కృష్ణాన్వయేనదధతీం యమునానుభావం తీర్థైర్య
థావదవగాహ్యసరస్వతీంతే। గోదేవికస్వరధియాం భవతీకటాక్షా
ద్వాచస్స్ఫురన్తిమకరన్దముచఃకవీనామ్ ॥౪॥ అస్మాదృశామపకృతౌ

చిరదీక్షితానా మహ్నాయ దేవిదయతే యదసౌమకున్దః । తన్నిశ్చితంనియమిత స్తవమౌళిదామ్నా తన్త్రీనినాదమధురైశ్చగిరాంనిగుమ్భైః॥ ౫ ॥ శోణాధరేపికుచయోరపితుఙ్గభద్రా వాచాంప్రవాహ విభవేఽపిసరస్వతీత్వమ్ । అప్రాకృతైరపిరసైర్విరజాస్వభావా ద్గోదాఽపిదేవికమితుర్నునర్మదాఽసి ॥౬॥ వల్మీకతశ్శ్రవణతో వసుధాత్మనస్తే జాతోబభావసమునిః కవిసార్వభౌమః । గోదేకిమద్భుతమిదం యదమీస్వదన్తే వక్త్రారవిన్దమకరన్ద నిభాః ప్రబన్ధాః ॥౭॥ భోక్తుంతవప్రియతమంభవతీవగోదే భక్తింనిజాం ప్రణయభావనయాగృణన్తః । ఉచ్చావచైర్విరహసఙ్గ మజైరుదన్తై శ్శృఙ్గారయన్తిహృదయం గురవస్త్వదీయాః ॥౮॥ మాతస్సముత్థితవతీమధివిష్ణుచిత్తం విశ్వోపజీవ్య మమృతం వచసాదుహానామ్ । తాపచ్ఛిదంహిమరుచేరివమూర్తిమన్యాం సన్తఃపయోధిదుహితుస్సహజాం విదుస్త్వామ్ ॥౯॥ తాతస్తుతేమధుభిదస్స్తుతిలేశవశ్యా త్కర్ణామృతైస్స్తుతిశతైరనవాప్తపూర్వమ్ । త్వన్మౌళిగన్ధ సుభగాముపహృత్యమాలాం లేభేమహత్తరపదానుగుణం ప్రసాదమ్ ॥౧౦॥ దిగ్దక్షిణాపిపరిపక్త్రిమపుణ్యలభ్యా త్సర్వోత్తరా భవతిదేవితవావతారాత్ । యత్రైవరఙ్గపతినాబహుమానపూర్వం నిద్రాళునాపినియతం నిహితాఃకటాక్షాః ॥ ౧౧ ॥ ప్రాయేణదేవిభవతీవ్యపదేశయోగా ద్గోదావరీజగదిదం పయసాపునీతే । యస్యాంసమేత్యసమయేషుచిరంనివాసా ద్భాగీరథీప్రభృతయోఽపిభవన్తిపుణ్యాః ॥౧౨॥ నాగేశయస్సుతనుపక్షిరథఃకథంతే జాతస్స్వయం వరపతిః పురుషఃపురాణః । ఏవంవిధాస్సముచితంప్రణయంభవత్యా స్సన్దర్శయన్తిపరిహాసగిరస్సఖీనామ్ ॥౧౩॥ త్వద్భుక్తమాల్యసురభీకృతచారుమౌళే ర్హిత్వాభుజాన్తరగతామపి వైజయన్తీమ్ । పత్యుస్తవేశ్వరిమిథః ప్రతిఘాతలోల బర్హాతపత్రరుచిమారచయన్తిభృఙ్గాః ॥ ౧౪ ॥ ఆమోదవత్యపిసదాహృదయంగమాపి రాగాన్వితాఽపి లలితాపిగుణోత్తరాపి । మౌళిస్రజాతవముకున్దకిరీటభాజాగోదేభవత్యధరితాఖలువైజయన్తీ॥౧౫॥

త్వన్మౌళిదామని విభోశ్శిరసా గృహీతే స్వచ్ఛన్దకల్పిత సపీతిరసప్రమో
దాః । మఞ్జుస్వనా మధులిహో విదధుస్స్వయం తే స్వాయంవరం క
మపి మఙ్గళతూర్యఘోషమ్ ॥౧౬॥ విశ్వాయమానరజసా కమలేన నాభౌ
వక్షస్స్థలే చ కమలాస్తనచన్దనేన । ఆమోదితోఽపి నిగమైర్విభురంఘ్రి
యుగ్మే ధత్తే నతేన శిరసా తవ మౌళిమాలామ్ ॥౧౭॥ చూడాపదేన పరి
గృహ్య తవోత్తరీయం మాలామపి త్వదళకైరధివాస్య దత్తామ్ । ప్రాయే
ణ రఙ్గపతిరేష బిభర్తి గోదే సౌభాగ్యసమ్పదభిషేక మహాధికారమ్ ॥౧౮॥
తుఙ్గైరకృత్రిమగిరస్స్వయముత్తమాఙ్గైర్యం సర్వగన్ధ ఇతి సాదరముద్వ
హన్తి । ఆమోదమన్యమధిగచ్ఛతి మాలికాభిస్సోఽపి త్వదీయ కుటిలా
లకవాసితాభిః ॥౧౯॥ ధన్యే సమస్తజగతాం పితురుత్తమాఙ్గే త్వన్మౌళిమా
ల్యభరసంవరణేన భూయః । ఇన్దీవరస్రజమివాదధతి త్వదీయాన్యాకేక
రాణి బహుమానవిలోకితాని ॥౨౦॥ రఙ్గేశ్వరస్య తవ చ ప్రణయానురోధా
దన్యోన్యమాల్య పరివృత్తిమభిష్టువన్తః । వాచాలయన్తి వసుధేరసికా
స్త్రిలోకీం న్యూనాధికత్వసమతా విషయైర్వివాదైః ॥౨౧॥ దూర్వాద
ళప్రతిమయా తవ దేహకాన్త్యా గోరోచనారుచిరయా చ తథేన్దిరా
యాః । ఆసీదనుజ్ఝితశిఖావళకణ్ఠశోభం మాఙ్గల్యదం ప్రణమతాం మధు
వైరిగాత్రమ్ ॥౨౨॥ అర్చ్యం సమర్చ్య నియమైర్నిగమప్రసూనైర్నా
థం త్వయా కమలయా చ సమేయివాంసమ్ । మాతశ్చిరం నిరవిశన్నిజమా
ధిరాజ్యం మాన్యా మనుప్రభృతయోఽపి మహీక్షితస్తే ॥౨౩॥ ఆర్ద్రాప
రాధిని జనేప్యభిరక్షణార్థం రఙ్గేశ్వరస్య రమయా వినివేద్యమానే । పా
ర్శ్వే పరత్ర భవతీ యది తత్ర నాసీత్ప్రాయేణ దేవి వదనం పరివర్తితం
స్యాత్ ॥౨౪॥ గోదే గుణైరపనయన్ప్రణతాపరాధాన్ భ్రుక్షేప ఏవ త
వ భోగరసానుకూలః । కర్మానుబన్ధఫలదానరతస్య భర్తుస్స్వాతన్త్ర్య
దుర్వ్యసనమర్మభిదానిదానమ్ ॥౨౫॥ రఙ్గే తటిద్గుణవతో రమయైవ గో
దే కృష్ణామ్బుదస్య ఘటితాం కృపయా సువృష్ట్యా । దౌర్గత్యదుర్విషవి
నాశసుధానదీం త్వాం సన్తః ప్రపద్య శమయన్త్యచిరేణ తాపాన్ ॥౨౬॥

జాతాపరాధమపిమామనుకమ్ప్యగోదే గోప్త్రీ యదిత్వమసియుక్తమిదంభవత్యాః । వాత్సల్యనిర్భరతయాజననీకుమారం స్తన్యేనవర్ధయతిదష్టపయోధరాఽపి ॥౨౭॥ శతమఖమణినీలా చారుకల్హారహస్తా స్తనభరనమితాఙ్గీసాన్ద్రవాత్సల్యసిన్ధుః । అలకవినిహితాభిస్స్రగ్భిరాకృష్టనాథా విలసతు హృదిగోదా విష్ణుచిత్తాత్మజానః ॥౨౮॥ ఇతి వికసితభక్తేరుత్థితాంవేఙ్కటేశా ద్బహుగుణరమణీయాం వక్తిగోదాస్తుతింయః । సభవతి బహుమాన్యశ్శ్రీమతోరఙ్గభర్తుశ్చరణ కమలసేవాం శాశ్వతీమభ్యుపేష్యన్॥ ... ... ॥౨౯॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
గోదాస్తుతిస్సమాప్తా.

కవితార్కికసింహాయ * వేదాన్తగురవేనమః॥

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా

శరణాగతి దీపికా.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

పద్మాపతేస్స్తుతిపదేనవిపచ్యమానం పశ్యన్త్విహప్రపదన ప్రవణా మహాన్తః । తద్వాక్యసంవలితమప్యజహత్స్వభావంమాన్యంయతీశ్వరమహానససమ్ప్రదాయమ్ ॥౧॥ నిత్యం శ్రియావసుధయాచ నిషేవ్యమాణం నిర్వ్యాజనిర్భరదయాభరితంవిభాతి । వేదాన్తవేద్యమిహవేగవతీసమీపే దీపప్రకాశఇతిదైవతమద్వితీయమ్ ॥ ౨ ॥ దీపస్త్వమేవ జగతాందయితారుచిస్తేదీర్ఘంతమః ప్రతినివర్త్యమిదం యువాభ్యామ్ । స్తవ్యం స్తవప్రియతమం శరణోక్తివశ్యం స్తోతుం భవన్తమభివాఞ్ఛతి జన్తురేషః ॥౩॥ పద్మాకరాదుపగతా పరిషస్వజేత్వాం వేగాసరిద్విహరణాకల

శాబ్ధికస్యాః । ఆహుస్తదాప్రభృతి దీపసమావభాసమాజానతో మరతక
ప్రతిమం వపుస్తే ॥౪॥ స్వామిన్నభీరసుభగం శ్రమహాఽపిపుంసాం మాధుర్యర
మ్యామనఘం మణిభఙ్గదృశ్యమ్ । వేగాన్తరేపితనుతే ప్రతిబిమ్బశోభాంల
క్ష్మీసరస్సరసిజాశ్రియమఙ్గకం తే ॥౫॥ ఆవిశ్యధారయసి విశ్వమముష్య
యన్తా శేషీ ప్రియఃపతిరశేషతనుర్నిదానమ్ । ఇత్యాదిలక్షణగణైః పురు
షోత్తమం త్వాం జానాతి యో జగతి సర్వవిదేవ గీతః ॥౬॥ విశ్వం శుభా
శ్రయవదీశవపుస్త్వదీయం సర్వా గిరస్త్వయి పతన్తి తతోఽసి సర్వః । స
ర్వే చ వేదవిధయస్త్వదనుగ్రహార్థాస్సర్వాధికస్త్వమితి తత్త్వవిదస్తదా
హుః ॥౭॥ జ్ఞానం బలం నియమనం క్షమతాఽథ వీర్యం శక్తిశ్చ తేజ ఇతి తే గు
ణషట్కమాద్యమ్ । సర్వాతిశాయిని హి మోపవనేశ యస్మిన్నన్తర్గతో జ
గదివ త్వయి సద్గుణౌఘః ॥౮॥ దీపావభాస దయయా విధిపూర్వమేతద్వి
శ్వం విధాయ నిగమానపి దత్తవన్తమ్ । శిష్యాయితాశ్శరణయన్తి ముము
క్షవస్త్వా మాద్యం గురుం గురుపరమ్పరయాఽభిగమ్యమ్ ॥౯॥ సత్తాస్థితిప్ర
యతనప్రముఖైరుపాత్తం స్వార్థం సదైవ భవతా స్వయమేవ విశ్వమ్ । దీ
పప్రకాశ తదిహ త్వదవాప్తయే త్వామవ్యాజసిద్ధమనపాయముపాయ
మాహుః ॥౧౦॥ భోగ్యం ముకున్ద గుణభేదమచేతనేషు భోక్తృత్వమా
త్మని నివేశ్య నిజేచ్ఛయైవ । పాఞ్చాలికాశుకవిభూషణభోగదాయీ
సమ్క్రీడితాత్మసమయా సహ మోదసే త్వమ్ ॥ ౧౧ ॥ త్వాం మాతరం
చ పితరం సహజం నివాసం సన్తస్సమేత్య శరణం సుహృదం గతిం చ । నిస్సీ
మనిత్య నిరవద్య సుఖప్రకాశం దీపప్రకాశ సవిభూతి గుణం విశన్తి ॥
౧౨ ॥ జన్తోరముష్య జననే విధిశమ్భుదృష్టౌ రాగాదినేవ రజసా తమ
సా చ యోగః । ద్వైపాయనప్రభృతయస్త్వదవేక్షితానాం సత్త్వం
విముక్తినియతం భవతీత్యుశన్తి ॥ ౧౩ ॥ కర్మస్వనాదివిషమేషు సమో
దయాలుస్స్వేనైవ క్లృప్తమపదేశమవేక్షమాణః । స్వప్రాప్తయే తనుభృ
తాం త్వరసే ముకున్ద స్వాభావికం తవ సుహృత్త్వమిదం గృణన్తి ॥౧౪॥ ని
ద్రాయితాస్త్వగమవర్త్మని చాపదర్శీ ప్రస్థానశక్తిసహితాన్ప్రతిబో

ఖ్యాజనస్తూర్ణ । జీర్ణస్తనన్ధయజడాన్ధముఖానివాస్మాన్నేతుంముకున్దయత
సేదయయాసహత్వమ్ ॥౧౫॥ భక్తిప్రపత్తిరథవాభగవంస్తదుక్తిస్తన్ని
ష్ఠసంశ్రయఇతీవవికల్ప్యమానమ్ । యంకఞ్చిదేక ముపపాదయతాత్వ
యైవతారితాస్తరన్త్యవశ రేభవినోభవాబ్ధిమ్ ॥౧౬॥ నానావిధైరకపటై
రజహత్స్వభావైరప్రాకృతైర్నిజవిహారవశేనసిద్ధైః । ఆత్మీయరక్షణవి
పక్షవినాశనార్థైస్సంస్థాపయస్యనఘజన్మభిరాద్యధర్మమ్ ॥౧౭॥ సిమ్నా
న్నతానినిఖిలానిపదానిగాఢంమజ్జంతితేనహిమసాగరశీకరేషు । నీరన్ధ్ర
మాశ్రయసినీచజనాంస్తథాపిశీలేనహన్తశిశిరోపనవేశ్వరత్వమ్ ॥౧౮॥ కా
శీన్నృకాన్థకశరాసనబాణగర్భాసమ్భూతినామకృతిసంవదనాద్యుదన్తైః ।
స్వోక్త్యాచ్యుతరీషభయశాపముఖైశ్చశమ్భుం త్వన్నిఘ్నమీక్షితవతామి
హకశ్చరణ్యః ॥౧౯॥ క్వాసౌవిభుఃక్వవయమిత్యపసర్పిభీతాన్ జన్తూన్త్వ
ణాత్త్వదనువృత్తిషుయోగ్యయస్త్రీ । సమ్ప్రాప్తసద్గురుతనోస్సమయే
దయాళోరాత్మావధిర్భవతిసంసృతధీగకుణంతే ॥౨౦॥ యోగ్యాయ
మైత్ర్యభియమైర్వ్య విధాయచిత్తం సన్తోజితాసనతయా స్వవశాసు వ
గ్గాః । ప్రత్యాహృతేన్ద్రియగణాస్థిరధారణాస్త్వాం ధ్యాత్వా సమా
ధియుగళేనవిలోకయన్తి ॥౨౧॥ పద్మాభిరామవదనేక్షణపాణిపాదంది
వ్యాయుధాభరణమాల్యవిలేపనంత్వామ్ । యోగేనాథశుభమాశ్రయ
మాత్మవన్తస్సాలమ్బనేనపరిచిన్వనయాన్తిశుద్ధిమ్ ॥౨౨॥ మానాతిల
ఙ్ఘిసుఖబోధమహాంబురాశౌమగ్నాస్త్రిసీమరహితేభవతస్స్వరూపే ।
తాపత్రయేణవిహతింనభజన్తిభూయస్సంసారఘర్మజనితేన సమాధిమ
న్తః ॥౨౩॥ ధీసంస్కృతాన్స్వదధతామిహకర్మభేదాన్స్వర్గంజితేమనసిచి
న్తయతాంస్వమేకమ్ । త్వత్కర్మసక్తమనసామపిచాపరేషాంసూతేఫ
లాన్యభిమతానిభవాన్ప్రసన్నః ॥౨౪॥ ఉద్బాహుభానముపహాయయ
థైవఖర్వగిరిప్రాంశుంఫలంసమభియాచతియోగిచిన్త్య । ఏవంసుదుష్క
రముపాయగణంవిహాయస్థానేనివేశయతితస్స్వవిచక్షణస్త్వామ్ ॥౨౫॥
నిత్యాలసార్హ శుభయం నిరపేక్షమన్యైస్స్వాధికారమఖిలాభిమతప్ర

సూతిమ్ । శిక్షావిశేషసులభంవ్యవసాయసిద్ధాస్సన్తుకుర్వతే త్వయిము
కున్దషడఙ్గయోగమ్ ॥౨౬॥ త్వత్ప్రీతికామ్యవిముఖాస్స్ఫురదానుకూ
ల్యాః కృత్వా పునః కృపణతాం విగతాతిశఙ్కాః । స్వామిన్భవ స్వయ
ముపాయ ఇతీరయన్తస్త్వయ్యర్పయన్తినిజభారమపారశక్తౌ ॥౨౭॥ అ
స్థాన్తరేషువిముఖానధికారహానేశ్శ్రద్ధాధికాం స్త్వదనుభూతి విలమ్బ
భీతాన్ । దీపప్రకాశలభనే సుచిరాతురీవ న్యస్యాత్మన స్త్వపదేనిభృ
తాన్ప్రపన్నాన్ ॥౨౮॥ మన్త్రైరనుశ్రవముఖేష్వధిగమ్యమానైస్సాన్వ
ధిక్రియాసముచితైర్యదివాఽన్యవాక్యైః । నాథత్వదీయచరణౌ శరణం
గతానాం నైవాయుతాయుతకలాప్యపరైరవాప్యా ॥ ౨౯ ॥ దత్తాగ
ప్రజాజనకవత్తవ దేశికేంద్రైః పత్త్యాభినన్ద్యభవతా పరిణీయమానాః । మ
ధ్యే సతాంమహితభోగవిశేషసిద్ధ్యై మాఙ్గల్యసూత్రమివబిభ్రతికిఙ్కర
త్వమ్ ॥౩౦॥ దివ్యేపదేదయితకిఙ్కరతాధిరాజ్యం దాతుంత్వయైవ ద
యయావిహితాభిషేకాః । ఆదేహపాతమనఘాః పరిచర్యయా తే యు
క్త్వావిచిన్త్యయువరాజపదంభజన్తి ॥౩౧॥ త్వాంపాఞ్చరాత్రిక నయే
నపృథగ్విధేన వైఘానసేనచపథా నియతాధికారాః । సంజ్ఞావిశేష ని
యమేనసమర్చయన్తః ప్రీత్యానయన్తి ఫలవన్తిదినానిధన్యాః ॥ ౩౨ ॥ వ
ర్ణాశ్రమాదినియమస్థిరసూత్రబద్ధాభక్త్యాయథార్హ వినివేశిత పత్రపు
ష్పా । మాలేవ కాలవిహితాహృదయంగమాత్వా మామోదయత్యను
పరాగధియాంసపర్యా ॥౩౩॥ బ్రహ్మేగిరీశఇతరేష్వమరాయపత్రే సిద్ధా
యతాన్నిరయతుల్యఫలప్రసూతీన్ । ప్రాప్యంతవైవ పదపద్మయుగం
ప్రతీతాః పాతివ్రతీం త్వయిభజన్తిపరావరజ్ఞాః ॥౩౪॥ నాథత్వదిష్టవి
నియోగవిశేషసిద్ధం శేషత్వసారమనపేక్ష్యనిజం గుణజ్ఞాః । భక్తేషుతే
వరగుణార్ణవపారతన్త్ర్యాద్దాస్యంభజన్తివిపణి వ్యవహారయోగ్యమ్॥
౩౫ ॥ సద్భిస్త్వదేకశరణైస్సయతంసనాథా స్సర్వాదివత్త్వదపరాధి
షుమూరయాతాః । ధీరాస్తృణీకృతవిరిఞ్చపురన్దరాద్యాః కాలంక్షిప
న్తిభగవన్కరణైరవన్ధ్యైః ॥ ౩౬ ॥ వాగాదికం మనసి తత్పవనేస జీవే

ఘాతేష్వయంపునరసౌ త్వయితైస్సమేతి । సాధారణో త్రక్రమణక్షసమాశ్రితానాం యస్త్వామమున్న భవతైవ యథాయమాదేః ॥౩౭॥ సవ్యాన్యయోరయనయోర్నిశివాసరే వా సఙ్కల్పితాయురవధే స్సప ది ప్రపన్నాన్ । హార్దస్స్వయంనిజపదే వినివేశయిష్య న్నాడీంప్రవేశయసినాథ శతాధికాంత్వమ్ ॥౩౮॥ అర్చిర్దినంవిశదపక్ష ఉదక్ప్రయాణం సంవత్సరోమరుదశీతకర శ్శశాంకః । సౌదామినీజలపతి ర్వ్యజిత్ప్రదేశ ఇత్యాతివాహికసఖో నయసిస్వకీయాన్ ॥౩౯॥ త్వచ్ఛేషవృత్త్యనుగుణైస్సహితే గుణౌఘై రావిర్భవత్య యుతసిద్ధనిజస్వరూపే। త్వల్లక్షణేషునియతేష్వపిభోగమాత్రే సామ్యంభజన్తి పరమంభవతా విముక్తాః ॥౪౦॥ ఇత్థంత్వదేకశరణైరనఘైరవాప్యే త్వత్కింకరత్వవిభవేస్పృహయాపరాధ్యన్ । అత్రామమేతి భగవన్భవతైవ గీతా వాచో నిరీక్ష్యభరణీయఇహాత్వయాఽహమ్ ॥౪౧॥ పద్మామహీప్రభృతిభిఃపరిభుక్తభూమ్నః కాహానిరత్రమయిభోక్తరితేభవిత్రీ। దూష్యేత్వత్కిం మంఘ్రితటినీతవదేవసేవ్యా దుర్వారతర్షచపలేనశునాఽవలీఢా ॥ ౪౨ ॥ సత్వానినాథవివిధాన్యభిసజ్ఞిసృక్షో స్సంసారనాట్యరసికస్య తవాస్తుతృప్త్యై । ప్రత్యక్పరాఙ్ముఖమతే రసమీక్ష్యకర్తుః ప్రాచీనసజ్జన విడమ్బనభూమికామే ॥౪౩॥ కర్తవ్యమిత్యనుకలంకలయామ్యకృత్యంస్వామిన్నకృత్యమివ కృత్యమపిత్యజామి । అన్యద్వ్యతిక్రమణజాత మనన్తమర్థస్థానేదయాభవతు తేమయిసార్వభౌమీ ॥౪౪॥ యంపూర్వమాశ్రితజనేషుభవాన్యథావద్ధర్మంపరం ప్రణిజగౌస్వయమాన్యశంస్యమ్।సంస్మారితస్త్వమసితస్యశరణ్యభావా న్నాథత్వదాత్తసమయానను మాదృశార్థమ్ ॥౪౫॥ త్రాణంభవేతిసకృదుక్తిసముద్యతానాం త్రైస్తైరసహ్యవృజినైరుదరంభరాస్తే । సత్యాపితాశతముఖాత్మజశఙ్కరాదౌ నాథత్వమానఖలుజన్తుషుమద్విసర్గమ్ ॥౪౬॥ కర్మాదిమత్రిమకథాం కథమప్యజానన్ కామాదిమాంసలతయా కలుషప్రవృత్తిః । సాకేతసమ్భవచరాచరజన్తురీత్యా వీక్ష్యగప్రభోవిషయవాసితయాస్పృహంతే ॥౪౭॥

బ్రహ్మాణ్డలక్ష శతకోటిగణానన న్తానేకక్షణేవిపరివ ర్త్యవిలజ్జమానామ్। మత్పాపరాశిమథనేమధుదర్పహన్త్రీం శక్తింనియుఙ్క్ష్వశరణాగతవత్స లత్వమ్ ॥౪౮॥ ఆస్తాంప్రపత్తిరిహ దేశికసాక్షికంమే సిద్ధాతదుక్తిరనఘాత్వదపేక్షితార్థా । న్యస్తస్స్వపూర్వనిపుణైస్త్వయి నన్విదానీం పూర్ణేముకున్దపునరుక్తఉపాయఏషః ॥౪౯॥ యద్వామదర్థపరిచిన్తనయాతవాహం సంజ్ఞాంప్రపన్న ఇతిసాహసికోబిభర్మి। ఏవంస్థితేత్వదపవాదనివృత్తయేమాం పాత్రీకురుష్వభగవన్భవతఃకృపాయాః ॥౫౦॥ త్యాగేగుణేశరణాగత సంజ్ఞినోమే స్త్యానాగసోపిసహసైవ పరిగ్రహేవా। కింనామకుత్రభవతీతి కృపాదిభిస్తే గూఢంనిరూపయ గుణేతర తారతమ్యమ్ ॥౫౧॥ స్వామీదయాజలనిధిర్మధురఃక్షమావాం శ్శీలాధికశ్శ్రితవశశ్శుచిరత్యుదారః । ఏతానిహాతుమనఘానకిలాత్వమీశిత్వం విఖ్యాతధీరబిరుదానిమయాసహైవ ॥ ౫౨ ॥ వేలాధనంజయరథాదిషు వాచికైస్తైస్సైన్ప్రరాఘోషితామఖిలలోకశరణ్యతాం తే । జానన్దశాననశతాదధికాగసోఽపి పశ్యామిదత్తమభయం స్వకృతేత్వయామే ॥౫౩॥ రక్ష్యస్త్వయాతవభరోస్మ్యహ మిత్యపూర్వాన్ వర్ణానిమాన్ నహృదయానపివాచయిత్వా । మద్దోషనిర్జిత గుణో మహిషీ సమక్షం మాభూస్త్వదన్యఇవమోఘపరిశ్రమస్త్వమ్ ॥౫౪॥ ముఖ్యంవతత్ప్రపదనం స్వయమేవసాధ్యం దాతవ్యమీశకృపయాతదపిత్వయైవ । తస్మైభవచ్చరణసజ్జవతీ మవస్థాం పశ్యన్నుపాయ ఫలయోరుచితంవిధేయాః॥ ౫౫॥ అల్పాస్థిరైరసుకరైరసుఖావసానైర్దుఃఖాన్వితైరనుచితైరభిమానమూలైః । ప్రత్యక్ప్రభాగసుభగైఃపరిపూర్ణితంమాం త్వయ్యేవనాథచరితార్థయ నిర్విపక్షమ్ ॥ ౫౬ ॥ తత్త్వావబోధశమితప్రతికూలవృత్తిం కైఙ్కర్యలబ్ధకరణత్రయ సామరస్యమ్ । కృత్వాత్వదన్యవిముఖంకృపయాస్వయంమాం స్థాతిం దృశోఽప్రతిలభస్వజగజ్జనన్యాః ॥౫౭॥ ఇత్థంస్తుతిప్రభృతయోయదిసమ్మతాస్స్యుర్యద్వాఽపరాధపదవీష్వఽభిసంవిశన్తి। స్తోకానుకూల్యకణికావశవర్తినస్తే ప్రీతిక్షమాప్రసరయోరహ

మస్మైలక్ష్యమ్ ॥౫౮॥ స్నేహోపపన్నవిషయ స్స్వదశావిశేషా ద్భూయ స్తమిస్రశమనీం భువి వేఙ్కటేశః । దివ్యాంస్తుతింనిరమమీత సతాం నియోగా ద్దీపప్రకాశశరణాగతి దీపికాఖ్యామ్ ॥ ౫౯ ॥ ఏతాందీపప్రకాశస్తుతిమిహరుచిరా మిత్థమభ్యస్యమాన స్సన్యగ్దృష్ట్వాశరణ్యప్రభృతినిగదితం న్యాసవిద్యాఖ్యతత్త్వమ్ । ప్రత్యాసీదన్విముక్తానుభవ ఫల సముద్భేదలబ్ధ్యాకృతార్థగ ప్రాప్తే పిణ్డస్యభేదే పరిణమతిపరబ్రహ్మాస బ్రహ్మచారీ ॥ ... ... ॥౬౦॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్ర స్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
శరణాగతిదీపికా సమ్పూర్ణా.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

న్యా స ద శ క మ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

అహంమద్రక్షణభరో మద్రక్షణ ఫలంతథా । నమమశ్రీపతేరేవేత్యాత్మానం నిక్షిపేద్బుధః ॥౧॥ న్యస్యామ్యకించనశ్శ్రీమ న్ననుకూలోఽన్యవర్జితః । విశ్వాసప్రార్థనాపూర్వ మాత్మరక్షాభరంత్వయి ॥ ౨ ॥ స్వామిన్ స్వశేషంస్వవశం స్వభరత్వేననిర్భరమ్ । స్వదత్తస్వధియాస్వార్థం స్వస్మిన్న్యస్యసిమాంస్వయమ్ ॥౩॥ శ్రీమన్నభీష్టవరద త్వామస్మిశరణంగతః । ఏతద్దేహావసానేమాం త్వత్పాదంప్రాపయస్వయమ్ ॥ ౪ ॥ త్వచ్ఛేషత్వేస్థిరధియం త్వత్ప్రాప్త్యైకప్రయోజనమ్ । నిషిద్ధకామ్యరహితం కురుమాం నిత్యకిఙ్కరమ్ ॥౫॥ దేవీభూషణహేత్యాది జుష్టస్య భగవంస్తవ । నిత్యంనిరపరాధేషు కైంకర్యేషునియుఙ్క్ష్వమామ్ ॥ ౬ ॥ మాంమదీయంచనిఖిలం చేతనాచేతనాత్మకమ్ । స్వకైఙ్కర్యోపకరణం

వరదస్వీకురుస్వయమ్ ॥ ౭ ॥ త్వదేకరక్ష్యస్యమమత్వమేవకరుణాకర। నప్రవర్తయపాపాని ప్రవృత్తానినివర్తయ ॥౮॥ అకృత్యానాంచకరణం కృత్యానాంవర్జనంచమే । క్షమస్వనిఖిలందేవ ప్రణతార్తిహరప్రభో॥ ౯॥ శ్రీమన్నియతపఞ్చాఙ్గం మద్రక్షణభరార్పణమ్ । అచీకరత్స్వయం స్వస్మిన్నతోఽహమిహనిర్భరః ॥౧౦॥ సంసారావర్తవేగప్రశమనశుభదృగ్దేశికప్రేక్షితోహం సన్త్యక్తోఽన్యైరుపాయై రనుచితచరితే ష్వద్యశాన్తాభిసన్ధిః। నిశ్శఙ్కస్తత్త్వదృష్ట్యా నిరవధికదయం ప్రార్థ్యసంరక్షకంత్వాంన్యస్యత్వత్పాదపద్మేవరదనిజభరంనిర్భరోనిర్భయోఽస్మి॥౧౧॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు న్యాసదశకం సమ్పూర్ణమ్.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీ మన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా న్యాసవింశతిస్తద్వ్యాఖ్యానంచ.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

శ్రుతిస్మృత్యాది తాత్పర్య నిరూఢా న్యాసవింశతిః । స్వయంవ్యాక్రియతేఽస్మాభిస్త జ్జ్ఞాతౄణ సదిచ్ఛయా॥ ప్రపత్త్యపరపర్యాయాంన్యాసవిద్యాం సంజిఘృక్షు స్తత్వజ్ఞానాదిముఖేన తదధికారహేతుభూతమాచార్యసఙ్గ్రహమాహ॥ ... ... *

మూ॥ సిద్ధంసత్సమ్ప్రదాయేస్థిరధియమనఘంశ్రోత్రియంబ్రహ్మనిష్ఠంసత్త్వస్థం సత్యవాచం సమయనియతయా సాధువృత్త్యాసమేతమ్ । డమ్భాసూయాదిముక్తంజిత విషయగణం దీర్ఘబన్ధుం దయాళుం స్ఖాలిత్యే శాసితారం స్వపరహితపరం దేశికంభూష్ణురీప్సేత్ ॥ ఇతి, ... ॥౧॥

వ్యా॥ ఏతేషామాచార్యగుణానాం ప్రమాణాని “తద్విజ్ఞానార్థం సగురుమేవాభిగచ్ఛేత్సమిత్పాణిశ్శ్రోత్రియంబ్రహ్మనిష్ఠ”మిత్యాదీని. సమయనియతయా- యథాకాలం ప్రవృత్తయా, యద్వా, ధర్మజ్ఞసమయవ్యవస్థితయా, జితవిషయగణమ్- స్వవశేన్ద్రియ వర్గమ్, సమ్యక్జ్ఞానార్థతయా గుర్వభిగమనేఽపి స్వేచ్ఛయా ప్రవృత్తమానస్య నియమాంశమాత్రవిధిజ్ఞాపనార్థమిష్టేదితిసన్ప్రయోగః. ॥౧॥

“ఆచార్యవాన్పురుషోవేద, ఆచార్యవత్తయా ముక్తా” విత్యాద్యనుసారత ఆచార్యవరణేసిద్ధే “దేవమివాచార్యముపాసీత” ఇత్యాది విహితంతత్సేవనమాహ. ... ...

మూ॥ అజ్ఞానధ్వాన్తరోధాదఘపరిహరణాదాత్మ సామ్యావహత్వాజ్జన్మప్రధ్వంసిజన్మప్రదగరిమ తయా దివ్యదృష్టిప్రభావాత్।
నిష్ప్రత్యూహానృశంస్యా న్నియతరసతయా నిత్యశేషిత్వయోగాదాచార్య స్సద్భిరప్రత్యుపకరణ ధియా దేవ వత్స్యాదుపాస్యః ॥ ఇతి, ... ॥౨॥

వ్యా॥ అత్రోక్తా హేతవ ఆచార్యే భగవతిచాన్వీయంతే - జన్మప్రధ్వంసిజన్మ - విద్యాజన్మ, “బ్రహ్మవిద్యా ప్రదానస్య దైవైరపినశక్యతే। ప్రతిప్రదానమథవా దద్యాచ్ఛక్తిత ఆదరా ॥ ” దిత్యాద్యభిప్రేత్యా ప్రత్యుపకరణధియేత్యుక్తమ్॥ ... ... ॥౨॥

సమ్యగుపసన్నేసచ్ఛిష్యే “తస్మైసవిద్వా” నిత్యాదివిహితమాచార్యకృత్యమాహ. ... ...

మూ॥సద్బుద్ధిస్సాధుసేవీ సముచిత చరిత స్తత్త్వ బోధాభిలాషీశుశ్రూషుస్త్యక్తమానః ప్రణిపతనపరః ప్రశ్నకాలప్రతీక్షః ।
శాన్తోదాన్తోఽనసూయుశ్శరణముపగతశ్శాస్త్రవిశ్వాసశాలీశిష్యఃప్రాప్తఃపరీక్షాంకృతవిదభిమతంతత్త్వతశ్శిక్షణీయః॥ఇతి॥౩॥

వ్యా॥ ముక్తికామస్య మూలమన్త్రాద్యభిప్రేతతయాశిక్షణీయే ప్రథానాంశం తస్యచ నిత్యానుసన్ధేయత్వమాహ.

మూ॥ స్వాధీనాశేషసత్త్వాస్థితియతనఫలం విద్ధి లక్ష్మీశమేకం ప్రాప్యం నాన్యం ప్రతీయా నచ శరణతయా కంచిదన్యం వృణీథాః ।
ఏతస్మాదేవ పుంసాం భయమితరదపి ప్రేక్ష్య మోక్ష్యస్తదాజ్ఞామిత్యేకాన్తోపదేశః ప్రథమమిహ గురోరేకచిత్తేన ధార్యః॥ ఇతి.॥౪॥

వ్యా॥ ఈదృశోపదేశ లబ్ధసమ్యక్ జ్ఞానస్య పురుషస్య "అనిత్యమసుఖం లోకమిమం ప్రాప్య భజస్వ మామ్- మామేకం శరణం వ్రజ" ఇత్యాదిభిరపవర్గోపాయతయా విహితయోర్భక్తి ప్రపత్త్యోరధికారి వ్యవస్థామాహ.

మూ॥ మోక్షోపాయార్హతైవం భవతి భవభృతాం కస్యచిత్ క్వాపి కాలే తద్వద్భక్తి ప్రపత్త్యోరధికృతి నియమస్తాదృశాస్యాన్నియత్యా। శక్తాఽశక్తాది తత్తత్పురుషవిషయతస్థాప్యతే తద్వ్యవస్థా యచ్చాహుస్తద్వికల్పస్సమ ఇతి కతి చిత్తత్ఫలస్యావిశేషాత్ ॥ ఇతి. ... ... ॥౫॥

వ్యా॥ ఇత్థమధికారిభేదాద్గురులఘువికల్పసమ్భవేఽపి ప్రపత్తి ప్రభావే దుర్బలబుద్ధీన్ప్రత్యాయయన్తి. ... ...

మూ॥ సానుక్రోశే సమర్థే ప్రపదనమృషిభిస్స్మర్యతేఽభీష్టసిద్ధ్యై లోకేఽప్యేతత్ప్రసిద్ధం నచ విమతిరిహ ప్రేక్ష్యతే క్వాపి తన్త్రే। తస్మాత్తైర్ముక్త్యసిద్ధ్యై భగవతితు భరన్యాస విద్యానుభావం ధర్మస్థేయాశ్చ పూర్వే స్వకృతిషు బహుధా స్థాపయాంచక్రురేవమ్॥ ఇతి. ... ... ॥౬॥

వ్యా॥ వానర వాయస రాక్షస ద్రౌపదీ గజేన్ద్ర సుముఖ త్రిశఙ్కు శునశ్శేఫాద్యుపాఖ్యానైరితి శేషః-ధర్మస్థేయాః- వివాదగోచరధర్మనిర్ణేతారః, పూర్వే-భగవద్యామునాదయః. ... ॥౬॥

అస్త్వేవ మశక్తి పరిహారేణ సర్వశాస్త్రసాధారణో విశ్వాసః,

తస్య ప్రపత్తిలక్షణవాక్యే మహత్త్వేనపి శేషం కిమర్థమిత్యను భాష్యప రిహరతి. ... ...

మూ॥ శాస్త్రప్రామాణ్యవాదీ నను విధివిషయే నిర్విశఙ్కోఽధి కారీవిశ్వాసస్యాఙ్గభావే పునరిహ విదుషా కిం మహత్త్వం ప్రసాధ్యమ్ । మైవం ఘోరాపరాధైస్సపది గురుఫలే న్యాసమాత్రేణలభ్యే శఙ్కాపాష్ణిగ్రహార్హాశమయితు ముచితా హేతుభిస్తత్తదర్హైః॥ ఇతి. ... ... ॥౭॥

వ్యా॥ అత్ర అర్థస్వభావేన శఙ్కాప్రకర్ష సమ్భవాత్తన్నివృత్త్యై- "విదితస్సహిధర్మజ్ఞః-మిత్రభావేన సమ్ప్రాప్తమ్-సకృదేవ ప్రపన్నాయే" త్యాది శరణ్య గుణవిశేషాది విమర్శభూతమహావిశ్వాసాదిప్రకర్ష స్సమ్పాద్యఇతి భావః. ... ... ॥౭॥

కిమీదృశవిశ్వాసాపేక్షతయాగురూత్తరయాపపత్త్యా? "సకృజ్జప్తేన మన్త్రేణకృతకృత్యస్సుఖీభవేత్- ప్రపత్తివాచైవనః రీక్షితుంవృణే" ఇత్యాది ప్రమాణ సమ్ప్రదాయై శ్శరణాగతి మన్త్రోచ్చారణమాత్రేణైవ ముక్తిస్సిద్ధ్యేదిత్యాహ. ... ...

మూ॥ నేహాఽభిక్రాన్తినాశోనచవిహతిరిహప్రత్యవాయోఽభవేదిత్యుక్తం కైముత్య నీత్యాప్రపదన విషయే యోజితం శాస్త్రవిద్భిః । తస్మాత్తేత్రేతదర్థేసువిదితసమయై ర్దేశికైస్సమ్యగుప్తం మన్త్రాఖ్యంముక్తిబీజంపరిణతివశతఃకల్పతేసత్ఫలాయ॥ఇతి ॥౮॥

వ్యా॥ ఉక్తం- కర్మయోగాధికారఇతిశేషః- "సకృదుచ్చరితంయేన హరిరిత్యక్షరద్వయ"మిత్యాదిన్యాయేనాత్ర మన్త్రోచ్చారణాదికం యథావస్థిత ప్రపత్త్యనుష్ఠానముత్పాద్య తన్ముఖేనైవ ముక్తిం సాధయతి- యథోక్తం సాత్వతతన్త్రే- "అనేనైవతుమన్త్రేణ స్వాత్మానం మయి నిక్షిపేత్। మయినిక్షిప్తకర్తవ్యః కృతకృత్యోభవిష్యతీ" తి. ౮॥

నన్వేవంప్రపత్తిరపి భక్తియోగద్వారైవముక్తిహేతుస్స్యాదిత్యాశఙ్కాయామ్ "ముముక్షుర్వై శరణమహంప్రపద్యే" ఇతి శ్రుతిస్వా

రస్య విరుద్ధమవ్యవహిత మోక్షసాధనత్వంన్యాంజకా న్తరైరపిద్ర్పథయతి.

మూ॥ న్యాసగపో్రిక్తాఽతిరిక్తంలతపఇతికథితస్స్వధ్వరశ్చాస్యక ర్తాఽహిర్బుధ్న్యేఽప్యన్యవాదీ దగణిదివిషదా ముత్తమం గుహ్యమేతత్ । సాక్షాన్న్యాసాయ చాసౌ శ్రుత ఇహతు ముధా బాధశజ్కా-గుణాఢ్యే తన్నిష్ఠోహ్యన్య నిష్ఠాన్ప్రిభురతి శయితుం కోటికోట్యంశతోఽపి ॥ ఇతి. ... ॥౯॥

వ్యా॥ పో్రిక్తః "తస్మాన్న్యాసమేషాంతపసామతిరిక్తమాహుః" ఇతి వాక్య సకథితః, "యస్సమిధే"త్యారభ్య "యోనమసాసస్వధ్వర" ఇత్యృగంశే నాస్వవాదీత్-ఋుగర్థమనుభాషతే- "సమిత్సాధనకాదీనాం యజ్ఞానాం న్యాసమాత్మనః। నమసాయోకరోద్దేవేసస్వధ్వరఇతీరిత" ఇతి. అగణిదివిషదాముత్తమం గుహ్యమేతదిత్యాదిశ్రుత్యాతన్నిష్ఠఇత్యాదినా "సత్కర్మనిరతాశ్శుద్ధా" ఇత్యాద్యుక్తప్రపన్నప్రభావోవివృతః,యద్వ "స్వామిత్యాత్మానంయుంజీత" ఇతి ప్రణవకరణకోన్యాసశ్శ్రుతః,తదనర్హాణాం తద్విరహేపి తంత్రోక్తప్రకారస్తత్రయుజ్యతఇత్యభిప్రాయేణ తన్నిష్ఠఇతి సామాన్యోక్తిః- శ్రుతిసిద్ధేపి ప్రపదనే సామాన్యధర్మభూతసత్యవదనాదినయాత్సర్వాధికారత్వంచ నవిరుద్ధమ్, "సర్వస్యశరణం సుహృ"దిత్యాద్యభిప్రేతమ్. ... ... ౯॥

సన్తుభాష్యోక్తభక్త్యంగభూతప్రపత్తిప్రశంసా పరాణ్యేతాని వాక్యాని, గుణోపసంహారపాదే ప్రపత్తేస్స్వతన్త్రవిద్యాత్వ స్థాపనాభావాత్- అనన్యథా సిద్ధ సమానన్యాయాభావాచ్చేతి శజ్కాయాం ప్రపదనస్య మోక్షం ప్రతి పృథగుపాయత్వోపపాదనం తత్రైవ సుస్పష్టమిత్యాహ. ... ...

మూ॥ నానాశబ్దాదిభేదాదితితుకథయతా సూత్రకారేణ సమ్యఙ్న్యాసోపాసేవిభక్తేయజన హవనవద్బచ్ఛభేదాదభాక్తాత్ ।ఆఖ్యారూపాదిభేదశ్శ్రుతఇతరసమఙ్కిఙ్చభిన్నోధికార శ్శీఘ్రప్రాప్త్యాదిభిస్సావ్యజ్గురితిచమధూపాసవాద్యావ్యవస్థామ్॥ఇతి. ॥౧౦॥

వ్యా॥ అధికారాత్ - అనాపదాధికారాదిత్యర్థః, సద్విద్యాదహరవిద్యాది షు శబ్దభేదో౽పి తత్తద్గుణవిశిష్ట బ్రహ్మవిషయ ప్రత్యయ వృత్త్యభిధాయిత్వహేతోపాద్యః- ఇహతు యాగదాన హోమాదివత్ అపర్యాయతయైవ ఉత్పత్తేస్సిద్ధిరితిభావః, న్యాసవిద్యేత్యాఖ్యా అర్థ స్వభావాదత్రోభయప్రదాన సామర్థ్యవిశిష్ట పరమ కారుణికతయా నిరపేక్షరక్షకత్వరూపం, ఆదిశబ్దేన పరికర ప్రకరణయోర్గ్రహణమ్, ఇతరసమః- విద్యాన్తరసమః, కించేత్యాది ప్రాగ్దర్శితాధికారిభేదస్మరణమ్, భాష్యే తు, ప్రపత్తేర్భక్త్యంగత్వోక్తిః నస్వాతన్త్ర్య బాధికా విషయభేదాదుభయాధికారయోగిషు క్వచిదన్యతరోక్తేరవిరోధాత్. ॥౧౦॥

అంగత్వమేవ ప్రపత్తేరితిపక్షః పరిహృతః, అథ స్వాతన్త్ర్యే౽పినిరంగత్వపక్షంపరిహరతి. ... ...

మూ॥ యత్కించిద్రక్షణీయంతదవననిపుణే న్యస్యతో౽కించనస్య
ప్రస్పష్టంలోకదృష్ట్యా హ్యవగమితఇహ ప్రార్థనాద్యఙ్గయోగః।
తస్మాత్కర్మాఙ్గకత్వంవ్యపనయతిపరాపేక్షణాభావవాదస్సాఙ్గే
త్వష్టాఙ్గయోగవ్యవహృతినయతష్షడ్విధత్వోపచారః॥ ఇతి॥౧౧॥

వ్యా॥ అవగమితః-"తదేకోపాయతాయాచ్ఞా, అప్రార్థితో నగోపాయేత్, శరణంచప్రపన్నానా" మిత్యాదిభిరితిశేషః, తస్మాదిత్యాదినాప్రపత్తేః పరాపేక్షానవిద్యతఇత్యస్య నిర్విషయత్వ శఙ్కావ్యుదాసః, తథా షడ్విధేతి వచనాదాగ్నేయాది షట్కపదానుకూల్య సఙ్కల్పాది షట్కం సంభూయైకం కారణంస్యాదిత్యత్రోత్తరమ్, సాంగేత్విత్యాది, న్యాసఃపఞ్చాఙ్గసంయుతఇతి వ్యవస్థాపక వచనానుగుణమఙ్గాఙ్గిభావసముచ్చయేన షడ్విధత్వవచనంనేయమితిభావః. ॥౧౧॥

ఏవ మఙ్గాఙ్గిభావస్సిద్ధః, తత్రావాన్తరవైయాకులీంశమయతి.

మూ॥ పఞ్చాప్యఙ్గాన్యభిజ్ఞాః ప్రణిజగురవినాభావభాంజిప్రప
త్తేః కైశ్చిత్సంభావితత్వం యదిహనిగదితంతత్ప్రసత్త్యుత్తరం
స్యాత్। అఙ్గేష్వఙ్గిత్వవాదః ఫలకథనమిహ ద్విత్రిమాత్రోక్తయ

శ్చ ప్రాశస్త్యం తత్ర తత్ర ప్రణవదతి తతస్సర్వ వాక్యైకవా
క్యమ్॥ఇతి. ... ... ॥౧౨॥

వ్యా॥ ప్రపత్త్యుత్తరదశాయాం ప్రాతికూల్యవర్జనాద్యభావేపి కృతస్యోపాయస్య నవైకల్యమ్, కిన్తు ప్రత్యవాయ 'పరిహారార్థం యథార్హం ప్రతివిధానమేవ కార్యమ్, "తథా పుంసామవిస్రమ్భాత్ప్రపత్తిః ప్రచ్యుతా భవే" దిత్యేతదపి తాత్కాలిక విస్రమ్భవైకల్యాభిప్రాయమ్, ఉత్తర కాలే సతోపి విశ్వాసస్య పూర్వకృత ప్రపత్త్యంగత్వాభావేన తద్వార కప్రపత్తిప్రచ్యవనాయోగాత్; ఏవంచ బ్రహ్మాస్త్ర న్యాయదృష్టాన్తోప్యత్రియోగ్యాంశే స్థాప్యః, అన్యథాऽతిప్రసఙ్గాత్, ఏతేన, "ఉపాయాపాయసంయోగే నిష్ఠయా హీయతే న యే" త్యేతదపి గతార్థమ్, తాత్కాలికోపాయాపాయసంయోగస్య ప్రపత్తివిరోధిత్వే తాత్పర్యాత్, నచానుకూల్య సఙ్కల్పస్యాఙ్గత్వేన శరణాగతిసఙ్కల్పితకరణ మప్యఙ్గం తథా శ్రుత్యభావాత్, యథాశ్రుతి సఙ్కల్ప మాత్రస్యాఙ్గత్వే సఙ్కల్పితాచరణస్యాఙ్గత్వకల్పనానుపపత్తేశ్చ, "అనుకూల్యేతరాభ్యాం తు వినివృత్తిరపాయతః" ఇత్యనేనాపి అపాయనివృత్తౌ, సఙ్కల్పవిశేషస్య తాత్కాలికోపయోగః ప్రదర్శ్యత ఇత్యత్రానుకూల్యశబ్దోహి తత్సఙ్కల్పప్రతిపాదనపరః, "ఆనుకూల్యస్య సఙ్కల్ప" ఇత్యాదిసిద్ధానువాదాత్, నచోపాయాపాయేత్యాదౌ ప్రపత్తినిష్ఠాహానిర్వివక్షితా। కిన్తూపాయత్యాగవిశిష్టమధ్యనువృత్తిహానిః- విశేషణాభావేపిహి విశిష్టాభావస్సిధ్యతి, అత ఏవహి తత్ర "అపాయసంప్లవే సద్యః ప్రాయశ్చిత్తం సమాచరేత్" ఇత్యాదినా తావన్మాత్రనిమిత్తం ప్రాయశ్చిత్తమేవ విధీయతే, నతు పూర్వకృతాం ప్రపత్తిం ప్రచ్యుతామభిప్రేత్య తత్ఫలార్థం పునః ప్రపత్తిః॥

ప్రస్తుత ముఖ్యోపచార ప్రయోగవ్యవస్థాపనాయ ప్రపత్తిలక్షణం శోధయతి. ... ...

మూ॥ రక్షాపేక్షాస్వసాహ్యప్రణయవతిభరన్యాస ఆజ్ఞాది దక్షే
దృష్టాన్తాత్ప్రపత్తివ్యవహృతిరిహ తస్మైళనేలక్షణం స్యాత్

పాగత్యాదిమాత్రే నిపతతుశరణాగత్యభిఖ్యో పచారాద్యద్వా
నైకార్థభావాద్భవతిహివివిధగిపాలనీయత్వహేతుః॥ ఇతి॥౧౩॥

వ్యా॥ ప్రణయో౽త్రయాచ్ఞా, ఆవిశబ్దేనభృతిదానాది సఙ్గ్రహః- అనేకార్థభావాచ్ఛరణశబ్దస్యానేకార్థరూఢత్వాదిత్యర్థః. ప్రపదనరూపత్వాభావేపి కేషాంచిత్ గ్రహాగమనాదీనాం రక్ష్యతా హేతుత్వం ప్రసిద్ధమిత్యభిప్రేత్యభవతి చేత్యాదికముక్తమ్. ... ... ౧౩॥

ఏవం లౌకిక వైదికసర్వ ప్రపత్తీనాం సాధారణరూప ముక్తమ్, అథ మోక్షైకప్రయోజనాయాం ప్రపత్తౌ సర్వనివృత్తిధర్మసాధారణంస్వాభావికపరశేషత్వానుసన్ధానాది రూపంవిశేషమాహ.

మూ॥ ఆత్మాత్మీయస్వరూపంన్యసనమనుగతంయావదర్థంముము
క్షో స్తత్వజ్ఞానాత్మకంతత్ప్రథమమథవిధేస్స్యాదుపాయేసమేతం।
కైఙ్కర్యాఖ్యే పుమర్థే ప్యనుషజతి తదప్యర్థనా హేతుభావా
త్స్వాభీష్టా౽నన్య సాధ్యా వధిరిహతు భర న్యాసభాగో౽ఙ్గి
భూతః॥ ఇతి. ... ... ॥౧౪॥

వ్యా॥ ఆస్మీయముపాయఫలాది, ఆత్మాచాత్మీయాచేతి యావన్తో౽ర్థాస్సన్తిప్రమాణసిద్ధాస్తావతాంసర్వేషాం భగవచ్ఛేషత్వానుసన్ధానం కార్యమ్, తచ్చానుసన్ధాన ముపాయదశాయామపి నివృత్తిధర్మ స్వభావాదనువర్తతే, ఇహచాముత్రచ స్వయం ప్రయోజనే కైఙ్కర్యేస్వతఏవ భవతి, అఙ్గిభూతభరన్యాసాంశస్తుయావదర్థమ్, కిన్తు యథాలోకం యావదనన్యసాధ్యం స్వాభీష్టం తావత్యేవభవతీత్యర్థః॥ ॥౧౪॥

సర్వశక్తౌ భరస్యస్యత స్సర్వధర్మత్యాగ వచనాద్వర్ణాశ్రమాది ధర్మరూపమాజ్ఞాకైఙ్కర్యం తదనువిద్ధమనుజ్ఞాకైఙ్కర్యంచ నస్యాతామిత్యత్రాహ. ... ...

మూ॥ న్యాసాదేశేషుధర్మత్యజనవచనతో౽కించనాధిక్రియోక్తా
కార్పణ్యంవాఙ్గముక్తం భజనవదితరాపేక్షణంవా వ్యపోఢమ్।

దుస్సాధేచ్ఛోద్యమావాక్వచిదుపశమితావన్యసమ్మేళనేవాబహిష్ఠే
ప్రత్యాయతేక్తస్తదిహానవిహతోధర్మ ఆజ్ఞాదిసిద్ధః॥ఇతి. ॥౧౫॥

వ్యా॥ క్వచి-చ్చాపలాదశక్యప్రవృత్తే కస్మింశ్చిదధికారిణి-అన్యసమ్మేళనే, ప్రపత్త్యంగవ్యతిరిక్తానాం తదర్థతయా స్వీకృతా తత్తస్మాదత్రేతిః, సర్వధర్మాణాం స్వరూపత్యాగస్య ప్రపత్త్యంగత్వా భావాత్తేషాం ప్రపత్త్యర్థత్వేనానుపాదానాచ్చేత్యర్థః, సర్వధర్మత్యాగ వచనస్యాత్ర సర్వావిరుద్ధేష్వర్థాన్తరేషు సంభవత్సు తద్విపరీతార్థ కల్పనం నయుక్తమితి భావః, ఏతేనాలేపకాదిపక్షాశ్చ ప్రతిక్షిప్తాః. ॥౧౫॥

నను యది ప్రపత్తిరుపాయస్స్యాత్తదాహితస్యాంగిత్వం కేషాంచిదఙ్గత్వంచ వక్తవ్యమ్, సాతు తత్తద్వాక్యేషూపాయతయోక్తస్య శరణ్యస్య విశేషణతయా ప్రయుక్తైరేకశబ్దై రుపాయబుద్ధ్యనర్హత్వేనవ్యవచ్ఛిద్యతే, తస్మాత్పూర్వోక్తం సర్వమయుక్త మిత్యత్రాహ.

మూ॥ ఆదేష్టుం స్వప్రపత్తిం తదనుగుణగణాద్యన్వితం స్వంముకున్దోమామిత్యుక్త్యైకశబ్దంవదతి తదుచితంతత్రతాత్పర్యమూహ్యమ్। తత్ప్రత్యప్రాప్యైక్యం సకలఫలదతాం న్యాసతోన్యానపేక్షాం ప్రాధాన్యాద్యంచకించిత్ప్రథయతు సపరంశ్రీసఖేముక్త్యుపాయే॥ ఇతి. ॥౧౬॥

వ్యా॥ తద్విధ్యనురోధేన నేతవ్యత్వాదితిభావః, అన్యథా వ్యపపన్నం సిద్ధోపాయస్యైక్యం ప్రపత్తేస్తత్ప్రసాదోపాయత్వం నవిరుద్ధ్యాదితి భావః, ఏవం నిర్విశేషాద్వైత బుద్ధివిధానాదిపక్షాశ్చాత్ర నిరస్తా వేదితవ్యాః. ... ... ॥౧౬॥

ఉక్తార్థస్థిరీకరణాయ సామాన్యత ఉపాయశబ్దార్థం సిద్ధసాధ్యోపాయవిశేషాతత్ప్రయోజనంచ విభజతే.

మూ॥ స్వాభీష్టప్రాప్తిహేతు స్స్వయమిహపురుషైస్స్వీకృత స్స్యాదుపాయ శ్శాస్త్రేలోకేచసిద్ధ స్స్వపునరుభయథా సిద్ధసా

ధ్యుత్ప్రభేదాత్ । సిద్ధోపాయస్తుముక్తౌనిరవధికదయ శ్శ్రీసఖ స్స ర్వశక్తి స్సాధ్యోపాయస్తు భక్తిన్యసన మితి పృథక్తద్వశీ కార సిద్ధ్యై॥ ఇతి ... ... ॥౧౭॥

వ్యా॥సమర్థితమేవ సాఙ్గభరన్యాసంయథావదనుష్ఠానాయ ముఖభేదేన శిక్షయన్ తద్విషయం కర్తవ్యశేషంనాస్తీత్యాహ. ...

మూ॥ అత్యన్తాకిఞ్చనోఽహంత్వదుపచరణత స్సన్నివృత్తోఽద్య నాథత్వత్సేవైకాన్తధీస్స్వ్యంత్వమసిశరణమిత్యధ్యవస్యామిగా ఢమ్ । త్వంమేగోపాయితాస్యా స్త్వయినిహితభరోస్మ్యేవమి త్యర్పితాత్మా యస్మైన్యస్తభార స్సకృదితితు సదానప్రియ స్యేత్తదర్థమ్ ॥ ఇతి, ... ॥౧౮॥

వ్యా॥ యస్మైప్రయోజనాయేతిశేషః. సకృదిత్యనేన ఉపాసనవదా వృత్తిసాపేక్షత్వం నాస్తీత్యుచ్యతె. సకృత్కృతశాస్త్రార్థ ఇత్యస్యా త్రాపవాదోనాస్తి. ప్రత్యుత "సకృదేవే" త్యాదిభిరనుగ్రాహ్యఏవ. సదా- యావత్ఫలప్రాప్తిరిత్యర్థః. నను న్యాసనిష్ఠమేవ "తస్యైవం విదుష" ఇతి పరామృశ్య తత్కర్తృత్వేన పురుషవిద్యాఽఽమ్నా తా. సాచ "యన్మరణం తదవభృథ" ఇత్యన్తా యజ్ఞదృష్టిరూపాచ, అతోయావజ్జీవం తదర్థం కర్తవ్యస్య విధీయమానత్వాన్నప్రయస్యేది త్యనుపపన్నమ్, మైవమ్, తత్రాపినిన్యస్తభరస్య కర్తవ్యాన్తరనైరపే క్ష్యమేవవివక్షితమ్, యదితు ప్రస్తుతవిద్యాఙ్గతయాఽత్ర యజ్ఞక్లృప్తిర్వి ధీయతే తర్హి దర్శపూర్ణమాసాదీనాం క్లృప్తిర్నవాచ్యా, తేషాం య జ్ఞోపయోగిత్వాభావాత్. అశ్రుతపూర్వతదన్వితయజ్ఞాన్తరకల్పనమనే కశాస్త్రార్థ దృష్టివిధించ కల్పనాచ్చాత్యన్త గౌరవోపహితమ్, ఏకస్యా వభృథాత్పూర్వమన్యేషాం క్లృప్తిశ్చానుపపన్నా, తస్మాత్ "ఏవంశరణ మభ్యేత్యభగవన్తంసుదర్శనమ్।అనుష్ఠితక్రతుశతోభవత్యేవనసంశయః"

ఇతివద్యజ్ఞాదికం సర్వమస్య స్వతస్సమ్పన్నం భవతీతిస్తుతిమాత్రే తాత్ప
ర్యం గ్రాహ్యమ్, శారీరక భాష్యమపి ఏతదవిరోధేన భావ్యమ్. ॥౧౮॥

కృతకృత్య సోత్రరవశాయాం స్వాధికారానుగుణం త్యాజ్యం స్వత
న్త్రవిధిప్రాప్తం కర్తవ్యమనుసన్ధేయం ప్రార్థనీయంచ. సంగృహ్ణాతి॥

మూ॥ త్యక్త్వోపాయానపాయానపిపరమజహన్మధ్యమాం స్వా
ర్హవృత్తిం ప్రాయశ్చిత్తంచయోగ్యం విగతగుణతతిర్ద్వన్ద్వవా
త్యాంతితిక్షుః। భక్తిజ్ఞానాదివృద్ధింపరిచరణగుణాన్సత్సమృద్ధించ
యుక్త్యానిత్యంయాచేదనన్యస్తదపిభగవతస్తస్యయద్వాఽఽ
ప్తవర్గాత్ ॥ ఇతి, ... ॥౧౯॥

వ్యా॥ ఉపాయాన్- కామ్యధర్మాన్, అపాయాన్- ప్రత్యవాయహే
తూన్, పరమ్-ప్రపత్త్యుత్తరకాలమ్, మధ్యమామ్- అపాయోపాయ
వర్గానన్వితామ్, స్వార్హవృత్తిమ్- నిత్యరూపాం తత్సమాన నైమిత్తిక
రూపాంచవృత్తిమ్, "అపాయ సమ్ప్లవే సద్యః ప్రాయశ్చిత్తం సమా
చరేత్ । ప్రాయశ్చిత్తిరియంసాత్ర యత్పునశ్శరణం వ్రజే" దిత్యుక్త
మాహ- ప్రాయశ్చిత్తంచ యోగ్యమితి= అజహదిత్యనుషజ్యతే. "దేవ
ర్షిభూతాత్మనృణాం పితౄణాం నకింకరో నాయ మృణీచ రాజ" న్ని
త్యాద్యుక్తం సూచయతి- (విగతగుణతతి) రితి= బ్రహ్మచర్యాదిభి
రపాకర్తవ్యా భగవత్ప్రపన్నస్య ప్రపత్త్యైవకృతం దేవయజ్ఞాదికర్త
వ్యమస్య మధ్యమవృత్త్యనుప్రవిష్టం కైఙ్కర్యమితిభావః, ద్వన్ద్వవాత్యాంతితి
క్షావచనం ప్రారబ్ధ కర్మక్షయజనిత ప్రీతిసూచక మవ్యాకుల కైఙ్క
ర్యోపాదానార్థంచ, పరిచరణగుణాన్ - కైఙ్కర్యోపకరణ భూతా
న్గన్ధపుష్పాదీన్, యద్వా - ఫలసఙ్గత్యాగాదీన్. సత్సమృద్ధిరపి, కైఙ్క
ర్యానుపయుక్తాం నైవయాచేదిత్యభిప్రాయేణ యుక్త్యేత్యుక్తమ్, భగ
వత ఇత్యాదినా దేవతాన్తరేభ్యస్తదీయేభ్యశ్చ భక్త్యాదికమపి నయా
చ్యమితి సూచ్యతే. ... ... ॥౧౯॥

ఉక్తప్రకారస్యాధికారిణ స్స్వాభిమతకాలే పరమఫల ప్రాప్తిమాహ- ... ...

మూ॥ ఆజ్ఞాకైంకర్యవృత్తిష్వవఘు గురుజనప్రీణనయా నేమివృత్తిస్స్వాద్యానుజ్ఞాతసేవా విధిషు చశకనే యావదిష్టం ప్రవృత్తః । కర్మప్రారబ్ధకార్యం ప్రపదనమహిమధ్వస్తశేషం ద్విరూపం భుక్త్వా స్వాభీష్టకాలే విశతి భగవతః పాదమూలం ప్రపన్నః ॥ ఇతి, ... ॥౨౦॥

వ్యా॥ ప్రపత్త్యర్జితత్వాభావేఽపి "విహితత్వాచ్చాశ్రమ కర్మాపి" ఇతి న్యాయేన స్వతన్త్రాధికార సిద్ధేశ్శక్తస్యాస్య కర్తవ్యమాజ్ఞాకైంకర్యం-అకరణే ప్రత్యవాయరహిత మనుజ్ఞా కైంకర్యం ద్విరూపమితి పుణ్యపాప రూపమిత్యర్థః. ... ... ॥౨౦॥

పరమపురుషార్థసాధినీం భగవత్ప్రపత్తిం ప్రమాణతః పరిభావతః ప్రవక్తృతశ్చ విశింషన్ తద్విషయ గ్రన్థనిర్మాణ ప్రయోజనంచ ప్రతిపాదయతి. ... ...

మూ॥ శ్రుత్యాస్మృత్యాదిభిశ్చ స్వయమిహభగవద్వాక్యైశ్చ సిద్ధాం స్వాతన్త్ర్యపారతన్త్ర్యప్రనితరగతిభిస్సద్భిరాస్థీయమానామ్ । వేదాన్తాచార్యఇత్థం వివిధ గురుజన గ్రన్థ సంవాదవత్యా వింశత్యా న్యాసవిద్యాం వ్యవృణుతసుధియాం శ్రేయసేవేఙ్కటేశః ॥ ఇతి, ... ॥౨౧॥

వ్యా॥ "యోబ్రహ్మాణం విదధాతిపూర్వ" మిత్యాదికయా శ్రుత్యా దేవానాం దానవానాంచ-శరణ్యం శరణంచవామ్- శరణం త్వాంప్రపన్నాయే- ధ్యానయోగవివర్జితాః, ఇతిస్మృత్యాదిభిః, "స్థితేమనసి సుస్వస్థే- సకృదేవ ప్రపన్నాయ- సర్వధర్మాన్పరిత్యజ్య" ఇత్యాదిభిర్భగవద్వాక్యైశ్చసిద్ధామ్- ప్రమితామిత్యర్థః, అస్తుతమత్వ సూచనాయాత్ర భగవచ్ఛబ్దః, స్వాతన్త్ర్యపారతన్త్ర్యేఽపి అ వ్యవధానేన

వ్యవధానేన వాముక్తిసాధనత్వే, యద్వా- స్వతన్త్రాశ్లిష్ట వివాదేఽపీ త్యర్థః, గురుజనగ్రన్థాః- స్తోత్రగద్యాదయః. ... ॥౨౧॥

ఉక్తముపాయం సుగ్రహణాయ స్వానుష్ఠానముఖేన నిగమయతి.

మూ ॥ సంసారావర్తవేగప్రశమనశుభదృగ్దేశికప్రేక్షితోఽ
హం సన్త్యక్తోన్యైరుపాయైరనుచిత చరితే ష్వద్యశాన్తాభి
సన్ధిః । నిశ్శఙ్కస్తత్త్వదృష్ట్యా నిరవధికదయం ప్రార్థ్యసంరక్ష
కం త్వాం న్యస్యత్వత్పాదపద్మే వరద నిజభరం నిర్భరో నిర్భ
యోఽస్మి ॥ ఇతి, ... ॥౨౨॥

వ్యా॥ అత్ర సర్వశక్తౌ పరమకారుణికే సర్వాభిమత వరప్రదే న్యస్త భరత్వాన్నిర్భరత్వ నిర్భయత్వసిద్ధిః,అయమత్ర ముముక్షోరనుశాసనీయ సఙ్గ్రహః, సదాచార్యోపసత్తిపూర్వకం సమ్యక్ జ్ఞానం సమ్పాద్యగు రుతరోపాయాన్తర నిష్పాదనాద్యనుగుణ జ్ఞానశక్తివిరహాన్నిర్విణ్ణస్స్వ శక్త్యసకృతకర్తవ్య లఘూపాయ పరామర్శేన ప్రత్యవస్థాపితః ఫల సఙ్గ కర్తృత్వావిత్యాగయుక్త సాఙ్గభరన్యాసేన కృతకృత్యస్సీ స్వకృత భరం శరణ్యం శ్రియః పతిమవలోక్య నిర్భరో నిర్భయశ్చ స్వయంప్ర యోజన కైఙ్కర్యేణ సుఖం వర్తేత, ఇతి. ... ॥౨౨॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
న్యాసవింశతేర్వ్యాఖ్యా సమాప్తా.

కవితార్కికసింహాయ * వేదాన్తగురవే నమః॥

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయ నమః.

---

(౨౮) శ్రియై నమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

న్యాస తిల కమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

ప్రియఃప్రపదనేపుంసాం పౌనఃపున్యం నివారయన్ । హస్తశ్రీ రఙ్గభర్తుర్మా మవ్యాదభయముద్రితః ॥౧॥ అనాద్యైర్నిస్సీమ్నో దురితజల ధేర్యన్నిరుపమం విదుః ప్రాయశ్చిత్తంయదురఘు ధురీణాశయవిదః॥ తదారమ్భతస్యాగిరమవదధానేన మనసాప్రపద్యేత్వామేకాంశ్రియ మ ఖిలనాథస్యమహిషీమ్ ॥౨॥ మహేన్ద్రాగ్నివిష్ణుప్రభృతిషుమహత్త్వ ప్రభృతివత్ప్రియత్వేఽప్యేతత్త్వేపరిమిత వైశిష్ట్యవిభవామ్ । అధృష్య త్వంధూత్వాకమితురభిగమ్యత్వజననీం శ్రియంశీతాపాఙ్గామహమ శర ణోయామిశరణమ్॥ ౩॥ స్వతస్సిద్ధశ్శ్రీమానమితగుణభూమా కరుణయా విధాయ బ్రహ్మాదిష్వితరగతినిజావేశమపియః । ప్రపత్త్యాసాక్షాద్వాభజ నశిరసావాఽపిసులభంముముక్షు ర్దేవేశంతమహమధిగచ్ఛామిశరణమ్॥ ౪ ॥ బృన్దానియస్సవవశయన్వ్రజ సున్దరీణాం బృన్దావనాన్తరభువాం సులభోబభూవ । శ్రీమానశేష జనసఙ్గ్రహణాయశేతే రఙ్గేభుజఙ్గశ యనేసమహాభుజఙ్గః ॥ ౫ ॥ రఙ్గాస్తీర్ణభుజఙ్గపుఙ్గవవపుః పర్యఙ్కాప ర్యంగతౌ సర్గస్థిత్యవసానకేళి రసికౌ తౌదమ్పతీనఃగతీ । నాభీపఙ్క జశాయినశ్శ్రుతిసుఖైరన్యోన్యబద్ధస్మితౌ డిమ్భస్యామ్బుజసమ్భవస్యవ చనైర్యౌంతత్ప్రసత్త్యాదిభిః॥౬॥ ఘనకరుణారసౌఘభరితాం పరితాపహ రాంనయనమహశ్ఛటాం మయితరఙ్గయరఙ్గపతే। దురితహుతాశన స్ఫురిత దుర్దమదుఃఖమషీ మలినితవిశ్వసౌధదురపహ్నవవర్ణసుధామ్॥

దుర్గ్రాహోద్భట కర్మకోటినిబిడో హ్యాదేశ వశ్యఃకృతో బాహ్యైరైశ్చ వవిమోహితోఽస్మి కుదృశాం పక్షైర్న విక్షోభితః । యో మాహానసికో మహానస్యతిపతే క్రీతశ్చ తత్పుత్రజా నాచార్యానితి రఙ్గధుర్య మయి తే స్త్వల్పావశిష్టో భరః ॥౮॥ త్వయ్యాచార్యైర్నిహితభరా స్తావకా రఙ్గనాథ త్వత్కైంకర్యప్రవణమనస స్త్వద్గుణాస్వాదమత్తాః । త్వయ్యేకస్మిన్నపి విజహతో ముక్తవత్సాధనత్వం త్వచ్ఛేషత్వస్వరసరసికా స్సూరయో మే స్వదన్తామ్ ॥౯॥ ఆర్తేష్వాశుఫలా తదన్యవిషయే వ్యుచ్ఛిన్నదేహాన్తరా వహ్న్యాదేరనపేక్షణాత్తనుభృతాం సత్యాదివద్వ్యాపినీ । శ్రీరఙ్గేశ్వర యావదాత్మనియతత్వాత్పారతన్త్ర్యోచితా త్వయ్యేవ త్వదుపాయధీరపిహితస్వోపాయభావాఽస్తు మే ॥౧౦॥ కల్పస్తోమేష్వపాస్తత్వదితరగతయశ్శక్తిధీభక్తిభూమ్నా రఙ్గేశ ప్రాతికూల్య క్షపణపరిణమం నిర్విఘాతానుకూల్యాః । త్రాతారం త్వామభేద్యాచ్ఛరణవరణతో నాథ నిర్విఘ్నయన్త స్త్వన్నిక్షిప్తాత్మరక్షాం ప్రతిరభసజుషస్స్వప్రవృత్తిం త్యజన్తి ॥౧౧॥ త్యక్తోపాయవ్యపాయాం స్తదుభయకరణే సత్రపాన్సానుతాపాన్ భూయోఽపి త్వత్ప్రపత్త్యా ప్రశమితకలుషాన్ హన్త సర్వం సహస్వ । రఙ్గిన్న్యాసాన్తరఙ్గాఖిల జనహితతాగోచరత్వన్నిదేశ ప్రీతిప్రాప్తస్వవర్ణాశ్రమ శుభచరితాన్పాసి ధన్యాననన్యాన్ ॥౧౨॥ శోకాస్పదాంశమధనాశ్రయతాం భవాబ్ధౌ రాగాస్పదాం శసహజం నరుణప్సిదుఃఖమ్ । నో చేదమీ జగతి రఙ్గధురీణ భూయః క్షోదిష్ఠభోగరసికాస్తవ న స్మరేయుః ॥౧౩॥ హేతుర్వైధేవిమర్శే భజనవదితరతిరంత్వనుష్ఠానకాలే వేద్యస్త్వద్రూపభేదో వివిధ ఇహ సతూపాసనాన్యానపేక్షః । రఙ్గిన్ ప్రారబ్ధభఙ్గాత్ఫలమధికమనావృత్తిరుక్తేష్టివత్స్యాన్నానాశబ్దాదిభేదాత్ప్రపదనభజనే సూచితే సూత్రకారైః ॥౧౪॥ భక్తౌ రఙ్గపతే యథాఖిలపశుచ్ఛాగాదివద్వేదన ధ్యానోపాసనదర్శనాదివచసామిచ్ఛన్త్యభిన్నార్థతామ్ । వ్యక్త్యైక్యాచ్ఛరణాగతిప్రపదనత్యాగాత్మనిక్షేపణ న్యాసాద్యేషు తథైవ తన్త్రనిపుణైః పర్యాయతా

స్మర్యతే ॥౧౫॥ విశ్వాసాయాసభూమ్నా ర్న్యసనభజనయో ర్గౌరవే
వా విశేష స్తత్సద్భావేఽపి ధర్మాన్తర ఇవ ఘటతే కర్తృభేదా ద్వికల్పః।
తచ్ఛేదో రఙ్గశాయిన్నితరగతితా దృష్టశోకాతిరేకా త్వద్విద్యాద్యా
వికల్ప స్త్వభిమతిభిదయా తేనతత్రైకరాశ్యమ్ ॥౧౬॥ ధ్రువమధికృతి
భేదాత్కర్మవద్రఙ్గవాసి న్ఫలతిఫలమనేకం త్వత్పదే భక్తిరేకా । శరణ
వరణవాణీసర్వహేతు స్తథాసౌ కృపణభజననిష్ఠా బుద్ధిదౌర్బల్యకా
ష్ఠా ॥౧౭॥ కర్తవ్యంసకృదేవహన్తకలుషం సర్వంతతోనశ్యతి బ్రహ్మే
శాదిసుదుర్లభం పదమపి ప్రాప్యంమయాద్రాగితి । విశ్వాసప్రతిబన్ధచి
న్తనమిదం పర్యస్యతిన్యస్యతాం రఙ్గాధీశరమాపతిత్వ సుభగం నారా
ణత్వంతవ ॥౧౮॥ ధీకర్మభక్తిరసికస్యతదాత్మశక్త్యా రఙ్గేశభావకలుష
ప్రణతిద్వయోక్తేః । మన్యేబలంప్రబలదుష్కృతశాలినోమే త్వన్మూల
దేశికకటాక్షనిపాతమాద్యమ్ ॥౧౯॥ అన్ధోఽనన్ధగ్రహణవశగో యాతిర
ఙ్గేశయద్వ త్పఙ్గుర్నౌకాకుహరనిహితోనీయతే నావికేన । భుఙ్క్తేభో
గానవిదితనృపస్సేవకస్యార్భకాది స్త్వత్సమ్ప్రాప్తౌ ప్రభవతితథాదే
శికోమేదయాళుః ॥౨౦॥ ఉక్త్యాధనఞ్జయవిభీషణలక్ష్యయాతే ప్రత్యా
య్యలక్ష్మణమునే ర్భవతావితీర్ణమ్। శ్రుత్వావరంతదనుబన్ధ మదావలి
ప్తే నిత్యంప్రసీదభగవన్మయిరఙ్గనాథ ॥౨౧॥ సకృదపివినతానాం సర్వ
దేసర్వదేహిన్యుపనిషదభిధేయే భాగధేయేవిధేయే । విరమతినకదాచి
న్మోహతోహాహతోఽహంవిషమవిషయచిన్తామేదురామేదురాశా॥౨౨॥
యావజ్జీవంజగతినియతా దేహయాత్రాభవిత్రీ శ్వస్త్యాస్సర్వే త్రిచతుర
దినగ్లానభోగానభోగాః । దత్తేరఙ్గీనిజమపిపదం దేశికాదేశకాఙ్క్షీ కింతే
చిన్తేపరమభిమతం ఖిద్యసేయత్పునస్త్వమ్ ॥౨౩॥ అపిముహురపరా
ద్ధైరప్రకమ్ప్యేఽనుకమ్పే వహతినహతియోగక్షేమబృన్దంముకున్దే । మద
కలుషమనీషా వజ్రలేపావలేపా ననుగుణయితుమీహే నప్రభూనప్ర
భూతాన్ ॥౨౪॥ మాతర్భారతిముఞ్చమానుషచటూన్ హేదేహలుబ్ధై
రలం లబ్ధద్వార దురాసికాపరిభవైః స్తోషంజుషే ధామనః । వాచస్సి

మనిరఙ్గధామనిమహా నన్దోన్నమద్భూమని స్వామిన్యాత్మనివేఙ్కటేశ్వ
రకవే స్స్వేనార్పితోఽయంభరః ॥ ౨౫ ॥ దాస్యంలాస్యవతాసుమత్యా
మనసా రఙ్గేశ్వరత్వత్పదే నిత్యంకింకరవాణ్యహంనతుపునః కుర్యాంక
దర్యాశ్రయమ్ । మీలచ్చక్షుషివేల్లితభ్రుణిముహుః ర్దత్తావమానాక్షరే
భీమేకస్యచిదాఢ్యకస్యవదనే భిక్షావిలక్షాం దృశమ్ ॥ ౨౬ ॥ త్వయ్యేకాఙ్ఘ్రి
లికిఙ్కరేతనుభృతాం నిర్వ్యాజసర్వంసహే కల్యాణాత్మని రఙ్గనాథ క
మలాకాన్తే ముకున్దే స్థితే । స్వామిన్పాహి దయస్వదేహికుశలం జీవప్ర
భోభావయేత్యాలాపానవలేపిషు ప్రలపితుం జిహ్రేతిజిహ్వామమ ॥ ౨౭ ॥
త్వయిసతిరఙ్గధుర్యేశరణాగతకామదుఘే నిరవధికప్రవాహ కరుణాప
రిణాహవతి । పరిమితదేశకాలఫలదాన్ స్థలదాకృతికాన్కథమధికర్తు
మర్హతి విధిశివప్రముఖానముకాన్ ॥ ౨౮ ॥ ఓమిత్యభ్యుపగమ్యరఙ్గనృపతే
నాన్యోచితాం శేషతాం స్వాతన్త్ర్యాదిమయీం వ్యపోహ్యమహతీం మా
యామవిద్యాస్థితిమ్ । నిత్యాసఙ్ఖ్య విసీమభూమగుణయో ర్యాయామ
నాయాసత స్త్వేవాస్మత్పదమిన్దిరేశయువయో రైకాన్త్యకాత్యన్తికీమ్ ॥
౨౯ ॥ ఆచార్యాద్రఙ్గధుర్య త్వయిసమధిగమే లబ్ధసత్త్వం తదాత్వం వి
శ్లిష్టాశ్లిష్టపూర్వోత్తర దురితభరంయాపితారబ్ధదేహమ్ । నీతస్త్వత్తే
స్త్వదీయాం నిరవధికదయోద్భూతభోగాదిరూపం త్వత్ప్రేఙ్కస్వభో
గందయితమనుచిరం త్వత్కృతేమాంకురుష్వ ॥ ౩౦ ॥ విధానంరఙ్గేశాద
ధిగతవతో వేఙ్కటకవేస్స్ఫురద్వర్ణం వక్త్రేపరికలయతాం న్యాసతి
లకమ్ । ఇహాముత్రాప్యేష ప్రణతజనచిన్తామణి గిరిస్స ప్పర్యఙ్కే సే
వాంధిశతిఫణి పర్యఙ్కరసికః ॥ ... ... ॥ ౩౧ ॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
న్యాసతిలకం సమ్పూర్ణమ్.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవే నమః ॥

శ్రీ రైస నమః

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా
షోడశాయుధస్తుతిః.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః * సన్నిధత్తాం సదాహృది॥

స్వసఙ్కల్ప కలాకల్పై రాయుధై రాయుధేశ్వరః । జుష్ట ష్షోడశభిర్దివ్యైర్జుషతాం నః పరః పుమాన్ ॥౧॥ యదాయత్తం జగచ్చక్రం కాలచక్రంచ శాశ్వతమ్ । పాతున స్తత్పరంచక్రం చక్రరూపస్య చక్రిణః॥౨॥ యత్ప్రసూతిశతైరాసన్ రుద్రాః పరశులాఞ్ఛనాః । సదివ్యో హేతిరాజస్య పరశుః పరిపాతునః ॥౩॥ హేలయా హేతిరాజేన యస్మిన్దైత్యాస్సముద్ధృతే । శకున్తా ఇవధావన్తి సకున్తః పాలయేతనః ॥౪॥ దైత్యదానవముఖ్యానాందణ్డ్యానాం యేనదణ్డనమ్ । హేతిదణ్డేశదణ్డోసావస్మాకం దణ్డయేద్ద్విషః ॥౫॥ అనన్యాన్వయభక్తానాం రుద్ధనానాశమత్రజాన్ । అనఙ్కుశవిహారో నః పాతు హేతీశ్వరాఙ్కుశః ॥౬॥ సమ్పూర్ణాయనలాభాయ న్తేయత్రపాపాని దేహినామ్ । సపాతుశతవక్త్రాగ్ని హేతిర్హేతీశ్వరస్యనః ॥౭॥ అవిద్యాంస్వప్రకాశేన విద్యారూపశ్ఛినత్తి నః । ససుదర్శన నిస్త్రింశస్సౌతున స్తత్త్వదర్శనమ్ ॥౮॥ క్రియాశక్తిగుణోవిష్ణోర్యోభవత్యతిశక్తిమాన్ । అకుణ్ఠశక్తిస్సాశక్తిరశక్తిం వారయేత్తునః ॥౯॥ తారత్వంయస్య సంస్థానే శబ్దేచపరిదృశ్యతే । ప్రభోః ప్రహరణేన్ద్రస్య పాఞ్చజన్యస్సపాతునః ॥౧౦॥ యంసాత్త్వికమహంకారమామనన్త్యక్షసాయకమ్ । అవ్యాన్నశ్చక్రరూపస్య తద్ధనుశ్శార్ఙ్గధన్వనః ॥౧౧॥ ఆయుధేన్ద్రేణ యేనైవ విశ్వసర్గో విముచ్యతే । సనస్సౌదర్శనః కుర్యాత్పాశః పాశవిమోచనమ్ ॥౧౨॥ విహారో యేన దేవస్య విశ్వక్షేత్రకృషీవలః । వ్యజ్యతేఽనేన సీరేణ నాసీరవిజయోఽస్తువః ॥౧౩॥ ఆయుధానామహంవజ్రమిత్యగీయతయస్సనః । అవ్యాద్ధేతీశవజ్రోఽయం ద

ధీచ్యస్థిసముద్భవః ॥౧౪॥ విశ్వసంహృతిశక్త్యావిశ్రితాబుద్ధిరూపిణీ। సానస్స్యాద్దర్శినీభూయాద్భయప్రశమనీగదా ॥ ౧౫ ॥ యాత్యతిక్షోదశాలిత్వంముసలోయేనతేననః । హేతీశముసలేనాశుభిద్యతాంమోహమూసలమ్ ॥౧౬॥ శూలిదృష్టమనోర్వాచ్యోయేనశూలయతిద్విషః । భవతాం తేనభవతా త్రిశూలేనవిశూలితా ॥౧౭॥ అస్త్రగ్రామస్య కృత్స్నస్య ప్రసూతిం యం ప్రచక్షతే । సోఽవ్యాత్సుదర్శనోవిశ్వమాయుధైష్షోడశాయుధః ॥౧౮॥ శ్రీమద్వేఙ్కటనాథేన శ్రేయసేభూయసేసతామ్। కృతేయమాయుధేన్ద్రస్యషోడశాయుధసంస్తుతిః॥ ॥౧౯॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు షోడశాయుధస్తుతిస్సమ్పూర్ణా.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్
సుదర్శనాష్టకమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

ప్రతిభటశ్రేణిభీషణ వరగుణస్తోమభూషణ, జనిభయస్థానతారణజగదవస్థానకారణ, నిఖిలదుష్కర్మకర్శన నిగమ సద్ధర్మదర్శన, జయజయ శ్రీసుదర్శన జయజయశ్రీసుదర్శన ॥౧॥ శుభజగద్రూపమణ్డన సురజనత్రాసఖణ్డన, శతమఖబ్రహ్మవన్దితశతపథబ్రహ్మనన్దిత, ప్రథితవిద్వత్సపక్షిత భజదహిర్బుధ్న్యలక్షిత, జయజయశ్రీసుదర్శనజయజయశ్రీసుదర్శన॥౨॥ నిజపదప్రీతసద్గణ నిరుపథిస్ఫీతషడ్గుణ నిగమ నిర్వ్యూఢవైభవ నిజ పరవ్యూహవైభవ, హరిహయద్వేషిదారణహరపురప్లోషకారణ, జయజయ శ్రీసుదర్శన జయజయశ్రీసుదర్శన ॥౩॥ స్ఫుటతటిజ్జాల పిఞ్జర పృథుతరజ్వాలపఞ్జర, పరిగతప్రత్నవిగ్రహ పటుతరప్రజ్ఞదుర్గ్రహ, ప్రహరణ

గ్రామమణ్డిత పరిజనత్రాణపణ్డిత,జయజయశ్రీసుదర్శన జయజయ శ్రీసుదర్శన ॥౪॥ భువననేత్రత్రయీమయ సవనతేజస్త్రయీమయ,నిరవధిస్వాదుచిన్మయ నిఖిలశక్తేజగన్మయ,అమితవిశ్వక్రియామయ శమితవిష్వగ్భయామయ,జయజయశ్రీసుదర్శన జయజయ శ్రీసుదర్శన ॥౫॥ మహిత సమ్పత్సదక్షర విహితసమ్పత్షడక్షర,షడరచక్రప్రతిష్ఠితసకలతత్త్వప్రతిష్ఠిత, వివిధసఙ్కల్పకల్పక విబుధసఙ్కల్పకల్పక,జయజయశ్రీసుదర్శన జయజయశ్రీసుదర్శన ॥ ౬ ॥ ప్రతిముఖాలీఢ బన్ధుర పృథుమహాహేతిదన్తుర,వికటమాలాపరిష్కృత వివిధమాయాబహిష్కృత,స్థిరమహాయన్త్రయన్త్రిత దృఢదయాతన్త్రయన్త్రిత, జయజయ శ్రీసుదర్శన జయజయశ్రీసుదర్శన ॥౭॥ దనుజవిస్తారకర్తన దనుజ విద్యా వికర్తన, జనితమిస్రావికర్తన జగదవిద్యానికర్తన,అమరదృష్టస్వవిక్రమసమరజుష్టభ్రమిక్రమ,జయజయశ్రీసుదర్శన జయజయశ్రీసుదర్శన ॥౮॥ ద్విచతుష్కమిదం ప్రభూతసారం పఠతాం వేఙ్కట నాయకప్రణీతమ్।

విషమేపిమనోరథఃప్రధావన్న విహన్యేతరథాఙ్గధుర్యగుప్తః॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు సుదర్శనాష్టకం సమ్పూర్ణమ్.

కవితార్కికసింహాయ * వేదాన్తగురవేనమః॥

శ్రీమద్వేదాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

దశావతారస్తోత్రమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

దేవోనశ్శుభమాతనోతు దశధా నిర్వర్తయన్భూమికాం రఙ్గే ధామనిలబ్ధనిర్భరరసైరధ్యక్షితోభావుకైః । యద్భావేషు పృథగ్విధేష్వనుగు

ణాన్భావాన్స్వయం బిభ్రతీ యద్ధర్మైరిహ ధర్మిణీ విహరతే నానాకృతి
ర్నాయికా ॥౧॥ నిర్మగ్నశ్రుతిజాలమార్గణదశాదత్తక్షణైర్వీక్షణై రన్త
స్తన్వదివారవిన్దగహనాన్యౌదన్వతీనామపామ్। నిష్ప్రత్యూహతరఙ్గరిఙ్ఖ
ణమిథఃప్రత్యూఢపాథశ్ఛటా డోలారోహ సదోహళం భగవతో మా
త్స్యంవపుఃపాతునః ॥౨॥ అవ్యాసుర్భువనత్రయీ మనిభృతంకణ్డూయ
నైరద్రిణా నిద్రాణస్య పరస్యకూర్మవపుషో నిశ్వాసవాతోర్మయః। య
ద్విక్షేపణసంస్కృతోదధిపయఃప్రేఙ్ఖోళపర్యఙ్కికా నిత్యారోహణని
ర్వృతో విహరతే దేవస్సహైవశ్రియా ॥ ౩ ॥ గోపాయేదనిశంజగన్తి
కుహనాపోత్రీపవిత్రీకృత బ్రహ్మాణ్డప్రళయోర్మి ఘోషగురుభిర్ఘోణార
వైర్ఘుర్ఘురైః। యద్దంష్ట్రాఙ్కురకోటిగాఢఘటనానిష్కమ్ప నిత్యస్థితి
ర్బ్రహ్మస్తమ్బ మసౌదసౌ భగవతీముస్తేవవిశ్వంభరా ॥౪॥ ప్రత్యాది
ష్టపురాతన ప్రహరణ గ్రామఃక్షణం పాణిజైరవ్యాత్త్రీణి జగన్త్యకు
ణ్ఠమహిమా వైకుణ్ఠకణ్ఠీరవః। యత్ప్రాదుర్భవనాదవన్ధ్య జఠరాయా
దృచ్ఛికాద్వేధసాం యాకాచిత్సహసామహాసురగృహస్థూణాపితామ
హ్యభూత్ ॥౫॥ వ్రీడావిద్ధవదాన్యదానవయశోనాసీరధాటీభటస్త్రైయ
క్షం మకుటం పునన్నవతునస్త్రైవిక్రమోవిక్రమః। యత్ప్రస్తావ సము
చ్ఛ్రితధ్వజపటీ వృత్తాన్తసిద్ధాన్తిభిస్స్రోతోభిస్సురసిన్ధు రష్టసు దిశా
సౌధేషుదోధూయతే ॥ ౬ ॥ క్రోధాగ్నింజమదగ్నిపీడనభవం సన్తర్ప
యిష్యన్క్రమాదక్షత్రామిహ సన్తతక్షయఇమాం త్రిస్సప్త కృత్వఃక్షి
తిమ్। దత్వాకర్మణిదక్షిణాంక్వచనతా మాస్కన్ద్యసిన్ధుం వసన్నబ్రహ్మ
ణ్య మపాకరోతు భగవానాబ్రహ్మకీటం మునిః ॥౭॥ పారావారపయో
విశోషణకలాపారీణ కాలానల జ్వాలాజాలవిహారహారివిశిఖవ్యాపా
రఘోరక్రమః। సర్వావస్థసకృత్ప్రపన్నజనతాసంరక్షణైకవ్రతీ ధర్మో
విగ్రహవానధర్మవిరతిం ధన్వీసతన్వీతునః ॥ ౮ ॥ ఫక్కత్కౌరవపట్టణ
ప్రభృతయఃప్రాస్తప్రలంబాదయస్తాలాఙ్కస్య తథావిధావిహృతయ
స్తన్వన్తుభద్రాణినః। క్షీరంశర్కరయేవ యాభిరపృథగ్భూతాఃప్రభూ

శైర్గుణై రాకౌమారక మస్వదన్త జగతే కృష్ణస్య తాః కేళయః ||౯|| నా
థాయైవ నమః పదం భవతు నశ్చిత్రైశ్చరిత్రక్రమై ర్భూయోభిర్భువనా
న్యమూని కుహనాగోపాయ గోపాయతే । కాళిన్దీరసికాయ కాళియఫ
ణి స్ఫారస్ఫటావాటికా రఙ్గోత్సఙ్గ విశఙ్క చఙ్క్రమధురా పర్యాయచ
ర్యాయతే ||౧౦|| భావిన్యా దశయా భవన్నిహ భవ ధ్వంసాయ నః కల్ప
తాం కల్కీ విష్ణుయశస్సుతః కలికథా కాలుష్య కూలంకషః । నిశ్శేషక్ష
తకణ్టకే క్షితితలే ధారాజలౌఘైర్ధ్రువం ధర్మం కార్త యుగం ప్రరోహ
యతి యన్నిస్త్రింశధారాధరః ||౧౧|| ఇచ్ఛామీన విహారకచ్ఛప మహా
పోత్రిన్ యదృచ్ఛాహరే రక్షావామన రోష రామ కరుణా కాకుత్స్థ హే
లాహలిన్ । క్రీడావల్లవ కల్కివాహనదశా కల్కిన్నితి ప్రత్యహం జల్పం
తః పురుషాః పునన్తి భువనం పుణ్యౌఘ పణ్యాపణాః ||౧౨|| విద్యోదన్వతి
వేఙ్కటేశ్వర కవౌ జాతం జగన్మఙ్గళం దేవేశస్య దశావతార విషయం
స్తోత్రం వివక్షేత యః। వక్త్రే తస్య సరస్వతీ బహుముఖీ భక్తిః పరా మా
నసే శుద్ధిః కాపి తనౌ దిశాసు దశసు ఖ్యాతిశ్శుభా జృమ్భతే ||౧౩||

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
దశావతారస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవే నమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

దయాశతకమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాం సదాహృది||

ప్రపద్యే తం గిరిం ప్రాయః శ్రీనివాసానుకమ్పయా । ఇక్షుసారస్ర
వన్త్యేవ యన్మూర్త్యా శర్కరాయితమ్ ||౧|| విగాహే తీర్థబహుళాం
శీతలాం గురుసన్తతిమ్ । శ్రీనివాసదయామ్భోధి పరీవాహపరమ్పరామ్||

కృతినగికమలావాస కారుణ్యైకాన్తినోభజే । భ_త్తేయత్వాక్తిరూ
పేణ త్రివేదీసర్వయోగ్యతామ్ ॥౩॥ పరాశరముఖాన్వన్దే భగీరథనయే
స్థితాన్ । కమలాకాన్తకారుణ్య గఙ్గాప్లావితమద్విధాన్ ॥౪॥ అశేష
విఘ్నశమన మనీకేశ్వర మాశ్రయే । శ్రీమతః కరుణామ్బోధౌ శిక్షా
స్రోతఇవోత్థితమ్॥౫॥ సమస్తజననీంవన్దే చైతన్యస్తన్యదాయినీమ్। శ్రేయ
సీంశ్రీనివాసస్య కరుణామివరూపిణీమ్ ॥౬॥ వన్దేవృషగిరీశస్యమహిషీం
విశ్వధారిణీమ్ । తత్కృపా ప్రతిఘాతానాం క్షమయా వారణం యా
యా ॥౭॥ నిశామయతుమాంనీళా యద్భోగపటలైర్ధ్రువమ్ । భావితం
శ్రీనివాసస్య భక్తదోషేష్వదర్శనమ్ ॥౮॥ కమప్యనవధింవన్దే కరుణావ
రుణాలయమ్ । వృషశైలతటస్థానాం స్వయంవ్యక్తి ముపాగతమ్ ॥౯॥
అకిఞ్చననిధింసూతి మపవర్గ త్రివర్గయోః । అఞ్జనాద్రీశ్వరదయా మభి
ష్టౌమినిరఞ్జనామ్ ॥౧౦॥ అనుచరశక్త్యాదిగుణా మగ్రేసరబోధవిరచి
తాలోకామ్ । స్వాధీనవృషగిరీశాం స్వయప్రభూతాం ప్రమాణయా
మిదయామ్ ॥౧౧॥ అపినిఖిలలోకసుచరిత ముష్టింధయదురిత మూర్ఛనా
జుష్టమ్ । సఞ్జీవయతుదయేమామఞ్జన గిరినాథరఞ్జనీధవతి ॥౧౨॥ భగ
వతిదయేభవత్యావృషగిరినాథేసమాప్లుతేతుఙ్గే । అప్రతిఘమజ్జనానాం
హస్తాలమ్బా మదాగసాంమృగ్యః ॥౧౩॥ కృపణజన కల్పలతికాం కృ
తాపరాధస్యనిష్క్రియామాద్యామ్ । వృషగిరినాథదయేత్వాం విదన్తి
సంసారతారిణీంవిబుధాః ॥ ౧౪ ॥ వృషగిరిగృహమేధిగుణా బోధబ
లైశ్వర్యవీర్యశక్తిముఖాః । దోషాభవేయురేతేయదినామదయేత్వయా
వినాభూతాః ॥౧౫॥ ఆసృష్టిసన్తతానామపరాధానాం నిరోధినీంజ
గతః । పద్మాసహాయకరుణే ప్రతిసఞ్చరకేళిమాచరసి ॥౧౬॥ అచిదవి
శిష్టాన్ప్రలయేజన్తూ నవలోక్యజాతనిర్వేదా । కరణకళేబర యోగం
వితరసివృషశైలనాథకరుణేత్వమ్ ॥౧౭॥ అనుగుణదశార్పితేన శ్రీధరక
రుణేసమాహితస్నేహా । శమయసితమగప్రజానాం శాస్త్రమయేన స్థి
రప్రదీపేన ॥౧౮॥ రూఢాశ్వృషాచలపతేః పాదేముఖకాన్తిపత్రలచ్ఛా

యా । కరుణే సుఖయసి వినతాన్ కటాక్షవిటపైః కరాపచేయఫలైః ॥
౧౯ ॥ నయనే వృషాచలేశితుస్తారామైత్రీం దధానయా కరుణే । దృష్ట
స్త్వయైవ జనిమానపవర్గమకృష్టపచ్యమనుభవతి ॥౨౦॥ సమయోపన
తైస్తవ ప్రవాహైరనుకమ్పే కృతసమ్ప్లవా ధరిత్రీ । శరణాగతసస్యమా
లినీయం వృషశైలేశకృషీవలం ధినోతి ॥౨౧॥ కలశోదధిసమ్పదో భవ
త్యాః కరుణే సన్మతిమన్థసంస్కృతాయాః । అమృతాంశమవైమి దివ్య
దేహం మృతసఞ్జీవనమఞ్జనాచలేన్దోః ॥ ౨౨ ॥ జలధేరివ శీతతా దయే
త్వం వృషశైలాధిపతేస్స్వభావభూతా । ప్రళయారభటీం నటీం తదీక్షాం
పశిసభం గ్రాహయసి ప్రసక్తిలాస్యమ్ ॥ ౨౩ ॥ ప్రణతప్రతికూలమూల
ఘాతీ ప్రతిఘః కోఽపి వృషాచలేశ్వరస్య । కళమే యవసాపచాయనీత్యా
కరుణే కింకరతాం తవోపయాతి ॥౨౪॥ అబహిష్కృతనిగ్రహాన్విదన్తః
కమలాకాన్తగుణాన్ స్వతన్త్రతాదీన్ । అవికల్పమనుగ్రహం దుహానాం
భవతీమేవ దయే భజన్తి సన్తః ॥౨౫॥ కమలానిలయస్త్వయా దయాలుః
కరుణే నిష్కరుణా నిరూపణే త్వమ్ । అతఏవ హి తావకాశ్రితానాం దురి
తానాం భవతి త్వదేవ భీతిః ॥౨౬॥ అతిలఙ్ఘితశాసనేష్వభీక్ష్ణం వృషశైలా
ధిపతిర్విజృమ్భితోష్మా । పునరేవ దయే క్షమానిదానైర్భవతీమాద్రియ
తే భవత్యధీనైః ॥౨౭॥ కరుణే దురితేషు మామకేషు ప్రతికారాన్తరదుర్జ
యేషు ఖిన్నః । కవచాయితయా త్వయైవ శార్ఙ్గీ విజయస్థానముపాశ్రి
తో వృషాద్రిమ్ ॥౨౮॥ మయి తిష్ఠతి దుష్కృతాం ప్రధానే మితదోషానితరా
న్విచిన్వతీ త్వమ్ । అపరాధగణైరపూర్ణకుక్షిః కమలాకాన్తదయే కథం
భవిత్రీ ॥ ౨౯ ॥ అహమస్మ్యపరాధచక్రవర్తీ కరుణే త్వం చ గుణేషు సా
ర్వభౌమీ । విదుషీ స్థితిమీదృశీం స్వయం మాం వృషశైలేశ్వరపాదసా
త్కురు త్వమ్ ॥ ౩౦ ॥ అశిథిలకరణేఽస్మిన్నక్షతశ్వాసవృత్తౌ వపుషి గమన
యోగ్యే వాసమాసాదయేయమ్ । వృషగిరికటకేషు వ్యఞ్జయత్సు ప్రతీతై
ర్మధుమథనదయే త్వాం వారివాహా విశేషైః ॥౩౧॥ అవిదితనిజయోగక్షే
మమాత్మానభిజ్ఞం గుణలవరహితం మాం గోప్తుకామా దయే త్వమ్ । పరవ

తిచతురైస్తైర్విభోర్మైశ్శ్రీనివాసే బహుమతిమనపాయాం విన్దసి శ్రీధర
ణ్యోః ॥౩౨॥ ఫలవితరణదక్షం పక్షపాతానభిజ్ఞం ప్రగుణమనువిధేయం
ప్రాప్యపద్మాసహాయమ్ । మహతిగుణసమాజేమానపూర్వం దయేత్వం
ప్రతిపదసియథార్థం పాప్మనాంమామకానామ్ ॥ ౩౩ ॥ అనుభవితుమ
ఘౌఘం నాలమాగామికాలః ప్రశమయితుమశేషం నిష్క్రియాభిర్నశ
క్యమ్ । స్వయమితిహిదయేత్వం స్వీకృతశ్రీనివాసా శిథిలితభవభీతి శ్శ్రే
యసేజాయసేనః ॥ ౩౪ ॥ అవతరణవిశేషైరాత్మలీలాపదేశై రవసతి
మనుకమ్పామన్దచిత్తేషువిన్దన్। వృషభశిఖరినాథస్త్వన్నిదేశేననూనంభజ
తిచరణభాజాం భావినోజన్మభేదాః॥౩౫॥ పరహితమనుకమ్పాభావయ
న్త్యాంభవత్యాంస్థిరమనుపధిహార్దం శ్రీనివాసోదధానః । లలితరుచిషు
లక్ష్మీ భూమినీలాసునూనం ప్రథయతిబహుమానం త్వత్ప్రతి చ్ఛన్దబు
ద్ధ్యా ॥౩౬॥ వృషగిరిసవిధేషు వ్యాజతో వాసభాజాం దురితకలుషితా
నాం దూయమానాదయేత్వమ్ । కరణవిలయకాలే కాన్దిశీకస్మృతీనాం
స్మరయసిబహులీలం మాధవంసావధానా ॥ ౩౭ ॥ దిశిదిశిగతివిద్భిర్దేశి
కైర్నీయమానా స్థిరతరమనుకమ్పేస్త్యానలగ్నాగుణైస్స్వమ్ । పరిగత
వృషశైలం పారమారోపయన్తీ భవజలధిగతానాం పోతపాత్రీభవి
త్రీ ॥౩౮॥ పరిమితఫలసఙ్గాత్ప్రీణనాత్కిమ్పచానా నిగమవిపణిమధ్యే
నిత్యముక్తానుషక్తమ్। ప్రసదనమనుకమ్పేప్రాప్తవత్యాభవత్యా వృషగిరి
హరినీలం వ్యఞ్జితంనిర్విశన్తి ॥౩౯॥ త్వయిబహుమతిహీన శ్రీనివాసా
నుకమ్పే జగతిగతిమిహాన్యాం దేవిసమ్మన్యతేయః । సఖలువిబుధసిన్ధౌ
సన్నికర్షేవహన్త్యాం శమయతిమృగతృష్ణావీచికాభిః పిపాసామ్ ॥ ౪౦ ॥
ఆజ్ఞాంఖ్యాతింధనమనుచరానాధిరాజ్యాదికంవా కాలేదృష్ట్వాకమలవ
సతేవ్యక్తిశ్చిత్రరూపాణి । పద్మాకాన్తంప్రణిహితవతీం పాలనేఽనన్యసా
ధ్యే సారాభిజ్ఞాజగతికృతిన స్సంశ్రయన్తేదయేత్వామ్ ॥౪౧॥ ప్రాజా
పత్యప్రభృతివిభవం ప్రేక్ష్యపర్యాయదుఃఖం జన్మాకాఙ్క్షన్వృషగిరివనే
జఙ్గమానాంతస్థుషాంవా । ఆశాసానాః కతిచనవిభో త్వత్పరిష్వఙ్గధ

సై్త్ర రక్షీకారం క్షణమపి దయే హార్దతుష్ట్యా రహస్యైః ॥౪౨॥ నాభీపద్మస్ఫురణసుభగా నవ్యనీలోత్పలాభా క్రీడాశైలం కమపి కరుణే వృణ్వతీ వేఙ్కటాఖ్యమ్ । శీతా నిత్యం ప్రసదనవతీ శ్రద్ధధానావగాహ్యా దివ్యా కాచిజ్జయతి మహతీ దీర్ఘికా తావకీనా ॥౪౩॥ యస్మిన్ దృష్టే తదితరసుఖైర్గమ్యతే గోష్పదత్వం సత్యం జ్ఞానం త్రిభిరవధిభిర్ముక్తమానన్దసిన్ధుమ్। త్వత్సాక్షాత్కారమహిమహితం త్వత్కృతిః ఆద్యం తం బృన్దానుభావ్యం నిత్యాపూర్వం నిధిమివ దయే నిర్విశన్త్యఞ్జనాద్రౌ ॥౪౪॥ సారం లబ్ధ్వా కమపి మహతః శ్రీనివాసామ్బురాశేః కాలే కాలే ఘనరసవతీ కాళికేవానుకమ్పే । వ్యక్తోన్మేషా మృగపతిగిరౌ విశ్వమాప్యాయయన్తీ శీలోపజ్ఞం క్షరతి భవతీ శీతలం సద్గుణౌఘమ్॥౪౫॥ భీమే నిత్యం భవజలనిధౌ మజ్జతాం మానవానామాలమ్బార్థం వృషగిరిపతిస్త్వన్నియోగాత్ ప్రయుఙ్క్తే। ప్రజ్ఞాసారం ప్రకృతిమహతా మూలభాగేన జుష్టం శాఖాభేదైస్సుభగమనఘం శాశ్వతం శాస్త్రపాణిమ్ ॥ ౪౬ ॥ విద్వత్సేవాకతకనికషైర్వీతపఙ్కాశయానాం పద్మాకాన్తః ప్రణయతి దయే దర్పణం తే స్వశాస్త్రమ్ । లీలాదక్షాం త్వదనవసరే లాలయన్ విప్రలిప్సాం మాయాశాస్త్రాణ్యపి దమయితుం త్వత్ప్రపన్నప్రతీపాన్ ॥ ౪౭ ॥ దైవాత్ ప్రాప్తే వృషగిరితటం దేహిని త్వన్నిదానాత్ స్వామిన్ పాహీత్యవశవచనే విన్దతి స్వాపమన్త్యమ్। దేవః శ్రీమాన్ దిశతి కరుణే దృష్టిమిచ్ఛంస్త్వదీయామ్ ఉద్ఘాతేన శ్రుతిపరిషదాముత్తరేణాభిముఖ్యమ్ ॥ ౪౮ ॥ శ్రేయస్సూతిం సకృదపి దయే సమ్మతాం యస్సఖీం తే శీతోదారామలభత జనః శ్రీనివాసస్య దృష్టిమ్ । దేవాదీనామయమనృణతాం దేహవత్త్వేఽపి విన్దన్ బన్ధాన్ ముక్తో బలిభిరనఘైః పూర్యతే తత్ప్రయుక్తైః ॥ ౪౯ ॥ దివ్యాపాఙ్గం దిశసి కరుణే యేషు సద్దేశికాత్మా క్షిప్రం ప్రాప్తా వృషగిరిపతిం క్షత్రబన్ధ్వాదయస్తే । విశ్వాచార్యా విధిశివముఖాః స్వాధికారోపరుద్ధా మన్యే మాతా జడ ఇవ సుతే వత్సలా మాదృశే త్వమ్ ॥౫౦॥ అతికృపణోఽపి జన్తురధిగమ్య దయే భవతీమశిథిలధర్మసేతుపదవీం రుచిరాముచిరాత్ । అమితమహార్ఘ్యజాల

మతిలఙ్ఘ్యభవామ్బునిధిం భవతి వృషాచలేశ పదపత్తనిత్యధనీ॥౫౧॥
అభిముఖభావ సమ్పదభిసమ్భవినాం భవినాం క్వచిదుపలక్షితాక్వచి
దభఙ్గురగాఢగతిః । విమలరసావహా వృషగిరీశదయే భవతీ సపదిసర
స్వతీ వశయత్యఘమప్రతిఘమ్ ॥౫౨॥ అపికరుణే జనస్య తరుణేన్దువి
భూషణతా మపికమలాసనత్వమపి ధామవృషాద్రిపతేః । తరతమతా
వశేన తనుతేననుతే వితతిగపరహిత వష్మణా పరిపచేళిమ కేళిమతీ॥
ధృతభువనా దయే త్రివిధగత్యనుకూల తరా వృషగిరినాథపాద పరిర
మ్భవతీభవతీ । అనిశిత వైభవాపి సురసిన్ధురివాతనుతే సకృదవగాహ
మాన మపతాపసమపాపమపి ॥ ౫౪ ॥ నిగమసమాశ్రితా నిఖిలలోక స
మృద్ధికరీభజదఘకూలముద్రుజగతిగ పరిత ప్తహితా।ప్రకటితహంస మ
త్స్యకమఠాద్యవతారశతా విబుధ సరిచ్ఛ్రియాం వృషగిరీశదయే వహసి॥
జగతిమితంపచా త్వదితరాతుదయే తరశాఖఫలనియమో ఝ్ఝితా భవతి
సన్త్రపనాయపునః । త్వమిహనిరఙ్కుశ ప్రశకనాదివిభూతిమతీ వితరసిదే
హినాం నిరవధిం వృషశైలనిధిమ్ ॥ ౫౬ ॥ సకరుణలౌకిక ప్రభుపరిగ్ర
హనిగ్రహయోర్నియతి ముపాధిచక్రపరివృత్తిపరమ్పరయా । వృషభ
మహీధరేశకరుణే వితరఙ్గయతాం శ్రుతిమిత సమ్పదిత్వయికథం భవి
తా విశయః ॥౫౭॥ వృషగిరి కృష్ణమేఘజనితాం జనితాపహరాం త్వదభిమ
తిం సువృష్టి ముపజీవ్య నివృత్తతృషః । బహుషు జలాశయేషు బహు
మాన మపోహ్య దయే నజహతి సత్పథంజగతిచాతకవత్ప్రతినః ॥౫౮॥
త్వదుదయతూలికాభిరమునా వృషశైలజుషా స్థిరతరశిల్పి నేవ పరికల్పిత
చిత్రధియః । యతిపతియామునప్రభృతయః ప్రథయా న్తిదయే జగతిహి
తంనన స్త్వయి భరన్యసనాదధికమ్॥౫౯॥మృదుహృదయేదయేమృదితకా
మహితేమహితే ధృతవిబుధేబుధేషు వితతాత్మధురే మధురే।వృషగిరిసా
ర్వభౌమదయితే మయితేమహతీం భువుకనిధేః ధేహిభవమూలహరాంలి
హరీమ్॥౬౦॥అకూపారైరేకోదకసమయవైతణ్డికజవై రనిర్వాప్యాంశీ
పాం క్షపయితు మవిద్యాఖ్య బడబామ్ । కృపేత్వం తత్పాదృక్ప్రథిమ

వృషపృథ్వీధరపతిస్స్వరూపద్వైగుణ్యం ద్విగుణసి జబిస్తుగి ప్రభవసి ॥౮౧॥ వివిత్సావేతాళీవిగమపరిశుద్ధేఽపి హృదయే పటుప్రత్యాహారప్రభృతిపుటపాకప్రచకితాః। నయన్తస్త్వాం నారాయణ శిఖరికూటస్థకరుణే నిరుద్ధత్వద్ద్రోహా నృపతిసుతనీతిం న జహతి ॥౮౨॥ అనన్యాధీనస్సన్భవతి పరతంత్రః ప్రణమతాం దయే సర్వద్రష్టా న గణయతి తేషామపకృతిమ్। పతిస్త్వత్పారార్థ్యం ప్రథయతి వృషక్ష్మాధరపతిర్వ్యవస్థాం వైయాత్యాదితి విఘటయన్తీ విహరసి ॥౮౩॥ అపాంపత్యుశ్శత్రూనసహనముదర్ధర్షనిగళం కృపే కాకస్త్యైకం హితమితి హీనస్త్రిస్మనయనమ్। విలీనస్వాతన్త్ర్యో వృషగిరిపతిస్త్వద్విహృతిభిర్దిశత్యేవం దేవో జనితసుగతిం దణ్డనగతిమ్॥౮౪॥ నిషాదానాం నేతా కపికులపతిః కాపి శబరీ కుచేలః కుబ్జా సా వ్రజయువతయో మాల్యకృదితి। అమీషాం నిమ్నత్వం వృషగిరిపతేరున్నతిమపి ప్రభూతైస్స్రోతోభిః ప్రసభమనుకమ్పే సమయసి ॥౮౫॥ త్వయా వృష్టస్తుష్టిం భజతి పరమేష్ఠీ నిజపదే వహన్మూర్తిరష్టౌ విహరతి మృడానీపరిబృఢః। బిభర్తి స్వారాజ్యం వృషశిఖరిశృఙ్గారకరుణే శునాసీరో దేవాసురసమరనాసీరసుభటః ॥౮౬॥ దయే దుగ్ధోదన్వద్వ్యతియుత సుధాసిన్ధునయత స్త్వదాశ్లేషాన్నిత్యం జనిత మృతసంజీవనదశాః। స్వదన్తే వాన్తేభ్యశ్శ్రీవదనకర్పూరగుళికావిషుణ్వన్తస్పృత్తం వృషశిఖరి విశ్వమ్భరగుణాః ॥౮౭॥ జగజ్జన్మస్థేమప్రళయరచనాకేళిరసికో విముక్త్యేకద్వారం విఘటితకవాటం ప్రణయినామ్। ఇతి త్వయ్యాయత్తం ద్వితయముపధీకృత్య కరుణే విశుద్ధానాం వాచాం వృషశిఖరినాథ స్తుతిపదమ్ ॥౮౮॥ కలిక్షోభోన్మీలత్త్రితికలుష కూలంకషజవైరవిచ్ఛేదైరేతైరవటతటవైషమ్యరహితైః। ప్రవాహైస్తే పద్మాసహచర పరిష్కారిణి కృపే వికల్పస్తేఽనల్పా వృషశిఖరిణో నిర్ఝర గుణాః ॥౮౯॥ ఖిలం చేతో వృత్తే కిమిదమితి విస్మేరభువనం కృపే సిక్తాత్మా భృత్యైర్భృతముఖ చమత్కారకరణమ్। భరన్యాసచ్ఛన్నప్రబలవృజిన ప్రాభృతభృతాం ప్రతిష్ఠానం తే శ్రుతినగరశృఙ్గాటకజుషః ॥౯౦॥ త్రివిధచిదచిత్సత్తాస్థేమ

ప్రవృత్తినియామికా వృషగిరివిభోరిచ్ఛా సా త్వం పరైరపరాహతా । కృ
పణపరభృతిరంసర్వా ప్రభూతగుణాన్తరా వహసి కరుణే వైచక్ష
ణ్యం మదీక్షణసాహసే ॥ ౭౧ ॥ వృషగిరిపతేర్హృద్యా విశ్వావతార
సహాయినీ క్షపితనిఖిలావద్యా దేవీ క్షమాదినిషేవితా । భువనజననీ
పుంసాం భోగాపవర్గవిధాయినీ వితమసిపదే వ్యక్తిం నిత్యాం బిభర్షి దయే
స్వయమ్ ॥ ౭౨ ॥ స్వయముదయినస్సిద్ధావిష్కృతాశ్చ శుభాలయా
వివిధవిభవవ్యూహావాసా పరం చ పదం విభోః । వృషగిరిముఖేష్వేతే
ష్వావిర్భవాధిప్రతిలబ్ధయే దృఢవినిహితా నిశ్శ్రేణిస్త్వం దయే నిజపర్వభిః ॥
హితమితి జగద్దృష్ట్వా క్లృప్తైరక్లృప్తఫలాన్తరైరమతి విహితైరన్యైర్ధర్మాయి
తైశ్చ యదృచ్ఛయా । పరిణతబహుచ్ఛద్మా పద్మాసహాయదయే స్వ
యం ప్రదిశసి నిజాభిప్రేతం నరప్రశమ్యదపత్రపా ॥ ౭౪ ॥ అతివిధిశివై
రైశ్వర్యాత్మానుభూతిరసైర్జనానహృదయమిహోపచ్ఛంద్యైషా మస
జ్జదశార్థినీ । తృషితజనతాతీర్థస్నానక్రమక్షపితైనసాం వితరసి దయే
వీతాతఙ్కాన్ వృషాద్రిపతేః పదమ్ ॥ ౭౫ ॥ వృషగిరిసుధాసిన్ధౌ జన్తుర్దయే
నిహితస్త్వయా భవభయపరీతాపచ్ఛిత్త్యై భజన్నఘమర్షణమ్ । ముషి
తకలుషో ముక్తేరర్హోఽసకైరభిపూర్యతే స్వయముపనతైః స్వాత్మానన్దప్రభృ
త్యనుబన్ధిభిః ॥ ౭౬ ॥ అనితరజుషామన్తర్మాలేశ్యపాయపరిప్లవే కృతవిద
నఘవిచ్ఛిత్త్యై యేషాం కృపే యమవశ్యతామ్ । ప్రపదనఫలప్రత్యాదేశ
ప్రసఙ్గవివర్జితం ప్రతివిధిముపాదిత్సే సార్థం వృషాద్రిహితైషిణా ॥ ౭౭ ॥
క్షణవిలయినాం శాస్త్రార్థానాం ఫలాయ నివేశితే పితృసురగణే నిర్వే
శాత్ప్రాగపి ప్రళయం గతే । అధిగతవృషక్ష్మాభృన్నాథా మకాలవ
శంవదాం ప్రతిభువమివ వ్యాచఖ్యుస్త్వాం కృపే నిరుపప్లవామ్ ॥ ౭౮ ॥
త్వదుపసదనాదద్య శ్వో వా మహాప్రళయేఽపి వా వితరతి నిజం పాదాంభో
జం వృషాచలశేఖరః । తదిహ కరుణే తత్తత్క్రీడాతరఙ్గపరమ్పరాతర
తమతయా జుష్టాయాస్తే దురత్యయతాం విదుః ॥ ౭౯ ॥ ప్రణిహితధియాం
త్వత్సంపృక్తా వృషాద్రిశిఖామణౌ ప్రసమరసుధాధారాకారా ప్రసీదతి

భావనా । దృఢమితిదమేదత్తాస్వాపం విముక్తివలాహకం నిభృతగరు తోనిధ్యాయ స్తస్థిరాశయచాతకాః ॥ ౮౦ ॥ కృపేవిగతవేలయా కృతస మగ్రపోషైస్త్వయాకలిజ్వలన దుర్గతేజగతికాళమేఘాయితమ్ । వృషక్షితిధరాదిషుస్థితిపదేషుసానుప్లవై ర్వృషాద్రిపతివిగ్రహైర్వ్యపగతాఖిలావగ్రహైః॥౮౧॥ ప్రసూయవివిధంజగత్తదభివృద్ధయేత్వందయే సమీక్షణవిచిన్నవ ప్రభృతిభిస్స్వయంతాదృశైః। విచిత్రగుణచిత్రితాం వివిధదోషవైదేశికీం వృషాచలపతేస్తనుంవిశసిమత్స్యకూర్మాదికామ్॥ ౮౨॥ యుగాన్తసమయోచితం భజతియోగనిద్రారసం వృషక్షితిభృదీశ్వరేవిహరణక్రమాజ్జాగ్రతి । ఉదీర్ణచతురర్ణవీకదనవేదనీం మేదినీంస ముద్ధృతవతీదయేత్వదభిజుష్టయాదంష్ట్రయా ॥౮౩॥ సటాపటలభీష ణేసరభసాట్టహాసోద్భటే స్ఫురత్క్రుధిపరిస్ఫుటభ్రుకుటికేపివక్త్రే కృతే । దయేవృషగిరీశితుర్దనుజడిమ్భదత్తస్తనా సరోజసదృశాదృశా సముదితాకృతిర్దృశ్యసే ॥౮౪॥ ప్రసక్తమఘునావిధిప్రణిహితైస్సపర్యోదకైస్సమస్తమురితచ్ఛిదానిగమగన్ధినాత్వందయే । అశేషమవిశేషతస్త్రిజగదఞ్జనాద్రీశితుశ్చరాచర మచీకరచ్చరణపఙ్కజేనాఙ్కితమ్ ॥౮౫॥ పరశ్వథతపోధనప్రథనసత్క్రతూపాకృతక్షితీశ్వరపశుక్షరత్క్షతజకుఙ్కుమస్థాసకైః । వృషాచలదయాలునాననువిహర్తుమాలిప్యథానిధాయహృదయేదయేనిహిత రక్షితానాంహితమ్ ॥౮౬॥ కృపే కృతజగద్ధితేకృపణజన్తుచిన్తామణేరమాసహచరంతదా (క్షితౌ) రఘుధురీణయన్త్యాత్వయా । వ్యభజ్యతసరిత్పతిస్సకృదవేక్షణాత్తత్క్షణాత్ప్రకృష్టబహుపాతకప్రశమహేతునాసేతునా ॥౮౭॥ కృపేపరవతస్త్వయా వృషగిరీశితుఃక్రీడితం జగద్ధితమశేషతస్తదిదమిత్థమర్థాప్యతె।మదచ్ఛల పరిచ్యుతప్రణతదుష్కృతప్రేక్షితైర్హతప్రబలదానవైర్హలధరస్యహేలాశతైః॥౮౮॥ ప్రభూతవిబుధద్విషద్భరణఖిన్నవిశ్వమ్భరాభరాపనయనచ్ఛలాత్త్వమవతార్యలక్ష్మీధరమ్।నిరాకృతవతీదయే నిగమసౌధదీపశ్రియా విపక్షవిగీతయా జగతిగీతయాఽన్ధం తమః ॥ ౮౯ ॥

వృషాద్రిహాయనసావినః ప్రబలదోర్మరుత్ప్రేక్షితస్త్వేషా స్ఫుటతటిద్గుణస్త్వదవసేకసంసారవాక్। కరిష్యతిదయేకలిప్రబలఘర్మనిర్మూలనంపునఃకృతయుగాఙ్కురం భువికృపాణధారాధరః ||౧౦|| విశ్వోపకారమితినామసదాదుహానా మద్యాపిదేవిభవతీ మవధీరయన్తమ్। నాథేనివేశయ వృషాద్రిపతౌదయేత్వం న్యస్తస్వరక్షణభరంత్వయిమాంత్వమేవ ||౧౧|| నైసర్గికేణతరసాకరుణేనియుక్తా నిమ్నేతరేపిమయితేవితతిర్యదిస్యాత్। విస్మాపయేద్వృషగిరీశ్వరమవ్యవార్యా వేలాతిలఙ్ఘనదశేవమహాంబురాశేః ||౧౨|| విజ్ఞాతిశాసనగతిర్విపరీతవృత్త్యా వృత్తాదిభిఃపరిచితాంపదవీంభజామి।ఏవంవిధేన్వృషగిరీశదయేమయిత్వందీనేవిభోర్నమయసద్గుణరత్నలీలామ్ ||౧౩|| మాసాహసోక్తిషునకశ్చనకవఙ్చితాన్యః పశ్యత్సుతేషు విదధామ్యతిసాహసాని। పద్మాసహాయకరుణేనరుణత్సికింత్వం ఘోరంకలిఙ్గశకునేరివచేష్టితంమే ||౧౪|| విక్షేపమర్హసిదయే విపులాయితేఽపి వ్యాజంవిభావ్యవృషశైలపతేర్విహారమ్। స్వాధీనసత్వసరణిస్స్వయమంత్రజంతోర్దాఘీయసీదృఢతరా గుణవాగురాత్వమ్ ||౧౫|| సన్తన్యమానమపరాధగణంవిచిన్త్య త్రస్యామిహన్తభవతీంచ విభావయామి। అహ్నాయమేవృషగిరీశదయేజహీమామాశీవిషగ్రహణకేళినిభామవస్థామ్ ||౧౬|| ఔత్సుక్యపూర్వముపహృత్య మహాపరాధాన్మాతఃప్రసాదయితుమిచ్ఛతిమేమనస్త్వామ్। ఆలిహ్యతాన్నిరవశేషమలబ్ధతృప్తిస్త్వామ్యస్యహేలావృషగిరీశధృతాదయేత్వామ్ ||౧౭|| జహ్యాద్వృషాచలపతిఃప్రతిఘేసినత్వాం ఘర్మోపతప్తఇవశీతళతాముదన్వాన్। సామామనుస్తవభరన్యసనానువృత్తిస్త్వద్వీక్షణైస్పృశదయేతవకేళిపద్మైః ||౧౮|| దృష్టేపిదుర్బలధియంవమనేపిదృష్టం స్నాత్వాపిధూళిరసికం భజనేఽభిభీమమ్। బధ్వాగ్రహేణవృషశైలపతేర్దయేమాంత్వద్వారణంస్వయమనుగ్రహశృఙ్ఖలాభిః ||౧౯|| నాతఃపరంకిమపిమేత్వయినాథనీయం మాతర్దయేమయికురుష్వతథాప్రసాదమ్। బద్ధాదరో వృషగిరిప్రణయీయథాసౌ ముక్తానుభూతిమిహదాస్యతిమేముకు

న్దః॥౧౦౦॥ నిస్సీమవైభవజుషాంమిషతాంగుణానాంస్తోతుర్దయే వృషగి
రీశగుణేశ్వరీంత్వామ్। త్రైరేవనూనమవశైరభినన్దితంమే సత్యాపితంతవ
బలాదకుతోభయత్వమ్॥౧౦౧॥ అద్యాపితద్వృషగిరీశదయే భవత్యా
మారంభమాత్రమనిదం ప్రథమస్తుతీనామ్। సన్దర్శితస్వపరనిర్వహణా స
హేథా మన్దస్యసాహసమిదం త్వయివన్దినోమే ॥౧౦౨॥ ప్రాయోద
యేత్వదనుభావమహామ్బురాశౌ ప్రాచేతసప్రభృతయోపిపరంతటస్థాః।
తత్రావతీర్ణమతలస్పృశమాప్లుతంమాం పద్మాపతేఃప్రహసనోచితమా
ద్రియేథాః ॥౧౦౩॥ వేదాన్తదేశికపదే వినివేశ్యబాలం దేవోదయాశత
కమేతదవాదయన్మామ్। వైహారికేణవిధినాసమయేగృహీతం వీణావిశే
షమివ వేఙ్కటశైలనాథః ॥౧౦౪॥ అనవధిమధికృత్య శ్రీనివాసానుక
మ్పా మవితథవిషయత్వాద్విశ్వమవ్రీడయన్తీ। వివిధకుశలనీవీ వేఙ్కటే
శప్రసూతాస్తుతిరియమనవద్యా శోభతేసత్త్వభాజామ్ ॥౧౦౫॥ శతకమి
దముదారం సమ్యగభ్యస్యమానా న్వృషగిరిమధిరుహ్య వ్యక్తమాలోకయ
న్తీ। అనితరశరణానామాధిరాజ్యేభిషిఞ్చే చ్ఛమితవిమతపక్షా శార్ఙ్గ
ధన్వానుకమ్పా ॥౧౦౬॥ విశ్వానుగ్రహమాతరం వ్యతిషజత్స్వర్గాపవ
ర్గాంసుధా సధ్రీచీమివవేఙ్కటేశ్వరకవి ర్భక్త్యాదయామస్తుత। పద్యా
నామిహయద్విధేయభగవ త్సఙ్కల్పకల్పద్రుమా ఝఞ్ఝామారుత ధూ
తచూతనయత స్సామ్పాతికోఽయంక్రమః॥౧౦౭॥ కామంసన్తుమిథఃకర
మ్బితగుణా వద్యానిపద్యానినః కస్యాస్మిన్ శతకేసదమ్బుకతకే దోషశ్రు
తింక్షామ్యతి। నిష్ప్రత్యూహవృషాద్రినిర్ఝరఝర త్కారచ్ఛలేనోచ్ఛ
లద్దీనాలమ్బనదివ్యదమ్పతిదయా కల్లోలకోలాహలః ॥ ॥౧౦౮॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
దయాశతకం సమ్పూర్ణమ్.

కవితార్కికసింహాయ * వేదాన్తగురవేనమః॥

శ్రియై నమ

శ్రీమతే నిగమాన్తమహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్
భగవద్ధ్యానసోపానమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః * సన్నిధత్తాం సదా హృది॥

అన్తర్జ్యోతిః కిమపి యమినామఞ్జనం యోగదృష్టేశ్చిన్తారత్నం సులభమిహ నస్సిద్ధిమోక్షానురూపమ్। దీనానాథవ్యసనశమనం దైవతం దైవతానాం దివ్యం చక్షుశ్శ్రుతిపరిషదాం దృశ్యతే రఙ్గమధ్యే ॥౧॥ వేలాతీతశ్రుతిపరిమళం వేధసాం మౌళిసేవ్యం పారిమర్య్బాతం కనకసరితస్సైకతే హంసజుష్టే । లక్ష్మీభూమ్యోః కరసరసిజైర్లాలితం రఙ్గభర్తుః పాదామ్భోజం ప్రతిఫలతి మే భావనాదీర్ఘికాయామ్ ॥౨॥ చిత్రాకారాం కటకరుచిభిశ్చారువృత్తానుపూర్వాం కాలేదాత్యద్రుతతరగతిం కాన్తిలీలాకలాచీమ్ । జానుచ్ఛాయాద్విగుణసుభగాం రఙ్గభర్తుర్మదాత్మా జఙ్ఘాం దృష్ట్వా జననపదవీ జాఙ్ఘికత్వం జహాతి ॥౩॥ కామాగారస్థిరకదళికాస్తమ్భసమ్భావనీయం క్షౌమాశ్లిష్టం కిమపి కమలాభూమినీలోపధానమ్ । వ్యఞ్చత్కాఞ్చీకిరణరుచిరం నిర్విశత్యూరుయుగ్మం లావణ్యౌఘద్వయమివ మతిర్మామికా రఙ్గయూనః ॥౪॥ సమ్ప్రీణాతి ప్రతికలమసౌ మానసం మే సుజాతా గమ్భీరత్వాత్ప్రవచనసమయే గూఢనిక్షిప్తవిశ్వా । నాళీకేన స్ఫురితరజసా వేధసో నిర్మమాణా రమ్యావర్తద్యుతిసహచరీ రఙ్గనాథస్య నాభిః ॥ ౫ ॥ శ్రీవత్సేన ప్రథితవిభవం శ్రీపదన్యాసధన్యం మధ్యం బాహ్వోర్మణివరరుచా రఞ్జితం రఙ్గధామ్నః । సాన్ద్రచ్ఛాయం తరుణితులసీచిత్రయా వైజయన్త్యా సన్తాపం మే శమయతి ధియశ్చన్ద్రికోదారహారమ్ ॥ ౬ ॥ ఏకం లీలోపహితమితరం బాహుమాజానులమ్బం ప్రస్తారఙ్గేశయితురఖిలప్రార్థనాపారిజాతమ్ । దృష్ట్వా సేయం దృఢనియమితా రశ్మిభిర్భూషణానాం చిన్తాహస్తిన్యనుభవ

తి మే చిత్రమాలానయన్త్రిమ్॥౭॥సాధిపాత్రియస్మితవికసితంచారుబిమ్బా ధరోష్ఠం దునిఖాపాయప్రణయినిజనే దూరదత్తాభిముఖ్యమ్। కాన్తం వక్త్రం కనకతిలకాలఙ్కృతం రఙ్గభర్తుస్స్వాన్తే గాఢం విలగతిమమ స్వాగతోదారనేత్రమ్ ॥౮॥ మాల్యైరన్తస్థిరపరిమళైర్వల్లభాస్పర్శ మాన్యైః రుష్యచ్ఛోళీవచనపటిలైః కున్తలైః శ్లిష్టమూలే। రత్నాపీడ ద్యుతిశబళితే రఙ్గభర్తుః కిరీటే రాజన్వత్యా స్థితిమధిగతా వృత్తయశ్చైత సో మే ॥౯॥ పాదామ్భోజంస్పృశతిభజతే రఙ్గనాథస్యజఙ్ఘా మారుద్వ న్ద్వేవిలగతిశనైరూర్ధ్వమభ్యేతి నాభిమ్। వక్షస్యాస్తే వలతిభుజయో ర్మామికేయంమనీషా వక్త్రాభిఖ్యాంపిబతివహతేవాసనామాలిబన్ధే॥౧౦॥ కాన్తోదారైరయమిహభుజైః కఙ్కణజ్యాకిణాఙ్కైర్లక్ష్మీధామ్నః పృ థులపరిఘైర్లక్షితాభీతిహేతిః। అగ్రేకించిద్భుజగశయనస్స్వాత్మనై వాత్మనస్సన్నధ్యేరఙ్గంమమచహృదయేవర్తతేసావరోధః ॥౧౧॥ రఙ్గా స్థానేరసికమహితే రంజితాశేషచిత్తే విద్వత్సేవావిమలమనసా వేఙ్క టేశేనక్లృప్తమ్। అక్లేశేనప్రణిహితధియా మానురుక్తోరవస్థాం భక్తిం గాఢాందిశతుభగవద్ధ్యానసోపానమేతత్ । ... ॥౧౨॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు భగవద్ధ్యానసోపానం సమ్పూర్ణమ్.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితః

అభీతిస్తవః.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

అభీతిరిహయజ్జుషాం యదవధీరితానాం భయంభయాభయవిధా యినోజగతియన్నిదేశేస్థితాః। తదేతదతిలఙ్ఘిత దుహిణశమ్భుశక్రా

దికం రమాసఖమధీమహే క్షేమమపి రఙ్గధుర్యం మహః ॥౧॥ దయాశిశిరితా
శయా మనసి మే సదా జాగ్రతు శ్రియాధ్యుషితవక్షసశ్శ్రితమరుద్వృ
ధా సైకతాః । జగద్దురితఘస్మరా జలధిడిమ్భడమ్భస్పృశస్సకృత్ప్రణత
రక్షణప్రథితసంవిదస్సంవిదః ॥ ౨ ॥ యదద్య మితబుద్ధినా బహుళమో
హభాజా మయా గుణగ్రథితకాయవాఙ్మనసవృత్తివైచిత్ర్యతః । అత
ర్కితహితాహితక్రమ విశేషమారభ్యతే తదప్యుచితమర్చనం పరిగృ
హాణ రఙ్గేశ్వర ॥౩॥ మరుత్తరణిపావక త్రిదశనాథకాలాదయస్స్వకృత్య
మధికుర్వతే త్వదపరాధతో బిభ్యతః । మహత్యపి వజ్రముద్యతమి
వేతి యచ్ఛ్రుతి యతే తతస్త్వనఘ తద్భయం యదిహ తానకస్తావకః ॥౪॥
భవన్తమిహ యస్సుధీర్నియతచేతనా చేతనం ప్రణాయతి నమస్యతి స్మరతి
వక్తి పశ్యతి వా । గుణైకమపి వేత్తి వా తవ గుణౌఘగోష్ఠాయితుః కదా
చన కుతశ్చన క్వచన తస్య నస్యాద్భయమ్ ॥ ౫ ॥ స్థితే మనసి విగ్రహే గుణి
నిధాతుసామ్యే సతి స్మరేదఖిలదేహినాం యదిహ జాతు చిత్తాత్మజమ్ ।
తమేవ ఖలు సన్నయాత మథ దీర్ఘనిద్రావశం స్వయంవిహితసంస్మృతిర్న
యసి ధామ నైశ్రేయసమ్ ॥౬॥ రమాదయిత రఙ్గభూరమణ కృష్ణ విష్ణో
హరే త్రివిక్రమ జనార్దన త్రియుగనాథ నారాయణ । ఇతీవ శుభదాని
యః పఠతి నామధేయాని తే న తస్య యమవశ్యతా నరకపాతభీతిః కుతః ॥
౭॥ కదాచిదపి రఙ్గభూరసిక యత్ర దేశే వశీ త్వదేకనియతాశయస్త్రిద
శవన్దితో వర్తతే । తదత్ర తతపోవనం తవ చ రాజధానీ స్థిరా సుఖస్య సు
ఖమాస్పదం సుచరితస్య దుర్గం మహత్ ॥౮॥ త్రివర్గపథవర్తినాం త్రిగు
ణలంఘినో ద్వ్యోగినాం ద్విషత్ప్రమథనార్థినామపి చ రంగదృశ్యోద
యాః । స్ఖలత్సమయి కాతరీహరణజాగరూకాః ప్రభో కరగ్రహణదీ
క్షితాః కథం తే న విద్యా గుణాః ॥౯॥ బిభేతి భవభృత్ప్రభో త్వదుపదేశతీవ్రౌ
షధాత్ హదభ్యాసదుర్విషే బడిశభక్షవత్ప్రియతే । అపథ్యపరిహారధీవి
ముఖమిత్థమాకస్మికీ తమప్యపసరే క్రమాదవతి వత్సలా త్వద్దయా ॥౧౦॥
అపార్థ ఇతి నిశ్చితః ప్రహరణాదియోగస్తవ స్వయం వహసి సిర్బయ స్తద

ధిరఙ్గపృథ్వీపతే । స్వరక్షణమివాభవత్ప్రతిభటరక్షణం తావకం యదాత్థ పరమార్థవిద్విదుతమస్తరాత్మేతి తే ॥౧౧॥ లఘిష్ఠసుఖసఙ్గతైస్స్వకృతకర్మనిర్వర్తితైః కళత్రసుతసోదరానుచరబన్ధుసమ్బన్ధిభిః । ధనప్రభృతికైరపి ప్రచురభీతిభేదోత్థితైర్న బిభ్యతి కృతిం ప్రభో త్వదనుభూతిభోగార్థినః ॥౧౨॥ న వస్తుమపి శక్యతే నరకగర్భవాసాదికం వపుశ్చ బహుధాతుకం నిపుణచిన్తనే తాదృశమ్। త్రివిష్టపముఖం తథా తవ పదస్య దూరీకృతం కిమత్ర న భయాస్పదం భవతి రఙ్గపృథ్వీపతే ॥౧౩॥ భవన్తి ముఖభేదతో భయనిదానమేవ ప్రభో శుభాశుభవికల్పితా జగతి దేశకాలాదయః । ఇతి ప్రథితసాధ్వసే మయి దయిష్యసే త్వం న చేత్ క ఇత్థమనుకమ్పితాం త్వదనుకమ్పనీయశ్చ కః ॥౧౪॥ సకృత్ప్రపదనస్పృశామభయదాననిత్యవ్రతీ న చ ద్విరభిభాషసే త్వమితి విశ్రుతస్స్వోక్తిశః । యథోక్తకరణం విదుస్తవ తు యాతుధానాదయః కథం వితథమస్తు తత్కృపణసార్వభౌమే మయి ॥౧౫॥ అనుక్షణసముత్థితే దురితవారిధౌ మస్తరే యదిక్ష్వవననిష్కృతిర్భవతి సాపి దోషావిలా। తదిత్థమగతౌ మయి ప్రతివిధానమాధీయతాం స్వబుద్ధిపరికల్పితం సపది రఙ్గధుర్య త్వయా ॥౧౬॥ విషాదబహుళాదహం విషయవర్గతో దుర్జయాద్విభేమి వృజినోత్త(రాత్) రస్త్వదనుభూతివిచ్ఛేదతః । మయా నియత నాథవానయమితి త్వమర్థాపయన్ దయాధన జగత్పతే దయితరఙ్గ సంరక్ష మామ్ ॥౧౭॥ నిసర్గనిరపేక్షతా తవ పరం హసత్యాప్రియతేతర స్త్రియుగసృష్టివద్భవతి సంహృతిః క్రీడితమ్। తథాపి శరణాగతప్రణయభఙ్గభీతో భవాన్న దిష్టమిహ యద్భవేత్క్వమపి మాస్మ తజ్జహాపల్ ॥౧౮॥ కయాధుసుతవాయసస్వరదపుఙ్గవద్రౌపదీవిభీషణభుజఙ్గమవ్రజగణోష్ట్రరీషాదయః । భవత్పదసమాశ్రితా భయవిముక్తిమాపుర్యథా లభేమహి తథా వయం సపది రఙ్గధుర్య త్వయా ॥౧౯॥ భయం శమయ రఙ్గధామన్యనితరాభిలాషస్పృశాం శ్రియం బహులయ ప్రభో శ్రితవిపక్షమున్మూలయ । స్వయం సముదితం వపుస్తవ నిశామయన్తస్సదా వయం త్రికసర్వ్రతం భవవిముక్తవిస్తైవహి ॥౨౦॥ శ్రియః పరిబృఢే త్వయ్యాశ్రితజనస్య సంరక్షకే సదద్భుతగుణోదధౌ విశసమర్పితో ఽయం భరః।

ప్రతిక్షణమతః పరం ప్రథయ రఙ్గధామాధిప ప్రభుత్వమనుపాధికం ప్రథిత
హేతిభిర్హేతిభిః ॥౨౧॥ కలిప్రణిశిలీముఖైః కలితశాక్యలోకాయతైస్తురు
ష్కయవనాదిభిర్జగతి జృమ్భమాణం భయమ్ । ప్రకృష్టనిజశక్తిభిః ప్రస
భమాయుధైః పఞ్చభిః క్షితిత్రిదశరక్షకైః క్షపయ రఙ్గనాథ క్షణాత్
॥౨౨॥ దితిప్రభవదేహభిద్దహన సోమసూర్యాత్మకం తమః ప్రమథనం
ప్రభో సముదితాస్త్రబృన్దం స్వతః । స్వవృత్తివశవర్తితత్రిదశవృత్తిచక్రం
పునః ప్రవర్తయ తు ధామ్ని తే మహతి ధర్మచక్రస్థితిమ్ ॥౨౩॥ మనుప్రభృ
తిమానితే మహతి రఙ్గధామాదికే దనుప్రభవదారుణైర్దరముదీర్యమాణం
పరైః । ప్రకృష్టగుణకః శ్రియా వసుధయా చ సన్ధుక్షితః ప్రబుద్ధకరుణోద
యః ప్రశమయ స్వశక్త్యా స్వయమ్ ॥౨౪॥ భుజఙ్గమవిహఙ్గమప్రవరసైన్యనా
థాః ప్రభో త్వదీయకుముదాదయో నగరగోపుర ద్వార(గాః)పాః । అచి
న్త్యబలవిక్రమాస్త్వమివ రఙ్గ సంరక్షకా జితన్త ఇతి వాదినో జగదనుగ్ర
హే జాగ్రతి ॥౨౫॥ విధిస్త్రిపురమర్దనస్త్రిదశపుఙ్గవః పావకో యమ
ప్రభృతయోఽపి యద్విమతరక్షణే నక్షమాః । రిరక్షిషతి యత్ర చ ప్రతిభ
యం న కిఞ్చిత్తథా ప్యచిత్సనః ప్రతిభటాన్ప్రభో శమయ రఙ్గధామాధిప ॥౨౬॥
స కైటభతమోరవిర్మధుపరాగ ఝఞ్ఝామరుద్ధిరణ్యగిరిదారణస్త్రుటిత
కాలనేమిద్రుమః । కిమత్ర బహునా భజద్భువనపయోధిముష్టింధయస్త్రివిక్ర
మ భవత్క్రమః క్షిపతు మన్తు రఙ్గద్విషః ॥౨౭॥ యతిప్రవరభారతీరసభరే
ణ నీతం వయః ప్రఫుల్లపలితం శిరః పదమిహాక్షమం ప్రార్థనే । నిరస్త
రిపుసమ్భవే క్వచన రఙ్గముఖ్యే విభో పరస్పరహితైషిణాం పరిసరేషు
మాం వర్తయ ॥౨౮॥ ప్రబుద్ధగురువీక్షణప్రథితవేఙ్కటేశోద్భవామి
మామభయసిద్ధయే పఠతి రఙ్గభర్తుస్స్తుతిమ్ । భయం త్యజత భద్రమిత్యభిద
ధత్స(న)వని కేశవస్స్వయం ఘనఘృణానిధిర్గుణగణేన గోపాయతి ॥౨౯॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
అభీతిస్తవస్సమ్పూర్ణః.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవే నమః.

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమద్వేదాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

శ్రీ రఘువీరగద్యమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ।
వేదాన్తాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదాహృది॥
జయత్యాశ్రితసన్త్రాసధ్వాన్తవిధ్వంసనోదయః।
ప్రభావాన్సీతయాదేవ్యా పరమవ్యోమభాస్కరః॥

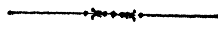
జయజయమహావీర, మహాధీరధౌరేయ, దేవాసుర సమర సమయ సముదిత నిఖిలనిర్జరనిర్ధారిత నిరవధికమాహాత్మ్య, దశవదనదమితదైవత పరిషదభ్యర్థిత దాశరథిభావ, దినకరకులకమల దివాకర, దివిషదధిపతిరణ సహచరణచతుర, దశరథచరమ ఋణవిమోచన, కోసలసుతాకుమారభావ కఞ్చుకితకారణాకార, కౌమారకేళిగోపాయిత కౌశికాధ్వర, రణాధ్వరధుర్యభవ్య దివ్యాస్త్రబృన్ద వన్దిత, ప్రణతజన విమతవిమథన దుర్లలితదోర్లలిత, తనుతరవిశిఖ వితాడనవిఘటితవిశరారుశరారుతాటకాతాటకేయ, జడకిరణశకలధరజటిల నటపతిమకుట తటనటనపటువిబుధ సరిదతిబహుళ మధుగళనలలితపదనళినరజఉపమృదిత నిజవృజిన జహదుపలతనురుచిరపరమమునివర యువతినుత, కుశికసుత కథితవిదితనవవివిధకథ, మైథిలనగర సులోచనాలోచనచకోరచన్ద్ర, ఖణ్డపరశుకోదణ్డ ప్రకాణ్డఖణ్డన శౌణ్డభుజదణ్డ, చణ్డకరకిరణ మణ్డలబోధిత పుణ్డరీకవనరుచిలుణ్టాకలోచన, మోచితజనక హృదయశఙ్కాతఙ్క పరిహృత నిఖిలనరపతివరణజనక దుహితృకుచతట విహరణ సముచితకరతల, శతకోటి శతగుణకఠిన పరశుధర మునివరకరధృత దురవనమతమనిజధనురాకర్షణ ప్రకాశిత పారమేష్ఠ్య, క్రతుహర

శిఖరికల్పక విహారౌత్సుక్యఖజగదరున్తుదజిత హరిదన్తదన్తుర దశవదన దమనకుశలదశశత భుజముఖనృపతి కులరుధిరఝరభరితపృథుతరతటాక తర్పితపితృక భృగుపతిసుగతివిహతికరనతపరుడిషుపరిఘ, అనృతభయ ముషితహృదయపితృవచనపాలనప్రతిజ్ఞావజ్ఞాతయౌవరాజ్య, నిషాదరాజసౌహృద సూచితసౌశీల్యసాగర, భరద్వాజశాసన పరిగృహీత చిత్రకూటగిరికటకతటరమ్యావసథ, అనన్యశాసనీయ, ప్రణతభరతమకుటతటఘటిత పాదుకాగ్ర్యాభిషేకనిర్వర్తిత సర్వలోకయోగక్షేమ, పిశితరుచివిహిత దురితవలమథన తనయబలిభుగనుగత సరభసశయన తృణశకల పరిపతనభయచకిత సకలసురముని బహుమతమహాస్త్రసామర్థ్య, ద్రుహిణహరవలమథన దురాలక్ష్య శరలక్ష్య దణ్డకతపోవన జఙ్గమపారిజాత, విరాధ హరిణశార్దూల, విలులిత బహుఫలమఖకలమరజనిచర మృగమృగయారమ్భసంభృత చీరభృదనురోధ, త్రిశిరశ్శిరస్త్రితయ తిమిరనిరాసవాసరకర, దూషణజలనిధి శోషణతోషిత ఋషిగణ ఘోషిత విజయఘోషణ, ఖరతర ఖరతరుఖణ్డన చణ్డపవన, ద్విసప్తరక్షస్సహస్రనలవనవిలోళన మహాకలభ, అసహాయశూర, అనపాయసాహస, మహిత మహామృధదర్శన ముదిత మైథిలీదృఢతరపరిరమ్భణవిభవ విరోపిత వికటవీరవ్రణ, మారీచ మాయామృగ చర్మ పరికర్మిత నిర్భరదర్భాస్తరణ, విక్రమయశోలాభ వికీర్తితజీవిత గృధ్రరాజ దేహదిధక్షాలక్షిత భక్తజనదాక్షిణ్య, కల్పితవిబుధభావ కబన్ధాభినన్దిత, అవన్ధ్యమహిమ మునిజనభజన ముషితహృదయ కలుషశబరీ మోక్ష సాక్షిభూత, ప్రభఞ్జనతనయ భావుక భాషితరఞ్జితహృదయ, తరణిసుత శరణాగతిపరతన్త్రీకృత స్వాతన్త్ర్య, దృఢఘటిత కైలాసకోటివికటదుందుభి కఙ్కాళకూట దూరవిక్షేపదక్షదక్షిణేతర పాదాఙ్గుష్ఠదరచలన విశ్వస్తసుహృదాశయ, అతిపృథులబహువిటపి గిరిధరణి వివరయుగపదుదయ వివృతచిత్రపుంఖవైచిత్ర్య, విపులభుజశైల మూలనిబిడపీడిత రావణ రణరణకజనక చతురుదధివిహారణ చతురకపికులపతిహృదయ విశాలశిలా

తలదారుణ దారుణశిలీముఖ, అపారపారావార పరిఖాపరివృత పర పురపరిసృతదవదహన జవనపవన భవకపివర పరిష్వంగభావిత సర్వస్వదాన, విమతసహోదరరక్షః పరిగ్రహ విసంవాది వివిధ సచివ విప్రలంభసమయ సంరమ్భ విజృమ్భిత సర్వేశ్వరభావ, సకృత్ప్రపన్న జనసంరక్షణదీక్షిత,వీర,సత్యవ్రత, ప్రతిశయనభూమికాభూషిత పయోధిపులిన, ప్రళయశిఖిపరుష విశిఖశిఖాశోషితాకూపారవారిపూర, ప్రబలరిపుకులకలహ కుతుకచటుల కపికులకరతలతూలితహృతగిరినికరసాధిత సేతుపథసీమాసీమంతిత సముద్ర, ద్రుతతరమృగపతి వరూథినీనిరుద్ధలఙ్కావరోధవేపథులాస్య లీలోపదేశ దేశిక ధనుర్జ్యాఘోష, గగనచర కనకగిరిగరిమధరనిగమమయ నిజరథగరుదనిలలవగళిత విషవదనశరకదన, అకృతచరవనచర రణ కరణవైలక్ష్యకూణితాక్షబహువిధరక్షోబలాధ్యక్షవక్షఃక(పా)వాటపాటనపటిమసాటోపకోపావలేప, కటురటదటనీటంకృతి చటుల కఠోరకార్ముక, విశంకట విశిఖవితాడన విఘటిత మకుట విహ్వల విశ్రవస్తనయవిశ్రమ సమయవిశ్రాణన విఖ్యాతవిక్రమ, కుమ్భకర్ణ కులగిరివిదళనదంభోళిభూత నిశ్శంకకఙ్కపత్ర, అభిచరణహుతవహ పరిచరణ విఘటన సరభసపరిపతదపరిమిత కపిబలజలధిలహరి కలకలరవకుపిత మఘవజిదభిహననకృదనుజసాక్షిక రాక్షసద్వంద్వయుద్ధ, అప్రతిద్వంద్వపౌరుష,త్ర్యంబకసమధిక ఘోరాస్త్రాడమ్బర,సారథిహృతరథసత్రపశాత్రవసత్యాపితప్రతాప, శితశరకృతలవన దశముఖముఖదశకనిపతన పునరుదయనిపతనదరగళితజనిత దరతరళహరిహయనయన నళిన వనరుచి ఖచితనిపతిత సురకుసుమవితతి సురభిత రథపథ, అఖిలజగదధిక భుజబలవరబల దశలపనలపనదశకల వనజనితరజనిచరయువతివిలపనవచన సమవిషయ నిగమశిఖర ముఖరముఖ సురముని వరపరిపణిత,అభిగత శతమఖ హుతవహ పితృపతి నిరృతివరుణపవన ధనదగిరిశ ముఖ సురపతి నుతిముదిత, అమితమతివిధివిదిత కథిత నిజవిభవజలధి పృషతలవ, విగత భయవిబుధ

విబోధిత పీరశయనశాయిత వానరపృతనౌఘ, స్వసమయవిఘటిత సుఘటితహృదయ సహధర్మచారిణీక, విభీషణవశంవదీకృతలఙ్కైశ్వర్య, నిష్పన్నకృత్య, ఖపుష్పితరిపుపక్ష, పుష్పకరభసగతిగోష్పదీకృతగగనార్ణవ, ప్రతిజ్ఞార్ణవతరణ కృతక్షణ భరతమనోరథసంహిత సింహాసనాధిరూఢ, స్వామిన్, రాఘవసింహ, హాటకగిరికటకలడహ పాదపీఠ నికటతటపరిలుఠిత నిఖిలనృపతి కిరీటకోటి వివిధమణిగణకిరణ నికర నీరాజితచరణరాజీవ, దివ్యభౌమాయోధ్యాధిదైవత పితృవధకుపిత మునివిహిత నృపహననకమన పూర్వకాలప్రభవ శతగుణప్రతిష్ఠాపిత ధార్మిక రాజవంశ, శుభరతభరతఖర్వితగన్ధర్వయూథ గీతవిజయ గాథాశత, శాసిత మధుసుత శత్రుఘ్నసేవిత, కుశలవ పరిగృహీత కులగాథావిశేష, విధివశపరిణమ దమరభణితి కవివరరచిత నిజచరిత నిబన్ధన నిశమనని ర్వృత సర్వజన సమ్మానిత పునరుపస్థాపిత విమానవరవిశ్రాణన ప్రీణిత వైశ్రవణవిశ్రావిత యశఃప్రపంచ, పంచతాపన్న మునికుమారక సంజీవనామృత, త్రేతాయుగప్రవర్తిత కార్తయుగవృత్తాన్త, అవికలబహుసువర్ణ హయమఖ సహస్రనిర్వహణ నిర్వర్తిత నిజవర్ణాశ్రమధర్మ, సర్వకర్మసమారాధ్య, సనాతనధర్మ, సాకేతజనపదజనిధనిక జఙ్గమతదితర జన్తుజాత దివ్యగతి దానదర్శిత నిత్యనిస్సీమవైభవ, భవతపనతాపిత భక్తజనభద్రారామ, శ్రీరామభద్ర, నమస్తే పునస్తే నమః॥ ... *

చతుర్ముఖేశ్వరముఖైః పుత్రపౌత్రాదిశాలినే।
నమస్సీతా సమేతాయ రామాయ గృహమేధినే॥
కవికథకసింహకథితం కఠోరసుకుమారగుంభగంభీరమ్।
భవభయభేషజమేతత్పఠత మహావీరవైభవం సుధియః॥
కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే।
శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాన్తగురవే నమః॥

శ్రీ యై న మః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయ నమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా శ్రీస్తుతిః.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాం సదా హృది॥

(ఈశానాం జగతోఽస్య వేఙ్కటపతేర్విష్ణోః పరాం ప్రేయసీం తద్వక్షస్స్థలనిత్యవాసరసికాం తత్క్షాన్తిసంవర్ధినీమ్ । పద్మాలఙ్కృతపాణిపల్లవయుగాం పద్మాసనస్థాం శ్రియం వాత్సల్యాదిగుణోజ్జ్వలాం భగవతీం వన్దే జగన్మాతరమ్ ॥౧॥) మానాతీతప్రథితవిభవాం మఙ్గళం మఙ్గళానాం వక్షఃపీఠీం మధువిజయినో భూషయన్తీం స్వకాన్త్యా । ప్రత్యక్షానుశ్రవికమహిమప్రార్థినీనాం ప్రజానాం శ్రేయోమూర్తిం శ్రియమశరణస్త్వాం శరణ్యాం ప్రపద్యే ॥౨॥ ఆవిర్భావః కలశజలధావధ్వరే వాపి యస్యాః స్థానం యస్యాస్సరసిజవనం విష్ణువక్షస్స్థలం వా। భూమా యస్యా భువనమఖిలం దేవి దివ్యం పదం వా స్తోకప్రజ్ఞైరనవధిగుణా స్తూయసే సా కథం త్వమ్ ॥౩॥ స్తోతవ్యత్వం దిశతి భవతీ దేహిభిస్స్తూయమానా తామేవ త్వామనితరగతిః స్తోతుమాశంసమానః । సిద్ధారమ్భస్సకలభువనశ్లాఘనీయో భవేయం సేవాపేక్షా తవ చరణయోః శ్రేయసే కస్య న స్యాత్ ॥౪॥ యత్సంకల్పాద్భవతి కమలే యత్ర దేహిన్యమీషాం జన్మస్థేమప్రళయరచనా జఙ్గమాజఙ్గమానామ్ । తత్కల్యాణం కిమపి యమినామేకలక్ష్యం సమాధౌ పూర్ణం తేజః స్ఫురతి భవతీపాదలాక్షారసాఙ్కమ్ ॥౫॥ నిష్ప్రత్యూహప్రణయఘటితం దేవి నిత్యానపాయం విష్ణుస్త్వం చేత్యనవధిగుణం ద్వన్ద్వమన్యోన్యలక్ష్యమ్ । శేషశ్చిత్తం విమలమనసాం మౌళయశ్చ శ్రుతీనాం సమ్పద్యన్తే విహరణవిధౌ యస్య శయ్యావిశేషాః ॥౬॥ ఉద్దేశ్యత్వం జననిభజతోరుజ్ఝితోపాధిగన్ధం ప్రత్యగ్రూపే హవిషి యువయోరేకశేషిత్వయోగాత్। పద్మేపత్యుస్తవ చ నిగమైర్నిత్యమన్విష్యమాణో నావచ్ఛేదం భజతి మహిమా నర్తయన్మానసం నః॥౭॥

పశ్యన్తీసు శ్రుతిషు పరితస్సూరిబృన్దేన సార్ధం మధ్యేకృత్య త్రిగుణఫలకం నిర్మితస్థానభేదమ్। విశ్వాధీశ ప్రణయినిసదా విభ్రమద్యూతవృత్తౌ బ్రహ్మేశాద్యా దధతి యువయో రక్షశారప్రచారమ్ ॥౮॥ అస్యేశానా త్వమసి జగతస్సంశ్రయన్తీ ముకున్దం లక్ష్మీః పద్మా జలధితనయా విష్ణుపత్నీన్దిరేతి। యన్నామాని శ్రుతిపరిపణాన్యేవమావర్తయన్తో నావర్తన్తే దురితపవన ప్రేరితే జన్మచక్రే ॥౯॥ త్వామేవాహుః కతిచిదపరే త్వత్ప్రియం లోకనాథం కిన్తైరన్తః కలహమలినైః కించిదుత్తీర్యమగ్నైః। త్వత్సంప్రీత్యై విహరతి హరౌ సమ్ముఖీనాం శ్రుతీనాం భావారూఢౌ భగవతి యువాం దైవతం దంపతీ నః ॥౧౦॥ ఆపన్నార్తిప్రశమనవిధౌ బద్ధదీక్షస్యవిష్ణో రాచఖ్యుస్త్వాం ప్రియసహచరీ మైకమత్యోపపన్నామ్। ప్రాదుర్భావైరపి సమతనుః ప్రాధ్వమన్వీయసే త్వం దూరోత్క్షిప్తైరివమధురతా దుగ్ధరాశే స్తరఙ్గైః ॥౧౧॥ ధత్తే శోభాం హరిమరకతే తావకీమూర్తిరాద్యా తన్వీ తుఙ్గస్తనభరనతా తప్తజామ్బూనదాభా। యస్యాం గచ్ఛన్త్యుదయవిలయై ర్నిత్యమానన్దసిన్ధా విచ్ఛావేగోల్లసితలహరీ విభ్రమవ్యక్తయస్తే ॥౧౨॥ ఆసంసారం వితతమఖిలం వాఙ్మయం యద్విభూతిర్యద్భ్రూభఙ్గాత్కుసుమధనుషః కిఙ్కరో మేరుధన్వా। యస్యాం నిత్యం నయనశతకైరేకలక్ష్యో మహేన్ద్రః పద్మే తాసాం పరిణతిరసౌ భావలేశైస్త్వదీయైః ॥౧౩॥ అగ్రే భర్తుస్సరసిజమయే భద్రపీఠే నిషణ్ణామమ్భోరాశేరధిగతసుధాసమ్ప్లవాదుత్థితాం త్వామ్। పుష్పాసారస్థగితభువనైః పుష్కలావర్తకాద్యైః క్లృప్తారంభాః కనకకలశైరభ్యషించన్గజేన్ద్రాః ॥౧౪॥ ఆలోక్య త్వామమృతసహజే విష్ణువక్షస్స్థలస్థాం శాపాక్రాన్తాశ్శరణమగమన్సావరోధాస్సురేన్ద్రాః। లబ్ధ్వాభూయస్త్రిభువనమిదం లక్షితం త్వత్కటాక్షైస్సర్వాకారస్థిరసముదయాం సంపదం నిర్విశన్తి ॥౧౫॥ ఆర్తత్రాణవ్రతిభిరమృతాసారనీలామ్బువాహైరమ్భోజానాముషసి మిషతామన్తరఙ్గైరపాఙ్గైః। యస్యాం యస్యాం దిశి విహరతే దేవి దృష్టిస్త్వదీయా తస్యాం తస్యామహమహమికాం

తన్వతేసమ్పద్యోఘాః ॥౧౮॥ యోగారమ్భత్వరితమనసో యుష్మదైకాన్త్యయుక్తం ధర్మం ప్రాప్తుం ప్రథమమిహ యే ధారయన్తే ధనాయామ్। తేషాం భూమేర్ధనపతిగృహాదమ్బరాదమ్బుధేర్వా ధారా నిర్యాన్త్యధికమధికం వాఞ్ఛితానాం వసూనామ్ ॥౧౭॥ శ్రేయస్కామాః కమలనిలయే చిత్రమామ్నాయవాచాం చూడాపీడం తవ పదయుగం చేతసా ధారయన్తః। ఛత్రచ్ఛాయా సుభగశిరసశ్చామరస్మేరపార్శ్వాః శ్లాఘాశబ్దశ్రవణముదితాః స్రగ్విణస్సఞ్చరన్తి ॥౧౮॥ ఊరీకర్తుం కుశలమఖిలం జేతుమాదీన్ అరాతీన్ దూరీకర్తుం దురితనివహం త్యక్తుమాద్యామవిద్యామ్। అమ్బ స్తమ్బావధికజననగ్రామసీమాన్తరేఖామాలమ్బన్తే విమలమనసో విష్ణుకాన్తే దయాం తే ॥౧౯॥ జాతాకాంక్షా జననియవయోరేకసేవాధికారే మాయాలీఢం విభవమఖిలం మన్యమానాస్తృణాయ। ప్రీత్యై విష్ణోస్తవ చ కృతినః ప్రీతిమన్తో భజన్తే వేలాభఙ్గప్రశమనఫలం వైదికం ధర్మసేతుమ్ ॥౨౦॥ సేవే దేవి త్రిదశమహిళామౌళిమాలార్చితం తే సిద్ధిక్షేత్రం శమితవిపదాం సంపదాం పాదపద్మమ్। యస్మిన్నీషన్నమితశిరసో యాపయిత్వా శరీరం వర్తిష్యన్తే వితమసి పదే వాసుదేవస్య ధన్యాః ॥౨౧॥ సానుప్రాసప్రకటితదయైస్సాన్ద్రవాత్సల్యదిగ్ధైరమ్బస్నిగ్ధైరమృతలహరీలబ్ధసబ్రహ్మచర్యైః। ఘర్మే తాపత్రయవిరచితే గాఢతప్తం క్షణం మామాకిఞ్చన్యగ్లపితమనఘైరార్ద్రయేథాః కటాక్షైః ॥ ౨౨ ॥ సమ్పద్యన్తే భవభయతమీభానవస్త్వత్ప్రసాదాద్భావాస్సర్వే భగవతి హరౌ భక్తిముద్వేలయన్తః। యాచే కిం త్వామహమతిభయశ్శీతలోదారశీలాన్భూయో భూయో దిశసి మహతాం మఙ్గలానాం ప్రబన్ధాన్ ॥౨౩॥ మాతా దేవి త్వమసి భగవాన్వాసుదేవః పితా మే జాతస్సోఽహం జననియువయోరేకలక్ష్యం దయాయాః। దత్తో యుష్మత్పరిజనతయా దేశికైరప్యతస్త్వం కిం తే భూయః ప్రియమితి కిల స్మేరవక్త్రా విభాసి ॥౨౪॥ కల్యాణానామవికలనిధిః కాపి కారుణ్యసీమా నిత్యామోదా నిగమవచసాం మౌళిమన్దారమాలా। సమ్పద్దివ్యా మధువిజ

యినస్సన్నిధత్తాంసదామె సైషాదేవీసకలభువన ప్రార్థనాకామధేనుః॥ ౨౫॥ ఉపచితగురుభక్తేరుత్థితం వేఙ్కటేశా త్కలికలుషనివృత్త్యై క ల్ప్యమానంప్రజానామ్ । సరసిజనిలయాయాస్తోత్రమేతత్పఠంతస్సకల కుశలసీమాసార్వభౌమాభవన్తి॥ ... ... ॥౨౬॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు శ్రీస్తుతిస్సమ్పూర్ణా.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా

గరుడపఞ్చాశత్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

ఆజ్ఞేమ్నాయానన్దముఖ్య శ్రుతిశిఖరమిళ ద్దణ్డకం గణ్డపూర్వం ప్రాగేవా భ్యస్య షట్సుప్రతిదినమనఘన్యస్తశుద్ధాస్త్రబన్ధాః । పక్షివ్యత్యస్తపక్ష ద్వితయముఖపుటప్రిస్ఫుటోదారతారంమన్త్రం గారుత్మతంతంహుతవ హదయితాశేఖరంశీలయామః ॥౧॥ వేదస్యార్ధాధిరూఢోబహిరబహిర భివ్యక్తిమభ్యేతియస్యాం సిద్ధిస్సాం కర్షణీసా పరిణమతియయాసాపవ గ్గశ్రీసగ్గా । ప్రాణస్య ప్రాణమన్యం ప్రణిహితమనసో యత్రనిర్ధార యన్తి ప్రాచీసాబ్రహ్మవిద్యాపరిచితగహనా పాతుగారుత్మతీనః ॥౨॥ నేత్రంగాయత్రమూచేత్రివృదితిచశిరో నామధేయంయజూంషిచ్ఛన్దాంస్య ఙ్గానిధిష్ణ్యాన్యభిరజనిశఫై ర్యస్యగమోవామదేవ్యమ్ । యస్యస్తోమా త్మనోసౌ బృహదితరగరుత్తాదృశామ్నాత పుచ్ఛస్స్వచ్ఛంన్యాసగర్భప్ర సూతాచ్ఛ్రుతిశతశిఖరాభిష్టుతాత్మాగరుత్మాన్ ॥౩॥ యోయంధత్తేస్వ నిష్ఠం వహనమపివరస్ఫూర్తిలోమేన యస్మైస్మయస్తాద్యస్యాహవిశ్రీర్విద ధతిభజనంయత్రమత్రేసనన్తపారాయోదేవస్సత్త్వంహరిగరుడభిదాకల్పి

తాఽఽహోహవాహాసా వ్యాప్యావ్యాప్యాత్మభవ్యస్సవిశతు శకునిబ్రహ్మసబ్రహ్మ
తాం నః ॥౪॥ ఏకోఽపిస్సన్ద్వితీయస్త్రిచతురవిదితం పఞ్చవర్ణం రహస్యం
షాడ్గుణ్యస్మేరసప్తస్వరగతిరణిమాద్యష్టసమ్పన్నవాత్మా । దేవో దర్వీ
కరారిర్దశశతనయనారాతిసాహస్రిలక్ష్మీ విక్రీడత్పక్షకోటిర్విఘటయ
తు భయం వీతసఙ్ఖ్యోదయో నః ॥౫॥ సత్యాద్యైస్సాత్వతాది ప్రథిత
మహిమభిః పఞ్చభిర్వ్యూహభేదైః పంచాభిఖ్యోనిరున్ధన్ భవగరళభ
వం ప్రాణినాం పఞ్చభావమ్ । ప్రాణాపానాదిభేదాత్ప్రతితనుమరు
తో దైవతం పఞ్చవృత్తేః పఞ్చాత్మా పఞ్చధాసౌ పురుష ఉపనిషద్ఘోషిత
స్తోషయేన్నః ॥౬॥ శ్లిష్యద్భోగీన్ద్రభోగే శ్రుతిసకరసధా మూర్త్తిభేస్వ
కీయే వర్ణవ్యక్తిర్విచిత్రాణి పరికలయతి యో వక్త్రబాహూరుపాదైః।
ప్రాణస్సర్వస్య జన్తోః ప్రకటితపరమబ్రహ్మభావస్స ఇత్థం శ్లేశం ఛిన్దన్నగే
శస్సపది విపది నస్సన్నిధిం సన్నిధత్తామ్ ॥౭॥ అగ్రే తిష్ఠన్నదగ్రో మణి
ముకురఇవానన్యదృష్టేర్మురారేః ప్రాయోన్మాయాభుజఙ్గీ విషమవిష
భయాద్గాఢమస్మాన్ముత్రాణ్ । తుష్యత్యోత్రాద్రిపాథస్సహభవగరళస్స
ర్శశంకీసశంకే చ్ఛాయాం ధత్తే యదీయాం హృది హరిహృదయారోహ
ధన్యో మణీన్ద్రః ॥ ... ...

ఇతి గరుడపఞ్చాశతి పఞ్చవ్యూహవర్ణకః ప్రథమః.

ఆహర్తారం సుధాయా దురధిగమమహాచక్రదుర్గస్థితాయా జేతా
రం వజ్రపాణేస్సహవిబుధగణైర్నాహవే బాహువేగాత్। విష్ణోస్సమ్ప్రి
యమాణో వరవినిమయతో విశ్వవిఖ్యాతకీర్తిం దేవం యాసూత సాసౌ
దిశతు భగవతీ శర్మ దాక్షాయణీ వః ॥౯॥ విత్రాసాద్వీతిహోత్రం ప్రథమ
మధిగతైరన్తికే మన్దధామ్నా భూయస్తేనైవ సార్ధం భయభరతరళైర్వ్యా
కృతో దేవబృన్దైః। కల్పాన్తక్షోభదక్షం కథమపి కృపయా సంక్షిపన్ధామ
చణ్డం భిత్వాణ్డం నిర్జిహానో భవభయమిహ నః ఖణ్డయత్వణ్డజేన్ద్రః ॥౧౦॥
క్షుణ్ణక్షోణీధరాణి క్షుభితచతురకూపారమవ్యగ్రరుత్తి త్రుట్యత్తారా
సరాణి స్ఫుటితవిబుధస్థానకాని క్షిపేయుః । పాతాళబ్రహ్మసౌధావధి

విహితముధావర్తవాన్యస్మదార్తిం బ్రహ్మాణ్డస్యాన్తరాళే బృహతి ఖగప
తేరర్భకక్రీడితాని ॥౧౧॥ సంవిచ్ఛత్త్రం దిశంత్యా సహ విజయచమూ
రాశిభిః ప్రీణయంత్యా సంబధ్నంత్యా తనుత్రం సుచరితమశనం పక్షి
ణం నిర్దిశన్త్యా। వినోఽస్మద్దైన్యతేయో నుదతు వినతయా క్లృప్తరక్షావిశే
షః కద్రూసఙ్కేతదాస్యక్షపణపణసుధాలక్ష్యభైక్షం జిఘృక్షుః ॥౧౨॥
విక్షేపైః పక్షతీనామనిభృతగతిభిర్వ్యాదితవ్యోమతుర్యో వా
చాలామ్భోధివీచీవలయవిరచితాలోకశబ్దానుబన్ధః । దిక్కన్యాకీర్య
మాణక్షరదుడునికరవ్యాజలాజాభిషేకో నాకౌకస్సార్థధాయగచ్ఛన్నర
కమపి సమే నాగహన్తా నిహన్తు ॥౧౩॥ ఋక్షాక్షక్షేపదక్షో మిహిర
హిమకరోత్తాళతాళాభిఘాతీ వేలావాః కేళిలోలో వివిధఘనఘటా క
న్తుకాఘాతశీలః । పాయాన్నః పాతకేభ్యః పతగకులపతేః పక్షవిక్షేప
జాతో వాతః పాతాళహేలాపటహపటురవారబ్ధసంరమ్భధీరః ॥౧౪॥
కింనిర్ఘాతః కిమర్కః పరిపతతి దివః కింసమిద్ధోఽయమౌర్వః కింస్విత్కాలార్త
స్వరాద్రిర్నను విదితమిదం వ్యోమవర్త్మా గరుత్మాన్ । ఆసీదత్యాజిహీ
ర్షత్యభిపతతి హరత్యత్తి హా తాత హాఽమ్బేత్యాలాపోద్యత్తభిల్లాకులజఠర
పుటః పాతు నః పత్త్రినాథః ॥౧౫॥ ఆసృక్స్వాదైరసృగ్భిర్ద్రుముపశమత్సృ
షా శాతనీశాతదంష్ట్రాకోటీలోటత్కరోటీపికటకటకటారావఘో
రావతారా । భిన్ద్యాత్సార్ధం పుళిన్ద్యా సపది పరిహృతబ్రహ్మగా జిహ్మగా
రేయుద్వేల్లద్భిల్లపల్లీనిగరణకరణాపారణా కారణాన్నః ॥౧౬॥ స్వచ్ఛ
న్దస్వర్గిబృన్దప్రథమతమమహోత్పాతనిర్ఘాతఘోర స్వాన్తధ్వాన్తం
నిరుద్ధ్యాపృతధరణిపయోరాశిరాశీవిషారేః । ప్రత్యుద్యద్భిల్లపల్లీభట
రుధిరసరిల్లోలకల్లోలమాలాహాలానిర్వేశహేలాహలహలబహులో
హర్షకోలాహలో నః ॥౧౭॥ సాన్ద్రక్రోధానుబద్ధాత్సరసినఖముఖక్షేపా
దవేగణ్డశైలే తుణ్డాగ్రే కన్దరన్ధ్రే తదను చ జఠరే నిర్విశేషం యుయు
త్సా । అవ్యాదస్మాన్ భవాద్విదితనఖరశ్రేణిదంష్ట్రాభిఘాతాజీవగ్రా
హం గృహీత్వా కమఠకరటినౌ భక్షయన్ పక్షిమల్లః ॥౧౮॥ అల్పః కల్పా

న్తలీలానటమకుటసుధా సూతిభిర్గో బహూనాం నిస్సారస్త్వద్భుజా
ద్రేరనుభవతుముధా మన్థనం హ్యేషసిన్ధుః। రాకాచన్ద్రస్తురాహో
స్స్వమితికథయతః ప్రేక్ష్య కద్రూకుమారాన్నన్తర్హాసంఖగేన్ద్రస్స
పదిహృతసుధస్త్రాయతామాయతాన్నః ॥౧౯॥ ఆహారాదభ్యర్థితైరా
వణమమితజవో దక్షుధశ్చైవశ్రీవసరం జాతక్షోభం విమథ్నన్నిశిది
శిఃవిషద్వాహినీకంతిణశ్శేన। భ్రామ్యన్సవ్యాపసవ్యం సుమహతిమిషతిస్వ
ర్గిసార్థేసుధార్థం ప్రేఖన్నేత్రత్రియంనః ప్రకటయతుచిరం పక్షవాత్
మంథశైలః ॥౨౦॥ అస్థానేష్వగ్రహాణా మనియతవిహితానన్తవక్రా
తిచారా విశ్వోపాధివ్యవస్థావిగమవిలుళిత ప్రాగవాగాదిభేదాః। ద్వ
త్రాస్సత్రాముఖత్తగ్రహకలహవిధా చణ్డజేన్ద్రస్యచణ్డాః పక్షోత్క్షేపా
విపక్షక్షపణసరభసాశ్శర్మమే నిర్మిమీరన్॥ ౨౧॥ తత్తత్ప్రత్యర్థిసారా
వధివిహితమృషారోషగన్ధోరుషాం ద్వైరేకకక్రీడనైస్తైస్సురపతిసుభ
ట్టైరక్షితోరక్షితాన్నః। అన్యోన్యాబద్ధబద్ధ్యాపహరణవిహితా మన్దమా
త్సర్యతుఙ్గైరఙ్గైరేవస్వకీయైరహమహమికయా మానితో వైనతే
యః ॥ ౨౨ ॥ అస్తవ్యోమాన్తమన్తర్హితనిఖిలహరిన్మణ్డలం చణ్డభానో
ర్ఘుణ్టాకైర్యైరకాణ్డే జగదఖిలమిదంశర్వరీవర్వరీతి। ప్రేంఖోళత్స్వర్గ
గోళస్థలముడునికరస్తబ్ధబన్ధాన్నిరున్ధన్ రంహోభిస్తైస్స్వదర్పం హాహా
రతుతరళితబ్రహ్మసద్మాగరుత్మాన్ ॥౨౩॥ యస్యావజ్ఞేసజ్జరాంత ర్గరుద
నిలలవస్తమ్భితేజమ్భశత్రౌ కుణ్ఠాస్త్రేసన్నకంఠం ప్రణయతి పవమే
పక్షలేశంబిదేశ। సోస్మాకం సన్నిధత్తాం సురపతి పృతనాద్వన్ద్వయు
ద్ధైకమల్లో మాఙ్గళ్యం వాలఖిల్యద్విజవరతపసాం కోపిమూర్తోవివర్తః॥
౨౪॥ రుద్రాన్విద్రావ్యసేన్ద్రాన్స్మితవహసహితం గన్ధవాహంగృహీత్వా
కాలంసిప్త్వాల్యధూతాంబుభితిధనపతీ పాశినం క్లేశయిత్వా। సర్పా
ణాంచాత్మికానా మమృతమయపణ ప్రాపణ ప్రాప్తిదక్షో నిర్బాధం
క్వాపిసర్పన్నపహరతుహరే రౌపవాహ్యోమదంహః ॥ ॥౨౫॥

ఇతి గరుడపఞ్చాశతి అమృతాహరణవర్ణకో ద్వితీయః.

భుగ్నభ్రూర్భ్రుకుటీభృద్భ్రమదమితగరుత్క్షోభితక్ష్మాన్తరిక్షశ్చక్రాక్షేపవక్రతుణ్డః ఖరతరనఖరః క్రూరదంష్ట్రాకరాళః । పాయాదస్మానపాయాద్భయభరవిగళద్దందశూకేంద్రశోకశ్వాసైస్సంక్రన్దనాది ప్రతిభటపృతనాక్రన్దనస్స్యన్దనేంద్రః ॥౨౬॥ అర్యత్రాణాధుర్యయోక్త్రగ్రహణభయభృతా సాంత్వితోఽనూరుబన్ధాత్ ఉద్దణ్డజ్యాం జిఘృక్షేదితి చకితధియా శఙ్కితశ్శఙ్కరేణ । తత్పేకల్పేతమాత్రే మతిహితహరిణా వ్యాదరేణానునీతః పక్షీన్ద్రస్త్రాయతాం నః ఫణధరమహిషీపత్రభఙ్గాపహారీ ॥౨౭॥ ఛాయాం తార్క్ష్యస్య హీనాం ఫణమణిముకురశ్రేణివిస్పష్టబింబాం స్త్రీణాం పేటీ ధృతస్వప్రతికృతి మనసా ప్రేక్ష్య జాతానుకమ్పః। తేషాం దృష్ట్వాథ చేష్టాం ప్రతిగరుడగణాశంకయా తుంగరోషస్సర్పం దర్పోద్ధతో నశ్శమయతు దురితం సర్పసంతానహన్తా ॥౨౮॥ ఉచ్ఛ్వాసప్రాకృష్టతారాగణఘటితమ్ వృత్తికా కల్పశిల్పి పక్షవ్యాధూతపాథోనిధికుహరగుహాగర్భదత్తావగాహః । దృష్టిదంష్ట్రాగ్రదూతీ పృథుషఫణభృతాం ప్రేషయన్నుత్తమాఙ్గే ష్వంగైరఙ్గం నిరుంధన్నవతు విపతి ఘగపత్రిణామగ్రణీర్నః ॥౨౯॥ ఆవేధస్స్వాధశ్శృఙ్గాదనుపతతగతే రాంభుజఙ్గేన్ద్రలోకాచ్ఛ్రేణీబన్ధం వితన్వన్ క్షణపరిణమితాలాతపాత్రప్రకారః। పాయాన్నః పుణ్యపాపప్రచయమయపునర్గర్భకుమ్భీనిపాతాత్ పాతాళస్యాన్తరాళే బృహతి ఖగపతేస్స్వైర్విఘాతో నిపాతః ॥౩౦॥ ప్రత్యగ్రాకీర్ణతత్తత్ఫణమణినికరే శంకులాకోటివక్త్రం తుణ్డాగ్రం సంక్షుణ్ణువానః కులగిరికఠినే కర్పరే కూర్మభర్తుః। పాతాళక్షేత్రపక్వద్విరసనపృతనాశాలివిచ్ఛేదశాలీ శైలేంనస్సత్తుశైలీలఘిమదరభస స్సాతు సాధ్వీం సుపర్ణః ॥౩౧॥ పర్యస్యత్పన్నగీనాం యుగపదసమయా నర్భకాణ్డగర్భకోశాద్భ్రష్టా స్తమ్భప్రకమ్పవ్యతిషజదఖిలోదన్వదున్నిద్రఘోషం । చక్షుశ్చక్షుశ్శ్రుతీనాం సపది బధిరయత్పాతు పత్రేశ్వరస్య క్షిప్రక్షిప్తక్షమాభృత్క్షణఘటితనభస్స్ఫోటమాస్ఫోటితం నః ॥౩౨॥ తోయస్కన్ధోనసిన్ధోస్సమఘటితమిథః పక్షవిక్షేపభిన్నః పాతాళం సంప్రవిష్టం పృథుని చ వినతేరశ్మి

ఖి స్తిగ్మరశ్మేః । తావద్గ్రస్తాహివక్త్రక్షరిత విషమషీ వజ్ర-కస్తూరి కాంకగ్రత్యాయాతస్స్వయూథ్యైర్వ్యసృజత ఇతి విదితః పాతు పక్షీశ్వరో నః ॥౩౩॥ బద్ధస్పర్ధైరివ స్వైర్బహుభిరభిముఖై రేకకంఠం స్తువానై స్తద్విశ్వోపకార ప్రణయిసురగణ ప్రార్థిత ప్రాణరక్షే । పాయాన్నః ప్రత్యహం తే కిమపి విషహరం ప్రేషయామీతి భీతే సన్ధిత్సౌ సర్పరాజే సకరుణమరుణానన్తరం ధామ దివ్యమ్॥ ౩౪॥ క్ష్వేళ్యస్త్రాశరక్రూరాక్షం క్ష్వేదనఘనతరా స్పృక్ఛటాశీధుగన్ధం నిర్గ్నైకైకకాపికీర్ణం విషయమపరతో మణ్డితం రత్నఖణ్డైః । అధ్యారూఢైస్స్వవారే వ్యహమహమికయావధ్యవేషం దధానైః కాలేఖేలన్భుజఙ్గైః కలయతు కుశలం కాద్రవేయాన్తకో నః ॥ ... ... ॥౩౫॥

ఇతి గరుడపఞ్చాశతి నాగదమనపర్వక స్తృతీయః.

వామే వైకుణ్ఠశయ్యా ఫణిపతికటకో వాసుకిర్బ్రహ్మసూత్రో రక్షేన్న స్తక్షకేన గ్రథితకటితట శ్చారుకార్కోటహారః । పద్మం కర్ణేపదస్య ప్రథిమవతి మహాపద్మమన్యత్ర బిభ్రచ్చూడాయాం శంఖపాలం గుళికమపి భుజే దక్షిణే పక్షిమల్లః ॥౩౬॥ వక్త్రాభస్వస్తికాగ్ర స్ఫురదరుణశిఖాదీప్తరత్నప్రదీప్తై ర్బధ్నద్భిస్తాపమన్యైర్బహుళవిషమషీ గన్ధతైలాభిపూర్ణైః । నిత్యం నీరాజనార్థైర్నిజఫణఫలకై ఘూర్ణమానాసితూర్ణం భోగై రాపూరయేయు ర్భుజగకులరిపో ర్భూషణానీషణాన్నః ॥౩౭॥ అఙ్గప్రత్యఙ్గలీనామృతరసవిసర స్వర్ణలోభాదవాన్త స్త్రాసాద్ధ్రాసానుబన్ధాదివ సహజమిథో వైరిశఙ్కా త్తరఙ్గాత్ । ముద్రాగాఢోపగూఢోచ్ఛ్వసననిబిడితస్థానయోగాదివాస్మ ద్భద్రాయస్యుర్భుజఙ్గో భగవతి గరుడే గాఢతాం గూఢపాదః ॥౩౮॥ కోటీరే రత్నకోటి ప్రతిఫలితతయా నైకధాభిన్నమూర్తి ర్వల్మీకస్థానస్వయూథ్యానభిత ఇవ నిజైర్వేష్టనైః క్లప్తరక్షః । క్షేమం నస్సాతు హేమాచలవిధృతశరన్మేఘలేఖానుకారీ రోచిష్మాన్ బాలచూడామణి రురగరిపో రేషచూడాభుజఙ్గః ॥ ౩౯ ॥ ధాత్రీయుగకర పాశ ద్యుతి పరిభవన వ్రీళయేవ స్వభోగం సంక్షిప్యా

శ్నన్సమీరంధరవినతముఖో నిశ్వసన్మన్దమన్దమ్ । ఆసీదగ్నేణాభి త్రిప్రతిఫలి నమిషా త్వాం వ్వపిగూఢంవివత్సుః క్షిప్రంద్రోషాహాక్షిపేన్నగ ఖగపతికుహనా కుణ్డలగకణ్డలీన్నః ॥౪౦॥ వాలాగ్రగ్రన్థిబన్ధగ్రథిత పృథుశిరో రత్నసన్దర్శనీయో ముక్తాశుభ్రోదరాభో హరిమణిశకల శ్రేణిదృశ్యేత రాంశః । విష్వగ్గర్మ్యాళిధారా ప్రణకిణవిషమో త్తంభన స్తబ్ధవృత్తి ర్వ్యాళాహారస్యహ్రాద్యో హరతుసమదఘుంహారదర్వీకరేన్ద్రః ॥౪౧॥ వైకక్ష్యస్రగ్విశేషచ్ఛురణపరిణమ చ్ఛత్రబన్ధానుబన్ధో వక్షఃపీఠాధిరూఢో భుజగదమయితు ర్బ్రహ్మసూత్రాయమాణః । అశ్రాన్తస్వైరని ద్రావిరచితవివిధోచ్ఛ్వాసనిశ్వాసవేగా త్త్వామోచ్ఛాసనాకృతిర్నగకలప యతదురితం కోపికదూకుమారః ॥౪౨॥ శ్లిష్యద్రుద్రాసుకీర్తి స్తనతటఘుసృణాలేపసంక్రాన్తసారస్ఫారామోదాభిషేకోన్నమిత పృథుఫణాచక్రవాళాభిరామః । ప్రాయగ ప్రియగవటీర ద్రుమవిటపధియా శ్లిష్టవక్షస్థబాహు ర్వ్యాహాన్యాదస్మదీయం వృజిన భరమసౌ బృన్దశోదన్దశూకః ॥౪౩॥ గ్రస్తాన సర్విష్టా స్ఫణిన ఇవ తుచా గాఢమాశ్లిష్య దుగ్ధక్ష్యౌత్కుణ్ణానేకస్య బన్ధా క్షుధమివ కుపితగ పీడయన్వేష్టనేన । వ్యాళస్త్వార్క్ష్యోదరస్థో విపులగళగుహావాహిఫూత్కారవాత్యా పౌనః పున్యేనహాన్యాత్పునరుదరగుహా గేహవాస్తవ్యతాంనః॥ ౪౪॥ గాఢాసక్తోగరుత్మత్కటితటనికటే రక్తచణ్డాతకాంకే ఫకఫత్కాంచీ మహామ్నాఫణమణిమహసా లోహితాఙ్గో భుజఙ్గః । సత్తాసాంసిద్ధికంనస్స పదిబహువిధం కర్మబన్ధంనిరుంధ్యా ద్విన్ధ్యాద్యాద్రిలీనసత్వ్యా ఘనఘటిత తటిత్కాన్తిచాతుర్యధుర్యః ॥ ... ... ॥౪౫॥

ఇతి గరుడపఞ్చాశతి పరిష్కారవర్ణకశ్చతుర్థః.

వేగోత్తానంవితానం వ్యజనమనుగుణం వైజయన్తీజయన్తీ మిత్రం నిత్యాభ్యమిత్రంయుధివిజయరథో యుగ్యయోగానపేక్షః । దాసోని ష్పర్యుదాసో దనుతనయభిదోనిస్సహాయస్సహాయో దోర్ధూమేతాస్మదీయం దురితమధరితారాతిపక్షైస్స్వపక్షైః ॥౪౬॥ ఉత్క్షేదక్షా న్తతక

స్పృష్టలతివలజీతగకఞ్జరగఞ్జరిత్రిః క్లాన్తోద్ధాతుశ్శకున్తోఽనుగ ఇతి వ
యయా సామిరుద్ధస్య వోఽపి। గ్రాహగ్రస్తద్విపేన్ద్రక్షితభయచకితా కుణ్ఠ
వైకుణ్ఠచిన్తా నాసీద్గోదారమూర్తిః స్వరకవిహతయే స్తాద్విహఙ్గేశ్వరో
నః ॥౪౭॥ వేగోద్వేలస్సువేలే కిమిదమితి మిథో మన్త్రితో వానరేన్ద్రై-
ర్ధ్యాయామానుష్యలీలామభినయతి హరౌ లబ్ధసేవావిశేషః। వైదేహీ
కర్ణపూరస్తబకసురభిణా యస్సమాశ్లేషి దోష్ణా తృష్ణాపారిప్లవానాం
స భవతు గరుడో దుఃఖపారిప్లవో నః ॥౪౮॥ దుగ్ధోదన్వత్ప్రభూత స్వక
మహిమపృథు ద్విష్ణనాకృష్ణసామ్నా పిఞ్ఛాకల్పానుకల్పస్సమఘటిత
దృఢో యత్ప్ర(వి)తిష్ఠగకిరీటః। వీరో వైరోచనాస్త్రవ్రణకిణగుణితోదగ్రి
నిర్ఘాతఘాతస్సఞ్జాతం సర్పఘాతీ స హరతు మహతామస్మదత్యాహి
తానామ్ ॥౫౦॥ భిన్ధ్యాత్సంవర్తసన్ధ్యాఘనపటలకనత్పక్షవిక్షేపహే
లా వాతూలాస్ఫాలతూలాచలనిచయతులామేయదైతేయలోకః। ఆ
స్తాం తైస్తైగకర్మపాకైరభిగతమహితానీకమప్రత్యనీకైర్దివ్యం దివ్యాపదా
నైర్దనుజవిజయినో వైజయన్తీశకున్తః ॥౫౦॥ యత్పక్షస్థా త్రివేదీ త్రి
గుణజలనిధిర్లఙ్ఘ్యతే యద్గుణజ్ఞైర్వర్గస్త్రైవర్గికాణాం గతిమిహ లభతే
నాథవద్యత్సనాథః। త్రైకాల్యోపస్థితత్వాత్త్రియుగనిధిరఘూత్త్రాయియ
తా దాయతాన్నస్త్రాతానేకత్రిధామ్నస్త్రిదశరిపుచమూమోహనో
వాహనేన్ద్రః ॥౫౧॥ సైకాం పఞ్చాశతం యామతనుత వినతానన్దనం నన్ద
యిష్యన్ కృత్వా మాలాం తదాఙ్కాం కవికథకఘటాకేసరీ వేఙ్కటేశః।
తామేతాం శీలయన్తశ్శమితవిషధరవ్యాధిదైవాధిపీడాః కాంక్షాపా
రస్త్యలాభాః కృతమితరఫలైస్తార్క్ష్యకల్పా భవన్తి॥ ॥౫౨॥

ఇతి గరుడపంచాశతి అద్భుతవర్ణకః పఞ్చమః.

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
గరుడపంచాశత్సమ్పూర్ణా.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవే నమః.

శ్రీ హై నమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్
దివ్యదేశమఙ్గళాశాసన పఞ్చకమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

విధివిహితసపర్యాం వీతదోషానుషఙ్గా ముపచితధనధాన్యాముత్స
వైస్త్వ్యానహర్షామ్ । స్వయముపచినునిత్యం రఙ్గధామన్స్వరక్షాం శమి
విమతపక్షాం శాశ్వతీం రఙ్గలక్ష్మీమ్ ॥౧॥ ప్రశమితకలిదోషాం ప్రాజ్య
భోగానుబన్ధాం సముచితగుణజాతాంసమ్యగాచారయుక్తామ్ | శ్రితజ
నబహుమాన్యాం శ్రేయసీంవేఙ్కటాద్రౌ శ్రియముప చినునిత్యం శ్రీనివా
సత్వమేవ ॥౨॥ వరదవిరచయత్వం వారితాశేషదోషాం పునరుపచితపు
ణ్యాం భూషితాం పుణ్యకోట్యామ్। సితముదితమనోభిస్తావకైర్నిత్యసే
వ్యాం హతరిపుజనయోగాం హస్తిధామ్నస్సమృద్ధిమ్ ॥ ౩ ॥ నవనవబ
హుభోగాం నాథ నారాయణత్వం విరచయదురితౌఘైస్త్వామనాఘ్రా
తగన్ధామ్ । సహజ సులభదాస్యైస్సద్భి రభ్యర్థనీయాం యతిపతి
బృథహృద్యాం యాదవాద్రేస్సమృద్ధిమ్ ॥౪॥ శ్రీరఙ్గద్విరదవృషాద్రిపూ
ర్వకేషు స్థానేషుస్థిరవిభవా భవత్సపర్యా । ఆకల్పంవరదవిఘాతవైరి
పక్షా భూయస్స్యాద్భవదనుకమ్పయైవ భూయాత్ ॥ ॥౫॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
దివ్యదేశమఙ్గళాశాసన పఞ్చకమ్
సమ్పూర్ణమ్.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః॥

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

హ రి ది న తి ల క మ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

నిత్యేకామ్యేచధర్మే నియమగుణవిధి ప్రాప్తమార్గేనిజానా మాజ్ఞా
నుజ్ఞాక్రమే తద్వ్యవహరణముపధీ కృత్యగోపాయతేయః । తస్మిన్కస్మిం
శ్చిదాద్యే హరిదినతులసీ ద్వాదశీభిః ప్రసాద్య భద్రాణా మేకసేతౌ
భవతుభగవతి శ్రీసఖేభావనానః ॥౧॥ త్రేధాధిక్యాదిభేదా ద్భవతితున
వధా తాదృశీద్వాదశీత చ్ఛుద్ధావిద్ధేతిచాష్టా దశతను రుదితా సద్భిరే
కాదశీసా । ఆద్యాయాముత్తరత్ర వ్రతవిధిరుభయోస్స్యాద్వ్యవస్థా
ఽథషట్సుప్రోచ్యాంద్వంద్వేసతుర్యే పరమిహనియతిస్స్యాత్త్రికే న్త్యత్రి
కేప్రాక్ ॥౨॥ ద్వాదశ్యుక్తాసుధాత్మా విషమితిదశమీ ద్వ్యాసస్వఙ్గేకాద
శీసా గ్రాహ్యాధిక్యేసుధాయా ఇతిజగదురిమా మాహురేకే సకామే।
వృద్ధద్వాదశ్యభావే త్వియమితిచ కలా ద్వంద్వమేకాపి వృద్ధి స్సందిగ్ధ
తూత్తరస్యాం వ్రతముపవసనం పారణోక్తాపరస్యామ్ ॥ ౩ ॥ ఉక్తానా
ద్యశ్చతస్ర స్త్వరుణసముదయ స్తత్రవేధేదశమ్యాఃక ర్తవ్యో నోపవా
సగ ఫలమిహహివరం మోహినీపర్యగృహ్ణాత్ । వేధగపశ్చాద్యదాస్యా
త్సవితురుదయత స్తత్ఫలం దానవానాం ప్రోక్తాశ్చ ప్రత్యవాయా బహ
వఇహతథా ప్యాదృతాక్వాపివిద్ధాః ॥౪॥ పౌరాణిక్యాతురుక్మాంగద
చరితముఖైః ప్రాప్తగత్యాపదవ్యా శుద్ధాంసిద్ధాన్తయ న్తఃకతిచనకృ
తిన స్సర్వధోజ్ఝన్తివిద్ధామ్ । యుక్తంతస్మాత్సఘాద్వా మునిభిరభిహి
తా ద్వాదశీచవ్రతార్హా రక్షేత్తైనాపిముఖ్య స్వదివస విధినాఽనన్యభ
క్త్యాహరిస్తాః ॥౫॥ శుక్లాయాంతూపవాస స్త్వితర విషయే కేవలా

స్యాదభుక్తిః కర్తవ్యైత్యేవమాహుః కతిచన గృహిణాం పుత్రిణాం నిత్య
మాత్రమ్ । ఏతద్వైష్ణవేతరవిషయమితి ప్రోచురన్యే స్ఫుటోక్తే
ర్ద్విస్పృక్చేద్ద్వాదశీ స్యాదనుపవసనతః క్వాపి నక్తం త్విహోక్తమ్ ॥౬॥
ఏకాదశ్యామభుక్తిస్స్మృతిరపి విహితైస్సన్నియమ్యేత వాక్యైర్వ్రీహ్యాద్యా
స్త్యాజ్యతోక్తేః క్వచిదనుమతితః క్వాపి విద్ధాపవాదాత్ । వైధీత్వేకాదశీ
స్యాదితి జహదజహల్లక్షణాతో వ్రతాఖ్యా చాతుర్మాస్యాదిభేదే పునరపివి
ధయోగాగవవ్యఞ్జనార్థాః ॥౭॥ షష్ఠ్యాసిద్ధైతవారప్రభృతిషు వచనైర్యే
ష్వమేషూపవాసస్త్వత్రాప్యేకాదశీచేద్వ్రతమిదమనఘం ప్రక్రమోక్తం
నశేషే । అష్టాఙ్గైర్వ్యాపృతామప్యుపవసనదినే లుప్తమన్త్యం నిషేధా
న్నైవం ప్రాణాగ్నిహోత్రం ప్రథమముపగతేష్వేవమన్త్రప్రయోజ్యమ్ ॥౮॥
సిద్ధ్యంత్యశ్నన్తపి వేత్యపియదనువదంత్యాహితాగ్న్యాదివర్గే తత్తుస్వా
ర్గ్వారిసజ్జ్యా నియతివిహతయే నవ్రతత్యాగహేతుః । భుక్తేపి స్యాన్న
దోషః క్వచిదపి విషయే బాలవృద్ధాతురాదౌ శక్త్యైవ్సిస్త్వాజపాద్యైః
ప్రభురనఘవయస్తైరపి ప్రీణనీయః ॥౯॥ సూతౌ శౌవే చ కామ్యే విధిబ
లనియత స్నానపూర్వోపవాసో నార్చాదిస్త్వత్రనిత్యే శుచిభిరథపరైః
కారయేత్తాఽవ్యరూపే । శావాద్యన్తేతు కుర్యాచ్ఛకనసముచితం స్నా
నపూర్వం ప్రదానం మఖ్యైశ్చేద్దర్శపూర్ణశ్రుతిముఖ విధివత్తాఽరయే
చ్చార్థకుర్యాత్ ॥౧౦॥ అప్యత్రాన్తే విధేయవ్రతయజనముఖస్థానసర్వ
ప్రకారేస్యాత్ప్రత్యాన్తస్యనాశప్రభృతి హి భగవాన్ కర్మయోగేస్య
షేధీత్ । భఙ్గేవాస్యవ్రతస్య ప్రతిదినముపవసేత్తారయేన్మండనం
వా మౌణ్డ్యం చైతచ్ఛిఖావర్జితమిదమఖిలం నిష్కృతిస్త్వత్రతుస్యాత్ ॥
౧౧॥ తన్త్రం తత్రోపవాసాన్తరపరిపతనే కామ్యతో వాన్యతో వా తద్వ
త్ప్రాణాగ్నిహోత్రం ప్రతిదిననియతం తన్త్రితం పారణాదౌ । కాలా
ల్పత్వే తదర్చా భవతి లఘుతరా నిత్యకర్మాణి చైవం తన్త్రతాఽలేవిదధ్యా
త్స్వసమయనియతం కారయేద్వాయథార్హమ్ ॥౧౨॥ నానవైర్భా
షణీయః సమయతిసుకృతం మన్త్రపూర్వైస్తథాచ ప్రాశ్నీయాత్సా

రణాదా మునిదళతులసీ పత్రధాత్రీఫలాని । శక్త్యాజాగర్తు రాత్రావపి హరిచరణ ధ్యానసఙ్కీర్తనాద్యైః ప్రారబ్ధే పారణేచ స్మృతమిహ మునిభిర్మంత్రపుష్పార్పణాది ॥౧౩॥ కాంస్యం మాంసం మసూరం చణక మధుపురీ కాళశాకాదివర్గా నన్యాన్నం కోద్రవాదీ న్యతిభృతమపిచా త్యుష్టిముఙ్ఘేద్దశమ్యామ్ । తామ్బూలం దన్తకాష్ఠం నిధువనమసకృద్వారి పానాదిజహ్యా దేకాదశ్యాం దివాచ స్వపనమశకనా ద్వ్యాశ్రయా భీమ నీతిః ॥౧౪॥ ద్వాదశ్యాం ద్వావశోఙ్ఘేద్దివివచనమనృతం మైథునం మాంసతైల ద్యూతవ్యాయామహింసా స్వపన మపిదివా కాంస్యభుక్తింక్రుధంచ । నిర్మాల్యోల్లఙ్ఘనంచ వ్రతహతిగమకం స్యాన్నిషేధే నిషేకం కాలాత్ప్రాప్తే ప్రవృత్తే వ్రతమిదమవిదు ర్నిత్యకామ్య ప్రకారమ్ ॥౧౫॥ కైశ్చిత్ప్రోక్తం మద్యపానాన్నిపతతి నరకే తస్య పాత్రైవ శక్త్యే వైకాదశ్యన్నకామ స్సహనిజపితృభి ర్నారకే మజ్జతీతి । వారాహాశ్వాదివిట్ప్రాశన జనితమఘం ప్రాహురత్రాన్నభోక్తు ర్భుక్తిస్తత్రాశ్నతశ్చ స్మృతమిహహిమహాపాప్మనామాస్పదంతత్ ॥౧౫॥ ఆతిష్ఠేతాభియుక్తస్స్మృతి మవిధిబలాచ్ఛ్రాద్ధమన్యన్నిషిద్ధం ప్రాక్సామాన్యాపవాదా దృతుగతినియతిస్సన్తతిస్థాపనార్థా । ఏకైకాత్యన్తభ్యా * ఽప్యహాతున్నృషుచతు ర్భుక్తివర్జంత్విహోక్తం శ్రేయస్సిద్ధ్యై వ్యధత్తశ్శ్రీహరిదినతిలకం శేషభూభృత్ప్రసాదాత్ ॥ ... ... ॥౧౭॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ

ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు

హరిదినతిలకం సమ్పూర్ణమ్.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవే నమః.

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే నిగమాన్తమహాదేశికాయ నమః.

శ్రీమద్వేదాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

ద్రమిడోపనిషత్సారమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాం సదా హృది॥

సేవాయోగ్యోఽతిభోగ్యశ్శుభసుభగతనుస్సర్వభోగ్యాతిశాయీ శ్రీయస్తద్ధేతుదాతా ప్రపదనసులభోఽనిష్టవిధ్వంసశీలః । భక్తచ్ఛన్దానువర్తీ నిరుపధికసుహృత్సత్పదవ్యాంసహాయః శ్రీమాన్సర్వోచితామ్ముపనిషదిమిషత్త్యేష గాథాశతైర్నః ॥౧॥ ఆద్యే పశ్యన్నుపాయం ప్రభుమిహ పరమప్రాప్యభూతం ద్వితీయే కల్యాణోదారమూర్తిత్రితయమిదమితి ప్రేక్షమాణస్తృతీయే । ఐశ్వర్యాదేశ్చతుర్థే విషమధుతులయాఽనన్యభోగ్యత్వమిచ్ఛన్ షడ్భిస్స్వం పఞ్చమాద్యైరనితరగతితామాచచక్షే మునీన్ద్రః ॥౨॥ పరం నిర్వైషమ్యం సులభమపరాధప్రసహనం సుశీలం స్వారాధ్యం సరసభజనం స్వార్జవగుణమ్ । సుసాత్మ్యం స్వానన్దప్రదమనఘవిశ్రాణనపరం ముకున్దం నిధ్యాయన్మునిరధిజగావాద్యశతకే ॥ ౩ ॥ ద్వికాభ్యాం ద్వ్యష్టాఙ్ఘ్రిర్దురధిగమనీతి స్ఫుటితాయదన్త్యా మీమాంసా శ్రుతిశిఖరతత్త్వం వ్యవృణుత । తదాద్యా గాథాభిస్త్వనిరధికవింశాభిరిహ సఙ్కృతీ సారగ్రాహం వ్యతరదిహ సజ్జ్ఞస్పృహ్యాకృపయా ॥౪॥ పరత్వాద్యైరిత్థం పరిచరణసక్తో గుణగణైః ప్రభుం సేవాయోగ్యం ప్రథమశతకే వీక్ష్య వదదమ్ । తమేవ స్వాత్యర్థప్రియమథ చ భోక్తుం వ్యవసితో వరేణ్యత్వాత్తస్య ప్రథమవరణీయం ప్రథయతి॥౫॥ ద్వితీయేఽతిక్లేశక్షణవిరహముత్తుఙ్గలలితం మిళత్సర్వాస్వాదం వ్యసనశమలం స్వాప్తిముదితమ్ । స్వవైముఖ్యత్రస్తం స్వజనసుహృదం ముక్తిరసదం స్వకైఙ్కర్యోద్దేశ్యం సుభగసవిధస్థం నిరవిశత్ ॥౬॥ ఉపాయత్వైకాన్త్యం ప్రకటమిహ సేవ్యత్వముదితం తతశ్చ ప్రాప్యత్వాపయిక

మితి భోగ్యత్వమవదత్ । ద్వయం తత్త్వాసాధారణ తనువిశిష్టస్య గ
ణయం స్తృతీయే విశ్వేశం శుభసుభగరూపం కథయతి ॥౭॥ అనీదృక్కా
స్నర్గ్యంతనువిహిత సర్గాదిసుభగం స్వసేవార్థాకారం ప్రగుణవపుషం
మోహనతనుమ్ । అపశ్యల్లభ్యార్చా విభవమదదా స్యావహతనుం స
చాదృశ్యం స్తుత్వా కృతిమఘవిరుద్ధాకృతిమిహ ॥౮॥ శ్రియఃకాన్తోనన్త
శ్శుభతనువిశిష్టః ఫలమసావాప్తేర్హేతుస్స్వయమితిచ నిర్ధార్య శ
తకైః । ఇదానీంబుద్ధిస్థ క్రమత ఇహ యుక్త్యా మునివరః ఫలత్వం తస్యై
వద్రఢయతి తదన్యేషువిముఖః ॥౯॥ స్థిరైశ్వర్యంతుర్యే సహజబహు
భోగ్యం నిరవిశన్నిధిశ్లిష్టక్లేశావహసహితతుల్యస్వజనమ్ । కృతార్థీ
కుర్వన్తంప్రణయిభిషజంసద్బహుగుణంస్వహేయత్వోపేక్ష్యం స్వమత
ఫలముచ్చైస్స్వవగతమ్ ॥౧౦॥ ఉపాయత్వంయత్తత్ప్రథమశతకే భా
వ్యతవిభోరనన్యోపాయ స్తద్ద్రఢయతిపరం పఞ్చమమునిః । నిరీహ స్త
త్రాదౌ నిరవధికనిర్హేతుకదయా సఃతోస్త్రితగిపద్మం శరణంయతినాథస్య
చరణమ్ ॥౧౧॥ దయానిష్ఫంభ స్తైరఘువిమథనం ప్రేమజనకం జగద్ర
క్షాదీక్షం స్మృతిజుషమహంభావవిషయమ్ । శరణ్యందీనానాం స్వర
సకృతదాస్యాభ్యుపగమం ప్రపఞ్చ్యాతంప్రాప్తం ప్రశమనకృతం పఞ్చ
మశతే ॥౧౨॥ అనాద్యన్తానన్దస్వరసకరుణా నన్దఇతినః ప్రణేతు ర్వ్యా
పారః ప్రపదనపిపాసార్హ ఉదితః । తమాచార్యోపజ్ఞంచిరవిఘటితస్వా
త్మఘటనస్ఫురచ్ఛక్తిం షష్ఠే మునిరసరణోయాతిశరణమ్ ॥౧౩॥ గురు
ద్వారోపేయంస్వయమభిమతం వైరిఘటకంచరిత్రైః కర్షన్తం పరవి
ఘటనం స్వాశ్రితహరమ్ । నిదానం ధృత్యాదేర్ఘటకవశభూతి ద్వయ
మగాదనర్హద్వైఘట్యం త్వవికలశరణ్యస్థితిమిహ ॥౧౪॥ తదేవంష
ష్ఠాన్తం విహితసవిశేషప్రపదనఃఫలాలాభాత్ఖిన్న స్త్వరితహృదయస్స
ప్తమశతే । అనిష్టోపన్యాసప్రభృతిభి రనిష్టప్రశమనేస్వతస్సిద్ధ్యచ్ఛలం
ప్రభుమభిముఖం సన్ముఖయతి ॥౧౫॥ సహన్ శాఠ్యాశఙ్కా ముప
శమితగర్హాః ప్రకటయన్ స్వగోప్తృత్వం గుప్తక్రమమఖిల జంతుప

ణయినమ్। శ్రితాక్రందచ్ఛ్రుత్వాస్మరణ విశదశ్శ్రీతవిభవస్తు స్తోతా యయుం
జక్ స్తోత్ర వ్యసనజిదదర్శి ప్రభువరః ॥ ౧౬ ॥ అథాసిష్టా పుంసాం స్వ
యముపజిహీర్షన్నపి విభుస్తదిచ్ఛాం బాహ్యాప్రశమయిషుకామః క్ర
మవశాత్। నిజేచ్ఛాసంసిద్ధిస్త్రివిధచిదచిద్వస్తువితతిశ్శ్రితేచ్ఛాపై చి
త్రివశ ఇతివదత్యష్టమశతే ॥౧౭॥ దిదృక్షాయాం దృశ్యగపరిభురగణేనిస్సం
గసులభస్సవిశ్లేషైకాన్తశ్శ్రితపరిహితసౌశీల్య విభవః। అపేక్షా
సాపేక్షస్వవితరణ సజ్జౌహ్యదితర స్వదాస్యం తన్నిష్ఠా తదవధి మహీ
హప్రకటయన్ ॥ ౧౮ ॥ అభీష్టం విశ్వస్మిన్విషమఫలకాంక్షిణ్యవిషమం
ప్రయచ్ఛంతం దృష్ట్వా పరమపురుషార్థైకరసికః। నిరస్తాన్యాపే
క్షో నిఖిల జగదీశస్య నవమే నిదానం సిద్ధీనాం నిరుపధిసుహృత్త్వం గణ
యతి ॥౧౯॥ అథావ్యేకో బంధుశ్చిరకృతదయశ్శీలజలధిస్స్వసంబన్ధాద్గో
ప్తా స్వగుణ గరిమస్మారణపరః। అశక్యోవిస్మర్తుం ఘుటకముఖవిస్రమ్భవిష
యాన్సుమజ్జానీస్సిద్ధ్యన్స్మ ఖసమయ ఇచ్ఛన్నవసరః ॥౨౦॥ ఉదంతైరిత్యేవం
నిరుపధిక సౌహార్ద పిశునై రుదన్యాముద్వేలాముపజనిత వత్తం నిజ
పదే। త్రివర్గాతిక్రాన్తస్థిరనగర ఘుంటాపథగతేస్సహాయీకుర్వాణశ్చర
మశతకే విన్దతిమునిః ॥ ౨౧ ॥ గతిం వ్యర్థవ్లానాచ్ఛదమపి చ శంకాస్స్వ
దరసం భజద్భిస్సంప్రాప్తం వివిధ భజన ప్రక్రియమిహ। ఫలే తీవ్రో
ద్యోగం స్వవిషయ కృతాత్యాదరమగాద్యదృచ్ఛాసంతుష్టం సరణిమ
పునర్జన్మసహజమ్ ॥ ౨౨॥ పరం ప్రాప్యం పశ్యన్పరిచరణ హేతుం విగ
ణయన్పరిమార్వన్నాజ్ఞామనితర శరణ్యశ్శరణయన్। అనిష్టప్రధ్వంస
ప్రహ్వాతిషు నిదానంచ కథయన్మహాన్దేవం లక్ష్మ్యా సహిత మిహ భజే
మునివరః ॥ ౨౩ ॥ పురా శోకశ్లోకో భవదితి నయాదిత్యుపనిషన్మనే గపు
ణ్యశ్లోకాదజనివరభక్తైగపరిణతిః। వ్యపోహ్యాస్స్వం భావం హరిచరణ స
న్తానకలికా మవీక్షద్యోగీయస్తదనుమతేనుకారుణ్యావివశః ॥౨౪॥ ప్రతా
మిత్థం పారం ద్రమిడనిగమస్యాన్వకథయద్బహూనాం విద్యానాం బహు
మతిపదం వేఙ్కటపతిః। దిశాసాధశ్శ్రేణీవృథఘటిత జైత్రధ్వజపటీ

పరామర్శచ్ఛ్రీశ్యశ్ప్రితిమతనిరబాధనిగమః ॥ ౨౫ ॥ మనువ్యాసప్రా
చేతసపరిషదగ్ర్యాక్వచిదియం సుధాసిక్తాసూక్తిస్స్వయముదయవన్వాచ్ఛ
తిజనే । నిరుంధ్యాగకే వింధ్యాచల వికటసంధ్యా నటజటాపరిశ్రాన్త
పజ్ఞోరుపరియదిగఙ్గానిపతతి ॥ ... ... ॥౨౬॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ -
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
ద్రమిడోపనిషత్సారం సమ్పూర్ణమ్.

కవితార్కికసింహాయ * వేదాన్తగురవేనమః॥

శ్రీమైనమః.
శ్రీమతే హయగ్రీవాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్తమహాదేశికవిరచితా
ద్రమిడోపనిషత్తాత్పర్యరత్నావలీ.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

సారస్సారస్వతానాం శఠరిపు ఫణితి శ్శాంతి శుద్ధాంత సీమా మా
యామాయామినీభి స్స్వగుణ వితతిభి ర్బన్ధయన్తీం ధయంతి । పారం
పారంపరీతో భవజలధిభవన్మజ్జనానాంజనానాం ప్రత్యక్పప్రత్యక్షయే
న్నః ప్రతినియతరమా సన్నిధానం నిధానమ్ ॥ ౧ ॥ ప్రజ్ఞాఖ్యే మన్థ
శైలే ప్రథిత గుణరుచిం నేత్రయన్సమ్ప్రదాయం తత్తల్లబ్ధిప్రసక్తైర
నుపధి విబుధైరర్థితో వేఙ్కటేశః । తల్పంకల్పాన్తయూనశ్శఠజిదుపని
షద్దుగ్ధసింధుం విమథ్నన్ గ్రథ్నాతిస్వాదుగాథాలహరిదశశతీనిర్గతంర
త్నజాతమ్ ॥ ౨ ॥ పాంచాలీగాత్ర శోభాహృత హృదయ వధూ వర్గ
గుంఫావనీత్యాపత్యాపద్మాసహాయే ప్రీయనిభజతఃప్రియసీపార

తంత్ర్యేమే । భక్తిక్షీర్ణజ్ఞారవృత్త్యాపరిణమతిమునేర్భావబన్ధప్రథిమ్నా
యోగాత్ప్రాగుత్తరావస్థితిరిహ విరహో దేశికాస్తత్ర దూతాః॥ ౩॥
భాషాగీతిః ప్రశస్తా భగవతివచనాత్ప్రాజవచ్ఛోపచారాత్సాచాగస్త్య
ప్రసూతాత్త్వితి పరిజగృహే భూమికాభేదయోగ్యా । యత్తత్కృత్యం
శ్రుతీనాం మునిగణ విహితైః సేతిహాసైః పురాణైస్తత్రాసౌ సత్వసీ
మ్నఃకృత మథన మునేః సంహితా సార్వభౌమీ ॥౪॥ ఆదౌ శారీరకార్థ
క్రమమిహ విశదం వింశతిస్సూక్తిహారాత్ ప్రసంక్షేపోఽస్మిన్ విభాగం ప్రథయ
తిచ ఋచాం చారుపాఠోపపన్నమ్ । సమ్యగ్గీతానుబద్ధం సకల మను
గతం సామశాఖా సహస్రం సంలక్ష్యం సాభిధేయైర్యజురపి శతకైః ర్భా
త్యథర్వారసైశ్చ ॥౫॥ ప్రాచ్యే సేవానుగుణ్యా త్ప్రభుమిహ శతకేఽమం
స్తముక్త్వోపాయం ముక్తప్రాప్యం ద్వితీయే మునిరనుబుబుధే భోగ్య
తావిస్తరేణ । ప్రాప్యత్వోపాయ భావౌ శుభ సుభగతనో రిత్యవాదీ
త్తృతీయేఽనన్య ప్రాప్యత్వతుర్థే సమభవ దితరై రప్యనన్యా ద్యుపా
యః ॥౬॥ దేవ శ్శ్రీమాం త్స్వసిద్ధేః కరణమితి వదన్నేకమర్థం సహ
స్రే సేవ్యత్వాదీన్ దశార్థాన్ పృథగిహ శతకైః ర్వక్తి తల్లాసనార్థాన్ ।
ఐశ్వర్యాత్పరత్వాదిషు దశకగుణేష్వాయతంతే తథా తే తత్తద్గాథాగు
ణానామనువిదధతి తత్ప్రజ్ఞయ గపఙ్క్తిసంఖ్యాః ॥ ౭ ॥ సేవ్యత్వా
ద్భోగ్యభావా చ్ఛుభతను విభవాత్సర్వభోగ్యాధికత్వాచ్ఛ్రియస్త
ద్ధేతు దానాచ్ఛ్రితవివశతయా స్వాశ్రితానిష్టహృత్త్వాత్ । భక్త
చ్ఛందానువృత్తేర్నిరుపధికసుహృద్భావతస్సత్పదవ్యాస్సాహాయ్యాచ్చ
స్వసిద్ధేః స్వయమిహకరణం శ్రీధరః ప్రత్యపాది ॥౮॥ బ్రూతే గాథాస
హస్రం మురమథనగుణస్తోమగర్భం మునీన్ద్రః ప్రత్యేకం చాత్ర గాథాః
ప్రథిత విభుగుణాస్స్పష్టమధ్యక్షయామః । తత్రాసజ్జాన్ తత్తద్దశకగు
ణశతస్థాపనా చిత్య యుక్త్యా నైనం పర్యావరుద్ధానగణిత గుణితాం స్తద్గు
ణానుద్గృణీమః ॥౯॥ ఇచ్ఛా సారథ్య సత్యాపిత గుణకమలా కాన్త గీ
తా న్తసిద్ధ్యచ్ఛుద్ధాంతా చారశుద్ధైరిమ మనఘగుణ గ్రస్థి బన్ధానుబ

ద్ధా । తత్త్రోద్ధృత్యామ్రిపర్ణీ తటగతశఠజిద్దృష్టసర్వీయశాఖా గాథాతాత్పర్యరత్నావళిరఖిలభయోత్తారణీధారణీయా ॥ ॥౧౦॥

తిరువాయ్ మొఴి—ప్రథమదశకమ్.

నిస్సీమోద్యద్గుణత్వా దమిత రసతయా నన్తలీలాస్పదత్వా త్స్వవ్యాప్త్యాశేషసత్తా స్థితియతనభిదా వైభవాద్విశ్వరూప్యాత్ । త్ర్యక్షబ్రహ్మాత్మభావా త్సదసదవగతే స్సర్వతత్త్వేషుపూర్తేః పశ్యన్యోగీపరం తత్పదకమలనతావస్వశాదాత్మచిత్తమ్॥౧॥ స్వామిత్వాత్సుస్థిరత్వా న్నిఖిలనిరుపధి స్వాత్మవిద్గ్రాహ్యభావా త్తాదృక్సర్వానుకూల్యా చ్ఛ్రవణవదితర ప్రాప్యవైషమ్యవత్త్వాత్ । సర్వత్రాపత్సుపాతా చ్ఛుభవిభవతయా మానసాద్యర్చ్యభావా త్సశోకాచ్చోన్మోచకత్వా జ్జగదదనతయోపాదిశత్సర్వయోగ్యమ్ ॥౨॥ బన్ధార్హత్వాత్స్వభక్తై రధికతరగుణానన్తదివ్యావతారా త్సర్వేష్వాసక్తిమత్త్వా స్స్తుతసుగమతయా స్వప్రబోధప్రదత్వాత్ । ఖ్యాతాభిఖ్యాదిచిహ్నై స్స్వరుచివితరణా త్సర్వకాలాశ్రయత్వా చ్ఛర్వాదేస్స్వాఙ్ఘ్రిదానా త్ప్రహిత పదతయానన్తసౌలభ్యమాహ ॥౩॥ త్రాణేబద్ధధ్వజత్వా చ్ఛుభశయనతయా స్వార్థలాభేఽర్థిభావా త్త్రిమ్యన్నేమస్వభావాజ్జగ దుపజననస్థాపనాతి ప్రియత్వాత్ । కారుణ్యాత్పత్త్యయోగా దనుగత మహిషీ సన్నిధే స్సఙ్గదైర్ఘ్యా న్నానాబన్ధై స్స్వరక్షావహిత తమతయా క్షామ్యతీత్యాహ కృష్ణమ్ ॥౪॥ సద్భిర్భవ్యాన్స్వవాచ స్సుచరితసుభగాన్ కృష్ణసారూప్యసౌమ్యాన్ స్వాహారోదారశీలాం స్తనుధృతభగవల్లక్షణోబాల్యగుప్తాన్ ఛాత్త్రస్వచ్ఛన్దవృత్తీ నభిగతశిశిరానన్తరఙ్గోక్తియోగ్యానాచార్యాన్। కృష్ణలబ్ధా వవృణ* శఠజిత్ప్రేయసీ దూతనీత్యా ॥౫॥ క్షుద్రాహ్వానాభిముఖ్యా న్నిజమహిమ తిరస్కారకార్చా ప్రియత్వాత్సర్వత్రాస్యఙ్ఘ్రిదానాత్సువిధశయనతస్స్వాఙ్ఘ్రిసక్తైకరస్యాత్ । గోపాద్యాప్తేరశేషేక్షణ విషయతయా భక్తవస్తుప్రసక్తే శ్శ్లిష్యన్నాశవ్యపోహాత్తదహితశమనా త్ప్రాహ నాథం సుశీలమ్ ॥౬॥ అక్రీతైరర్చ్యభావాద

నియతవివిధా భ్యర్చ్యా దల్ప తుష్టేః ప్రహ్వావర్జ్యైశ్చ భావాత్స్వవిష యనియతేష్వాదరాత్స్వాదుభూమ్నా। పాదాసక్తప్రసక్తైస్సకృదు పసదనే మోక్షణాద్ధర్మ సౌస్థ్యాత్ప్రీతిప్రస్తావహేతుత్వాత్సుకర భజనతాం మాధవస్యాభ్యధత్త ॥ ౭ ॥ సచ్చిత్తాకర్ష హేతోరఘశమననిధే ర్నిత్య భోగ్యామృతస్య త్యాగే హేతూజ్ఝితస్య ప్రవహదుపకృతే ర్దుస్త్యజ స్వానుభూతేః। త్యాగాకాంక్షానిరోద్ధుశ్శ్రితహృదయపృథక్కారని త్యాక్షమస్య స్వాత్మశ్లిష్టస్య గాయ చ్ఛ్రిమహరయశస్సేవనం స్వాద్వ వోచత్ ॥ ౮ ॥ సూరీణాం స్వైరసేవ్యే స్వయమవతర తిక్షుద్రదివ్యైక నేత్రే గోపాద్యర్థం ధృతాద్రౌ [illegible]తనురసికేవామనీభావదృశ్యే। సచ్చి త్తానన్యవృత్తౌ విభవసమతనౌ స్వాయుధారూఢహస్తే నీచోచ్చగ్రాహ్య పాదే నిరుపధిమృజుతాం నీరవక్త్రేజగాద ॥ ౯ ॥ పర్యంతేఽస్త్యైచదృష్టం స్వ విరహవిధురం డిమ్భవత్స్వాగ్వలీనం చిత్తేక్లిష్టప్రవేశం భుజశిఖరగ తం తాలుసింహాసనస్థమ్। చక్షుర్మధ్యేనివిష్టం స్థితమళికతటే మస్తకేత స్థివాంసం [illegible]త్యాహాగో కరీత్యా విభుమనుబుభుజే స్వాత్మ్యభోగప్ర దానాత్ ॥ ౧౦ ॥ [illegible]స్వాకారైర్నిదృశ్యం విగణనసులభం వ్యక్తపూర్వో పకారం స్వాన్తస్యైకాగ్ర్యహేతుం స్వయముదయజుషం బద్ధమాల్యో పయాతమ్। చిన్తాస్తుత్యాదిలక్ష్యం నతజనసతత శ్లేషిణం దర్శితాస్వం స్మృత్యైచిత్తైమిషుతం స్వవితరణమహాదార్యతుష్ట్యాభ్యచష్ట ॥ ౧౧ ॥ ఆదావిత్థం పరత్వాదఖిలసమతయా భక్తసౌలభ్యభూమ్నా నిశ్శేషాగ స్సహత్వాత్ప్రణయిసుఘటనాచ్ఛక్యసంరాధనత్వాత్। స్వాదుస్స్వోపా సనత్వాత్ప్రకృతిరుజుతయా సాత్మ్యభోగప్రదత్వాదవ్యాజోదారభా వాదమనుతశతకే మాధవం సేవనీయమ్ ॥ ... ॥ ౧౨ ॥

ద్వితీయదశకమ్.

నిద్రావిచ్ఛేదకత్వాద్వరతిజననతో జన్మసంక్షోభకత్వాదస్వేష్టంప్రే రకత్వాత్ప్రలయవితరణాత్కార్శ్యదైన్యాది కృత్త్వాత్। చిత్తాక్షేపా ద్వ్యసనిజ్ఞే కరణతదుపసంశోషణావర్జనాభ్యాం దృష్టాస్వాదస్యశ్రీరేణక్ష

ణవిరహాదశా దుస్సహాత్స్వజగాద ॥౧౩॥ పూర్ణైశ్వర్యావతారం భవ
దురితహరంవామనత్వే మహాస్తం నాభీపద్మోత్థవిశ్వం తవనుగుణదృశం
కల్పతల్పీకృతాబ్ధిమ్ । సు ప్తంన్యగ్రోధపత్రే జగదవనధియం రక్షణాయా
వతీర్ణం రుద్రాదిస్తుత్యలీలంస్వవృణుతలలితో త్తుఙ్గభావేనసాథమ్ ॥౧౪॥
చిత్రాస్వాదానుభూతింప్రియముపకృతిభిర్దాస్యసారస్యహేతుం స్వాత్మ
న్యాసార్హ కృత్యం భజదమృతరసం భక్తచిత్తైకభోగ్యమ్ । సర్వాపేక్షి
తనార్హం సపదిబహుఫలస్నేహమాస్వాద్యశీలం సభ్యైస్సాన్నిధ్యసన్నమే
తం సిరవిశదనఘాశేషనిర్ద్వేశమీశమ్ ॥౧౫॥ ప్రహ్లాదార్థేనృసింహం క్షపి
తవిపదుమా వల్లభంక్షిప్తలంకం శ్వేళప్రత్యర్థికేతుం శ్రమహర తుళసీ
మాలినంధైర్యహేతుమ్ । త్రాణేదత్తావధానం స్వరిపుహతికృతా శ్వా
సనందీప్తహేతిం సత్వేస్తారక్షితారం వ్యసన నిరసనం వ్యక్తకీర్తింజ
గాద ॥౧౬॥ స్వప్రాప్త్యాసిద్ధకాంతింసుఘటితదయితం విస్ఫురత్తుఙ్గమూ
ర్తిం ప్రీత్యన్మేషాతిభోగ్యం నవఘనసురసం నైకభూషాదిదృశ్యమ్। ప్ర
ఖ్యాతప్రీతిలీలం దురభిలపరసం సద్గుణామోదహృద్యం విశ్వవ్యావృత్త
చిత్రం వ్రజయువతిగణఖ్యాతనిత్యాన్వభుఙ్క్త ॥౧౭॥ స్వాస్వాదఖ్యాప
కత్వాచ్ఛ్రితనియతదృశేరైకభోగప్రదానా త్త్యాగానర్హప్రకాశా
త్ప్రరపరిచరణస్థాపనాత్స్వాపభఙ్గాత్ । దుస్సాధార్థస్యసిద్ధేర్విరహాభ
యకృతే దుర్విభేదాత్మయోగా స్నిత్యానేకోపకారా త్స్వవిరహ చకి
తం ప్రైక్షతాంభోరుహాక్షమ్ ॥౧౮॥ సర్వాదిస్సర్వనాథ స్త్రిభువనజ
ననీవల్లభస్సాన్వశ్రితార్థీ విష్వగ్వ్యాప్త్యాతిదీప్తా విమతనిరసన స్వాంఘ్రి
సద్భక్తిదాయీ। విశ్వాప్త్యైవామనాఙ్గ స్వవిభవరసదస్సాన్వంత నిర్వా
హయోగ్య స్సాన్వర్థేహైబన్ధమోక్తా స్వజనహితతయా ద్వాదశాఖ్యా
భిరూచే ॥౧౯॥ ప్రాప్త్యాకాలోపపత్త్యాజనిపరిహరణాద్విశ్వసృష్ట్యా
దిశక్తైర్నిస్సీమానన్దదేశా న్నయతఉపజగా రక్షణార్థావతారాత్ । సు
ప్రఖ్యాతానుభావా ద్వివిధవిహరణాద్వైభవ ప్రైవైచిత్ర్యవత్త్వా ద్భ
క్తార్హగ్రాహ్యభావా దఖిలఫలకృతేర్ముక్తిసౌఖ్యంముకున్దే॥౨౦॥ శ్రీద్వే

యస్యాంఘ్రియోగం శుభమతికరదం స్తోత్రసామర్థ్యహేతుం స్వార్థీశాకోపశాంంస్మృతిరసశమితా న్యాదరంప్రతివశ్యమ్ । పాత్రీత్రాకాలాక్షమత్వ ప్రథమమృతరసధ్యానమాత్మార్పణార్హం వైముఖ్యాద్వారయంతం వృతపరిచరణంచక్రపాణింజగాద ॥౨౧॥ దీప్తాశ్చర్యస్వభావం ముఖరితజలజం వర్ణుకామ్యోదపర్ణం శైలచ్ఛత్రాభిగుప్తాశ్రితమతి విలసద్ధైతిమాపీతగవ్యమ్। సంరంభోక్తిప్రథమామింప్రణమదనుగుణం ప్రాతనాచేతనాంతం పూర్వాచార్యం శ్రుతీనాం శుభసవిధగిరి స్థానతోనిర్విశ ॥౨౨॥ ఇత్యబ్రూతాత్యసహ్య క్షణవిరహతయా మానవత్వే పరత్వాత్సర్వా స్వాదత్వభూమ్నా వ్యసన హరతయా స్వాప్తి సంప్రీతిమత్త్వాత్ । వైముఖ్యత్రాసయోగా న్నిజసుహృదవనాన్ముక్తిసారస్యదానాత్తైరంకర్యో ద్దైశ్యభావాచ్ఛుభనిలయతయాచాతిభోగ్యంద్వితీయే॥౨౩॥

తృతీయదశకమ్.

సుశ్లిష్టా కల్పమంగై రనుపమ సుషమం వక్తినిస్సీమదీప్తిం స్వాస్తస్వామిస్వదేహం సుభజనపదం మణ్డితాఙ్గంమహిష్యా। స్తోత్రాతికాన్తకీర్తిం మలినిమరహితౌజ్జ్వల్యమిష్టాపవాహ్యం వీతాశ్చర్యత్రిణేత్రప్రభృతిసురనుతించిత్రసౌన్దర్యవిద్ధమ్ ॥౨౪॥ సృష్టాకాన్తాచలోకాహృతధరణిభరో నన్వ భోగ్యాంఘ్రియుగ్మ శ్చిత్రోద్యన్నీలరూపో నిరవధిరసదస్వాంఘ్రిరధ్యక్షమూర్తిః । నిత్యోపాస్యస్వపాదో నిఖిల వసుమతీగోపనస్వాంఘ్రివృత్తిర్మృష్టమ్మూర్తిప్రీత్యా యమపరవశతాం ప్రైషీలోకైకనాథః ॥ ౨౫ ॥ స్థానోత్కర్షాత్సుదీప్తం శ్రీమహార వపుషం స్వాఙ్గపర్యాప్తభూషం తేజిష్ఠన్నీచయోగాత్ప్రణమితభువనంపావనం సన్నతానామ్ । ప్రాప్త్యర్హస్థానమంహాగప్రశమనవిషయంబన్ధవిచ్ఛేదిపాదం భేజేశీఘ్రాభియానక్షమశుభవసతిం లబ్ధితార్చాభిముఖ్యః ॥౨౬॥ భూతైస్తత్కార్యభూతై శ్శుభనిజవపుషా దీప్తిమద్భిగ పదార్థైర్గప ఖ్యాస్వాదోపపన్నైస్త్రిముఖ సుభగాశేష శబ్దప్రపంచైః । నానాకారైగపుమర్థై ర్జగదధి పతిభిశ్చేతనా చేతనాఖ్యైర్జుష్టంద్వాభ్యైరద

ష్టం నిఖిల తనుతయా సమ్ప్రతుష్టావతుష్టః ॥ ౨౭ ॥ గ్రాహగ్రస్తేభ
మోక్షే సురరిపు దమనే గోకుల త్రాణకార్యే గోదార్థో ష్ఠావమృక్తే
సదహిత మథనే సింధుపర్యంక యోగే । క్షోణీభారవ్యపోహే క్షితిధ
రవసతౌ నిర్జరారాధ్యతాయాం విశ్వారమ్భేచ శౌరే శ్శ్రుతతను సుఖ
మోన్మాదకత్వం జగాద ॥౨౮॥ పద్మాక్షీం పాప హంత్రీం మణిరుచిమ
మరాధీశ చిన్త్యాంఘ్రిపద్మాం తత్త్వాధ్యక్షు స్తనశ్రీ సుఘటితమకుటాం
భావుక ప్రాప్యపాదామ్ । శుద్ధాస్వాద్యస్వభావాం యమభట మథనీం
భక్తధీవృత్తిభావ్యాం నీచోచ్చాభీష్ట వృత్తిం హరితను మవద న్నిర్మలా
ర్చానురక్తః ॥౨౯॥ స్ఫీతాలోకాతిభూమ్నా పృథు బహు భుజయాది
వ్యమాల్యాస్త్రభాజా సద్వస్త్రాకల్పక్లృప్త్యా త్రిదశ రసకృతా రక్షణా
స్మృఖ్యవత్త్యా । ముక్తైరుత్తంసితాంఘ్ర్యా స్థిర ధృతరమయాశ్యామయా
నిత్య సత్యాశాకేశకాంత్యా జితానాం స్వబహుమత జనస్వామితా మ
న్వమంస్త ॥౩౦॥ చిత్తాకృష్టిప్రవీణైరఖిలపనసుఖైస్సప్వర్శ వాంఛాం దు
హానై శాతన్వానై ర్ధిదృక్షాం శ్రుతి హిత సహితై ర్నాత్మ నిత్యాదరా
హైః । విశ్లేషాక్రోశ కృద్భి స్స్మర దరతికరైర్దత్తసాయుజ్యసం
గైగ కుర్వాణై ర్బాల లౌల్యం మిళిత గుణగణై ర్నిత్య దృశ్యాంగమా
హ ॥౩౧॥ రమ్యస్థానాది యోగా దమిత విభవతస్సత్పథ ప్రాపకత్వా
త్సవ్యక్సాయుజ్య దానా దనఘవితరణాత్సర్వ శేషిత్వచిహ్నైః । ప్ర
ఖ్యాతాఖ్యా సహస్రైరవతరణ రసైర్భుక్తి ముక్త్యాభి ముఖ్యా త్త్రై
లోక్యోత్పాదనాచ్చ స్తుతి విషయ తనుం వ్యాహరన్నిందితాన్యః ॥ ౩౨ ॥
ప్రామర్చాభావానుభావ్పరిజన విభవా త్పావనాలంక్రియత్వా జ్జైత్రవ్యా
పారయోగా దఘటిత ఘటనా ద్దైవభావ ప్రసిద్ధేః । ఆశ్చర్యక్రీడనత్వా
త్సరసిజ నిలయానందనా చ్ఛందవృత్తై రైశ్వర్యవ్యక్తిమత్త్వాదఘశమన
తనుం కేశవం వ్యాజహార ॥ ౩౩ ॥ ఏవం సౌన్దర్య భూమ్నా తను వి
హితజగత్కృత్యసౌభాగ్య యోగాత్స్వేచ్ఛా సేవ్యాకృతిత్వాన్నిఖిల త
నుతయో నాదదానార్హ కాన్త్యా । లభ్యార్చా వైభవత్వాద్గుణరసిక

గుణోత్కర్షణాదక్షకృష్ణ్యాస్తుత్యా త్వాత్వావ భక్త్యా ప్యభమఖగత
నుం శ్రీహసాశం తృతీయే॥ ... ... ॥౩౪॥

చతుర్థశతకమ్.

శ్రీమన్నారాయణాస్సాన్వమ్యనుగుణ మకుటో వీర దామాంకభూ
షిద్దుర్దాంతారాతిహంతాద్భుత నియతతనుఃకల్పపాథోధితల్పః। విశ్వా
ద్యంశ్యోత్యతిరుర్వీధరఫణిశయనో వేదరూపస్వకేతు ర్నిర్ధాతా శేషదో
షగపరిభురథ కథితస్సుస్థిరైశ్వర్యసీమా ॥ ౩౫ ॥ శైత్యాత్సౌగంధ్యభూ
మ్నా రుచిరుచిరతయా పోషణాదాభిరూప్యాత్సందర్భాత్ప్రపసం
గాన్మహితతులసికామాలయాశంఖతశ్చ। చక్రాధిశస్య యోగాద్వటద
ళశయనాద్వర్ణనీయా పదాసైస్సమ్పన్నానేక భోగ్యన్నిరవిశదజితం
కృష్ణమూర్తిం శఠారిః॥ ౩౬ ॥ చేతో గంభాను లేప స్తుతి వచన కృత
ప్రక్ళప్తటోంజల్యుపాత్తాలజ్జాంగపాణివాసీకలిత వరశిరో భూషణశ్చే
తనేన। శీర్ష్ణాఽసత్పాదపీఠస్స్వతనుసదనతా మాత్మరూపే విత న్వన్న
న్యోన్యాత్మత్వయోగాత్ప్రభురగణి మిథశ్శ్లిష్టభావోధతేన ॥౩౭॥ భూ
మ్యాద్యైస్సాగరాద్యైర్జ్వలనశశిముఖై ర్వసుభిర్వత్సపూర్వైర్వర్ష
త్యద్భిస్సైర్వశ్చలోకాదిభిరథ పృథివీక్షిద్భిరాత్మీయదాసైః। సౌలభ్యై
శ్వర్యవర్గైరపిచగుణగణై ర్వాసుదేవోఽవియోగే స్వీయైస్తుల్యైశ్చ
తాన్వ్యథయతి మధుహేత్యబ్రవీత్కారిసూనుః ॥౩౮॥ ఆపన్నానన్యబం
ధా సరసిజ నిలయా వల్లభే సాంద్రమోదే భక్తాఘ ధ్వంసశీలే తదుచి
తసమయా శ్వాసదాన ప్రవీణే। కర్పూరాలేపశోభే సమధికరహితే
తోషకే సర్వపూర్ణే కృష్ణేస్తుత్యాది భాజాం శఠరిపు రవదద్ధన్యతాం సం
దితాన్యః ॥౩౯॥ ఇచ్ఛాసారథ్యయోగాత్ప్రహరణ నవనాభ్రిత్తుళస్యా
ద్యమాలే స్తుత్యాంఘ్రిస్సపాదభూత్యాస్స్వజనభజనత త్వాదభూ
తీనమోభిః। తన్మూలస్యాంఘ్రినుత్యా తదితర భజన త్యాగ పూర్వోప
సత్యాదేవం పారిచిఖ్యా పత్స్వప్రణయి మఖిషజం కేసర స్రగ్వి భూషః॥
ఆపద్బంధుత్వాదీప్తం నిరవధిక మహానందదం కాంతిలోకం దుర్దర్శం

దేవతానాం పితరమనుపధిం సర్వ భూతాంతరస్థమ్ । పూర్ణ జ్ఞానైక మూర్తిం ధృత శుభతులసీం చక్రనాథం శ్రితానాం విశ్రాంతి స్థాన మీశం విశద బహుగుణం ప్రాహ భిన్న శ్చ్యుతాదిః ॥౪౧॥ దుశ్శీలోహం సచక్షుర్నిరవధి మరితో వీతలజ్జో విలోల స్తృష్ణాహీనో న్యసజ్ఞా తత్కృత మపిలఘుయద్ద శీలమంతర్దధానః । కర్మజ్ఞానాది హీనోప్యనిరుపధి విహితాం జ్ఞాన దృష్టిం వితన్వన్ ప్రఖ్యాప్యైవం స్వదోషానపి గుణరసిక స్తద్ధిదృష్ట్వాంచ చక్రే ॥౪౨॥ సౌందర్యాదౌ స్వకీయే హ్యపిచ ఖనికరే పూర్ణతాయాంచ కాంత్యా సమ్యక్ జ్ఞానే ప్రకాశే వలయరశనయోర్వృష్టిగణే స్వస్వరూపే । స్యాద్విశ్లేషో ర్యదృచ్ఛా తదిద మఖిల మనుస్మారణీయం తదీయై రిత్యూచే కారిసూను స్తదుపరికథయం స్తంవా ద్యాశ్రితాంగమ్ ॥౪౩॥ కారుణ్యా దబ్ధిమాధౌ తదుపరి శయిత స్తత్సమానాంగవర్ణః ఖ్యాతౌదార్య స్స్వదానే రుచిరమణిరుచి స్వేషతోతీవ భోగ్యః । ఆత్మత్వే నానుభావ్యో దురధిగమపదో బంధమోక్ష స్వతంత్ర స్స్వాస్య ప్రేమోపరోధీ స్వదత ఇహవిభు స్తత్పదోత్కంఠితాయ ॥౪౪॥ తాపైస్సమృద్ధిదుఃఖై స్స్వవిభవ మరణై స్తాపకృద్భోగ్యసంగై ర్దుర్గత్యాజ్ఞాతివృత్తైరనితరవిధుతైరంధకారానిరోధాత్ । ప్రహ్వీభావోజ్ఝితత్వాత్ప్రలఘుసుఖపరిష్వంగతశ్చాతిశోచ్యం విశ్వం ద్రష్టుం నశక్తో నిజపద నయనే సాంత్వతిస్మ స్వనాథమ్ ॥౪౫॥ స్వానాం నిర్వాహకత్వాదహిపతిశయనాదబ్ధివర్ణస్వభావాదత్యంతోదారభావాద్వలభిదుపలవద్దర్శనీయత్వయోగాత్ । సస్నాతిత్వాత్తులస్యాప్రియ కరణముఖై రణ్డ సృష్టౌ పటుత్వాత్సుప్రాపత్వాదిభి స్తం ఫలమతులమవై ద్భైజుషామేషనాథమ్ ॥౪౬॥ కల్పాంతేపి స్థితత్వాత్సకలసురగణస్రష్టృభావా జ్జనానాం రక్షాద్యాపాదకత్వాచ్ఛివవిధి భరణాత్సర్వదేవాత్మభావాత్ । తత్తత్కర్మానురూపం ఫలవితరణతో వైనతేయ ధ్వజత్వాన్మార్కండేయావనాదేః ప్రభుమథశఠజిత్ప్రాహ సర్వాధికోచ్చమ్ ॥౪౭॥ నిత్యైశ్వర్యం తుర్యేసహజబహులసద్భోగ్యమన్యోన్యసక్తం క్లేశాపాది స్వతుల్యం స్వజన

కృతకృతార్థీ కృతిం స్నేహవైద్యమ్ । సంయుక్తం సద్గుణౌఘైస్స్వ జనపరిహ్రుతో పేక్ష్యమిష్టార్థరూపం శ్రేష్ఠం నిశ్శేషభోగ్యాతమనుకలత తత దేవతాసార్వభౌమమ్॥ ... ... ॥౪౯॥

పంచమదశకమ్.

చక్రస్యాయతత్వాత్స్వజన వశతయా రక్షణో ద్యుక్త భావా ద్భక్త్యత్వాత్స్వత్మ దానాదమలతనుతయా శ్రీగజేన్ద్రాదివనాచ్చ । నానాబంధుత్వ యోగాద్విపదిసఖితయా వ్యాజ మాత్రాభిలాషాత్కారుణ్యాధీనవృత్తిం కమలదృశమవైత్కారిసూనుకృతార్థః ॥౪౯॥ పాథోధిపాథకాన్తా సరస తులసి కాలం కృతా దాత్మభావే వైకుణ్ఠత్వేచ చక్ర ప్రహరణ వశితా దేవతా స్థాపనాదా । స్వానామచ్యావనాదా సకల నియమనే సర్వకర్తృత్వభావే నిత్యాసక్తైస్స్వభక్తైర్జగదఘ శమనం పాపహకృష్ణంశతారిః ॥ ౫౦ ॥ జ్యోతీరూపాఙ్గకత్వా త్సరసిజనయనానిష్టవిధ్వంసకత్వా న్మేఘాభ శ్యామళత్వాచ్ఛ్రితసరసతయోత్కృష్టసౌలభ్యయోగాత్ । రక్షాయాం సావధానాత్సుభగ తనుతయాసోపకారాత్ప్రవత్వాత్స్వానాం ప్రీమాతిమాత్రం జనయతి భవవానిత్యవాదీచ్ఛతారిః ॥ ౫౧ ॥ ఆపద్బంధుత్వ కీర్త్యా యదుకులజననాద్ధీరవీరత్వకీర్త్యా లోకానాం విక్రమాచ్చాశ్రిత దురితహృతే రద్భుతైశ్చేష్టితైశ్చ । చక్రాద్యస్త్రాస్వితత్వాత్కమలనయనతస్సమ్పదావామనత్వాత్త్రిరాత్రాశేషశాయీజగదవనమహాదీక్షితోజ్ఞాయితేన ॥౫౨॥ శఙ్ఖాద్యైర్భూష్యసూత్రాదిభిరపిచ తథా శార్జ్గముఖ్యైస్తుళస్యాబిమ్బోష్ఠాద్యైస్సునాసాప్రతతి నిరపధిజ్యోతిరూర్జస్విమూర్త్యా । నేత్రాబ్జాద్యైరశేషాభరణసుషమయా స్వైశ్చభక్తైర్మనోజ్ఞో దేవ స్వానామజస్రం స్మృతివిషయతయా భాతిచేత్యభ్యధాయి ॥ ౫౩ ॥ సృష్టృత్వాద్యైర్జగత్యాస్సకలవిధకలావర్తకత్వేన భూతాంతర్యామిత్వేన కృత్యుద్ధరణ పరతయా భూధరాహ్కృతేశ్చ । శైలేంద్రోద్ధారణాద్యైస్స్వజనహితతయా బ్రహ్మరుద్రేన్ద్రాభావా ద్దుష్కర్మోన్మూలనాద్యైశ్చప్రభుదనిశమహా బుదిబో

ధ్యోఽనన్యభావి॥౫౪॥ సర్వాధీశేశయత్వాదరిదరభరణా త్సానుకమ్పత్వ
యోగా త్సత్త్వసహాయ్యాద శేషాన్తర నిలయతయా భూసముద్ధృత్య
దస్త్రైః। సర్వేషాం తాతభావా దితరజనదురా ధర్షతాదే శ్శరణ్యం దీ
నానాం ప్రాహ విష్ణుం శఠజనమథనో దేవతాసార్వభౌమమ్ ॥ ౫౫ ॥
నిస్సహిత్యామృతత్వాత్స్వవశజనితయాఽనన్యభావప్రదానాన్మర్త్యా
బాధీశకీర్త్యా నళిననయనతో నాయకత్వా త్సురాణామ్। సర్వస్ర
ష్ట్యాదియోగా దనితరగతితా ద్వ్యవహాసన్నభావా ద్దాస్యే స్వేస్థాపయే
త్సాన్వస్మా రిరితి శఠజిత్స్థాపయామాస కృష్ణమ్ ॥౫౬॥ స్వామిత్వా త్సంశ్రి
తానా ముపకరణ గసా త్స్వేష్ట సంశ్లేషకత్వా త్సర్వాస్వాదత్వభూ
మ్నా కపటవటుతయా దారుణాపత్సఖత్వాత్। దివ్యస్థానోపసత్త్యా శ్రీ
భ్రీమదరిభరణా చ్చాపినారాయణత్వా దత్యాసన్నాశ్రితానాం భవ
తిహరిరితి ప్రాహ కారే స్తనూజః ॥౫౭॥ ప్రాదుర్భావాదివృత్తై ర్వ్ర
షగణదమనా త్పూతనాశాతనాద్యై ర్మోహార్థం బౌద్ధకృత్యై ర్గిరివర
భజనస్వీకృతేస్థానభేదైః। తేజోధ్వాంతాదిభావా జ్జలనిధిశయనా ద్భి
క్షణాద్యై స్త్రిపద్యాః పీయూషస్పర్శనాద్యై శ్శిథిలయతిహరిస్స్వీయ
హృచ్ఛేత్యథోచే ॥౫౮॥ ఇత్థం కారుణ్యనిఘ్నం దురితహరజనం ప్రేమ
తీవ్రం దుహానం లోకానాం గక్షితారం స్మృతివిషయమహం భావనాగో
చరం చ । దీనానాం సచ్ఛరణ్యం స్వరసకృతనిజప్రేష్యతావాఞ్ఛమూ
చే ప్రాప్తం శక్తిప్రదం శ్రీపతిమిహశతకే శ్రేయసామేకహేతుమ్॥౫౯॥

షష్ఠదశకమ్.

చక్రిత్వా త్స్వామిభావా ద్రుపదిసఖితయా బిమ్బదృశ్యాధరత్వా
దబ్ధిశ్యామాత్మకాన్త్యా ధృతతులసితయా నిర్జరాధీశభావాత్। రక్తాభా
స్యాంఘ్రిభావా త్పృథుమకుటతయాఽఽశ్చర్యచర్యావిశేషై ర్గ్లజాబ
ధ్వంసాచ్చ కృష్ణం శఠజిదకథయ ద్దేశిక ద్వారగమ్యమ్॥౬౦॥ పూర్ణత్వా ద్గో
పనారీ జనసులభతయా లోడనాదమ్బురాశే ర్నృగోత్రాగేశయత్వా
దతిసుభగతయా శ్రీమహీవల్లభత్వాత్। నిర్దోషా త్తుఙ్గభావా న్నిరవధి

కయశ స్సద్యశ్శీ కాన్తిదృక్త్వా న్మోక్షస్పర్శేచ్ఛయాచ స్వయమభి సరతీ
త్యాహ కృష్ణం శతారిః ॥౬౧॥ సమ్పద్దారిద్ర్యభావా దసుఖసుఖకృతేర
పత్తనగ్రామభావా త్పుణ్యాపుణ్యాదిభావా త్కపట బటుతయా స
ర్వలోకాదిభావాత్ । దివ్యాదివ్యాఙ్గవత్త్వా త్సురదితిజగణ స్స్నిగ్ధశత్రు
త్వకీర్త్యా చ్ఛాయాచ్ఛాయాదిభావా దఘటిత ఘటనం ప్రాహ కృష్ణం
శతారిః ॥౬౨॥ రాసక్రీడాదికృత్యై ర్వివిధమురళికా వాదనైర్మల్లభం
గై ర్గోపీలబ్ధాగ్ర్యభావాద్వ్రజజననముఖైః కంస దైత్యాదిభఙ్గైః । ప్రా
దుర్భావైర్నిహీనే ష్వసురభుజవనచ్ఛేదముఖ్యైశ్చరిత్రై రంశక్లేశస
ర్వచిత్రం హరిరితికథయా మాసకారేరపత్యమ్ ॥౬౩॥ శఙ్ఖాచ్చక్రాత్తత
శ్చ త్రిదశసురతయా సిన్ధుశాయిత్వభూమ్నా తద్వచోచ్ఛారభావాదరు
ణసరసిజాక్షత్వచిహ్నైన దేవః । దేవ్యాసంస్పృష్ట(దేవీభిస్సేవ్య)భావా
దతిసుభగతయా స్వేప్సితిస్నిగ్ధభావా ద్బన్ధుభ్యస్సన్నమ్రారిర్విఘటయ
తిహతాదిత్యవోచచ్ఛతారిః ॥౬౪॥ పారమ్యాద్దైవ్యాచ్చ పఞ్చాయుధవిహృ
తిముఖైర్బ్రహ్మణస్స్రష్టృభావాద్దేవానాంస్వామిభావా దభిసుభగత
యాఽలఙ్కృతేర కున్దభఙ్గాత్ । ప్రాదుర్భావైశ్చసర్వాన్తగనిలయత
యాఽహంమమత్వేతిధైర్యాచ్చాతుర్యాదీఽన్యాణామపహరతిహరిశ్చే
త్యభాణీచ్ఛతారిః ॥౬౫॥ పారమ్య ద్భవ్యభావా త్స్రగభిహితిముఖై
శ్శ్రీశతైశ్వర్యభూమ్నా స్నేహిత్వాదాభిరూప్యా చ్ఛ్రితపరవశతాస
ర్వలోకేశతాద్యైః । ధృత్యాదేరాదిహేతుం మురమథనమథ వ్యాహర
త్సంశ్రితానాంవేదానాం స్తృభాషావపుష ఉదధరచ్ఛ్రీజసే దేహి
నాంయః ॥౬౬॥ లోకస్రష్టృత్వశక్త్యాయుధ సుభగతయా జిష్ణుసార
థ్యయోగా త్స్రగ్భ్రద్ధేశభావా ద్గరుడరథతయా స్వాశ్రితేపక్షపా
తాత్ । కాన్త్యాసామ్రాజ్యయోగా దవతరణదశా స్వప్తపారమ్యతశ్చ
స్వీయానుత్తస్వభూతి ద్వయమథకథయా మాస దేవం శతారిః ॥౬౭॥
సర్వాత్మత్వా జ్జగత్యాగ క్రమణతదుతసంరక్షణా ద్విష్టపానాం శత్రు
ధ్వంసాత్పరత్వా ద్యభిమతదశయా పఞ్చధాఽవస్థితత్వాత్ । నిర్వాహా

దణ్డకోద్యాబుధదయితతయా సర్వశిష్టైర్గణ్యై ర్దానాన్మోక్షేచ్ఛోత్పాద కత్వాద్ధరిమథశరజి ద్వక్త్రైవర్ష్యాద్యయోగమ్ ॥౫౮ ॥ ఆపత్సంరక్షణాద ర్థ్యపకరణతయా మేఘసామ్యాదిభూమ్నా స్వాం విశ్వాసదానాత్స్వ రగణభజనా ద్దివ్యదేశోపసత్త్యా । ప్రాప్యప్రాప్యత్వయోగా త్స్వ జనవిజనయో స్స్వప్రపత్తవ్యభావా దూచే నాథం శరణ్యం శ్రుతిశత విదితం వేఙ్కటేశం శఠారిః ॥౫౯॥ ఇత్థం సద్వారగమ్యం స్వయమితమ సహ స్థాయినాం యోజనార్హం కర్షన్తం స్వైశ్చరిత్రై ర్విఘటితవిజనం స్వాన్వితస్తేయదక్షమ్ । ధృత్యాదీనాం నిదానం ఘటక వశమహః భూతి యుగ్మం శఠారి ర్వైఘట్యస్యాస్యనర్హం ప్రపదనసులభం ప్రాహ షష్ఠే శరణ్యమ్ ॥ ... ...

సప్తమదశకమ్.

నిస్సఙ్ఖ్యాశ్చర్యయోగాదతిమధురతయాఽఙ్గోజగత్కారణత్వా న్మార్గోద్ధార్హత్వభూమ్నా త్రిదశపతితయా వాఙ్మనస్సన్నిధానాత్ । పీయూషస్పర్శనాద్వై రఖిలపతితయా లోకసంరక్షణాద్వైశ్యాత్యా శఙ్కాంసహేత త్రితనురసురహేత్యాహచిన్త్యానికస్థః ॥౬౧॥ క్షీర జ్జేసన్నిధానా న్నిఖిలజగదనుప్రవిష్టతాద్వై శ్శుచిత్వా ద్విధ్వస్తానిష్ట భావా దురగశయనత స్పుంసుకర్మానురూపమ్ । శర్మాశర్మప్రదానాజ్జ లదతనుతయోప క్రియాతత్పరత్వా త్సామీప్యానాం విగర్హా ముపశమ యతిచేత్యాహధీమాన్ శఠారిః ॥౬౨॥ పద్మాక్షత్వేనహృత్స్థ స్పరమఖ నిలయ స్సోపకారీవిగర్జచ్ఛఙ్ఖోఽనిష్టప్రహర్తాఽఽదరవిలసనకృద్దీక్ష కోమ్భోధివృశ్యః । ఆపత్సంరక్షకశ్రీ మకరవరలస త్కుణ్డలస్సా వజ్ఞా నాహ్య స్వేషుస్వం గోప్తృభావం ప్రకటయతిహరిశ్చే త్యశంసచ్ఛఠారిః ॥ ౬౩॥ విక్రాన్త్యావిష్టపానామమృతమథనతశ్చోధృతేర్యాభ తథాత్యాగ కల్పేలోకాదనాచ్ఛ క్షితిభరహరణా ద్దైత్యరాజప్రహారాత్ । లఙ్కా సఙ్కోచకత్వా దసురభుజవన చ్ఛేదనాల్లోకసృష్టే ర్ధృత్యాగోవర్ధనా ద్రేః స్ఫుటజగదవనప్రక్రియాం శ్రీనమాహ ॥౬౪॥ సాకేతేము క్తిదానా

ష్ణి స్సరచరజనుషాం సర్వశోరక్షకత్వా చ్చైద్యేసాయుజ్యదానా జ్జగదు
దయకృతే రుద్ధృతేర్భూమిదేవ్యాః । యాచ్ఞార్థం వామనత్వా చ్ఛివభజక
మునేర్మోక్షదానాద్ద్యుద స్తై స్స్నేహం సర్వాశ్రయత్వం ప్రకటయతి
హరి శ్శ్వేత్యథాజ్ఞాయితేవ ॥ ౭౫॥ నాభీపద్మోజ్జ్వలత్వా ద్విధిశివభజనీ
యాంఘ్రిభావాద్గవాంచ త్రాణాద్వై స్సర్వభూతాన్తర నియమనత
స్సంశ్రితేభవ్యభావాత్ । బ్రహ్మాద్యాపద్విమోక్షా దసురనిరసనా త్ప్రీత
రక్షోనుజత్వా త్స్వయాక్రందాపహారీ భవతిచభగవా న్సత్యవాదీ చ్ఛ
తారిః॥ ౭౬॥ దృగ్భ్యాం పద్మాకృతిభ్యా మమరతరులతా నాసికాతోఽధ
రేణ భ్రూచాపేనస్మి తేనా ప్యథమకరలస త్కుండలాభ్యాం విశిష్టః । ఫా
లేనా ర్ధేన్దుభాసాఽమలముఖశశినా నేత్రశోభాదిభాజాశ్రీమాన్దేవకిరీటీ
స్మృతివిశదనుర్భాతి చేత్యభ్యధాయి ॥౭౭॥ భూతైశ్చన్ద్రార్క్యమాద్యై
స్సకలయుగగతై ర్వస్తుభిశ్చేతనాద్యైః సైర్వల్లోకానాం నియత్యా స్మర
ణతదితరో త్వాదనాస్నానాద్యైః । దుర్జ్ఞేయత్వాత్స్వభాజాం బహు
శుభకరణా ద్వేదసంవేద్యభావా చ్ఛ్రీమానాశ్చర్యనానా విభవఇతి
తత శ్శ్రీధరగన్వత్యపాది ॥౭౮॥ స్వామిత్వా చ్ఛర్యభావా దపిచకరుణ
యా దత్తవాగ్జృమ్భణత్వా దుజ్జీవాపాదకత్వా దఘటితఘటనా శక్తి
వైకుణ్ఠయోగాత్ । శుద్ధస్వాంతత్వచక్రాయుధ జలధిసుతా వల్లభత్వా
త్ప్రీత్యత్వా త్స్వస్తోత్రేవిష్ణురప్ర త్యుపకృతివిషమే స్వాన్యున క్తీత్యగా
యత్॥౭౯॥ వైకుణ్ఠేనిత్యయోగా చ్ఛ్రితవివశతయాఽన న్తకీర్త్యుజ్జ్వల
త్వా చ్ఛేషేశాయిత్వముక్తి ర్యభిమతసురజి ద్బాణదోర్గఖణ్డనాద్యైః ।
గ్రాహగ్రస్తేభరక్షా భిరుచితవిషయే సన్నిధానా చ్ఛుచిత్వా త్స్తోతౄ
ణాందుఃఖజాతం విఘటయతిహరి స్తీర్థపాదోఽభ్యధాయి ॥౮౦॥ శాశ్వా
శజాస్సహిష్ణుం పరిణమితజవతా గర్హణం స్పష్టరక్షం వ్యాకుర్వ న్తంస్వ
రక్షా క్రమమఖిలజన స్స్నేహితాందర్శయ న్తమ్। స్వీయాకీర్ణచ్ఛిదోత్కరం
స్మరణసువిశదం విస్మయార్హ ద్విభూతిం స్తోత్రే యుఞ్జ న్నమాహస్తుతికృద
ఘహరం సప్తషేఽనిశచోరమ్ ॥ ... ... ॥౮౧॥

అ ష్ట మ ద శ క మ్.

శ్రీవైద్యేత్యాగపత్యాదిమత్త్వా ద్రఘుయదుకులయో రుద్భవాత్స్వ శ్రితేచ్ఛాధీనేహః విగ్రహత్వా త్సకల చిదచితా మన్తరాత్మత్వ భూమ్నా। స్వామిత్వా త్సంశ్రితావేద్యఖిల గుణతయా జ్ఞానినా మప్య దుఃఖస్థానేచ్ఛాపాదనా ద్వైహ్యర్హరి రకథిపరం దర్శనేచ్ఛో స్సుదృశ్యః॥ తార్క్ష్యోద్యద్వాహనత్వా చ్ఛుభనయనతయా నీలమేఘాకృతిత్వా దాశ్చర్యోచ్చేష్టితత్వా ద్దురవధరతయా యోగిభిర్నిర్జరైశ్చ । స్నేహవ్యామగ్ధభావాత్ప్రతిహతివిరహాద్దుర్జనాదృశ్యభావాన్నిస్సఙ్గానాం జనానాం సులభతమఇతి ప్రాహనాథశ్శఠారిః ॥౭౩॥ శ్రీభూమినాయకత్వాదతి సుకరతయా కల్పసిద్ధాశితత్వాచ్ఛ్రీస్థానే సన్నిధానా త్సురహితకరణాచ్ఛ్రీనివాసత్వయోగాత్ । విక్రాన్త్యావిష్టపానాం విధిమరధిగమాత్సేవసౌలభ్య భూమ్నాచైకాకీ స్వాశ్రితానాం విహరణసమయేశ్రీధరగపత్యపాది ॥ ౭౪ ॥ దుర్దాంతే భేద్రిభఙ్గా చ్ఛుభనిలయతయా సామ్యతశ్చేతరేషాం స్వాయత్తత్వేనభానాచ్ఛ్రితహృది సతతం దేవతద్వేషిసంఘే। మిత్రామిత్రత్వయోగాజ్జగదుదయకృతే దేవతాత్మత్వముఖ్యైశ్శ్రీమాన్వైకుణ్ఠనాథశ్శ్రిత విహితసమగ్రత్వభూమాఽనవభావి ॥ ౭౫ ॥ ఆశ్చర్యేహాస్పదత్వా చ్ఛుభమకుటతయా స్వామితాధ్యాశయిత్వా జ్జీమూత శ్యామలత్వాచ్ఛ్రిత సులభతయా పద్మసూర్యోపమాఙ్గాత్ । సారథ్యాత్పాండుసూనో రవనిభరహృతే రన్తరాత్మత్వయోగాజ్జీవాపేక్షా ప్రతీక్షో భవతి తదవనే శ్రీపతిశ్చేత్యభాణీ ॥౭౬॥ భాతత్వాచ్ఛ్రీతులస్యాశ్రితహృదిశయనాచ్ఛ్రిద్ధవత్సభావాదాశ్చర్యోపక్రియత్వాత్పురగణభజనా ద్వైరివిధ్వంసకత్వాత్ । గోవిన్దత్వాదశేషాభిమతవిషయతోభీష్టసచ్చిత్తకత్వా త్సర్వాకారాద్భుతత్వా త్స్వపదవితరణే సజ్జఇత్యాహకృష్ణః ॥ ౭౭ ॥ భవ్యత్వాద్రక్షకత్వా త్త్రిజగదధిక కారుణ్యతో గోపభావా న్నీలాశ్మాద్రి ప్రభత్వాత్స్వజన కృత నిజాత ప్రధాన ప్రభుత్వాత్ । మందస్మిత్యాస్థితత్వాద్ధృది సుశ్రితిమ చా

తరుణితానుగ్రహత్వాత్స్వానాం చిత్తానపాయాత్స్వజనహృదిరతో మాధనశ్చేత్యవోచత్ ॥ ౮౮ ॥ ప్రాసాదస్యేన భావాద్ధృది చ విభుతయా ఉల్లంమహిమ్నాపరత్వాన్మాధుర్యాద్దేహదేహ్యాదిషు చ గతతయా స్వస్వరూపప్రకాశాత్ । అన్యస్మృత్యాద్యభావాత్స్వపరమపురుషైక్యభ్రమధ్వంసకత్వాత్ జ్ఞానాజ్ఞానప్రదత్వాత్ప్రకటయతి హరిః కుంసిదాస్యం స్వమూచే ॥ ౮౯ ॥ వైలక్షణ్యాత్స్వమూర్తే ర్మకుటముఖమహాభూషణైర్భూషితత్వాత్ తాస్వస్థానేశాయుధత్వాచ్ఛ్రియ సఖితయోజ్జీవనేకర్షకత్వాత్ । భవ్యాత్వాద్రైశ్చసమ్పన్నిరవధికతయా౽౽శ్చర్యచేష్టత్వయోగాన్నిష్ఠాం దాస్యే స్వకీయే ప్రకటయతి హరిశ్చేత్యథాజ్ఞాయి తేన ॥ ౯౦ ॥ వ్యాముగ్ధత్వాత్స్వకీయేష్వమలఘన రుచావామనత్వేన చాపద్బంధుత్వాశ్చర్యభావాదహితనిరసనాల్లోకసృష్ట్యాది శక్తేః । అబ్ధౌ శాయిత్వయోగాచ్ఛ్రితదురిత హృత్తేశ్చాతసీ పుష్పకాన్త్యాత్వాకృష్టిస్వీయదాస్యావధివిశదయతీత్యాహ నాథస్స్వదాస్యమ్ ॥ ౯౧ ॥ ఇత్థంసూరిర్ద్విదృక్షోర్దృశివిషయ మయోన్నిస్పృహైరేవలభ్యం స్వానాంవిశ్లేషభోగ్యం శ్రిత విహితసమగ్రత్వ భూతిం శఠారిః । స్వాపేక్షా సవ్యపేక్షుం స్వవితరణపరం హృద్గతం స్పష్టయన్తం దాస్యం స్వం తస్యనిష్ఠాం తదవధిమపి చాప్యష్టమేస్వేవ్యవశ్యమ్॥ ... ... ॥౯౨॥

నవమశతకమ్.

ఆపద్బన్ధుత్వకీర్త్యా దృఢమతిజననాద్దైత్య నాశాయభూమావాజాతత్వా దుత్తరస్యాం పురిమధుర పదాలంకృతాయాం దయాబ్ధేః । బంధోః కృష్ణస్యపాదాశ్రయణమిహ వినానో సహాయః పుమర్థో రక్షాసామర్థ్యహానేర్భవిన ఇతిహితంశారి సూనుర్బభాషే ॥౯౩॥ లక్ష్మీసమ్బద్ధభూమ్నా మిత ధరణితయా పద్మనేత్రత్వయోగాత్ప్రత్యాద్రైవాసైనవశ్చరిత్రైస్స్వహృదపహరణాచ్ఛ్రీగజేన్ద్రావనాచ్చ । తార్క్ష్యాం సౌచాధిమహ్యా రిగణనిరసనాద్దేవమప్రాపకాద్యై ర్దుషరోన్మేన్మాలనాద్యైస్సుచిరకృతదయో మాధవశ్చేత్యవోచత్ ॥ ౯౪ ॥ నైకశ్రీనా

మవత్త్వా జ్జగదుదయసుసంస్థాపనాద్యైర్హరిత్వా ద్దానా న్నిశ్శేషస్య
హేయప్రతిభటఘటకశ్రేణిసమ్పత్తిమత్త్వాత్ । ప్రహ్లాదాహ్లాదక
త్వా ద్వృషగిరికటకే సన్నిధానాదికృత్యైశ్శర్వాదేస్సాఙ్గదానా
దకథియదుపతి శ్శీలరత్నాకరోఽసౌ ॥౯౫॥ లక్ష్మీవక్షస్స్వభావా త్స్వ
జనసులభతా పర్వతోద్ధారణాద్యైర్దుర్జ్ఞేయత్వాత్స్వసారేఽఖిలపతిత
యా నాకినాంవృద్ధభావాత్ । స్వేషాం హృద్వాసితాయాస్స్వజనవశత
యాత్రచాసక్తిభూమ్నా స్వస్వామిత్వాదిబన్ధా జ్జగదవతిహరి శ్శైత్య
భాజిశ్చరాదిః ॥౯౬॥ పావిత్రత్వాదద్భుతత్వాదపిచసువిదితత్వేనభవ్య
త్వయోగాల్లక్ష్మీవక్షస్త్వభావాద్రఘుకులజననాచ్ఛీలరత్నాభిమానా
త్త్యా । కృష్ణత్వాదబ్జదృక్త్వాత్పరమపతితయాచేశ్వరం సంశ్రితానా
మాచేఖీమాంశ్చతాది స్స్వగుణగరిమ సంసారకంసద్వదర్శీ ॥౯౭॥
ఆశ్చర్యేహాన్వితత్వాదఖిలపతితయా చాన్తరాత్మత్వభూమ్నా శక్త్యాశ
క్తత్వభూమ్నా జలదతనుతయాభవ్యతాకర్షకత్వాత్ । ఔదార్యాదేర్వి
శిష్టాదపిచ భవభృతాం రక్షణేఽతిప్రసక్త్యాద్విస్మర్తుంనైవశక్యో హరిరితి
శరజిత్సంసజేతారమాహ ॥౯౮॥ రమ్యత్వాచ్ఛ్రితులస్యాశ్రితజనస
హితత్వేన పద్మాక్షతాయాస్స్వామిత్వాత్సత్పరంజ్యోతిరితికథనతశ్శ్రీధ
రత్వాతికీర్త్యా । పుష్పశ్యామత్వభూమ్నా రథవరణముఖస్వాయుధ
త్వాత్స్వ్యద స్త్రైశ్శాకేర్ధిమాణశతారిర్ఘటకముఖసువిస్రమ్భణీయత్వమా
హ ॥౯౯॥ పల్లీమధ్యత్వయోగా దపిచసువిదిత శ్రీవచోవాచ్యభావా
ద్భూమ్యాద్యైశ్వర్యయోగా దవతరణదశా సాహచర్యా త్స్వభర్తుః ।
సన్ధాతృత్వాత్సుబోధప్రదదురితహరత్వాత్సమాసన్నభావాల్లక్ష్మీశ
శ్శ్రీశంశఠారిగ్గ్రథయతిచసుమజ్జానిభావేననాథమ్ ॥౧౦౦॥ పద్మా
క్షత్వప్రసిద్ధ్యా జగదవనతయా భవ్యతాద్యైశ్చసారగ్రాహిత్వా ద్వేణు
నాద్యైర్హృషితజనతయా స్వాఙ్ఘ్రిదానాదజాదేః । శ్యామత్వాద్గన్ధవాచో
రత్వాత ఉతసరసస్మేరచేష్టత్వభూమ్నా కూటస్థోనోఽత్ర సిద్ధ్యస్మాకస
మయతయాఖ్యాపయామాసకృష్ణమ్ ॥౧౦౧॥ సర్వస్త్రీప్రాప్యత్వసక్తిప్రై

జగదవనా దణ్డస్రష్టాధిపత్యా న్నీళాయా వల్లభత్వా దమృత వితరణా
ద్భక్తసుస్నిగ్ధభావాత్ । దాసానాం సత్యభావా దతిసుజనతయా౽ఖి
జగత్కారణత్వాచ్ఛ్రీమా న్వేలాప్రతీష్టో భవభయహరణే చేత్యభాణీ
చ్ఛఠారిః ॥౧౦౨॥ ఇత్థం సర్వైకబన్ధుం చిరకృతకరుణం శీలసిన్ధుం పతి
త్వాత్సన్నద్ధా ద్రక్షితారం స్వగుణ గరిమ సంస్మారకం ప్రాహకృష్ణమ్।
విస్మర్తుంచాప్య శక్యం ఘటకముఖసువిస్రంభణీయం సుమత్యాలక్ష్మ్యా
శ్లిష్టంస్వాపిధ్యున్ముఖ సమయమనేహగ్రపతీక్షంసుమిత్రమ్॥ ॥౧౦౩॥

ద శ మ శ త క మ్.

దైత్యానాంనాశకత్వాద్విధృతతులసికామాళిభావాజ్జయిత్వాత్సర్వా
ధీశేశయిత్వాన్నిరవధిక పరజ్యోతిరుల్లాసభావాత్। లోకానాంస్రష్టృ
భావాద్దశరథసుతతాక్రాంతి హారిత్వముఖ్యైరాకారైస్సద్గతిస్స్వాఽబ్జజల
దతనురుచిశ్చేతితేనాభ్యధాయి॥౧౦౪॥ ఊచే శ్రీకేశవత్వాదద్భుతచరితఖ
గాధీశకేతుత్వయోగా దాసన్నత్వాత్పతిత్వాదమర పరిషదామాదిభూ
తత్వభూమ్నా। వ్యాపారైస్సృష్టిముఖ్యైరపిచభుజగశాయిత్వముఖ్యై
శ్చరిత్రై రధ్వక్లేశాపహర్తా భవతిచ భగవానిత్యవన్యన్నఠారిః ॥౧౦౫॥
అమ్భోజాక్షత్వకీర్త్యాయదుకులజతయా చాత్మనశ్శ్యామళత్వా ద్గోవి
న్దత్వాత్ప్రోద్యద్ద్యవనపరతయాచక్రరాజాయుధత్వాత్।శ్రీనీలాశ్మప్ర
భత్వాదతిసుభగతయా గోపనిర్వాహకత్వావస్థానస్నేహశజాకాస్పద
రసఉచితశ్రీపతిఃకారిజేన ॥౧౦౬॥ శ్రీమద్దామోదరతా దమరపరిష
దామప్యగమ్యత్వభూమ్నాచక్రాధీశాయుధత్వాద్వట దళశయి న్నాగ
రాజేశయిత్వాత్ । వత్సస్పర్శోన్ముఖత్వా త్పరమపురుషతామాధవత్వా
దియోగాద్దుష్ప్రాపోయం భజద్భి స్సుగమ ఇతిదృఢంమాధవం సోభ్యధ
త్త ॥౧౦౭॥ నామ్నాంసఙ్కీర్తనేన స్వపరి బృఢతయా భావనా తోను
వేలం సంస్మృత్యాపుష్పధామ్నా ధ్యయన సువచనైస్తోత్ర నృత్త్యాదికృ
త్యైః । ధర్మైఃస్వర్ణాశ్రమోక్తై ర్బహువిధ భజన ప్రక్రియో దీర్ఘబన్ధు
శ్శ్రీమాన్నారాయణశ్చేత్య కథయ దఖిల ద్రావిడ బ్రహ్మదర్శీ॥ ౧౦౮॥

చక్రిత్వాత్కేశవత్వాదిభిరపిచతథా శ్రీశనారాయణత్వాత్సౌహిత్వా
త్పాణ్డవానామభిమతతులసీపూజనీయత్వభావాత్ । అమ్భోజాక్ష
త్వగోవిన్దత ఉతిసుయశః శ్రీపతిత్వాదిభాజై శ్రీమాన్ తీవ్రోద్య
మోయం స్వపదవితరణే చేతితేనాభ్యభాషి ॥౧౦౯॥ అత్యాశ్చర్యస్వ
భావాద్ధృదయగతతయా స్వస్తుతౌ ప్రేరకత్వాత్స్వామిత్వాత్సర్వ
భూతాన్తరనిలయతయా స్వస్తుతౌ కర్తృభావాత్ । ఆపద్బంధుత్వ
యోగాద్బహువిధసవిధస్థానవత్త్వేనదేవ శ్రీమానత్యాదరస్సాన్వ
త్స్వజనపరికరేష్విత్యగోసజ్జగాద ॥౧౧౦॥ లక్ష్మీకాన్తత్వయోగా
ద్ద్విపదిసఖితయా దివ్యదేశస్థితత్వాన్మోక్షోద్యోగాత్తదర్థంకృతశపథ
తయా సర్వతస్సన్నిధానాత్ । దృష్టవ్యస్తత్సన్నివాసాదతివితరణత
స్స్వస్వభావప్రకాశాత్స్వామిత్వాత్తుష్యతీత్థం స్వయమనుపతిత
శ్రీపతిశ్చేత్యగాయి ॥౧౧౧॥ స్వామిత్వాచ్ఛ్రీశనారాయణ ఇతియశ
సా విక్రమాద్విష్టపానాం శ్రీమత్త్వాచ్చక్రవత్త్వాజ్జలనిధిశయనాచ్చా
పిగోవిన్దభావాత్ । వైకుణ్ఠస్వామిభావాదపిచ నిజజనాన్నర్చిరాద్యా
శ్యగత్యాస్వం లోకంప్రాపయేచ్ఛ్రీపతిరితికథయాంశ్రీశఠారిర్బభా
ష ॥౧౧౨॥ బ్రహ్మేశాన్తగపావేశాజ్జలనిధిసుతయా సన్నిరోద్ధవ్యభా
వాద్దివ్యశ్రీవిగ్రహత్వాదఖిలతనుతయాఽత్యప్తపీయూషభావాత్ । ప
ద్మాబద్ధత్వభూమ్యుద్ధరణకరణతః పుణ్యపాపేశితృత్వాన్ముక్తైర్గాతా
నుభావ్యో హరిరితిశఠజిద్ధ్యన్ముక్తిమాప ॥౧౧౩॥ ఏవంస్వానాం
గతింవ్యాధ్వజదురితహరాస్థానశజ్ఞాఘ్నరాగం సుప్రాపంభక్తిభాజాం
బహువిధభజనప్రక్రియం శ్రీశఠారిః । తీవ్రోద్యోగంస్వదానే స్వజ
నతనుకృతాత్యాదరం ప్రాహచాన్తే స్వేచ్ఛాతుష్టంసుఖార్చిర్ముఖసర
ణిముఖం మోక్షదంముక్తభోగ్యమ్ ॥౧౧౪॥ ఇత్థంసేవ్యంసుభోగ్యం శు
భసుభగతనుం సర్వభోగ్యప్రకృష్టం శ్రీయస్తద్ధేతుభూతః ప్రపదనసు
లభం స్వాశ్రితానిష్టజిష్ణుమ్ । భక్తచ్ఛన్దానురక్తం నిరుపధి సుహృదం
సత్పదవ్యాం సహాయం శ్రీశంప్రాహస్వసిద్ధేస్స్వయమిహకరణం స్వప్రా

బన్ధేశఠారిః ॥౧౨౫॥ ఆద్యే స్వీయప్రబన్ధే శఠజిదఖిలవిధే సంస్కృతేర్దుస్సహత్వం ద్వైతీయీకే స్వరూపాద్యఖిలమథహరేరన్వభూత్స్పష్టదృష్టమ్। తార్తీయీకే స్వకీయాం భగవదనుభవే స్ఫోరయామాస తీవ్రాం మాత్రాం తుర్యే యథేష్టం భగవదనుభవాపాపముక్తిం శఠారిః ॥౧౨౬॥ శ్రీమాన్సీమాతిలఙ్ఘిస్థిరతరకరుణస్సర్వవిత్సర్వశక్తిస్స్వామీ సర్వస్య జన్తోస్స్వచరణయుగళే స్వీకృతాత్మాకభారః । కిం న కృత్యం స్వహేతోః కిమిహ న సులభం కావివృత్తిర్భవిత్రీ కస్యాన్యస్యాద్యవర్ణ్యావయమితి విదుషామాహ తుర్యత్వమన్తే ॥౧౨౭॥ శాస్త్రీ దేహాతిరిక్తాత్మని తదధిపతౌ తత్ప్రసాదాద్యుపాయే తస్మిన్శ్రేయస్యవాప్తౌ తదపచరణతోఽనన్తతాపాభిఘాతే । తద్భక్తానాం ప్రభావే తదుపసదనతస్స్వాన్తకాలుష్యశాన్తౌ సారం వేద్యం స్వవేదే సకలమకథయత్సానుకమ్పశ్శఠారిః ॥ ౧౨౮ ॥ ఇత్థం సత్సంప్రదాయక్రమసమధిగతాశేషవర్ణార్హవేదశ్రద్ధాశుద్ధాశయానామఘటయదనఘం కౌతుకం వేఙ్కటేశః । సమ్యక్త్వేతత్స్వసాక్షాచ్ఛఠరిపురథవా సర్వసాక్షీ స సాక్షీ సావద్యత్వేఽపి సోఢుం ప్రభవతి భజతామప్రకమ్ప్యానుకమ్పః ॥ ౧౨౯ ॥ శోకశ్లోకత్వమభ్యాగత ఇతి వదతశ్శుద్ధబోధార్ణవోద్యత్స్వానాకల్లోలనాథానుభవరసఝరీవాహతశ్శ్రీవ్యవేదాత్ । వేదాన్తాచార్యకశ్రీబహుమత బహుశిద్వేఙ్కటేశోద్ధృతేయం రమ్యా తాత్పర్యరత్నావలిరనఘగుణా రఞ్జనీ రఙ్గభర్తుః । ... ... ॥౧౩౦॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
ద్రమిడోపనిషత్తాత్పర్యరత్నావలీ
సమాప్తా.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవే నమః.

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమద్వేదాన్త మహాదేశిక విరచితా

యతిరాజసప్తతిః.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

కమప్యాద్యంగురుంవన్దే కమలా గృహమేధినమ్ । ప్రవక్తాచ్ఛన్దసాం వక్తా పఞ్చరాత్రస్యయస్స్వయమ్॥౧॥ సహధర్మచరీంశౌరే స్సమ్మన్త్రితజగద్ధితామ్ । అనుగ్రహమయీంవన్దే నిత్యమజ్ఞాత నిగ్రహామ్ ॥ ౨ ॥ వన్దేవైకుణ్ఠసేనాన్యం దేవంసూత్రవతీసఖమ్ । యద్వేత్ర శిఖరస్పన్దే విశ్వమేతద్వ్యవస్థితమ్ ॥౩॥ యస్యసారస్వతస్రోతో వకుళామోదవాసితమ్ । శ్రుతీనాంవిశ్రమాయాలం శఠారింతముపాస్మహే ॥౪॥ నాథేన మునినాతేన భవేయం నాథవానహమ్ । యస్యనైగమికంతత్త్వం హస్తామలకతాంగతమ్ ॥౫॥ నమస్యామ్యరవిన్దాక్షం నాథభావే వ్యవస్థితమ్ । శుద్ధసత్త్వమయంశౌరే రవతారమివాపరమ్ ॥ ౬ ॥ అనుజ్ఝితక్షమాయోగ మపుణ్యజనబాధకమ్ । అస్పృష్టమదరాగంతంరామంతుర్యముపాస్మహే ॥ ౭ ॥ విగాహేయామునంతీర్థం సాధుబృన్దావనేస్థితమ్। నిరస్తజిహ్మగస్పర్శే యత్రకృష్ణఃకృతాదరః ॥౮॥ దయానిఘ్నంయతీన్ద్రస్య దేశికంపూర్ణమాశ్రయే । యేనవిశ్వసృజోవిష్ణో రపూర్యతమనోరథః ॥౯॥ ప్రణామంలక్ష్మణమునిః ప్రతిగృహ్ణాతుమామకమ్ । ప్రసాధయతియత్సూక్తిస్స్వాధీనపతికాంశ్రుతిమ్ ॥ ౧౦ ॥ ఉపవీతినమూర్ధ్వపుణ్డ్రవన్తం త్రిజగత్పుణ్యఫలంత్రిదణ్డహస్తమ్ । శరణాగతసార్థవాహమీడే శిఖయాశేఖరిణంపతిం యతీనామ్ ॥ ౧౧ ॥ ప్రథయన్విమతేక్షణత్వం పరిభూరస్మత్పరిరక్షణే యతీన్ద్రః । అపృథక్ప్రతిపన్నయన్మయత్వై ర్వవృధేపఞ్చభి రాయుధైర్మురారేః ॥ ౧౨ ॥ శమితోదయశఙ్కరాది గర్వస్స్వబలాదుద్ధృత యాదవ ప్రకాశః । అవరోపితవా

ఇత్ఛ్రుతేశ్రీ రపార్థాన్ననురామానుజస్య ఏషభాష్యః॥౧౩॥ అజహా
త్సతిసమ్భవం శ్రుతీనాం జరతీనామయథాయథప్రచారమ్ । వినివర్త
యితుంయతీశ్వరోక్తి ర్విదధే తాస్థిరనీతిపఞ్జరస్థాః ॥౧౪॥ అమునాత
పనాతిశాయిభూమ్నా యతిరాజేన నిబద్ధనాయకశ్రీః । మహతీగురు
పఙ్క్తిహారయష్టి ర్విబుధానాంహృదయంగమా విభాతి ॥౧౫॥ అలూ
నపక్షస్య యతిక్షమాభృతో విభాతివంశే హరితత్త్వమక్షతమ్ । యదుద్భ
వాశ్శుద్ధసువృత్తశీతలాభవన్తిముక్తా(వలి)మయాభూషణంభువః॥౧౬॥ అ
నపాయవిష్ణుపదసంశ్రయంభజే కలయాకయాపికలయాప్యనుజ్ఝితమ్।
అకళఙ్కయోగమజడాశయోదయం యతిరాజచన్ద్రముపరాగదూర
గమ్ ॥౧౭॥ అధిగమ్యసమ్యగనఘాస్సుమేధసో యతిచక్రవర్తిపదపద్మ
పత్తనమ్ । హరిభక్తిదాస్యరసికాఃపరస్పరం క్రయవిక్రయార్హదశ
యాసమిన్ధతే ॥౧౮॥ పరుషాతివాదపరవాదపైశున ప్రభృతిప్రభూతపత
నీయపఙ్కిలా । స్వదతే మమాద్యసుభగా సరస్వతీ యతిరాజకీర్తికత
కైర్విశోధితా ॥౧౯॥ అనుకల్పభూతమురభిత్పదంసతామ జహాత్త్రివర్గ
మపవర్గవైభవమ్ । చలచిత్తవృత్తి వినివర్తనౌషధం శరణంయతీన్ద్రచ
రణౌవృణీమహే ॥౨౦॥ శ్వసితావధూతపరవాదివైభవా నిగమాన్తనీతి
జలధేస్తలస్పృశః । ప్రతిపాదయన్తిగతిమాపవర్గకీం యతిసార్వభౌమ
పదసాత్కృతాశయాః ॥౨౧॥ మూలేనివిశ్యమహతాంనిగమద్రుమాణాం
ముష్ణన్పునస్తారకభయం ధృతనైకదణ్డః । రఙ్గేశభక్తజనమానస రాజ
హంసో రామానుజశ్శరణమస్తు మునిస్స్వయన్నః ॥౨౨॥ సన్మన్త్రవి
త్పతిసంయమినాం నరేన్ద్ర స్సంసార జిహ్మగముఖై స్సముపస్థితంనః।
విష్వక్తతంవిషయలోభ విషంనిజాభి ర్గాథానుభావ గరుడధ్వజ భావ
నాభిః ॥౨౩॥ నాథస్సఏషయమినాంనఖరశ్మిజాలై రన్తర్నిలీనమపనీ
యతమోమదీయమ్ । విజ్ఞానచిత్రమనఘం లిఖతీవచిత్తే వ్యాఖ్యాన
శైలిరసికేన కరామ్బుజేన ॥౨౪॥ ఉద్గృహ్ణతీముపనిషత్సు నిగూఢమర్థం
చిత్తేనివేశయితుమల్పధియాం స్వయన్నః । పశ్యేమలక్ష్మణమునేః ప్ర

ప్రసన్నహస్తాముస్నిద్రపద్మసుభగాముపదేశముద్రామ్ ॥౨౫॥ ఆకర్షణాని నిగమాన్తసరస్వతీనా ముచ్చాటనాని బహిరన్తరుపప్లవానామ్ । పథ్యాని ఘోరభవసఞ్జ్వరపీడితానాం హృద్యాని భాన్తి యతిరాజమునేర్వచాంసి ॥౨౬॥ శీతస్వభావసుభగానుభవః ఖలానాం దోషావమర్దననియతోన్నతిరోషధీశః । తాపానుబన్ధశమనస్తపనగ్రహాణాం రామానుజో జయతి సంవలితత్రిధామా ॥౨౭॥ జయతి సకలవిద్యావాహినీజన్మశైలో జనిపథపరివృత్తిశ్రాన్తవిశ్రాన్తిశాఖీ । నిఖిలకుమతిమాయాశర్వరీబాలసూర్యో నిగమజలధివేలాపూర్ణచన్ద్రో యతీన్ద్రః ॥౨౮॥ మునిబహుమతసారా ముక్తినిశ్రేణికేయం సహృదయహృదయానాం శాశ్వతీష్టసిద్ధిః । శమితవిమతగన్ధా సంయమీన్ద్రస్య సూక్తిః పరిచితగహనానాం ప్రస్నుతీ తత్ప్రసాదమ్ ॥౨౯॥ భవమరుపరిఖిన్నస్ఫీతపానీయసిద్ధిర్దురితరహితజిహ్వాదుగ్ధకుల్యాసకుల్యా । శ్రుతినయనసనాభిశ్శోభతే లక్ష్మణోక్తిర్నరకమథనసేవాస్వాదనాడిన్ధమానా ॥ ౩౦ ॥ నానాభూతైర్జగతి సమయైర్నర్మలీలాం విధిత్సో రన్త్యం వర్ణం ప్రథయతి విభోరాదిమవ్యూహభేదే । విశ్వం త్రాతుం విషయనియతం వ్యఞ్జితానుగ్రహస్సన్ విష్వక్సేనో యతిపతిరభూద్వేత్రసారస్త్రిదణ్డః ॥౩౧॥ హరిపదమకరన్దస్యన్దినస్సంశ్రితానామనుగతబహుశాఖాస్తాపమున్మూలయన్తి । శమితదురితగన్ధాస్సంయమీన్ద్రప్రబన్ధాః కథకజనమనీషాకల్పనాకల్పవృక్షాః ॥౩౨॥ లక్ష్యం బుద్ధేర్గ్లపితరసనాలాస్యలీలానిదానం శుద్ధాస్వాదం కిమపి జగతి శ్రోత్రదివ్యౌషధం నః । లక్ష్యాలక్ష్యైస్త్రయ్యన్తేష్వపి ... లధివద్భాతి తాత్పర్యరత్నైర్గర్భీకాన్తస్స్ఫటికముకురో లక్ష్మణార్యోపదేశః ॥౩౩॥ స్థితిమవధీరయన్త్యతిమనోరథసిద్ధిమతీం యతిపతిసూక్తిదాయనిరపాయధనోపచితాః । మధుకరమాలిదఘ్నమదదన్తురదన్తిఘటాకరటకటాహవాహిఘనశీకరశీకరితామ్ ॥ ౩౪ ॥ నిరుపధిభజనవృత్తిరసికా నభితాణ్డవయన్నిగమవిమర్శకేళిరసికైశ్శిఖిభృత్తైర్విధృతః । గుణపరిణద్ధసూక్తిపృథకోణవిఘట్టనయాదరాదితి [illegible]

షు యతిరాజయశః పటహః ॥౩౫॥ ఇదం ప్రథమ సంభవ కుమతి జాల తూలఝంఝా మృషా మతవిషానల జ్వలిత జీవ జీవాతవః । క్షుర న్త్యమృత మక్షరం యతిపురన్దరస్యోక్తయశ్చిర న్తన సరస్వతీ చికురబన్ధ సైరన్ధ్రికాః ॥ ౩౬ ॥ సుధాశన సుదుర్గ్రహశ్రుతి సమష్టి ముష్టిన్ధయః కథాహవమ సౌగతాన్తపట సౌగతాక్ష ఖణ్డయన్ । మునిర్మనసి లక్ష్మణో ముదముదఞ్చయత్యఞ్జసా ముకున్ద గుణమౌక్తిక ప్రకరశుక్తిభిస్సూక్తిభిః ॥౩౭॥ కపర్ది మతకర్దమం కపిల కల్పనావాగురాం దురత్యయమతిత్యతమ్ప్రహిణత స్త్రియన్త్రోదరమ్। కుదృష్టికుహనాముఖే నిపతతః పరబ్రహ్మణః కరగ్రహ విచక్షణో జయతి లక్ష్మణో యం మునిః ॥౩౮॥ కణాదపరిపాటిభిః కపిలకల్పనానాటకైః కుమారిలకుభాషితైర్గురునిబన్ధన గ్రన్థిభిః । తథాగతకథా శతైస్తదనుసారి జల్పైరపి ప్రతారితమిదం జగత్ప్రగుణితం యతీన్ద్రోక్తిభిః ॥౩౯॥ కథాకలహకౌతుకగ్రహగృహీతకౌతసుకృతప్రథాజలధిసంప్లవగ్రసనకుమ్భసమ్భావితయః। జయంతి సుధియో యతిక్షితిభృదన్తికోపాసన ప్రభావపరిపక్త్రిమప్రమితభారతీసమ్పదః ॥౪౦॥ యతీశ్వరసరస్వతీసురభితాశయానాం సతాం వహామి చరణామ్బుజం ప్రణతిశాలినామాలినా । తదన్యమతదుర్మదజ్వలితచేతసాంవాదినాం శిరస్సు నిహితం మయా పదమదక్షిణం లక్ష్యతామ్ ॥౪౧॥ భజస్వ యతి భూపతేరనిదమాదిదుర్వాసనాకదధ్వపరివర్తనశ్రమనివర్తనీం వర్తనీమ్ । లభస్వ హృదయ స్వయం రథపదాయుధానుగ్రహాదుత్థ ప్రహృతినిస్త్రుటద్దురిత దుర్వృతిం నిర్వృతిమ్॥౪౨॥ కుమతివిహిత గ్రన్థగ్రన్థిప్రభూత మతాన్తరగ్రహిల మనసః పశ్యన్త్వల్పాం యతీశ్వరభారతీమ్ । వితతమురభిద్వక్షఃపీఠీ పరిష్కరణోచితః కులగిరితులారోహే భావీ కియానివ కౌస్తుభః ॥౪౩॥ స్థవిరనిగమస్తోమస్థేయాం యతీశ్వరభారతీం కుమతిఫణితిక్షోభక్షీబాః క్షిపన్తు భజన్తు వా । రసపరిమళశ్లాఘాఘోషస్ఫుటత్పుటభేదనం లవణవణిజః కర్పూరార్ఘం కిమిత్యభిమన్వతే ॥౪౪॥ వహతి మహిళా మూఢో వేధాస్త్రయీముఖరైరుదైర్వర

కసుతయా వా మోహాద్భాగస్యవస్య వివర్తతే । తదపి పరమం తత్త్వంగోపీజనస్య వశంవదంమదనకదనైర్నశ్శ్యన్తే యతీశ్వర సంశ్రయాః॥౪౫॥ నిగమపథికచ్ఛాయా శాఖినిరాశ మహానిధిర్మహిత వివిధచ్ఛాత్రశ్రేణీమనోరథసారథిః । త్రిభువనతమః ప్రత్యూషో యతిర్విద్యాశిఖామణిః ప్రథయతియతిక్ష్మాభృత్పారావరీమవిపర్యయామ్ ॥ ౪౬ ॥ జడమతిముధాదన్వావన్త్రివ్యథౌషధసిద్ధయః ప్రమతిసిధయః ప్రజ్ఞాశాలిప్రపాలనయష్టయః । శ్రుతిసురభయశ్శ్రద్ధానన్దాభివర్షుకవారిదాయమగతికథావిచ్ఛేదిన్యో యతీశ్వరసూక్తయః ॥ ౪౭ ॥ ప్రతికలమిహ ప్రత్యక్తత్త్వావలోకనదీపికా యతిపరిబృఢగ్రన్థాశ్చిన్తాన్నిరన్తరయన్తినః । అకలుషపరిజ్ఞానాత్పుణ్యక్షుధాతురదుర్దశాపరిణతఫలప్రత్యాసీదత్ఫలే గృహిసుగ్రహాః ॥౪౮॥ ముకున్దాఙ్ఘ్రిశ్రద్ధాకుముదవనచన్ద్రాతపనిభా ముముక్షోర్ధ్వాన్తధృతిమునిబృన్దారకగిరః । స్వసిద్ధాన్తధ్వాన్తస్థిర కుతుకదుర్వాదిపరిషద్దివాభీతప్రేక్షాదినకరసముత్థానపరుషాః ॥౪౯ ॥ నిరాబాధాబోధాయనఫణితినిష్యన్దసుభగా విశుద్ధోపన్యాస వ్యతిభిదుర శారీరకనయాః । అకస్త్రైగకల్పాన్తే యతిపతినిబన్ధా నిజముఖైరనిద్రాణప్రజ్ఞారసధమనివేధాయ సుధియామ్ ॥౫౦॥ వికల్పాటోపేన శ్రుతిపథమశేషం విఘటయన్స్వపృచ్ఛానిర్దిష్టే యతినృపతిశబ్దే విరమతి । వితణ్డాహం కుర్వత్ప్రతికథకవైతణ్డ వృతనావియాతవ్యాపార వ్యతిమథన సంరమ్భకలహః॥౫౧॥ ప్రతిష్ఠా తర్కాణాం ప్రతిపదమృచాం ధామ యజుషాం పరిష్కారస్సామ్నాం పరిపణమథర్వాఙ్గిరసయోః । ప్రదీపస్తత్త్వానాం ప్రతికృతిరసౌ తాపసగిరాం ప్రసత్తింసంవిత్తైః ప్రదిశతియతీశాన ఫణితిః॥ ౫౨॥ హతావద్యే హృద్యే హరిచరణపఙ్కేరుహయుగే నిబధ్నాత్యైకాన్త్యం కిమపి యతిభూభృత్ఫణితయః । శునాసీరస్కన్దద్రుహిణ హర హేరమ్బహుతభుక్ప్రభశాదిక్షుద్రప్రణతిపరిహారప్రతిభువః ॥౫౩ ॥ యథాభూతస్వార్థా యతినృపతిసూక్తిర్విజయతే సుధాసన్దోహాత్మా సుచరితవిపక్తిశ్శ్రితగిరామ్ । కథాద్వ్యత్యాకాన్తుసుకృతకలహకోలాహలహతత్రివేదీని

ర్పైదప్రశమనవినోదప్రణయినః ॥౫౪॥ శ్రుతిశ్రేణీచూడాపదజనిపుమత్రి లక్ష్మణమతే స్వపక్షస్థాన్ దోషాన్వితథమతి రారోపయతియః । స్వహస్తే నోత్క్షిప్తైస్సఖలునిజగాత్రీమబహులైః గళద్భిర్జ్యాబైర్గగనతలమాలిమ్పతిజడః॥౫౫॥ నిరాలోకేలోకేనిరుపధిపరస్నేహభరితో యతిక్ష్మాభృద్దీపోయదినకిల జాజ్వల్యతఇహ । అహఙ్కారధ్వాన్తం విజహాతి కథంకారమనఘాః కుతర్కవ్యాళౌఘం కుమతిమతపాతాళకుహరమ్॥ ౫౬॥ యతిక్ష్మాభృద్గ్రస్తం మతమిహ నవీనం తదపికిం తతః పాగ్రేవాన్యద్వాతదపి కిం వర్ణనికషే । నిశమ్యన్తాం యద్వా నిజమత తిరస్కార విశదాః సాగాతఙ్కాష్టఙ్కద్రమిడగుహదేవ ప్రభృతయః॥ ౫౭ ॥ సుధాసారం శ్రీమద్యతివర భుజస్త్రోత్ర కుహరే సిషిఞ్చన్తిస్వఞ్చన్నిగమగరిమాణఃఫణితయః । యదాస్వాదాభ్యాస ప్రచయమహిమోల్లాసితధియాం సదాస్వాద్యం కాలేతదమృతమనన్తం సుమనసామ్॥౫౮॥ యతిక్షోణీభర్తుర్యదివమనివామ్భోజనతాః శరణ్యశ్రీణీజుష్టం తదిహదృఢబన్ధప్రభవతి । అవిద్యారణ్యానీకుహరవిహరన్మామకమనః ప్రమాద్యన్మాతఙ్గప్రథమ నిగళం పాదయుగళమ్ ॥ ౫౯ ॥ సవిత్రీ ముక్తానాం సకలజనదేవః ప్రశమనీ గరీయోభిస్తీర్థైరుపచిత రసా యామునముఖైః । నిమజ్జేదాసిమ్నోత్తరమపి సమాప్లావయతిమాం యదృష్టావిక్షేపాద్యతి పతిదయా దివ్యతటినీ ॥ ౬౦ ॥ చిన్తావేష దురర్థదన్తురవచఃకన్థాశత గ్రన్థిలాస్సిద్ధాన్తావసమిన్ధతే యతివరగ్రన్థానుసన్ధాయినః । ముక్తాశుక్తివిశుద్ధసిద్ధతటినీ చూడాలచూడాపదగకేయూరల్యాం కలయే తద్గుణాపరశుద్ధరత్నకమంజూషికామ్ ॥౬౧॥ వన్దేతం యమినాం ధురన్ధరమహం మానాన్ధకారద్రుహో పన్థానం పరిపన్థినాం నిజదృశా రుద్ధాన మిన్ధానయా । దత్తంయేనదయాసుధామ్బునిధినాపీత్వా విశుద్ధం పయః కాలేనగిరిశైలకృష్ణజలదః కాఙ్క్షాధికం వర్షతి ॥౬౨॥ కాషాయేనగృహీతపీతవసనా దర్శైస్త్రిభిర్మణ్డితా సామూర్తిర్మురమర్దనస్య జయతి త్రైయ్యన్తసారక్షిణీ యత్ప్రఖ్యాపితతీర్థవర్ధితధియా మద్భవస్య తాం యచ్ఛ్రి

ణానాసింధోరనిదంప్రదేశనియతా కీర్తిః ప్రజాగర్తినః ॥౮౩॥ లిప్సే ల
క్ష్మణయోగినఃపదయుగం రథ్యాపరాగచ్ఛటారక్షారోపణ ధన్యసూరి
పరిషత్సీమన్తసీమాన్తికమ్ । భిక్షాపర్యటనక్షణేషు బిభరాంచక్రే గళశ్రీ-
ర్బిషాయద్వ్యాసమిషేణ పత్రిమకరీముద్రాంసముద్రామ్బరా ॥౮౪॥
నానాతన్త్రవిలోభితేన మనసాఽశ్లిష్టదుర్నీతిభిఃకష్టంకుత్సితదృష్టిభిర్వ్యతి
పతేరాద్దేశవైదేశికైః । వ్యాసోహాఽసహదీకృతః పరిహృతః పాత్రే చేతస
శ్చైతసకస్తుతః కేళిశుకశ్చకస్సచముథాబోధాయబోధాయనః॥౮౫॥ అ
గ్ధ్యాతిస్థితిమామికామతిరసావాజన్మరాజన్వతీ పత్యాసంయమినామనే
నజగతామత్యాహితచ్ఛేదినా। యత్సారస్వతదుగ్ధసాగరసుధాసిద్ధాన్తధా
స్వాదినాం ప్రస్వాపాయనబోధపీఠిభగవన్మాయామహాఽయామినీ॥౮౬॥ శు
ద్ధాద్వైతవశంవదీకృతయతిక్షోణీశవాణీశతపత్ర్యాదిష్ట* బహిర్మతక్షితిశ
రఃప్రాసాదమాసీదతి। దుగ్ధోదన్వదపత్యసన్నిధిసదాసామోదదామో
దరశ్లక్ష్ణాలోకనదోర్గలిత్య లలితోన్మేషామసీమామమ ॥౮౭॥ ఆస్తాంనా
మయతీన్ద్రపద్ధతి జుషామాజానశుద్ధామతి స్తచ్చాపవ్యాజ విదగ్ధముగ్ధమ
ధురం సారస్వతం శాశ్వతమ్ । కోవాచక్షురుదఞ్చయేదవిపురస్పాటో
పతర్కచ్ఛటానస్త్రాశస్త్రివిహారసంభృతరణాస్వాదేషువాదేషునః॥౮౮॥
పర్యాప్తంపర్యచైషం కణచరణకథామాక్షపాదం శిశిక్షే మీమాంసామాం
సలాత్మా సమజనిషి ముహుస్సాఙ్ఖ్యయోగౌ సమాఖ్యమ్ । ఇత్థం తైస్తై
ర్యతీన్ద్రత్రుటితబహుమృషాతన్త్రకాన్తారపాన్థైరన్తర్మోహాన్ధపా
న్థైరహహకిమహనశ్ఛిన్తనీయంతనీయః॥౮౯॥ గాథాతాథాగతానాం
గళతి గమనికా కాపిలీక్వాపిలీనా క్షీణాకాణాదవాణీ ద్రుహిణహర
గిరస్సౌరభంనారభన్తే । క్షామాకౌమారిలోక్తిర్జగతి గురుమతం గౌ
రవాద్దూరవాన్తం కాశఙ్కా శఙ్కరాదేర్భజతి యతిపతౌ భద్రవేదీం
త్రివేదీమ్ ॥౯౦॥ విష్వగ్వ్యాపిన్యగాధే యతినృపతి యశస్సుష్పదేశా
ర్ణవేస్మిన్నద్ధాశుద్ధావగాహైశ్శుభమతిభిరసౌ వేఙ్కటేశోఽభిషిక్తః।

పా॥ పత్ర్యాదిష్ట బహిర్గతిరితి.

ప్రజ్ఞాదౌర్జన్యగర్జత్ప్రతికథకవచస్తూలవాతూలవృత్త్యా సత్త్వాత్యా సారవత్త్వా సమతనుత సతాం ప్రీతిమేతాం సమేతామ్ ॥ ౭౧ ॥ ఆశామతఙ్గజగణానవిషహ్యవేగాన్నాదేయతిక్షితిభృతగ్రప్రసభం నిరున్ధన్। కార్త్స్న్యేకథాహవకుతూహలిభిః పరేషాం కర్ణేష్వేష కవితార్కికసింహనాదః ॥ ౭౨ ॥ ఉపశమితకుదృష్టివిప్లవానాముపనిషదాముపచారదీపికేయమ్ । కలితభగవద్విభూతియుగ్మా దిశతు మతిం యతిరాజసప్తతిర్నః ॥ ౭౩ ॥ కరతలామలకీకృతసత్పథాః శ్రుతివతంసితసూన్నృతసూక్తయః। దివసతారకయన్తి సమత్సరాన్యతిపురన్దరసప్తతిసాదరాః॥ ౭౪ ॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
యతిరాజసప్తతిస్సమ్పూర్ణా.
కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవే నమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

వైరాగ్యపఞ్చకమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాం సదా హృది॥

సిలం కిమనలం భవేదనలమౌదరం బాధితుం పయఃప్రసృతిపూరకం కిము న ధారకం సారసమ్ । అయత్నమలమల్లకం పథిపటచ్చరం కచ్చరం భజన్తి విబుధా ముధా హ్యహహ కుక్షితః కుక్షితః ॥౧॥ శరీరపతనావధి ప్రభునిషేవణాపాదనాదబిన్ధనధనం జయప్రశమదం ధనం దన్ధనమ్ । ధనఞ్జయవివర్ధనం ధనముదూఢగోవర్ధనం సుసాధనమబాధనం సుమనసాం సమారాధనమ్ ॥౨॥ దురీశ్వరద్వారబహిర్వితర్దికా దురాసికాయై రచితోఽయమఞ్జలిః । తదఞ్జనాభం నిరపాయమస్తి మే ధనఞ్జయస్యన్దనభూషణం ధనమ్ ॥ ౩ ॥ క్షోణీకోణశతాంశపాలనకలా దుర్వారగర్వానలక్షుభ్యత్క్షుద్రనరేన్ద్రచాటురచనా ధన్యాన్న మన్యామహే । దేవం

సేవితుమేవనిశ్చినుమహే యోఽసౌదయాలుః పురా ధానాముష్టిముచే కుచేలమునయే దత్తేస్మ విత్తేశతామ్.౪॥ జ్వలతుజలధిక్రోడక్రీడత్కృపీట భవప్రభాభవపటుతరజ్వాలమాలాకులో జఠరానలః। తృణమపివయంసాయం సమ్ఫుల్ల మల్లి మతల్లికా పరిమళముచా వాచాయాచామహే నమహీశ్వరాన్ ॥౫॥ నాస్తి పిత్రార్జితం కిఞ్చి న్నమయా కిఞ్చిదార్జితమ్।అస్తిమేహస్తిశైలాగ్రే వస్తుపైతామహంధనమ్॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
వైరాగ్యపఞ్చకం సమ్పూర్ణమ్.
కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః॥

శ్రీమద్వేదాన్త మహాదేశిక విరచితమ్
ధా టీ ప ఞ్చ క మ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

* పాషణ్డద్రుమషణ్డదావదహన శ్చార్వాక శైలాశని ర్బౌద్ధధ్వాన్తనిరాసవాసరపతి ర్జైనేభకణ్ఠీరవః। మాయావాదిభుజఙ్గభఙ్గగరుడ స్త్రైవిద్యచూడామణిః శ్రీరఙ్గేశజయధ్వజో విజయతే రామానుజోఽయం మునిః ॥౧॥ పాషణ్డషణ్డగిరిఖణ్డనవజ్రదణ్డాః ప్రచ్ఛన్నబౌద్ధ మకరాల

---

* ఇన్ద ధాటీపఞ్చకం శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమెన్ఱు శిలగ్రన్థఙ్గళిల్ శొల్లియిరున్దపడియాల్ ఇప్పోదు అచ్చిడప్పడవిల్లై. ఇప్ప్రబన్ధత్తిల్ ఇరుక్కిఱ ఒరుశ్లోకమ్ హాసనం డిస్ట్రిక్టు శ్రీవణబెళ్గుళమెన్నిఱ ప్రసిద్ధమాన ఒరు బౌద్ధస్థానత్తిలిరుక్కిఱ ఒరుశాసనత్తిల్ లిఖితమాయిరుక్కిఱదు. అన్ద శాసనమ్ ఉడైయవర్ కాలీనమాయిరుక్కలామెన్ఱు తెరియవరుకిఱదు. ఇగ్గ్రన్థత్తై ముదలియాణ్డానరుళిచ్చెయ్దదాకవుమ్ శిలర్ శొల్లుకిఱార్కళ్ అవాళవాళుడైయ వఖిస గ్రన్థానుగుణమాయ్ అనుసన్ధిత్తుక్కొళ్ళవేణుమ్.

యమన్థదణ్డాః । వేదాన్తసార సుఖదర్శనదీపదణ్డా రామానుజస్య విల సన్తిమునే స్త్రిదణ్డాః ॥ ౨ ॥ చారిత్రోద్ధారదణ్డంచతుర నయపథా లఙ్క్రియాకేతుదణ్డం సద్విద్యాదీపదణ్డం సకలకలికథా సంహృతేగకాల దణ్డమ్ । త్రయ్యన్తాలమ్బదణ్డం త్రిభువనవిజయచ్ఛత్రసౌవర్ణదణ్డం ధత్తే రామానుజార్యఃప్రతికథకశిరోవజ్రదణ్డంత్రిదణ్డమ్॥ ౩॥త్రయ్యామాఙ్గల్య సూత్రం త్రియుగయుగపదా రోహణాలమ్బసూత్రం సద్విద్యాదీపసూత్రం సగుణనయవిదాం సమ్పదాం హారసూత్రమ్ । ప్రజ్ఞాసూత్రంబుధానాంప్రశమధనమనఃపద్మినీనాళసూత్రంరక్షాసూత్రంమునీనాంజయతియతిపతేర్వక్షసిబ్రహ్మసూత్రమ్ ॥ ౪ ॥ పాషణ్డసాగరమహా బడబాముఖాగ్నిః శ్రీరఙ్గరాజచరణామ్బుజమూలదాసః । శ్రీవిష్ణులోకమణిమణ్టపమార్గదాయీ రామానుజో విజయతే యతిరాజరాజః ॥ ౫ ॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
ఘాటీపఞ్చకం సమ్పూర్ణమ్.
కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా
యజ్ఞోపవీత ప్రతిష్ఠా.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

కాలేస్వాధ్యాయయోగ్యే శుభకృతిదివసే శ్రీపతేర్మన్దిరాద్వా కృత్వాస్నానాద్యనుష్ఠాంశుచివరణకరోద్విస్తథాఽఽచమ్యహృష్టఃదర్భేషుప్రాగుదగ్వా పవిశతు శుచిభిర్నిర్మితం యజ్ఞసూత్రం తారేణామన్త్ర్యచాపస్త్రీవృతిశు తదభిషిఞ్చేజ్జపేత్సప్తవారమ్ ॥ ౧ ॥ భూరాదివ్యాహృతీభిస్త్రిగుణితమథతత్స్వేనమానేనతార వ్యాహృద్భిర్గపోత్రీష్య కూర్చే పరినిహితమథో మార్జయేద్ద్వాభ్యాంజైః। అపోహిష్ఠాదిమన్త్రై

రథచ తదనువర్త్యోర్ధ్వదక్షం కరాభ్యాం తారేణ వ్యాహృతీభిస్త్రిగుణిత
మథ సావిత్రిమన్త్రైః భూయః ॥౨॥ ప్రాణానాం గ్రన్థిమన్త్రైగ్రథితము
పరియద్వామహస్తం కరాభ్యాం భూరగ్నింభూర్భువస్స్వస్త్వితిచ త
దనువర్త్యోత్సృజేద్దర్భఘృష్టమ్ । దర్భాస్తీర్ణే ప్రదేశే తదుపరిచకుశా
పాస్యహస్తాగ్రతాళం త్రిగకృత్వా నావపశ్యేద్భ్రమదథచతరాయా
జ్ఞిమేతం నిబధ్య ॥౩॥ ఉక్త్వామన్త్రం పితృభ్యో నమ ఇతి కుటిలం తార
తో వ్యాహృతీభిశ్చర్జూకృత్యస్వహస్తే త్రిగుణితమథచావేష్ట్యమధ్యం శిఖా
ఖ్యామ్ । తాభ్యామావేష్ట్యసూత్ర త్రియమపికలయేద్గ్రన్థికం గ్రన్థిమ
న్త్రాద్దశ్వత్థాద్యక్తశాఖావినిహితమథతత్స్థణ్డిలే వ్రీహియుక్తే ॥౪॥
స్వస్తే తామ్రాదిపాత్రే శుభజలభరితే సూత్రసంవేష్టితే సత్కూర్చైతా
రాదిమన్త్రైర్నిహితముపచితం గన్ధపుష్పాక్షతాద్యైః । ఆయమ్యా
సూన్కరిష్యే సకలశుభకృతే యజ్ఞసూత్రప్రతిష్ఠాం సఙ్కల్ప్యేత్థం స్పృ
శం స్తత్కలయతుసుమనా వ్యాహృతీభిః ప్రతిష్ఠామ్ ॥౫॥ వ్యస్తాభిస్సంహి
తాభిస్తదనుతదనుగావర్తితాభిః క్రమాద్భూరగ్నిం పర్యాయభేదైః భిజప
తుపునః పఞ్చభూతాసుకాద్యాన్ । యద్వా తారాగ్నినాగాశ్శశిపి
తృవిధయో వాయుసూర్యాదిశేషాస్తన్తూనాం దేవతాస్స్యుర్విధిహ
రిగిరిశా గ్రన్థిదేవాః క్రమేణ ॥౬॥ శ్రీశో యజ్ఞోపవీతస్యచ ఖలు తదిమా
నాహ్వయేత్తత్ర కుమ్భే గన్ధాద్యైరర్ఘ్యపాద్యాదిభిరపి కలయేదర్చ
నం పీఠికాన్తైః । సతాత్కాలైరర్చయిత్వా సువిహితమథతద్దర్శయిత్వా
సవితే త్రిత్వా సత్యేనేతిచర్గ్భిశ్చతసృభిరథతన్నిక్షిపేత్పూర్ణకుమ్భే ॥౭॥
తత్సంస్పృష్ట్వాష్టోత్తరం వై శతమనుకలయేత్పూర్వ్యగాయత్రజాపం తత్సావి
చాన్తస్సమన్త్రం హరిదిగభిముఖో ధారయేత్సాసుయామః । పాదౌ
ప్రక్షాళ్యపాణీ శుచిచరణకరో ద్విస్తథాఽఽచమ్యదర్భే ష్వాసీనోఽ
సూన్నియమ్య స్పృశతుజపతుచ త్ర్యమ్బకం యజ్ఞసూత్రమ్ ॥౮॥ సర్షి
ఛ్ఛన్దోఽధిదైవం మనుమథసుజపన్ ధారయేద్యజ్ఞసూత్రం ప్రత్యేకం మ
న్త్రఆచాన్నిరథబహుషుచేన్నాశుచిర్నావతిష్ఠేత్ । వేదాన్తాచార్యణ

ర్థం వివిధమునిమతాం యజ్ఞసూత్రప్రతిష్ఠాం వ్యాతానీ ద్వైవాదికాధ్వ
స్థితివిహితమతి ర్వైవధనిష్ఠాంగరిష్ఠామ్ ॥ ... ॥౯॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
యజ్ఞోపవీతప్రతిష్ఠా సమ్పూర్ణా.
కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీ యై నమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితః
భూగోళనిర్ణయస్తద్వ్యాఖ్యాచ.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

పఞ్చాశత్కోటిభిస్స్యాన్మితమవనితలంయోజనానాంతథాహి
స్యాజ్జమ్బూద్వీపమేకం నియుతముదధినా తావతా వేష్టితంతత్।
ప్లక్షద్వీపేనసోఽపి ద్విగుణ వితతినా తావతేక్ష్వబ్ధినాఽసౌద్వీ
పాద్వైగుణ్యభాజ స్సప్తస దృగుదధిభిస్సంవృతా ఏవమేవ ॥౧॥

వ్యా॥ (పఞ్చాశత్కోటిభిస్స్యాత్) దితి= తత్ర కటాహభిత్తిః కోటి
యోజనమానా, అణ్డకటాహాన్తరవివరం పఞ్చాశత్కోటియోజనో
చ్ఛ్రితమ్, పఞ్చాశత్కోటివిస్తీర్ణంచ; తత్రభూర్భువస్సువ ర్మహర్జన
స్తపస్సత్యాఖ్యాని సప్తభువనాని, తత్ర పఞ్చాశత్కోటివిస్తీర్ణాభూ
మిః, తథాహి; జమ్బూద్వీపం లక్షయోజనవిస్తీర్ణమ్, తచ్చనవవర్షవిభా
గయుక్తమ్, తాని భరతకిమ్పురుష హరివర్షేళావృతరమ్యక హిరణ్వత్కు
రుభద్రాశ్వ కేతుమాలనామకాని, వర్షపర్వతాశ్చ హిమవద్ధేమకూట
నిషధనీలశ్వేత శృఙ్గిమాల్యవద్గన్ధమాధనాఖ్యా అష్టౌ, తత్ర హిమవద్దే

హేమకూట నిషధా మేరోర్దక్షిణ పర్వతాః, నీలశ్వేతశృఙ్గిణ ఉత్తరపర్వతాః, మాల్యవాన్ప్రాచీనః, గన్ధమాదనస్తు పశ్చిమ ఇతి. తత్రమాల్యవద్గన్ధమాదన వ్యతిరిక్తాష్షట్పర్వతా ద్విసహస్ర యోజనోచ్ఛ్రాయా ద్విసహస్రయోజన విస్తారాశ్చ. మాల్యవద్గన్ధమాదనావేక సహస్ర యోజనోచ్ఛ్రాయా తావద్విస్తారిణౌచ. పూర్వేషట్పర్వతా ఆపూర్వపశ్చిమ సముద్రాయాతాః, తత్ర మధ్యేనీలనిషధౌ లక్షయోజనాయాతౌ, హేమకూటశ్వేతౌతు నవతిసహస్రాయాతౌ, హిమవచ్ఛృఙ్గిణౌత్వశీతి సహస్రాయాతౌ, జమ్బూద్వీపస్య పరిమణ్డలత్వాదేవం పరిమాణోపచయః, మాల్యవద్గన్ధమాదనౌతు ఆనీల నీలనిషధాయాతౌ, చతుస్త్రింశత్సహస్రయోజనోన్నతౌ, వర్షేష్వపి భరత కిమ్పురుష హరివర్షాణి మేరోర్దక్షిణాని, రమ్యకహిరణ్వత్కురువర్షాణి మేరోరుత్తరాణి, భద్రాశ్వవర్షం ప్రాచీనమ్, కేతుమాలవర్షం పశ్చిమమ్, మధ్యమంత్విళావృతవర్షమ్, తస్యచ మధ్యే మేరుశ్చతురశీతియోజనోచ్ఛ్రాయః, అధష్షోడశ సహస్రయోజనో నిమగ్నః, షోడశ సహస్రయోజన విస్తీర్ణః, ఉపరి ద్వాత్రింశత్సహస్రయోజన విస్తీర్ణః, భూపద్మస్యమేరుః కర్ణికాకారః, మేరోశ్చతుర్దిశం నవసహస్రయోజన విస్తారః, సచ షోడశసహస్రయోజన విస్తారఇతి ఇళావృతం సర్వతశ్చతుస్త్రింశత్సహస్రయోజనా నీల నిషధాన్తంతు చతుస్త్రింశత్సహస్ర యోజనాని, అన్యాని షడ్వర్షాణి ప్రత్యేకం నవసహస్రయోజన విస్తృతాని, దక్షిణోత్తరం ప్రాక్పశ్చిమవిస్తృతం భద్రాశ్వవర్షమ్, మాల్యవత్సముద్రాన్తం ద్వాత్రింశత్సహస్రయోజన విస్తృతమ్, ఆనీలనిషధాన్తం చతుస్త్రింశత్సహస్రయోజన విస్తృతమ్, గన్ధమాదన సముద్రాన్తంతు ద్వాత్రింశత్సహస్రయోజనాని, అనీల నిషధాన్తంతు చతుస్త్రింశత్సహస్రయోజనాని, అన్యాని షడ్వర్షాణి ప్రత్యేకం నవసహస్రయోజనవిస్తృతాని, దక్షిణోత్తరం ప్రాక్పశ్చిమంత్వా సముద్రాన్తానీతు వివేకః, ఏవం జమ్బూద్వీపస్య ప్రాక్పశ్చిమం భద్రాశ్వకేతుమాలయోశ్చతుష్షష్టి సహ

స్రయోజనత్వాదిళావృతస్య చతుస్త్రింశత్సహస్రయోజనత్వాన్మాల్య
వద్గన్ధమాదనయోశ్చతుస్సహస్రయోజనత్వాచ్చలక్షయోజనత్వంసిద్ధమ్,
దక్షిణోత్తరమప్యిళావృతస్య చతుస్త్రింశత్సహస్రయోజనత్వాదన్యే
షాం షణ్ణాంవర్షాణాం చతుఃపఞ్చాశత్సహస్ర యోజనత్వాత్షణ్ణాం
పర్వతానాం ద్వాదశసహస్రయోజనత్వాచ్చ లక్షయోజనత్వంసిద్ధమ్,
ఏతచ్చ జమ్బూద్వీపం లక్షయోజన విస్తీర్ణేన లవణసముద్రేణవేష్టితమ్,
సోఽపి సముద్రోద్విలక్షయోజన విస్తృతేన ప్లక్షద్వీపేన పరివేష్టితః,
ప్లక్షద్వీపోఽపి తావత్ప్రమాణే నేక్షు సముద్రేణ పరవేష్టితః, ఏవమేవ
శాల్మలి కుశక్రౌంచశాక పుష్కరద్వీపా ఉత్తరోత్తరం పూర్వస్మాద్ద్వి
గుణప్రమాణా ద్రష్టవ్యాః. ... ... ॥౧॥

జమ్బూప్లక్ష శాల్మలికుశ క్రౌఞ్చశాకపుష్కరద్వీపాః । లవణే
క్షుసురాఘృత దధిదుగ్ధామ్బ స్సిన్ధుసంవృతాః క్రమశః ॥౨॥

వ్యా॥ సురాసర్పిర్దధిదుగ్ధ శుద్ధజల సముద్రాశ్చ తత్తద్ద్వీపప్రమాణా
ఏవావగన్తవ్యాః,తత్రప్లక్షాదీనాంపంచానాం ద్వీపానాముభయతస్సము
ద్రాన్తాయాతై స్సప్తకులపర్వతై స్సప్తవర్షాణి ద్రష్టవ్యాని, పుష్కరద్వీ
పస్తు మధ్యే వలయాకారః పఞ్చాశత్సహస్ర యోజనోచ్ఛ్రియః,
తావద్విస్తృతేన మానసోత్తర పర్వతేన వర్షద్వయ విభాగయుక్తః,
ఏవంమేరోరేకతస్సప్తానాంసముద్రాణాంసప్తవింశతి లక్షోత్తరకోటి
యోజన విస్తృతత్వాద్ద్వీపానాంచ పఞ్చాశత్సహస్ర షడ్వింశతిలక్షో
త్తర కోటియోజన విస్తృతత్వాత్స్వాదూదక సముద్రాత్పరవేలాన్తం
సపఞ్చాశత్సహస్ర త్రిపఞ్చాశల్లక్షోత్తర కోటిద్వయయోజన పరిమి
తత్వం ద్రష్టవ్యమ్, ఏవంచ సతిసముద్రాణాం సప్తద్వీపానామాయామ
ప్రమాణేన సప్తలక్షోత్తర పఞ్చకోటి పరిమితత్వమవగన్తవ్యమ్. ॥౨॥

సప్తద్వీపంససిన్ధుంద్విగుణ గుణితయా స్వర్ణభూమ్యా పరీతం
లోకాలోకాద్రిణాసా ప్యయుతవితతినా తావదుచ్చేన వీతా।
లోకాలోకాచ్చ మేరోర్భవతిహి ధరణీ యావతీ ధ్వాన్తభూః

మ్యా తావత్యాసావృతస్సాళ్ప్యదకపరిధినా సాపివేధోణ్డభిత్త్యా ॥3॥

వ్యా॥ ఏతచ్చ ససముద్రం సప్తద్వీపంస్వద్విగుణప్రమాణయా కాఞ్చనభూమ్యావృతమ్, సాచలోకాలోక పర్వతేన యోజనాయుతోచ్ఛ్రాయేణ తావద్విస్తారిణాచ సర్వతః పరిక్షిప్తా, ఏవంచ మేరోరేకతో లోకాలోకాన్తం సపఞ్చాశత్సహస్ర సప్తషష్టి లక్షోత్తర ద్వాదశకోటి పరిమితత్వం సిద్ధమ్. లోకాలోకోపి మేరోరా లోకాలోకాన్తం యావత్ప్రమాణా భూస్తావత్ప్రమాణమైవ తమోభూమ్యా సమావృతః, తతః పరమణ్డకటాహ ఇతి. ఏవంచ మేరోరేకతోఽణ్డ కటాహాన్తం పఞ్చత్రింశల్లక్షోత్తర పఞ్చవింశతి కోటియోజనానిభవన్తి, తత్ర పఞ్చత్రింశల్లక్షయోజన పరిమితం గర్భోదకమ్, అన్యత్తు పఞ్చవింశతి కోటియోజన పరిమితం భూమణ్డలమితి, ఏవం మేరోశ్చతుర్దిశం ద్రష్టవ్యమితి పఞ్చాశత్కోటి విస్తీర్ణాభూమిః, ఏవం భూమణ్డలాదూర్ధ్వంచాధశ్చ సర్వత్రాణ్డకటాహః, తద్వివరస్య పఞ్చాశత్కోటివిస్తీర్ణత్వ మవబోద్ధవ్యమ్. ... ... ॥3॥

సప్తద్వీపం సముద్రైస్సహ మునినియుతైః కోటిభిః పఞ్చభిస్స్యాల్లోకాలోకాద్రిమేర్వన్తరమపి రవిభిః కోటిభిస్సప్తషష్ట్యా।
లక్షైః పఞ్చాయుతైస్స్యాద్దశశరనయనైశ్చ కోటిభిర్యాత రామైర్లక్షైస్స్యాచ్చక్రవాళాన్తర మమరశిఖర్యణ్డభిత్త్యోశ్చమధ్యమ్॥
౪॥ శరనేత్రకోటిభిర్భూపరిధిజలం బాణవహ్నిలక్షైస్స్యాత్।
అభితో మేరోరేవం పఞ్చాశత్కోటియోజనాభూమిః॥ ॥౫॥

వ్యా॥ ఏషాచ భూమిస్సహస్రయోజనోచ్ఛ్రాయా, అస్యా భూమేర్వివరరూపాణి అతల వితల నితల గభస్తిమన్మహాతల సుతల పాతాలాని సప్తప్రత్యేకం నవసహస్ర యోజనోచ్ఛ్రాయాణి, మధ్యే మధ్యే భూమణ్డలాదధశ్చ ప్రత్యేకమేక సహస్రయోజనోచ్ఛ్రాయత్వం భువః, ఏతస్యాభువోఽధస్తాచ్ఛేషలోకః, తత అధస్తాద్గర్భోదకం నరకాశ్చ, ఏతత్కిఞ్చిన్న్యూన ద్విలక్షోన పఞ్చవింశతి కోటియోజనో

చ్ఛ్రాయమ్, ఏతచ్చ " సూర్యాణ్డగోళయోర్మధ్యే కోట్యస్స్యుః పఞ్చ వింశతి " ఇతి శ్రీభాగవతశ్లోక మర్యాదయా ఏవం పరిమాణ మవ సేయమ్. ... ... ॥౮॥౫॥

లక్షే సూర్యే స్సతారా జ్ఞకవికుజసురాచార్య మన్దా ద్విలక్షే లక్షే సప్తర్షయోఽథధ్రువ ఇహనియతం త్వన్తరిక్షం సువస్స్యాత్। అన్యాన్యాబ్ధీన్దులక్షా ణ్యథశశినయనోష్టార్క కోట్యన్యలోకా ధ్వాన్తంన్యూన ద్వికోట త్యుపరి సవిత్రులోఽణ్డంహి భూతాక్షి కోట్యః ॥౬॥ శైలేగపాతాళరన్ధ్రైః ర్నవదశశతకైః స్సప్తభి ర్వ్యారధోఽధో మధ్యేమధ్యేసహస్రై ర్భవతిహితదధ శ్శేషలోకో జలంచ।తస్యాధో నారకాస్స్యు స్తదిదమిహ దృశగకోటయశ్చ కిఞ్చిదూనాః పఞ్చాశత్కోటి తుఙ్గం వితత మిదమతో హ్యణ్డభిత్తిస్తుకోటిః ॥ ... ... ॥౭॥

వ్యా॥ భూమేరు పరిలక్షయోజనే సూర్యమణ్డలావస్థానా ద్భూమణ్డలస్య సప్తతిసహస్రయోజనోచ్ఛ్రితత్వాదవశిష్టానాం సర్వేషాం భువనానాంభూమేరోరధఏవ ద్రష్టవ్యత్వాద్భూమేరుపరిష్టా ల్లక్షయోజనే సూర్యమణ్డలమ్, ఏతచ్చ భువర్లోక ఇత్యుచ్యతే, సూర్యస్యోపరిలక్షయోజనే చన్ద్రమణ్డలమ్, తదుపరి లక్షయోజనే నక్షత్రమణ్డలమ్, తతో ద్విలక్షయోజనే బుధః, తతో ద్విలక్షేశుక్రః,తదుపరి లక్షద్వయేఽఙ్గారకః,తత ఉపరిలక్షద్వయేబృహస్పతిః,తతో ద్విలక్షేశనిః, శనేరుపరి లక్షయోజనే సప్తర్షి మణ్డలమ్, సప్తర్షి మణ్డలస్యో పరిష్టాల్లక్షేజ్యోతిశ్చక్రాధారభూతోధ్రువః, ఏవం సవితృమణ్డలస్యో పరిధ్రువపర్యన్తం చతుర్దశలక్షోత్సేధః స్వర్లోకః, సప్తర్షిమణ్డలస్యోర్ధ్వం ధ్రువ మణ్డలపర్యన్తం కశ్చిద్విష్ణులోకః, ధ్రువమణ్డలస్యోపరి మహర్లోకః కోటియోజనోత్సేధః, తతో జన లోకో ద్వికోటి యోజనోచ్ఛ్రాయః, తపో లోకోఽష్టకోటి యోజనోచ్ఛ్రాయః,సత్యలోకస్తు ద్వాదశకోటియోజనోచ్ఛ్రాయః, ఏవంధ్రువాదుపరి సత్యలోకోర్ధ్వ సీమాన్తం త్రయో

వింశతి కోటియోజనాని భవన్తి. తత ఉపరి కిఞ్చిదూనకోటిద్వయ యోజనాన్తరమ్, తత్ర పరమణ్డకటాహ ఇతి, ఏవం సూర్యాణ్డగోళకటాహయోర్మధ్యే పఞ్చవింశతి కోటియోజనత్వ మూర్ధ్వమధశ్చ అణ్డకటాహాన్తర వివరోచ్ఛ్రాయస్య పఞ్చాశత్కోటియోజనత్వం సిద్ధమ్. ... ... ||౬||౭||

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు భూగోళనిర్ణయస్తద్వ్యాఖ్యా చ సమాప్తా.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవే నమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా

వైశ్వదేవకారికా.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాం సదా హృది॥

స్వాగ్నిం సంస్థాప్య పూర్వం కుశనిచయలసత్సంస్తరస్సానుయామస్సాన్వకూర్త్యాధిశ్రియోక్తిప్రతివచన హవిః ప్రోక్షణం స్థాపనం స్యాత్ । అన్నం ద్వేధోత్తరార్థం త్రివిధ విభజితం పశ్చిమారమ్భమస్య ప్రాగే ద్వేధావిభక్తే హుతభుజి జుహుయాత్తత్ర పూర్వస్థమన్నమ్ ॥౧॥ ఆద్యేష్వష్టస్వసక్తైర్మనుభిరథపృథక్పాణినా హోమమగ్నౌ కృత్వా తత్రైకదేశం హవిరథ సమిధం పశ్చిమాంశేన తేన । పశ్చాదగ్నేర్ధరణ్యాం బలిహరణవిధౌ మార్జనప్రోక్షణాదేః పాత్రేష్వప్యత్ర తోయం క్రమవిధివిహితే మార్జనప్రోక్షణే చ ॥౨॥ ధర్మాధర్మాదిభేద ప్రచుర బలి విధిస్థాననిర్దేశనం తత్సర్వం చక్రాన్తరస్థం వ్యజన వికృతిగం వేదశాస్త్రానురోధమ్ । పిత్ర్యే స్యాత్ప్రాక్తథాస్యాత్తత్క్రమ విధివిహితే మార్జన ప్రోక్షణాద్యం యథావత్ప్రాచీనసూత్రం యదపి తదితరత్తచ్చ తీర్థం నిషిక్తమ్ ॥౩॥ పశ్చాద్వైహాయసస్య ప్రథమ బలిమతో వాయసస్యాగ్రభా

గేత్వభ్యాంతస్యాగ్రభాగే బలిమథనివిశే దత్ర పాదాత్మశుద్ధిః। ధర్మా దేర్దర్శనంచేదసుఖకరమత శ్చన్ద్రిమత్రోపవాస స్స్యాద్దేవేపిత్ర్యే భూతద్వయయజనవిధౌ పశ్చిమస్థంహవిస్స్యాత్ ॥౪॥ మధ్యాదుద్ధృత్యభాగాన్మనుజయజనమిత్యగ్రభాగేఽగ్రదానం కృత్వా గోదోహకాలక్షపణవిధిబలాత్తత్రలబ్ధ్వాఽతిథిభ్యః। దద్యాల్లక్ష్మీవిశిష్టస్వదితిమపిహవిర్వ్యఞ్జనైశ్శిష్టాన్నయుక్తం కృత్వాపాద్యాసనాద్యైర్విధివదపచితిం కల్పయిత్వాయథార్హమ్ ॥౫॥ సాయంరాత్రాన్తమన్యద్యదిహితమశనం యద్యథాతద్యథాస్యాన్నక్తంచామేనతోయాద్యవిమనుజపత స్తచ్చరాత్రాన్తమాహుః। కేచిత్త్వామేనతోయాన్మనుజపకరణైష్షడ్భిరేవాజ్యమన్త్రైర్నక్తంస్నాత్వాయమేవత్వనశననియతశ్రాద్ధభోక్తుర్జపస్స్యాత్ ॥౬॥ ధర్మాదీశానదుత్తం హవిరపిచమనుగపఞ్చయజ్ఞేషుదత్తం భాగంరాత్రావశిష్టం మహదనభిమతంత్వాతిథేయాన్నదానే। స్వార్థేష్వన్నాదికృద్భ్యో మితినియమవిధిశ్చాగ్రయజ్ఞాదిశిష్టం సర్వంపిత్రోర్మృతాహే ద్విజముఖహవనే నేష్టమిత్యాహురార్యాః ॥౭॥ నేత్రేన్ద్వానయనంయుగం శశివిధూ చన్ద్రావతారశ్శశీ చన్ద్రశ్చన్ద్రశశీన్దవోఽత్రగణితా ధర్మాదికాస్సేచనే। తద్వైవేనయనంక్రమాత్ పితృముఖే చన్ద్రశ్చ భూతేశశీ మర్త్యేన్దుశ్చ తథా గృహేహుతవహే పూర్వాహుతిష్వీక్షణమ్ ॥౮॥ ఇత్థంవ్యాసపరాశరాదిమునిభిస్సిద్ధాన్తితార్థోహ్యయం శ్రీమల్లక్ష్మణయోగియామునముఖైర్నాథాదిభిర్నిర్ణితః। తత్సర్వంత్వవలోక్యతత్కరుణయా తద్వైశ్వదేవక్రమస్సన్మోదాయచవేఙ్కటేశకవినా ప్రోక్తోఽభవద్ధీమతా ॥౯॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ
ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
వైశ్వదేవకారికా సమాప్తా.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీ శ్రైనమః.

శ్రీమత్కూరనారాయణ యతీన్ద్ర మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమత్కూరనారాయణ మహాముని విరచితమ్
సు ద ర్శ న శ త క మ్.

రఙ్గేశవిజ్ఞప్తికరామయస్య చకారచక్రేశ నుతిం నివృత్తయే।
సమాశ్రయేయం వరపూరణీయం తం కూరనారాయణనామకంమునిమ్॥

సౌదర్శన్యుజ్జిహానా దిశివిదిశితిరస్కృత్య సావిత్రమర్చి ర్బాహ్యాభ్యన్తకార క్షతజగదగదఙ్కారభూమ్నా స్వధామ్నా। దోఃఖర్జూదూరగర్జద్విబుధరిపువధూకణ్ఠవైకల్యకల్యా జ్వాలాజాజ్వల్యమానా వితరతుభవతాం వీప్సయాఽభీప్సితాని॥౧॥ ప్రత్యుద్యాతం మయూఖై ర్నభసిదినకృతః ప్రీత్తసేవం ప్రభాభి ప్ప్రామాసౌమేరవీభి ర్ద్రివివరివసితం దీప్తిభిర్దేవధామ్నామ్। భూయస్సైన్యభూతయేవ స్ఫురతుసకల దిగ్భ్రాన్తసాన్ద్రస్ఫులిఙ్గం చాక్రం జాగ్రత్ప్రతాపం త్రిభువనవిజయవ్యగ్రిమగ్ర్యం మహస్తత్॥౨॥ పూర్ణేపూర్ణైస్సుధానాం సుమహతి లసతస్సోమబిమ్బాలవాలే బాహాశాఖావరుద్ధ క్షితిగగనదివశ్చక్రరాజద్రుమస్య। జ్యోతిశ్చద్మాప్రవాళః ప్రకటితసుమనస్సమ్పదుత్తంసలక్ష్మీం పుష్ణన్నాశాముఖేషు ప్రదిశతుభవతాం సప్రకర్షం ప్రహర్షమ్॥౩॥ ఆరాదారాత్సహస్రాద్ద్విసరతివిమత క్షేపదక్షాద్యదక్షాన్నాభేర్నాభస్వతస్సనాభేర్నిజవిభవపరిచ్ఛిన్నభూమేశ్చనేమేః। ఆమ్నాయైరేకకణ్ఠైస్తుత మహిమమహోమాధవీయస్యహేతే స్తద్వోదిశ్యేధమానం చతసృషుచతురః పుష్యతాత్ పూరుషార్థాన్॥౪॥ శ్యామం ధామప్రసృత్యా క్వచనభగవతః క్వాపిబభ్రు ప్రకృత్యా శుభ్రం శేషస్యభాసా క్వచనమణిరుచా క్వాపితస్యైవరక్తమ్। నీలం శ్రీనేత్రకాన్త్యా క్వచిదపిమిథునస్యాదిమస్యేవచిత్రాం వ్యాతన్వానం వితానశ్రియముపచినుతాచ్ఛర్మవశ్చక్రభానమ్॥౫॥ శంసన్త్యస్నేషముచ్చైష్షితపరమహసో భాస్వతః కైట

భాలే లింభే సంధ్యేవ నక్తంచరవిలయకరీయా జగద్వందనీయా । బం
ధూకచ్ఛాయబన్ధుచ్ఛవి ఘటితఘనచ్ఛేదమేదస్వినీ సా శాతాఙ్గీ రశ్మి
భఙ్గీ ప్రణుదతు భవతాం ప్రత్యహాప్రత్యూహానమేనః ॥ ౬ ॥ సామ్యం భూ
మ్యాప్రవృద్ధ్యా ప్రకటయతినభస్తారకాజాలకాని స్ఫాలిఙ్గీం యాన్తి
కాన్తిం దిశతి యదుదయే మేరురఙ్గారశఙ్కామ్ । అగ్నిర్మగ్నార్చిరై
క్యం భజతిదినకరే వల్లభామస్తభాభా జ్వాలావర్త్మావివస్తగ్రప్రహరణ
పతిజం ధామవస్తద్ధినోతు॥౭॥ దృష్టేఽధ్వ్యోమచక్రే వికవనవజపాసన్ని
కాశేసకాశం స్వర్భానుర్భానురేష స్ఫుటమితికలయన్నాగతో వేగతో
స్య । నిష్టప్తోయైర్నివృత్తో విధుమివసహసా స్పృష్టమధ్యాపినేష్టే ఘ
ర్మాంశుం తేఘటన్తా మహిత విహతయే భానవో భాస్వరావః ॥ ౮ ॥
దేవం హేమాద్రితుఙ్గం పృథుసుజశిఖరం బిభ్రతీం మధ్యదేశే నాభిద్వీపా
భిరామామరవిపినవతీం శేషశీర్షాసనస్థామ్ । నేమిం పర్యాయభూ
మిం దినకరకిరణా దృష్టసేవాగిపరీత్య ప్రీత్యైవశ్చక్రవాళా చలఇవవిల
సన్తుస్తీవ్రాస్త్రరశ్మేః ॥౯॥ ఏకంలోకస్య చక్షుర్ద్వివిధమపనుదత్కృ
ష్ణనత్రిస్త్రినేత్రం దాత్రంధాతూనాంచతుర్ణాం గమయదరిగణం పఞ్చతాం
షడ్గుణాఢ్యమ్ । సప్తాప్తాశ్వోఽపి తాప్తాపదనవకిరణ శ్రేణిరజ్జ్వర్ధకాశం
పర్యస్యాదష్టవ్ర్యతాఙ్గావయవపరిబృఢ జ్యోతిరీతిస్సహస్రమ్ ॥౧౦॥ ఉచ్చ
ణ్డేమచ్ఛిఖణ్డే నిబిడయతినభః క్రోడమస్రోఽటతిద్యామభ్యస్య ప్రౌఢ
తాపగ్లపితవపుః పయోభిభ్రతీరభ్రపఙ్క్తీః । ధత్తే శుష్యత్సుధోతోస్సవిధు ర
పమధునగిరే ద్రకోశస్య సామ్యం రక్షన్త్వస్త్రప్రభోస్తే రచిత సుచరిత
వృష్టయోఽదృష్టయోవః ॥౧౧॥ పద్మాఘోదీర్ఘికామ్భస్యవనిధరతటే సై
రికామ్బు పరిపాతస్సిన్దూరం కుంజరాణాం దిశిదిశిగగనే సాంధ్యమేఘ
ప్రబన్ధః । పారావారే ప్రవాళో వనభువిచతథా ప్రేక్ష్యమాణః పరి
ముగ్ధాస్స్వాధిష్టం వః ప్రమోదం జనయతు దనుజద్వేషిణ స్తైవషరాశిః॥
౧౨॥ భానోర్భానోత్వదీయా స్ఫురతికుముదినీమిత్రతేవత్రితేజస్తాశా
ఘాతా దధీరో న్యనలనభవత స్వైరమైరం మదార్చిః । శంసన్తి

ర్థంసభగస్థాయదుదయసమయె చక్రరాజాంశవస్తే యుష్మాకం ప్రౌఢతాపప్రభవ భవగదాపక్రమాయ క్రమన్తామ్ ॥ ౧౩ ॥ జగ్ధ్వాకర్ణేషుమూర్ఛాంకురమిసుదృశామక్షిషు స్వర్వధూనాం పీత్వాచాప్యుచ్చరన్త్యస్సవృషమనుగతా వల్లవేనాదిమేన । గావోవశ్చక్రభర్తుర్గిరమమృతరసం ప్రశ్రితానాందుహానాబుద్ధింస్స్వాలోకలుప్త త్రిభువనతమస స్సానుబంధాందదన్తామ్॥౧౪॥ సేనాంసేనాంమఘోనో మహతిరణముఖేఽలంభయన్తలమ్భయన్తీరుత్సేకోన్నాళుదోష్ణాం ప్రథమదివిషదామావలీర్భావలీఢే। విశ్వంవిశ్వస్యరాధ్యం రథపదధిపతేర్లీలయాపాలయన్తీవృద్ధిస్సాదీధితీనాం వృజినమనుదినం మార్జయత్వార్జితంవః॥౧౫॥ తత్తాన్సేవనోష్మణేవ ప్రతిభటవపుషా మస్రధారాంధయన్తీ పాస్తేవక్షీబభావం ప్రతితిదిశమసకృత్తన్వతీఘూర్ణితాని । వంశాస్థిస్ఫోటశబ్దాం ప్రకటయతిపటూన్యావహన్త్యట్టహాసాన్ భాస్స్వత్స్యన్దనాఙ్గప్రభుసముదయినీ స్పన్దతాంచిన్తితాయ ॥ ౧౬ ॥ దేవైరాసేవ్యమానో దనుజభటభుజాదణ్డదర్పోష్మతప్తైః కాశారోద్ధోతిలఙ్ఘీ ఉరదుడుపటలీ లక్ష్యడిణ్డీరపిణ్డః। రిఙ్గజ్జ్వాలాతరఙ్గ త్రుటితరిపుతరు వ్రాతపాతోగ్రమార్గశ్చక్రోవశ్శోచిరోఘ శ్శమయతుదురితాపహ్నవం చావవహ్నిమ్ ॥౧౭॥ భ్రామ్యన్తీసంశ్రితానాం భ్రమశమనకరీ చ్ఛన్నసూర్యప్రకాశా సూర్యాలోకానురూపా రిపుహృదయతమస్సాదిణీనిస్తమస్కా । ధారాసంపాతినీవ ప్రకటితదహనా దీప్తిరస్త్రేశితుర్వశ్చిత్రాభద్రాయ విద్రావితవిమతజనాజాయతామాయతాయ ॥౧౮॥ నిస్యేవస్యేవకాశీదవశిఖిజటిలజ్యోతిషాయేనదాహం కృత్వావృత్త్యావిలిల్యే శలభసులభయా యత్రచిత్రప్రభావే । రుద్రోప్యుద్రేదర్ధహేత్రాసహా గహనగుహాం యద్భయాదభ్యయాసీ ద్విశ్వాద్విశ్వాప్చితోవ స్సశుభమనిభృతం శౌరిహేతిప్రతాపః ॥౧౯॥ ఉద్యన్బిమ్బాదుదారాం నయనహిమజలం మార్జయన్నిర్ఝరిణా మజ్ఞానధ్వాన్తమూర్చ్ఛాకరజనిరజనీ భఞ్జనవ్యఞ్జితాధ్వా । స్వశ్చక్షుర్ద్వారాణాం గ్రహాణాం స్ఫురణమపహరన్నర్చిషగపావకీయాశ్చక్రి

శార్క్రప్రకాశోదితశతుదశదిశో వ్యశ్నువానంయశోవః॥౨౦॥వర్గస్యస్వ
ర్గధామ్నామపి దనుజనుషాం విగ్రహంనిగ్రహీతుం దాతుంసద్యోబలా
నాం శ్రియమతిశయినీం పత్రభఙ్గానువృత్త్యా। యోక్షుం దేదీప్యతేయా
యుగపదపిపురో భాతిమయ్యా ప్రకృత్యా సాహో నుద్యాదవిద్యాం
ద్యుతి రమ్యతరసస్యస్దనీ స్యాన్దనాజ్ఞీ ॥ ౨౧ ॥ దాహందాహం సప
త్నాన్ సమరభువిలస ద్భస్మనా వర్త్మనాయాన్ క్రవ్యాదప్రీతభూ
తా ద్యఖిలషితవుషా ప్రీతకాపాలికేన। కజార్తైర్గ కాలధౌతం గిరి
మివకురుతే యాస్వకీర్త్యైవహర్తుం ఘృష్టిస్సాన్ద్రప్రష్టికంవ స్సకలముపన
యత్వాయుధాగ్రేసరస్య ॥ ౨౨ ॥ దగ్ధానాందానవానాం సభసితనిచ
యై రస్థిభిస్సర్వశుభ్రాం పృథ్వీంకృత్వాపిభూయో నవరుధిర ఝరీ కా
తుకంకౌణపేభ్యః। కుర్వాణంబాష్పపూరైర్గ కుచతట ఘుసృణ క్షాళ
నైస్తద్వధూనాం పాపంపాపచ్యమానం శమయతుభవతా మస్త్రరా
జస్య తేజః ॥ ౨౩ ॥ మాగాన్మోషంలలాటానలఇతిమదన ద్వేషిణాధ్యా
యతేవ ప్రీష్టాపోఽస్మిన్ద్రవాసా మ్బుజదళపటలప్లోషముత్ప్రేక్ష్యతేవ । వ
జ్రాగ్నిర్నాస్మనాశం వ్రజదితిచకితేనేవ శక్రేణబద్ధైస్స్తోత్రైర్గిరస్త్రై
శ్వరస్య ద్యతుదురితశతం ద్యోతమానాద్యుతిర్వః ॥ ॥ ౨౪ ॥

ఇతి జ్వాలావర్ణనమ్.

శస్త్రాస్త్రంశాత్రవాణాం శలభకులమివ జ్వాలయాలేలిహానా ఘో
షైస్సైన్యాగతంభయంతీ విఘటితభగవద్యోగనిద్రాస్సముద్రాన్। వ్యా
ధోరగపాథచార త్రుటితపటురట తీవ్రకసక్షుణ్ణదైత్యా నేమిస్సాన్దర్శి
నీవ శ్రియమతిశయినీం దాశతాదాశతాబ్దమ్ ॥ ౨౫ ॥ ధారాచక్రస్య
తారా గణకపిశఘృణి ద్యోతితద్యు ప్రచారా పారావారామ్బుపూర
క్వథనపిశునితో త్తాలపాతాలయాత్రా। గోత్రాద్రిస్ఫోటశబ్ద ప్రకటి
తవసుధా మణ్డలీ చణ్డయానా పన్థానంవఃపవిత్ర్యాత్ప్రశమన కుశలా
పాప్మనామాత్మనీనమ్ ॥ ౨౬ ॥ యాత్రాయాత్రాతలోకా ప్రకటితవరు
ణత్రాసముద్రేసముద్రేసత్వాసత్వాసభూమ్నాకృతసగరుదగస్త్యన్నదానా

దధానా । హానింహానిన్దితానాం జగతిపరిషదాం దానవీనాం నవీనాం
చక్రేచక్రేశనేమి శ్శమముపహరతాత్సప్రభావప్రభావః ॥ ౨౭ ॥ య
త్రామిత్రాన్దిధక్షుః ప్రవిశతిబలినోధామనిస్సీమధామ్నిగ్రస్తాపస్తాప
శ్రీశ్రైః ప్రగుణితసికతోష్మా త్త్విషా శ్యాత్తికేశైః । రాశి ర్వారామపా
రాం ప్రకటయతిపునర్యైర్విదారాశుపూర్యై ర్వృద్ధింనిర్యాతినిర్వాప
యతు సదురితాన్యస్త్రధుర్యప్రధిర్వః ॥౨౮॥ కక్ష్యాత్యైనకద్రూ తన
యఫణమణిశ్రీ కాల్యదీపస్యయుఙ్క్తే పాతాళాన్తఃప్రపాతీ నిఖిలమపి
తమస్స్వేనధామ్నానిగీర్య । దైతేయప్రేయసీనాం వమతి హృదిహత
ప్రేయసాం భూయసాంయశ్చక్రాగ్రియాగ్రదేశోదహతువిలసితంభూ
యసామంహసాంవః ॥౨౯॥ కృష్ణామ్భోదస్యభూషా కృతనయనవయ
వ్యాహతి ర్భార్గవస్య ప్రాప్తామావేదయన్తీ ప్రతిభటసుదృశాం ముక్ష
టాంబాష్పవృష్టిమ్। నిష్టప్తాష్టాపదశ్రీస్సమమమరచమూగర్జితై రుజ్జి
హానా కీర్తింవః కేతకీభిఃపరిణయతుసదృశీం చఞ్చలాచక్రధారా ॥౩౦॥
వప్రాణాంభేదినీం యఃపరిణతిమఖిల శ్లాఘనీయాం దధానః క్షుణ్ణాం
నక్షత్రమాలాం దిశిదిశివికిరన్ విద్యుతాతుల్యకక్ష్యః । నిర్వాణేనోత్క
టేన ప్రకటయతినవం దానవారిప్రకర్షం చక్రాధీశస్యభద్రాణ్యవశయతు
భవతాం సప్రధిశ్చిత్తవృత్తిమ్ ॥౩౧॥ నాకౌకస్సత్రుజత్రు త్రుటనవిఘ
టిత స్కన్ధనీరన్ధ్రనిర్యన్నవ్యక్రవ్యాస్రహవ్యగ్రసన రసలస జ్జ్వాలజి
హ్వాలవన్హిమ్। యందృష్ట్వాసాంయుగీనంపునరపివిదధత్యాశిషోవీర్యవృ
ద్ధ్యై గీర్వాణానిర్వృణానా వితరతుసజయం విష్ణుహేతి ప్రధిర్వః॥
౩౨॥ ధన్యాధ్వన్యస్యధారా సలిలమివధనం దుర్గతస్యేవవృష్టిర్జాత్యం
ధస్యేవపఙ్గోర్గపదవిహృతిరివ ప్రీణనీప్రేమభాజామ్ । పత్యుర్నాయాః
క్రియాయాం ప్రకటపరిణతి ర్విశ్వరక్షాక్షమాయాం మాయామాయామి
నీంవస్త్రుటయతుమహతీ నేమిరస్త్రాధిపస్య ॥౩౩॥ తాణ్యాయావిష్టపా
నాం వితరతిచ యయా కల్ప్యతేకామపూర్తి ర్నష్టాతుం యత్పురస్తా
త్ప్రభవతికలయా ప్యోషధీనామధీశః । ఉన్మేషోయాతియస్యా నసమ

యనియతిం సాత్రియామావసరప్రదేయా న్న్యక్కృత్యాద్యోతమానా త్రిపురహరదృశం నేమిరస్త్రీశ్వరస్య ॥౩౪॥ నక్షత్రక్షోదభూతి ప్రకరవికిరణైశ్శ్వేతితాశావకాశా జీర్ణైఃపర్ణైరివ ద్యాం జలధరపటలై శ్ఛాన్తై ర్ధూన్వానా । ఆజౌ వాజానవాజానతరిపుజనతారణ్యమావర్తమానా నేమిర్వ్యాత్త్యేవ చాక్రీ ప్రణుదతు భవతాం సంహతం పాపతూలమ్ ॥౩౫॥ క్షిప్త్వా నేపథ్యశాటీమివ జలదఘటాం జిష్ణుకోదణ్డచిత్రాం తారాపుంజం ప్రసూనాఞ్జలిమివ విపులే వ్యోమరఙ్గే వికీర్య । నిర్వేదగ్లానిచిన్తాప్రభృతిపరవశా న స్తరాదానవేన్ద్రాన్ నృత్యన్నానాలయాఢ్యం నట ఇవ తనుతాం శర్మ చక్రప్రధిర్వః ॥౩౬॥ దార్గత్యప్రౌఢతాప ప్రతిభటవిభవావిత్తధారాస్సృజన్తీ గర్జన్తీ చిత్రక్రియాభి ర్జ్వలదనలశిఖోద్దామసౌదామినీకా । అవ్యాత్క్రవ్యాద్వధూటీనయనజలభరై ర్ద్ధితునవ్యానవా వ్యాప్నువన్తీ సిన్ధుపూరా నరిథ చరణపతే ర్నేమికాదమ్బినీ వః ॥౩౭॥ సన్దోహం దానవానా మజసమజమివా లభ్యజాజ్వల్యమానే వహ్నావహ్నాయ జుహ్వ త్త్రిదశపరిషదే స్వస్వభాగప్రదాయీ । స్తోత్రై ర్బ్రహ్మాదిగీతై ర్ముఖరపరిసరం శ్లాఘ్యశస్త్రప్రయోగం ప్రాప్తస్సఙ్గ్రామసత్రం ప్రధిరసురరిపోః ప్రార్థితం ప్రస్నుతాం వః ॥ ... ॥౩౮॥

ఇతి నేమివర్ణనమ్.

ఉత్పాతాలాతకల్పాన్యసురపరిషదా మాహవప్రార్థినీనా మధ్వానధ్వావబోధక్షపణచణతమఃక్షేపదీపోపమాని । త్రైలోక్యాగారభారోద్వహనసహమణిస్తమ్భసమ్పత్సఖాని త్రాయన్తామన్తిమాయాం విపది సపది వోఽరాణి సౌదర్శనాని ॥౩౯॥ జ్వాలాజాలప్రవాల స్తబకితశిరసో నాభిమాలాలయ స్త్యస్సిక్తారక్తామ్బుపూరై శ్శకలితవపుషాం శాత్రవానీకినీనామ్ । చక్రక్రీడప్రరూఢా భుజగశయభుజోపఘ్నవిఘ్నప్రచారాః పుష్యన్త్యగక్తి ర్త్రిపుష్పాణ్యరకనకలతాః ప్రీతమేవగ్రథం తామ్ ॥౪౦॥ జ్వాలాజాలాబ్ధిముద్రం క్షితివలయ మివా బిభ్రతీ నేమిచక్రం నాగేన్ద్రస్యేవ నాభేః ఫణపరిషదివ ప్రౌఢరత్నప్రకాశా । ద

త్రాంశో విష్ణుహేతే ర్మతిమరవితతిః ఖ్యాతసాహస్రసఙ్ఖ్యా సఙ్ఖ్యావ
త్సంఘచిత్తశ్రవణహరగుణ స్తన్త్రిసన్దర్భగర్భామ్ ॥౪౧॥ బ్రహ్మేశా
పక్రమాణాం బహువిధవిబుధ క్షోదసంమోదితానాం సేవాప్త్యై దేవ
తానాం దనుజకులరిపోః పీఠికాద్యఙ్గభాజామ్ । తత్తద్ధామాన్తసీ
మావిభజనవిధయే మానదణ్డాయమానా భూమానం భూయసాం వో
దిశతు దశశతీ భాస్వరాణామరాణామ్ ॥ ౪౨ ॥ జ్వాలాకల్లోలమాలా
నిబిడపరిసరాం నేమివేలాందధానే పూర్ణేనా క్రాన్తమధ్యే భువనమ
యహవిర్భోజినాపూరుషేణ । ప్రస్ఫూర్జత్ప్రాజ్యరత్నే రథపదజల
ధావేనమాన్తైస్స్ఫులింగై ర్బద్ధ్రాంశో విద్రుమాణాం శ్రియమరవితతిర్వి
స్తృణానా విధత్తామ్ ॥౪౩॥ నాసీరసైర్వరభగ్నప్రతిభటరుధిరా సార
ధారావసేకా నేకాన్తస్మేరపద్మ ప్రకరసహచర చ్ఛాయయా ప్రాస్య
నాభ్యా । ముక్తానీవాఙ్కురాణి స్ఫురదనలశిఖా దక్షిణప్రాక్ప్రవాళా
న్యవ్యాఘాతేనభవ్యం ప్రదదతుభవతాం దివ్యహేతేరరాణి ॥ ౪౪ ॥ దా
వోల్కామణ్డలీవ ద్రుమగణగహనే బాడబస్యేవ వహ్నా ర్జ్వాలావృద్ధి
ర్మహాబ్ధౌ ప్రవయసితమసి ప్రాతరర్కప్రభేవ । చక్రీయా దానవా
నాం హయకరటిఘటాసఙ్కటే జాఘటీతి ప్రాజ్యంసావగ్నిప్రదేయా
త్పదమరపరిష త్పద్మనాభాయుధస్య ॥౪౫॥ తాపాద్దైత్యప్రతాపా తప
నసముపచితా త్రాయమాణంత్రిలోకీంలోలై ర్జ్వాలాకలాపైర్గిపరికటయి
దభితశ్ఛిన్నపట్టాఞ్చలాని।చత్రాకారంశలాకాఇవకనకకృతాశ్చారిదోర్దణ్డ
లగ్నం భూయాసుర్యాపయన్త్యో రథచరణమర స్ఫూర్తయస్కీర్తయే
వః ॥౪౬॥ నాభీశాలానిఖాతాం నహన సముచితాం వైరిలక్ష్మీవశా
నాం సంయద్వారిహృతానాం సమనువిదధతీకాఞ్చనాలానపఙ్క్తిమ్।
రాజ్యాచప్రాజ్యశైత్యప్రజవిజయమహాయాత్రమ్భితానాం భుజానాం
తుల్యాచక్రారమాలా తులయతుభవతాం తూలవచ్ఛత్రులోకమ్ ॥౪౭॥
ఆనేమేశ్చక్రవాలా త్త్రిస్పర్శఇవవితతాగ్నిపిణ్డికాచణ్డదీప్తే ర్ద్దీప్తాదీపా ఇవా
శాద్దహానరణతమీ గాహినఃపూరుషస్య । శాణేరేఖాయితానాం రథ

చరణమమే శత్రుశౌండీర్యహేమ్నాం రేఖాః ప్రత్యగ్రలగ్నా ఇవభువనమర శ్రేణయః ప్రీణయంతు ॥ ౪౮ ॥ దీప్తైరర్చిః ప్రరోహై ర్ధలవతి విధృతే బాహునాలేనవిష్ణో రుద్యత్ప ద్యోతనాభం ప్రథయతి పురుషం కర్ణికావర్ణికాయామ్ । చూడాలంవేదమౌళిం కలయతి కటుతే చక్రనామ్నాపలత్యై లక్ష్మీంస్ఫారామరాణాం ప్రతివిద ధతువః కేసరశ్రీకరాణి ॥౪౯॥ ధాతుస్వం దైరమందైః కలుషిత వపుషో నిర్ఝరామ్భః ప్రపాతా నర్చిష్మత్యాస్స్వమూర్త్యారథచరణగిరే ర్నేమినాభీ తటస్య । వ్యాకుర్వాణారపఙ్క్తి ర్వితరతు విభుతా విస్తృతిం విత్తకోటీకోటీరచ్ఛత్రపీఠీ కటకకరిఘటా చామరస్రగ్విణీంవః ॥ ... ॥౫౦॥

ఇత్యరవర్ణనమ్.

ఐక్యేన ద్వాదశానా మశిశిరమహసాం దర్శయన్తీప్రవృత్తిం దత్తస్స్వర్లోకలక్ష్మ్యై స్తిలకమివముఖే పద్మరాగద్రవేణ । దేయాద్దైత్యేయదర్ప క్షతికరణరణ ప్రీణితాంభోజనాభి ర్నాభి ర్నాభిత్వ మూర్వ్యాస్సురపతివిభవ స్ఫూర్తిసౌదర్శినీవః ॥౫౧॥ శస్త్రశ్యామేనతాఙ్గ క్షితిభృతితరళై రుత్తరఙ్గేతురఙ్గై స్తవ్యజ్ఞనాఙ్గనాకే కుపితభటముఖచ్ఛాయమూర్ధ్నప్రవాళే । అస్తోకప్రోతశ్నవానాప్రతిభటజలధౌ పాటవంబాడబస్య శ్రేయోవ స్సంవిధత్తాం శ్రితదురిత హరా శ్రీధరాస్త్రస్యనాభిః ॥ ౫౨ ॥ జ్వాలాచూడాలకాలానలచలనసమా డమ్బరాసాంపరాయం యాసావాసాద్యమాద్య త్సుర భటసుభుజాస్ఫోటకోలాహలాఢ్యమ్ । దైత్యారణ్యందహన్తీ విరచయతియశో ధూతిశుభ్రాం ధరిత్రీం సావశ్చక్రస్యనక్ర స్యదమ్భదితగజ త్రాయిణీనాభిరవ్యాత్ ॥౫౩॥ విద్యుత్సాంధ్యమర్చి ర్విపళితవపుషః ప్రత్యనీకస్యరక్తై స్సాన్ద్రయాస్నక్షతత్రైరాశి ర్ధిశిశికణశః కీర్యమాణైః । నాకౌకః పక్ష్మలాక్షీ నవమదహసిత చ్ఛాయయాచంద్రపాదా రాథాఙ్గేవిస్తృణానా రచయతు కుశలం పిణ్డికాయామినీవః ॥౫౪॥ నిస్సీమంనిస్సృతాయా భుజధరణిధరా ఘాటకక్షైటభారే రాశాకూలంకషర్ధే రహితబలమహాకూలాది

మాసాదయన్త్యాః । చక్రజ్వాలాపగాయా శ్చలదరలహరీ మాలికాద
న్తరాయా బిభ్రత్యా వర్తభావం భ్రమయతు భువనే పిణ్డికావః ప్రశ
స్తిమ్ ॥౫౫॥ పాణౌకృత్వాహవాగ్రే ప్రతిభటవిజయో పార్జితాం వీర
లక్ష్మీ మానీతాయా స్తతోఽస్యా స్స్వసవిధ మసుర ద్వేషిణా పూరుషేణ ।
ప్రాసాదం వాసహేతో ర్విరచితమరుణై రశ్మిభి స్సూచయన్తీ నాభి
ర్వోఽనిర్మిమీతాం రథచరణపతే ర్నిర్వృతిం నిర్విఘాతామ్ ॥౫౬॥ డిణ్డీ
రాపాణ్డుగణ్డై రరియువతిముఖైః పిణ్డికాకృష్ణహేతే రుచ్చణ్డాశ్రు
ప్రవర్షై రుపరతతిలకై రుక్తశౌణ్డీర్యచర్యా । ద్విత్రగ్రామాధిపత్యద్రు
హిణమదమషీ దూషితాక్షిణుమాభ్య స్త్వేవా హేవాకపాకం శమయతు
భవతాం కర్మశర్మప్రతీపమ్ ॥౫౭॥ పర్యాప్తామున్నతింయా ప్రథయతి
కమలం యాతిశోభావ్యభాతి స్రష్టుస్స్రష్టేర్గవీయః కువలయ మహితం
యాబిభర్తి స్వరూపమ్। భూమ్నా స్వేనాన్తరిక్షం కబళయతి చయా సా
విచిత్రా విధత్తాం దైతేయారాతినాభి ర్ద్రవిణ పతిపద ద్వేషిణీం సమ్ప
దంవః॥౫౮॥ వాణీవాంగై శ్చతుర్భి స్సదసిసుమనసాం ద్యోతమానస్వరూ
పా బాహ్వన్తస్థా మురారే రభిమతమఖిలం శ్రీరివస్పర్శయన్తీ । దుర్గే
వోగ్రాకృతిర్యా త్రిభువనజనన స్థేమసంహారధుర్యా మర్యాదాలఙ్ఘనం
వః క్షపయతుమహతీ హేతివర్యస్యనాభిః ॥౫౯॥ స్రగ్భిస్సన్తానజాభి
ర్మధురమధురస స్యన్దసన్దోహినీభిః పాటీరైః ప్రౌఢచన్ద్రా తపచయ
సుషమా లోపనై ర్లేపనైశ్చ। ధూపైఃకాలాగరూణా మపిసుర సుదృశో
విస్రమర్చాసుయస్యా గన్ధంరున్ధన్తి సావ శ్చిరమసురభిదో నాభిరవ్యాద
భవ్యాత్ ॥౬౦॥ అంహస్సంహత్యదగ్ధ్వా ప్రతిజనిజనితం ప్రౌఢసంసా
రవన్యా దూరాధ్వన్యానధన్యా న్సహతివినతిభి ర్ధామని స్థాపయన్తీ।
విశ్రాన్తింశాశ్వతీంయా నయతి రమయతాం చక్రరాజస్య నాభి స్సం
యన్ మోముహ్యమాన త్రిదశరిపుదశా సాక్షిణీసాక్షిణీవః ॥౬౧॥

ఇతి నాభివర్ణనమ్.

శ్రుత్వాయన్నామశల్యం శ్రుతిపథకటుకం దేవన క్రీడనేషు స్వైరై ర్నీ

రిస్యైవ్రవతోస్య భయవివశధియః కాతర న్యస్తసారాః । మన్దాక్షం యాన్త్యమన్దం ప్రతియువతిముఖై ర్దర్శితోత్ప్రేక్షసదర్ప్రైవరక్షం సోదర్య సంత్రస్త పయతుభవతా మేధమానాంధ నాశామ్॥౬౨॥ వ్యస్తస్తన్ధం విశీర్ణప్రసవపరికరం ప్రత్తపత్త్రోపమర్దం సంయద్ధ్వ గా సుతర్షాతురఖగ పరిషత్పీతరక్తోపకాసు। అత్యుంరక్ష స్తరూణా మశనివదశనైః ప్రాపతన్ మూర్ధ్ని మూర్ధ్ని స్తాదస్త్రాశీశితుర్వ స్త్రనబకితయాశసే ద్వేషిణాం ప్లోషణాయ॥ ౬౩॥ దీక్షాం సంగ్రామసత్రే మహతి కృతవతో దీప్తిభిస్సంహతాభిర్జిహ్వలేస ప్తజిహ్వా దనుజకులహవి ర్జుహ్వతో నేమిజుహ్వా। వైకుంఠాస్త్రస్య కుణ్డం మహదివ విలసత్పిణ్డికా వేదిమధ్యే దిశ్యాద్దివ్యార్చి దేశ్యం పదమిహ మహతామక్షతో న్మేషమక్షమ్ ॥ ౬౧ ॥ తుఙ్గాద్దోరద్రిశృఙ్గా ద్దనుజవిజయిన స్స్వపష్టదానోద్యమానాం శత్రుస్త్రమ్భైరమాణాం శిరసి నిపతత స్సుస్తముక్తాస్థిపుంజే। రక్తైరభ్యక్తమూర్తే ర్వ్యిదళన గళితై ర్వ్యక్తపీరాయితర్ధే గర్భ్యత్సస్యారిభఙ్గం జనయతు జగతా మీడితం క్రీడితం వః॥ ౬౫ ॥ ఉన్మీలత్పద్మరాగం కటకమివ ధృతం బాహునా యన్మురారేః ర్గీష్మార్కాశ్మీరదధానం నయనమివ యదుత్తారకం విష్టపస్య। చక్రీశార్కస్యయద్వా పరిధిరభిదధ ద్దైత్యహత్యామివ ప్రాగత్యుం పక్షేపతిత్వా పరిఘటయతువ స్తద్ధృతిష్ఠాం ప్రతిష్ఠామ్॥౬౬॥ క్రీడత్ప్రక్రోడక్రీడదంష్ట్రాహతివళితహిరణ్యాక్షవక్షఃకవాట ప్రోద్యద్భూతప్రభూత క్షతజసముదితారుణ్యముద్రం సముద్రమ్। ఉన్మీలత్కింశుకాభై రుపహసదమితై రంశుభిస్సంశయఘ్నం మత్తుంచక్రస్యదత్తా మఘశతశమనం దాతుషీంశేముషీం వః ॥౬౭॥ మత్తానామింద్రియాణాం కృతవిషయ మహాకానన క్రీడనానాం సృష్టంచక్రేశ్వరేణ గ్రహణధిషణయా వారివద్వారణానామ్। గమ్భీరత్వయంత్రగర్తం కమపికృతధియో మన్వతేయత్ప్రదేయా దస్థూలాం సంవిదం వ స్త్రిజగదభిమతస్థూలలక్ష్యం తదక్షమ్॥౬౮॥ పద్మోల్లాస ప్రదంయ జ్జనయతి జగతీ మేఘమాన ప్రబోధాం యస్యచ్ఛాయాంహమానా లసతిపరిసరే రోహిణీతారకాగ్ర్యా। నానాహే

త్యన్నతత్త్వం ప్రకటయతి చయస్త్వా ప్రకృష్టప్రయాణం త్రేధాభిన్న స్వధామ్నస్సముదయ ఇవ యత్పాతు వశ్చాక్రమక్షమ్ ॥౧౯॥ శోచిర్భిః పద్మరాగ ద్రవసమసుషమైశ్శోభమానావకాశం ప్రత్యగ్రాశోకరాగ ప్రతిభటవపుషా భూషితం పూరుషేణ। అన్తస్స్వచ్ఛన్దమగ్నోత్థిత భృగుతనయం క్షత్రియాణాం హతానా మారబ్ధం శోణితాపైస్సర ఇవ భవతో దివ్యహేత్యక్షమవ్యాత్ ॥ ౨౦ ॥ ప్రాణాదీన్సన్నియమ్య ప్రణిహితమనసాం యోగినామన్తరఙ్గే తజ్జం సజ్యోతిరూపం విరచిత దహరాకాశకృద్భాసికేన ప్రాప్తం యత్పూరుషేణ స్వమహిమ సదృశం ధామ కామప్రదం వో భూయాత్తద్భూర్భువస్స్వస్త్రయవరివసితం పుష్కరాక్షాయుధాక్షమ్ ॥౨౧॥ విద్ధాన్విద్వేషిణా ధామ్నా చరణనఖభువా బద్ధవాసస్య మధ్యే చక్రాధ్యక్షస్య బిభ్రత్పరిహసితజపాపుష్పశోణప్రకాశాన్ । శుభ్రైరభ్రైరదభ్రైః స్ఫురవితతతటో వ్యోమ విభ్రాజమానం ప్రీతస్త్వాదిత్యరోచిస్తత ఇవ భవతః పాతు రాథాఙ్గమక్షమ్ ॥ ౨౨ ॥ శ్రీవాణీవాఙ్మృడానో విదధతి భజనం శక్తయో యస్య దిక్షు ప్రాహవ్యాహం యదాద్యం ప్రథమమపి గుణం భారతీ పాఞ్చరాత్రీ । ఘోరం శాన్తాం చ మూర్తిం ప్రథయతి పురుషః ప్రాక్తనగ ప్రార్థనాభిర్భక్తానాం యస్య మధ్యే దిశతు తదనఘం మక్షమధ్యక్షతాం వః ॥ ౨౩ ॥ రక్షః పక్షేణ రక్షః క్షతమమరగణం లక్ష్యవైలక్ష్యమాజౌ లక్ష్మీమక్షీయమాణాం బలమథనభుజే వజ్రిశిక్షానపేక్షే । నిక్షిప్యాక్షిప్రమధ్య క్షపయతి జగతీ యద్దక్షతాం దివ్యహేతే రక్షామామక్షమాణం వః క్షపయతు భవతా మక్షజిల్లక్ష్యమక్షమ్ ... ... ॥౨౪॥

ఇత్యక్షవర్ణనమ్.

జ్యోతిశ్చూడాలమౌలి స్త్రినయన వదన ష్షోడశోత్తుఙ్గ బాహుః ప్రత్యాలీఢేన తిష్ఠన్ ప్రణవశశధరాధారషట్కోణవర్తీ । నిస్సీమేన స్వధామ్నా నిఖిలమపి జగత్త్రైమవన్నిర్మిమాణో భూయాత్సుదర్శనో వః ప్రతిభటపరుషః పూరుషః పౌరుషాయ ॥౨౫॥ వాణీపౌరాణికీయం ప్రథ

యతిమహితం ప్రేక్షణం కైటభారేశ్శక్తిర్యస్యైషదంష్ట్రా నఖపరశు
ముఖవ్యాపినీతస్య భూత్యామ్। కర్తుం యత్తత్త్వబోధో ననిశితమతిభిర్నా
రదాద్యైశ్చశక్యో దైవీం వో మానుషీం చక్షిపతు సవివదం దుస్తరామస్త్ర
రాజః ॥౨౬॥ రూఢస్తారాలవాలే రుచిర దలచయ శ్యామలైశ్శస్త్రజా
లైర్జ్వాలాభిస్సప్రవాలగ్ర ప్రకటితకుసుమో బద్ధసఙ్ఘైస్స్ఫులిఙ్గైః। పా
ప్తానాంపాదమూలం ప్రకృతిమధురయా ఛాయయా తాపహృద్వో ద
త్తాముద్యోగప్రకాండగ్ర ఫలమభిలషితం విష్ణుసంకల్పవృక్షః ॥ ౨౭ ॥ ధా
మ్నామైరంమదానాం నిచయమివచిర స్థాయినాంద్వాదశానాం మా
ర్తాణ్డానాంసమూహం మహ ఇవ బహులాం రత్నభాసామివర్ద్ధిమ్। అర్చి
స్సఙ్ఘాతమేకీకృతమివశిఖినాం బాడబాగ్నిస్సరాణాం దృశ్యన్తే యస్య
రూపంసభవతుభవతాం తేజసేచక్రరాజః ॥ ౨౮ ॥ ఉగ్రంపశ్యాక్ష
ముద్యద్భ్రుకుటిసమకుటం కుణ్డలంస్పష్టదంష్ట్రం చణ్డాస్త్రైర్బాహు
దణ్డైర్లసదనలసమక్షౌమ లక్ష్మ్యోరుకాణ్డమ్। ప్రత్యాలీఢస్థపాదం
ప్రథయతుభవతాం పాలనవ్యగ్రమగ్రే చక్రేశో కాలకాలే గళితభటవిక
టాటోపలోపాయరూపమ్ ॥౨౯॥ చక్రంకున్తం కృపాణం పరశుహుత
వహౌ వజ్రాఙ్కుశం దణ్డశక్తీ శఙ్ఖంకోదణ్డపాశౌ హలముసలగదా వజ్ర
శూలాఖ్యహేతీన్। దోర్భిస్సవ్యాపసవ్యైర్దధదతులబల స్తమ్భితారా
తిదర్పైర్వ్యూహస్తేజోభిమానీ నరకవిజయినోజృమ్భతాంసమ్ప్రదేవః॥
౩౦॥పీతంకౌశేరివారవ్యస్రజిరథప(థే)దేసంశ్రితేప్యుత్కటాట్టం చన్ద్రా
ధగకారియన్త్రే వపుషిచదలనే మణ్డలేచస్వరాజకమ్। హస్తే వక్త్రే చ
హేతి స్తబకితమసమం లోచనేమోచనేచ స్తాదస్తోకాయ ధామ్నే సు
రవరసరిషత్సేవితం దైవతంవః ॥౩౧॥ చిత్రాకారైస్స్వచారైర్స్మితసక
లజగజ్జాగరూకప్రతాపో మన్త్రంతన్త్రానురూపం మనసికలయతో
మానయన్నాత్మగుహ్యమ్। పఞ్చాబ్జస్ఫూర్తినిర్వర్తిత రిపువిజయో
ధామషణ్ణాంగుణానాం లక్ష్మీంరాజాసనస్థో వితరతుభవతాం పూరు
షశ్చక్రవర్తీ ॥ ౩౨ ॥ అక్షావృత్త్యాభమాలా స్వరవివరలుఠచ్చన్ద్రచణ్డ

ద్యోతీని జాల్యా జాలావలీఢ స్ఫురదుడు పటలీ పాణ్డుదిఙ్మణ్డలాని । చ
క్రాన్తాక్రాన్తచక్రా చలచలిత మహీ చక్రవాలా ర్త్వశేషా ణ్యస్త్రాగ్రా
మాగ్రిమస్య ప్రదదతుభవతాం ప్రార్థితప్రస్తుతాని ॥౮౩॥ ఘాలంత్యా
క్తాత్మశీలం సృణిరణుకఘృణిగసట్టసస్సప్టసాదశ్శ క్తిశ్శాలీనశ క్తిగకులి
శమకుశలం కుంతధారగకుతారః । దణ్డశ్చణ్డత్వశూన్యో భవతి తనుధ
నుర్వ్యత్పురస్తాత్సవస్త్రా ద్గ్రిస్తాశేషాస్త్రగర్వో రథచరణపతిగ కర్మ
ణే శార్ఙ్గిణాయ ॥౮౪॥ క్షుణ్ణాజానేయబృన్దం క్షుభిత రథగణం సన్న
సాన్నాహ్యయూథం క్ష్వేళాసంరమ్భహేలా కలకల విగల త్పూర్వగీ
ర్వాణగర్వమ్। కుర్వాణస్సామ్పరాయం రథచరణపతిస్త్వయసీంవగప్రి
శస్తిం దుగ్ధాందుగ్ధాబ్ధిభాసం భయవివశఘనాసీరనాసీరవర్తీ ॥ ౮౫ ॥
ద్రుహ్యద్దోశ్శాలిమాలి ప్రహరణరభసో త్తాసితైర్వైనతేయేపిద్రాతిద్రా
క్పృ గియుక్తైః ప్రథనభువిపరా వర్తమానేనభర్త్రా । నిర్జిత్యప్రత్యనీకం
నిరవధికచర ద్ధాస్తికాశ్వీయరథ్యంపథ్యంవిశ్వస్యదాశ్వాన్ ప్రథయతు
భవతో హేతిరిన్ద్రానుజస్య ॥౮౬॥ నన్దిన్యానన్దశూన్యే గలతి గణపతౌ
వ్యాకులేబాహులేయే చణ్డేచాకిత్యకుణ్ఠే ప్రమథపరిషదిప్రాప్తవత్యాం
ప్రమాదమ్ । ఉచ్ఛిద్యాజౌ బలిష్ఠం బలిజభుజవనం యోదదావాదిభి
క్షో ర్భిక్షాంతత్ప్రాణరూపాం సభవదకుశలం కృష్ణహేతిక్షిణోతు॥
౮౭॥ రక్తాఘాభ్యక్తముక్తా ఫలలులితసదీవ్విచివృద్ధామహాబ్ధా సన్ధ్యా
సమ్బన్ధతారాగా జలధరశబలా కాశనీకాశకాన్తా। గమ్భీరారమ్భమమ్భ
శ్చరమసురకులం వేదవిఘ్నంవినిఘ్నన్ నిర్విఘ్నంవఃప్రసూతాం వ్యపగ
తవిపదం సమ్పదంచక్రరాజః ॥౮౮॥ కాశీవిప్లోషచైద్య క్షపణధరణిజ
ధ్వంస స్వారాజ్యపిధాన గ్రాహద్వైధాత్వమాలి త్రుటనముఖకథా వస్తు
సత్కీర్తిగాథాః। గీయన్తేకిన్నరీభిః కనకగిరిగుహా గేహినీభిర్యదీయా దే
యాద్దైతేయవైరీ సకలభువనసంశ్లాఘనీయాంశ్రియంవః॥౮౯॥నానా
వర్ణాస్వవర్ణ్యాన్ విరచితభువనానుగ్రహా స్విగ్రహాస్యశ్చక్రేష్వష్టాసుమృ
ష్టాసునవరతరుణీకర్ణకస్తూరికేషు। ఆతారాదర్శమాలా వధిషువసతియః

పూరుషోవస్సదేయా ద్వ్యర్థైర్వరుర్ధాతసత్తైర్వరుపహితమబహి ర్ధ్వాన్త
మధ్వాన్తవర్తి ॥౯౦॥ ద్వాత్రింశత్షోడశాష్టప్రభృతి పృథుభుజస్ఫూర్తి
భిర్మూర్తిభేదైః కాలాద్యైశ్చక్రషట్కే ప్రకటితవిభవః పఞ్చకృత్యాను
రూపమ్ । అర్థానామర్థితానా మహరహరఖిలం నిర్విలమ్బైర్విలమ్బైః
కుర్వాణో భక్తవర్గం కుశలినమవతా దాయుధగ్రామణీర్వః ॥౯౧॥
కోణైరష్టైస్సరోజై రపికపిశగుణై షడ్భిరుద్భిన్నశోభే శ్రీవాణీపూర్వి
కాభి ర్ధృతవికసతశ్శక్తిభిః కేశవాదీన్ । తారానేత్రేభూపురాద్యా రథ
చరణగదాశార్ఙ్గఖడ్గాజికాశే యన్త్రే తంత్రోదితే వస్స్ఫురతు కృతప
దంలక్ష్మ్యలక్ష్మీసఖస్య ॥౯౨॥ దంష్ట్రాకాన్త్యాకడారే కపటకిటితనోః కైట
భారేరథస్తా దూర్ధ్వం మహాస్త్రేణ విద్ధే నరహరివపుషో మణ్డలే వాసపీయే।
ప్రాక్ప్రత్యక్పార్శ్వయోస్సాన్ద్రచ్ఛవిభరభరితే వ్యోమ్నివిద్యోతమానో దై
తేయోత్పాతశంసీ రవిరివ రహయత్వస్త్రరాజోరుజంవః ॥౯౩॥ కోణే
క్వాపిస్థితోపి త్రిభువనవితత శ్చంద్రధామాపిరూక్షో రుక్షచ్ఛాయోపి
కృష్ణాకృతిరనలమయో హ్యాశ్రితత్రాణకారీ । ధారాసారోపిదీప్తో దిన
కరరుచిరో ఫుల్లసత్తారకశ్రీ శ్చక్రేశశ్చిత్రభూమా వితరతువిమత త్రా
సనం శాసనం వః ॥౯౪॥ శుక్లశ్చక్రస్తవస్తే సహదహనకలాం కాలతేయం
నకాలః కింవారక్షాంసిరక్షా తవఫలతిపతేయాదసాంపాదసేవా। వా
యోహృద్యోస్మిభర్తు స్త్యజ ధనదమదం సేవ్యతాంత్ర్యమ్బకేతి ప్రా
హుర్యద్యన్త్రపాలా స్సదనుజవిజయీ హన్తు తంద్రాముతాం వః ॥౯౫॥
గాయత్ర్యర్ణారచక్రే ప్రథమమనుసఖస్మేరపత్రారపష్టే బిమ్బం వహ్నే
స్త్రీకోణం వహతి జయజయా ద్వ్యష్టశక్త్యానిషణ్ణా। శోకంవో ఽశోకమూ
లేపదసవిధలసద్భూమభీమా క్షభీమా పుంసో దివ్యాస్త్రధామా పురుషహరి
మయీ మూర్తిరస్యత్వపూర్వా ॥౯౬॥ పాశ్చాత్యాశోక పుష్ప ప్రక
రనిపతితైః ప్రాప్తరాగం పరాగై స్సన్ధ్యారోచిస్సగన్ధై స్సవపద శశ
ధరం ప్రేక్ష్య తారానుషక్తమ్ । పద్మానా బద్ధకోశా నివసురనివహైర
ఞ్జలీన్ కల్పమానాం చక్రాధీశో ఽభినన్దన్ ప్రదిశతు సదృశా ముత్తమశ్లో

కతాంవః ॥౯౭॥ రక్తాశోకస్యవేదస్యచ విహితపదం ప్రాప్తశాఖస్య మూలే చక్రైర స్త్రై స్తదాద్యై రపిమహితచతుర్ద్విశ్చతుర్వ్యాహదణ్డమ్ । అసీనంషాసమానం స్థితమపిభయతస్త్రాయతాంతత్వమేకం పశ్చాత్పూర్వత్రభాగే స్ఫుటతరహరితామానుషంజానుపాద్వః ॥౯౮॥ పౌణేరత్రప్రయాణే ముషితదృశిదృశి వ్యక్తసారేశరీరే మత్యాంవ్యామోహవత్యాం సతమసిమనసి వ్యాహృతేవ్యాహతేచ । చక్రాన్తర్వర్తిమృత్యు ప్రతిభయ ముభయాకారచిత్రం పవిత్రం తేజస్తత్తిష్ఠతాంవ స్త్రిదశకులధనంతీక్ష్ణతీక్ష్ణదంష్ట్రమ్ ॥ ౯౯ ॥ యస్మిన్విన్యస్యభారం విజయినిజగతాం జఙ్గమ స్థావరాణాం లక్ష్మీనారాయణాఖ్యం మిథునమనుభవ త్యత్యుదారాన్విహారాన్ । ఆరోగ్యంభూతిమాయుః కృతమిహబహునా యద్యదాస్థాపదంవ స్తత్తన్నిత్యంసమస్తం దిశతుసపురుషో దివ్యహేత్యక్షవర్తీ ॥ ... ... ॥౧౦౦॥

ఇతి పుంవర్ణనమ్.

పద్యానాంతత్వవిద్యా ద్యుమణిగిరిశవిధ్యఙ్గసఙ్ఖ్యాధరాణా మచ్ఛిష్వఙ్గేషు నేమ్యా దిషుచపరమతః పుంసిషడ్వింశతిశ్చ । సఙ్ఖ్యైస్సౌదర్శనం యఃపఠతికృతమిదం కూరనారాయణేనస్తోత్రం నిర్విష్టభోగో భజతిస పరమాం చక్రసాయుజ్యలక్ష్మీమ్ ॥ ... ...

శ్రీమత్కూరనారాయణ యతీన్ద్ర విరచితమ్

సుదర్శనశతకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీమత్కూరనారాయణ యతీన్ద్ర మహాదేశికాయనమః.

శ్రీ వైన మః

శ్రీమద్యామున మునయే నమః.

శ్రీమద్యామునార్య విరచితా మౌక్తికమాలా.

యత్పదామ్భోరుహధ్యాన విధ్వస్తాశేషకల్మషః । వస్తుతాము పయాతోऽహం యామునేయం నమామితమ్ ॥ శ్రీనామమౌక్తికైర్మాలా యామునార్యేణనిర్మితా । ఋషిశుక్తిసముద్భూతై ర్నిర్దోషై శ్శ్రుతి సాగరే ॥౧॥ ఆరాధనాయహరయే జగదానన్దదాయినే । మనీషిభిర్మ హాభాగై ర్వైష్ణవైర్ధీయతామియమ్ ॥౨॥ శ్రీనాథనాయకపతే నారా యణగుణాన్విత ! సర్వకల్యాణజనక జగన్మఙ్గళవైభవ ॥౩॥ శ్రీమన్నా రాయణాద్రీశశ్రీమదఞ్జనశైలప। శ్రీమద్వృషభశైలేన్ద్ర శ్రీమత్సింహన గాధిప ॥౪॥ శ్రీశేషగోత్రాభరణ శ్రీనివాసేత్తి కీర్తయే । అమృతానన్ద గోవిన్ద ముకున్దగరుడధ్వజ ॥౫॥ జగదానన్దజనకజగజ్జన్మాదికారక। నా రాయణజగన్నాథ శరణాగతవత్సల ॥౬॥ సత్యసఙ్కల్పసర్వజ్ఞ సత్య కామసనాతన । నిస్సమాభ్యధికస్వస్థస్వమహిమ్నిప్రతిష్ఠిత ॥౭॥ త్రివి క్రమ త్రిలోకేశ శఙ్ఖచక్ర గదాధర । రమానాథరసానాథ నీళానా

ఇన్త మౌక్తికమాలా గ్రన్థమానతు శ్రీ ఆళవన్దారరుళిచ్చెయ్‌ద దాకయుణ్డి "యత్పదామ్భోరుహే" తి శ్లోకత్తై స్తోత్రాదియిల్ శేర్త్తిరుక్కిఱార్కళ్. ఆళవన్దార్ అరుళిచ్చెయ్‌ద (౮) గ్రన్థఙ్గళిల్ ఇతిన్ ప్రస్తావమేకిడైయాదు. గురుపరమ్పరైకళిలుమ్ ప్రసిద్ధికాణవిల్లై. శ్రీగీతార్థసఙ్గ్రహరక్షా మఙ్గళశ్లోకమాన "మాన త్వాంభగవన్మతస్య" ఎన్ఱ గ్రన్థకోర్వైయిలుమిదిన్ ప్రసిద్ధి కాణవిల్లై. ఆకైయాల్ యామునాచార్యరెన్ఱ తిరునామముడైయ ఒరుభాగవతోత్తమర్ తిరువాయ్ మలర్న్దిరుక్కలామెన్నుమ్ తమ్ముడైయ తిరునామమ్ యమునాచార్యరాకైయాల్ పూర్వాచార్యర్కళిల్ ప్రసిద్ధరాన శ్రీమద్యామునముని విషయకమాన తనియనై విశ్వాసప్రకర్షత్తాల్ శేర్త్తిరుక్కలామెన్నుమ్ తెరియవరుకిఱతు. యథా ధిరుచి అనుసన్ధిత్తుక్కొళ్ళలామ్.

థనిరఞ్జన ॥౮॥ నిత్యనిర్దోషనిస్సీమ మహావిభవశాశ్వత । త్రిగుణాతీత
షాడ్గుణ్య పరిపూర్ణ పరాత్పర ॥౯॥ *పురుషోత్తమరమానాథ పుణ్య
శ్రవణకీర్తన । నిర్వికారనిరాతఙ్క-నిత్యానన్దనిరామయ ॥౧౦॥ యజ్ఞే
శయజ్ఞపురుష పుణ్డరీకాక్షమాధవ । వాసుదేవవిభోవిష్వక్సేనవైకుణ్ఠ
వామన ॥ ౧౧ ॥ నీలవర్ణార్ణవశయ శ్రీవల్లభజగత్పతే। త్రయ్యన్తగీతా
సంఖ్యేయ సన్మఙ్గలగుణాకర ॥ ౧౨ ॥ రమారమణరాజీవ దలచారువి
లోచన । నిత్యయౌవనసౌన్దర్య శీలదివ్యగుణార్ణవ ॥౧౩॥ వేదవేద్యవిశా
లాక్ష విశ్వవ్యాపకధరాపతే । దాశార్హ దేవదేవేశ దామోదర దయా
నిధే ॥౧౪॥ ధరణీధారకాధార నిలయాధోక్షజావ్యయ । యోగిధ్యే
యజగద్వంద్య జగత్స్వామిన్జనార్దన ॥ ౧౫ ॥ నారసింహ హయగ్రీవ
హరేప్రహ్లాదవత్సల । లోకాధారపరాధారఆత్మాధార ధరాధర॥౧౬॥
రథాఙ్గపాణేసర్వేశ సర్వలోక సమాశ్రయ । భూతభవ్య భవన్నాథ
వేఙ్కటాచలనాయక ॥౧౭॥ కృష్ణవిష్ణోవిశాలాక్షవైజయన్తీవిరాజిత।
క్షీరార్ణవశయానన్త శరణ్యాశ్రితవత్సల ॥౧౮॥ సర్వాత్మన్సర్వలోకే
శ సర్వసర్వాత్మనాయక । కరుణాకర కాలజ్ఞ సర్వలోక నియామక॥
౧౯॥ ముంజికేశహృషీకేశ కేశిమర్దనకేశవ । నరకాన్తకకాకుత్స్థకా
లాత్మన్ కాలపాచక ॥౨౦॥ కరీన్ద్రవరదానన్త శ్రీధరశ్రీనికేతన। నిర
వద్యపరబ్రహ్మన్ సర్వలోకపదాశ్రయ ॥౨౧॥ సాధుసేవ్యపదామ్భో
జ వకుళాభరణాశ్రయ । రమారామాభిరామాఙ్గ రామకృష్ణేతి కీర్త
యే ॥౨౨॥ శ్రీమద్వేఙ్కటనాథమాదిపురుషం పూర్ణంపరం శాశ్వతం
శ్రీనాథంశరణాగతార్తిహరణం నారాయణం సంశ్రయే । కృష్ణంవిష్ణు
మనన్తమచ్యుతమజం గోవిన్దమిన్దీవర శ్యామంనన్దక శఙ్ఖచక్ర రుచిరం
ధ్యాయన్భజేకీర్తయే ॥౨౩॥ యేనతత్పఠ్యతేనామ్నామష్టావింశోత్తరం
శతమ్ । అనిష్టపక్షక్షపణ మిష్టావాప్తిరవాప్యతే ॥ ॥౨౪॥

శ్రీమద్యామునార్య విరచితా మౌక్తికమాలా సమాప్తా.

శ్రియై నమః

శ్రీమద్వాధూల మహదార్య మహాదేశికాయనమః

చోళసింహపురమ్ శ్రీమన్మహదార్య ప్రణీతమ్

శ్రీ దేవరాజపఞ్చకమ్.

ప్రత్యూషేవరదః ప్రసన్నవదనః ప్రాప్తాభిముఖ్యాన్ జనానాబద్ధాఞ్జలిమస్తకాననవిరళా నాబాలమానన్దయన్ । మన్దోద్ధాయితచామరో మణిమయ శ్వేతాతపత్రశ్శనై రన్తర్గోపురమావిశాసభగవా నారూఢపక్షీశ్వరః ॥౧॥ ముక్తాతపత్రయుగళోభయచామరాన్త ర్విద్యోతమాననవినతాతనయాధిరూఢమ్ । భక్తాభయప్రద కరామ్బుజ మమ్బుజాక్షం నిత్యంనమామివరదం రమణీయవేషమ్ ॥ ౨ ॥ కేచిత్తత్త్వవిశోధనేపశుపతౌ పారమ్యమాహుః పరే వ్యాజహ్రుః కమలాసనే నయవిదామన్యేహరౌసాదరమ్ । ఇత్యేవంచలచేతసాం కరధృతం పాదారవిన్దంహరే స్తత్త్వందర్శయతీవసంప్రతినృణాం తార్క్ష్యస్థశ్శ్రీనిధిః ॥౩॥ యచ్ఛేదమౌళిగణవేద్యమవేద్యమన్యై ర్యద్బ్రహ్మరుద్రసురనాయకమౌళివన్ద్యమ్ । తత్పద్మనాభపదపద్మమిదంమనుష్యై స్సేవ్యంభవద్భిరితి దర్శయతీవతార్క్ష్యః ॥౪॥ ప్రత్యగ్గోపురసమ్ముఖేదినముఖే పక్షీన్ద్రసంవాహితం నృత్యచ్చామరకోరకం నిరుపమచ్ఛత్రద్వయీభాసురమ్। సానన్దం ద్విజమణ్డలంవిదధత సన్నాహచిహ్నారవైః కాన్తంపుణ్యకృతోభజన్తివరదం కాఞ్చ్యాంతృతీయోత్సవే ॥ ... ॥౫॥

చోళసింహపురమ్ శ్రీమన్మహదార్య ప్రణీతమ్
శ్రీ దేవరాజపఞ్చకమ్ సమాప్తమ్.

శ్రీః

శ్రీమతే హయగ్రీవాయనమః.

శ్రీ రఙ్గనాథస్తోత్రమ్.

* సప్తప్రాకారమధ్యే సరసిజముకుళోద్భాసమానే విమానే కావేరీమధ్యదేశే ఫణిపతిశయనే శేషపర్యఙ్కభాగే । నిద్రాముద్రాభిరామం కటినికటశిరః పార్శ్వవిన్యస్తహస్తం పద్మాధాత్రీకరాభ్యాం పరిచితచరణం రఙ్గరాజంభజేహమ్ ॥౧॥ కస్తూరికలితోర్ధ్వపుణ్డ్రతిలకం కర్ణాన్తలోలేక్షణం ముగ్ధస్మేరమనోహరాధరదళంముక్తాకిరీటోజ్జ్వలమ్। పశ్యన్మానస పశ్యతో హరరుచిం పర్యాయ పఙ్కేరుహం శ్రీరఙ్గాధిపతేఃకదానువదనం సేవేహభూయోప్యహమ్ ॥౨॥ కదాహంకావేరీతటపరిసరే రఙ్గనగరే శయానంభోగీన్ద్రే శతముఖమణిశ్యామలరుచిమ్। ఉపాసీనఃక్రోశన్ మధుమథననారాయణహరే మురారే గోవిన్దేత్యనిశమనునేష్యామిదివసాన్ ॥౩॥ కదాహం కావేరీ విమలసలిలే వీతకలుషోభవేయం తత్తీరే శ్రమముషివసేయం ఘనవనే । కదావాతత్పుణ్యే మహతిపులినే మఙ్గలగుణంభజేయంరఙ్గేశంకమలనయనంశేషశయనమ్॥ ౪॥పూగీకణ్ఠద్వయపరిసరాంస్స్నిగ్ధనీరోపకణ్ఠామావిర్మోదస్తిమితశకునానూదితబ్రహ్మఘోషామ్ । మార్గేమార్గే పథికనివహై రుఞ్చ్యమానాపవర్గాం పశ్యేయంతాంపునరపిపురీం శ్రీమతీంరఙ్గధామ్నః ॥౫॥ నజాతుపీతామృతమూర్ఛితానాం నాకౌకసాంనన్దనవాటికాసు । రఙ్గేశ్వర త్వత్పుర మాశ్రితానాం రథ్యాశునామన్యతమోభవేయమ్ ॥౬॥ శ్రీరఙ్గంకరిశైలమఞ్జనగిరిం తార్క్ష్యాద్రిసింహాచలౌశ్రీకూర్మంపురుషోత్తమంచ బదరీనారాయణం నైమిశమ్ । శ్రీమద్ద్వారవతీప్రయాగమథురాయోధ్యాగయాపుష్కరం సాలగ్రామ గిరింనిషేవ్య రమతే రామానుజో

---

* శ్రీరఙ్గనాథస్తోత్రస్య శ్రీపరాశర భట్టారకాః ప్రణేతార ఇతి కేచిత్. కేచదన్య ఇతిచ వదన్తి.

యంమునిః ॥౭॥ తతోనికృష్టేమయిసన్నికృష్టే కాంనిష్కృతింరఙ్గపతేక రోషి । అసన్నికృష్టస్యనికృష్టజన్తోర్మిథ్యాపవాదేనకరోషిశాన్తిమ్ ॥౮॥

శ్రీరఙ్గనాథస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

అతః పరం సుప్రభాత స్తోత్రాణి.

శ్రీరఙ్గరాజ సుప్రభాతమ్.

* శ్రీరఙ్గభూమితలభూసురదేశికేన్ద్రైః శ్రీరఙ్గపాటమిదమిత్యుదితైఃప్రబోధైః । శ్రీభూమిపాణికమలైశ్చ సమాశ్రితాఙ్ఘ్రే శ్రీరఙ్గరాజజగదీశ్వరసుప్రభాతమ్ ॥౧॥ కస్తూరికాకలికయా కలితాలకస్య కన్దర్పకోటిసదృశస్య కృపామ్బురాశే । కల్యాణభూమి ధరరాక్షిత ధైర్యసిన్ధో శ్రీరఙ్గరాజజగదీశ్వర సుప్రభాతమ్ ॥౨॥ లీలావిశేషలలితా లలితేన్దిరాయా మాలాకపేరతనయా మణిరేవసాక్షాత్ । శ్రీరఙ్గరాడతిజనానిగన్తిసర్వే శ్రీరఙ్గరాజజగదీశ్వర సుప్రభాతమ్ ॥౩॥ జమ్బ్వాద్రుమాదివసతే శ్శశిరాజమౌలే స్సమ్భ్వాశనిర్జ్జనదీహతకల్మషస్య । ఉద్దీపనంవితనుతే తవపాదసేవా శ్రీరఙ్గరాజవిజయిన్తసుప్రభాతమ్ ॥౪॥ శ్రీరఙ్గరాజభవనేభువనైకమాన్యే సీతాకరామ్బురుహసేవ్యతయాఽతిధన్యే। యానేవిమాన శయనే వరవేదశృఙ్గే శ్రీరఙ్గరాజ జగదీశ్వర సుప్రభాతమ్ ॥౫॥ శ్రీచన్ద్రపుష్కరిణికా సరసగ్రపతీరే శ్రీవృక్షమూల కమలాతకటాక్షపూరే । శ్రీసహ్యజావరవిభూషణ దివ్యమూర్తే శ్రీరఙ్గరాజజగదీశ్వరసుప్రభాతమ్ ॥౬॥ సూర్యేన్దుమణ్డల మృగేన్ద్రసువర్ణశేష వాలాభివర్యగజవాజి రథప్రధానైః । దివ్యైర్విమాన శయనే దయయాత్తనాథో శ్రీరఙ్గరాజ జగదీశ్వర సుప్రభాతమ్ ॥౭॥ లక్ష్మీశ కేశవ హరేనృహరేమురారే శౌరేరమారమణ కారణ దీనబన్ధో । ఇత్యాదరే

---

* ఇన్త సుప్రభాతస్తోత్రఙ్గళుక్కు ప్రణేతాక్కళ్ నిర్ణయమాయ్ తెరియవిల్లై, ఆకైయాల్ గ్రన్థకర్త్తాక్కళిన్ తిరునామమ్ గ్రహిక్కప్పడవిల్లై.

ణవదతామిహవాఞ్ఛితార్థ శ్రీరఙ్గరాజ జగదీశ్వర సుప్రభాతమ్ ॥ ౮ ॥
శ్రీసుప్రభాతవినుతిం సుకృతాభిధేయం ప్రాతస్సమాహితమతిర్య ఇదం
పఠేత । తస్మై భుజఙ్గశయనో భువిరఙ్గనాథో సర్వాని వాఞ్ఛితఫ
లాని సదా ప్రసూతే ॥ ... ...

శ్రీరఙ్గరాజసుప్రభాతం సమాప్తమ్.

శ్రీ వేఙ్కటేశసుప్రభాతమ్.

వన్దే శ్రీనయనోత్పలస్య శశినం శేషాచలాధీశ్వరం బ్రహ్మాద్యర్చితపా
దపద్మయుగళం లోకైక నేత్రోత్సవమ్ । వాసిష్ఠైస్సనకాదిభిర్మునిగణై
స్సం సేవ్యమానం సదా భక్తానామఖిలార్థదాయిన మహం శ్రీవేఙ్కటే
శంగురుమ్ ॥ కౌసల్యాసుప్రజారామ పూర్వాసన్ధ్యా ప్రవర్తతే । ఉత్తి
ష్ఠనరశార్దూల కర్తవ్యం దైవమాహ్నికమ్ ॥ మాతస్సమస్త జగతాం
మధుకైటభారే ర్వక్షోవిహారిణి మనోహరదివ్యరూపే । శ్రీస్వామిని
శ్రితజనప్రియదానశీలే శ్రీవేఙ్కటేశదయితే తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౧ ॥
తవసుప్రభాత మరవిన్దలోచనే భవతుప్రసన్నముఖచన్ద్రమణ్డలే । విధి
శఙ్కరేన్ద్రవనితాభివన్దితే వృషశైలనాథ దయితే దయానిధే ॥ ౨ ॥
అత్ర్యాదిసప్త ఋషయస్సముపాస్యసన్ధ్యా మాకాశసిన్ధు కమలాని
మనోహరాణి । ఆదాయ పాదయుగ మర్చయితుం ప్రపన్నా శ్శేషా
ద్రిశేఖర విభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౩॥ పఞ్చాననాబ్జభవషణ్ముఖవాసవా
ద్యా స్త్రైవిక్రమాదిచరితం విబుధాస్స్తువన్తి । భాషాపతిః పఠతివా
సరశుద్ధిమారా చ్ఛేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౪॥ ఈషత్ప్ర
ఫుల్లసరసీరుహనారికేళ పూగద్రుమాది సుమనోహర పాలికానామ్ ।
ఆవాతి మన్దమనిలస్సహ దివ్యగన్ధై శ్శేషాద్రిశేఖరవిభో తవ సుప్రభా
తమ్ ॥౫॥ ఉన్మీల్య నేత్రయుగముత్తమ పఞ్జరస్థాః పాత్రావశిష్టకదళీ
ఫలపాయసాని । *భుక్త్వా సలీల మధుకేళిశుకాః పఠన్తి శేషాద్రిశేఖర
విభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౬॥ భృఙ్గావళీచమకరన్దరసానువిద్ధా ఝఙ్కా

రగీతనినదైస్సహసేవనాయ । నిర్యాత్యుపాన్తసరసీకమలోదరేభ్య శ్శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౭॥ తన్త్రీప్రకర్షమధురస్వనయావిపఞ్చ్యా గాయత్యనన్తచరితం తవనారదోఽపి । భాషాసమగ్రమధుకృతకరచారురమ్యై శ్శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౮॥ యోషాగణేన వరదధ్నివిమథ్యమానే ఘోషాలయేషు దధిమన్థనతీవ్రఘోషాః । రోషాత్కలిం విదధతేకకుభశ్చకుమ్భా శ్శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౯॥ అన్తర్గతేతిమిరజాల మథాన్తరిక్షే పుంసానిజేనసమమేత్యచ చక్రవాకీ । తారస్వనైస్సముదేతిచ తామ్రచూడై శ్శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౦॥ శ్రోణీధరాగ్రసరసాం సరసీరుహాణి పాణౌనిమన్త్రిత జలాని మహీసురాణామ్ । చణ్డాంశుసారథికరాగ్రప్రచరన్తిచోర్ధ్వం శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్॥౧౧॥ పద్మేశమిత్రశతపత్రగతాళివర్గో హర్తుంశ్రియం కువలయస్యనిజాఙ్గలక్ష్మ్యా । భేరీనినాద మివకుర్వతి ఝుంకృతియాభి శ్శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౨॥ శ్రీమన్నభీష్టవరదాఖిల లోకబన్ధో శ్రీశ్రీనివాస జగదేకదయైకసిన్ధో । శ్రీదేవతాగ్రహభుజాన్తర దివ్యమూర్తే శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౩॥ శ్రీశేషశైల గరుడాచల వేఙ్కటాద్రి నారాయణాద్రివృషభాద్రి వృషాద్రిముఖ్యాః । ఆఖ్యాం త్వదీయవసతేరనిశంవదన్తి శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౪॥ శ్రీస్వామిపుష్కరిణికాప్లవనిర్మలాఙ్గా శ్శ్రేయోర్థినోహర విరిఞ్చిసనన్దనాద్యాః । ద్వారేవసన్తివరవేత్రహతోత్తమాఙ్గా శ్శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౫॥ త్వత్పాదధూళిభరితస్ఫురితోత్తమాఙ్గా స్స్వర్గాపవర్గనిరపేక్ష నిజాన్తరఙ్గాః । భక్తావసన్తిభువికిఙ్కర కృత్యలోలా శ్శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౬॥ త్వద్గోపురాగ్రశిఖరాణినిరీక్షమాణా స్స్వర్గాపవర్గపదవీ పదమాశ్రయన్తే । మర్త్యాస్త్వమత్ర భువనేసురనాయకాద్యా శ్శేషాద్రి శేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౭॥ శ్రీభూమినాయకదయాదిగుణామృతాబ్ధే దేవాదిదేవ జగ

కైకశరణ్యమూర్తే । శ్రీమన్ననన్తగరుడాదిభి రర్చితాంఘ్రే శేషాద్రిశే
ఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౮॥ సూర్యేన్దుభౌమ బుధవాక్పతికావ్య
సౌరి స్వర్భాను కేతుదివిషత్పరిషత్ప్రధానాః । త్వద్దాస దాసచరమా
వధిదాసదాసా శ్శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౯॥ సేవాప
రాశ్శివసురేశ కృశానుధర్మ రక్షోమ్బునాథ పవమానధనాధినాథాః।
బద్ధాఽఞ్జలిప్రవిమలే నిజశీర్ష దేశే శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభా
తమ్ ॥౨౦॥ ధాటీషు తే విహగరాజ మృగాధిరాజ నాగాధిరాజగజరా
జహయాధిరాజాః । స్వస్వాధికార మహిమాధికమర్థయన్తే శేషాద్రి
శేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౨౧॥ శ్రీపద్మనాథపురుషోత్తమ వాసు
దేవ వైకుణ్ఠమాధవ జనార్దన చక్రపాణే । శ్రీవత్సచిహ్న శరణాగత
పారిజాత శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౨౨॥ కన్దర్పదర్పహర
సున్దరదివ్యమూర్తే కాన్తాకుచామ్బురుహ కుట్మల లోలదృష్టే । కల్యాణ
నిర్మలగుణాకరదివ్యకీర్తే శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౨౩ ॥
మీనాకృతే కమఠకోల నృసింహవర్ణిన్ స్వామిన్ పరశ్వథ తపోధనరామ
భద్ర । శేషాంశరామ యదునన్దనకల్కిరూప శేషాద్రిశేఖరవిభో తవ
సుప్రభాతమ్ ॥౨౪॥ ఏలాలవఙ్గ ఘనసార సుగన్ధతీర్థం దివ్యం వియత్సరసి
హేమఘటేషుపూర్ణమ్ । ధృత్వాద్య వైదిక శిఖామణయః ప్రహృష్టా
స్తిష్ఠన్తి వేఙ్కటపతే తవసుప్రభాతమ్ ॥౨౫॥ లక్ష్మీనివాస నిరవద్యగుణై
కసిన్ధో సంసారసాగర సముత్తరణైకసేతో । వేదాన్తవేద్యనిజవైభవ
భక్తభోగ్య శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౨౬॥ భాస్వానుదేతి
వికచాని సరోరుహాణి సమ్పూరయన్తి నినదైః కకుభో విహఙ్గాః । శ్రీ
వైష్ణవాస్సతతమర్థిత మఙ్గళాస్తే ధామాశ్రయన్తి తవ వేఙ్కట సుప్ర
భాతమ్ ॥౨౭॥ ఇత్థం వృషాచలపతే రిహసుప్రభాతం యే మానవాః ప్ర
తిదినం పఠితుం ప్రవృత్తాః । తేషాం ప్రభాత (ప్రియమాణ) సమయే స్మృతి
రఙ్గభాజాం ప్రజ్ఞాం పరార్థ సులభాం పరమాం ప్రసూతే ॥ ॥౨౮॥

శ్రీవేఙ్కటేశసుప్రభాతం సమాప్తమ్.

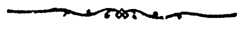
శ్రీ రామో నమః.

శ్రీ వేఙ్కటేశస్తోత్రమ్.

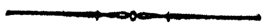

కమలాకుచచూచుకకుఙ్కుమతో నియతారుణితాతులనీలతనో। కమలాయతలోచన లోకపతే విజయీభవ వేఙ్కటశైలపతే ॥౧॥ సచతుర్ముఖషణ్ముఖపఞ్చముఖ ప్రముఖాఖిలదైవత మౌళిమణే। శరణాగతవత్సల శౌర్యనిధే పరిపాలయమాం వృషశైలపతే ॥ ౨ ॥ అతివేలతయాతవ దుర్విషహైరనువేలకృతైరపరాధశతైః। భరితం త్వరితం వృషశైలపతే పరయాకృపయా పరిపాహిహరే ॥౩॥ అతివేఙ్కటశైలముదారమతే జనతాభిమతాధికదానరతాత్। పరదేవతయా గదితాన్నిగమైః కమలాదయితాన్నపరంకలయే ॥౪॥ కలవేణురవావశగోపవధూశతకోటి వృతాత్స్మరకోటిసమాత్। *ప్రతివల్లవికాభిమతాసుకృతా ద్వసుదేవసుతాన్నపరంకలయే ॥౫॥ అభిరామగుణాకర దాశరథే జగదేకధనుర్ధరధీరమతే। రఘునాయకరామరమేశవిభో వరదోభవ దేవదయాజలధే ॥ ౬ ॥ అవనీతనయా కమనీయవరం రజనీకరచారుముఖాంబురుహమ్। రజనీచరరాజతమోమిహిరం కమనీయమహం రఘురామమయే ॥౭॥ వినావేఙ్కటేశంననాథో ననాథస్సదా వేఙ్కటేశం స్మరామిస్మరామి। హరేవేఙ్కటేశప్రసీద ప్రసీదప్రియం వేఙ్కటేశ ప్రయచ్ఛప్రయచ్ఛ ॥౮॥ అహందూరతస్తే పదామ్భోజయుగ్మప్రణామేచ్ఛయా నిత్య సేవాంకరోమి। సకృత్సేవ యానిత్య సేవాఫలత్వం ప్రయచ్ఛ ప్రయచ్ఛ ప్రభో వేఙ్కటేశ ॥ ౯ ॥ అజ్ఞానినామయా దోషానశేషాన్విహితాన్ హరే। క్షమస్వత్వం క్షమస్వత్వం శేష శైలశిఖామణే ॥ ... ... ॥౧౦॥

శ్రీ వేఙ్కటేశస్తోత్రం సమాప్తమ్.

ఓం శ్రీ నివాస పరబ్రహ్మణే నమః.

శ్రీ శ్రైనమః.

శ్రీ దేవాధినాథ పరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీ దేవరాజసుప్రభాతమ్.

ఇహజగతిమనీషా భూషణానాం జనానా మహమహమికయా
వైహర్షదానాయపోషః। తదనుగుణతనూనాంత త్తదిష్టార్థసిద్ధిం దిశతువ
రదరాజో దేవరాట్సుప్రభాతమ్ ॥ ౧ ॥ సకలభువనసీమా సార్వభౌ
మస్యవిష్ణోః ప్రవిత్రర పదవీక్షా దీక్షితే పద్మయోనౌ । భువననయనభా
గ్యాత్పుణ్యకోట్యాముదీతో దిశతువరదరాజో దేవరాట్సుప్రభాతమ్॥
౨॥ భగవతిఫణిరాజే భక్తవాత్సల్యసిన్ధోర పదసరసిజసేవా ప్రాప్తిది
ప్తేప్రపన్నే । తదభిమతపరార్థిం తత్పర స్త్రీరజాతో దిశతువరదరాజో
దేవరాట్సుప్రభాతమ్॥౩॥ దిశిదిశిసముదీర్ణై ర్దిగ్గజేన్ద్రై ర్గమోఘోరహా
రహారభిజాతై రమ్బుజై రర్చ్యమానే।కరిగిరిపరభాగేకల్పితానేకభాగే
దిశతువరదరాజో దేవరాట్సుప్రభాతమ్ ॥౪॥ విధిసురపతిపహ్నిఖ్యాత
భూతేశరక్షో జలపతి పృషదశ్వై ర్వన్ద్యమానాంఘ్రియుగ్మః । త
దుచితఫలదాయీ తత్తదైశ్వర్యదాయీదిశతువరదరాజో దేవరాట్సు
ప్రభాతమ్ ॥ ౫ ॥ అఖిలసుర సమూహై రస్మదాచార్యవర్యై రతిశయ
మవిశేషై రాగమోక్తైరనేకైః । అనుదిన మతిమోదై రర్చితోనిత్య
యోగం దిశతువరదరాజో దేవరాట్సుప్రభాతమ్ ।౬॥ విరచితనటభా
వో వేగవత్యుత్తరస్యాం సురచిత పరిపాకై స్సూనృతైస్సజ్జనానామ్ ।
విలసదుభయభావో విశ్రుతోదారభావో దిశతు వరదరాజో దేవరా
ట్సుప్రభాతమ్ ॥౭॥ ఇహానఘనిముపాంగా యత్పదామ్భోజసేవా జ
నితనయనసౌఖ్యా జ్ఞాతమోదప్రమోదః । పరమపురుష పాదాభ్యా
శమాపాతితోహం దిశతువరదరాజో దేవరాట్సుప్రభాతమ్ ।౮॥ ఇతి
విరచితమేత త్సుప్రభాతాష్టకంయఃపఠతిసతతమాదౌ ప్రాతరుత్థాయ
ధీరః । తదఖిలషితసిద్ధిం దాతుమేవత్వరమ్యో దధతివరద ముద్రాం
దేవరాజస్సహర్షే॥ ... ... ॥౯॥

→→* శ్రీ దేవరాజసుప్రభాతం సమాప్తమ్. *←←

శ్రీ యై నమః.

శ్రీయదుగిరి నారాయణ పరబ్రహ్మణే నమః.

శ్రీ య దు గి రీ శ సు ప్ర భా త మ్.

శ్రీనారాయణయాదవాచలపతే శ్రీభాష్యకారప్రియ శ్రీతార్క్ష్యాహృత దివ్యరత్నమకుట శ్రీశాలిమాలేహరే । శ్రీరామప్రియ యాదవాన్వయనిధే శ్రీరామకృష్ణార్చిత స్వామిన్జాగృహి సుప్రభాతమధునా సంపత్కుమారాస్తుతే ॥౧॥ శ్రీనారాయణ దివ్యపట్టమహిషి శ్రీయాదవాద్రీశ్వరి శ్రీదేవి శ్రితలోకకల్పలతికే శ్రేయోనిధే జాగృహి । స్నేహార్ద్రైస్తనవీక్షణైర్యదుగిరౌ శ్రీర్వర్ధతాం వర్ధతాం దివ్యైరత్నమహాభూషణైరనుదినం దేవస్సనః ప్రీణయేత్ ॥౨॥ అతీవవిశదాఽధునా హరిదిగన్ధకారోఽగత స్సుతీర్థకృతమజ్జనా స్సుకృతినస్త్వదారాధకాః । యతీన్ద్రవరదప్రభో యదుగిరీశనారాయణ ప్రతీపహరచక్రభృద్భవతు సుప్రభాతంతవ ॥ ౩ ॥ ఉదేతిసవితాశనైరుడుపతి స్త్వదాస్యాశ్రయస్స దోష ఇవ మోషణాత్సపరివార మస్తర్దధే । యదోగకుల మహానిధే యదుగిరీశ నారాయణప్రదేహి తవదర్శనంభవతు సుప్రభాతంతవ ॥౪॥ సుశోభనమహోన్నృణాం సుఖకృదేతిరాత్రిర్గతా దిశోదశవినాదితాది ముఖోత్థశఙ్ఖస్వనైః । యశోఽధికదయానిధే యదుగిరీశ నారాయణప్రశోధయతు నస్తమోభవతు సుప్రభాతంతవ ॥౫॥ నభోవిమలమణ్డజానగకులాయగాడుద్గతా శుభోదక ముపాహృతం శుచిభిరద్యతే స్నాపకైః । ఇభోపరిమహాఘుష్టైర్యదుగిరీశ నారాయణ ప్రభోఽవనిరమాపతేభవతు సుప్రభాతంతవ ॥౬॥ ఇమేసురగణా ఇమేయమిజనాఇమేసూరయ స్సమేత్యసదనే తవ స్తవకృతోద్యసేవోత్సుకాః । ఇమేచశఠజిన్ముఖా యదుగిరీశనారాయణ ప్రమోదకరదేహినాంభవతు సుప్రభాతంతవ॥౭॥ ప్రదీపతతివత్స్ఫుటాప్రతిసరస్సరోజావలి స్త్వదీయచరణామ్బుజద్వయమపి ప్రఫుల్లంభవేత్ । యదీహకుశలంతదాయదుగిరీశనారా

యణ్ప్రదీప్తహరిసీలభాభవతు సుప్రభాతంతవ ॥౮॥ స్తుతిశ్చరమతీ హ
సస్త్వయిసుగాథభావే శ్రుతాసుతీవ్ర భవరోగ హృత్స్మరగురో ము
రారేహరే । ఇతీనమృదుగద్గదా యదుగిరీశ నారాయణ ప్రతీత మ
హిమామ్బుధే భవతు సుప్రభాతంతవ ॥౯॥ మృదుస్స్వరభితోనిలోము
హురుదఞ్చితప్రాగ్దిశో మృదఙ్గ మురజాదిభిర్ముఖరమధ్యదివ్యాంగణమ్।
యమూద్వహకరార్చ్యభో యదుగిరీశనారాయణప్రదుష్టదనుజప్రభిషద్భ
వతు-వ॥౧౦॥ప్రతాపహతవైరిణప్రవరభూమిపాస్సానుగా ఇతాధృ
తశుభోపదా ఇహభవత్పదం సేవితుమ్ । యతాత్తజనసేతవే యదు
గిరీశనారాయణ శ్రితార్తిహరణోభవాన్ భవతుసుప్రభాతంతవ॥౧౧॥
సుధానిధిమివామ్బుధిం సురభికల్పకానర్థినోసుధామివజనోఽధనోసిఖిల
జన్తుజాలంభవాన్ । యథార్హమభినన్దయేద్యదుగిరీశనారాయణప్రధా
నపురుషప్రభో భవతుసుప్రభాతంతవ॥౧౨॥సతీపతినయాత్త్వయిస్వకభ
రార్పణాన్నిర్భరస్థిరీకృత హృదాంసతాం స్థిరఫలప్రదశ్రీనిధే।యతీన్ద్ర
తనయోభవాన్ యదుగిరీశనారాయణశ్రితోదితగుణోదధేభవతుసుప్ర
భాతంతవ॥౧౩॥త్వదీయపదపఙ్కజద్వయజుషంతవాతిప్రియం మదీయ
మనఘంగురుం మహితభట్టయోగీశ్వరమ్।యదీక్షితుమిహార్హసేయదుగి
రీశ నారాయణ త్వదీక్షణపదం తవత్వహమతి ప్రియోస్మిప్రభో ॥౧౪॥
జయజయసుప్రభాత మరవిన్దలోచనేతే జయజయయాదవాద్రి శిఖరో
జ్జ్వలదీపహరే । జయజయభాష్యకార కృతమఙ్గళభక్తనిధే జయజయ
దేవదేవ వినతానభినన్దయనః ॥ ౧౫ ॥ శ్రీకల్యాణీవిలసద్యదుగిరి నా
రాయణార్థి కల్పతరో । సమ్ప్రతుకుమార భవతే నిత్యశ్రీర్నిత్యమఙ్గ
ళంభూయాత్ ॥౧౬॥ యతిపతి కులలాభ్యాం యాదవాద్రీశ్వరస్య శ్రు
తిసుఖమభిదత్తే సుప్రభాత స్తవంయః । ప్రతిదిన మపితస్య ప్రాప్యతే
సుప్రభాతం వితిమిరమతిహృద్యం విశ్వనేతుఃప్రసాదాత్ ॥ ॥౧౭॥

శ్రీయదుగిరీశ సుప్రభాతం సమాప్తమ్.

శ్రీ రస్తు నమః.

శ్రీగోవిన్దరాజ పరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీ గో వి న్ద రా జ సు ప్ర భా త మ్.

శ్రీభూమినాయక దయాపరదివ్యమూర్తే దేవాదిదేవ జగదేకశర ణ్యవిష్ణో। గోపాఙ్గనాకుచతటేషు నిమగ్నదృష్టే గోవిన్దరాజవిజయిన్ తవసుప్రభాతమ్ ॥౧॥ దేవాదిదేవ ఫణిరాజ విహఙ్గరాజ రాజత్కిరీ టమణిరాజి విరాజితాఙ్ఘ్రే। రాజాధిరాజ యదురాజ కులాధిరాజ గోవిన్దరాజ విజయిన్తవసుప్రభాతమ్ ॥౨॥ దేవప్రసిద్ధ కరుణాకర భక్తవర్గ సేనాపతిప్రణమితాఖిల లోకభానో। శ్రీవాసదివ్యనగరాధి పరాజరాజ గోవిన్దరాజ విజయిన్తవసుప్రభాతమ్॥౩॥ కాసారయో గిపరమాద్భుతభక్తిబద్ధ వాఙ్మాల భూషిత మహోత్పల రమ్యపాద। గోపాధినాథ వసుదేవ కుమారకృష్ణ గోవిన్దరాజ విజయిన్తవ సుప్ర భాతమ్ ॥౪॥ శ్రీభూతయోగిపరికల్పిత దివ్యమాన జ్ఞానప్రదీప పరిదృశ్య రతైకతాన। గోగోపజాల పరిరక్షణదీక్షరక్ష గోవిన్దరాజ విజయిన్తవ సుప్రభాతమ్ ॥౫॥ మాన్యానుభావ మహదాహ్వయ యోగిదృష్టె శ్రీశ ఙ్ఖచక్ర కమలాజహితామలాఙ్గ। గోపీజనప్రియచరిత్ర తచిత్రవేషగో విన్దరాజ విజయిన్తవసుప్రభాతమ్ ॥౬॥ శ్రీమన్త్వదీయ పదపఙ్కజభ క్తినిష్ఠ శ్రీభక్తిసార మునినిశ్చిత ముఖ్యతత్త్వ। గోపీజనార్తిహర గోవజ నాన్తరఙ్గ గోవిన్దరాజవిజయిన్తవ సుప్రభాతమ్ ॥౭॥ శ్రీమత్పరాఙ్కు శమునీన్ద్రసహస్రశాఖ సంస్తూయమాన చరణామ్బుజ సర్వశేషిన్। గోపాలవంశ తిలకార్చితపాదపద్మ గోవిన్దరాజ విజయిన్తవ సుప్రభా తమ్ ॥౮॥ శేషాచలేమహతి పాదపపఙ్క్తిజన్మత్వద్భక్తితత్స్పృహయితా కులశేఖరేణ। రాజ్ఞాపునః పునరుపాసిత పాదపద్మ గోవిన్దరాజ విజ యిన్తవసుప్రభాతమ్॥౧౦॥ శ్రీవిష్ణుచిత్త కృతమఙ్గళదివ్యసూక్తై తన్మా నసామ్బురుహకల్పిత నిత్యవాస। గోపాలబాల యువతీవిట సార్వభౌ

...గోవిన్దరాజవిజయిన్ తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౦॥ శ్రీవిష్ణుచిత్తకులనన్దన కల్పవల్లీ గోదాలకాన్త వినివేశితమాల్యలోల। గోపాఙ్గనాకుచతటా చల మధ్యమస్త గోవిన్దరాజ విజయిన్ తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౧౧ ॥ భక్తాఙ్ఘ్రిరేణుమునినాపరమంతదీయ శేషత్వమాశ్రితవతా విమలేననిత్యమ్। పాత్రబోధకీస్తవకృతైర్వ్యవబోధితశ్రీగ్గోవిన్దరాజ విజయిన్ తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౨॥ శ్రీపాణనామకమహా మునిదివ్యనామ దివ్యానుభావద యయానదృగఞ్చలాఢ్య। పూర్ణానుకమ్పపురుషోత్తమ పుష్కరాక్ష గోవిన్దరాజవిజయిన్తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౩॥ భక్తోత్తమాయపరకాల మునీన్ద్రనామ్నే విశ్రాణితాతులసనాతన మూలమన్త్ర। సర్వాత్మ రక్షణవిచక్షణ చక్రపాణే గోవిన్దరాజ విజయిన్తవ సుప్రభాతమ్॥౧౪॥ శ్రీమచ్ఛఠారికరుణాశ్రిత దేవగాన సారజ్ఞ నాథ మునిసన్నుతపుణ్యమూర్తే। గోబ్రాహ్మణప్రియగురోశ్రితపారిజాత గోవిన్దరాజవిజయిన్తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౫॥ భక్తప్రపన్నకులనాయక భాష్యకార సఙ్కల్పకల్ప తరుదివ్య ఫలామలాత్మన్। శ్రీశేషశైల నికటేస్థితశేషశాయిన్ గోవిన్దరాజవిజయిన్తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౬॥ సత్వోత్తరైస్సతత సేవ్యపదామ్బుజేన సంసారతారకదయార్ద్రదృగఞ్చలేన। సౌమ్యోపయన్తృమునినా పరిపూజితాఙ్ఘ్రే గోవిన్దరాజవిజయిన్తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ... ... ॥౧౭॥

గోవిన్దరాజ సుప్రభాతం సమాప్తమ్.

శ్రీ పార్థసారథి సుప్రభాతమ్.

వన్దేబృన్దావనాన్తే మణిగణవిలసత్సౌధహర్మ్యేగృహాఢ్యే సంరాజత్కైరవిణ్యాస్తటభువిఘృణిమద్గోపురే సాలరమ్యే। ఆనన్దాఖ్యేవిమానే మునిగణవినుతం పార్థసూతంచరామం రఙ్గేశంశ్రీనృసింహం గజవరవరదం శ్రీక్షితిభ్యాంసమేతమ్ ॥౧॥ మాతస్సమస్తజగతామశేష జగతాం... ...నిరమేతద్వక్షస్థలనిత్యవాసినిసదా శ్రీవేదవల్ల్యాహ్వయే!

పాయసానిచ సమర్పయితుంయతన్తే శ్రీవైష్ణవా స్తవ యదూద్వహసు
ప్రభాతమ్ ॥ ౨౩ ॥ భేరీమృదఙ్గపటహానక గోముఖాది వాద్యానివాదయ
యతి దాసగణస్తవాగ్రే । తిష్ఠన్తి రత్నవరాఙ్గణికాస్సమస్తాః శ్రీపార్థ
సూతభగవన్ తవ సుప్రభాతమ్ ॥౨౪॥ హస్తీన్ద్రమూర్ధ్నిధృతకాఞ్చ
నకుమ్భతీర్థం భక్తావృతం విధృత చామర యుగ్మహారాత్ । శ్రీమ
న్ప్రభో తవహిమఙ్గళమజ్జనాయ శ్రీపార్థసూత భగవన్ తవ సుప్రభా
భాతమ్ ॥౨౫॥ ఏకాన్తినశ్చ విమలాశయ యోగివర్యా అధ్యాపకాస్తవప
దాబ్జనివిష్టభావాః । తిష్ఠన్తి సన్నిధి ముపేత్య భవత్పదాబ్జే సేవార్థము
ద్యునసఖేతవసుప్రభాతమ్ ॥ ౨౬ ॥ త్వత్సేవనాయ సకలద్రవిడాగమా
నాం వక్తావరాఙ్కుశ మునిస్స్వపదప్రపన్నైః । రామానుజోఽపిశిష్య
తేనిత్యసమస్తకృత్యస్త్వద్ద్వారితిష్ఠతి విభోతవసుప్రభాతమ్ ॥ ౨౭ ॥
ఉత్తిష్ఠలక్ష్మణగురోసహసీతయాఽద్య ధర్మంవివర్ధయ విభోజయపాల
యాస్మాన్। దాసాన్కురుష్వసహసాతవ కిఙ్కరాంశ్చతేసుప్రభాతమధు
నారఘువంశనాథ ॥౨౮॥ శ్రీమన్గజేన్ద్రవరదాశ్రితపారిజాత శ్రీకైరవ
తేయభుజమూలవిభూషణాఢ్య । ఇన్ద్రాదిదేవగణపూజితపాదపద్మ శ్రీ
మన్వరప్రదసురేశ్వర సుప్రభాతమ్ ॥౨౯॥ శ్రీమన్నృసింహజగతాంజని
హేతుభూత సమ్పాలనాన్తకరణాదిమజాగరూక । అన్తఃప్రవిశ్యజని
యన్త్రతయాభవాన్ శ్రీమన్నృసింహభగవన్ తవసుప్రభాతమ్ ॥౩౦॥
శ్రీమన్నృసింహతవ మఙ్గళమస్తునిత్యం సూర్యేన్దుతారక సమానముహుః
ప్రకాశైః।నైశంతమఃప్రసరమాంతరమప్యపాస్తంస్వామిన్నృసింహభ
గవన్ తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౩౧ ॥ కావ్యోపిపూర్వదిశిసంస్థిత పర్వతస్థో
వాచాంపతిర్హిమకరోఽస్తమితోబభూవ । పక్షీనినాదమపి పఞ్జరగాశ్చ
కారో శ్రీమన్నృసింహభగవన్ తవసుప్రభాతమ్ ॥౩౨॥ శ్రీపార్థసారథిరఘూ
త్తమవేదవల్లీ మన్నాథసౌమ్యనరసింహవరప్రదానామ్ । యేసుప్రభాత
మనిశంప్రపఠన్తితేషాంబ్రహ్మేశ్వరాద్యమలభంసులభంపదంస్యాత్ ॥౩౩॥

శ్రీపార్థసారథ్యాది సుప్రభాతం సమాప్తమ్.

శ్రీరఙ్గ న మః.

శ్రీమత్పశ్చిమరఙ్గనాథ పరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీమత్పశ్చిమరఙ్గనాథ సుప్రభాతమ్

శ్రీవైకుణ్ఠనికేతనాఖిలజగత్సృష్ట్యాదిలీలాపర శ్రీవత్సాఙ్క మహార్హ కౌస్తుభమణిప్రద్యోతితోరస్స్థల।లక్ష్మీదివ్యవిలాసలోలసతతం భోగీన్ద్రభోగేశయ శ్రీమత్పశ్చిమరఙ్గనాథభగవన్ తేసుప్రభాతం ప్రభో ॥ ౧ ॥ సృష్ట్వాఽదౌసచరాచరం జగదిదం బ్రహ్మాది దేవప్రజా నిస్థాౖద్ర్యగ పరిపాలయన్ దిగధిపైః క్షీరార్ణవాభ్యన్తరే । నిద్రాం యోగమయీం శ్రియాసహముదా సంభావ్యశేషేసదా శ్రీమత్పశ్చిమ రఙ్గనాథభగవన్ తే సుప్రభాతం ప్రభో ॥ ౨ ॥ ఆదౌ పద్మభువార్చితోఽసిపరమే సత్యాఖ్యలోకేభవా నాకేఽర్చ్యా కపిలేనచాసీతపసాలబ్ధ్వార్చితశ్చాతలే । ప్రాదుర్భూత ఇహార్చితోస్యథభువి శ్రీగౌతమేనార్చిత శ్రీమత్పశ్చిమరఙ్గనాథ భగవన్ తే సుప్రభాతంప్రభో ॥౩ ॥ కావేరీవిశదాంతరీపరుచిరే తారాత్మకే భాస్వరే వేదోచ్ఛృఙ్గ విరాజితే మణిమయే శ్రీరఙ్గదివ్యాభిదే । బ్రహ్మానన్దమయేవిమానసదనే శేషేహిశేషే శ్రియా శ్రీమత్పశ్చిమరఙ్గనాథ భగవన్ తే సుప్రభాతం ప్రభో ॥ ౪ ॥ శ్రీలక్ష్మీశ జగత్త్రయేశ నిఖిల బ్రహ్మాణ్డ కోటీశతే ద్వాశ్చణ్డజయప్రచణ్డవిజయైః ర్ద్వాస్థైర్నిరుద్ధాస్థితాః । నిత్యాయోగివరాస్సనన్దన ముఖాబ్రహ్మేన్ద్రరుద్రాదయ శ్రీమత్పశ్చిమరఙ్గనాథభగవన్ తేసుప్రభాతంప్రభో ॥ ౫ ॥ ఆదిత్యోభ్యుదితశ్చప్రఫుల్లకమలానీపద్మాకరాస్సర్వతోగాయన్తిద్విజరా జిశశ్చ విమలాః ప్రద్యోతితంచాప్యతమ్ । కూజన్త్యశ్వకునాఙ్కులాయ నిలయాస్సఞ్చారమాతన్వతే శ్రీమత్పశ్చిమరఙ్గనాథ భగవన్ తే సుప్రభాతంప్రభో ॥ ౬ ॥ వేదైర్బ్రహ్మ [illegible] న్తైబుషశమా నానాగమా స్త్రిస్తవైర్ద్వారస్థా నృత్యన్తినార [illegible] నినాదోత్సుకా । నృత్యం కుర్వన్తి [illegible]

యాగన్ధర్వగానైర్యుతాశ్శ్రీమత్పశ్చిమ రఙ్గనాథ భగవఀస్తేసుప్రభాతం ప్రభో ॥ ౭ ॥ కావేరీ సలిలాప్లుతావిరజసశ్శ్రీయోర్థిసస్పాదరంసర్వే మఙ్గళవస్తుపూరితకరా స్త్వత్పాదసేవోత్సుకాః । ద్వారే దేవ వరా శ్చతుర్ముఖముఖా స్తిష్ఠన్తితేసూరయ శ్రీమత్పశ్చిమ రఙ్గనాథ భగవఀస్తే సుప్రభాతం ప్రభో ॥ ౮ ॥ దేవాదీన్సముపాగతాఀ మునిగణాన్భక్తాని మాన్సాన్వశ్రితాఀ త్రాతుం యోగమయీం విహాయ కృపయా నిద్రాం భుజఙ్గేశయ । సౌమ్యైరిన్దుసు శీతలైశ్చకరుణా పూర్ణైః ర పాఙ్గైశ్శుభై ర్వీక్షస్వేన్దిరయా సహాద్య విలస త్పద్మాయతాక్షప్రభో ॥ ౯ ॥ శ్రీమత్పశ్చిమ రఙ్గిణస్త్రిజగతాం నాథస్యలక్ష్మీపతేః ప్రాతర్యేమనుజాఃపఠన్తినియతం ప్రాభాతికంసంస్తవమ్ । తేనిర్ధూయసమస్తపాపనివహానాజన్మకర్మార్జితాఀ ధర్మాదీన్పురుషార్థకోశ నిచయాన్ ప్రాప్స్యన్త్యభీష్టాన్బహూఀ ॥ ॥౧౦॥

శ్రీమత్పశ్చిమ రఙ్గనాథ సుప్రభాతం సమ్పూర్ణమ్.

గోదాచతుశ్శ్లోకీ.

నిత్యాభూషానిగమశిరసాం నిస్సమోత్తుఙ్గవార్తా కాన్తోయస్యాః కచవిలులితైః కాముకోమాల్యరత్నైః । సూక్త్యాయస్యాశ్శ్రుతి సుభగయాసుప్రభాతాధరిత్రీ సైషాదేవీసకలజననీ సిఞ్చతాం మామపాఙ్గైః ॥ ౧ ॥ మాతాచేత్తులసీపితాయదితవ శ్రీవిష్ణుచిత్తోమహాన్భ్రాతాచేద్యతిశేఖరఃప్రియతమశ్శ్రీరఙ్గధామాయది । జ్ఞాతారస్తనయాస్త్వదుక్తిసరసస్తన్యేనసంవర్ధితా గోదాదేవికథం త్వమన్యసులభా సాధారణాశ్రీరసి ॥ ౨ ॥ కల్పాదౌ హరిణాస్వయం జనహితం దృష్టేనసత్త్వాత్మనాం ప్రోక్తం స్వస్యచకీర్తనంప్రపదనం స్వస్మైప్రసూనార్పణమ్। సర్వేషాం ప్రకటం విధాతు మనిశం శ్రీధన్వినవ్యేపురే జాతాం వైదికవిష్ణుచిత్తతనయాం గోదాముదారాంస్తుమః ॥౩॥ ఆకూతస్యపరిష్క్రియా మనుపమామాసేచనం చక్షుషో రానన్దస్య పరమ్పరామనుగుణా

హారామస్త్రై లేశితుః। తద్ధార్మధ్యకిరీటకోటి ఘటిత స్వోచ్ఛిష్ట కస్తూరికామాల్యామోదనమేధితాత్మవిభవాం గోదా ముదారాం స్తుమః॥౪॥ స్వోచ్ఛిష్టమాలికాబన్ధగన్ధబన్ధురజిష్ణవే। విష్ణుచిత్త తనూజాయై గోదాయై నిత్యమఙ్గళమ్॥ మాదృశాకిఞ్చనత్రాణ బద్ధకఙ్కణ పాణయే। విష్ణుచిత్తతనూజాయై గోదాయై నిత్యమఙ్గళమ్॥ ॥*॥

గోదాచతుశ్శ్లోకీసమాప్తా.

శ్రీ ర్యై న మః.

శ్రీమద్వరవరమునయేనమః.

శ్రీమద్వరవరముని విరచితా యతిరాజవింశతిః.

యస్స్తుతిం యతిపతిప్రసాదినీం వ్యాజహారయతిరాజవింశతిమ్।
తంప్రపన్న జనచాతకామ్బుదం నౌమిసౌమ్యవరయోగిపుఙ్గవమ్॥

శ్రీమాధవాంఘ్రిజలజద్వయనిత్యసేవా ప్రేమా విలాశయ పరాఙ్కుశపాదభక్తమ్। కామాది దోషహరమాత్మ పదాశ్రితానాం రామానుజంయతిపతిం ప్రణమామిమూర్ధ్నా ॥ ౧ ॥ శ్రీరఙ్గరాజ చరణామ్బుజరాజహంసం శ్రీమత్పరాఙ్కుశపదామ్బుజభృఙ్గ రాజమ్। శ్రీభట్టనాథ పరకాలముఖాబ్జమిత్రం శ్రీవత్సచిహ్నశరణం యతిరాజమీడే॥ ౨॥ వాచాయతీన్ద్ర మనసావపుషాచయుష్మత్పాదారవిన్దయుగళం భజతాంగురూణామ్। కూరాధినాథకురుకేశముఖాద్య పుంసాం పాదానుచిన్తనపరస్సతతంభవేయమ్ ॥౩॥ నిత్యంయతీన్ద్ర తవదివ్య వపుస్స్మృతౌ మే సక్తంమనోభవతు వాగ్గుణకీర్తనేఽసౌ। కృత్యంచదాస్యకరణేతుకరద్వయస్య వృత్త్యన్తరేఽస్తువిముఖం కరణత్రయంచ॥౪ ॥ అష్టాక్షరాఖ్యమనురాజపదత్రయార్థ నిష్ఠాంమమాత్ర వితరాద్యయతీన్ద్రనాథ। శిష్టాగ్రగణ్యజనసేవ్యభవత్పదాబ్జే హృష్టాస్తునిత్యమనుభూయ మమాస్యబుద్ధిః ॥ ౫ ॥ అల్పాపిమేనభవదీయపదాబ్జభక్తిశ్శబ్దాదిభోగ రుచిరన్వహ

మేధతేహ । మత్పాపమేవహి నిదానమముష్య నాన్య త్తద్వారయార్య యతిరాజదయైకసిన్ధో ॥ ౬ ॥ వృత్త్యా పశు ర్నరవపు స్త్వహ మీదృశోఽపి శ్రుత్యాదిసిద్ధనిఖిలాత్మగుణాశ్రయోఽయమ్ । ఇత్యాదరేణకృతినోఽపిమిథః ప్రవక్తుమద్యాపి వఞ్చనపరోఽత్రయతీన్ద్ర వర్తే ॥ ౭ ॥ దుఃఖావహోఽహ మనిశం తవదుష్టచేష్టశ్శబ్దాదిభోగనిరత శ్శరణాగతాఖ్యః । త్వత్పాదభక్తఇవశిష్టజనౌఘమధ్యే మిథ్యాచరామియతిరాజతతోఽస్మిమూర్ఖః ॥ ౮ ॥ నిత్యంత్వహంపరిభవామి గురుంచ మన్త్రంతద్దేవతామపినకిఞ్చిదహో బిభేమి । ఇత్థం శఠోఽప్యశఠవద్భవదీయ సఙ్ఘే హృష్టశ్చరామి యతిరాజతతోఽస్మిమూర్ఖః ॥ ౯ ॥ హాహన్తహన్తమనసా క్రియయాచ వాచా యోఽహంచరామిసతతంత్రివిధాపచారాన్ । సోఽహంతవాప్రియకరః ప్రియకృద్వదేవ కాలంనయామియతిరాజతతోఽస్మిమూర్ఖః ॥ ౧౦ ॥ పాపే కృతే యదిభవన్తి భయానుతాప లజ్జాః పునఃకరణమస్య కథంఘటేత । మోహేన మే నభవతీహభయాదిలేశ స్తస్మాత్పునఃపునరఘం యతిరాజకుర్వే ॥ ౧౧ ॥ అన్తర్బహిస్సకలవస్తుషు సన్తమీశమన్ధఃపురస్థితమివాహమవీక్షమాణః । కన్దర్పవశ్యహృదయస్సతతంభవామి హన్త త్వదగ్రగమనస్య యతీన్ద్రనార్హః ॥ ౧౨ ॥ తాపత్రయీజనిత దుఃఖనిపాతినోఽపి దేహస్థితౌ మమరుచిస్తు నతన్నివృత్తౌ । ఏతస్య కారణ మహో మమపాపమేవ నాథత్వమేవ హరతద్యతిరాజశీఘ్రమ్ ॥ ౧౩ ॥ వాచామగోచర మహాగుణ దేశికాగ్ర్య కూరాధినాథ కథితాఖిల నైచ్యపాత్రమ్ । ఏషోఽహమేవ నపునర్జగతీదృశ స్తద్రామానుజార్య కరుణైవతు మద్గతిస్తే ॥ ౧౪ ॥ శుద్ధాత్మయామునగురూత్తమ కూరనాథ భట్టాఖ్యదేశికవరోక్తసమస్తనైచ్యమ్ । అద్యాస్త్యసఙ్కుచిత మేవ మయీహలోకే తస్మాద్యతీన్ద్రకరుణైవతు మద్గతిస్తే ॥ ౧౫ ॥ శబ్దాదిభోగవిషయారుచిరస్మదీయా నష్టాభవత్విహభవద్దయయాయతీన్ద్ర । త్వద్దాసదాసగణనాచరమావధౌయ స్తద్దాసతైకరసతాఽవిరతామమాస్తు ॥ ౧౬ ॥ శ్రుత్యగ్రవేద్య నిజదివ్య గుణస్వరూపః ప్రత్యక్షతాముపగత స్త్విహర

ఙ్గరాజః । వశ్యస్సదా భవతి తే యతిరాజ తస్మాచ్ఛక్తస్స్వకీయ జనపాపవిమోచనే త్వమ్ ॥ ౧౭ ॥ కాలత్రయేఽపి కరణత్రయనిర్మితాతిపాపక్రియస్య శరణం భగవత్క్షమైవ । సా చ త్వయైవ కమలారమణేర్థితా యత్ క్షేమస్స ఏవ హి యతీన్ద్ర భవచ్ఛ్రితానామ్ ॥ ౧౮ ॥ శ్రీమన్యతీన్ద్ర భవదీయ పదాబ్జ సేవాం శ్రీశైలనాథ కరుణా పరిణామ దత్తామ్। తామన్వహం మమ వివర్ధయ నాథ తస్యాః కామం విరుద్ధమఖిలంచ నివర్తయ త్వమ్ ॥ ౧౯ ॥ విజ్ఞాపనం యదిదమద్య తు మామకీన మఙ్గీకురుష్వ యతిరాజ దయామ్బురాశే । అజ్ఞోఽయమాత్మగుణలేశవివర్జితశ్చ తస్మాదనన్య శరణో భవతీతి మత్వా ॥ ౨౦ ॥ ఇతి యతికులధుర్య మేధమానైః శ్రుతిమధురైరుదితైః ప్రహర్షయన్తమ్ । వరవరమునిమేవ చిన్తయన్తీ మతిరియమేతి నిరత్యయం ప్రసాదమ్॥ ॥*॥

శ్రీవరవర మునీన్ద్ర మహాగురు ప్రణీతా

యతిరాజవింశతి స్సమాప్తా.

శ్రీమతే శఠకోపాయ నమః.

శ్రీ ప రా ఙ్కు శ సు ప్ర భా త మ్.

గాథాసహస్రకిరణక్షపితాత్మగూఢ గాఢాన్ధకారమరవిన్ద విలోచనాఙ్గమ్ । శ్రీవైష్ణవద్విజనిషేవితమణ్డలేశం ప్రాస్యం భజామి వకుళాభరణాబ్జబన్ధుమ్ ॥ ౧ ॥ శ్రీతింత్రిణీ తరువరాతి ఫణీన్ద్రభోగ పూర్ణేతరోరుహరిభక్తి గృహాధివాసిన్ । హంసధ్వజద్రవిడవేద శిరః ప్రవక్తః శ్రీమన్ పరాఙ్కుశమునే తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౨ ॥ నాథార్య దేశికవరో మధురః కవిశ్చ గాథామయీం ద్రవిడవేద శిరః పరార్థాన్ । శ్రీమన్త్రరత్న మనురాట్చరమార్థ సారాన్ శ్రోతుం స్థితాశ్చరితపోత వ సుప్రభాతమ్ ॥ ౩ ॥ వాణీం మరన్దసుభగాం శ్రుతిమార్గసౌఖ్యానన్దప్రదాం నవనవాం తవ నాథవల్లీమ్। ఆకర్ణితుం స్వతనయప్రణుతాం నిశాన్తే ప్రత్యాగతాద్యశశజిత్తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౪ ॥ నన్తుం నతార్తిహరముత్తమమా

దినాథం నీళామహీ కమలపాణిసమేతమేతమ్ । స్తోతుంవిభూతి యుగళాధిప మాత్మనాథం కామోద్యజాగృహిగురో తవసుప్రభాతమ్॥౫॥ ఆపాదచూడమభివీక్షితు మాదరాత్త్వామానన్ద పూర్ణమనసా హరిభక్తిభుక్తిమ్ । ఆయాత్యయం యతివరస్సహశిష్యవర్గైశ్శ్రీకాన్తి నన్దనగురో తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౬ ॥ ఉత్తారకస్స్వపదసంశ్రితదేశికానాం పూర్ణార్య పాదసరసీరుహభృఙ్గరాజః। రామానుజస్తవ పదామ్బుజ మత్రనన్తుం తిష్ఠత్యసౌ శఠరిపో తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౭ ॥ శ్రీతామ్రపర్ణ్యభినవోత్తమ తీర్థపూర్ణ సౌవర్ణకుమ్భ సమలంకృతమస్తకోద్య। ఆరాధనార్థ మభియాతి గజస్త్రపతో శ్యాం దేయం పరాఙ్కుశ కవే తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౮ ॥ భిన్నోర్ధ్వపుణ్డ్రవిలసన్నిజఫాలపట్టాః కణ్ఠావలమ్బితులసీనలినాక్షమాలాః । స్నానోత్సవం తవసమీక్షితు మాగతాస్తే శ్రీవైష్ణవాః కులభూషణ సుప్రభాతమ్ ॥ ౯ ॥ గాయన్త్యమోసురుచిరాం మధురేణ గాథామారాత్త * దేహకవినాద్వజసంశజాతాః శ్రీవైష్ణవాశ్శ్రుతిపథా మృతధారరూపా మాకర్ణయస్వ శఠజిత్తవసుప్రభాతమ్॥౧౦॥ శ్రీతింత్రిణీతరువరప్రణుతాతిదీర్ఘ శాఖాశిఖా నిలయగా ప్రతిబద్ధహస్తా । శ్రీసారసౌరభయుత స్తవపక్షిణో ద్వౌ స్తోత్రం శృణుష్వ కురుకేశ్వరసుప్రభాతమ్ ॥ ౧౧ ॥ నాథాదినాథశఠకోప ధరాధినాథ బోధాత్పురైవ సమయజ్ఞ కమలాధినాథః । బోధక్షమాగుణవతగళమలాకృతస్తేజాగృహ్యాతశ్శఠరిపో తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౧౨ ॥ అత్యాదరేణభవతో దితదివ్యగాథా తత్త్వార్థసార మధిక్రుమమీ ప్రపన్నాః। కాఙ్క్షన్తి తేఽఙ్ఘ్రిసరసీరుహ యుగ్మసేవాం దాసాః పరాఙ్కుశ మునే తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౧౩ ॥ ఆషోడశాబ్ద మభివీక్ష్యపరం పుమాంస మానన్ద భక్తిరసభుక్తివివర్ధమానః । రామానుజార్య శరణాగపరభక్తియోగనిద్రోల్లసితం తవ పరాఙ్కుశసుప్రభాతమ్ ॥౧౪॥ అద్వైతశ్చషడ్భిరనిశందశభిస్సమస్తకల్యాణ దివ్యగుణపూర్ణమవర్ణ వాచ్యమ్ । స్తుత్వానుభూయపరిమీలిత దివ్యప్రబన్ధైర్నిద్రాసితం శఠరిపో తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౧౫॥ ఆ

యాత్యయం వరవరో మునిరష్టభిస్తైర్దిగ్గ్నిభిగవరివృత స్తవపాదపద్మమ్।
స్తోతుం భవాన్తగ విహన్తృసుమన్త్రిరత్న శ్రీమత్పరాఙ్కుశ గురో
తవసుప్రభాతమ్॥ ... ... ॥౧౬॥

శ్రీపరాఙ్కుశ సుప్రభాతం సమాప్తమ్.

నక్షత్రమాలా.

ఆస్మాసువత్సలతయా కృపయాచభూయ స్స్వేచ్ఛావతీర్ణమివసౌ
మ్యవరం మునీన్ద్రమ్। ఆచార్యపాత్రమభిరామవరాభిధాన మస్మ
ద్గురుం పరమకారుణికంనమామి॥ ... ...

శ్రీమాన్పరాఙ్కుశముని ర్జీయాద్యజ్జ్ఞాన ముద్రయా। నేన్ద్రియా
శ్వయుజోన్యాణాం నిత్యంవిషయవీథయః॥౧॥ యదురసిభరణీయాస్త్రి
గ్వకసితవకుళానద్ధా। సజయతిమహిమానాథో మురరిపుపదసక్తోనః॥
౨॥ సన్తానసాఙ్ఘ్రినళినయుగ్మే కృత్తాలోకార్తికబళనానామ్। భద్రా
య ద్రావిడనిగమానాం ద్రష్టాపుష్టాయవకుళభృత్స్యాత్॥౩॥ స్యాద్దే
వసామే ఫణితిశ్శ్వతారేర్యయోదితో చైత్ర్యస్సరణిర్జనానామ్।ఆరోహిణీనా
స్యవరోహిణీహి వేదోదితాతుద్వయమభ్యుపైతి॥౪॥ తిలకమహాన
కాచిదపిశ్రుతా త్రిజగతాంమృగశీర్ష సముచ్ఛ్రితా। స్ఫుటతరంవకుళాభ
రణీషువాక్పురుష మహిమశేషపదైరపి॥౫॥ పిత్రాదిస్సకలవిధోపిబ
న్ధువర్గో యస్యాసీత్సరసిజవాసినీ సహాయః। ఆవిస్స్యాద్ఘనకరుణార
సావసేకైరార్ద్రామేవకుళభృతః కటాక్షపాతః॥౬॥ తామాశ్ర
యామికరుణాం వకుళాభిరామాం యాసా పునర్వసుమతీ వలయేవతీ
ర్ణా।ప్రజ్ఞాదృశోన్మిషితయా ప్రథితానుభావం జ్యోతిఃపరం యద
సిదం తదిదంచకార॥౭॥రచితవతిరమాయానాయకస్యాఙ్ఘ్రిపుష్యత్ప్రీ
ణయరససుధాబ్ధి స్రోతసిస్వైరగాహమ్। ప్రభవతికలిఘర్మప్రావృషే
ణ్యామ్బువాహే వకుళధర మునీన్ద్రే తాపవార్తాకథంనః॥౮॥ సమజ్జన
స్యచిత్తభిత్తిభక్తిచిత్రతూలికా భవాహివీర్యభఞ్జనే నరేన్ద్రమన్త్రి
యన్త్రిణా। ప్రపన్నలోకకైరవ ప్రసన్నచారుచన్ద్రికా శతారిహస్త

ముద్రికాహారాత్కరోతు మే తమః ॥౯॥ మనస్స్ఫటికదర్పణప్రతిఫలత్ప రబ్రహ్మణః ప్రదర్శనమివాచరన్ ప్రథితబోధముద్రాకృతిః । సతామభయశంసితా భవభయార్దితస్వాత్మనా మహానిశమమేతన శ్శఠరిపోర వామకరః ॥౧౦॥ రమయతు శఠశత్రురత్యున్నతాచారయుక్తైర్జనై రవనతపదపద్మయుగ్మోనుకమ్పామృతామ్భోనిధిః। బహువిధ కృతపూర్వఫల్గున్యగాచారచిన్తాకులం హృదయమ సదృశాత్మ పాదారవిన్దానుషఙ్గాన్మమ ॥౧౧॥ మగ్నం మానసమాస్మభూశ్శఠరిపో రవ్యాజసిద్ధాకృపా నౌకా కాచన నావికో పి సకరున స్సన్తారకగ్రామణీః । ఏతేనోత్తరఫల్గునీరసపరిక్లిష్టోపభోగోర్మికం దుఃఖావర్త దురన్తపారగమనం సంసారవారాకరమ్ ॥ ౧౨ ॥ రత్నదీపికాయమాన హస్తముద్రికాకృతత్రయీగిరీన్ద్ర, కన్దరాన్తరాళగాఢరూఢిసన్నిధానసూచనేన । ద్రావిడాగమోపగీతిమూలసేక శీతపీతనిద్రపత్ర,దివ్యతిన్త్రిణీసమీపగేన నాథవాసహం పరాఙ్కుశేన ॥౧౩॥ నత్యానత్యాగకారీ క్షణమపి చిదచిత్తాయకామేయకామే ఛన్దశ్ఛన్దస్స్వరూపే మనసి కమలయా భాసమానే సమానే । శ్రేయశ్శ్రీయస్స్వసంఘైః పరిచయసురభిగ్రై సగాణాం సరాణౌం పాతాత్పాతాభవాబ్ధౌ శఠరిపు రిహనో వీక్షణేనక్షణేన ॥ ౧౪ నగప్రసక్తివర్త్మనగప్రవర్తనాపదాన వాసనానుసారిణా నపేతసర్వదా జలాశయాన్వయంకథం సమం సరోజమ్ । స్వాతికామియోగిబృన్దచిత్తపద్మబద్ధసౌహృదానురక్తరూపయోశ్శఠారిపాదయోర్వ్యగేనసన్నతార్తిభఞ్జనేన ॥౧౫॥ నత్వాఽయాంకుసుమాయుధేషుధిరుచి వ్యాఘూతమాతన్వతీం శేముష్యా మహతా మహాధితరుణీ జఙ్ఘాసు జఙ్ఘాలతామ్। విస్తీర్ణచ్ఛవిశాఖయాశఠజితో వృత్తానుపూర్వీజుషా జఙ్ఘాకల్పతరుశ్రియాసురభితం చిన్తావనం మామకమ్ ॥౧౬॥ కనదవయవిలోలదాభావదాతాపగాసోత్రిస స్సముదిత గురుబుద్ధ్యుదాకారసన్దేహసన్తాయినోః। కకుదధిగతమిత్రభావ స్వభావాద్యుగం జానునోర్మమహృదిశఠవైరినామ్నో మునీశస్య సందీప్యతు ॥ ౧౭ ॥ తులాసరణిసీమవిప్రథితరూపయోహస్తినాం కరేణ కరభేణ వా కదళికా ప్రకాణ్డేన వా । తథోవ

రిచదృశ్యతాం నయనబన్ధనశ్లేషయా చమత్కృతిమతీమతి శ్శరరిపూరు లక్ష్మ్యమమ ॥ ౧౮ ॥ మహాగ్రప్రరోహమంజరీ మనోజ్ఞరత్నమేఖలా కలాపపుష్పితాకటీ తటీపటీశరద్విషః । ఉరస్స్రవత్ప్రభాఝురీ నిపాతనిమ్ననాభికా వటోత్థఫేనమణ్డలీవితర్కమూలమేవనః ॥౧౯॥ నయనసుభగనాభీ ముద్దిశ స్త్రీశతారే స్సరఇతిపరిభాషాభాకతే సార్థకత్వమ్। స్సతతమితరధాన స్సంహతానేత్రమీనాగ కథమిహవిహరేయుఃకౌతుకోద్రేకయుక్తాః ॥౨౦॥ తాంమధ్యదేశసుషమా మవలోకయామి రోమావలీత్రివళికారుచిరాం శరారేః । రేఖోత్తరా యదుపమామధికాఖిలాషా ఘాశతవాయదినవా వటపత్రశోభా ॥౨౧॥ భాసానవ్యతిభిదురీభవన్తిభృఙ్గా హారస్థాదరసీహరిన్మణేశ్శతారేః । ఆరూఢావకుళమయూం సృజంసుగన్ధాం శర్వేనశ్రవణసుఖేనయాన్తిభేదమ్ ॥౨౨॥ దమనతరకుమతేమదనోద్ధతాః సుఘటయత్యబుధాః బుధనిష్ఠయా । ప్రథితముద్రమనిద్రసరోరుహ ప్రణయిపాణితలం శరజిన్మనేః ॥౨౩॥ నేహసంసరణరోగసంహృతి ర్జాయతేశతభిషక్చికిత్సయా । అన్తరేణశరవైరికన్ధరాలమ్బమానవకుళస్రజాం రసమ్ ॥౨౪॥ జన్మధ్వంసం దిశతిజనానాం వక్త్రేందీపోత్థపదమనోజ్ఞమ్ । మన్దస్మేరం మధురకటాక్షం సుభ్రూరేఖంసుభగకపోలమ్ ॥౨౫॥ లసతిహిభజతాంభాద్రోత్తరపదకరణారూఢమ్ । శరరిపుమకుటంభాసా పరిహృతదురితధ్వాన్తమ్ ॥ ౨౬ ॥ అన్తరేణశరారాతిం కస్సంసారేవతీవానః। తదహంహృదయేనిత్యం నిదధేతద్వపుశ్శ్రియమ్ ॥ ... ... ॥౨౭॥

వాచకీ వరిస్యామె తారకా మాలికాత్మికా।
పరాజుకేశ పదామ్భోజ పరిష్కారవతీభవేత్।
సమ్పూర్ణేయం నక్షత్రమాలా.

భూతసరోవేతాళా స్కులశేఖరవిష్ణుచిత్తభక్తిధనాః।
భక్తాఖి రేణుశరజిత్కలిరిపుమునివాహనానపిభజామి॥

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే శఠకోపాయ నమః.

శ్రీ పరాఙ్కుశాష్టకమ్.

త్రైవిద్యవృద్ధజనమూర్ధవిభూషణం యత్సమ్పచ్చ సాత్త్విక జనస్య యదేవ నిత్యమ్। యద్వా శరణ్య మశరణ్యజనస్య పుణ్యం తత్సంశ్రయేమ వకులాభరణాఙ్ఘ్రియుగ్మమ్ ॥౧॥ భక్తిప్రభావ భవదద్భుతభావబన్ధ సన్ధుక్షితప్రణయసార రసౌఘపూర్ణః। వేదార్థరత్ననిధిరచ్యుత దివ్యధామా జీయాత్పరాఙ్కుశ పయోధిరసీమభూమా ॥ ౨ ॥ ఋషింజుషామహే కృష్ణతృష్ణాతత్త్వమివోదితమ్। సహస్రశాఖాంయోఽద్రాక్షీద్ద్రావిడీంబ్రహ్మసంహితామ్ ॥౩॥ యద్గోసహస్రమపహన్తితమాంసిపుంసాం నారాయణోవసతియత్ర సశఙ్ఖచక్రః। యన్మణ్డలంశ్రుతిగతం ప్రణమన్తివిప్రాస్తస్మైనమోవకుళభూషణ భాస్కరాయ ॥౪॥ పత్యుశ్శ్రియః ప్రసాదేన ప్రాప్తసార్వజ్ఞ సమ్పదమ్। ప్రపన్న జనకూటస్థం ప్రపద్యేశ్రీ పరాఙ్కుశమ్ ॥ ౫ ॥ శఠకోప మునింవన్దే శఠానాం బుద్ధిదూషణమ్। అజ్ఞానాం జ్ఞానజనకం తిన్త్రిణీ మూల సంశ్రయమ్ ॥ ౬ ॥ వకుళాభరణంవన్దే జగదాభరణంమునిమ్। యశ్శ్రుతేరుత్తరంభాగం చక్రేద్రావిడభాషయా ॥౭॥ వకుళాలఙ్కృతంశ్రీమచ్ఛఠకోపపదద్వయమ్। అస్మత్కులధనంభోగ్యమస్తుమే మూర్ధ్నిభూషణమ్ ॥ ౮ ॥

నమజ్జనస్యచిత్తభిత్తిభక్తిచిత్రతూలికా భవాహివీర్యభఞ్జనే నరేన్ద్రమన్త్రయన్త్రణా। ప్రపన్నలోకకైరవ ప్రసన్నచారుచన్ద్రికా శఠారిహస్తముద్రికాహృతాత్కరోతుమేతమః ॥ ...

శ్రీపరాఙ్కుశాష్టకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీమతే వకుళభూషణ మహాదేశికాయనమః.

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే శఠకోపాయ నమః.

శ్రీమద్వాధూల వరదాచార్య విరచితా

శ్రీమత్పరాఙ్కుశ పఞ్చవింశతిః.

శ్రీపరాఙ్కుశనుతిం య ఆతనోత్తత్పదాబ్జ పరభక్తిచోదితః।
తం వధూలకులభూషణం దయావారిధిం వరదదేశికం భజే॥

శ్రీమన్పరాఙ్కుశ నిరఙ్కుశ తత్త్వబోధ వాత్సల్యపూర్ణ కరుణా
పరిణాహరూప । సౌశీల్యసాగరమనన్తగుణాకరం త్వాం సంసారతాప
హారిణం శరణం వృణేఽహమ్ ॥౧॥ కాసార సంయమిముఖాగ్ర్యకమలాస
హాయ భక్త్యాగ్ర్యప్రపత్తిపదవీర్యతామహాన్తః । యస్యాభవన్నవయవా
నిజపారతన్త్ర్యరీత్యా తస్మై నమో వకుళభూషణదేశికాయ ॥౨॥ శ్రీర
ఙ్గరాజపదపఙ్కజసఙ్గశీలం శ్రేయఃపరం మధురపూర్వకవేరపూ
ర్వమ్ । నాథార్యయామునయతీశ్వర భాగధేయం నాథం కులస్య మమ
నౌమి పరాఙ్కుశార్యమ్ ॥౩॥ పాపక్రియాసు నిరతాశ్శ్రితతాస్మదుక్తిం
తాపత్రయేణ భవినః పరితప్యమానాః । ఆపద్ధనం మధురిపోర్భవతామ
విద్యాస్వాపప్రహాణనిపుణశ్శరణం శఠారిః ॥౪॥ నిత్యోఽథ ముక్త ఉత
తద్గుణకో ముముక్షుర్వ్యాసాదివద్భగవతా కిమనుప్రవిష్టః । అత్యాద్రివి
నూనురినవర్ణ్ణయుగక్రమాఙ్కమాసీత్పురాణపురుషశ్శఠవైరియోగీ॥౫॥
కర్మేతి కేచిదపరే మతిమిత్యథాన్యే భక్తిం పరే ప్రపదనం ప్రవదన్త్యు
పాయమ్ । ఆమ్నాయసారచతురాస్త్వమితానుభావం త్వామేవ యా
న్తి శరణం శఠజిన్మునీన్ద్ర ॥౬॥ భక్త్యాద్యుపాయరహితః పతితో భ
వాబ్ధౌ త్వత్పాదసేవనరసేపి చ దుర్బలోఽహమ్। ఇత్థం సతీహ శఠకోపద
యైకమాత్రే కృత్యం కిమస్తి మమ సంసృతి మోచనాయ ॥౭॥ త్వద్దివ్య
సూక్తిపరిశీలనమాత్రమేవ నిశ్శ్రేయసాధిగమనే నిరపేక్షహేతుః । త
చ్ఛాస్తి మే న శఠవైరి గురో మహాత్మన్నుజ్జీవనం కథమహో మమ జాఘు

ఘటేత॥౮॥ త్వన్నామకీర్తనమకృత్రిమమాతనోతి యస్తస్య సంసరణనిస్తర
ణం ఘటేత। దుర్వాసనాకలుషితస్య న మేఽస్తి బుద్ధిస్తత్రాపి కేసరవిభూ
షక మాత్మనీనమ్ ॥౯॥ శాస్త్రేణ యద్విహిత మాచరణీయమేత త్సర్వై
ర్నిషిద్ధమిహ యత్తదుపేక్షణీయమ్। ఇత్యాదికం శఠరిపో సదసి బ్రవీమి
హ్యాసంత నోమి రహసి స్వవచోవిరుద్ధమ్ ॥౧౦॥ ప్రచ్ఛన్నపాతక శ
తావృత చేతసో మే సమ్ప్రతి తాగపతి భూమికయా కయాచిత్। సత్కార
మాదరభరేణ పరావరజ్ఞాః కుర్వన్తి హన్త శఠవైరిమునే హతోఽస్మి ॥౧౧॥
పద్భ్యాంశ పేతవశతారిమునీన్ద్ర యోఽభూమద్దామదోషగణనాంతిమ
కోటినిష్ఠః। సోఽపి ప్రకృష్టవిభవో యదపేక్షయా స్యాత్తస్మాచ్చ పాప భరి
తోఽహమితో న పాపః ॥౧౨॥ త్వత్కింకరత్వరసికాస్తవ దాసదాసదా
స్యైకరస్య ముదితాశ్చ భజన్తి ముక్తిమ్। తత్రాప్యహం శఠనవాన్నశ
తారియోగి న్నత్యాహితం కథమపైతు భవోత్థితం మే ॥౧౩॥ త్వద్విగ్ర
హేక్షణమయో తవ సంస్మృతిశ్చ ముక్త్యై భవేదితి వదన్తి పరాఙ్కుశా
ర్య। నిద్రాప్రమాదమలినీకృత మానసస్య తత్రాపి శక్తిరిహ మే న కథం
భవేయమ్ ॥౧౪॥ ఏవం కదాచిదపి కుత్ర చిదస్త్యుపాయో నైవాఘనాశ
నవిధౌ మమ తావకస్య। ఆకస్మికీం తవ కృపా మపహాయ మాయా కోలా
హల ప్రశమనీం కురు కాఞ్చిపురీశ ॥౧౫॥ అవ్యాజబన్ధుమవిశేష మశేషజ
న్తో రుద్వేలవత్సలతయా కృపయా చ పూర్ణమ్। త్వామామనన్తి శఠవై
రిమునే తతస్తే హాతుం న యుక్తమపరాధినమప్యహో మామ్॥౧౬॥ యా
వచ్చ యచ్చ దురితం సకలస్య జన్తోస్తావచ్చ తత్తదధికం చ మమాస్తి స
త్యమ్। ఏతద్వచః కథమభూత్సత తానృతోక్తి శీలస్య మే శఠరిపో తదిదం
విచిత్రమ్ ॥౧౭॥ పూర్వైర్వస్స్వనైచ్య మనుసంహిత మార్యవర్యైస్త
మేవ వీక్ష్య మహతాం న తదస్తి తేషామ్। నైచ్యం త్వదం శఠరిపో మనుస
త్యమేవ మత్తః పరో న మలినో వద కా విరక్తిః ॥౧౮॥ ఉక్త్యైవ స్వ
దోషవిషయం వచనం త్వదగ్రే సంసారభీరురివ తేన చ పఞ్చకోశమ్। సా
మర్థ్యమేవ శఠకోప విభావయామి సంవీక్ష్య కం గుణమిహాసి మధిశ్ర

పన్నః ॥౧౯॥ కిన్తు క్రియాసమభిహార కృతాపరాధో హన్తానుతప్య
పునరప్యపరాధకారీ। పద్మాసఖస్య పరిహాసరసోచితోఽహ మేతద్విలో
క్య శఠకోపముని ప్రసీద ॥౨౦॥ కామప్రమోహమదమత్సర మన్యులో
భైః పారంపరీతఉదితైః పరిబాధ్యమానమ్। దైవాత్త్వదీక్షణపథం దయ
యా శఠారే పాహి ప్రపన్న మిమమున్నమదాగసం మామ్ ॥౨౧॥ కా
ర్యాకృపా సుమతిభిః ఖలు దుఃఖితేషు దుఃఖీయమానసదృశో భృశదుఃఖ
భాజః। తస్మాత్త్వమాఖిలజనేషు చయాఽనుకమ్పా మయ్యేవ తాం శ్వఠరిపో
నిభృతం నిధేహి ॥౨౨॥ విశ్వోపకారక మఘార్ణవతారకం త్వాం సమ్ప్రా
ప్యహే శఠరిపో హత ఏవ పూర్వమ్। అద్య త్వదీయ కృపయా ప్రతిలబ్ధస
త్తస్త్వత్సేవనామృతరసేన సుఖీభవామి ॥౨౩॥ అత్రార్యమూర్త్తకర
ణం త్రితయప్రవృత్త్యా త్వత్పాదపఙ్కజజుషా విదుషాం ప్రసాదమ్।
నిత్యం లభేమహి న చాస్య దపేక్షితం నః ప్రత్యగ్ర కేసర పరిష్కృత కా
రిసూనో ॥ ... ... ॥౨౪॥

వాధూల వేఙ్కటపతిం వరదార్యసూను మస్మద్గురుం తవపదప్రవణం సమీక్ష్య।
ఆజ్ఞం కృతాగసమనాథమకిఞ్చనం మాం త్వత్కిఙ్కరం శఠరిపో సతతం కురుష్వ॥

శ్రీమద్వాధూల వరదాచార్య విరచితా
శ్రీ పరాఙ్కుశ పఞ్చవింశతి స్సమాప్తా.

శ్రీరామానుజ ప్రపత్తిః.

శ్రీభాష్యకార భగవద్యతి సార్వభౌమ శ్రీభూత దివ్యనగరీకృత
నిత్యవాస। శ్రీదేవరాజ చరణామ్బురుహాన్తరఙ్గ రామానుజార్య చర
ణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥ ౧ ॥ గోష్ఠీపురేశ ఘనపూర్ణ దృశాప్రపూర్ణమా
లాధరార్య వరయామున దేశికాఘ్రౌ। న్యస్తాఖిలాత్మ భరణాతుల
వైభవాత్తే రామానుజార్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥౨॥ కాసారభూ
తమహదాహ్వయభట్టనాథ దివ్యప్రబన్ధనిగమామృత పానహృష్ట। శ్రీ
భక్తిసార కులశేఖర సూక్తిపుష్ట రామానుజార్యచరణౌ శరణం ప్రప

ద్యే ॥ ౩ ॥ యోగీన్ద్రవాహ హరిభక్తపదాబ్జరేణు గోదాకృతద్రమిడ వేదనివిష్టచిత్తౌ సారజ్ఞసన్మధురపూర్వకసూరిసూక్తే రామానుజార్యచర ణౌ శరణంప్రపద్యే ॥ ౪ ॥ శ్రీమన్నపార వకుళాభరణోక్తిజాలసా రార్థబోధన నిరన్తర లబ్ధదీక్ష । శ్రీభూతదివ్య నగరీ జన పారిజాత రామానుజార్య చరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥౫॥ సంసారసాగర సముత్తర ణైకపోతౌ సంసేవితావిమల సంయమిస త్తశత్యా । సమ్ఫుల్లకోకనద కోమలపల్లవాభౌ రామానుజార్యచరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥౬॥ శ్రీభా ష్యగద్యవర నిత్యవిశుద్ధగీతాభాష్యా గమార్థ పరిసంగ్రహ సారకా రి । పాషణ్డబౌద్ధముఖవాది మదేభసింహ రామానుజార్యచరణౌ శర ణంప్రపద్యే ॥౭॥ శ్రీరఙ్గ వేఙ్కటగజాచల యాదవాద్రి నాథాంఘ్రిప ఙ్కజ సముజ్జ్వల రాజహంస । రమ్యోపవీతవిలసద్భుజ మధ్యభాగ రామానుజార్యచరణౌ శరణంప్రపద్యే॥౮॥ యాతేయతీన్ద్రగురు*వత్స కలస్వసత్తా సిద్ధ్యైవహంతి శిరసాజిత బాహ్యసఙ్ఘౌ । శ్రీకూరనాథ గురుదాశరథిప్రధానా రామానుజార్యచరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥ ౯ ॥ శుద్ధాసుధాంశురుచిరాభపదీయ చిత్తబద్ధావిరక్తజనమానస పద్మహం సా । హృష్టాహృతాశ్రిత సమస్త విరోధిసఙ్ఘౌ రామానుజార్య చర ణౌశరణంప్రపద్యే ॥౧౦॥ సౌమ్యోపయన్తృ మునిపాదసరోజభృఙ్గ వా దీన్ద్రషణ్ణభయ కృత్స్వ*కపద్మభాసౌ తావ్రాకరాకుల ధనేమమసంయ మీన్ద్రరామానుజార్యచరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥ ॥౧౧॥

శ్రీరామానుజప్రపత్తిస్సమ్పూర్ణా.

శ్రీరామానుజ సుప్రభాతమ్.

జయజయయతిసార్వభౌమామలస్వాంతతుభ్యంనమో జయజయభ వవార్ధిమగ్నాత్మసన్తారకగ్రామణే।జయజయభజనీయకూరేశముఖ్యైరగ ప్రసీదప్రభో జయజయవిదుషాంనిధే జాగృహిశ్రీనిధేజాగృహి ॥ ౧ ॥ పూర్ణార్యపూర్ణకరుణాపరిలబ్ధబోధవైరాగ్యభక్తిముఖదివ్య గుణామ్బు

శాన్తే । శ్రీయామునార్యపదపఙ్కజ రాజహంస రామానుజార్యభగవన్ తవసుప్రభాతమ్ ॥౨॥ ఆనీతుమద్యవరదస్స్వగజాద్రి భర్తుః పానీయమచ్ఛమతిశీత మగాధకూపాత్ । ధ్యాత్వాన్తం నిరస్త మరుణస్యకరైస్సమస్తాద్రామానుజార్యభగవన్ తవసుప్రభాతమ్ ॥౩॥ శ్రీరఙ్గ రాజ పదపఙ్కజయోర శేషం కైఙ్కర్యమాకలయితుం సకుతూహలస్త్వమ్ । ఉత్తిష్ఠనిత్యవిధిమప్యఖిలంచకర్తుం రామానుజార్య భగవన్ తవసుప్రభాతమ్ ॥౪॥ శ్రీమత్కురఙ్గపురపూర్ణ విభుస్త్వదుక్తం శ్రీభాష్య శాస్త్రమమలం త్వయి భక్తియుక్తః । శ్రోతుం సమీక్షతి యతీన్ద్ర సితోర్ధ్వపుణ్డ్రి తంబోధయార్థమఖిలంతవ సుప్రభాతమ్ ॥౫॥ శ్రీమాన్ సపూర్ణవటు రాదరతస్స్వపృష్ఠ్యా శ్రీపాదుకాం యతిపతేః పదయోః ప్రయోక్తుమ్ । ద్వారిస్థితింవితనుతే ప్రణతార్తిహారిన్ రామానుజార్యభగవన్ తవసుప్రభాతమ్ ॥౬॥ ప్రాతః పఠన్తి పరమద్రవిడ ప్రపన్న గాయత్రిమన్త్ర శతమష్టశిరస్కమచ్ఛమ్ । శ్రీశైలవాసవ పదాబ్జ నివిష్టభావా రామానుజార్యభగవన్ తవసుప్రభాతమ్ ॥౭॥ కాషాయవస్త్ర కటిసూత్రకమణ్డలుంచ శ్రీవన్తకాష్ఠమపి దేశిక సార్వభౌమ । పాణౌనిధాయ నివసన్తి విశుద్ధగాత్రా రామానుజార్యభగవన్ తవసుప్రభాతమ్ ॥౮॥ త్వాం బోధయన్తి గురవః ప్రథితామహాన్తః శ్రీవైష్ణవాశ్చ యమినస్తవపాదభక్తాః । వీణాన్ నిరస్య విమలాత్త్వదనన్యభావాస్తాన్ పాలయాద్య యతిశేఖర సుప్రభాతమ్ ॥౯॥ బ్రాహ్మే ప్రబుద్ధ్య విబుధాస్స్వగురుం ప్రణమ్య రామానుజాయనమ ఇత్యసకృద్బ్రువాణాః । అష్టాక్షరం సచరమద్వయముచ్చరన్తి రామానుజార్యభగవన్ తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౦॥ సంసేవ్య సప్తశతసంయమిసార్వభౌమసద్దేశికైస్సకలశాస్త్ర విదాంవరిష్ఠైః । ఏతాన్తిభిః పరమభాగవతైర్నిషేవ్య రామానుజార్యభగవన్ తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౧॥ ఆరాధనం రచయితుం కమలాసఖస్య శ్రీయాదవాచలపతేర్వివిధోపచారైః । పాతుంచదృష్టికమలేననతాన శేషాన్ రామానుజార్యభగవన్ తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౨॥ గద్యత్రయం నిగమశేఖరదీపసారా

శ్రుత్యర్థసఙ్గ్రహమపి ప్రథితంచనిత్యమ్ । గీతార్థ భాష్యమపి దేశికత
జ్జనానాం దాతుంప్రసీద యతిశేఖరసుప్రభాతమ్ ॥౧౩॥ శ్రీభాష్యమా
లిఖితుమత్రవిశాలలేఖ్యా శ్రీవత్సచిహ్న గురురానత దివ్యగాత్రః । వే
దాన్తసూత్రమపివ క్తుమముష్యసర్వ ము త్తిష్ఠ లక్ష్మణమునేలవ సుప్ర
భాతమ్ ॥౧౪॥ రామానుజార్య రమణీయగుణాభిరామ రాగాదిదూర
గుణతో గురుసార్వభౌమ । స త్త్వప్రధాన శరణాగతవత్సలత్వా త్పా
దాబమోరిహ పరత్రచ కింకరస్స్యామ్॥ ... ॥౧౫॥

శ్రీరామానుజసుప్రభాతం సమాప్తమ్.

శ్రియైనమః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీ రామానుజ చతుశ్శ్లోకీ.

అనిశం భజతామనన్యభాజాం చరణామ్భోరుహ మాదరేణ పుం
సామ్ । వితరన్నిభృతంవిభూతి యుగ్మంజయరామానుజరఙ్గధామ్నిని
త్యమ్ ॥౧॥ మలినాన్విమతాఙ్ఞత్వదీయ సూక్తిః కలుషీభూయతిణ దృష్టి
భిస్సమేతాఙ్ఞ । శకలీకురుతేవిపక్షవృత్త్యాఙ్ఞ జయరామానుజశేషశై లశృ
ఙ్గే॥౨॥ శ్రుతిషుస్మృతిషు ప్రమాణతత్త్వం కృపయాఽఽలోచ్యవిశుద్ధయా
హిబుద్ధ్యా । అకరోఃకెలదివ్యభాష్యరత్నంజయ రామానుజ హస్తిధా
మ్నినిత్యమ్ ॥ ౩ ॥ జయమాయిమతాన్ధకారభానో జయబాహ్యప్రము
ఖాటవీకృశానో । జయసంశ్రితసిన్ధుశీతభానో జయరామానుజ యాద
వాద్రిశృఙ్గే ॥౪॥ రామానుజచతుశ్శ్లోకీంయఃపఠేన్నియతంనరః। ప్రా
ప్నుయాత్పరమాంభక్తిం యతిరాజపదాబ్జయోః ॥ ...

శ్రీరామానుజచతుశ్శ్లోకీ సమాప్తా.

శ్రీ వైష్ణవ మః.

శ్రీ రామానుజాష్టకమ్.

రామానుజాయమునయే నమఉక్తిమాత్రం కామాతురోపికుమతిః కలయన్నభీక్ష్ణమ్ । యామామనన్తియమినాం భగవజ్జనానాం తామేవ విందతి గతింతమసః పరస్తాత్ ॥౧॥ సోమావచూడసురశేఖరదుష్కరేణ కామాతిగోపితపసా క్షపయన్నఘాని । రామానుజాయమునయే నమఇత్యనుక్త్వాకోవామహీసహచరే కురుతేనురాగమ్ ॥ ౨ ॥ రామానుజాయనమఇత్యసకృద్గృణీతే యోమానమత్సర మదస్మరదూషితోపి। ప్రేమాతురః ప్రియతమా మపహాయపద్మాం భూమా భుజఙ్గశయనం తమనుప్రయాతి ॥ ౩ ॥ వామాలకానయనవాగురికాగృహీతంక్షేమాయ కిఞ్చిదపికర్తు మనీహమానమ్ । రామానుజో యతిపతిర్యదినేక్షతేమాం మామామకోయ మితిముఞ్చతి మాధవోపి ॥ ౪ ॥ రామానుజేతి యదిదం విదితం జగత్యాం నామాపినశ్రుతి సమీపముపైతి యేషామ్ । మామామదీయ ఇతిసన్త్యుపేక్షితాస్తే కామానువిద్ధమనసోనిపతన్త్యధోఽధః ॥౫॥ నామానుకీర్త్యనరకార్తిహరం యదీయం వ్యోమాధిరోహతి పదంసకలోపిలోకః । రామానుజోయతిపతిర్యదినావిరాసీత్కోమాదృశస్యభవితా భవముత్తరీతుమ్ ॥ ౬ ॥ సీమామహీధ్రపరిధింపృథివీమవాప్తుం వైమానికేశ్వరపురీమధివాసితుంవా। వ్యోమాధిరోఢుమపినస్పృహయన్తినిత్యం రామానుజాఙ్ఘ్రియుగళం శరణంప్రపన్నాః॥ మామాధునోతిమనసోపి నగోచరంయద్వ్యోమాసఖేన పురుషేణ సహానుభూయ । ప్రేమానువిద్ధ హృదయప్రియభక్తలభ్యే రామానుజాఙ్ఘ్రికమలే రమతాంమనోమె ॥ ౮ ॥ శ్లోకాష్టకమిదంపుణ్యం యోభక్త్యా ప్రత్యహం పఠేత్ । అకారత్రయ సమ్పన్నః శ్లోకాబ్ధిం తరతే దురితమ్॥ ... ... ॥*॥

శ్రీరామానుజాష్టకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ ర్యై నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీసురపురం వేఙ్కటాచార్య విరచితమ్

యతిరాజదణ్డకమ్.

శ్లో॥ నమస్త్రయ్యన్తపర్యన్త చర్యాపర్యాయవేధసే।
నరవేషాయ శేషాయగురవేపరవేదినే॥

జయయతికులనాథ నాథాది వాచానసాథా గమాంతానురోధామితాగాధబోధా వధానప్రధాన ప్రధానూన మేధాసమాధాన మాధాయబాధావరోధా విధూయావధాయయాద్వయధ్వాన్తమధ్వాన్తరం శుద్ధముద్ధృత్య భాస్వత్ప్రభావం స్వభావం విభావ్యత్రయ్యాదివ్యధేనూదితానవ్యగవ్యాయితవ్యాస సూత్రాణి చిత్రాణి సన్మార్గ మిత్రాణి బుద్ధ్వా దురర్థోద్ధతాబద్ధ నానావిరుద్ధ ప్రమాణప్రసిద్ధాపసిద్ధాన్త నిర్ధారణౌద్ధత్య పద్ధత్యనుచ్ఛేద్య సద్యస్సమిద్ధాగ్ని తప్తానిలుప్తాని మాసన్నితిస్ప్రక్ష్యసాక్షాత్సరోజాక్షవీక్షామృతస్యంది బిందూపసంధానితామంద సందర్భ గర్భస్ఫుర ద్వ్యామునేయప్రబన్ధాను సన్ధానసంజాత శీతానిలవాసిత జాతేన గీతేన సర్వావగీతేన చైత్రాసిశీతాని కృత్వావిదిత్వాని శాబాధబోధాయనీయావబోధానురోధోర్జితోదరసత్తరసంచారణోదశ్విదాతంచనోద్వృద్ధసీభాన భవ్యాని సమ్భావ్య ధన్యాయితన్యాయసన్ధాన మన్థాన దణ్డేన తణ్డోప తణ్డోత్పత త్పూర్వ మీమాంసక న్యాయ రజ్జుప్రకాణ్డేన నిర్మథ్య నిర్మాణ ధర్మోగ్రకర్మావలీ మర్మ నిర్మూలనైకప్రధానం సదానన్దధామైకతానాపదానం బుధానన్ద భూనాం సుధానూనవాచాం నిదానం ప్రతిష్ఠాం విధానం దధానం ముధా

సల్పజల్పప్రధానర్థమాయాకథానర్మనిర్ముక్తయుక్తావధానంచ భాష్యా
భిధానం కవీన ద్విషత్సర్పవీనం నవీనంచ హైయ్యంగవీనం సముద్ధృత్య
దీనా ప్రవీణార్భకేభ్య స్స్ఫురద్గర్భకేభ్యోవదాయప్రదాయస్సదాయా
నుభూత్యావిభూత్యా సమృద్ధాన్ ప్రవృద్ధాన్ గుణజ్ఞాన వృద్ధాన్ త్రి
వృద్ధామధామప్రవేశాభియోగ్యాన్ సభాగ్యాన్ విలోక్యత్రిలోక్యగ్ర
పూజామపైషివ్యపైషిశ్రితాతూలవృత్త్యానివృత్త్యాధ్వదృశ్యా నవశ్యా
నుకంప్యానవస్యా*ర్యకస్తేనమస్తేజసా॥ ॥౧॥

జన వృజిన హరాత్మచర్యా దుహాశ్చర్యధుర్యా మదాచార్యవర్యా
యథూతాన్మహాభూతపుర్యా సురీకేశవాచార్యవర్యాత్తమేణావతీ
ర్యస్ఫురద్భ్రింహరక్షోనరక్షోభణాక్షుద్రవీక్షాక్షణాధ్యక్షితాధోక్షజా
క్షీణదాక్షిణ్యదీక్షాభవత్ప్రిభవప్రక్రియాబోధువవద్ధిక్రియాఽధిక్రియావే
దిదుర్వాది దర్వీకరా ఖర్వగర్వాది నిర్వాపణం సర్వతస్కుర్వతాఖర్వ
తారమ్భ జమ్భద్విషాధ్వస్తదుస్తారకాశేషదోషాచరా లభ్యతత్త్వా
వృతోద్ధార సిద్ధాత్మసత్త్వైవ శుద్ధత్రయీ వాఙ్మయేన స్మరద్విస్మయేన
స్ఫురద్విస్మయేన ప్రహీణస్మయేన త్వయాసౌసుకీర్తి ప్రియేణోపయా
తశ్రియా శౌరిరేకాన్తభక్తాన్ సుయుక్తాన్ వివిక్తాన్ విముక్తాన్ నియు
క్తానవత్యాత్తకృత్యేభవత్యాత్మరక్షా భరన్యాసదీక్షా సరణ్యాధరణ్యాం
శరణ్యాంగురూణాంవరేణ్యాంకలాపుణ్యనైపుణ్యపణ్యాం కృపాపూర్ణపూర్ణా
ర్యకారుణ్యగణ్యాం భవాదీర్ణ ధన్యాచలాధ్వన్యఖిన్నాత్యుదన్యాప్రపా
రూప దీవ్యత్కృపాలాపమేతాదృశం సర్వసమ్పత్ప్రపన్నాత్మ లీలాదృ
శం మాదృశోపక్రియాలాభవన్తం సమృద్ధ్యైభవన్తం భవన్తం శ్రియై
సంశ్రమే బ్రహ్మశర్వాది సంస్తుత్య చక్రాయుధోదారచక్రాబ్జదాన
క్రమాగారవోదారతాధారతీహ స్తవిన్యస్తయుష్మద్వచస్తోమవిస్మాపితా
శీతలత్వార్ద్రకాశీతలాధ్వప్రకాశీకృతప్రాభవాం వైభవాదీర్ణగోష్ఠీపరీపూ
ర్ణగోష్ఠీసదారమ్య చారమ్య గీతార్థపారమ్యదిత్సావ్యపేక్షాం భవద్దివ్య

వీక్షామదీక్షామహే ధీమహే బ్రూమహే త్వద్గిరాం మాధురీమాధురీ
ణాం సుధాయాధరాయాంబుధానాంపృథాయా సహర్త్రీంవిహర్త్రీం
త్రయీశృంగశృంగాటకే తాటకేయోపమారూపమాయాసమాయా
త కౌతుస్కుతప్రాంత తీవ్రాతపాతంద్ర చంద్రాతపశ్రేణిపాణింధమత్వ
త్ప్రణామాదిపౌనఃపునీహి స్వయం మాంపునీహి ప్రమాదంలునీహీదమం
హాగపదం హంతుమంతర్నియంతుర్నమంతుర్హితే॥ ॥౨॥

వృజినతమిరదోష దోషాకరే నిర్మలాశేషభాషాకరే శ్రీకరే లోక
రక్షైకదీక్షే కృపాపూరసాంద్రే యతీంద్రే వస త్యంహసాంరంహసా కిం
హసాధ్యం వృథామాకృథాసాధ్వసంసాధ్వసంగేన విజ్ఞానభంగేన దు
ర్మానదృగ్గోచరోమాచరోదార సేవాకథా స్వాద హేవా రసాన్యాహి
మాయాహి మాయాహితాన్ క్వాపి చేతో ముధైవాపచారాన్ గురూ
వాహరావా కృథామాకృథాఘోర కామక్రియాకారకే నారకే మాప
తే శ్శ్రీపతేర్గి పాదపఙ్కేరుహం నన్ద దిందాద్రి వన్దారు మన్దార
భూమీరుహం సన్తతం చిన్తయానన్తయా ముషిత్రియా పార కూ
పాయితోదార దారాత్మజారాధనై కాంత యాథాన్త వేదాంత
సిద్ధాంత శుద్ధాంతరంగాన్ కృత శ్రీతరంగాన్ కృపాజాత రంగా
నపాంగాన్ సతాం సాధు సమ్పాదయా పాద యాత్మానభిజ్ఞా భవ
గ్రాహ మోహప్రదీపానభిజ్ఞానదీపాన్ గుణాన్నిత్య సత్యోల్బ
ణాన్ గౌరవాచావిచారేణ దూరేణదుర్వారగర్వాసిద్ధాంతసిద్ధాన్
జహీహిస్పృహాహేతుకం కౌతుకంజాతుచిన్మాక్వచిద్విస్తృణీహి శ్రియం
మాగృణీహ్యప్రియంమావృణీహిప్రసాదం గురూణాంగృహాణప్రమోదం
దుహానామసంజాత సౌఖ్యప్రహాణామసన్నిగ్రహాణాం దృఢానుగ్ర
హాణాం గుణాంభోనిధీనాం బుధానామధిష్ఠాయ గోష్ఠీం వ్రతే ష్ఠీయ
మానస్వనిష్ఠామనుష్ఠాయ భూయోవిధేయంభవైషాం సమేషాంతటీయో
జ్జ్వలద్ధుర్ఘురీవాగ్ఘురీజృంభదమ్భోధికల్లోల మాలాసమాలోలడో

లాశకాధీశ లీలానువృద్ధాత్మశీలానుకూలాచ్యుతాలాప హేలాదృగున్మీలదాలభ్య వాల్లభ్య సౌలభ్యలుభ్యద్గుణాలక్ష్య మోక్షోపదిష్టాం సదావృత్తిమావర్తమావర్తవద్వర్తమానాన మానార్హతాంయాతి సంసారితాదూరితాఘవ్రజం వారితారివ్రజంపూరితాత్మాంతరం భూరితద్బ్రహ్మసబ్రహ్మతాంయాతితేతం భజ ॥ ... ... ॥౩॥

నమ ఇదమఖిలార్తరక్షా భరన్యాసదీక్షా సముల్లాసలక్ష్యప్రతాపాయ శాపాయుధాలాపగోపాయనోపాయరూపాయనిర్ధూత తాపాయ విధ్వస్తపాపాయ నిత్యాభిరూపాయ సత్యాభిలాపాయ నిర్బాధవిజ్ఞాన దీపాయ సర్వప్రకంప్యానుకమ్పానదీపాయ బిభ్యత్ప్రతీపాయ శోశుభ్యమానత్రిదణ్డాయ నిర్భేదవాదోక్తి నిర్భేదనా ఖండ దణ్డాయ మానోక్తికాండప్రచండాయ శుష్యద్వితండాయ భాషా విభాషాయమాణప్రచారాయ దోషాతిమారాయ శేషావతారాయ తారాయుత్తో దార హారా మరాహారనీహార ధారాసుధాపూర సత్పూర కర్పూరవాణీ భవానీశ వీణాధరజ్ఞానిరాశప్రతీకాశకీర్తి ప్రకాశాయ కారాగృహప్రాయకాయాద్యభిప్రాయ మాయాసమాయాత సంసార కింసారతాకారి కంసారినిత్యప్రశంసావతంసాత్మ వాచావిచారాయ దివ్యోపగీతాయ భవ్యోపవీతాయ కాషాయ చేలాయతోషైకశీలాయ సంపూర్ణపూగాదిమోదీర్ణ కర్ణామృత ద్రావిడ గ్రంథ సౌగన్ధ్యనాడింధమామందవాచా సదాచారు మోచామద ప్రాణితప్రాణ భృచ్ఛ్రేణి నిశ్రేణికాహృద్య గద్యత్రయోద్యాన పద్యాచరత్సంశుకీభూత పీతాంశుకాయ స్ఫురత్ప్రాంతపాళీ భవత్పాదపాళీ చలత్సూనపాళీ గళన్నవ్యధూళీ సమంచన్మధూళీమిళద్భృఙ్గ కేళీశుకోద్యత్ప్రతోళీవృతోద్యాన కేళీ సమాయాత చోళీకచాభాగ్యపాళీ దిదృక్షాకరాళీకృతాంచన్మరాళీ వివక్షానిచోళీకృతానఙ్గపాళీకనత్తుఙ్గనాళీకవల్లీసమాలీఢహల్లీసకప్రాయసఖ్యాత్మజాభఙ్గరఙ్గత్తరఙ్గాన్తరఙ్గ స్ఫురద్రఙ్గ భామీవసద్రఙ్గ నాథప్రియాపాఙ్గ సంఫుల్ల సల్లాపనిర్లేప సాశ్చర్యచర్యా విలాసాయ దాసా

సుధాసోల్లస స్థానివాస ప్రసాదప్రచారాత్మవిద్యానివేశాయ తస్మై యతీశాయతే శ్రీమతేధీమతే ॥ ... ... ॥౪॥

ఇతిశ్రీమతా వేఙ్కటేశేనక్లృప్తం యతీశానగద్యంకృతీశానహృద్యం
భవాబ్ధౌలుఠన్తోపి నిత్యం పఠన్తశ్శ్రియస్తే
బుధాస్తత్పదం సమ్పదంచ.
శ్రీసురపురం వేఙ్కటాచార్య విరచితమ్
యతిరాజదణ్డకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ భాష్యకార ప్రపత్తిః.

శ్రీవైష్ణవాగమపయోదధి పూర్ణచన్ద్ర శ్రీశాఙ్ఘ్రిపద్మ మకరన్దరసజ్ఞభృఙ్గ । గోవిన్దవర్యకరసారసపూజితౌతే శ్రీభాష్యకార చరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥౧॥ శ్రీశైలపూర్ణ ముఖదేశికలబ్ధబోధ తుర్యాశ్రమప్రథిత మౌనికులప్రదీప । భట్టార్యవర్యకరనీరజపూజితౌతే శ్రీభాష్యకారచరణౌశరణంప్రపద్యే ॥౨॥ కాంచీపురీవరదరాజకృపైకపాత్ర రఙ్గేశపూర్ణకరుణా పరిణామరూప । వేదాన్తదేశిక కరామ్బుజ పూజితౌతే శ్రీభాష్యకార చరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥౩॥ శ్రీయాదవాద్రి పతిపాదసరోజహంస శ్రీభూతపట్టణరమేశ కటాక్ష ధన్య । శేషావతార కలివైరికరార్చితౌతే శ్రీభాష్యకారచరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥ ౪ ॥ శ్రీవేఙ్కటాచలపతి ప్రియలక్ష్మణార్య సర్వజ్ఞభవ్యయతిశేఖరసార్వభౌమ। వీక్షావనేశ హితకృష్ణవనార్చితౌతే శ్రీభాష్యకారచరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥౫॥ పాషణ్డజాలతరుపావక సంయమీన్ద్ర జైనేభపఞ్చముఖబౌద్ధతమో దినేశ । లోకార్యహస్తసరసీరుహ పూజితౌతే శ్రీభాష్యకారచరణౌశరణంప్రపద్యే ॥౬॥ చార్వాకశైలపతివజ్రకృపాసముద్ర కాణాదదానవసుదర్శన మౌనిచన్ద్ర । శ్రీవేఙ్కటేశకరపఙ్కజ పూజితౌతే శ్రీభాష్యకారచరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥౭॥ మిథ్యాకథాకుమతి శీలభుజఙ్గతార్క్ష్య కాపాలికామ్బుధరమారుత వీతరాగ । మన్నాథ కేశ

వగురూత్తమపూజితౌ తే శ్రీభాష్యకారచరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥ ౮ ॥ త్రయ్యన్తదేశికపతే వకుళాభిరామ పాదారవిన్ద రసనారస సారసాక్ష । శ్రీమచ్ఛఠారిమునివల్లభపూజితౌ తే శ్రీభాష్యకారచరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥ ౯ ॥ కాషాయరమ్యకమనీయశిఖోపవీత దణ్డత్రయోజ్జ్వల కరోల్లసితోర్ధ్వపుణ్డ్ర । ఉద్యద్దినేశ రుచిశోభిత పాహిమాంతే శ్రీభాష్యకారచరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥ ... ॥౧౦॥

శ్రీభాష్యకారప్రపత్తి స్సమ్పూర్ణా.

శ్రీమద్భారద్వాజ శ్రీనివాసాచార్య విరచితమ్

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక ప్రార్థనాసప్తకమ్.

విజ్ఞాపనమిదంశ్రీమన్ శ్రుణు వేదాన్తదేశిక । ఉదారాం త్వయి మే భక్తిం వితరస్వదయానిధే ॥౧॥ కృపయాతవవేదాన్త దేశికేన్ద్ర మమతిర్భవేత్ । రహస్యత్రయసారేనఙ్గ పరిశీలనతత్పరా ॥౨॥ నివర్తయతమస్తీవ్రం ప్రవర్తయశుభాంమతిమ్ । త్వదీయజనసంసర్గం కురువేదాన్త దేశిక ॥౩॥ యావదద్య శరీరం మే న్గురోవర్తతేత్వయి । తావన్మన నివర్తస్వకారయన్సాత్వికీంధియమ్ ॥ ౪ ॥ అన్త్యకాలే చమామేవం కవితార్కిక కేసరిన్ । నయస్వకమలాకాన్త చరణామ్భోరుహద్వయమ్॥ ౫॥ గతోఽద్యచరణామ్భోజం శరణంతవదేశిక । తేనమామపి పాషణ్డం కృపయాపరిపాలయ ॥౬॥ కవితార్కికమత్తేభ కణ్ఠీరవదయానిధే । ఇతి ప్రార్థయతేయస్తు తస్యముక్తిఃకరస్థితా ॥ ... ॥౭॥

శ్రీభరద్వాజ శ్రీనివాసాచార్య విరచితమ్

శ్రీమన్నిగమాన్త దేశిక ప్రార్థనాష్టకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ మై నమః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీమద్వేఙ్కటేశార్య విరచితమ్

శ్రీ మన్నిగమాన్త మహాదేశికాష్టకమ్.

శ్రీనివాస కృపావాసం శ్రితలోక ధురన్ధరమ్ ।
శ్రీవేఙ్కటాభిధం వస్తు నిస్తులం జాయతాదిహ ॥

గురుతర గర్వశర్వ పరపర్వత పర్వభిధాభిదురవిధానుధావి వివిధాకృతయగకృతయః । శ్రితజనతాహితాయ విహితాఖిలకల్పలతాః కథమధునానుమన్తుమపి వేఙ్కటనాథకవిమ్ ॥౧॥ స్థిరతర వైనతేయకరుణాపరిణాహవతా హయవదనప్రమోద సదనాయిత దివ్యహృదా । విదితనిజాపదాన విలసద్బిరుదావలినా కవికథకాళిమాళి మకుటేన జగద్విజితమ్ ॥౨॥ వకుళభృదాత్తతాన పృతనాపతి రేకతరో యతిపతిరేవ మేవ నిగమాన్తఅనన్తతనుః । తదుభయపక్షరక్షణసమీక్షితపక్షయుగశ్రుతిమయఏవ విశ్రుతగతిర్నిగమాన్తగురుః ॥౩॥ సరసవసన్తతాన్త దివసాన్తనితాన్తలసద్విస్పృమర మల్లికాకుసుమతల్లజ గన్ధవపుః । వచనసరాస్సుతాం పరిచేళిమపుణ్యచయా మనసిమమస్ఫురన్తు కవితార్కికసింహగురోః ॥౪॥ నిరవధికప్రవాహ నిరవగ్రహ కౌతుకదం నిరుపధిసద్గుణౌఘనిరసూయజనోపచితమ్ । నిరతిశయాకృతిర్నిరభజం నిరవద్యగుణం నిగమశిరోగురుం నిరుపమానముపాయనిధిమ్ ॥౫॥ ప్రగుణ విశఙ్కటప్రగుణ వేఙ్కటనాథ కృపా లసదసదూర్మికార్మణతయావిహితావతరః । జయతియతీశదర్శన మహత్వనిదర్శనధీ ర్గురురధికత్వర ప్రకృతిజిత్వరసత్వతమః ॥౬॥ కతికతివాభజన్తు కవితావనితానుగతా జగతిమితంపచానమితచాటుకథానిరతాః । వయమిహమన్మహోక్తిమపిచిన్మయమేవ మహాశ్రితిముఖ సఙ్కటక్షతి విశఙ్కటనామపదమ్ ॥౭॥ గుణగణవత్యనన్తగురుసఞ్చిత పుణ్యఫలేమతిమతిమాననీయచరణామ్బుగుహాభరణే ।

భవభవతాపహారి భవనే నిగమాన్తగురోమమ మమతాస్పదేవిహరమానసమాన్యపదే ॥ ... ... ॥౮॥

పఠతాం శఠతాం త్యక్త్వా యథేష్ట మిదమష్టకమ్।
నిగమాన్త గురుస్స్వేష్టం దిశత్యన్తే గుణాష్టకమ్॥

శ్రీమద్వేఙ్కటేశార్య విరచితమ్
శ్రీమన్నిగమాన్త మహా దేశికాష్టకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ వేఙ్కటేశార్య విరచితమ్

శ్రీ దేశిక గద్యమ్.

జయత్యఖిలదుర్వాది తిమిరౌఘ దివాకరః।
శ్రితతాపప్రశమన శ్రుత్యన్తార్యసుధాకరః॥

జయజయ మహాదేశిక నిగమాన్తదేశిక, విశ్వాలఙ్కార విశ్వామిత్ర పవిత్రగోత్రకలశోదధికౌస్తుభ- విబుధవైరివరూథినీ విత్రాసి వేఙ్కటేశవిమల ఘణ్టావతార- అనన్తసదృశానన్తగుణాకర-అనన్త గురునన్దన, శోభనచరితసులోచనోత్తమతోతారంబాలోచన చకోర చంద్ర, బహుముఖతోషిత పుణ్డరీకాక్ష పుణ్డరీకాక్ష సూరి (విరచిత) పుణ్య ఫలభూత, వత్సకులతిలక వరదాచార్యవీక్షిత, బ్రహ్మవిత్ప్రవరాన్నార్యవిహిత బ్రహ్మోపదేశ, వాదిహంసవలాహక మాతులరామానుజార్యసకాశలబ్ధ సకల వేద వేదాఙ్గ తర్క మీమాంసా శబ్దవేదాన్తశాస్త్రజాత, వింశత్యబ్దే విశ్రుత నానావిధవిద్య, స్వపదామ్బుజ ధ్యానసుప్రసన్నతరహయముఖముఖవినిస్సృత లాలాసుధాపాన లబ్ధసార్వజ్ఞ, జ్ఞాన భక్తివైరాగ్యవాత్సల్య సౌశీల్యౌదార్య చాతుర్య మాధుర్య ధైర్య కారుణ్యక్షమాద్యనేక కల్యాణ గుణగణ భూషణ, శుభకులప్రసూత తుల్య గుణలక్షణ ప్రేయసీసహచరిత సకల సద్ధర్మ, హయవదన దేవనాయకాచ్యుత గోపాల రఘువీర రణపుఙ్గవ వరద నరహరి యథోక్తకారిదీపప్రకాశదే

హరీశ వేఙ్కటేశరఙ్గేశ కింకరహేశపతీశ హరీశ యతీశరమామా గోదావిషయస్తోత్రసుధారంజిత సహృదయవిబుధజనహృదయ, పరదేవతాపారమార్థ్యవేది వసిష్ఠపరాశరవ్యాస ప్రాచేతసవైశమ్పాయనబోధాయన శుక శౌనక భారద్వాజ శాణ్డిల్య హారీత ప్రభృతి పరమర్షి సమధిక వైభవ, సాఙ్ఖ్యసౌగత చార్వాక శాఙ్కర యాదవభాస్కర కాణాద కౌమారిల మత తమోనివారణ దివాకర, పాషణ్డమత దుర్మిషణ్డఖణ్డన చణ్డపవన, శ్రీవేఙ్కటాచల వారణాచలసింహాచలగోపనగరాహీంద్రనగర శ్రీముష్ణచిత్రకూట శ్రీరఙ్గశ్రీవనాద్రికురుకాపురీ ప్రభృత్యష్టోత్తర శతదివ్యస్థాన సేవాసన్తోషరచిత పద విన్యాస పవిత్రీకృత పృథివీమణ్డల, యతిపతి యామునార్య నాథముని ఫణితి పరిష్కార పాఞ్చరాత్ర రక్షారహస్య రక్షానిక్షేప రక్షాసచ్చరిత్రరక్షా గీతార్థసఙ్గ్రహరక్షా శతదూషణీ సర్వార్థసిద్ధి తత్త్వముక్తాకలాప తత్త్వటీకాతాత్పర్య చన్ద్రికా న్యాయపరిశుద్ధి న్యాయసిద్ధాఞ్జనా ధికరణదర్పణాధికరణ సారావలీ సఙ్కల్పసూర్యోదయ యాదవాభ్యుదయాద్యనేక దివ్యప్రబన్ధనిర్మాణ సామర్థ్య సన్దర్శన సన్తుష్ట శ్రీరఙ్గనాథ దివ్యాజ్ఞాలబ్ధవేదాన్తాచార్యపద, తద్వల్లభాకృపాసమ్ప్రాప్త సర్వతన్త్ర స్వతంత్రాఖ్యబిరుద, సన్దర్శన మాత్రనిరస్త సమస్తదుర్వాది సంఘ, త్రింశద్వారం శ్రావిత శారీరక మీమాంసాభాష్య, ఛాత్ర జననిబద్ధ జైత్రధ్వజప్రసాధిత దశదిశాసౌధ, ఏకయామినీయామ నిర్మిత పాదుకాసహస్ర శ్రవణసంజాత విస్మయ రఙ్గేశయవిశ్రాణిత కవితార్కికసింహ సమాఖ్యావిఖ్యాత వైదగ్ధ్య, సంసారదావానల సన్తప్తజన సంజీవన సరసామృతపరీవాహానురూప సారాసార రహస్యత్రయ సారాభయప్రదానసారగురుపరమ్పరాసార సారసంక్షేప సాంప్రదాయిక పరిశుద్ధి ఉపకారసఙ్గ్రహవిరోధ పరిహారప్రధానశతక పరమపద సోపాన తత్త్వపదవీరహస్యపదవీ తత్త్వనవనీతరహస్య నవనీతతత్త్వ మాతృకారహస్య మాతృకాతత్త్వసందేశరహస్యసందేశ హంససన్దేశ రహస్య సన్దేశ వివర రహస్య శిఖా

పాఠ తత్త్వత్రయచుళుకరహస్యత్రయ చుళుకమునివాహన భోగాఞ్జలివై
భవసమ్ప్రదాయ పరిశుద్ధి హస్తిగిరిమాహాత్మ్య పరమతభఙ్గతత్త్వర
త్నావలీతత్త్వరత్నావలీప్రతిపాద్య సఙ్గ్రహరహస్యరత్నావలీరహస్య ర
త్నావలీహృదయ రఞ్జితరమాసహాయనిత్యబహుమత, పాఞ్చరాత్రప్ర
తిపాదితాభిగమనోపాదానేజ్యాస్వాధ్యాయయోగరూపపఞ్చకాలప
రాయణ, సమ్యక్ప్రదర్శిత షడఙ్గాష్టాఙ్గయోగ, పరాఙ్కుశ పరకాలభక్తి
సారకులశేఖర విష్ణుచిత్తమునివాహనాది మునివర రచిత దివ్యప్రబన్ధ
తాత్పర్య రఞ్జిత పరితోషిత బుధజన, త్రిరత్నగాథా శ్రీవైష్ణవ దినచ
ర్యార్థ పఞ్చకసఙ్గ్రహ శ్రీచిహ్నమాలా గీతార్థ సఙ్గ్రహ గాథా శర
ణాగతిగాథాద్వాదశనామగాథా మూలమన్త్రగాథాద్వయగాథా చ
రమశ్లోకసఙ్గ్రహగాథా ఉపాసనీయమగాథా ఘుటికాగాథాకుబేరాక్షి
గాథా కన్తుకగాథా పరిహాసగాథా డోళాగాథా నవరత్నమాలా ప్రబ
న్ధ సారాద్యనేక దివ్యప్రబన్ధ నిర్మాణ సామర్థ్యసన్తుష్టవరదప్రసాదలబ్ధ
వరగుణ భూషిత వరదాచార్య సత్పుత్ర, సాపరాధ లక్ష్మణార్యదుర్వ
ర్ణ సువర్ణ కరణ సన్తానప్రకటితాఘటిత ఘటనాసామర్థ్యప్రఖ్యాత న్త్రి
స్వతన్త్రయోగిప్రభాకరయోగి వరదాచార్య రామానుజార్య ప్రభృ
తి సచ్ఛిష్యోపదిష్ట త్రయ్యన్తయుగళ సారాసారాది సద్రహస్యజాత,
సుదర్శన సూరివిరచిత శ్రుతప్రకాశికా పరిరక్షణ పరిశోధన ప్రతిపాద
న పరిబృఢ యతిపతి పరిచిత యాదవాచలవాసి నారాయణ చరణా
మ్బుజ సేవాసమయసన్తుష్ట మానస, స్వనిర్మితాతిశయితానన్త దివ్య ప్ర
బన్ధ ప్రవర్తనసరభసనీత శత సంవత్సర, సరసిజ సదృశ చరణ యుగళ,
సితాన్తరీయ శోభమాన కటితట, దివ్యాఙ్గుళీయక వ్యాఖ్యా ముద్రాము
ద్రిత దివ్యపుస్తక భూషణ భూషిత కరద్వయ, విమలోప వీత సోత్తరీ
యతులసీనళినాక్షమాలావిరాజితవిశాలవక్షస్స్థల, లసదూర్ధ్వపుణ్డ్రమ
ణ్డిత పూర్ణేన్దు సమవదన, దినకరసన్నిభ దివ్యమఙ్గళ విగ్రహోజ్జ్వల, సి
తాన్తరీయ సూత్తరీయ దివ్య మకుట చూడావతంస మకరకుణ్డలగ్రై

వైయక హార కేయూరకటకముక్తాదామోదర బన్ధనకాంచీగుణనూపురాద్యపరిమేయ భూషణ భూషిత శ్రీరఙ్గనాథపదకమల నిరన్తరానుభవనిరతిశయానన్ద పరిపూర్ణ మనోరథ,విశుద్ధవిద్యావిభూషణ విబుధజననాథ వేఙ్కటనాథ మమనాథ నమస్తే నమస్తే నమస్తే ॥

నమః పద్మాసహాయాయ నమోఽనన్తార్యసూనవే।నమోవరదనాథార్యపిత్రే వేదాంతసూరయే ॥ నిర్మితం వేఙ్కటేశేన వేదాన్తాచార్యవైభవమ్ । సఙ్కీర్తయేత్ప్రతిదినం వేదాన్తాచార్యభక్తిమాన్॥

శ్రీవేఙ్కటేశార్య విరచితం దేశికగద్యం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీవరవరమునీన్ద్రాయనమః.

శ్రీదేవరాజాచార్య విరచితం వరవరమునిశతకమ్.

సౌమ్యజామాతృయోగీన్ద్రచరణామ్బుజషట్పదమ్।
దేవరాజగురుంవందే దివ్యజ్ఞానప్రదంశుభమ్॥ ॥*॥

ఆకల్పమత్రభవతు ప్రథయన్ ధరిత్రీ మస్మద్గురుర్వరవరః ప్రవరో మునీనామ్ । అస్తస్సమస్తమనమన్ధ దృశాంయదీయ మమ్లాన పల్లవతలారుణ మఙ్ఘ్రియుగ్మమ్ ॥ ౧ ॥ వరవరమునివర్య పాదరత్నం వరదగురుం గురుమాశ్రయేగురూణామ్ । ఉపనిషదుపగీతమర్థతత్త్వంతదిహయదీయవశంవదంసమిద్ధే ॥ ౨ ॥ గుణమణినిధయే నమో నమస్తేగురుకులధుర్యనమోనమోనమస్తే । వరవరమునయే నమోనమస్తే యతివర తత్త్వవిదే నమోనమస్తే ॥ ౩ ॥ కురుమయి విమలం దృగఞ్చలం తే కుశల నిదానదయానిధేనమస్తే । నిశిచరపరిపన్థి నిత్యయుక్తే నిమికుల మఙ్గళదీపికేనమస్తే ॥ ౪ ॥ రవిసుత సుహృదేనమోనమస్తే రఘుకులరత్న నమోనమోనమస్తే । దశముఖ మకుటచ్ఛిదే నమస్తే దశరథ నన్దనసన్తతంనమస్తే ॥ ౫ ॥ యదిపున రభిధేయ మద్వితీయంకృతిభి రతఃపరమీక్ష్యతే నకిఞ్చిత్ । విజహాతినహిజాతుశుక్తిముక్తంవిశద శశిద్యు

శ్రీ మూర్తికం విదగ్ధాః ॥ ౬ ॥ దేవప్రసీద మయి దివ్య గుణైకసన్ధోద్భ
ష్ట్యాదయాప్యతదుపాసకృదీక్షితుంమామ్ । నైతేనకృత్య మ...తేతి నచి
న్తయిత్వా నారాయణం గురువరం వరదం విదన్తే ॥ ౭ ॥ శ్రీమద్రం
గం జయతు పరమం ధామ తేజో నిధానం భూమా తస్మిన్భవతు కుశలీ
కోపిభూమాసహాయః । దివ్యం తస్మైవిశతువిభవం దేశికో దేశికానాం
కాలేకాలే వరవరమునిః కల్పయన్మఙ్గళాని ॥ ౮ ॥ తస్యై నిత్యం ప్రదిశ
తదిశే దక్షిణస్యై నమస్యాం యస్యామావిర్భవతిజగతాం జీవనీసహ్య
కన్యా । పుణ్యైర్యస్యాగ క్షితితలజుషాంపూరుషంరఙ్గభూషాం పశ్యన్
ధన్యోవరవరమునిః పాలయన్వ్రతతేనః ॥౯॥ ఆశాపాశైరవధివిధు
రైస్సైన్వైరమూకృష్యమాణం దూరాద్దూరం పునరపినమే ధూయతా
మేవ చేతః। అన్తఃకృత్వావరవరమునే నిత్యమఙ్ఘ్రిద్వయంతేధారాకా
రస్మరణసుభగం నిశ్చలీభూయతత్ర ॥౧౦॥ త్వంమేబన్ధుస్త్వమసిజకనక
స్త్వం సఖాదేశికస్త్వం విద్యావృత్తంసుకృతమతులం విత్తమప్యుత్త
మంత్వమ్। ఆత్మాశేషీభవసిభగవన్నాన్తరశ్శాసితాత్వం యద్వాసర్వం
వరవరమునే యద్యదాత్మానరూపమ్ ॥౧౧॥ ఆమ్నాయేషు స్మృతిభిర
మితైస్సేతిహాసైపురాణైర్దుర్జ్ఞేయంయత్తన్నిగ్యేపి విదుషాం దేశికా
నాంప్రసాదాత్। సైవరాలాపైస్సులభయసి తత్సుచ్చమాపాయతత్వం
దగ్ధందగ్ధం వరవరమునే దైన్యమస్మద్విధానామ్॥ ౧౨॥ సత్సమ్బన్ధోభ
వతిహితమిత్యాత్మనైనోపదిష్టం శిష్టాచారం ద్రఢయితుమిహ శ్రీస
ఖోరఙ్గధుర్యః । ద్వారంప్రాప్య ప్రథితవిభవో దేవదేవస్త్వదీయం
దృష్ట్వైవత్వాం వరవరమునే దృశ్యతే పూర్ణకామః ॥౧౩॥ సోయం
భూయస్స[illegible]ముపగతో దేశికైస్సంసదంతేశ్రుత్వాగూఢంశఠరిపుగిరా
మర్థతత్త్వం త్వదుక్తమ్ । ఆగోపాలం ప్రథయతితరామద్వితీయంత్వదీ
యం వాచాంసారంవరవరమునే వైభవంశేషశాయీ ॥౧౪॥ సిద్ధోపా
యస్త్వమిహసులభో లబ్ధయన్నాపుమార్థా నజ్ఞాతాంశ్చ ప్రథయసి
పునర్యత్తతో దేశికస్త్వమ్ । దేవీలక్ష్మీర్భవనిదయయా వత్సలత్వేనచ

త్వం కోఽసౌ యస్త్వాం వరవరమునే మన్యతే నాత్మనీనమ్ ॥౧౫॥ నిత్యం స
త్యగ్ పరిచరణతో వర్ణతో నిర్మలత్వా ద్వృత్త్యా వాచాం విబుధసరిత
శ్చతురీముద్గిరన్త్యా । శేషశ్శ్రీమానితి రఘుపతే రన్తరేణాఽవాణీం కో
నామ త్వాం వరవరమునే కోఽవిదో నావగన్తుమ్ ॥౧౬॥ సత్యం సత్యం పున
రితి పురాసారవిద్భిర్యదుక్తం బ్రూమశ్శ్రోత్రే శ్రుణుత సుధియో
మత్సరం వర్జయిత్వా । తత్త్వం విష్ణోః పరమనుపమం తత్పదం ప్రాప్యమే
వం తత్సంప్రాప్తౌ వరవరముని ర్దేశికో దీర్ఘదర్శీ ॥౧౭॥ లక్ష్యం యస్తే
భవతి భగవం శ్చేతసశ్చక్షుషో వా తుభ్యం ద్రుహ్యన్త్యపి కుమతయో యే
వృథా మత్సరేణ । ముక్తిం గచ్ఛేన్ముషితకలుషో మోహముద్ధూయ సో
యం నానాభూతాన్వరవరమునే నారకాన్ప్రాప్నుయుస్తే ॥౧౮॥ స్వ
స్మిన్ పిత్వత్పదకమలయో రంజలిం కల్పయిత్వా శ్రుత్వా యద్వా సకృద
పి విభో నామధేయం త్వదీయమ్ । నిష్ప్రత్యూహం వరవరమునే మాన
వః కర్మబంధాన్ భస్మీకృత్య ప్రవిశతి పరం ప్రాప్యమేవ ప్రదేశమ్ ॥౧౯॥
యస్మిన్ సిద్ధిశ్శ్రీవిధిరపి యథా వీక్షితుం సక్షమస్స్యా ద్వక్తుం శక్తః క ఇహ
భగవన్ వైభవం త్వాద్వితీయమ్। యస్సర్వజ్ఞస్స ఖలు భగవాన్ వీక్షతే తత్స
మగ్రం తస్యాపి త్వం వరవరమునే మన్యసే తత్త్వమేకః ॥౨౦॥ కాలోఽన
న్తః కమలజనుషో నశ్యతీ తాదృశో యస్తస్మిన్ప్రత్యగ్రస్తృణవనలతా ప్ర
స్తరో వాఽప్యభూవమ్ । ఇత్థం వ్యర్థైర్జనిమృతిశతై రేన సామేవ పాత్రై
ర్దిష్ట్యా సోఽహం వరమునే దృష్టిగవ్యస్తవాసమ్ ॥౨౧॥ ముక్త్యైవ త్వాం
వరవరమునే సమ్ప్రదాయాలకన్దం క్షేమం కిఞ్చిన్న ఖలు సులభం కేశవై
కాన్త్యభాజామ్ । దృష్టో దైవాత్తవ పునరనుక్రోశతో శైరపాఙ్గై ర్ని
ర్మర్యాదగి పశురపి భ్రాంశం నీయతే నిర్మలత్వమ్ ॥౨౨॥ మర్త్యం కఞ్చి
ద్వరవరమునే మానహీనం ప్రశంస న్పాదౌ తస్య ప్రపదనపరః ప్రత్యహం
సేవమానః । తచ్ఛేషత్వం నిరయమపియ శ్లాఘ్యమిత్యేవ భుఙ్క్తే సో
యం ప్రాప్తః కథమివ పరాం త్వత్పదైకాన్త్యవృత్తిమ్ ॥౨౩॥ నిత్యా
నాం యః ప్రథమగణనాం నీయసే శాస్త్రముఖ్యైః కృత్యాకృత్యా భవ

నికమలాధర్తుకేకా స్తమిత్రమ్ । దేవస్స్వామిన్వయమిహభవతాస్సౌమ్య
జామాతృయోగి న్భోగీశత్వద్విముఖమపి మాం భూయసా పశ్యనిత్యమ్ ॥
౨౪॥ అర్థౌదార్యాదపివచసా మఞ్జసా సన్నివేశా దావిర్భావైర
మలమతిభి శ్శిష్యమారాధనీయమ్ । ఆశాసానైర్వరవరమునే నిత్యము
క్తైరలభ్యం మర్త్యైర్లబ్ధుం ప్రభవతికథం మద్విధైశ్శ్రీముఖం తే ॥౨౫॥
సారాసార ప్రమితిరహిత స్సర్వథాశాసనంతేసద్భిశ్శ్రీమన్నుపకరణ
తాం మాలికామేవకుర్యామ్ । నోచేదేతద్వరవరమునే దూరదూర
శ్శ్రీశానాం మాలాంకుర్యాత్పురుషవృషభో మైథిలీభాగధేయమ్॥౨౬॥
లక్ష్యంత్యక్త్వాయదపిసఫలో జాయతే రామబాణో వాణీదివ్యావరవ
రమునే జాతునైవంత్వదీయా । సోయంసర్వం మదభిలషితం వర్షతిశ్రీ
ముఖాబ్ద స్తన్మేనిత్యంతదిహపరమం ధామకస్మాద్దురాపమ్॥౨౭॥ శ్రీ
మస్థానంవరవరమునే సన్తుసన్త్వశంతేతుల్యగోష్ఠీవావరదగురుణా తే
మునారాయణేన । సానుక్రోశ స్సతుమయిదృఢం సర్వదోషాస్పదే
స్మిన్ మామేవంతేమనసికురుతే వత్సవర్గోహిలోకే ॥ ౨౮॥ భక్త్యా
త్యన్తర్వందితతియదిమే పాదపద్మే త్వదీయే తస్మాదస్మైభవతివరద స్సా
ర్థనామాగురుర్మే । యద్వాతస్మైవరవరమునే యద్యహం ప్రేమయు
క్తో ధన్యస్త్వంమామనుభజసితత్రాస్తుమన్యే యదస్మై ॥౨౯॥ య
త్సమ్బన్ధాద్భవతిసులభో యస్యకస్యాపిలోకే ముక్తైర్నిత్యైరపి దుర
ధిగం దైవతం ముక్తిమూలమ్ । తత్త్వామేవం వదతివరదే సౌహృదం
మేయదిస్యాత్తస్మైవస్యాద్వరవరమునే సన్నిధౌసత్యవాసః ॥ ౩౦ ॥
సర్వావస్థాసదృశవిభవా శేషగస్త్వత్ప్రియాణాం త్యక్త్వాభర్తుస్తద
పిపరమం ధామతత్ప్రీతిహేతోః । మగ్నానగ్నౌవరవరమునే మాదృ
శానస్మిన్నిష స్తర్త్యావాసో భవసిభగవన్మఙ్గళంరఙ్గధామ్నః ॥౩౧॥ ప్ర
త్యాహారభ్యుత్థితి పరిచయ స్మేరపద్మాభితామ్రం పశ్యేయం తద్వరవ
రమునే పాదయుగ్మంత్వదీయమ్ । పాథోబిందుఃగపరమణురపి స్పర్శవే
దీమాదిమో భావేభావేవిషయముషితా స్పావయత్యేవలోకాన్ ॥౩౨॥

నిత్యేలోకేనివసతిపున శ్శ్రీమతిత్వద్గతానాం దూరీభావః ప్రభవతిపు
రా దుష్కృతైర్దుర్విపాకైః । సంప్రత్యేవంసకలసులభో యద్యపిత్వం ద
యాబ్ధే హామేవైకం వరవరమునే మన్యసేవర్జనీయమ్ ॥౩౩॥ త్వత్పా
దాబ్జ ప్రణయవిధురో దూరగస్త్వత్ప్రియాణాం త్వత్సమ్బన్ధస్మరణ
విముఖో వీతరాగస్త్వదుక్తౌ । త్వత్కైఙ్కర్యే త్వదుపసదనే త్వత్ప్ర
ణామానభిజ్ఞో దూయే మారం వరవరమునే దోషలక్ష్మైకలక్ష్యమ్ ॥౩౪॥
ప్రాదుర్భూతప్రచురమతయో మే పరబ్రహ్మసామ్యాత్పృశ్యన్తస్త్వత్పద
మనుపమం యేపునశ్శుద్ధసత్త్వాః । సర్వైస్తైస్తైర్వరవరమునే శశ్వదభ్య
ర్చితంతే కాఙ్క్షత్యేతత్కథమయమహో కామకామః పదాబ్జమ్ ॥౩౫॥
ప్రాప్తక్షేమం ప్రకృతిమధురైః ప్రాగపిత్వత్కటాక్షైః సోఽయంజన్తు
స్త్వదనుభజనం త్వత్తఏవాప్తుమిచ్ఛన్ । క్రీడత్యుచ్చైః కలుష మతిభి
స్సంవసన్నాత్మకామైః కాలక్షేపో వరవరమునేతత్కథంయుజ్యతేతే॥
౩౬॥ క్రోణైరత్ణగకుమనసమిమం నిర్మలంకల్పయిత్వా హాతుందూరేవర
వరమునే హాకథంయుజ్యతేతే। పాథఃపాతుం ప్రయతనపరః పఙ్కిలం
శోధయిత్వాపఙ్కముజ్ఝన్పునరిదమతః ప్రాప్నుయాదేవకిం వా॥౩౭॥
కాలఃకింస్విన్నభవతిసమే కాఙ్క్షితః కాఙ్క్షితానాం యస్మిన్నస్మాదనలజ
లధేరుత్ప్లుతస్త్వాంనమస్యన్ । సిక్తశ్శ్రీమన్వరవరమునే శీతలైస్త్వ
త్కటాక్షైర్ముక్తస్తాపైరమృతమతులం గాహతేమోదమానః ॥ ౩౮ ॥
పారావారప్లవనచతురః కుఞ్జరో వానరాణాం పద్మాభర్తుః ప్రియసహ
చరః పక్షిణామీశ్వరో వా । వాయుర్భూత్వా సపదియదివా మార్గము
ల్లఙ్ఘ్యదుర్గం కాలేకాలేవరవరమునే కామయేవీక్షితుంత్వామ్ ॥౩౯॥
కామక్రోధక్షుభితహృదయాః కారణం వర్జయిత్వా మత్త్వాప్యపన్యం
వరవరమునే యేపునర్మన్వతేతే । దుష్టాస్తేషామభిమతతయా దుర్వసం
దేశమిచ్ఛన్నతస్తాన్నస్త్వాంకథమపిసుఖీ భావయేయం భవన్తమ్॥౪౦॥
నాహంమైత్రేనవనవరసం నాథసఙ్కీర్త్యనృత్యన్నన్తః కర్తుం వరవరము
నేనిత్యమిచ్ఛన్స్వయంత్వామ్ । అర్ధంనిద్రాహారతిదివస స్త్వార్జనస్యంస్వ

శంసో హంసో మూర్ధ్నిర్మలినమతిభి ర్వ్యాక్రియ వృత్తింనిరస్తే ॥ ౮౧ ॥ అన్త
ర్ధ్యాయన్ వరవరమునే యద్యపి త్వామజస్రం పశ్యంతాపైస్త్రిభిర్భిహి
తం వీక్ష్య ముహ్యామ్యసహ్యామ్ । త్వత్సన్తాపక్షుభితమనసాం కోహి మ
ధ్యేబహూనామేకస్స్వాదు స్వయమనుభవన్నేతి చేతఃప్రసాదమ్ ॥ ౮౨ ॥
సత్వోద్రగ్రస్సకలభువన శ్లాఘనీయైశ్చరిత్రై స్త్రయ్యన్తార్థప్రకటనప
రై స్సారగర్భైర్వచోభిః । లోకోత్తీర్ణం వరవరమునే లోకసామా
న్యదృష్ట్యా జానానస్త్వాంకథమపినమే జాయతామక్షిగమ్యః ॥ ౮౩ ॥ క
ల్యాణైకప్రవణమనసం కల్మషాపఘ్నతానాం క్షాంతిస్థేమ ప్రథిమసమ
తా శీల వాత్సల్య సిన్ధో । త్వామేవాయం వరవరమునే చిన్తయి
న్నిస్సృతిత్వామార్త శ్రీమనకృపణమపిమామర్హసి త్రాతుమేవమ్ ॥ ౮౪ ॥
బోస్మైకాస్తి సరితజలధిర్దేశికో దుర్మతీనాం మూర్ధోజన్తుర్ధ్రువమయమి
తి శ్రీమతా మోచనీయః । పాదూయుగ్మం భవదనుచరై రర్పితం భక్తిన
మ్రైర్న్యాలోక్య త్వా వరవరమునే వర్తతాం తత్రధన్యః ॥ ౮౫ ॥ నిత్యం
నిద్రావిగమ సమయే నిర్వశబ్దైరనేకై స్త్వన్నామైవ శ్రుతిసుమధురం
గీయమానం త్వదీయైః । ప్రాయస్తేషాం ప్రపదనపరో నిర్భర స్సవత్రి
యాణాం పాదామ్భోజే వరవరమునే పాతుమిచ్ఛామ్యహంతే ॥ ౮౬ ॥
అన్తస్స్వాన్తం కమపి మధురం మన్త్రమావర్తయన్తీ ముద్యద్బా
ష్పస్తిమితనయనాముజ్ఝితాశేషవృత్తిమ్ । వ్యాఖ్యాగర్భం వరవరము
నే త్వన్ముఖం వీక్షమాణాం కోణేలీనః క్వచిదణురసౌ సంసదం తాముపా
స్తామ్ ॥ ౮౭ ॥ ఆబిభ్రాణ స్చరణ యుగళీ మర్పితాం త్వత్ప్రసాదా
ద్వారంవారం వరవరమునే వన్దమానేన మూర్ధ్నా శృణ్వన్వాచశ్శ్రి
తశత శిరస్తత్త్వ సంజీవనీస్తే పశ్యన్మూర్తిం పరిషది సతాం ప్రేక్షణీయో
భవేయమ్ ॥ ౮౮ ॥ కాలేయస్మిన్కమలనయనం దేవమారాధయిష్య
న్నిర్యాసి త్వం వరవరమునే నిత్యయుక్తైస్త్వదీయైః । అగ్రే నృత్యన్న
యమపి తదా గాహ తాంహర్ష సిన్ధౌ మజ్జంమజ్జం మధువనజుషాం వై
భవం యూథపానామ్ ॥ ౮౯ ॥ భూత్వా పశ్చాత్పునరయమథ వ్యోమ్ని

గోపాయమానో భూయాః హార్ద్యవృతయా సుషమాసాగరం గాహమానః । జల్పన్నుచ్చైర్జయజయవిభో జీవజీవేతి వాచం శంసన్మార్గం వరవరమునే సావధానో భవేయమ్ ॥౬౦॥ దేవీ గోదా యతిపతిశఠద్వేషిణౌ రఙ్గశృఙ్గం సేనానాథో విహగవృషభః శ్రీనిధిస్సిన్ధుకన్యా । భూమానీళాగురుజనవృతః పూరుషశ్చేత్యమీషా మగ్రే నిత్యం వరవరమునే రఙ్ఘ్రియుగ్మం ప్రపద్యే ॥౫౧॥ భృత్యైస్స్వైస్తైః ప్రియహితపరైరర్చితే భద్రపీఠే తుఙ్గం తూలాసనవరమలం కుర్వతస్సోపధానమ్ । అఙ్ఘ్రిద్వన్ద్వం వరవరమునే రబ్జపత్రాభితామ్రం మౌళౌ వక్త్రే భుజశిరసి మే వక్షసి స్యాత్కదా మే ॥౫౨॥ అగ్రే పశ్చాదుపరి పరితో భూతలం పార్శ్వతో మే మౌళౌ వక్త్రే వపుషి సకలే మానసామ్భోరుహే చ । దర్శం దర్శం వరవరమునే దివ్యమఙ్ఘ్రిద్వయం తే నిత్యం మజ్జన్నమృతజలధౌ నిస్తరేయం భవాబ్ధిమ్ ॥౫౩॥ కర్మాధీనే వపుషి కుమతిః కల్పయన్నాత్మభావం దుఃఖే మగ్నః కిమపి సుచిరం దూయతే జన్తురేషః । సర్వం త్యక్త్వా వరవరమునే సమ్ప్రతి త్వత్ప్రసాదాద్దివ్యం ప్రాప్తుం తవ పదయుగం దేహి మే సుప్రభాతమ్ ॥౫౪॥ యా యా వృత్తిర్మనసి మమ సా జాయతాం సంస్మృతిస్తే యో యో జల్పస్స భవతు విభో నామసఙ్కీర్తనం తే । యా యా చేష్టా వపుషి భగవన్సా భవేద్వన్దనం తే సర్వం భూయాద్వరవరమునే సమ్యగారాధనం తే ॥౫౫॥ కామావేశః కలుషమనసామిన్ద్రియార్థేషు యోఽసౌ భూయో నాథే మమ భవతు శతధా వర్ధతామేష భూయాన్ । భూయో భూయో వరవరమునే పూజనే త్వత్ప్రియాణాం భూయో భూయస్త్వదనుభజనైః పూర్ణకామో భవేయమ్ ॥౫౬॥ భక్త్యా భక్త్యైభయవిరహితస్సర్వతో భక్షయిత్వా సేవ్యాసేవ్యాసమయరహితస్సేవయా తోషయిత్వా । కృత్యాకృత్యేష్వపి న విదన్నర్హితం వాపి కృత్వా కర్తుం యుక్తం వరవరమునే కాఙ్క్షితం త్వత్ప్రియాయామ్ ॥౫౭॥ నిత్యం త్రాతుం వరవరమునే విశ్వతోఽపి త్వదఙ్గైః ప్రాప్యం సద్భిః పరమిదమసౌ నేచ్ఛతి బ్రహ్మసామ్యమ్ । నిర్మర్యాదః పతతు నిరయే నిన్దితైరప్యన

స్త్రైవ లబ్ధ్వాఽఽశు త్వదనుభజనం త్వన్ముఖోల్లాసమూలమ్ ॥౫౮॥ నా
సౌవాసం నభసి పరమే వాఞ్ఛతి త్వత్ప్రసాదా న్మర్త్యావాసో యది
హసులభగకోఽపి లాభో మహీయాన్ । కిం చిత్క్రీత్వా వరవరమునే కేవ
లం త్వత్ప్రియాణాం పశ్యన్ప్రీతిం భవతి భవతో వీక్షితానాం నిధానమ్॥
౫౯ ॥ అస్మాన్ముఖ్యాయ స్త్వమసి వివిధా నాత్మనః శ్శోధయిత్వా పశ్చాభ
ద్గుణ ప్రతిదినమిహ ప్రేషయన్నాప్రభృతాని । తస్మిన్దివ్యే వరవరమునే
ధామని బ్రహ్మ సామ్యాత్ప్రీతిర్భూతో భవతి భవతో నైవ కశ్చిద్వయాయః॥
జప్యం నాన్యత్త్రి మయి యది పేదివ్యనామ్నః స్త్వదీయాన్నైవోపాస్యం నయ
నసులభాదజ్ఞ్రియుగ్మాదృతే తే । ప్రాప్యం కించిన్న భవతి పరం ప్రేష్య
భావాదృతే తే భూయాదస్మిన్వరవరమునే భూతలే సత్యవాసః ॥౬౦॥ మ
న్త్రో ద్వైవం ఫలమితి మయా వాఞ్ఛితం యద్యపి స్యా న్మధ్యేవాసో మ
లినమనసా మేవమేవం యది స్యాత్ । యద్వా కించిత్త్వదనుభజనం స
ర్వదా దుర్లభం స్యాద్దేహం త్యక్త్వా వరవరమునే దీయతాం నిశ్చయో మే॥
ఆచార్యత్వం త్వమసి కిమితి యత్ఖ్యాత మామ్నాయముఖ్యైర్దేవశ్శ్రీమా
న్నపతి భగవాన్నిత్వరత్వం విహాయ । మన్త్రం దాతా వరవరమునే స
ర్వం త్వం త్వదీయం దేవశ్శ్రీమాన్వరవరముని ర్వర్తతే దేశికత్వే ॥౬౨॥
అత్రాహాత్మ క్రమిహ విరహాత్పత్యుర్దత్యస్తపూరే ఘోరే తాపత్రితయ కు
హరే ఘూర్ణమానో జనోఽయమ్ । పాదచ్ఛాయాం వరవరమునే ప్రాపి
తోఽయం ప్రసాదా త్తస్మై నేయం తదిహ కిమితి శ్లాఘ్యతే వద్యతే తే ॥౬౩॥
విఖ్యాతం యత్ప్రసులభపతే ర్విశ్వవర్గస్య గానే తస్మిన్నిత్యోదగ్రం వరవర
మునే నిస్తుపత్వం మహత్త్వమ్ । పశ్యన్నన్ధ ప్రకృతి వివశో బాలిశో యో
దృశోఽయం తత్త్వం తత్త్వం ప్రకటయసి మే తాదృశైర్దేవయోగైః॥
లక్ష్మీ సర్తుగపరమ గురుతాం లక్షయ న్తీ గరూణాం పారమ్పర్యక్రమ వి
వరణీ యా హివాణీ పురాణీ । అర్థం లస్యా ప్రథయసి చిరాదన్యతోఽయ
ద్దురాపం దివ్యం తస్మై వరవరమునే వైభవం వర్ణయిత్వా ॥౬౬॥ తత్త్వం
యత్తే కిమపి తపసా తస్య తామప్యృషీణాం దూరాద్దూరం వరవరము

నేదుష్కృత్తైకాన్తినో మే । వ్యాకుర్వాణస్సత్రిపదమిదం వ్యక్తమేవం
దయావాన్నాథో నైతతి మితిజగతిఖ్యాతయత్యద్వితీయమ్ ॥౧౭॥ కాలే
కాలే కమలజనుషాం నాస్తికల్పాయుతం కిం కల్పేకల్పే హరిరవతరన్
కల్పతేకింనముక్త్యై । మృత్వామృత్వాశదపిదురితై రుద్భవన్తే దురన్తై
రద్యాపి త్వాం వరవరమునే హన్తనైవాశ్రయన్తే ॥౧౮॥ కారాగా
రే వరవరమునే వర్తమానశ్శరీరే తాపైరేష త్రిభిరపిచిరం దుస్తరై
స్తప్యమానః । ఇచ్ఛన్మోక్తుం తదపివిషయానేవలోకః క్షుధార్తో హి
తైర్వైవత్వాం విబుధతి బహిస్స్వైరిపృథ్వీపతీనామ్ ॥౧౯॥ మద్యైర్మాంస
క్షతజగహనం విద్భుజామేవభోజ్యం దీనోవోఢుం దృఢమిహవపుశ్చే
ష్టతే రాత్రిహాని । భగ్నే తస్మిన్పరిణమతియః పాతకీ యాతనా
ర్హే దేహే సత్త్వం వరవరమునే కేన జిజ్ఞాసనీయః ॥౨౦॥ అల్పాదల్పం క్ష
ణికమసకృద్దుష్కృతాన్యేవ కృత్వా దుఃఖోదర్కం సుఖమభిలషన్ దుర్ల
భైస్సిద్ధియాత్రైః । మోఘం కృత్వా వరవరమునే ముక్తిమూలం శరీరం
మజ్జత్యన్ధే తమసిమనుజస్త్వత్ప్రియస్త్వత్ప్రియాణామ్ ॥౨౧॥ పశ్య
న్నేవప్రభవతి జనో నేక్షితుం త్వత్ప్రభావం ప్రాజ్ఞైరుక్తం పునరపిహ
సన్ దర్శయత్యభ్యసూయామ్ । నశ్యత్యేవం వరవర మునే నాథ యు
క్తం తదస్మిన్ ప్రత్యక్షంయత్ప్రకలయితుం తత్త్వముప్రాకృతంతే ॥౨౨॥
సత్త్వోన్మేషప్రముషితమనసః కల్మషైస్సత్త్వసిద్ధిస్సజ్జంత్యక్త్వా సకలమపి
యస్సేవ్యతే వీతరాగైః । తస్మై తుభ్యం వరవర మునే దర్శయత్యభ్య
సూయాం కస్మైకృత్వా కిమపి కుమతిః కల్పతామిష్టసిద్ధ్యై ॥౨౩॥ దివ్యం
తత్తేయదిహకృపయా దేవదేవోపదిష్టం తత్త్వం భూయాద్వరవరము
నే సర్వలోకోపలభ్యమ్ । వ్యక్తే తస్మిన్విదధతి భవద్వైభవద్వేషిణో మే
ద్వేషం త్యక్త్వా సపది దురిత ధ్వంసినీం త్వత్సపర్యామ్ ॥౨౪॥ కేచిత్తైస్స్వై
రం వరవరమునే కేశవం సంశ్రయన్తే త్వామప్యన్యే తమపిసుధియస్తోష
యన్త్యాత్మకృత్యై । త్వత్తో నాన్యత్క్వచపి శరణం యస్య సోయం త్వదీ
యా భృత్యో నిత్యం భవతి భవతః ప్రేయసాం ప్రేమపాత్రమ్ ॥౨౫॥ దీనే

పూర్ణాంభవదనుచరే దేహిదృష్టిందయార్ద్రాం భక్త్యుత్కర్షం వరవర
మునే తాదృశం భావయ న్తమ్ । యేనశ్రీమన్ దురితమహామితః ప్రాప్య
యుష్మత్పదాబ్జం త్వచ్ఛిష్యేషేతనువిరహిత స్తత్రలీనో భవేయమ్॥౭౬॥
త్వత్పాదాబ్జం భవతుభగవన్ దుర్లభం దుష్కృతో మే వాసోపిస్యాద్వ
రవరమునే మాసత స్త్వత్ప్రియాణామ్ । త్వద్భృత్యముఖ్యాద్విఫలజనుషో
యేపునస్తూర్ణమేషాం దూరీభూతః క్వచనగహనే పూర్ణ కామో భవే
యమ్ ॥ ౭౭ ॥ సిహ్మావ్యాఘ్రాసపది విపినే పన్నగశ్శాపకోవా కుర్యుః
ప్రాణా న్తకమపిభయం కోవిరోధ స్తతోమే । నైతేపాపగ్రహణ రుచ
య స్త్వత్ప్రియైస్త్వన్మిత్రైర్మానాజమై ర్వరవరమునేనాశయన్త్వ
న్తికస్థాః ॥ ౭౮ ॥ త్వద్భృత్యాపామనుభజతియస్సర్వతోభృత్యకృత్యం
తద్భృత్యానా మభిలషతి యస్తాదృశం ప్రేష్యభావమ్ । మద్భృత్యోసా
వితిమయిసచేత్సానుకమ్పైరపాంగైః క్షేమంకుర్యాద్వరవరమునేకింపు
నశ్శిష్యతేమే ॥౭౯॥ క్వాహంక్షుద్రః కులిశహృదయో దుర్మతిః క్వాత్మ
చిన్తాత్రయ్యన్తానామసులభతరంతత్పరంత్వాత్మతత్త్వమ్ । ఇత్థం భూ
తేవరవరమునేయత్పునస్స్వాత్మరూపం ద్రష్టుం తత్త్వమయిసదృశందే
హిమేబుద్ధియోగమ్ ॥ ౮౦ ॥ సోఢుం తావద్రఘుపరిబృఢో నక్షమ స్త్వ
ద్వియోగం సద్యః కాశ్యాం వరవరమునే సన్నికర్షంతవైషః । సాయంప్రా
త స్తవపదయుగం శశ్వదుద్దిశ్య దివ్యం ముఞ్చన్బాష్పం ముకుళితకరోవ
న్దతేహ న్తమూర్ధ్నా ॥ ౮౧ ॥ అన్తస్తావ్యన్రఘుపతిరసా వన్తికేత్వామ
దృష్ట్వా చిన్తాక్రాన్తోవరవరమునే చేతసోవిభ్రమాయ । త్వన్నామైవ
శ్రుతిసుఖమితి శ్రోతుకామం ముహుర్త్వాం కృత్యైరన్యైరకిమిహ తది
దంకీర్తయేతి బ్రవీతి ॥ ౮౨ ॥ భుఙ్క్తేనైవప్రతిదినమకబళే యత్త్వయా
నోపభుక్తే నిద్రాంనైవస్పృశతి సుహృదం త్వాంవినా యస్యనేత్రే
హీనోయేనత్వమపిసలిలో క్షిప్తమీనోపమానః కోసా సోఢుం వరవర
మునేరాఘవ స్త్వద్వియోగమ్ ॥ ౮౩ ॥ పత్రం మూలం సలిలమపి య
త్పాణినో ప్రాహ్యతంతే మాతాప్రదత్తాదపిబహుమతం పత్యురేవరఘూ

ణామ్ । శాఖాగేహం వరవరమునే సమ్మతం సాధశృఙ్గం భూత్వాభా
సౌమహాదపివనం భోగభూమి స్త్వయాభూత్ ॥౮౪॥ అధ్వశ్రాన్తిం
హరసిసరసై రార్ద్రశాఖాసమీరైః పాదౌసంవాహయసికుసుమైః పర్ణ
శాలాంవిశాలామ్ । భోజ్యందత్వావరవరమునేకల్పయస్పుష్పశయ్యాం
పశ్యన్నన్యో నిశిరఘుపతింవాఽసిపత్నీసహాయమ్ ॥౮౫॥ పశ్యన్నగ్రేప
రిమితహితస్నిగ్ధవాగ్వృత్తియోగం సద్యశ్శోకప్రశమనపరంసాంత్వయా
న్తంభవన్తమ్ । ప్రాజ్ఞోజజ్ఞేసఖలుభగవాన్ దూయమానో వనాన్తే
పశ్చాత్కర్తుం వరవరమునే జానకీ విప్రయోగమ్ ॥ ౮౬ ॥ సుగ్రీవోన
శ్శరణమితియ త్పూన్ఋతంభ్రాతురర్థే పమ్పాతీరేపవనజనుషో భాషితం
శోభతేతే । కాలాతీతేకపికులపతౌ దేవతత్రైవపశ్చాచ్చాపంధున్వ
న్వరవరమునే యత్నవాన్నిగ్రహేఽభూత్ ॥౮౭॥ యస్మిన్ప్రీతింమదధి
లషితా మార్యపుత్రోవిధత్తే యేనోపేతస్స్మరతి నపితుస్సోతివీరో గతి
శ్మే । ఇత్యేవం త్వాం ప్రతిరఘుపతి ప్రేయసీసన్దిశ న్తీవ్యక్తం దేవీ వర
వరమునే తత్వమాహత్వదీయమ్ ॥ ౮౮ ॥ బాణైర్యస్య జ్వలనవదనై
ర్వాహినీవానరాణాం వాత్యావేగైర్భ్రమితజలదస్తోమసాధర్మ్యమే
తి । సోఽయం భగ్నో వరవరమునే మేఘనాదశ్శరైస్తేరక్షోనాథః కథమి
తరథా హన్యతే రాఘవేణ ॥ ౮౯ ॥ హిత్వాపృథ్వీం పునరపిదివం ప్రే
యసీమానవానాం దృష్ట్వాప్రేమద్వదనకమలైర్దత్తదృష్టిః ప్రసీదన్ । ప్రే
మోదగ్రైర్వరవరమునే భృత్యకృత్యైస్త్వదీయైర్నిత్యం ప్రీతింప్రతిదిన
మసౌశాసితానైఋతానామ్ ॥౯౦॥ సోదర్యేషుత్వమసి దయితోయస్య
భృత్యస్సుహృద్వా సోఽధన్యో భూత్తస్మి సహచరే జానకీ విప్రయో
గః। ధ్యాయం ధ్యాయం వరవరమునే తస్యతే విప్రయోగం మన్యేఽ
నిద్రామరతిజనితాం మానయత్యగ్రజోఽయమ్ ॥౯౧॥ ముగ్ధాలోకం ము
ఖమనుభవన్మోదతేనైవ దేవ్యాస్స్నిగ్ధాలాపం కపికులపతిం నైవ సించ
త్యపాంగైః । త్వామేవైకం వరవరమునే సోదరం ద్రష్టుకామో నా
థోనైతి క్వచి దపిరతిం దర్శనే యాతుధానామ్ ॥౯౨॥ ఏవందేవస్స్వ

యమఖిలషన్నేషతే శేషవృత్తింజిఘృక్షుర్భూయస్తదనుజగదానన్దనో నన్దసూనుః । దూరీభావం వరవర మునే దుస్సహంపూర్వజస్తే ధన్యస్త్వత్క్వాధయతు నచిరాచ్ఛత్రుఘ్నో రాఘవస్త్వామ్ ॥౯౩॥ ప్రాయఃప్రాయంప్రణయమధురే పాదపద్మే త్వదీయే పశ్యేయం తత్క్రమపిమనసా భావయన్తంభవన్తమ్ । కామక్రోధప్రభృతి రహితైరీక్షితం త్వత్ప్రసాదైస్సద్భిస్సాకం వరవరమునే సన్తతంవర్తిషీయ ॥ ౯౪ ॥ పశ్యత్వేనంజనకతనయా పద్మగర్భైరపాఙ్గైః పాపారబ్ధాని ప్రశమయతుమే భాగధేయం రఘూణామ్ । ఆవిర్భూయా దమలకమలోదగ్రవక్త్రాగ్రపదం మే దివ్యంతేజో వరవరమునే దేవ దేవత్వదీయమ్ ॥౯౫॥ రామశ్శ్రీమాన్రవిసుతసఖోవర్ధతాం యూథపాలైర్దీప్తస్సైదిశతుకుశలం మైథిలీ నిత్యయోగాత్ । సానుక్రోశో జయతుజనయన్సర్వతస్తత్ప్రసాదం సౌమిత్రిర్మేసఖలుభగవాన్సౌమ్యజామాతృయోగీ ॥ ౯౬ ॥ యస్మాదేతద్వ్యదుషనిషదామత్రమేయంప్రమేయం కుర్వాణస్తత్సకల సులభం కోమలై రేవ వాక్యైః । నీరోగ స్త్వంవరదగురుణా నిత్యయుక్తోధరిత్రీం పాహిశ్రీమన్వరవరమునే పద్మయోనేర్దినాని ॥ ౯౭ ॥ అపగతమదమానై రన్తిమోపాయనిష్ఠై రధిగతపరమార్థైరర్థకామానపేక్షైః । నిఖిలజనసుహృద్భిర్నిర్జితక్రోధలోభై ర్వరవరముని భృత్యైరస్తుమే నిత్యయోగః॥౯౮॥ వరవరమునివర్యచిన్తామహంతామశుంతావకీ మవిరతమనువర్తమానానమానావమానానిమాన్ । నిరవధిపదభక్తినిష్ఠా ననుష్ఠాన నిష్ఠావహం ప్రతిదినమనుభూయ భూయోనభూయాసమాయాసభూః ॥ ౯౯ ॥ వరవరమునివర్య పాదాపుపాదాయ సౌదామినీ విలసితవిభవేషు విత్తేషు పుత్రేషుముక్తేషణాః । కతిచనయతివర్య గోష్ఠీబహిష్ఠీకృతష్ఠీవనా విజహతి జనిమృత్యునిత్యానువృత్త్యా యదత్యాహితమ్ ॥ ౧౦౦॥ నిరవధినిగమాన్తవిద్యానిషద్యాఽనవద్యాశయాన్యతిపతిపదపద్మబన్ధానసన్ధానసన్ధాయినః । వరవరమునివర్య సమ్బన్ధిసమ్బన్ధి సమ్బన్ధినః ప్రతిదినమనుభూయభూయోనభూయాసమాయాసభూః ॥౧౦౧॥ యస్సాలమా

శ్వాయుజమాస్యవతౌలమూలం కాంతోపయన్త్ర్యమినః కరుణైక సిం
ధోః । ఆసీదసత్సు గణితస్య మమాపిసత్తామూలంత దేవ జగదభ్యుదయై
కమూలమ్ ॥ ౧౦౨ ॥ యదవతరణమూలం ముక్తిమూలంప్రజానాం శ
తరిపుమునిదృష్టామ్నాయ సామ్రాజ్యమూలమ్ । కలి కలుష సమూలో
న్మూలనేమూల మేతత్ప్రభవతు వరయోగీనస్సముస్తార్థమూలమ్ ॥ ౧౦౩॥
మూలంశఠారి ముఖసూక్తి వివేచనాయాగిమూలంక వేర దుహితుస్సము
పాగతస్య । ఆలమ్బనస్య మమసౌమ్యవరస్య జన్మమూలం విభాతి న
తులంవితులంచచిత్రమ్ ॥౧౦౪॥ అనుదినమనవద్యైర్గి పద్యబంధైరమీభి
ర్వరవరవరమునితత్త్వంవ్యక్త ముద్ఘోషయన్తమ్ । అనుపదమనుగచ్ఛ
న్నప్రమేయం శ్రుతీనామభిలషిత మశేషం శ్రూయతే శేషశాయీ ॥
౧౦౫ ॥ జయతుయశసాతుఙ్గం రఙ్గం జగత్త్రియమఙ్గళంజయతుసుచి
రంతస్మిన్భూమారమా మణిభూషణమ్ । వరదగురుణాసార్ధం తస్మై
శుభాన్యభివర్ధయ న్వరవరముని శ్శ్రీమాన్రామానుజో జయతుక్షితౌ॥
౧౦౬ ॥ వరతిశతక మేతత్ప్రత్యహం యస్సుజన్మా సహిభవతి నిదానం
సమ్పదామీప్సితానామ్ । ప్రశమయతివిపాకంపాతకానాం గురూణాం
ప్రథయతిచ నిదానం పార మాప్తుం భవాబ్ధేః ॥ ... ॥౧౦౭॥

సౌమ్యజామాతృయోగీన్ద్రచరణామ్బుజషట్పదమ్।
దేవరాజగురుంవందే దివ్యజ్ఞానప్రదంశుభమ్॥ ॥*॥

శ్రీ దేవరాజాచార్య విరచితం
వరవరమునిశతకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ వరవరమునీన్ద్రాయ మహాగురవే నమః.

శ్రీ వైస మః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీ రఙ్గరాజవింశతిః.

శ్రీమత్కృపాజలనిధేజగదేకబంధో దేవాదిదేవపరిపూజితపాదపద్మ ! హేమాపగాపులినమధ్యనివాసశీల రఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గలంతే ॥ ౧ ॥ భోగీన్ద్రభోగశయనేశరదభ్రశుభ్రదీప్యమానఫణరత్నమయూఖచిత్రే । స్వామిన్ శయాననతరక్షణజాగరూకర రఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గలంతే ॥ ౨ ॥ నీలామ్బువాహనిభమఙ్గళదివ్యమూర్తే శ్రీలాలనీయచరణామ్బుజదేవదేవ । సౌన్దర్యదుగ్ధజలధేసుగుణాభిరామ రఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గలంతే ॥ ౩ ॥ మార్తాణ్డకోటిసదృశోజ్వలలోకహృద్యమాణిక్యదివ్యమకుటోల్లసితోత్తమాఙ్గ । రాకేశమణ్డలనిభాననదివ్యమూర్తే రఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గలంతే ॥ ౪ ॥ కస్తూరికాతిలకలాంఛనశోభమానచాలేన్దుగర్వహరసున్దరఫాలభాగ । లోలమ్బనీలకుటిలాలకపఙ్క్తిరమ్య రఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గలంతే ॥ ౫ ॥ కన్దర్పచాపసదృశాయితసున్దరభ్రూః కర్ణాంతలోలకమలోజ్వలచారునేత్ర । నాసాగ్రలమ్బిపృథులాయితమౌక్తికాఢ్య రఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గలంతే॥ బిమ్బాధరోష్ఠరుచిరస్మితకున్దదన్తభాస్వత్కపోలమణిదర్పణరోచమాన । మాణిక్యకుణ్డలవిరాజితకర్ణయుగ్మ రఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గలంతే ॥ ౭ ॥ గ్రైవేయహారపరిభూషితకమ్బుకణ్ఠశ్రీవత్సకౌస్తుభసుహృద్భుజాంతరాల । ముక్తావలీనిచయభూషితపీవరాఙ్గ రఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గలంతే ॥ ౮ ॥ సౌవర్ణరత్నఖచితాఙ్గదరాజమాన భోగీన్ద్రభోగసదృశాయితబాహుదణ్డ । సమ్ఫుల్లదివ్యసరసీరుహమంజుహస్త రఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గలంతే ॥ ౯ ॥ వైడూర్యవజ్రపరికల్పితహస్తభూషరత్నోర్మికావిలసితాఙ్గులిపల్లవాఢ్య । భాస్వన్మణీరుచిరకిఙ్కిణినూపురాఢ్య రఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గలంతే॥౧౦॥ జాతీ

సరోజతులసీనవవైజయన్తీమాలాభిరామనతభూసురపారిజాత। స్థా మోపవీతలసమానశుభోత్తరీయ రఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గళం తే॥ భాస్వద్వళిత్రయశుభోదరనిమ్ననాభేకాంచీగుణాంచితకటీతటసత్కళా మ। బాలార్కవర్ణకనకామ్బరరంజితాఙ్ఘ్రే రఙ్గేశ సిన్ధుతనయాప్రియ మఙ్గళం తే ॥ ౧౨ ॥ రమ్భాసమోరుయుగసున్దరమీనకేతుతూణీరగర్వ పరిచర్వణజఙ్ఘ। ప్రాజన్మణీరుచిరకిఙ్కిణినూపురాఢ్యరఙ్గేశసిన్ధు తనయాప్రియమఙ్గళం తే ॥ ౧౩ ॥ బృన్దారకేన్ద్రరమణీకరరత్నదీప్తై ర్నీరాజితాఙ్ఘ్రికమలాతులదివ్యరూప। కన్దర్పకోటి సదృశానఘ పద్మ నాభ రఙ్గేశసిన్ధు తనయా ప్రియ మంగళం తే ॥ ౧౪ ॥ వాణీప్రియస్వ కులదైవత రాఘవేన్ద్రసంసేవితాశ్రిత సురద్రుమ దివ్యశక్తే। రక్షోధిప స్వహృదయోత్పలపూర్ణచన్ద్ర రఙ్గేశసిన్ధు తనయాప్రియమంగళం తే ॥ ౧౫॥ శ్రీమత్పరాజ్కుశముఖైః ర్ద్రదశభిస్సగీత మాహాత్మ్యచన్ద్రసరసీతట వాసలోల। మాన్ధాతృముఖ్య ధరణీశ్వర సేవితాఙ్ఘ్రే రఙ్గేశసిన్ధుతన యాప్రియమఙ్గళంతే ॥౧౬॥ స్వామిన్ప్రపన్నజనరక్షణలబ్ధవర్ణ వేదా న్తవేద్యమహనీయ గుణామ్బురాశే। ఔదార్యజన్మ నిలయాతుల శౌ ర్యధైర్య రఙ్గేశసిన్ధుతనయా ప్రియమఙ్గళం తే॥౧౭॥ శ్రీవిష్ణుచిత్తతనయా నయనాబ్జమిత్ర తద్ధార్యమాల్య వహనోత్సుకచిత్తవృత్తే। రామాను జాఖ్యయతివల్లభభాగధేయ రఙ్గేశసిన్ధుతనయాప్రియమఙ్గళంతే ॥౧౮॥ హేమాపగాతరళతుఙ్గతరఙ్గలోల పాథోజధూళి వహనాలసమారు తేన। సంపూజ్యమానసురచారణ గీతకీర్తే రఙ్గేశసిన్ధు తనయాప్రియమ ఙ్గళం తే ॥౧౯॥ హే దేవదేవ పురుషోత్తమ లోకబన్ధో మాదృఙ్ముముక్షు జనరక్షణజాగరూక। శ్రీవాసుదేవనతబృన్ద ముదావహాద్య రఙ్గేశసిన్ధు తనయాప్రియమఙ్గళంతే॥ ... ... ॥౨౦॥

శ్రీరఙ్గరాజవింశతి స్సమాప్తా.

శ్రియై నమః.

శ్రీమద్వరవరమునీన్ద్ర మహాగురవే నమః.

శ్రీమద్వరవరముని చరణాబ్జ మధువ్రతైః దేవరాజగురుభిర్విరచితా

పూర్వ దినచరీ.

సౌమ్యజామాతృయోగీన్ద్ర చరణామ్బుజ షట్పదమ్ । దేవరాజ గురుం వన్దే దివ్యజ్ఞానప్రదం శుభమ్ ॥౧॥ అఙ్కే కావేరకన్యాయా స్తుఙ్గే భువనమఙ్గళే। రఙ్గధామ్ని సుఖాసీనం వన్దే వరవరం మునిమ్ ॥౨॥ మయి ప్రవిశతి శ్రీమ న్మన్దిరం రఙ్గశాయినః । పత్యుః పదామ్బుజం ద్రష్టు మాయాన్తమవిదూరతః ॥౩॥ సుధానిధిమివ స్వైరస్వీకృతోదగ్రవిగ్రహమ్। ప్రసన్నార్కప్రతీకాశ ప్రకాశపరివేష్టితమ్ ॥ ౪ ॥ పార్శ్వతః పాణిప ద్మాభ్యాం పరిగృహ్య భవత్ప్రియౌ । విన్యస్యన్తం శనై రఙ్ఘ్రీ మృదులౌ మేదినీతలే ॥౫॥ అమ్లానకోమలాకార మాతామ్రవిమలామ్బరమ్। ఆపీనవిపులోరస్క మాజానుభుజభూషణమ్ ॥ ౬ ॥ మృణాలతన్తుసన్తాన సంస్థానధవలత్విషా । శోభితం యజ్ఞసూత్రేణ నాభిబిమ్బ సనాభినా॥౭॥ అమ్భోజబీజమాలాభి రభిజాతభుజాన్తరమ్ । ఊర్ధ్వపుణ్డ్రై రుపశ్లిష్ట ముచితస్థానలక్షణైః ॥ ౮ ॥ కాశ్మీరకేసరస్తోమ కడార స్నిగ్ధ రోచిషా । కౌశేయేన సమిద్ధానం స్కన్ధమూలావలమ్బినా ॥ ౯ ॥ మన్త్రరత్నానుసన్ధాన సన్తతస్ఫురితాధరమ్ । తదర్థతత్త్వనిధ్యాన సన్నద్ధపులకోద్గమమ్ ॥౧౦॥ స్మయమాన ముఖామ్భోజం దయమాన దృగఞ్చలమ్ । మయి ప్రసాదప్రవణం మధురోదారభాషణమ్ ॥౧౧॥ ఆత్మలాభాత్పరం కిఞ్చి దన్యన్నాస్తీతి నిశ్చయాత్ । అఙ్గీకర్తు మివ ప్రాప్త మకిఞ్చనమిమం జనమ్ ॥౧౨॥ భవన్తమేవ నీరన్ధ్రం పశ్యన్వశ్యేన చేతసా । మునే వరవర స్వామిన్ ముహుస్త్వామేవ కీర్తయన్ ॥౧౩॥ త్వదన్యవిషయస్పర్శ విముఖై రఖిలేన్ద్రియైః । భవేయం భవదుఃఖానా మసహ్యానా మనాస్పదమ్ ॥౧౪॥ పరేష్యుగపశ్చిమే యామే యామిన్యా స్సముపస్థితే । ప్రబు

ద్ధ్యాశరణంగత్వా వరాంగురుపరమ్పరామ్ ॥౧౫॥ ధ్యాత్వా రహస్యత్రిత
యం తత్వయాథాత్మ్య దర్పణమ్ । పరవ్యూహాదికాన్ పత్యుః ప్రకా
రాన్ ప్రణిధాయ చ ॥౧౬॥ తతః ప్రత్యూషసి స్నాత్వా కృత్వా పౌర్వాహ్ణి
కీః క్రియాః । యతీన్ద్రచరణద్వన్ద్వ ప్రవణేనైవ చేతసా ॥౧౭॥ అథ ర
ఙ్గనిధిం సమ్యగభిగమ్య నిజం ప్రభుమ్ । శ్రీనిధానం శనైస్తస్య శోధయి
త్వా పదద్వయమ్ ॥ ౧౮ ॥ తతస్తత్సన్నిధిస్తమ్భమూలభూతలభూష
ణమ్ । ప్రాఙ్ముఖం సుఖమాసీనం ప్రసాదమధురస్మితమ్ ॥౧౯॥ భృత్యైః
ప్రియహితైకాగ్రైః ప్రేమపూర్వముపాసితమ్ । తత్ప్రార్థనానుసా
రేణ సంస్కారాన్ సంవిధాయ మే ॥౨౦॥ అనుకమ్పాపరీవాహైరభి
షేచనపూర్వకమ్ । దివ్యం పదద్వయం దత్వా దీర్ఘం ప్రణమతో మమ ॥౨౧॥
సాక్షాత్ఫలైకలక్ష్యత్వ ప్రతిపత్తిపవిత్రితమ్ । మన్త్రరత్నం ప్రయచ్ఛ
న్తం వన్దే వరవరం మునిమ్ ॥౨౨॥ తతస్సార్ధం వినిర్గత్య భృత్యైర్నిత్యాన
పాయిభిః । శ్రీరఙ్గమఙ్గలం ద్రష్టుం పురుషం భుజగేశయమ్ ॥౨౩॥ మహ
తి శ్రీమతి ద్వారే గోపురం చతురాననమ్ । ప్రణిపత్య శనైరన్తః ప్రవి
శన్తం భజామి తమ్ ॥౨౪॥ దేవీగోదా యతిపతిశఠద్వేషిణౌ రఙ్గశృఙ్గం
సేనానాథో విహగవృషభః శ్రీనిధిస్సిన్ధుకన్యా । భూమానీళా గురుజ
నవృతః పూరుషశ్చేత్యమీషామగ్రే నిత్యం వరవరమునేరఙ్ఘ్రియుగ్మం
ప్రపద్యే ॥౨౫॥ మఙ్గలాశాసనం కృత్వా తత్ర తత్ర యథోచితమ్ । ధా
మ్నస్తస్మాద్వినిష్క్రమ్య ప్రవిశ్య స్వం నికేతనమ్ ॥౨౬॥ అథ శ్రీశైలనాథా
ర్య నామ్ని శ్రీమతి మణ్టపే । తదఙ్ఘ్రిపఙ్కజద్వన్ద్వచ్ఛాయామధ్యనివా
సినమ్ ॥౨౭॥ తత్వం దివ్యప్రబన్ధానాం సారం సంసారవైరిణామ్ । సరసం
సరహస్యానాం వ్యాచక్షాణం నమామి తమ్ ॥ ౨౮ ॥ తతస్స్వచరణా
మ్భోజ స్పర్శసమ్పన్నసౌరభైః । పావనైరర్థిభిస్తీర్థైర్భావయన్తం
భజామి తమ్ ॥౨౯॥ ఆరాధ్య శ్రీనిధిం పశ్చాదనుయాగం విధాయ చ । ప్ర
సాదపాత్రం మాం కృత్వా పశ్యన్తం భావయామి తమ్ ॥ ౩౦ ॥ తతశ్చేత
స్సమాధాయ పురుషే పుష్కరేక్షణే । ఉత్తంసితకరద్వన్ద్వముపవిష్ట

ముపహ్వరే ॥౩౧॥ అఙ్ఘ్రాసనస్థ మవదాతసుజాతమూర్తి మామీలితా
క్షమనుసంహిత మన్త్రరత్నమ్ । ఆనమ్రమౌళిభి రుపాసితమన్తరఙ్గై
ర్నిత్యంమునిం వరవరం నిభృతోభజామి ॥౩౨॥ తతశ్శుభాశ్రయేతస్మి
న్నిమగ్నన్నిభృతంమనః । యతీన్ద్రప్రవణంకర్తుం యతమానం నమా
మితమ్ ॥ ... ... ॥౩౩॥

శ్రీమద్వరవరముని చరణాబ్జ మధువ్రతై ర్దేవరాజగురుభిర్విరచితా

పూర్వదినచరీ సమ్పూర్ణా.

అత్రానుసన్ధేయా యతిరాజవింశతిః.

ఉత్తరదినచరీ.

అథగోష్ఠీంగరిష్ఠానా మధిష్ఠాయ సుమేధసామ్ । కావ్యాలఙ్కృతి
వాక్యానాం వ్యాఖ్యాతారంనమామితమ్ ॥ ౧ ॥ సాయన్తనంతతఃకృ
త్వా సమ్యగారాధనంహరేః। స్వైరాలాపై శ్శుభైర్భక్తాన్ నన్ద
యన్తంనమామితమ్ ॥౨॥ తతఃకనకపర్యఙ్కే తరుణద్యుమణిద్యుతౌ।
విశాలవిమలశ్లక్ష్ణ తుఙ్గతూలాసనోజ్జ్వలే ॥౩॥ సమగ్రసౌరభోద్గారని
రన్తరదిగన్తరే । సోపధానేసుఖాసీనం సుకుమారేవరాసనే ॥౪॥ ఉన్మీ
లత్పద్మగర్భ ద్యుతితలముపరి క్షీరసఙ్ఘాతగౌరం రాకాచన్ద్రప్రకాశ
ప్రచురనఖమణి ద్యోతవిద్యోతమానమ్ । అఙ్గుల్యగ్రేషుకిఞ్చిన్నతమతి
మృదులం రమ్యజామాతృయోగీ దివ్యంతత్పాదయుగ్మం దిశతుశిరసిమే
దేశికేన్ద్రోదయాలుః ॥౫॥ త్వంమేబన్ధుస్త్వమసిజనక స్త్వంసఖాదేశిక
స్త్వం విద్యావృత్తం సుకృతమతులం విత్తమప్యుత్తమంత్వమ్। ఆత్మా
శేషీభవసిభగవన్నాన్తరశ్శాసితాత్వం యద్వాసర్వంవరవరమునే య
ద్యదాత్మానురూపమ్ ॥౬॥ అగ్రేపశ్చాదుపరిపరితో భూతలంపార్శ్వ
తోమే మౌళౌనేత్రే వపుషిసకలే మానసామ్భోరుహేచ । దర్శందర
ర్శంవరవరమునేదివ్యమఙ్ఘ్రిద్వయంతే నిత్యంచజన్మమృతజలధౌ నిస్త
రేయంభవాబ్ధిమ్ ॥౭॥ కర్మాధీనే వపుషికుమతిః కల్పయన్నాత్మభావం

దుగశేమస్మిన్ కిమపిసుచిరంయాయతేజస్తురేషః । సర్వంత్యక్త్వా వరవ
రమునే సమ్ప్రతిత్వత్ప్రసాదా ద్దివ్యప్రాప్యం తవపదయుగం దేహి
మేసుప్రభాతమ్ ॥ ౮ ॥ యాయావృత్తి ర్మనసిమమసా జాయతాంసం
స్మృతిస్తే యోయోజల్పస్సభవతువిభో నామసజ్కీర్తనంతే। యాయా
చేష్టావపుషిభగవన్ సాభవేద్వన్దనంతే సర్వంభూయాద్వరవరమునే స
మ్యగారాధనంతే ॥౯॥ యదనుచరవిశేషై ర్జాతుదుష్టోపితస్మిన్ రుచిరవ
రమునీన్ద్రే ప్రౌఢభావోభవేయమ్ । దృఢతరమతియాతో దుస్త్యజా
నర్థకామాన్ జనిజలధిగతానాం జాయతేకర్ణధారః ॥౧౦॥ అపగతమ
దమానై రన్తిమోపాయనిష్ఠై రధిగతపరమార్థై రర్థకామానపేక్షైః।
నిఖిలజనసుహృద్భి ర్నిర్జితక్రోధలోభై ర్వరవరమునిభృత్యై రస్తుమేని
త్యయోగః ॥౧౧॥ ఇతిస్తుతినిబన్ధేన సూచితస్స్వమనీషితాన్ । భృత్యాన్
ప్రేమార్ద్రయాదృష్ట్యా సిఞ్చన్తంచిన్తయామితమ్ ॥౧౨॥ అథభృత్యాన
నుజ్ఞాప్య కృత్వాచేతశ్శుభాశ్రయే । శయనీయం పరిష్కృత్యశయానం
తంస్మరామ్యహమ్ ॥౧౩॥ దినచర్యామిమాందివ్యాం సౌమ్యజామాతృ
యోగినః । భక్త్యానిత్యమనుధ్యాయ న్ప్రాప్నోతిపరమంపదమ్ ॥౧౪॥
ప్రపద్యేపదపద్మాని పరమప్రేమసమ్పదామ్ । సౌమ్యజామాతృయోగీ
న్ద్రచరణైకజుషాంసతామ్ ॥౧౫॥ సమ్పత్స్వరూపానుగణైవయస్మిన్
సర్వోత్తరోనన్తమునిప్రసాదః । సద్భిస్సమం దైవతమేవదేశం ప్రా
ప్యంప్రపద్యే భవదఙ్ఘ్రిమూలమ్ ॥ ౧౬ ॥ యన్మూలమాశ్వయుజమా
స్యవతారమూలం కాన్తోపయన్తృయమినఃకరుణైకసిన్ధోః । ఆసీదస
త్సుగణితస్యమమాపిసత్తా మూలంతదేవజగదభ్యుదయైకమూలమ్॥౧౭॥
శ్రీమద్రఙ్గం జయతుపరమంధామతేజోనిధానం భూమాతస్మిన్భవతు
కుశలీ కోపిభూమాసహాయః । దివ్యంతస్మైదిశతువిభవం దేశికోదేశి
కానాం కాలేకాలేవరవరమునిః కల్పయన్మఙ్గళాని ॥ ౧౮ ॥ నచేద్రా
మానుజేత్యేషా చతురాచతురక్షరీ । కామవస్థాంప్రపద్యన్తే జన్తవో
హన్తమాదృశాః ॥౧౯॥ పుణ్యామ్భోజవికాసాయ పాపధ్వాన్తక్షయా

యచ । శ్రీమానావిరభూద్భూమౌ రామానుజదివాకరః ॥౨౦॥ తృణీ కృతవిరిఞ్చాది నిరఙ్కుశ విభూతయః । రామానుజ పదామ్భోజస మాశ్రయణశాలినః ॥ ... ... ॥౨౧॥

సమాప్తేయం పూర్వదినచరీ సహితా ఉత్తరదినచరీ.

శ్రీమద్వరవరముని సుప్రభాతమ్.

రవిరుదయత్యధాపి నవినశ్యతి మేతిమిరం వికసతిపఙ్కజం హృదయప ఙ్కజమేననమే। వరయోగివర్యవరణీయదయైకనిధే జయజయ దేవజా గృహిజనేషునిధేహిధియమ్ ॥ ౧ ॥ స్వపనమిదంతవస్వ మహిమానుభ వైకరసం తదపితథావిధం తదితిజాతునవేత్తిజనః । వరవరదేశికేన్ద్ర తదిదంవిజహీహిభవా నపరిమితంహితం త్రిజగతామనుచిన్తయితుమ్॥ ౨॥ అవతరణంతదేవజగతామ వివేకభృతాం వివిధహితావబోధనకృ తేహికృతంభవతా । తతఇతఏహియోగ శయనాన్మమనాథ జనానమృత మయైరపాంగవలయైరభిషేచయితుమ్॥ ౩॥ శరదరవిన్దబృన్దసదృశాక్షరి పోషజుషా తవనయనేన కేచనపరేచరణేనతథా।మధురగభీరధీరచతురై రుచితైరితరేవరద ధురన్ధర నిభవసిన్ధుమముంతరితుమ్॥౪॥ పరమనభోని వాసఫణిపుంగవ రఙ్గపతేస్స్వపనమిదంహితాయ జగతోభవతాఽధిగతమ్। తదపితథైవదేవసృగతింప్రకటీకురుషే తమిసామహత్త్వవైవ కురువైభవ ముద్భిదురమ్॥౫॥త్వదభిమతప్రియస్త్వదను వర్తనధన్యతమా దలమతిరి క్తఇత్యఖిలలోకసుబోధమిదమ్ । అవనితలంత్వదీప్సిత మిదంచహితంత్ర పసన్నయమఖిలస్తదైవ నిరుపాయముపైతిపదమ్ ॥ ... ॥౬॥

శ్రీమద్వరవరమునిసుప్రభాతం సమాప్తమ్.

వ ర వ ర ము ని ప్ర ప త్తిః.

శ్రీమద్యతీన్ద్రచరణ ప్రవణామలాత్మన్ధీభక్తిశాంతి కరుణాదిగు ణామృతాబ్ధే। సౌమ్యోపయన్తృ మునివర్య సతాంజనానాం నాథా

త్వదీయ చరణౌశరణంప్రపద్యే ।౧॥ శ్రీమత్ పరాంకుశవచోమృతపూ
రపాన సంసిద్ధశౌరిచరణానుభవప్రవాహః । సౌమ్యోపయన్తృముని
వర్యజగద్ధితాయ భవ్యస్త్వదీయ చరణౌశరణంప్రపద్యే ॥౨॥ పద్మాల
యారమణభవ్య పదాబ్జయుగ్మ ప్రేమామృతాబ్ధి పరివాహ నిమగ్నచే
తాః । సౌమ్యోపయన్తృమునివర్య సమస్తలోక సేవ్యౌత్వదీయచర
ణౌశరణంప్రపద్యే ॥౩॥ ముక్తిప్రదౌమురరిపోరివ పాదపద్మౌ భక్తాన్య
పాయనిరతస్య పరంముముక్షోః । సౌమ్యోపయన్తృమునివర్య సతాం
జనానాం నాథౌత్వదీయచరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥ ౪ ॥ రామానుజా
ర్యవరదర్శనధూర్వహేంద్ర కామాదిమారగణమారకదేశికేంద్ర। సౌ
మ్యోపయన్తృ మునివర్యసమస్తలోక బంధోత్వదీయ చరణౌ శరణం
ప్రపద్యే ॥౫॥ వానాద్రియోగివరమానస రాజహంస వాధూలనాథవర
దార్య వరాభినన్ద్యౌ । సౌమ్యోపయన్తృ మునివర్య సరోజశంఖచి
హ్నౌత్వదీయచరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥౬॥ శ్రీభట్టనాథమునివర్య వరే
ష్టదేవౌ శ్రీదేవరాజగురుపుఙ్గవ పారిజాతౌ । సౌమ్యోపయన్తృముని
వర్య సదాన్తరఙ్గ శిష్టౌత్వదీయచరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥౭॥ రామా
జార్యవరవేఙ్కట యోగివర్య శ్రీమన్నతార్తిహర సూరిభిరీడ్యమానౌ।
సౌమ్యోపయన్తృమునివర్యసదాఽస్మదీయ భాగ్యౌత్వదీయచరణౌ శర
ణంప్రపద్యే॥౮॥ అమ్లానకోమలసరోజ సుగన్ధిరమ్యావార్త్యైరనన్యశర
ణైరనుభావ్యమానౌ। సౌమ్యోపయన్తృమునివర్యసదాఽశరణ్యనాథౌ
త్వదీయచరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥౯॥ మంజుప్రవాళసదృశౌ మమపాపి
నోఽపి సంసారసాగరసముద్ధరణప్రవీణౌ। సౌమ్యోపయంతృమునివర్యవి
భోసుభోగ్యౌస్వామిన్ త్వదీయచరణౌ శరణంప్రపద్యే॥౧౦॥ అస్మత్కు
లాధిపగురూత్తమయోగివర్య భోగీన్ద్రశ్రీకరగురోర్ రక్షితార్యవర్య।
సౌమ్యోపయంతృ మునివర్య భవత్కృపాయాః పాత్రంకురుష్వ భగ
వన్ శరణాగతంమామ్॥ ... ... ॥౧౧॥

వరవరమునిప్రపత్తి సమాప్తా.

శ్రియై నమః.

శ్రీమద్వరవరమునీన్ద్ర మహాగురవే నమః.

శ్రీశైలేశాష్టకమ్.

శ్రీమాన్ శ్రీరఙ్గనాథార్యో వేదాన్తద్వయకేసరీ। మునిఃకాంతోప
యన్తామేసన్నిధత్తాం సదాహృది ॥ ౧॥ శేషశ్శ్రీమాన్ జనిహి పురాసౌ
మ్యజామాతృయోగీభోగీభూత స్తదను భగవాన్ రాఘవస్యానుజన్మా। భూ
త్వాభవ్యో వరవరమునిర్భూయసా భాసమానో రక్షత్వస్మాన్ రఘుకుల
పతే రాశ్రితో భద్రపీఠమ్ ॥ ౨ ॥ శ్రోతుం ద్రావిడవేద భూరివివృతిం
సౌమ్యోపయన్తుర్మునేరుత్కణ్ఠాస్తిమమైనమానయత శ్రీతస్తాన్త్రాత్రియౌ
యంమణ్డపమ్। అవిశ్రాన్త్యర్చకమూచివానితి ముదానిశ్శేషలోకాఽశ్వేతోర
జ్గేవత్సరమేకమేవమన్వగోద్వ్యాక్తం యథోక్తం క్రమాత్ ॥ ౩॥ శ్రీభూ
భ్యాంరఙ్గనాథేనరజీదుపనిషద్వ్యాక్రియాంశ్రోతుకామే శేష స్సంతోష
యిష్యన్వరవరమునితాం ప్రాప్యయోవర్తతేఽగ్రే। కాషాయశ్రీతల
స్యమ్బుజమణిసుశిఖా బ్రహ్మసూత్ర త్రిదండైర్భ్రాన్తం శుభ్రోర్ధ్వపు
ణ్డ్రైస్స్మరహృదయసదాకోశముద్రాజహాసమ్ ॥౪॥ కృపయా పర
యాస రఙ్గరాణ్మహిమానం మహతాం ప్రకాశయన్। రురుచేస్వయ
మేవచేతసా వరయోగి ప్రవరస్య శిష్యతామ్ ॥ ౫ ॥ సమాప్తౌగ్రన్థస్య
ప్రథితవివిధోపాయనచయే పరంసజ్జీభూతేవరవరమునే రఙ్ఘ్రివిధే।
హఠాద్బాలకశ్చిత్కృతఇతినిరస్తోప్యపగతో జగౌరఙ్గేశాఖ్యగ పరిణత
చతుష్టాయనఇదమ్ ॥౬॥ శ్రీమాన్రఙ్గేశ్వరోయద్వకుళధరవచో భాష్య
సారార్థజాతం శ్రుత్వాసౌమ్యోపయన్తుర్మునివరచరణే ఛాత్రభావం
ప్రపన్నః। శ్రీశైలేశేతిపద్యం ఖగపతినిలయే మణ్డపే తత్సమాప్తౌ ప్ర
త్వాద్యైతస్యమేతస్నిఖిల నిజగృహేష్వాదిశత్తత్తదాదౌ ॥౭॥ వేదాదౌ
పూర్వముక్త్వాహరిరితి సజనోవక్తిశ్చాద్యధోమిత్యేవం వక్తిస్య మేత
ద్వకుళధరవచోఽనుశ్రవారంభకాలే। శ్రీశైలేశేతిపద్యం ప్రథమ మథ

సతాం సంప్రదాయైకనిష్ఠైర్లక్ష్మీనాథేతి పద్యం స్వయమథ భగవానాదిశద్రఙ్గనాథః ॥౮॥ యద్వద్వక్తుం న యుక్తం ప్రణవహరిపదాభ్యాం త్వయేత్యప్యదం తత్కృష్ణేతేతత్కదాచిన్మునిశతవచనైర్వైదికైర్బ్రహ్మనిష్ఠైః । తద్వద్రంగేశభక్తైశ్శమదమనియతైస్సాధుభిస్తత్త్వవిద్భిర్వక్తుం యుక్తం సమధ్యే సపదశఠరిపోరేతయోర్గపద్యమస్యేత్ ॥౯॥ శఠరిపురేక ఏవ కమలాపతి దివ్యకవిర్మధురకవిర్యథా చ శఠజిన్మునిముఖ్యకవిః । యతికులపుఙ్గవస్య భువి రఙ్గసుధాకవిరాడ్వర వరయోగినో వరదరాజకవిస్తథా ॥ ... ...

కౌతస్కుతుకసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే।
శ్రీమతే రమ్యజామాతృమునీన్ద్రగురవే నమః॥

శ్రీశైలేశాష్టకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీమతే శ్రీవణ్ శఠకోప శ్రీశ్రీనివాస వేదాన్త యతీన్ద్ర మహాదేశికాయ నమః.

శ్రీమదహోబిల మహాస్థాన నిర్వహణ ధురన్ధర శ్రీశ్రీనివాస

నిగమాన్త యతీన్ద్ర మహాదేశిక విరచితమ్.

శ్రీలక్ష్మీనృసింహాదిసుప్రభాతమ్.

కౌసల్యా సుప్రజారామ పూర్వాసన్ధ్యా ప్రవర్తతే।
ఉత్తిష్ఠ నరశార్దూల కర్తవ్యం దైవమాహ్నికమ్॥

శ్రీమాన్ రామానుజార్యో యతిపతిరఖిలాన్ తారితుకామస్స్వశిష్యాన్భాష్యం శారీరకార్థప్రకటనమకరోద్బాహ్యసిద్ధాన్తభేత్తా। యస్స్మిన్ శుభ్యమాణే కథకకులవచో వజ్రపాతైస్సభూయాస్తాస్సన్త్రుత్రస్యమాణో భవదితి జయతాం శ్రీనివాసో యతీంద్రః ॥౧॥ తవ సుప్రభాతమరుణాబ్జలోచనే తరుణేందుబిమ్బవదనే ఽఘమోచనే। శరణాగతార్తిహరణాయ దీక్షితే కరుణారసౌఘవరుణాలయేక్షితే ॥౨॥ తవ సుప్రభాతమమరేన్ద్రసున్దరీకరపల్లవాంచిత కలితోరుమాలిని । క్షరణత్సహాస్రతులితాఙ్గసౌభగే కనకాఞ్చిరత్నమణికుణ్డలాఞ్చితే ॥౩॥ తవ

సుప్రభాత మసురారివల్లభే నిజవల్లభాఙ్కసరసీసరోరుహే । కరప
ల్లవాత్తజలజాతకుడ్మలే రవికోటిభాసి కురువిన్దమాలికే ॥౪॥ తవసు
ప్రభాతమఖిలార్తి భంజని ప్రణతాతిభక్తజన చిత్తరంజని । వరతాపసీ
యవిదితాత్మవైభవ ప్రియవక్త్రచంద్రసుచకోరలోచనే॥౫॥ దేవాశ్చ
తుర్ముఖ పురన్దర శఙ్కరాద్యాస్సిద్ధాస్సనాతనసనందననారదాద్యాః।
త్వాంస్తుంవివిధపుష్పకరాశ్చరన్తి లక్ష్మీనృకేసరి విభో తవసుప్రభా
తమ్ ॥౬॥ దేవో దివాకర ఇహ ప్రథిత ప్రకాశో దివ్యైర్హయైస్త్వదన
ఘ్రాంఘ్రియుగంసహస్రైః । సంవాహితుం భృశముదేతి హరేర్దిశా
యాం లక్ష్మీనృకేసరి విభో తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౭ ॥ వేదాశ్చ సామయ
జురాదయ ఆభిధానిశబ్దైరలక్షితగుణైస్స్వగుణంస్తువన్తి। త్వల్లింగ
నామగుణకీర్తన లబ్ధభావాలక్ష్మీనృకేసరివిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౮॥ వి
పాస్స్వనష్ఠితగరిష్ఠగుణప్రియాద్యా స్స్నతావిశుద్ధ మనసా విమలై
ర్వచోభిః । త్వాంస్తోతుమద్యవివిధైః ప్రణతాశ్చరన్తి లక్ష్మీనృకేసరి వి
భోతవసుప్రభాతమ్ ॥ ౯॥ ఉచ్చైశ్శ్రవస్తులితవేష విభాతిలేశ్వస్తమ్భే
రమామదజలాప్లుతగణ్డదేశాః । భృత్యాశ్చతే కరయుగోద్ధృత చామ
రాద్యాలక్ష్మీనృకేసరివిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౦ ॥ ధేనుగ పురన్దరపు
రాన్తర భూషణంసాత్వత్కింకరత్వకరణాయధరామవాప్య । త్వద్దృ
ష్టిభావితసుధామ సుధాసుధారామాకాఙ్క్షతే నరహరే తవ సుప్రభా
తమ్ ॥౧౧॥ భృత్యోఽహమద్య యతిరూప ముపేయివాంస్తే పాదాం
బుజద్వయపరిచారణాయ యత్తః।జాగర్మి విశ్వగణ నిర్మితసర్మశీలలక్ష్మీనృ
కేసరివిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౧౨ ॥ వారాశిరాజతనయా వదనామ్బు
జాతమాధ్వీరసజ్ఞ నయనాఖ్యమిళిన్దయుగ్మమ్ । సంచారయాద్యవిశతే
షుతదీయభక్తిసారగ్రహాయనృహరే తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౩ ॥ సహ్యాప
గోత్తరతరఙ్గ విభఙ్గ సఙ్గ తుఙ్గాంగశీతి మమరుజ్జడిమోత్తరఙ్గే । రం
గేవిహాయ రుచిరత్ర విరాజసేత్వం శ్రీరంగనాయకవిభో తవసుప్ర
భాతమ్ ॥ ౧౪ ॥ నారాయణాద్రివిసరద్విపులస్రవంతీ సిహాగ్రాంత నిర

రఘుళిం రఘుళిగాథశస్త్రైః । అస్పృష్టమానస ఇవాత్రవిహారకాంక్షీత్వం భాసివేఙ్కటపతే తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౧౫ ॥ గోపీగృహాన్తరుప కల్పితమన్ధనాత్త హయ్యఙ్గవీనసహ్యకల్పితనృత్తజాతమ్ । ఆద్యాపితథ్య మిహకర్తుమివాసితాదృగూపోయదూత్తమవిభో తవసుప్రభాతమ్॥౧౬॥ ఇత్థం రమాస్పృహరిరఙ్గధురీణ శేష శైలేశ యాదవకులాధిప సుప్రభాతమ్ । భక్త్యాపరంవ్యతనుతాఖిలసాధుభావ్యం శ్రీశ్రీనివాసనిగమాన్తయతిర్విశుద్ధః॥ ... ...

శ్రీ శ్రీనివాస వేదాన్త యతీన్ద్ర మహాదేశిక విరచితమ్

శ్రీలక్ష్మీనృసింహసుప్రభాతం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీమతే శ్రీశఠకోపయతీన్ద్ర మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నృసింహస్థాన నిర్వాహణ చాతురీధురీణ శ్రీపరాఙ్కుశ యతీన్ద్ర మహాదేశిక విరచితా

శ్రీ లక్ష్మీ నృ సింహ ప్రపత్తిః.

శ్రీశ్రీనివాసాహ్వయ యోగివర్యం నారాయణం యోగివరంతథైవ। శ్రీయోగివర్యం రఘువీరవేద కోటీరసంజ్ఞం గురుమాశ్రయామి ॥౧॥ అహోబిలేగారుడ శైలమధ్యే కృపావశాత్కల్పిత సన్నిధానమ్ । లక్ష్మ్యాసమాలిఙ్గిత వామభాగం లక్ష్మీనృసింహం శరణం ప్రపద్యే ॥౨॥ శ్రీశఠకారాతి యతీన్ద్రమాద్యం ప్రేమ్ణా స్వయం ప్రేషమనుం ప్రదాయ । స్వారాధనే ప్రేరయతి స్మయస్తం లక్ష్మీనృసింహంశరణం ప్రపద్యే ॥౩॥ సర్వస్యలోకస్య సమీహితానాం ప్రదానదీక్షావశత స్సదైవ । శ్రియాసమేతం శ్రిత దోషహన్త్రా లక్ష్మీనృసింహంశరణంప్రపద్యే ॥ ౪ ॥ యస్యాభవద్భక్త జనార్తిహన్తుః పితృత్వమన్యేష్వవిచార్యతూర్ణమ్ । స్తమ్భేఽవతారస్తమనన్యలభ్యం లక్ష్మీనృసింహం శరణం ప్రపద్యే ॥ ౫ ॥ యమీక్షితుం దేవగణోఽతిరుష్టం శక్తోనశక్నోతిచతుర్ముఖాదిః । ప్రసాదితో భక్తజనేన యస్తం లక్ష్మీనృసింహం శరణం

ప్రపద్యే ॥౬॥ వామత్వమద్యత్యజ సంశ్రితేషు నాస్త్రీహాకశ్చిత్పరికాలనా పరాధీ । లక్ష్మ్యైన్యతివామాఙ్కగయోచ్యమానం లక్ష్మీనృసింహం శరణం ప్రపద్యే ॥౭॥ శ్రీవీరవద్రాఘవ వేదమౌలిం యోగీన్ద్రశిక్షాస్త్రైశ్శుభతాపవృక్షైః । నామాదిభిర్నాంయుత పూతనోద్యస్తంశ్రీనృసింహం శరణం ప్రపద్యే ॥౮॥ శ్రీమద్రహస్యత్రయ సారపాఠ ప్రారమ్భకాలే తవసర్వసిద్ధిః । స్యాదిత్యుపశ్రుత్యభిధాయకం మే లక్ష్మీనృసింహం శరణం ప్రపద్యే ॥౯॥ భాష్యప్రదానావసరేషువీర రఘూద్వహోఽమ్నాయశిఖార్యరూపీ । స్వప్నాగతో భాష్య మదత్తయో మే తంశ్రీనృసింహంశరణం ప్రపద్యే ॥౧౦॥ యశ్శ్రీనివాసాఖ్య మునీన్ద్రతో మాం సమ్ప్రాప్తవేదాన్తయుగం వ్యతానీత్ । తదర్పితస్వీకృత మస్మత్కంఠం లక్ష్మీనృసింహం శరణం ప్రపద్యే ॥౧౧॥ స్వప్నేరమావాస మునీన్ద్రరూపీ స్వయంసమాగత్య మమాపిదేవః । త్రిదణ్డకాషాయమదాన్మదాయ స్తంశ్రీనృసింహం శరణం ప్రపద్యే ॥౧౨॥ ఆరాధనంస్వస్యకథంమయేతి భీతంసదాపద్మలతాముఖేన । ఆశ్వాస్యమామస్య కరోత్కృతార్థం లక్ష్మీనృసింహం శరణం ప్రపద్యే ॥౧౩॥ శఠారినారాయణ యోగివర్య పరాఙ్కుశస్వామి పరాఙ్కుశాద్యైః । యతిప్రపూజితశ్శ్రీనిధియోగిముఖ్యైస్తంశ్రీనృసింహం శరణం ప్రపద్యే ॥ ౧౪ ॥ నారాయణశ్రీరఘువీరవేద కౌటీరనారాయణ మౌనివాస్యైః । యోగీశ్వరైరన్వహమర్చితో యస్తంశ్రీనృసింహం శరణం ప్రపద్యే ॥౧౫॥ త్వద్దత్తవాచాతవ కింకరేణ త్వత్ప్రీతికామేన మయాకృతేన । స్తోత్రేణలక్ష్మీ నృహరేసవిష్ణుగప్రీతో భవత్వం కరుణార్ద్రదృష్టిః ॥ ౧౬ ॥ పరాఙ్కుశాఖ్యేనతపోధనేన భక్త్యాన్నృసింహస్యకృతాప్రపత్తిః । పాఠత్యతేయేనభవేత్సతస్య పూర్ణంకృపాపూర్ణకటాక్షపాత్రమ్ ॥ ... ॥౧౭॥

ఇతి శ్రీవణ్శఠకోప శ్రీపరాఙ్కుశ యతీన్ద్ర మహాదేశిక విరచితా

శ్రీలక్ష్మీనృసింహప్రపత్తిస్సమాప్తా.

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే శ్రీవణ్‌శఠకోప శ్రీ శ్రీనివాస వేదాన్త యతీన్ద్ర మహాదేశికాయ నమః.

అథ శ్రీనివాస వేదాన్త యతీన్ద్ర మహాదేశిక విరచితాని శ్రీలక్ష్మీనృసింహాది మఙ్గళాశాసనాని.

శ్రీపరాఙ్కుశయోగీన్ద్రశఠారిప్రముఖాన్గురూన్ । మఙ్గలాశాసనపరాన్మహితాననిశం భజే ॥ ౧ ॥ జగజ్జన్మాదిలీలాయ జగదానన్దహేతవే । జగచ్ఛత్రునివాసాయ శ్రీనృసింహాయ మఙ్గలమ్ ॥ ౨ ॥ హిరణ్యస్తమ్భసమ్భూతి ప్రఖ్యాతపరమాత్మనే । ప్రహ్లాదార్తిముషే జ్వాలానారసింహాయ మఙ్గలమ్ ॥ ౩ ॥ గరుడాద్రిగుహాగేహ గజకుణ్డసరస్తటే । హిరణ్యస్థాణ్వహఙ్కార హారిసింహాయ మఙ్గలమ్ ॥ ౪ ॥ వారిజావారితభయైర్వాణీపతిముఖైస్సురైః । మహితాయ మహోదార మాలోలాయాస్తు మఙ్గలమ్ ॥ ౫ ॥ వరాహకుణ్డమేదిన్యై వారాహార్థప్రదాయినే । దన్తలగ్నహిరణ్యాక్ష దంష్ట్రసింహాయ మఙ్గలమ్ ॥ ౬ ॥ గోభూహిరణ్యనిర్విణ్ణ గోభిలజ్ఞానదాయినే । ప్రభఞ్జన శునాసీర కారఞ్జాయాస్తు మఙ్గలమ్ ॥ ౭ ॥ భార్గవాఖ్యతపస్వీశ భావనాభావితాత్మనే । అక్షయ్యతీర్థతీరస్థ భార్గవాయాస్తు మఙ్గలమ్ ॥ ౮ ॥ చతురాననచేతోఽబ్జ చిత్రభానుస్వరూపిణే । వేదాద్రిగహ్వరస్థాయ యోగానన్దాయ మఙ్గలమ్ ॥ ౯ ॥ హాహాహూహ్వాఖ్య గన్ధర్వ నృత్తగీతహృతాత్మనే । భవహన్త్రే తటచ్ఛత్ర వటసింహాయ మఙ్గలమ్ ॥ ౧౦ ॥ భారద్వాజ మహాయోగి మహాపాతకహారిణే । తాపనీయ రహస్యార్థ పావనాయాస్తు మఙ్గలమ్ ॥ ౧౧ ॥ శ్రీశఠారియతీన్ద్రాది యోగిహృత్పద్మభానవే । సర్వత్రపరిపూర్ణాయాహోబిలేశాయ మఙ్గలమ్ ॥ ౧౩ ॥ మఙ్గలాశాసనమిదం శ్రీనివాసమునీరితమ్ । మహనీయం పఠన్ శృణ్వన్ మఙ్గలాయతనం భవేత్ ॥ ౧౪

శ్రీ జ్వాలానృసింహమఙ్గలం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ వైనమః.

శ్రీలక్ష్మీనృసింహ మఙ్గలమ్.

అపారకరుణాసిన్ధో నివారణపరానిమూర్తే | విదారయహిరణ్యాక్ష విదారణనఖాయుధైః ॥౧॥ సర్వవేదాన్తవేద్యాయ కారణాయ మహాత్మనే | సర్వలోకశరణ్యాయ శ్రీనృసింహాయమఙ్గలమ్ ॥౨॥ శేషిణేసర్వవస్తూనాం వాఞ్ఛితార్థప్రదాయినే | సంశ్రితానాం సదాభూయాచ్ఛ్రీనృసింహాయమఙ్గలమ్ ॥౩॥ పవిత్రాణాంపవిత్రాయ ప్రాపకాయ ఫలాత్మనే | భద్రాణామపిభద్రాయ శ్రీనృసింహాయ మఙ్గలమ్ ॥౪॥ ఆదివణ్శఠకోపాద్యైర్మునివరైర్మహాత్మభిః | సమర్చితాయ నిత్యాయశ్రీనృసింహాయ మఙ్గలమ్ ॥౫॥ జగజ్జన్మాదిలక్ష్యాయ స్వేచ్ఛాస్వీకృతమూర్తయే | విధ్వస్తాఖిలహేయాయ శ్రీనృసింహాయమఙ్గమ్ ॥౬॥ జ్ఞానానన్దస్వరూపాయ జ్ఞానశక్త్యాదిసిన్ధవే | బన్ధవేసర్వలోకానాం శ్రీనృసింహాయమఙ్గలమ్ ॥౭॥ కాయాధవపరిత్రాణ భావితస్తమ్భజన్మనే | బ్రహ్మేన్ద్రాదిస్తుతాయాస్యాచ్ఛ్రీనృసింహాయమఙ్గలమ్ ॥౮॥ గుణలేశవిహీనస్య సర్వహేయాస్పదస్య మే | మన్తూన్క్షన్త్రేప్రపన్నాన్స్యాచ్ఛ్రీనృసింహాయమఙ్గలమ్ ॥౯॥ శ్రీనివాసయతీన్ద్రోక్తంలక్ష్మీనృహరి మఙ్గలమ్ | యేపఠన్తిమహాత్మాన స్తేషాంభూయాత్సుమఙ్గలమ్ ॥ ... ॥౧౦॥

శ్రీలక్ష్మీనృసింహమఙ్గలం సమ్పూర్ణమ్.

అథ శ్రీరఙ్గేశ్వర మఙ్గలమ్.

శ్రీనివాసయతీన్ద్రాదీన్ గురూన్నత్వామహాత్మనః | తత్కృపాపరతన్త్రోఽహం కుర్వేయత్నంహరేస్స్తుతౌ ॥౧॥ శ్రీరఙ్గేరాజతేయోఽసౌ శ్రీరఙ్గేయశ్చజాయతే | తస్యశ్రీరఙ్గనాథస్య స్తవంకుర్వే యథామతి ॥౨॥ శ్రీహస్తలాలనానన్ది మృదుపాద సరోరుహే | సర్వోత్తుఙ్గాయనిత్యంస్యాచ్ఛ్రీరఙ్గేశాయమఙ్గలమ్ ॥౩॥ శ్రీనివాసయతీశాన గురువర్యమపేక్ష్యమే | సర్వాపరాధాన్క్షన్త్రేస్యాచ్ఛ్రీరఙ్గేశాయమఙ్గలమ్ ॥౪॥

శ్రీమత్కౌస్తుభరత్నాభా భాసురాయాసురారయే । భూయాచ్ఛ్రీ
వత్సవక్షాయ శ్రీర † లమ్ ॥ ౫ ॥ శ్రీరఙ్గస్థలవాస్తవ్య భవ్యభాగ్యఫలా
త్మనే । అత్మనేసర్వతోభూయాచ్ఛ్రీర † లమ్ ॥౬॥ శ్రీమద్వేఙ్కటనా
థార్య స్తుతిప్రీతహృదేఽనిశమ్ । నిశాయసదాభూయాచ్ఛ్రీ † లమ్॥
౭॥ శ్రీమదిక్ష్వాకువంశ్యానాం కూటస్థాయ మహాత్మనామ్ । సర్వదా
యార్తినాంభూయాచ్ఛ్రీ † లమ్॥౮॥ శ్రీమతేనిగమాన్తైకవేద్యాయా
శేషశేషిణే । ప్రాప్యాయప్రాపకాయస్యాచ్ఛ్రీ † ళమ్ ॥ ౯ ॥ శ్రీప
రాఙ్కుశయోగీన్ద్రపదపద్మనిషేవణాత్ । లబ్ధాత్మనామయాకారి శ్రీ
రఙ్గేశ్వరమఙ్గళమ్ ॥౧౦॥ శ్రీనివాసయతీన్ద్రోక్తం శ్రీరఙ్గేశ్వరమఙ్గళమ్।
యేపఠన్తిమహాత్మాన స్తేషాంభూయాత్తుమఙ్గలమ్ ॥ ॥౧౧॥

శ్రీరఙ్గేశ్వరమఙ్గలం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీనివాసమఙ్గళమ్.

సర్వమంగళసంభూతి స్థానవేఙ్కటభూధరే । నిత్యక్లృప్త నివాసాయ శ్రీనివాసాయమంగళమ్ ॥ ౧ ॥ ఆశ్రితార్థితకల్పాయకౌస్తుభాలఙ్కృతోరసే । జ్ఞానశక్త్యాది పూర్ణాయ శ్రీనివాసాయమంగళమ్ ॥౨॥ నిత్యనిర్ధూతహేయాయనిత్యమఙ్గళమూర్తయే। అంజనాచలభూషాయశ్రీనివాసాయమఙ్గళమ్ ॥ ౩॥ వేదవేదాన్తవేద్యాయకారణాయమహాత్మనే। ప్రాప్యాయప్రాపకాయస్యాచ్ఛ్రీనివాసాయమఙ్గళమ్ ॥౪॥ సర్వలోకశరణ్యాయ చిదచిద్వస్తుశేషిణే । శ్రీవత్సాఙ్కితవక్షాయ శ్రీనివాసాయమఙ్గళమ్ ॥ ౫ ॥ స్వీయఘణ్టాంశ వేదాన్త దేశికానన్దహేతవే । సేతవేసర్వలోకానాం శ్రీనివాసాయమఙ్గళమ్ ॥౬॥ వాణీవల్లభముఖ్యార్చాశోషితాయ మహాత్మనే । వివిధాశ్చర్యచర్యాయ శ్రీనివాసాయమఙ్గళమ్ ॥ ౭ ॥ దివ్య సూరి సమాక్రాన్త నిజవాసాద్రి కోటయే । నికృష్టోత్కృష్ట తుల్యాయ శ్రీనివాసాయ మఙ్గళమ్ ॥ ॥౮॥

శ్రీనివాసమఙ్గళం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రియై నమః.

శ్రీ రామభద్రమఙ్గళమ్.

శరణాగతసంత్రాణనిపుణాయ మహాత్మనే । అయోధ్యాజనభాగ్యాయ రామభద్రాయమఙ్గళమ్ ॥౧॥ కౌసల్యానందకన్దాయ కల్యాణగుణసిన్ధవే । శరణ్యాయవరేణ్యాయ రామభద్రాయమఙ్గళమ్॥ ౨॥ కౌశికాఖ్య మహాయోగి సంజ్ఞేనసఫలీకృతౌ । కృతినేఽతితుష్టాయ రామభద్రాయమఙ్గళమ్ ॥౩॥ వైదేహీవదనాంభోజలోలంబాయితచేతసే। భద్రాణామపి భద్రాయరామభద్రాయమఙ్గళమ్ ॥ ౪ ॥ గౌతమాశ్రమసాఫల్య నిదానపదపాంసవే । దాశకీశాదిమిత్రాయ రామభద్రాయమఙ్గళమ్ ॥౫॥ మహాపాతకనిర్ముక్తి హేతుసేతువిధాయినే । శిక్షితాశరజాలాయ రామభద్రాయ మఙ్గళమ్ ॥ ౬ ॥ విభీషణపరిత్రాణసంహృష్టమనసేనిశమ్ । ప్రాప్తసీతాయ రామాయ రామభద్రాయ మఙ్గళమ్ ॥౭॥ ప్రాప్తరాజ్యాయ రామాయ భరతాభీష్టదాయినే। సర్వబన్ధుసమేతాయ రామభద్రాయమఙ్గళమ్ ॥ ౮ ॥ శ్రీనివాస యతీంద్రోక్తం సీతావల్లభమఙ్గళమ్ । యేపఠన్తి మహాత్మానస్తేషాం భూయాత్తుమఙ్గళమ్ ॥ ... ... ॥౯॥

శ్రీరామభద్రమఙ్గళం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీగీతాచార్యమఙ్గళమ్.

గీతోపనిషదాచార్యే మమయామునదేశికే । యత్తేద్రావాగమాంతార్యైర్భక్తిర్భద్రాయవర్ధతామ్ ॥౧ ॥ సచ్ఛిష్యాద్యుపదేశ్యాయ దేహాత్మభ్రమఘాతినే । ఆదిష్టకర్మయోగాయ గీతాచార్యాయమఙ్గళమ్॥౨॥ ఉక్తసర్వాత్మసామ్యాయ జీవయోగవిధాయినే । సాక్షిణే జ్ఞాననిష్ఠస్య క్రియావేద్యాయమఙ్గళమ్ ॥౩॥ సాంగభక్తిసమాదేష్ట్రే నిస్సీమగుణభూతయె । సుచతుర్ద్ధానదక్షాయ క్రమోపాస్యాయమఙ్గళమ్ ॥౪॥ గీతక్షేత్రజ్ఞతత్వాయ త్రిగుణద్రవ్యవాదినే । చేతనాచేతనేశాయ శాస్త్రవే

ధ్యాయమఙ్గళమ్ ॥౫॥ త్రేధావిభక్తధర్మాయ సారోపాయప్రదర్శినే। భక్తిప్రపత్తిలక్ష్యాయ గీతాచార్యాయ మఙ్గళమ్ ॥౬॥ నారాయణేనమునినా కృతంగీతార్యమఙ్గళమ్। అశాస్త్రేనుదినంసోపిభవేన్మఙ్గళభాజనమ్॥

శ్రీగీతాచార్య మఙ్గళం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీశార్ఙ్గపాణిమఙ్గళమ్.

మదీయరక్షణైకాన్త స్వాన్తవృత్తియుజే౽నిశమ్। మదీయ ప్రాణనాథాయ మఙ్గళం శార్ఙ్గధన్వనే ॥౧॥ నిస్తులానన సౌన్దర్య సారసాక్షాత్కృతేసదా। విస్మయానన్ద మూలాయ మఙ్గళం శార్ఙ్గధన్వనే ॥౨॥ శ్రీవఞ్చకారిప్రముఖైః పూర్వాచార్యైః ప్రపత్తిభిః। వశీకృతాయ నిత్యంస్యాన్మఙ్గళం శార్ఙ్గధన్వనే ॥౩॥ అత్యన్తాశ్చర్యచర్యాయ సర్వసమ్పత్ప్రదాయినే। నిత్యం శ్రియా సమేతాయ మఙ్గళం శార్ఙ్గధన్వనే ॥౪॥ శ్రీమత్కనకకంజాత సరస్తీరేసతాంముదే। నిత్యక్లృప్తనివాసాయ మఙ్గళం శార్ఙ్గధన్వనే ॥౫॥ శ్రీమత్కోమళవల్ల్యాఖ్య కాన్తయాకరుణాత్మనా। సమాశ్రితాయ సాకూతం మఙ్గళం శార్ఙ్గధన్వనే ॥౬॥ కనకాచలసఙ్కాశ చక్రశ్రీరథవాసతః। రాజతే చైత్ర చిత్రాయ మఙ్గళం శార్ఙ్గధన్వనే ॥౭॥ సోపానక్రమచాతుర్య నిస్తులానందదాయినే। సర్వేషామవిశేషేణ మఙ్గళంశార్ఙ్గధన్వనే ॥౮॥ జ్ఞానశక్తిబలైశ్వర్య వీర్యతేజామ్బురాశయే। నిరస్తాఖిలదోషాయమఙ్గళం శార్ఙ్గధన్వనే ॥౯॥ సంప్రాప్తాఖిలకామాయ జగజ్జన్మాది హేతవే। సేతవేసర్వలోకానాం మఙ్గళం శార్ఙ్గధన్వనే ॥౧౦॥ శ్రీనివాసయతీన్ద్రోక్తం మఙ్గళంశార్ఙ్గధన్వనః। యేపఠన్తి మహాత్మానస్తేషాంభూయాత్సుమఙ్గళం॥ ... ... ౧౧॥

శ్రీశార్ఙ్గపాణి మఙ్గళం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ ర్వైనమః.

శ్రీపార్థసారథిమఙ్గలమ్.

శ్రియఃకాన్తాయకల్యాణనిధయేనిధయేఽర్థినామ్ । శ్రీబృన్దారణ్యవాసాయ పార్థసూతాయమఙ్గలమ్ ॥౧॥ లక్ష్మీసవిభ్రమాలోకసుభ్రూవిభ్రమచక్షుషే । చక్షుషేసర్వలోకానాం పార్థసూతాయ మఙ్గలమ్॥౨॥ నిత్యాయనిరవద్యాయ నిత్యానందచిదాత్మనే । సర్వాంతర్యామిణేశ్రీమత్పార్థసూతాయమఙ్గలమ్ ॥౩॥ స్వాశస్సర్వవిదేసర్వభక్తసర్వవిశేషిణే । సులభాయసుశీలాయపార్థసూతాయమఙ్గలమ్॥౪॥ పరస్మైబ్రహ్మణేపూర్ణకామాయపరమాత్మనే। ప్రేరయత్పరతత్త్వాయపార్థసూతాయమఙ్గలమ్॥౫॥ అకారత్రయమిశ్రాణామాత్మనామనుపశ్యతామ్।అతృప్తామృతరూపాయపార్థసూతాయమఙ్గలం ॥౬॥ ప్రాయస్స్వచరణౌపుంసాంశరణత్వేనపాణినా । స్వయందర్శయతేశ్రీమత్పార్థసూతాయమఙ్గలమ్॥౭॥ స్రగ్భూషామ్బరహేతీనాంసుషమావహమూర్తయే। సర్వార్తిశమనాయాస్తుపార్థసూతాయమఙ్గలమ్ ॥౮॥ శ్రీవైకుణ్ఠవిరక్తాయ శ్రీమత్కైరవిణీతటే। రుక్మిణ్యారమణాయాస్తుపార్థసూతాయమఙ్గలమ్॥ ఆదివణ్శఠకోపాది మునిమానసవాసినే । సర్వలోకనివాసాయ పార్థసూతాయమఙ్గలమ్॥ ౧౦॥ శ్రీమద్బృన్దావనావాసిమఙ్గలాభరణాఙ్ఘ్రయే । మఙ్గలానాం నివాసాయ పార్థసూతాయమఙ్గలమ్॥ ౧౧॥

శ్రీపార్థసారథిమఙ్గలం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీభాష్యకార మఙ్గలాశాసనమ్.

శ్రీపరాఙ్కుశపాదాబ్జసురభీకృతమౌళయే।శ్రీవత్సచిహ్ననాథాయ యతిరాజాయమఙ్గలమ్ ॥౧॥ నాథపద్మాక్షరామార్య పాదపఙ్కజసేవినే । సేవ్యాయసర్వయమినాంయతిరాజాయమఙ్గలమ్॥ ౨॥ పూర్ణార్య పూర్ణకరుణాపాత్రాయామితతేజసే । మాలాధరప్రియాయాస్తు యతిరాజాయమఙ్గలమ్ ॥౩॥ సంసేవ్యయామునాచార్యమేకలవ్యోస్మ్యహం సుధీః । అన్యన్నేతివదేన్నిత్యంయతిరాజాయమఙ్గలమ్ ॥౪॥ శ్రీకాఞ్చీ

పూర్ణమిశ్రోక్తరహస్యార్థవిదే సదా । దేవరాజప్రియాయాస్తు యతిరాజాయమఙ్గలమ్ ॥౫॥ శ్రీమద్గోష్ఠీపురీపూర్ణ దివ్యాజ్ఞాంకుర్వతే ముదా । శ్లోకార్థం కుర్వతేతస్మై యతిరాజాయమఙ్గలమ్ ॥ ౬ ॥ కూరేశకురుకానాథ దాశరథ్యాదిదేశికాః । యచ్ఛిష్యా భాన్తితేతస్మై యతిరాజాయమఙ్గలమ్ ॥౭॥ చరమశ్లోకతత్త్వార్థంజ్ఞాత్వారాజ్ఞాం విలఙ్ఘ్య చ। దదతేదస్స్వకీయేభ్యోయతిరాజాయమఙ్గలమ్ ॥౮॥ శ్రీశైలపూర్ణకృపయా శ్రీరామాయణమర్థతః । భక్త్యాయేన శ్రుతంతస్మై యతిరాజాయమఙ్గలమ్ ॥ ౯ ॥ శఙ్కరాదికుదృష్టీనాం బాహ్యానాం నిధనాయ చ । శ్రీభాష్యంకుర్వతే తస్మైయతిరాజాయమఙ్గలమ్॥౧౦॥ కుర్వన్నుపనిషద్భాష్యంజగద్రక్షాఙ్కరోతియః । దయయాపరతన్త్రాయభాష్యకారాయమఙ్గలమ్॥౧౧॥ద్రవిడోపనిషద్వ్యాఖ్యాంవదేతిమదనుజ్ఞయా। శాసతేకురుకేశన్తంభాష్యకారాయమఙ్గళమ్॥౧౨॥ గత్వాతుశారదాపీఠంవృత్తింబోధాయనస్యచ। అవలోక్యాగతాయాస్తుభాష్యకారాయమఙ్గలమ్ ॥౧౩॥ పరమాణుమృషావాదివాదిసంహారకారిణే। తస్మైభగవతేశ్రీమద్భాష్యకారాయమఙ్గలమ్ ॥౧౪॥ శ్రీమత్కురుఙ్గపూర్ణాయ శ్రీభాష్యంవదతేస్వకమ్।పిత్రేసమ్పత్సుతస్యాపిభాష్యకారాయమఙ్గమ్॥ దత్వావృషగిరీశస్య శఙ్ఖచక్రేరమాపతేః । పరమప్రీతియుక్తాయభాష్యకారాయమఙ్గలమ్॥౧౬॥ సన్న్యాసంకుర్వతేకాఞ్చ్యామనన్తసరసీతటే। వరదేన్యస్తభారాయ భాష్యకారాయమఙ్గలమ్॥ ౧౭॥ శ్రీమన్మహాభూతపురీశ్రీమత్కేశవయజ్వనః । కాన్తిమత్యాం ప్రసూతాయ యతిరాజాయమఙ్గలమ్ ॥౧౮॥ శేషోవాసైన్యనాథోవాశ్రీపతిర్వేతి సాత్త్వికైః। వితర్క్యాయమహాప్రాజ్ఞైర్యతిరాజాయమఙ్గలమ్॥౧౯॥ ప్రకృష్టగుణపూర్ణాయప్రాప్యాయస్వాఙ్ఘ్రిసేవినామ్ । ప్రపన్నసార్థవాహాయయతిరాజాయమఙ్గలమ్॥౨౦॥ వేదాత్మకప్రమాణేన సాత్త్వికైశ్చ ప్రమాతృభిః । ప్రమేయేణసహశ్రీమాన్వర్ధతాం యతిశేఖరః॥ ॥౨౧॥

శ్రీభాష్యకారమఙ్గళాశాసనం సమాప్తమ్.

శ్రీ శ్రైనమః.

శ్రీలక్ష్మీహయవదన పరబ్రహ్మణే నమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయ నమః.

శ్రీ శ్రీనివాస దేశికేన్ద్ర రఙ్గనాథ బ్రహ్మతన్త్ర పరకాల
మహాదేశికేభ్యో నమః.

శ్రీమతే శ్రీకృష్ణ బ్రహ్మతన్త్ర పరకాల మహాదేశికాయ నమః.

శ్రీమద్ధయవదన మహాస్థాన నిర్వహణ ధురన్ధరైః, శ్రీకృష్ణ బ్రహ్మతన్త్ర పరకాల మహాదేశికైః, విరచితా శ్రీహయగ్రీవప్రాబోధికస్తుతిః.

కరుణావరుణాలయామ్బుజశ్రీ స్ఫురణాహఙ్కృతిహారిలోచనశ్రీః। చరణాబ్జరతార్త్తిభార హారిం స్తనభూయాత్తురగాస్య సుప్రభాతమ్॥౧॥ పురః ప్రబుద్ధామ్బుధి రాజకన్యా ముఖాబ్జ నిశ్వాస మివానుకుర్వన్। మరుత్సుగన్ధిః ప్రతివాతిమన్దం హయానన స్తాత్తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౨ ॥ త్వద్దీప్త్యాప్రవిమలయాజితగకైలాసావాహిన్యాస్విత్తవదయితాముఖామ్బుజేన । పాశ్చాత్యేఽతతిపయోనిధౌసుధాంశుర్వ్యామోత్త్రేసపదిహయాస్యసుప్రభాతమ్ ॥ ౩ ॥ వరదాసకృతిన్స్మరదార్త్తతర ద్విరదాఘహృతిస్ఫురదాదరణ । ఇతిసన్నుతయోయతయః ప్రవదన్త్యధునామధునాశనజాగృహిభోః ॥౪॥ సమర్పణేతేస్వకృతకౌతుకేన సజ్జీకృతంశోణమణీన్ద్రపీఠమ్ । హంసేనకింసాన్ధ్యమహోవిభాతి హయాస్యభూయాత్తవసుప్రభాతమ్ ॥౫॥ హరిర్హరిర్హరీతిమఞ్జుభాషితం ద్విజావలేస్సపదినిశమ్య కౌతుకాత్ । ద్విజవ్రజోఽప్యనువదతీవకూజితైర్హయాననానఘగుణజాగృహిప్రభో ॥౬॥ ప్రాచీంవధూం సపదిమిత్ర కరగ్రహార్థం సన్ధ్యాసఖీస్వరుచికుఙ్కుమపఙ్కసాన్ద్రైః । ప్రాలేయమఙ్గలజలైరభిషి

ఇచ్ఛతీవ శ్రీమన్ స్త్వమయాస్త్వభవతాత్తవ సుప్రభాతమ్ ॥౭॥ కుముదవనం వి
ముచ్యనవపఙ్కజషణ్డమిమాస్సపదిసమాశ్రయన్తి ముదితాభ్రమరావ
లయః । భువినిఖిలోఽపిహి శ్రయతి సశ్రియమేవజనో హయవదనాద్య
జాగృహిహా రేకరుణైకనిధే ॥౮॥ ఫుల్లత్పఙ్కజరత్నపాత్రనివహాః నానా
స్త్వహృద్యశ్రియ స్సౌగన్ధ్యాఢ్యమరన్దదివ్యసలిలై రాపూరితానాదరాత్ ।
హంసాస్త్వామివపూజయన్తివిరుత వ్యాజాత్పఠంతోమనూ న్సస్నాతా
స్సరసీషువాజిముఖతే సుప్రాతరస్తుప్రభో ॥౯॥ ఉచ్చలన్మధుకరాఘుము
ఝ్ఝులం పద్మముల్లసతిపూజనాయతె । ధూపపాత్రమివహంససజ్జితం
సుప్రభాతమిహతేహయానన ॥౧౦॥ ఇన్దీవరాణామివ కాన్తిరద్య షస్టి
భవన్తీవ్యపయాతునిద్రా । ఫుల్లత్విదంపద్మమివాక్షియుగ్మం హయాస్య
తేసమ్ప్రతిసుప్రభాతె ॥౧౧॥ ఏతే వేత్రహతిత్రుటత్పటుమహాః కోటీర
కోటీమణీ శ్రేణీభిస్తవమన్దిరస్య దదతోద్వారాయ నీరాజనమ్ । కా
ఙ్క్షన్తిప్రతిబోధకాలమిహతే సర్వేసుపర్వేశ్వరా స్తానేతాన్కరుణావ
లోకనలవైర్ధన్యాన్విధేహిప్రభో ॥౧౨॥ అక్షీణేమయితిష్ఠతికిం విహార
సేసంక్షీయమాణేముహురిత్యుస్మిన్నితిదేవదేవసితరాం త్వత్పార్శ్వ
నాయాగతమ్ । చాన్ద్రంబిమ్బమిదంవదన్తిహిపరం మోహార్పణందర్ప
ణం దృష్టింన్యస్యకృపానిధేఽత్రభగవన్ప్రాబోధికీం శ్రీపతే ॥౧౩॥
నిద్రాశేషకషాయితైస్సులలితై రుద్యద్దయాప్యాయితై ర్దివ్యాపాఙ్గఝ
రైస్త్వదర్చనకృతే ద్వాస్యత్రబద్ధాఞ్జలీన్ । ఆచార్యాన్నిగమాన్తదేశి
క ముఖాన్నాథత్వసుస్నాపితా న్సుప్రాతంతురగాస్యతేఽస్తు కరుణా
సిన్ధోదినంశ్రీపతే॥౧౪॥ ఇదంకుమ్భద్వన్ద్వం ఘుసృణమసృణస్మేరసలిలం
ప్రతీహారేలక్ష్మీస్తనయుగమనోహారిలసతి । ఇయంగాస్సద్వత్సా పరిజ
నసమూహాఽపి నిభృతో దినంసుప్రాతంతేభవతుకరుణాబ్ధే హయము
ఖ ॥౧౫॥ రవిమణ్డలీమిదానీ ముదయమహీభృత్తవాభిషేకార్థమ్ । కన
కకలశీమివవహత్యస్తు హయగ్రీవసుప్రభాతంతే॥౧౬॥ అనుచితఇతిసేవ
నేత్వదీయెప్రమదభరాదిహపఞ్చమంవిహాయ। విదధతికిలవైణికాశ్చగా

నఁహయవదనాస్తుతవాద్య సుప్రభాతమ్ ॥౧౭॥ పికనికరమద విధూసన గాన మనోహరముదారసుకుమారమ్ । ధన్యంకన్యా ద్వన్ద్వం త్వాం నీ రాజయతిజాగృహిహయాస్య ॥౧౮॥ కాహళడిణ్డిమమణ్డలమర్దలపణ వాద్యహృద్యవాద్యానామ్ । సంస్పర్ధయేవనినదాజృమ్భన్తే తురగవద నబుధ్యస్వ ॥౧౯॥ తవతనురుచిసాధర్మ్యాత్సంహృష్టైన ర్తనంకిలాతను తః । ద్వారభువిచామరే ద్వే హయవదనతవాస్తుసుప్రభాతమిహ॥౨౦॥ త్వత్పాదామ్భోజయుగ్మం పరిచరితుమనా మూర్ధ్ని బద్ధాఞ్జలిస్సన్ శ్రీ కృష్ణబ్రహ్మతన్త్రిదిమపదకలిజి త్సంయమీ త్వాం స్తవీతి । త్వత్సేవా య్యైసముద్యన్నిరవధికమహా సన్దభు స్తిష్ఠతీహ శ్రీమాన్కృష్ణావనీన్ద్రో హ యవదనతవశ్రీశసుప్రాతరస్తు ॥౨౧॥ జయజయనిత్యసూక్తి లలనామణి మౌళిమణే జయజయభక్తసంహతి భవాబ్ధిసముత్తరణే । జయజయ వే దమౌళి గురుభాగ్య దయాజలధే జయజయవాజి వక్త్రపర కాలయ తీన్ద్రనిధే ॥ ... ... ॥౨౨॥

ఇతి శ్రీమద్వేదమార్గ ప్రతిష్ఠాపనాచార్య పరమహంస పరివ్రాజ కాచార్యేత్యాద్యనేకబిరుదాఙ్కితస్య శ్రీశ్రీకృష్ణ బ్రహ్మతన్త్ర పరకాల యతీన్ద్రస్య కృతిషు శ్రీహయగ్రీవ ప్రాబోధికస్తుతిః.

శ్రియై నమః.

శ్రీలక్ష్మీహయగ్రీవాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్తదేశిక ప్రాబోధికస్తుతిః.

శేషాద్రీశ్వరపాదపద్మయుగళీ కైఙ్కర్యహేతోఃపురా యాఘణ్టా కిలభక్తినమ్రమనసా పద్మాసనేనార్పితా । తత్తత్తన్త్రపిశాచధూననకృతే సఙ్కల్పతశ్శ్రీపతే ర్జాతా యో నిగమాన్త దేశికమిషా త్తస్మైచిదస్మై నమః ॥ ౧ ॥ జిహ్వాసింహాసనాగ్ర స్ఫుటనటనతురఙ్గాస్యమఞ్జీరశిఞ్జా స్పర్ధానిర్ధార్యవాచా నిచయచులకిత ప్రత్యనీకప్రచారః । శ్రీమాన్రామానుజార్య ప్రథితతమమతశ్రీలలామాభిరామా నిత్యం శ్రుత్యన్తవిద్యాగురురిహ జగతాం భద్రవత్తాంవిధత్తామ్ ॥ ౨ ॥ సంసారాటోపతాప క్షపణనిపుణవాగ్ధోరణీసారణీశ్రీ ర్వాణీసమ్పూజ్యపాదాదిమతురగమహామన్త్రరాఽఽనన్దరాశిః । సఙ్ఖ్యాతీతప్రబన్ధ ప్రశమితవిమతాతఙ్కశఙ్కాకలఙ్కో మోదాన్వేదాన్తసూరిర్దిశతుగురువరస్సర్వతన్త్రస్వతన్త్రః ॥౩॥ పాదారవిన్దయుగళీనత చేతనౌఘ ఖేదాపహారికరుణాదిగుణామ్బురాశే । మోదాయసర్వజగతాం భవతాన్నితాన్తంవేదాన్తదేశికమణే తవసుప్రభాతమ్ ॥౪॥ వైదుష్యాద్యవలేపలేశపదవీ సఞ్చారదూరోగురు ర్నిత్యంగన్ధవహోఽస్యహన్తతదితో భీతేనభావ్యం మయా । ఇత్థంమన్దగతిస్సదా గతిరిహప్రాభాతికోవాత్యసౌ శ్రీమన్నిగమమౌళిదేశికమణేస్యాత్సుప్రభాతంతవ ॥౫॥ తమోఽపశ్యన్నశ్యత్ప్రచురమపి తత్తాదృశగురుప్రబోధే సఞ్జాతే నవిశయ ఇహాస్తీతి తమిమమ్। నృణామర్థంసవ్యక్ప్రకటయితుమివభ్రశ్యతితమో విబుధ్యస్వశ్రీమన్నిగమమకుటీదేశికమణే ॥౬॥ నిత్యాఽపూర్ణకలఙ్కకదాఽపితమసానైవాభిభూతోగురుర్ముక్తాఽస్యద్విజరాజతా మమపునశ్శైవోచితాఽనీదృశః । ఇత్యస్తాద్రిగుహాగృహే ఘనియతం లీనోహ్రియాచన్ద్రమా స్సావమిత్శ్రీకవితార్కికద్విపహరేస్యాత్సుప్రభాతంతవ ॥౭॥ మహాభేసత్త్వా

ధ్యేనిత్యమసి గురో జాగ్రతి తమోనుదీనామస్మాకం కథమివ భవేత్సత్త్వమి
తి కిమ్ । హ్రియా మ్లానిం భాసిద్య విదధతి సర్వా గ్యతితరాం జహీహి స్వాం ని
ద్రాం కవికథకకణ్ఠీరవ గురో ॥౮॥ ఏతే ద్విజా విపులశాఖమహాగమాన్తని
ష్ఠాః ప్రబోధమధిగమ్య రుతచ్ఛలేన । తత్త్వం పరస్పరమివ ప్రతిబోధయ
న్తి శ్రుత్యన్త దేశికమణే తవ సుప్రభాతమ్ ॥౯॥ అన్తర్బహిరాలసతి ధామ
సిద్ధప్రకాశ మత్యన్త మేత్య జగతాం జనయన్ప్రబోధమ్ । ప్రాచీప్రదే
శ ఇహ భాతి భవానివైష ప్రాచీనవాక్ఛిఖర దేశిక జాగృహి త్వమ్ ॥౧౦॥ తేజ
స్వితాం దధదుదారతమో విధూయ నిస్స్నేహభావ ముపగమ్య దశావ
సానే । శాన్తోఽద్య హన్త హరిపాద సమర్పితాత్మా దీపః ప్రపన్న ఇవ జా
గృహి దేశికేన్ద్ర ॥౧౧॥ దళితారవిన్దనయనస్సరోముని ర్దధదుజ్జ్వలాశిక
మలాక్షిమాలికామ్ । హరిపర్శనం సమభికాఙ్క్షతి స్ఫుటం ప్రతిజాగృహి
శ్రుతిశిరోగురూత్తమ ॥౧౨॥ ఇదమభిగమోపాదానేజ్యాముఖం పరమా
ర్థ్యాణం తురగవదనం జ్యోతిస్త్వత్తోఽధిగన్తుమపేక్షతే । తదిహ సమయగ
ప్రాప్తో యోగోపసంహరణోచితో భవతు భవతస్సుప్రాతం శ్రీత్రయీ మ
కుటీగురో ॥౧౩॥ ఇన్ధేఽపయోగం కమలం ప్రబుద్ధ యోగం ప్రబుద్ధో విని
వర్తయ త్వమ్ । ప్రాప్తోఽద్య దేవాభిగమస్య కాలశ్శ్రుత్యఞ్చలాచార్య శి
ఖామణే తే ॥౧౪॥ గాఢాఽవిద్యేవ రాత్రిర్విగలతి విశదజ్ఞానవద్భానుతే
జగత్పోస్త్రీ లక్ష్యజ్ఞబద్ధాజ్జలజ నయనవద్దృక్పథం యాతి చన్ద్రమ్ । ఆనన్దం
యాతి సాన్ద్రం మునిసముదయవత్కోకలోకస్సమన్తాదప్ఛ్యాద్వేదా
న్తవిద్యాగురువర భవతో దీప్రభాస్సుప్రభాతమ్ ॥౧౫॥ ఏతే శుద్ధావిమల
వసనాస్సత్పవిత్రోర్ధ్వపుణ్డ్రాస్సన్ధ్యాజప్య ప్రయత హృదయా వైష్ణవా
స్త్వన్నియోజ్యాః । త్వత్తేజోర్జ్యా ప్రవణమతయ స్త్వత్ప్రబోధ ప్రతీ
క్షాస్సుప్రాతం తే నిగమమకుటీ దేశికేవం దిశన్తాత్ ॥౧౬॥ నిద్రాణభూ
తిశబలై రమలై ర్గకటాక్షైర్ద్రావితార్తిభిరుపాశ్రితలోకరక్షైః । భద్రా
ణి సర్వజగతాం భగవన్విధాతుం నిద్రాం విముఞ్చ నిగమాఞ్చలదేశికేన్ద్ర ॥
౧౭॥ వ్యాకోచనేత్రనళినం వదనప్రదం తే లావణ్యపూరభరితం లలితం
విగాఢుమ్ । కాఙ్క్షన్తి సర్వజనతా నయనాళిమాలాగకామంజహీహి

శవివాది వృగేన్ద్రనిద్రామ్ ॥౧౮॥ భాష్యాదిగూఢతమతత్త్వబుభుత్స
యాఽమీ శ్రీబ్రహ్మతన్త్రయతివర్యముఖా మహాన్తః । క్లృప్తాహ్నికాస్సని
యమాః ప్రతిపాలయన్తి త్వామాగమాన్తగురువర్య జహీహి శయ్యామ్॥
౧౯॥ భవతాపపరిగ్లపితాంజనతామవితా సవితావినతామ్బురుహామ్ ।
అవతాత్కవితార్కికసింహగురుః కవితావనితాలలితావసథమ్॥౨౦॥ అ
గణేయమహాసుగుణామ్బునిధిం ప్రగుణాత్మగుణార్యగణాభినుతమ్ । సుగ
మాన్నిగమాన్కలయన్తమముం నిగమాన్తగురుం ప్రణమామ్యుషసి॥౨౧॥
సుదాన్తం దుర్దాన్తక్షపణనిపుణం తం తతనతైరనన్తం వేదాన్తం స్ఫుటము
పదిశన్తం కరుణయా । మహాన్తం శ్రీమన్తం గుణనిధిమనన్తార్యతనయం
ప్రశాన్తం మత్స్వాన్తం శ్రయతు నిగమాన్తార్యముషసి ॥౨౨॥ కలయా
మి సూరివర్యార్చితం కృపానిలయం మహాకవలయామృతద్యుతిమ్ । భూరిమ
మాఢ్యమారతమమాజ్యవల్లీనిధిం ప్రథమమాధ్యహృన్నిగమమౌళిదేశికమ్॥
౨౩॥ ఉపాశ్రితవ్యపాదపం కృపావనమ్రపావనం సుపాణిపాదపల్లవం
వ్యపాస్తసర్వపాతకమ్ । విభావరీశభావితప్రభాననం శుభాననం సుభావ
నం విభావయే త్రయీశిఖాద్వయీగురుమ్ ॥౨౪॥ మాధవారాధనం బోధ
నశ్రీధనం సాధుయూథవ్యథోచ్ఛేదనిచ్ఛేదనమ్ । వాదియూథానతం వేదవా
దస్ఫురన్మోదమీడామహే వేదచూడాగురుమ్ ॥౨౫॥ ఏతైశ్శ్లోకైర్వ్యలీ
కైర్గప్రగుణగుణగణం త్వాం స్తువన్ స్వప్నపశ్యాం శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతన్త్రాధి
మపదకలిజిత్సంయమీ సంయతాత్మా । వాఞ్ఛత్యేతర్హి దివ్యత్త్రరణఘృణి
గణప్రస్ఫుటాబ్జచ్ఛటాన్తర్గాఢ్వపాద్వీభిరేవం స్నపయ ఘనకృపాపాఙ్గ
ధారాభిరారాత్ ॥౨౬॥ విజయతాం గురుపఙ్క్తిశిఖామణిర్విజయతాం
యతిరాజమతధ్వజః । విజయతాం కవితార్కికకేసరీ విజయతాం నిగ
మాన్తగురూత్తమః॥ ... ... ॥౨౭॥

ఇతి శ్రీమత్పరమహంసపరివ్రాజకాచార్యేత్యాదిబిరుదాఙ్కితస్య
శ్రీ శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతన్త్ర పరకాల యతీన్ద్రస్య కృతిషు
శ్రీమన్నిగమాన్తదేశిక ప్రాబోధికస్తుతిః.

శ్రియై నమః.

శ్రీ హయగ్రీవాయ నమః.

శ్రీ హయగ్రీవపఞ్చరత్నస్తవః.

జ్ఞానానన్దామలాత్మా కలికలుషమహాతూలవాతూలనామా సీమాతీతాత్మభూమా మమహయవదనా దేవతా ధావితారిః । యాతా శ్వేతాబ్జమధ్యం ప్రవిమలకమలస్రగ్ధరా దుగ్ధరాశిస్మేరా సారా రాజరాజప్రభృతినుతిపదం సమ్ప్రదం సంవిధత్తామ్ ॥౧॥ తారా తారాధినాథస్ఫటికమణిసుధాహీరహారాభిరామా రామారత్నాబ్ధికన్యాకుచలికుచచ్ఛరీరమ్యసంరమ్భధన్యా । మాన్యా ఽనన్యార్హదాస్యప్రణతతతిపరిత్రాణసత్రాత్తదీక్షా దక్షా సాక్షాత్కృతైషా సపది హయముఖీ దేవతా సా ఽవతాన్నః ॥౨॥ అన్తర్ధ్వాన్తస్య కల్యం నిగమహృదసురధ్వంసనైకాన్తకల్యం కల్యాణానాం గుణానాం జలధిమభినమద్బాన్ధవం సైన్ధవాస్యమ్ । శుభ్రాంశుభ్రాజమానం దధతమరిదరౌ పుస్తకం హస్తకఞ్జైర్భద్రాం వ్యాఖ్యానముద్రామపి హృది శరణం యామ్యుదారం సదారమ్ ॥ ౩॥ వన్దే తం దేవమాద్యం నమదమరమహారత్నకోటీరకోటీవాటీనిర్యత్ననిర్యద్ఘృణిగణమసృణీభూతపాదామ్బుజాతమ్ । శ్రీమద్రామానుజార్యశ్రుతిశిఖరగురుబ్రహ్మతన్త్రస్వతన్త్రైర్గపూజ్యం ప్రాజ్యం సభాజ్యం కలిరిపుగురుభిశ్శశ్వదశ్వోత్తమాఙ్గమ్ ॥ ౪ ॥ విద్యాహృద్యానవద్యా యదనఘకరుణాసారసారప్రసారా ధీరాధారాధరా యా మమ జనిజనిమృతాం తాపనిర్వాపయిత్రీ । శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతన్త్రాదిమపదకలిజిత్సంయమీన్ద్రార్చితం తత్ప్రిమద్ధామాతిభూమ ప్రథయతు కుశలం శ్రీహయగ్రీవనామ ॥

ఇతి శ్రీమత్పరమహంస పరివ్రాజకాచార్యేత్యాద్యనేక
బిరుదాఙ్కితస్య శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతన్త్ర పరకాల
యతీన్ద్రస్య కృతిషు శ్రీ హయగ్రీవ
పఞ్చరత్నస్తవః.

శ్రియై నమః

శ్రీలక్ష్మీహయవదన పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీలక్ష్మీపఞ్చరత్నస్తవః

సరసిజవనీలీలాలోలా ముదారముదావహాం సరస కరుణా సాన్ద్రాంచన్ద్రాననాంభువనావనామ్। ఫణిధరణిభృచ్ఛృఙ్గాసఙ్గాచ్చ్యుతోరసిభాసురాం మనసి భవతీం మాతః ప్రాతస్స్మరామి పరాత్పరామ్ ॥౧॥ త్రియుగహృదయదాసీభావశిక్షైకదీక్షైస్త్రిజగదభయదానస్థూలలక్షైః కటాక్షైః। శమితవినతతాపాం ప్రాతరుద్ధూతపాపామమితసుగుణజాలాం చిన్తయేఽమ్భోధిబాలామ్ ॥౨॥ విధుశిశుకనిటాలాం విశ్వరక్షైకలీలాం కనకరుచిరచేలాం క్షాన్తిపాథోధివేలామ్। ఉషసి జలధిబాలాముల్లసత్పద్మమాలాం స్మరహృదయసుశీలాం స్మేరపద్మాత్తలీలామ్ ॥౩॥ అఖిలభువనమాన్యామబ్ధిరాజన్యకన్యాం హృది భగవదనన్యాం కల్పవల్లీమినాన్యామ్। విరతిజుషి రజన్యాం చిన్తయన్తోనదాన్యాం మనుజజనిమవన్యామాచరామోతిధన్యామ్ ॥౪॥ హరౌ రక్తాం ముక్తారుచిరరదనాంచన్ద్రవదనాం సదాభక్తాసక్తాం శమితకదనామబ్జసదనామ్। పయోజాతవ్రాతస్ఫురణహరణానర్ఘచరణాం శ్రియం ప్రాతః ప్రాతర్యమితకరణం యామి శరణమ్ ॥౫॥ ఇత్థం పఞ్చశ్లోక్యా శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతన్త్రయతివినుతామ్। కమలాం ప్రాతః ప్రాతః కలయన్తః ప్రాప్నుయుః శ్రియం విపులామ్॥ ... ... ॥౬॥

ఇతి శ్రీమత్పరమహంస పరివ్రాజకాచార్యేత్యాద్యనేక బిరుదాఙ్కితస్య శ్రీ శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతన్త్రపరకాల యతీన్ద్రస్య కృతిషు శ్రీలక్ష్మీపఞ్చరత్నస్తవః

శ్రియై నమః.

శ్రీ శ్రీకృష్ణ బ్రహ్మతన్త్ర పరకాల మహాదేశికాయనమః.

శ్రీ ప్రపన్నానన్దస్తుతిః.

శ్రీవేఙ్కటధరణీధరపతివక్షస్స్థలవిశాలకేళిగృహమ్। జగదుజ్జీవన సుస్మితలలితముఖం తన్మమాస్తువస్తుహృది ॥౧॥ నిబిరీసభ్రమరీరుచికబరీసఙ్గత మనోజ్ఞ సుమహారామ్। కలయామహేఽత్యుదారాం మురరిపుదారాం కృతార్తిపరిహారామ్ ॥౨॥ నవవజ్రకలితదినకరసితకిరణాభరణరుచిరకచభారామ్। కరుణాభరసుస్మేరాం రుచిరవిహారాం భజే హరేర్దారామ్ ॥౩॥ కుఙ్కుమతిలకితఫాలం విలులితసుస్నిగ్ధముగ్ధకున్తలజాలమ్। కలయేవదాన్యశీలం కలశామ్బునిధేరపత్యమచ్యుతలోలమ్ ॥౪॥ నిటిలవిజితేన్దుబాలం భ్రూవల్లిస్ఫురణవశితయదుబాలమ్। లక్ష్మీవదాన్యలీలం వస్తుమదీయేఽస్తు హృది వినతపాలమ్ ॥౫॥ చమ్పకసుమసమనాసాం సమ్పన్నిధిమాశ్రయేఽమ్బుధిం భాసామ్। అమరీణాం సర్వాసాం శరణ్యచరణాం సరోరుహనివాసామ్ ॥౬॥ కువలయరుచిమదవిఘటనపటునయనయుగం తవార్థికల్పనగమ్। స్వాన్తే కరోమి మురరిపుకాన్తే శాన్తే నితాన్తమేకాన్తే ॥౭॥ కలితాశ్రితార్తిభఙ్గాం వశితమహాపురుషవిభ్రమవిభఙ్గామ్। సఞ్చిన్తయామ్యపాఙ్గాం మఙ్గలదేవ్యాస్సదామహోత్తుఙ్గామ్ ॥౮॥ వదనరుచిహ్రదవిహరన్నయనమహామీనరాజనిష్ఠ్యూతమ్। నాసావివరవిలగ్నం నూనం ధ్యాయామి మౌక్తికం దేవ్యాః ॥౯॥ ముఖవిజితచన్ద్రబిమ్బం ముగ్ధాధరకాన్తిధూతనవబిమ్బమ్। పఙ్కజనయనకుటుమ్బం సఙ్కలయే సర్వసురజనాలమ్బమ్ ॥౧౦॥ సకలజగదగ్రగణ్యం సరసిజనయనస్య పరిణతంపుణ్యమ్। అస్మాదృశాంశరణ్యం విభావయేమనసికిమపిలావణ్యమ్ ॥౧౧॥ జగదీశ్వరత్వయోగ్యం జగదీశ్వరవిహరణైకతమభోగ్యమ్। తత్కిమపిమహాభాగ్యం మమనృత్యతుమనసికల్పితారోగ్యమ్ ॥౧౨॥ శుభదాయినామధేయం సకలసురసోమయువతిజనగేయమ్। గోవిన్దభాగధేయం గో

పాయాతుఘనాం నతావలివిధేయమ్ ॥౧౩॥ మలయానిలకేళిసఖం సుధా
సహాధ్యాయిదివ్యతరరచనమ్ । వదనంసుధాబ్ధిపుత్ర్యా రచయతు సక
లాం శ్రియంమమావికలామ్ ॥౧౪॥ నిజదయితవదనవిధురుచి విలోక
నాయాత్తముకురయుగళమివ । విమలం కపోలయుగళం కమలాయా
శ్చిన్తయా న్తరఙ్గ మమ॥౧౫॥ లక్ష్మ్యావదనశశాఙ్కం శ్రుతియుగసఙ్కలి
తనక్షత్రతాటఙ్కమ్ । ధ్యాయామిధుతాతఙ్కం ముక్తామణిభూషితం
గతాశఙ్కమ్ ॥౧౬॥ ధృతదివ్యకనకచేలాగి క్షైరవబన్ధు స్తనంధయ నిటా
లాః । దివ్యాఽగకాఞ్చనలీలా అవ్యాసుర్వికచపద్మవనలోలాః ॥౧౭॥ చ
ఞ్చలకటాక్షరేఖాన్ కాఞ్చిదుదఞ్చిత విభూషణమయూఖాన్ । కిఞ్చి
ఞ్చిత పరివఞ్చిత బలివఞ్చకమానసాన్ భజామిరసాన్ ॥౧౮॥ కనకస
రోరుహకుట్మలదాయాద స్తనభరాన్ గభీరతరాన్ । కలయామి రూ
పవిభవాన్ కాఞ్చనలీలాతరఙ్గి తాత్మభవాన్ ॥౧౯॥ అమృతసఖవ్యా
హారా నాశ్రయవిధుకిరణమదహరణహారాన్ । విభవాన్ కాఞ్చిదపా
రాన్విశ్వజగజ్జీవన స్తనక్షీరాన్॥౨౦॥నలినాలఙ్కృతహస్తాంనళినాక్షస్య
ప్రియాంసుగుణశస్తామ్ । ప్రణమామిశ్వతశస్తాం శరణాగతరక్షణే ప్య
విస్రస్తామ్ ॥ ౨౧ ॥ మణిమయకఙ్కణవలయం మహా స్తదవ్యాత్సరో
జకృతనిలయమ్ । శ్రితాశప్రపన్న వలయం కలితసురాధీశభీవ భరవిల
యమ్ ॥౨౨॥ కాఞ్చన కాఞ్చీకలాపా నఞ్చిత విద్యుల్లతా సదృశరూ
పాన్ ।శ్రోణీవిభవాటోపాన్కాంచనకలయేనితా న్తమభిరూపాన్॥౨౩॥
శరణాగత భరణాసఘచరణా మరుణాధరాం జగజ్జననీమ్ । కరుణాభ
రవరుణాలయ పరిణాహవిలోచనాం భజేశరణమ్ ॥౨౪॥ సరసిరుహా
లయవాసా యాసా శిశిరాంశుసహోదిలవహాసా । వరసారస శాలిశయా
సరసా సాశ్రీర్వి శ్రియేశిరసా॥౨౫॥ అపఞ్చవర్గీయవర్ణ చిత్రమిదమ్॥జగ
దీశహృదయనిలయా జగతాంజననీ జనార్తిహరణచణా । జలజదలా
యతనయనా జలనిధితనయాజయాన్కలయతాన్నః ॥౨౬॥ నిరోష్ఠ్యవ
ర్ణచిత్రమిదమ్॥కింబహుభిర్దైవైరిహాశమ్బరడమ్బరహరస్యతామమ్బామ్।

అమ్బుజనయనసఖీం విధుబిమ్బముఖీం సంశ్రయానిశం హృదయ ॥౨౭॥ లలితపదం కలితముదం జననిపదం శ్రేయసాం పరం విశదమ్ । స్తవమిహాత ప్రపన్నానన్దం విన్దత్యమన్దమానన్దమ్ ॥౨౮॥ స్తుతిమితి మహీశూరపురీ చామమహీపాల కులగురువరేణ్యాః । వ్యతనుత సంయమివర్య శ్శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతన్త్రపరకాలః॥ ... ॥౨౯॥

ఇతి శ్రీమద్వేదమార్గ ప్రతిష్ఠాపనాచార్య పరమహంస పరివ్రాజకాచార్యేత్యాద్యనేక బిరుదాఙ్కిత శ్రీ శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతన్త్ర పరకాలయతీన్ద్రస్య కృతిషు ప్రపన్నానన్దస్తుతిః.

శ్రీ శ్రీకృష్ణ బ్రహ్మతన్త్ర పరకాల యతీన్ద్ర మహాదేశికాయ నమః.

శ్రియై నమః.

శ్రీహయవదన పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయ నమః.

శ్రీమతే శ్రీకృష్ణ బ్రహ్మతన్త్ర పరకాల యతీన్ద్ర మహాదేశికాయ నమః.

శ్రీ ప్రపన్నామృత స్తుతిః.

కలయతు కల్యాణగుణం కమలాకుచకుఙ్కుమాఙ్కమోరస్కమ్ । యదువంశమౌక్తికం తత్కిమపి మహస్సర్వదాఽపి మమ హృదయమ్ ॥౧॥ వన్దేతం దేవనుతం వసుదేవవధూస్తనంధయం కమపి । వరదం వరేణ్యశీలం వల్లవభవనాన్తలీలమిహ బాలమ్ ॥౨॥ వ్రజరచితకేళిసుదతీవ్రజహృదయాసన్దకన్దలం కిమపి । వ్రజహృదయదివ్యతేజో వృజినతమోమూలభేదనపటిష్ఠమ్ ॥౩॥ లీలానుమితయశోదం లలితప్రస్నిగ్ధముగ్ధతరవాదమ్ । ఆకుఞ్చితైకపాదం భజ తేజః కిమపి విరచితాహ్లాదమ్ ॥౪॥ హృదయ నవనీతచోరం పారదతరలాక్షి కమలసఞ్చారమ్ । పరిలులితగోపదారం

గృహాణయత్నేనకమపి సుకుమారమ్ ॥౫॥ గోపవధూభోగార్హాం శేఖరితానర్ఘబర్హివరబర్హామ్ । ఘనవిభవపారిబర్హాం కలయేహృదయేచిరాయదాశార్హామ్ ॥౬॥ గోఖురవిదారితావనిధూలీ ధూసరితకున్తలముదారమ్ । సఞ్చిన్తయేఽన్తరఙ్గే సుకుమారం కమపి వల్లవ కుమారమ్ ॥౭॥ కమపిఘనాఘననీలం గోపవధూటీకుచగ్రహవిలోలమ్ । కలయామిగోపబాలం లోలాలకజాల మధుకరిత ఫాలమ్ ॥౮॥ కున్దవినిన్దనరదనాన్వన్దిత పూర్ణేన్దుబిమ్బ రుచి వదనాన్ । మునిహృదయ కేళిసదనాన్వ్రజవిభవాం స్త్వాన్భజేవిధుతమదనాన్ ॥౯॥ నన్దాసనన్ద చన్దనముచుకున్దానన్దకన్దగోవిన్ద । మమవిన్దహృదరవిన్దంమిలిన్ద సున్దరముకున్దననుమన్దమ్ ॥౧౦॥ కిమపియశోదాభాగ్యం వ్రజలలనాపృథులకుచయుగీభోగ్యమ్ । రక్షామినీలరత్నంరమణీయం హృదయ సమ్పుటేఽనూత్నమ్ ॥౧౧॥ మురళీనినాదరసభర తరళీకృతతర్ణక వ్రజోభజతామ్। కోఽపిఘనాఘనశాబకః కోమలరూపోఽద్య దహరగగనంమే ॥౧౨॥ కాలిన్దీపులినాన్తర కలితవిహారంమనోజ్ఞమణిహారమ్ । తేజఃకిమపినీలంజాగర్తుమదీయహృదిరుచిరలీలమ్ ॥౧౩॥ కానపిభజేవిలాసా నఖిలవ్రజసున్దరీరుచిరరాసాన్ । రాధాకటాక్షదాసా న్రాకాసితకిరణకిరణసఖహాసాన్ ॥౧౪॥ అతిముగ్ధందధిలుబ్ధంసుస్నిగ్ధంవస్తుకిమపిమమసిద్ధమ్।చారుముఖంతారసఖస్మేరనఖంతచ్చిరాదపారసుఖమ్॥౧౫॥వికటాతిదర్పదుర్మదశకటాసురధూర్తి ధుర్యచరణయుగమ్। ప్రకటానురాగ రుచిరం సుకటాక్షాన్మయితనోతుతత్తేజః ॥౧౬॥ యమునాకూలవిహారం యమినామధునాఽపిహన్తబహుదూరమ్ । మహదచ్యుతకైశోరం మమహృదివితనోతునిత్యసఞ్చారమ్॥౧౭॥ బహుతరతరఙ్గఘట్టిత యమునాశుక్త్యుదరగళితమివనీలమ్ । ముక్తాఫలంప్రవిచలత్తత్ర విచిత్రం విభావయేహృదయే ॥౧౮॥ సోమాననగోపీజనకౌమారహరంప్రవాలలసదధరమ్ । తరుణంకమపిమనోహరచరణం శరణంభజే ధృతాభరణమ్ ॥౧౯॥ ఖఞ్జితగోపీహృదయం రక్షితభువనంశ్రయామిగోపశిశోః । సఞ్జీవితగోసన్త

తిమంజుల మంజీరశింజితం నృత్తమ్ ॥౨౦॥ కాళియఫణమణిమధ్యే నీలత
రం నూత్నజాతమివరత్నమ్ । తన్మూర్ధ్ని న్యస్తపదం చూడాఙ్కరణమ
స్తు శ్యామమహః ॥౨౧॥ సితకరకిరణత్రస్యద్గోపీరతికేళిరచితతిమిరభరమ్।
తతిమపిధామహృదయేనీలతమం నస్తమోనిరాకురుతామ్ ॥౨౨॥ నిర్మ
లతరమతిశిశిరం నిరుపమమవగాహతాం మనో రుచిరమ్ । నన్దకిశోరమ
నోహరశరీరతేజఃకళిన్దజాపూరమ్ ॥౨౩॥ మహార్హహేమనసివిలగ్నం మ
ణిమయకాఞ్చీమనోహరవలగ్నమ్ । గోపీకటాక్షమగ్నం గోప్తుంక్షమ
మేవమాం భవవివిగ్నమ్ ॥౨౪॥ విన్దేపచారవిన్దే మన్దేతరవిభవదే కృతా
నన్దే । నన్దకులామన్దకలా బృన్దవిలాసస్య కస్యచిద్ధామ్నః ॥౨౫॥ ఇతిమ
హిశూరపురోత్తమ నరపతిచామేన్ద్రభూపకులగురుణా । కలితాస్తుతి
ర్విజయతాం శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతన్త్రకలిరిపుణా॥ ... ॥౨౬॥

ఇతి శ్రీమద్వేదమార్గప్రతిష్ఠాపనాచార్య పరమహంస పరివ్రాజకా
చార్యేత్యాద్యనేక బిరుదాఞ్చితస్య శ్రీ శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతన్త్ర
పరకాలయతీన్ద్రస్య కృతిషు ప్రపన్నామృతస్తుతిః.

శ్రీ ర్యై నమః.

శ్రీరామచన్ద్రపరబ్రహ్మణే జానకీజానయే సర్వలోక
శరణ్యాయ నమో నమః.

ప్రపన్నమకరన్దస్తుతిః.

కలయతు కుశలాని కాలమేఘద్యుతిమదనూనసధీరదివ్యకాన్తి కిమపి
రఘుకులామ్బురాశిరత్నం సకలశుభావహనామతచ్ఛిరత్నమ్ ॥౧॥ ఘన
తరకరుణామృతామ్బురాశిప్రసరదుదార తరఙ్గకైరపాఙ్గైః। ప్రశమిత
వినతాలిచిత్తతాపం కిమపి మహో హృది మేఽస్తు దివ్యరూపమ్॥౨॥ వివి
ధమణిమరీచిజాలలీలాశబలితహేమకిరీటలోలమాలమ్। మృగమదతిల
కస్ఫురన్నిటాలం హృదయ సదా భజ కోసలేన్ద్రబాలమ్ ॥౩॥ విమలకిరణ
బాలలీలఫాలప్రతిలులితాలకజాలలాలనీయమ్। నవనలినదలామలాయ
తాక్షం కమపి వశే కలయాని దీనరక్షమ్ ॥ ౪ ॥ సులలిత చలితాతి విభ్రమ
భ్రూకలన విలోలిత ఘోసుతాన్తరఙ్గే। ముకురతల లసత్కపోల భా
వే లగతు చిరం మమ చిత్తమాదిదేవే ॥౫॥ మణిగణరుచిరాఙ్గకుణ్డలశ్రీక
వచితకర్ణయుగే మనోజ్ఞహాసే। విహరతు మమ చిత్తవృత్తిరేషా ధరణి
సుతావశగే చిరాయ ధామ్ని ॥ ౬ ॥ రసభరపరిపాకరాజమానస్ఫుట
తరదాడిమబీజదన్తపఙ్క్తిమ్। అధరమణిసుధావిధూతసీతాహృదయ
జతాపముపాస్మహే పుమాంసమ్॥౭॥ శరదుదితసుధాకరాంశుశైలీమద
హరశీతలవాచి సుప్రసన్నే। అరుణకిరణభిన్నసారసశ్రీవిజయిని రామ
ముఖేఽస్తు మానసం మే॥౮॥ దరదళదరవిన్దమన్దమన్దప్రసరదమన్దమరన్దసు
న్దరాఙ్గాః। వివశితధరణీసుతాన్తరఙ్గా రఘునృపతేః ప్రసరన్తు మయ్యపా
ఙ్గాః॥౯॥ అమృతరుచిసహోదరస్మితశ్రీజుషి ఘనకమ్బువిడమ్బికన్ధరేఽ
స్మిన్। సితకరకిరణాత్యుదారహారే మమ హృదయం భవతాద్విహారి
వీరే ॥౧౦॥ కరకమలగలన్మరన్దధారా విశయవదావదదివ్యచాపదణ్డమ్।

అశిశిరకరవంశజాగ్రగణ్యం విశతుమనో మమధన్వినాం వరేణ్యమ్॥౧౧॥
నిశిచరకులకల్పితోగ్రదణ్డం మనసిమహోరామమభాసతామఖణ్డమ్। అరి
సిరసిజధూననాతి శౌణ్డద్విరదకరాయిత దీర్ఘబాహుదణ్డమ్ ॥౧౨॥ మ
రకతహారినీలపద్మరాగస్ఫురితమహాఙ్గదకఙ్కణాదిసేవ్యమ్ । మమనయ
నపథేఽస్తువస్తుదివ్యంశుభహరిచన్దనచర్చనాతిభవ్యమ్॥౧౩॥ నవతరుణి
మజానకీ మనోజ్ఞస్తనయుగకర్కశతాకసజ్జవక్షః । కిమపి సకలలోక
భాగధేయంమయివిశతాచ్ఛుభదాయినామధేయమ్ ॥౧౪॥ నవజలధర
బృన్దతున్దిలస్ఫురత్తటిదుపమానసువర్ణచారుచేలమ్ । త్రివళి సులలితోదరం
సుశీలం రఘుకులరత్నముపాస్మహేఽతిలోలమ్ ॥౧౫॥ కమలజ జనిగేహ
నాభిపద్మస్ఫుటరసలోలుపరోమభృఙ్గరాజి । హృదిపరికలయామి కోస
లేన్ద్రక్షితిరమణీమృగనాభిచిత్రకంతత్ ॥౧౬॥ మృగపతితనుమధ్యమున్న
తాంసంసువిపులపీవరదివ్యబాహుమధ్యమ్ । విధుకరరుచిరాన్తరీయపీ
ఠకమపియువానముదారచారుమూర్తిమ్ ॥౧౭॥ తరుణిమమదనేభయు
గ్మలీలాప్రసృతకరద్వయసన్నిభోరుయుగ్మమ్ । సుమశరజయకాహళా
యమానస్ఫుటతరజఙ్ఘమహంభజామిదేవమ్ ॥౧౮॥ శరణగజన చిత్త
భక్తిపూరిహ)పకమల (ద్వయసన్నిభోరుయుగ్మం) ద్వితయం తద
ఙ్ఘ్రియుగ్మమ్ । మృదులశుభతరాఙ్గులిమనోజ్ఞంరుచిరనఖం పరిచుమ్బ
తాన్మనో మే ॥౧౯॥ రఘుకులమణిసౌధరత్నదీపంసురుచిరరూపవిధూత
పుష్పచాపమ్ । ఘనతరమదతాటకాస్వరూపజ్వలనశిఖాజలదం భజేఽ
భిరూపమ్ ॥౨౦॥ చరణనఖపరాగజాతకన్యావితరణమోదితగౌతమాతి
మాన్యే । విలగతుహృదయం మహావదాన్యేనవతరుణే మమభూసుతా
ప్తిధన్యే ॥౨౧॥ జనకవచనపాలనాత్తదీక్షేభరతమనోరథదాయిదివ్యదీ
క్షే । విపినభువివిరాధదత్తశిక్షేసతతమియంమతిరస్తుదీనరక్షే॥౨౨॥ జర
ఠతమజటాయుముక్తిదానప్రకటితనైజమహావదాన్యభావే। కపికులప
తిక్లృప్తమిత్రభావేవిహరతుమేహృదయంచిరాయదేవే॥౨౩॥సరిదధిపతి
మధ్యబద్ధసేతుచ్ఛలపరిదర్శితవైరిధూమకేతుః । దశవదన విధూననైక

హేతుస్స్వయంవిన టతాద్రఘువంశదివ్యకేతుః ॥౨౪॥ రఘుకులధరణీశరాజ్యసింహాసనలసితం ధరణీసుతాత్తభావమ్ । శుభతమకరుణానిధింభజామస్సకలగుణాకరమేనమాదిదేవమ్ ॥౨౫॥ స్తుతిరితిమహిశూరరాజధానీనృపమణికృష్ణమహీశదేశికేన। వితరతుజగతాంశుభానికృష్ణాభిధపరకాలయతీశ్వరేణక్లృప్తా॥ ... ... ॥౨౬॥

ఇతి శ్రీమద్వేదమార్గప్రతిష్ఠాపనాచార్యపరమహంస పరివ్రాజకాచార్యసర్వతన్త్రస్వతన్త్రోభయవేదాన్తాచార్య శ్రీమత్కవితార్కికకణ్ఠీరవ చరణ నళిన యుగళ విన్యస్త సమస్తాత్మభర శ్రీమద్రామానుజసిద్ధాన్త నిర్ధారణ సార్వభౌమ శ్రీ శ్రీనివాసబ్రహ్మతన్త్రపరకాలమహాదేశిక కటాక్షవీక్షితస్య తాదృశశ్రీ శ్రీనివాసదేశికేన్ద్రబ్రహ్మతన్త్ర పరకాలసంయమీన్ద్ర చరణారవిన్దన్యస్తాత్మరక్షాభరస్య తాదృశ శ్రీరఙ్గనాథబ్రహ్మతన్త్రపరకాల యతీన్ద్ర గురువరకృపాలబ్ధ మోక్షాశ్రమస్య శ్రీ శ్రీకృష్ణ బ్రహ్మతన్త్రపరకాల యతీన్ద్రస్య కృతిషు

ప్రపన్నమకరన్దస్తుతిః.

శ్రీ శ్రీనివాస దేశికేన్ద్రరఙ్గనాథ బ్రహ్మతన్త్రపరకాల మహాదేశికేభ్యోనమోనమః.

శ్రీమతే శ్రీకృష్ణ బ్రహ్మతన్త్ర పరకాల యతీన్ద్ర మహాదేశికాయ నమః.

సమాప్తోఽయం స్తోత్రరత్నాకరః.

శ్రీమద్ధయవదనప్రసీదతాత్.